

Nitriansky samosprávny kraj

Krajská knižnica Karola Kmeťka v Nitre

H U D O B N Ý S L O V N Í K

**Bibliografia hudobníkov, hudobných interpretov
a podujatí
okresov Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce**

Nitra 2019

Nitriansky samosprávny kraj
Krajská knižnica Karola Kmeťka v Nitre

Hudobný slovník

**Bibliografia hudobníkov, hudobných interpretov a podujatí
okresov Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce**

Nitra 2019

Úvod

Krajská knižnica Karola Kmeťka v Nitre sa rozhodla spracovať a vydať materiál pod názvom Hudobný slovník : bibliografia hudobníkov, hudobných interpretov a podujatí okresov Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce. Bibliografia, ktorú Vám predkladáme je súpisom žijúcich i nežijúcich osobností spätých životom a dielom s týmito okresmi, zaniknutých i súčasných hudobných skupín, folklórnych súborov, speváckych zborov a hudobných podujatí, ktoré sa organizovali alebo sa pravidelne organizujú v našich okresoch. Ďalej tu nájdete aj súpis základných umeleckých škôl i stručný prehľad hudobnej činnosti niekoľkých organizácií a miest.

Bibliografický súpis obsahuje 812 menných a predmetových hesiel. Heslá sú radené abecedne a pod každým heslom sa nachádza použitá literatúra. Heslá osobností obsahujú priezvisko a meno, dátum a miesto narodenia, príp. úmrtia, stručnú charakteristiku osobnosti, základné životopisné údaje, pôsobenie v oblasti hudby a dielo (publikácie, skladba, diskografia). Heslá hudobných skupín, folklórnych súborov a speváckych zborov obsahujú dátum ich vzniku, charakteristiku činnosti, pôsobenie i mená osobností, ktorí účinkovali alebo účinkujú v týchto hudobných telesách. Rovnaký princíp spracovania sme zvolili aj pri spracovaní hesiel hudobných podujatí, základných umeleckých škôl a miest. Pri použitej literatúre sme uprednostili monografické práce a potom nasledujú články.

Pri spracovaní tejto bibliografie bola použitá elektronická databáza regionálnych osobností a udalostí Oddelenia metodiky, bibliografie a koordinácie Krajskej knižnice Karola Kmeťka v Nitre, knižničný fond regionálnej literatúry a všeobecné i špecializované encyklopedické diela.

Hudobný slovník je určený pre tých, ktorí sa zaujímajú o hudbu a dejiny hudby okresov Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce, pre odbornú i širokú verejnosť a regionálnych bádateľov.

Verím, že naša bibliografia v určitej miere prispeje k poznaniu hudobnej histórie okresov Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce, aj keď má isté nedostatky. Sme si vedomé, že táto práca nepodáva vyčerpávajúci a podrobný popis. V súpise sa nenachádzajú viaceré osobnosti hudobného života ani hudobné skupiny, keďže sa nám nepodarilo získať o nich hodnoverný prameň. Nadalej pokračujeme v získavaní materiálov a informácií o osobnostiach, kapelách i hudobnom živote okresov Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce, a veríme, že sa dostaneme k takým materiálom, ktorými si budeme môcť obohatiť našu databázu.

Zostavovateľka

1.

ABRAHÁMOVÁ Margita, operná speváčka (soprán), nar. 11. 11. 1933, Moravský Svätý Ján, zom. 12. 2. 2005, Brno (Česká republika). Mladosť prežila v Nitre, kde bol jej otec stredoškolským profesorom matematiky a fyziky. Po maturite na gymnáziu v Nitre (1952), študovala spev na Vysokej škole múzických umení v Bratislave a na JAMU v Brne u B. Soběslavského (1958). Hostovala v Štátnom divadle v Ostrave aj v divadle v Ústí nad Labem. Od roku 1958 pôsobila v opere Štátneho divadla v Košiciach, od roku 1970 v Národnom divadle v Brne.

Literatúra:

Československý hudobní slovník osob a institucí. Svazek první : A-L. - 1. vyd. - Praha : Státní hudobní vydavatelství, 1963. - S. 17.

2.

ADAMOV Peter, spevák, hudobník, textár, multiinstrumentalista, nar. 15. 10. 1974, Žilina. Vyštudoval operný spev na Vysokej škole múzických umení v Bratislave. Podpísal sa pod hudobné kulisy niekoľkých divadelných projektov. Pôsobil v muzikáloch v pražskom divadle Archa. Spieval v mnohých krajinách od Vietnamu až po Argentínu, Brazíliu či Uruguay. V Prahe sa presadil aj ako člen hiphopovej formácie Beat Burger Band, s ktorou precestoval Európu. Po návrate na Slovensko sa usadil v Nitre, kde si zariadil malé nahrávacie štúdio. Spolupracuje s Jurajom Griglákom, bansko-bystrickou formáciou Nothing but swing, Matúšom Jakabčicom, Oldřichom Petrášom a inými.

Literatúra:

Spevák Adamov sa usadil v Nitre / Marianna Petrová. In: Nitrianske noviny. - Roč. 16, č. 23 (2007), s. 11.

3.

ADOREMUS - spevácky zbor bol založený roku 1992 ako celoslovenské vokálne teleso zamerané na sakrálnu hudbu so sídlom v Topoľčiankach. V súčasnosti sídlom zboru je mesto Vrábľa. Zbor pracuje pod umeleckým vedením dirigenta Mgr. art. Dušana Billa. Hlasovým pedagógom zboru je Dr. Oľga Šimová, jeho korepetítorom organista Mgr. art. Marek Vráběl a manažérom Jozef Vráběl. Zbor sa úspešne predstavil na mnohých medzinárodných festivaloch sakrálnnej hudby, koncertoval vo väčšine slovenských miest, ale i v zahraničí. Účinkuje na bohoslužbách a cirkevných slávnostiach, organizuje celoslovenské školenia dirigentov a organistov a semináre cirkevnej hudby. Roku 2000 zbor získal na medzinárodnej súťaži speváckych zborov Iuventus mundi cantat v Olomouci v kategórii duchovná a cirkevná hudba zlatú medailu. Roku 1993 realizoval nahrávku spevy z Taizé MC „*Blízko je Pán*“, v roku 1999 vydali CD „*Cantate Domino*“ a 2001 CD „*Vianočné koledy*“.

Literatúra:

14. medzinárodný festival Musica sacra = 14th international festival of sacral music Musica sacra : pod záštitou Jána Chryzostoma kardinála Korca a primátora mesta Nitry Ferdinanda Víteka : 6. jún - 4. júl 2004 / [zostavila: Ludmila Bratová]. - Nitra : Mestský úrad, 2004. - S. 27-29.

XIII. medzinárodný festival sakrálnnej hudby Musica sacra : 8. jún - 4. júl 2008 Nitra ; [zostavila Ludmila Bratová]. - Nitra : Mesto Nitra, 2003. - S. 24.

Adoremus / V. Andraško. In: Nový nitriansky hlas. - Roč. 3, č. 4 (1993), s. 3.

Adoremus má desať rokov / Ivan Michna. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XI, č. 40 (2002), s. 1.

Adoremus nezaháľa / Eva Doriová. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. X, č. 35 (2001), s. 6.

Adoremus opäť doma / - ed -. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XII, č. 13 (2003), s. 1.

Adoremus reprezentoval / [autor] - ed -. In: Vrábelské noviny. - Roč. 12, č. 44 (2003), s. 1.

Adoremus sa svojím spevom klania Bohu / Eva Doriová. - Fotogr. In: Naše Vrábľa. - Roč. VIII, č. 20 (2011), s. 1.

Adoremus si získal obecenstvo / - ed -. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. X, č. 34 (2001), s. 1.

Adoremus v Hornom Ohaji / Eva Doriová. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. IX, č. 11 (2000), s. 1.

Adoremus vydal CD-čko / - ml -. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. IX, č. 4 (2000), s. 1.

Adoremus zožal úspech na vrábelských hodoch: sakrálna hudba má už aj vo Vrábľoch svojich priaznivcov / Eva Doriová.

In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. IX, č. 42 (2000), s. 1.

Cena Fra Angelica aj pre náš Adoremus / Eva Doriová. In: Naše Vrábľa. - Roč. VIII, č. 5 (2011), s. 4.

Hodový koncert / J. Vráběl. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. VIII, č. 39 (1999), s. 1.

Na hody s Adoremusom / - č -. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XII, č. 40 (2003), s. 1.

Popri bežných koncertných ... Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. III, č. 25 (1998), s. 1.

Rakúsky spevácky zbor sa predstavil na hodovom koncerte / - r -. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. VIII, č. 41 (1999), s. 1.

Spevácky zbor vystúpi v kostoloch. In: Nitrianske noviny. - Roč. X, č. 32 (2001), s. 4.

Spievali pápežovi / - č -. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XII, č. 38 (2003), s. 1.

Súbor Adoremus sa vrátil z turné po Európe / - r -. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. VIII, č. 36 (1999), s. 3.

Uplynulý rok v zbere Adoremus / Eva Doriová. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XI, č. 2 (2002), s. 1.

Úspešný Adoremus / - ed -. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XI, č. 26 (2002), s. 1.

Vianočný koncert zboru Adoremus / Jozef Vráběl. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 20, č. 49 (2011), s. 18.

4.

AFRO CAMPANA - bubenícky orchester z Nitry, hrajúci tradičné rytmy západnej Afriky (Senegal, Guinea, Mali) a Latinskej Ameriky, doplnené spevmi, pôsobí od roku 2006. Afro Campana má päť stálych členov. Zakladateľ kapely Igor Holka hrá na sólové djembe, conga, súpravu bicích, perkusie a spev, Katarína Szalayová hrá djembe, basové bubny (sangban, kenkeni), conga, rôzne perkusie, spieva a tancuje, Bibiana Timková na djembe, perkusie, tanec, Juraj Drobka hrá na súprave bicích nástrojov obklopený množstvom doplnkov a Peter Kováč na kenkeni a basové bubny.

Literatúra:

Baken (život), naaj (slnko), ndeppa (tanec) : alebo africká vášeň v slovenskom srdci / Soňa Borovská, Lenka Káčerová ; Igor Holka. In: Občas nečas. - ISSN 1338-1083, Roč. XV, č. 2 (2009), s. 22-24.
Strieborný večer s Evkou Pavlíkovou a jej hosťami / Ľudmila Synaková. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXIII, č. 12 (2008), s. 29.

5.

AKADEMICKÁ HUDOBNÁ JESEŇ Tadeáša Salvu - zakladateľom cyklu koncertných podujatí bol hudobný skladateľ Tadeáš Salva, ktorý od roku 1991 pôsobil na Katedre hudobnej výchovy Pedagogickej fakulty v Nitre. 1. ročník Akademickej hudobnej jesene Nitra sa uskutočnil v roku 1993. Od tretieho ročníka nesie tento festival meno po svojom iniciátorovi, Tadeášovi Salvovi. Na koncertných podujatiach sa prezentujú výsledky prác talentovaných študentov katedry ako aj umelecké aktivity pedagógov. Okrem domácich interpretov vystupujú aj študenti iných pedagogických fakúlt Slovenska.

Literatúra:

Hudobný život v Nitre : (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra - literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 188-189. - ISBN 80-967654-1-8.
Akademická hudobná jeseň / Eva Strelková. In: Nitra. - Roč. XVIII, č. 11 (1993), s. 39.
Akademická hudobná jeseň / (vm). In: Nitriansky hlásnik plus. - Roč. III (IV), č. 41 (1996), s. 2.
Akademická hudobná jeseň Tadeáša Salvu / Eva Strelková. - Fotogr. 1. In: Nitra. - Roč. XIX, č. 10 (1995), s. 27.
Akademická hudobná jeseň Tadeáša Salvu, Nitra 96 / Eva Strelková. In: Nitra. - Roč. XX, č. 10 (1996), s. 36-37.
Akademická hudobná jeseň Tadeáša Salvu / Dana Mikulcová. In: Nitra. - Roč. 23, č. 11 (1999), s. 30-31.
Akademická hudobná jeseň Tadeáša Salvu / Erika Rusnáková. In: Nitrianske noviny. - Roč. IX, č. 43 (2000), s. 6.
Akademická hudobná jeseň Tadeáša Salvu / Erika Rusnáková. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. IX, č. 43 (2000), s. 6.
Hudobná jeseň. In: Nitrianske noviny. - Roč. VII, č. 41 (1998), s. 3.
Hudobná jeseň T. Salvu. In: Nitrianske noviny. - Roč. VI, č. 41 (1997), s. 3.
Hudobná jeseň T. Salvu. In: Nitrianske noviny. - Roč. VII, č. 42 (1998), s. 3.
Hudobná jeseň už začala / Ondrej Sivčák. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. VI, č. 43 (1997), s. 5.
Končí akademická hudobná jeseň / (Nhl). In: Nitriansky hlásnik plus. - Roč. III (IV), č. 49 (1996), s. 2.
Z koncertov na pamiatku T. Salvu / Jana Kupková. - Fotogr. 1. In: Nitra. - Roč. XXI, č. 1 (1997), s. 29-30.

6.

AKADEMICKÁ Nitra - medzinárodné stretnutie študentov a festival folklórnych súborov. Je to prehliadka umeleckých výkonov vysokoškolských folklórnych súborov domácich i zahraničných. Prvý ročník sa uskutočnil v roku 1970 v Nitre. Od roku 1974 medzinárodné festivaly sa organizovali každý druhý rok až do roku 1990 vo Zvolene pod názvom Akademický Zvolen. V roku 1992 Akademická Nitra, X. medzinárodný akademický festival sa konal v Nitre a od tých čias je festival organizovaný striedavo v Nitre a vo Zvolene. Hlavným organizátorom Akademickej Nitry je Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre v spolupráci s Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR.

Literatúra:

Akademická Nitra '94 : medzinárodné sympóziu a študentský folklórny festival = Internacional Symposium and Academic Festival of Folklore Ensemble: Nitra 7. - 12. jún 1994. - Nitra : [S.n., 1994]. - [50] s.
Akademická Nitra '94 / - r - . - Fotogr. 2. In: Nitra. - Roč. 19, č. 7 (1994), s. 15.
Akademická Nitra / Daniela Wolfová. In: Nitra. - Roč. XXVI, č. 7-8 (2002), s. 35.
Akademická Nitra / - r -. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIII, č. 28 (2004), s. 8.
Akademická Nitra / - r -. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XIII, č. 28 (2004), s. 8.
Akademická Nitra. Po dvoch rokoch je tu opäť sviatok folklóru / Renáta Chosraviová. - Fotogr. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXIX, č. 7-8 (2014), s. 7.
Francúzi v kópiách starých kostýmov / Jana Černáková. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. IX, č. 28 (2000), s. 13.
Francúzi v kópiách starých kostýmov / Jana Černáková. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. IX, č. 28 (2000), s. 13.
Každé štyri roky Akademická Nitra v našej réžii a vždy niečim iná / Jana Depešová. - Fotogr. In: Náš čas. - ISSN 1338-3272, Roč. XX, č. 4 (2016), s. 29.
Ocenili folkloristov / Ondrej Sivčák. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XI, č. 30 (2002), s. 9.
Prídu aj Thajčania: Festival Akademická Nitra už od stredy / - st -. In: Nitrianske noviny. - Roč. VII, č. 25 (1998), s. 13.
Sviatky folklóru pod Zoborom: 28. ročník medzinárodného festivalu Akademická Nitra. In: Nitriansky hlásnik plus. - Roč. III (VI), č. 23 (1996), s. 3.

Začína festival Akademická Nitra: Sú pozvaní minister kultúry, zástupcovia veľvyslanectiev i rektori / - če -. In: Nitrianske noviny. - Roč. IX, č. 27 (2000), s. 13.
Začína festival Akademická Nitra: Sú pozvaní minister kultúry, zástupcovia veľvyslanectiev i rektori / - če -. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. IX, č. 27 (2000), s. 13.
Zaslúžený obdiv i potlesk na otvorenej scéne : pod Zoborom sme privítali účastníkov festivalu Akademická Nitra '92. - Fotogr. In: Nitra. - Roč. XVI, č. 8 (1992), s. 9.
Z histórie Akademickej Nitry / Ondrej Debrecéni. In: Poľnohospodár. - ISSN 1336-2909, Roč. 54, č. 19-20 (2010), s. 5.

7.

AKADEMICKÝ dievčenský spevácky zbor pri UKF v Nitre - vznikol v roku 1959 na pôde Katedry hudobnej výchovy vtedajšieho Pedagogického inštitútu v Nitre. Jeho zakladateľkou a prvou dirigentkou bola Zuzana Polónyová. Krátky čas zbor viedol aj Peter Kuruc. V roku 1964 začal miešaný spevácky zbor pracovať pod vedením Jána Luptáka, ktorý so zborom dosiahol viaceré úspechy na rôznych súťažiach. V roku 1966 vystúpili v televíznom programe vysielanom z Pedagogickej fakulty v Nitre, ktorý niesol názov Gaudeamus igitur. Od roku 1970 zbor niesol názov Dievčenský komorný zbor a viedla ho PhDr. Margita Ďurindová. Od roku 1986 zbor pracoval s dirigentom PhDr. Jozefom Potočárom, ktorý sa v roku 1984 stal členom katedry. Pod jeho vedením zbor absolvoval niekoľko koncertov i súťažných vystúpení doma i v zahraničí. Pre Slovenský rozhlas nahral 15 skladieb a pre rakúsky OFR 4 skladby. V roku 1988 vyšla aj gramoplatňa s nahrávkami zboru. V rokoch 1991-2004 bol dirigentom Akademického dievčenského speváckeho zboru Ladislav Holásek, ktorí sa zaslúžil o ďalší rozvoj interpretačnej úrovne telesa. Zbor získal viacero ocenení v kategórii dievčenských a ženských zborov na koncertoch, festivaloch a súťažiach doma i v zahraničí. Od marca 2004 zbor viedol Doc. Mgr. Pavol Procházka, ktorý so zborom našťudoval aj premiéry diel slovenských skladateľov. V rokoch 2007-2009 zbor viedli zbormajsterky Marcela Fidlerová a Hana Kováčová. Od septembra 2009 je zbormajstrom Akademického speváckeho zboru Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre Marek Štrbák.

Literatúra:

XVI. medzinárodný festival sakrálnej hudby MUSICA SACRA = XVIth international festival MUSICA SACRA : Nitra 4.6. - 4.7. 2006 ; [zostavila Ľudmila Bratová]. - [1. vyd.]. - Nitra : Mesto Nitra - Mestský úrad, 2006. - S. 17-20.
XXV. medzinárodný festival sakrálnej hudby MUSICA SACRA pod záštitou nitrianskeho biskupa J. E. Mons. Viliama Judáka a primátora mesta Nitry Jozefa Dvonča : Nitra 7. jún - 2. júl 2015 ; [zostavila Ľudmila Bratová]. - [1. vyd.]. - Nitra : Mesto Nitra - Mestský úrad, 2015. - S. 21-23.
Zbory mestu : 2. ročník prehliadky speváckych zborov mesta Nitry : Nitra 28. november 1999. - [S.l. : s.n., 1999]. - [10] s.
Zbory mestu : festival speváckych zborov : 22. - 24. november 2002 Nitra / [zostavili Ľudmila Bratová, Dagmar Bojďová]. - Nitra : Mestský úrad, 2002. - S. [6-7].
Dievčatá so zlatými hlasmi / O. S. - Fotogr. 1. In: Nitra. - Roč. 23, č. 12 (1999), s. 25.
Koncertné vystúpenia Akademického speváckeho zboru / Marek Štrbák. - Fotogr. 1. In: Náš čas. - ISSN 1338-3272, Roč. XIX, č. 4 (2015), s. 33.
Nitrianske zbory obyvateľom mesta / - si -. - Fotogr. 1. In: Nitra. - Roč. XXIV, č. 1 (2000), s. 31.
Spievali vo Francúzsku / Mikuláš Gál. In: Nitrianske noviny. - Roč. X, č. 25 (2001), s. 3.
Zborový spev má svojich poslucháčov / E. Synaková. - Fotogr. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXIV, č. 1 (2009), s. 12.

8.

AKČNÁ PÄŤKA - vrábelská dychová kapela bola založená v roku 1994. Členovia kapely: František Benedek (umelecký vedúci, trúbkar), Miloš Jonis (trúbkar), Imrich Pecek st. (trombista), Ladislav Pecek (trombista), Rudolf Mihalik (klávesy). Ich repertoár tvoria ľudové piesne.

Literatúra:

Ďalšou skupinou Romen / -ed-. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XI, č. 32 (2002), s. 1.
Každá dobre zahraná muzika je dobrá: začiatok novej country skupiny Kotva / - ed -. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. IX, č. 32 (2000), s. 1.
Kultúrne pozvánky / - r -. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XI, č. 30 (2002), s. 1.

9.

ALALYA - hudobná skupina vznikla v roku 2005 v Nitre. Členovia : Martin Sýkora (basgitarra), Martin Ralík (elektrická gitara), Ladislav Duda (bicie), speváčka-gitaristka a skladateľka Edita Kováčová (Andelová). Hrajú melodický rock, inšpiráciou je pre kapelu sama speváčka. Hrajú hlavne v kluboch, zúčastňujú sa rôznych súťaží a koncertov. V roku 2015 vydali CD s názvom *Alalya*, na ktorej sa nachádzajú anglické aj slovenské pesničky (*Na úbočí, Polovica z dvoch, Somebody, Challenging, Voices, Lalija*).

Literatúra:

Alalya má prvý klip na pesničku Na úbočí / (NK). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 24, č. 42 (2015), s. 14.
Alalya spolupracuje s Danielom Hevierom / Kristína Rídekyová. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. 16, č. 15 (2007), s. 10.
Alalya vystúpi s hosťami / (RE). In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 24, č. 23 (2015), s. 10.
Alalya zažiarila medzi rakúskymi kapelami / Ľudmila Synaková. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXIII, č.7-8 (2008), s. 12.

Debutový album Alalya krstili čapovaným pivom / Jana Černáková. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 24, č. 12 (2015), s. 10.

Koncert v knižnici / (RE). In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 25, č. 2 (2016), s. 10.

10.

ALONE - rocková skupina z Nitry vznikla v roku 2004, do roku 2006 pôsobili pod názvom *Vrak*. Zakladajúcimi členmi boli spevák a gitarista Michal Cabala, gitarista Rast'o Toman, basgitarista Dodo Slíž a hráč na bicích Richard Labovský. Externým hosťom kapely je Peter Slamečka zo skupiny Gladiátor. Alone bola predkapelou Gladiátora, Desmodu, hrala s Komajotou a i. Od roku 2014 gitaristom kapely je Tibor Seidl. Hrajú vlastné skladby. Autorom textov a väčšiny hudby pesničiek je Michal Cabala a Tibor Seidl, ktorý skladá hudbu. V roku 2010 s autorskou piesňou speváka kapely Michala Cabalu *Strašne mi chýbaš* vystúpili v slovenskom kole Eurovízie a prebojovali sa do semifinále. V roku 2009 bodovali tiež so skladbou *Nezistím*. V roku 2008 sa na festivaloch Orange music Summer stala víťazom v súťaži kapiel s názvom Hľadá sa hviezda leta. V roku 2007 postúpili do finále v súťaži International Live Awards, ktorá sa konala vo viedenskom Pratri. Vydali albumy s názvom *Kúpim si tmu*, *Zlomili mi krídla*, *Za seba dýcham* (2014).

Literatúra:

Alone: Na novom albume bude aj dueto s Kulym / Jana Černáková. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 20, č. 31 (2011), s. 10.

Alone: S piesňou *Strašne mi chýbaš* je v Eurovízii / Jana Černáková. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 19, č. 3 (2010), s. 8.

Alone a Martin Konrád postúpili do semifinále / (ČE/LAZ). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 19, č. 5 (2010), s. 11.

AmfikFest 2009 bude hudobnou udalosťou roka / (syn). In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXIV, č. 6 (2009), s. 13.

Po SuperStar zmenili názov / S. Ďurišová. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. 15, č. 29 (2006), s. 6.

Skladba kam patrim mala premiéru na svadbe speváka / [autor] (ČE). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 23, č. 50-51 (2014), s. 9.

11.

ALTER EGO - hudobná skupina z Nitry. Pôsobila v 70-80. rokoch 20. storočia.

Literatúra:

Zazneli angažované pesničky. - Fotogr. 1. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. X, č. 7 (1986), s. 18.

12.

AMBRÓZOVÁ Jana, etnomuzikologička, speváčka, vysokoškolská pedagogička, nar. 1982. Vyštudovala etnológiu a etnomuzikológiu na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre, kde pôsobí ako pedagogicko-výskumná pracovníčka. Jej odborné zameranie je orientované na problematiku tradičnej ansámbovej hudby na Slovensku s dôrazom na výskum herných štýlov hráčov sprievodnej funkcie v sláčikových hudbách. Ako primáška ľudovej hudby dlhodobejšie pôsobila vo Folklórnej skupine Urpín a v rokoch 2004-2011 bola aktívnou členkou Ženskej speváckej skupiny Trnky z Banskej Bystrice. Je členkou Ženskej speváckej skupiny Vranky z Nitry a ľudovej hudby Borievka z Banskej Bystrice. Ako hudobná aranžérka spolupracovala s viacerými speváckymi skupinami (FS Trnafčan, FS Urpín, FS KUK). Dramaturgicky sa podieľala na viacerých programoch v rámci folklórnych festivalov na Slovensku. Je členkou nitrianskeho experimentálneho tria Ne:bo:daj. Autorka publikácie *Ľudové piesne regiónov Slovenska* (Abov a Zemplín, Hont, Podpoľanie a Novohrad, Kysuce, Turiec, Orava a Liptov, Myjavsko a Trenčiansko, Ponitrie a Tekov, Spiš a Šariš, Záhorie a oblasť medzi Malými Karpatmi a Váhom, 2009).

Literatúra:

Nebodaj pokrstí svoj druhý album *Leter tu develoter* / Jana Černáková. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 24, č. 45 (2015), s. 12.

13.

AMFIKFEST - nultý ročník rockového festivalu v Nitre na Amfiteátri pod Zoborom sa uskutočnil v roku 2009. Festival sa koná v júni na amfiteátri pod Zoborom. Na festivale vystupujú známe i menej známe kapely z Nitry a okolia a tiež hosťujúce kapely z celého Slovenska.

Literatúra:

AmfikFest 2009 bude hudobnou udalosťou roka / (syn). In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXIV, č. 6 (2009), s. 13.

Na Amfik feste spieval Poslednú s Borrou aj Kuly / (ČE/NK). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 21, č. 23 (2012), s. 10.

14.

ANDELOVÁ Edita (rod. Kováčová), speváčka, nar. Nitra. Je speváčkou nitrianskej kapely Alalya.

Literatúra:

Meno z kalendára ... / (ČE). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 24, č. 37 (2015), s. 10.

15.

ANTALÍK Jozef, ľudový umelec, gajdoš, výrobca gájd, nar. 3. 3. 1898, Cabaj, zom. 1989. Bol vynikajúci gajdoš, tanečník a interpret gajdošských piesní a tancov z okolia Nitry. Pôvodne bol roľníkom. Mal veľké hudobné nadanie, výnimočné rytmické cítenie, vysoký stupeň technickej virtuozity. Na gajdách sa naučil hrať od otca, aj od staršieho brata Michala, ale aj od iných gajdošov. Po piatich rokoch učenia začal hrať na hodoch, fašiangových zábavách a na svadbách. Zúčastnil sa a pravidelne aj vyhrával rôzne súťaže na Slovensku a dostal aj niekoľko ocenení. Profesionálnym gajdošom sa stal až po úraze a oslepnutí. Aby uživil rodinu, vybavil úradné povolenie na gajdovanie a v rokoch 1932 - 1945 hrával za peniaze na hodoch, fašiangových zábavách a na svadbách. Venoval sa aj výrobe gájd. Počas svojho života vyrobil okolo 30 týchto hudobných nástrojov. Po druhej svetovej vojne veľa cestoval, niekoľkokrát vystupoval v Strážnici, Strakoniciach, Východnej, Detve, Topoľčanoch, Martine, Tekove, Prešove, Nitre a i. Nahrával pre rozhlas aj televíziu. Žil a pôsobil vo Veľkom Záluží, neskôr sa presťahoval k svojej dcére do Veľkých Bielic.

Literatúra:

Veľké Zálužie : obec s históriou : monografia dejín obce / Peter Keresteš ; [Peter Vince ; fotografie Ján Huňady, Peter Rafaj, Róbert Žilík]. - 1. vyd. - Nitra : Enars, [2012], s. 284. - ISBN 978-80-970612-2-7.

Gajdošská ľudová hudobná kultúra na Ponitří / Pavol Javor, Gabriela Javorová. In: Hudobný archív : zborník hudobnohistorických prác, prameňov a dokumentov. 11 / zostavil Emanuel Muntág. - 1. vyd. - Martin : Matica slovenská, 1990. - S. 169-182 + notová príloha v origináli, s. 183-189.

Nik ho nepreskočil / Laco Zrubec. In: Život. - Roč. 22, (12. 7. 1972), s. 38-39.

16.

ANTONOVA Marina, klaviristka, nar. 1997, Nitra. Na klavíri začala hrať ako 5-ročná. Študovala na 8-ročnom gymnáziu na Golianovej ulici v Nitre. Klavír študovala pod vedením Iriny Gončarovej na Základnej umeleckej škole Heleny Madariovej. Talentovaná klaviristka dosahuje veľké úspechy na domácich a zahraničných súťažiach - Schneiderova Trnava, Klavírna Orava, brniansky Amadeus, Pro Bohemia v Ostrave. Vo svojej kategórii zvíťazila na súťaži Mladí klaviristi v Bratislave, laureátstvo v súťaži Wendl&Lung v srbskej Kovačici a 3. miesto na medzinárodnej súťaži Davorin Jenko v Belehrade. V roku 2010 na súťaži Strieborné jazero v St. Peterburgu dostala diplom za interpretáciu.

Literatúra:

Talent z Nitry pôjde na klavírnu súťaž do Petrohradu / Jana Černáková. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 19, č. 14 (2010), s. 10.

Virtuozitou prekročili hranice Nitry i Slovenska / (MD). In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 20, č. 28 (2011), s. 8.

17.

ANTOŠ Peter (Peter's Beats), spevák, nar. 2000, Nitra. Študuje na zoborskej základnej škole v Nitre. Venuje sa spevu, tancu, rád maľuje aj recituje. Externe navštevuje viedenské konzervatórium. Spieva prebraté ale aj vlastné pesničky a ako hosť je častým účinkujúcim na koncertoch, banketoch, muzikáloch. So svojou kapelou vystupuje aj s novými projektmi a cover skladbami. V roku 2012 vydal CD s vlastnými pesničkami s názvom „S.W.A.G.“.

Literatúra:

Bude slovenský Justin Bieber? : v Nitre krstil album 13-ročný Peťo / (ds). - Fotogr. 1. In: Plus jeden deň. - Roč. 7, č. 220 (24.9.2012), s. 15.

Odíde slovenský Justin Bieber do Ameriky? / Jana Černáková. - Fotogr. 1. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 22, č. 11 (2013), s. 10.

18.

ARGALÁŠOVÁ Bohumila, speváčka (soprán), herečka, nar. 15. 12. 1915, Kysač (Tichač, Juhoslávia). Roku 1939 absolvovala štúdium spevu na Hudobnej a dramatickej akadémii v Bratislave u J. Egema. V rokoch 1939-1940 pôsobila ako speváčka a herečka Ľudového divadla (Fraňa Devínskeho) v Nitre, 1940-1945 v divadlách v Olomouci, Kladne a Hamburgu, v rokoch 1945-51 sólistka opery Východoslovenského národného divadla v Košiciach a do roku 1953 Vojenského umeleckého súboru v Bratislave. V spevohernom repertoári Slovenského ľudového divadla v Nitre vytvorila postavy *Sylvie* (Modrá ruža, 1939), *Milky* (Ej horička zelená, 1939) a *Dáše* (Dve srdcia na predaj, 1940). V opernom súbore košického divadla vytvorila rad náročných partov: *Marienka* (Predaná nevesta, 1946), *Carmen* (Carmen, 1974), *Santuzza* (Sedliacka česť, 1947), *Nella* (Gianni Schicchi, 1950), *Grófka* (Figarova svadba, 1951) a iné. Stvárňovala aj hlavné sopránové postavy v operetách: *Silvia* (Modrá ruža, 1946), *Kondja Gul* (Stambulská ruža, 1946), *kontesa Lýdia* (Barón Trenk, 1946), *Hana Glawari* (Veselá vdova, 1946), *Rozalinda* (Netopier, 1948).

Literatúra:

Československý hudební slovník osob a institucí. Svazek první : A-L. - 1. vyd. - Praha : Státní hudební vydavatelství, 1963. - S. 32.
Divadelná Nitra : (50 rokov slovenského profesionálneho divadla v meste)/ Vladimír Štefko. - 1. vyd. - Bratislava : Obzor, 1989. - 423 s. + Obr. príl. - ISBN 80-215-0026-3.
Encyklopédia dramatických umení Slovenska. 1 : A-L/ zostavili Richard Blech...[et al.]. - 1. vyd. - Bratislava : Veda, 1989. - S. 33-34. - ISBN 80-224-0000-9.
Súpis slovenských hudobní a literatúry o hudobníkoch / Juraj Potúček. - Bratislava : Nakladateľstvo Slovenskej akadémie vied a umení, 1952. - S. 18.

19.

ARCOK - po maďarsky spievajúca spevácka skupina bola založená v roku 1998 v Žihárči. Skupinu tvoria dievčatá zo Žihárie Krisztína Ambrus a Bedecs Angéla a súrodenci Csaba a Zoltán Erdélyi z Kráľovho Brodu. Ich repertoár je rôznorodý. Spievajú maďarské detské pesničky pre deti, vianočné piesne, zhudobnené básne aj populárnu hudbu. Vystupujú na rôznych kultúrnych podujatiach organizovaných obcou i v maďarských obciach na Slovensku, niekoľko vystúpení mali už aj v Maďarsku.

Literatúra:

Arcok - négy énekes, négy szólam / Gaál László. In: Új Szó. - Évf. 56, sz. 11 (15.1.2003), o. 3.
Visszavárnak bennünket: a zsigárdi Arcok énekegyüttes / na. In: Katedra. - ISSN 1335-6445, Évf. 10, sz. 5 (2003), o. 12.

20.

ARPÁŠ Rudolf, hudobný pedagóg, hudobník. Rodák zo Svätoplukova. Absolvent Štátneho Konzervatória v Bratislave, študoval hru na klavír v triede prof. Brigity Starostovej. Pôsobí na Základnej umeleckej škole v Mojmirovciach ako pedagóg a riaditeľ. Učí hru na klavíri a keyboarde. Umelecky vedie ľudový spevácky súbor Senior, cimbalovku Urmin a sprevádza ľudový súbor Prameň z Poľného Kesova. V Mojmirovciach pôsobí ako korepetítor a technik v Zbore pre občianske záležitosti, ozvučuje rôzne podujatia a technicky manažuje kultúrne podujatia v obci.

Literatúra:

Kde nechávaš srdce, tam je tvoj domov / Ivan Mojmir Zoborský. - Fotogr. 1. In: Mojmirovčan. - ISSN 1339-0988, Roč. XXI, č. 6 (2015), s. 5.

21.

ARS ORGANI NITRA - prvý ročník medzinárodného organového festivalu sa uskutočnil v Nitre v roku 2008. Cieľom festivalu je propagácia organového umenia a prezentácia mladých organových umelcov. Na festivale každoročne vystupujú organoví umelci zo Slovenska i z rôznych krajín Európy a sveta, ktorí nám svojou hrou sprostredkujú diela známych hudobných skladateľov. Koncerty sa odohrávajú v piaristickom Kostole sv. Ladislava a v evanjelickom Kostole Sv. Ducha v Nitre.

Literatúra:

Ars Organi Nitra 2008 : 1. ročník medzinárodného organového festivalu : 20. apríla - 25. mája 2008 ; [zostavila Mária Plšeková]. - Nitra : [s.n.], 2008. - 18 s.
Ars Organi: vystúpi Vincent Dubois / (RE). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 24, č. 15 (2015), s. 10.
Ars Organi Nitra v nedeľu otvorí Robert Kovács / (MM). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 25, č. 16 (2016), s. 14.
Koncertom švédskeho organistu sa začal festival Ars Organi 2014 / (s). - Fotogr. 1. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXIX, č. 5 (2014), s. 17.
Máj patrí festivalu Ars Organi 2011 / (syn). In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXVI, č. 5 (2011), s. 8.
Máj v znamení organového festivalu Ars Organi 2009 / Ľudmila Synaková. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXIV, č. 5 (2009), s. 14, 27.
Medzinárodný organový festival Ars Organi Nitra. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXIX, č. 4 (2014), s. 13.
Medzinárodný festival Ars Organi oslavuje desať rokov / (RE). - Fotogr. 1. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 26, č. 15 (2017), s. 12.
Na Ars Organi Nitra bude po prvýkrát aj tanec / (ČE). In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 27, č. 15 (2018), s. 11.
Na Ars Organi Nitra umelci zo 4 krajín / Jana Černáková. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 24, č. 14 (2015), s. 11.
Na záver Ars Organi Nitra 2015 zaspieva aj operný spevák svetového formátu Štefan Kocán. - Fotogr. 1. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXX, č. 4 (2015), s. 13.
Nitrou sa niesli tóny organovej hudby / Ľudmila Synaková. - Fotogr. 1. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXV, č. 6 (2010), s. 5.
Organové umenie a operný spev / (MM). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 24, č. 19 (2015), s. 10.
Organový festival klope na dvere / (syn). In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXIV, č. 4 (2009), s. 14.
Pod Zobor zavíta organová hudba / (s). - Fotogr. 1. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXVIII, č. 4 (2013), s. 7.
Prvý organový festival : Ars Organi dáva priestor mladým umelcom / [autor] (PETR). In: Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 17, č. 15 (2008), s. 8.
Začal sa organový festival Ars Organi / Ľudmila Synaková. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXV, č. 5 (2010), s. 27.

Zaznie organová hudba : Medzinárodný organový festival Ars Organi Nitra / Mária Plšeková. - Fotogr. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXVII, č. 4 (2012), s. 15.

ARS Studio pozri Súkromná základná umelecká škola ARS Studio

22.

ARTMANN Eduard, hudobník, huslista, majiteľ hudobnej školy. Koncom 19. storočia otvoril súkromnú hudobnú školu v Nitre, ktorá sa stala centrom hudobného života Nitry. V priestoroch školy usporadúval hudobné večierky. Zaslúžil sa o zriadenie orchestra roku 1896, ktorý vystupoval aj na verejnosti.

Literatúra:

Hudobný život v Nitre : (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra - : literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 176, 188. - ISBN 80-967654-1-8.

Hudobný život v Nitre v rokoch 1850-1950 : diplomová práca napísaná na Katedre hudobného umenia PF KU pod vedením Zuzany Zahradníkovej / Zuzana Juricová. - Ružomberok : [s.n.], 2006. - S. 13-14.

Nitra arany könyve. - Nitra : Dr. Faith Kiadása, 1940. - S. 43.

Z hudobného života Nitry v minulosti a súčasnosti / Helena Stančeková, Richard Rybarič. In : Kapitoly z dejín Nitry : zborník štúdií k 1100. výročiu príchodu Cyrila a Metoda / Jozef Lajoš. - Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1963. - S. 21.

65 rokov ZUŠ v Nitre / M. Hroncová. - Fotogr. 5. In: Nitra. - Roč. XIX, č. 9 (1994), s. 36-39.

23.

ARTTYJA (Artia) - big-beatová hudobná skupina z Nitry. Managerom skupiny je Jozef Havránek. Hrali najmä na čajových popoludniach v Krajskom dome detí a mládeže v Nitre.

Literatúra:

Arttyja v domove dôchodcov v Nitre / Staššová. - Fotogr. In: Nitriansky hlas. - Roč. X (XX), č. 21 (1969), s. 3.

Medzi populárne nitrianske ... / [J. Hudec]. - Fotogr. In: Nitriansky hlas. - Roč. IX (XIX), č. 44 (1968), s. 2.

ART Pegas pozri Súkromná základná umelecká škola ART Pegas

24.

ART - RE - GENERÁCIA - prvý festival nitrianskych vysokoškolákov výtvarného umenia, hudby a divadla sa uskutočnil v decembri 1993. Bola to prvá spoločná akcia troch nitrianskych vysokých škôl - Vysokej školy pedagogickej, Vysokej školy poľnohospodárskej a Bohosloveckej fakulty.

Literatúra:

O prvom festivale nitrianskych vysokoškolákov : pod názvom ART-RE-GENERÁCIA sa v decembri minulého roku uskutočnil študentský festival výtvarného umenia, hudby a divadla / Vlasta Hochelová, Dagmar Newmanová. In: Nitra. - Roč. 18, č. 2 (1994), s. 45-46.

25.

ÁG Tibor, zbormajster, zberateľ ľudových piesní, hudobný pedagóg, odborný spisovateľ, nar. 13. 4. 1928, Bratislava, zom. 29. 8. 2013, Veľký Meder. Študoval na gymnáziu a právo na Univerzite Komenského v Bratislave. Od roku 1953 pôsobil v niekoľkých maďarských ľudovo umeleckých súboroch pôsobiacich na Slovensku ako člen, čestný predseda, vedúci, odborný poradca, tajomník (1969). Ako pedagóg pôsobil na Pedagogickej fakulte v Nitre, kde viedol miešaný zbor na maďarskom oddelení. Naposledy pracoval ako odborný referent Mestského kultúrneho strediska v Dunajskej Strede. Zozbieral a spracoval viac než 16 000 piesní. Autor i spoluautor monografických prác. Nositeľ viacerých ocenení.

Dielo: (výber) : Dalolj velünk (ľudové piesne, 1953), 100 szlovákiai magyar népdal (1957), Édesanyám rózsafája (palócke ľudové piesne, 1974,1995), Vétessék ki szóló szívem (ľudové balady, 1979), Népzene gyűjtés Csallóközben (1986), Tiszta rozmaringszál (1989), Ki játszik ilyet ? (detské hry, 1992), Vígán zengjétek citorák (žitnoostrovské betlehemské hry, 1992), Bíborpiros szép rózsza (piesne z Tešedíkova - Pered, 1996), Kemény a föld a patonyi határba (1997), Az aranykert muzsikája (1999), Felsütött a nap sugára (bodrogközi ľudové piesne, 1999), Csináltassunk hírharangot: Nyitra-vidéki népballádák (2001), Semmit se vétettem Nyitra városának (ľudové piesne, 2004), Népdalkutatók nyomában Szlovákiai magyarlakta vidékén. Kodály felvidéki gyűjtése (2007), Lement a vacsoracsillag. Bartók Béla 1910-es nagymegyeri gyűjtése (Dunaszerdahely, 2008), Az árgyélus kismadár: Martos falu népzenei hagyományai (Dunaszerdahely, 2006), Tiszán innen, Bodrogközben (výber ľudových piesní, Dunaszerdahely, 2009), Csillagoknak teremtője: Mátyusföldi népdalok (Dunaszerdahely, 2009), Nem szánt-vet az égi madár. Egy gömöri nótafa monográfiája (2010).

Literatúra:

A csehszlovákiai magyar irodalom lexikona 1918-2004 = Lexikon maďarskej literatúry v Česko/Slovensku 1918-2004 / felelős szerkesztő Zoltán Fónod. - 1. vyd. - Bratislava : Madách, 2004. - S. 13-14. - ISBN 80-7089-391-5.

Hudobný život v Nitre (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra - literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubiliujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 182. - ISBN 80-967654-1-8.

Búcsú Ág Tibortól / Takács András. - Fotogr. 1. In: Új Szó. - ISSN 1335-7050, Roč. 66, č. 202 (31.8.2013), s. 8.

Meghalt Ág Tibor : 85 éves volt / (MTI/juk) In: Új Szó. - ISSN 1335-7050, Roč. 66, č. 202 (31.8.2013), s. 1.

26.

ÁGHOVÁ Lívia, operná speváčka (soprán), nar. 7. 10. 1963, Šaľa. Detstvo a mladosť prežila v Kráľovej nad Váhom. Roku 1984 absolvovala spev na Konzervatóriu v Bratislave u M. Fidlerovej. Od roku 1985 sólistka Opery Slovenského národného divadla v Bratislave, v rokoch 1988-2001 opernej scény Národného divadla (Štátnej opery) v Prahe. Hrala hlavné postavy na opernej scéne: Mimmi (Bohéma), Micaela (Carmen), Dona Elvira (Don Giovanni), Pamina (Čarovná flauta), Bystrouška (Príhody líšky Bystroušky), Jenufa (Její pastorkyňa), Júlia (Romeo a Júlia) a i. Hostovala takmer na všetkých významných operných scénach Európy. Je laureátkou viacerých speváckych súťaží a získala celý rad významných ocenení na prestížnych speváckych súťažiach doma i v zahraničí. Roku 1985 získala prvé miesto v súťaži M. Schneidera-Trnavského, 1986 druhé miesto (pri neudelení prvého) na Pražskej jari. V súčasnosti je na voľnej nohe a vyučuje na Konzervatóriu Jaroslava Ježka v Prahe odbor muzikálový spev. V rodnej Šali každoročne organizuje v spolupráci s Občianskym združením Pro Vita benefičný koncert. Nahrala niekoľko albumov. Žije v Prahe.

Diskografia (výber): Ave Maria (Lívia Ághová a Miroslav Dvorský, Musica, 1992), Janáček, L.: Osud (CD, Orfeo, 1995), Zomb, František Xaver (CD, Opus, 1995), Dvořák, A.: Jakobín (CD, Orfeo, 2004), Vinšujeme Vám... (vianočné koledy, Musica, 2005), Dvořák, A.: Král a uhlíř (CD, Orfeo, 2006), Svet nám ich závidí (live), (CD, 2017).

Literatúra:

Encyclopaedia Beliana : všeobecná encyklopédia v dvanástich zväzkoch. Prvý zväzok : A-Belk ; [vedúca projektu: Anna Prociková; etymológia: Jozef Genzor]. - 1. vyd. - Bratislava : Encyklopedický ústav Slovenskej akadémie vied, Veda, 1999. - S. 87. - ISBN 80-224-0554-X. - S. 87.

Encyklopédia dramatických umení Slovenska. 1 : A-L / zostavili Richard Blech...[et al.]. - 1. vyd. - Bratislava : Veda, 1989. - S. 18. - ISBN 80-224-0000-9.

Benefičný koncert Lívie Ághovej / (RE). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 24, č. 3 (2015), s. 11.

Kurz pod vedením známej opernej divy : Lívia Ághová podporuje šalianske spevácke talenty. In: Slovo Šaľanov. - ISSN 1336-4073, Roč. XX, č. 7 (2015), s. 10.

Lívia Ághová. In: Sovo Šaľanov. - Roč. II, č. 1 (1997), s. 19.

Mária Czellariková a koncerty Lívie Ághovej / Milan Aľakša. In: Slovo Šaľanov. - ISSN 1336-4073, Roč. XVI, č. 7 (2011), s. 5.

Milión na zdravie: aby Šaľania boli zdraví / (ivn). - Fotogr. In: Slovo Šaľanov. - Roč. II, č. 1 (1997), s. 19.

Nestačí chcieť trošku, musíte chcieť veľmi : operná speváčka Lívia Ághová pripravuje sólové CD / Lucia Lenická. - Fotogr. 4. In: Slovo Šaľanov. - ISSN 1336-4073, Roč. XXI, č. 5 (2016), s. 16.

PodĎakovali im za spoluprácu : odovzdali ocenenia osobnostiam mesta Šaľa / Ondrej Sivčák. In: Noviny juhozápadu : My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 17, č. 50-51 (2008), s. 3.

Šesť a pol tisíc na charitu : XX. benefičný koncert Lívie Ághovej / Lea Tóthová. - Fotogr. In: Slovo Šaľanov. - ISSN 1336-4073, Roč. XIX, č. 2 (2014), s. 18.

Udelili ocenenia mesta. In: Šaľa. - Roč. X, č. január (2009), s. 6-9.

Večer muzikálových a swingových melódii / Lea Tóthová. In: Slovo Šaľanov. - ISSN 1336-4073, Roč. XVI, č. 2 (2011), s. 6.

Začalo sa to kyticou kvetov / Lea Tóthová. In: Slovo Šaľanov. - ISSN 1336-4073, Roč. XIX, č. 2 (2014), s. 18.

27.

BADLÍKOVÁ Gabriela (rod. Cibulová), klaviristka, pedagogička, nar. 28. 3. 1944, Veľké Krškany. Hru na klavíri študovala na hudobnej škole v Nových Zámkoch, na Konzervatóriu v Bratislave v triede prof. Mikuláša Strausza a Eleny Smižárovej, hru na husliach na konzervatóriu u prof. Jána Skladaného. Počas štúdia v Bratislave spievala v zbere Železničarskeho umeleckého súboru a účinkovala ako huslistka v súbore Mladé srdcia. Po ukončení školy začala svoju pedagogickú činnosť vyučovaním hry na klavíri a husliach na Hudobnej škole v Nitre. Žije a pôsobí v Bratislave. Pracuje na Základnej umeleckej škole Exnárova 6 v Bratislave. Je spoluorganizátorkou koncertnej činnosti v rámci Bratislavy a organizátorkou partnerských koncertov v rámci celého Slovenska.

Literatúra:

Hudobníci okresu Nové Zámky : bibliografický slovník ; spracovali KISSOVÁ Magdaléna, AGNEŠA FITUŠOVÁ. - 2. rozš. a dopl. vyd. - Nové Zámky : Knížnica Antona Bernoláka, 2000. - S. 2-3.

28.

BALÁŽ Ján, hudobný skladateľ, spevák, gitarista, nar. 24. 8. 1951, Nitra. Do piatich rokov býval v Šali, potom v Nitre, od roku 1959 žije v Bratislave. Na ľudovej škole umenia navštevoval odbor husle a naučil sa hrať aj na gitare a trumpeťe.

Po maturite v roku 1969 pokračoval v štúdiu na Farmaceutickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave, ktoré však nedokončil. V rokoch 1967-1975 bol členom skupiny Modus. Po absolvovaní základnej vojenskej služby účinkoval tri roky v Škandinávii so skupinou Vlada Fronca. V roku 1980 sa stal členom skupiny Elán, v ktorej dodnes pôsobí ako gitarista, spevák a skladateľ. Zložil pre ňu viac ako štyri desiatky hitov ako sú napr.: *Amnestia na neveru*, *Bosorka*, *Kráľovná bielych tenisiek*, *Neviem byť sám*, *Zalúbil sa chlapec* a i.

Literatúra:

Päťdesiatnik Baláz / (čtk, foto TASR/V. Benko). In: Nový čas. - Roč. 11, č. 196 (24.8.2001), s. 8.

29.

BANÁSOVÁ Adriana, speváčka (soprán), nar. 10. 3. 1991, Nitra. Od svojich šiestich rokov spievala na základnej umeleckej škole a na konzervatóriu v Bratislave študovala klasický (operný) spev. Profesionálne spieva od roku 2009. Na medzinárodnej speváckej súťaži Iuventus Canti vo Vrábľoch v roku 2016 v najvyššej vekovej kategórii získala prvé miesto a v rámci zvláštnych cien tri interpretačné prvenstvá.

Literatúra:

Najkrajšie hlasy majú Slováci : záver s prekvapením / Eva Dóriová. - Fotogr. 2. In: Naše Vráble. - ISSN 1339-0414, Roč. XIII, č. 9 (2016), s. 1.

Prvá cena Adriane Banásovej z Nitry / Jozef Vrábel. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 25, č. 19 (2016), s. 13.

30.

BARÁNEK Alexander, operný a operetný spevák (tenor), nar. 3. 11. 1915, Lučenec, zom. 13. 3. 1994, Lučenec. Spev študoval súkromne u J. Egema v Bratislave, H. Rejcha vo Viedni a L. Molnárovej v Budapešti. V rokoch 1935-1939 člen zboru opery Slovenského národného divadla v Bratislave, 1939-1943 člen Štátnej opery v Budapešti, 1944-1945 sólista Slovenského ľudového divadla v Nitre, 1951-1978 sólista opery Slovenského národného divadla v Bratislave. Účinkoval aj v rozhlasových nahrávkach oper. Počas pôsobenia v Nitre účinkoval v hrách *Poľská krv*, *Cárovič*, *Žena jeho snov*, *Delfinko* a *Piate cez deviate*.

Literatúra:

Biografický lexikón Slovenska. 1 : A - B. - Martin ; Martin : Slovenská národná knižnica, Národný biografický ústav, 2002. - S. 219-221. - ISBN 80-89023-16-9.

Divadelná Nitra : (50 rokov slovenského profesionálneho divadla v meste) / Vladimír Štefko. - 1. vyd. - Bratislava : Obzor, 1989. - 426 s. + Obr. príl. - ISBN 80-215-0026-3.

Encyklopédia dramatických umení Slovenska. 1 : A-L / zostavili Richard Blech...[et al.]. - 1. vyd. - Bratislava : Veda, 1989. - S. 88-89. - ISBN 80-224-0000-9.

31.

BARTÓK Béla, maďarský skladateľ, klavirista, etnomuzikológ, pedagóg, nar. 25. 3. 1881, Sinnicolaul Mare (Nagyszentmiklós, Rumunsko), zom. 26. 9. 1945, New York (NY, USA). R. 1893-1894 študoval na gymnáziu v Oradei, 1892-1893, 1894-1999 v Bratislave, kde študoval hru na klavíri a skladbu. Klavír a kompozíciu študoval u L. Erkela a Hyrtla, 1899-1903 klavír u Š. Thomána a kompozíciu u J. Koesslera na Hudobnej akadémii v Budapešti. R. 1905 uskutočnil so Z. Kodályom prvý etnografický výskum. V rokoch 1907-1934 pôsobil ako profesor klavírnej hry, od 1934 etnomuzikológ, zberateľ. R. 1940 emigroval do USA, kde pôsobil ako klavirista, pedagóg a etnomuzikológ. Bol vynikajúcim klaviristom, propagoval modernú maďarskú hudobnú tvorbu. V roku 1891 prvý raz verejne vystupoval vo Vinogradove ako skladateľ-klavirista. Absolvoval zájazdy po Európe a v USA, častejšie vystupoval aj ČSR (Bratislava, Brno, Praha). Popri pedagogickej činnosti sa venoval zapisovaniu a výskumu ľudových piesní. Jeho žiakmi o. i. boli A. Albrecht, Št. Németh-Šamorínsky, H. Gáfforová. Od 1906 intenzívne zbieral a študoval folklór. Zozbieral spolu vyše 15.000 ľudových piesní slov., maď., rum., srbochorvátskych, tureckých a arabských (z toho asi 2600 slov.). V rámci výskumu ľudových piesní Podzoboria navštívil v rokoch 1907 a 1909 Dražovce, Horné a Dolné Lefantovce, Dolné Obdokovce, Sokolníky, Lapáš. V Dražovciach zozbieral a zapísal viac ako sto piesní. Zbierku slovenských piesní dal k dispozícii v roku 1921 a 1928 Matici slovenskej. Prvý zväzok vyšiel tlačou až po jeho smrti v roku 1959.

Dielo: hudobné skladby (výber): pre orchester: symfonická báseň Kossuth (1903); 2 suity (1905, 1905 - 07); Dva portréty (1907 - 08); Dva obrazy (1910); 4 orchestrálne skladby (1912); Hudba pre strunové, bicie nástroje a čestu (1936); Divertimento pre sláčikový orchester (1939); Koncert pre orchester (1943); Tanečná suita (1943); koncerty a koncertantné skladby so sprievodom orchestra: pre klavír: Rapsódia (1904); pre 2 klavíre a bicie (1938); pre husle (1907, 1938); 2 rapsódie (1928); pre violu (nedokončené); komorná hudba: Klavírne kvinteto (1904); 6 sláčikových kvartet: 1. (1908); 2. (1915-17); 3. (1927); 4. (1928); 5. (1934); 6. (1939); 2 husľové sonáty s klavírom (1921, 1922 - 23); Rapsódia pre violončelo a klavír (1928); 44 husľových duet (1931); Sonáta pre 2 klavíry a bicie (1937); Kontrasty pre husle, klarinet a klavír (1938); Husľová sonáta (1944); sólový klavír: 10 ľahkých klavírných skladieb (1903); 4 klavírne skladby (1903); Dve elégie (1908-09); Pre deti (85 malých skladieb pre začiatníkov, 1908-09); Tri burlesky (1908-09);

7 exquisses (1908-10); 4 Nénie (1910) ; Allegro barbaro (1911); 18 malých ľahkých klavírnych skladieb (1913); Sonatina (1915); Suita (1916); 3 etudy (1918); Improvizácie na maďarské piesne (1920); Sonáta (1926); 9 malých klavírnych skladieb (1926); 3 rondá (1916-27); Malá suita (1936); Mikrokozmos (1926-37); *opera*: Hrad kniežaťa Modrofúza (1911, Budapešť, 1918); *balety*: Drevený princ (1914-16, Budapešť, 1917); Zázračný mandarín (1919, Kolín nad Rýnom, 1926); *vokálna tvorba*: 20 maďarských ľudových piesní s klavírom (so Z. Kodályom, 1906); 8 maďarských ľudových piesní pre spev a klavír (1907-17); Slovenské ľudové piesne pre miešaný zbor a klavír (1917); Slovenské ľudové piesne pre mužský zbor (1917); Dedinské scény (5 slov. ľud. piesní, 1924); Cantata profana (1930); *knižné dielo (výber)*: Maďarská ľudová hudba a ľudová hudba susedných národov. Bratislava 1954; Slovenské ľudové piesne 1, 2. Bratislava 1959, 1970; Postrehy a názory. Praha - Bratislava 1965.

Literatúra:

Biografický lexikón Slovenska. 1 : A - B. - Martin ; Martin : Slovenská národná knižnica, Národný biografický ústav, 2002. - S. 250-251. - ISBN 80-89023-16-9.

Československý hudebný slovník osob a institúcií. Svazek prvý : A-L. - 1. vyd. - Praha : Státní hudební vydavatelství, 1963. - S. 51-52. Dolné Obdokovce : podzoborské tradície. - 1. vyd. - [Komárno] : Komárňanské tlačiarne a vydavateľstvo s.r.o., 1998. - 16 s. - (Malá vlastivedná knižnica ; 119. zv.). - ISBN 80-8056-093-5.

Encyclopaedia Beliana : všeobecná encyklopédia v dvanástich zväzkoch. prvý zväzok : A-Belk ; [vedúca projektu: Anna Prociková; etymológia: Jozef Genzor]. - 1. vyd. - Bratislava : Encyklopedický ústav Slovenskej akadémie vied, Veda, 1999. - S. 632. - ISBN 80-224-0554-X.

Slovenský biografický slovník : (od roku 833 do roku 1990). 1. zväzok : A-D ; [hlavná redakcia Vladimír Mináč...[et al.]]. - 1. vyd. - Martin : Matica slovenská, 1986. - S. 155-156.

Slovník spisovatelů. Maďarsko / [zpracoval kolektiv autorů za vedení Petra Rákose]. - 1. vyd. - Praha : Odeon, 1971. - S. 64-65.

Súpis slovenských hudobní a literatúry o hudobníkoch / Juraj Potúček. - Bratislava : Nakladateľstvo Slovenskej akadémie vied a umení, 1952. - S. 23-24,314.

Béla Bartók v Dražovciach / Otmar Gergelyi. In: Nitra. - Roč. XV, č. 4 (1991), s. 37-38.

Béla Bartók v Dražovciach / /š/. In: Nitriansky hlas. - Roč. 22, č. 14 (1981), s. 5.

Bélovi Bartókovi v Dražovciach odhalia pamätnú tabuľu / (MZ). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 26, č. 46 (2017), s. 12.

Dražovčania spomínali na Bélu Bartóka / Ludmila Synaková. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXIII, č. 1 (2008), s. 28-29.

O Bélovi Bartókovi... In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXIII, č. 1 (2008), s. 29.

32.

BAŠTRNÁK Štefan, hudobník, dirigent. V rokoch 1964-1983 bol dirigentom dychovky Skýcovanka v Skýcove a v roku 1967 založil v obci aj mládežnícku dychovku. Vystupovali na rôznych spoločenských podujatiach obce a účinkovali na mnohých festivaloch. Venoval sa zbieraniu a úprave skýcovských piesní. Je autorom niekoľkých skladieb, napr. „*Lesu zdar*“, „*Skýcovský pochod*“ a i.

Literatúra:

Pod Skýcovským vrškom / E. Kamelová. In: Roľnícke noviny. - 26. 11. 1971.

33.

BAŽÍK Peter, spevák, multiinstrumentalista, nar. 21. 6. 1985, Habovka. Umelecké meno **Vec**. Vyštudoval konzervatórium v Žiline a Akadémiu umení v Banskej Bystrici. Hrá na gitaru, husle a klavír. Zúčastnil sa viacerých talentových súťaží. V roku 1997 Vec a Midi zo Zlatých Moraviec vydali album s názvom *Trosky*. Album tvorí 12 hip-hopových a rapových pesničiek. V programe Slovensko hľadá SuperStar 2 postúpil do finále a skončil na 4. mieste. V prvom Česko-Slovenskom X Factor v roku 2014 postúpil do finále a stal sa víťazom speváckej súťaže. Aktívne sa venuje výchovným koncertom na základných a stredných školách. Žil v Prílepoch (časť Zlatých Moraviec), kde aj natočil polovicu klipu na svoj prvý singel po X Factore "All About The Conscience". Žije v Bratislave.

Literatúra:

Skvelé miesto pre umeleckú tvorbu? Sú to Prílepy! / - Fotogr. In: Tekovské noviny. - ISSN 1338-8800, Roč. XXVI, č. 2 (2016), s. 10.

34.

BEDNÁRIK Jozef, herec, režisér, zaslúžilý umelec, nar. 17. 9. 1947, Zeleneč, zom. 22. 8. 2013 Bratislava. R. 1966 absolvoval Strednú umeleckopriemyselnú školu, 1970 štúdium herectva na Vysokej škole múzických umení v Bratislave. V rokoch 1971-1981 ako herec sa na doskách Divadla Andreja Bagara v Nitre predstavil takmer v štyroch desiatkach inscenácií a v rokoch 1981-1992 ako režisér nitrianskeho divadla vytvoril desiatky významných inscenácií. Bol režisérom spevohry Novej scény v Bratislave, potom v slobodnom povolaní. Úspešne spolupracoval aj s opernými divadlami a baletom. S jeho menom je spojená úspešná éra muzikálov na Slovensku aj v Čechách. Uskutočnil množstvo projektov v pražskom Národnom divadle a ďalších scénach v Čechách i zahraničí. Do Divadla Andreja Bagara v Nitre sa vrátil ako režisér koncom 90. rokov a režíroval niekoľko významných muzikálových inscenácií: *Fidlikant na streche* (1998), *Grék Zorba* (2001), *Adam Šangala* (2003), *Kabaret* (2004), *Divotvorný hrniec* (2006) a iné. V bratislavských

divadlách režíroval muzikály *Evanjelium o Márii* (1992), *Grand hotel* (1993), *Pokrvní bratia* (1993), *Jozef a jeho zázračný farebný plášť* (1994), *Klietka bláznov* (2002), *Donaha!* (2004), opery *Čiňanky* (1987), *Faust a Margaréta* (1989), *Carmen* (1999), *Turandot* (2006), *Don Carlos* (1997), *Dcéra pluku* (2004) a ďalšie a na pražských scénach tiež opery aj muzikály *Romeo a Júlia* (1994), *Dracula* (1995), *Rusalka* (1998), *Monte Cristo* (2000), *Johanka z Arcu* (2000), *Elixír života* (2005), *Angelika* (2007) a iné. Za svoju tvorbu bol ocenený Cenou ministra kultúry SSR (1982), Cenou mesta Nitra za celoživotné dielo (2007) i Cenou Pavla Straussa (2011). V roku 1988 získal Krišťáľové krídlo.

Literatúra:

Encyclopaedia Beliana : všeobecná encyklopédia v dvanástich zväzkoch. prvý zväzok : A-Belk ; [vedúca projektu: Anna Prociková; etymológia: Jozef Genzor]. - 1. vyd. - Bratislava : Encyklopedický ústav Slovenskej akadémie vied, Veda, 1999. - S. 676-677. - ISBN 80-224-0554-X.

Encyklopédia dramatických umení Slovenska. 1 : A-L / zostavili Richard Blech...[et al.]. - 1. vyd. - Bratislava : Veda, 1989. - S. 97-98. - ISBN 80-224-0000-9.

Encyklopédia Slovenska : [súhrn poznatkov o minulosti a prítomnosti Slovenska]. 6. zväzok : T-Ž, tabak - žurnalistika / [hlavná redakcia Vladimír Hajko ... [et al.]]; Vladimír Hajko. - 1. vyd. - Bratislava : Veda, 1982. - S. 679.

Jozef Bednárík / Andrea Coddington. - 1. vyd. - Bratislava : Ikar, 2014. - 384 s. - ISBN 978-80-551-3945-6.

Kto je kto na Slovensku 1991? - 1. vyd. - Bratislava : Konzorcium Encyklopédia, 1991. - S. 16.

40 rokov Slovenského profesionálneho divadla v Nitre ; zostavil Ján Laca. - Nitra : [s.n.], 1980. - 58 s.

Cena primátora pre režiséra Jozefa Bednáríka / Ľudmila Synaková. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. 32, č. 11 (2007), s. 1, 3.

Ceny Pavla Straussa pre skladateľa a režiséra / Jana Černáková. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 20, č. 9 (2011), s. 9.

Do umeleckého neba odišiel divadelný mág Jozef Bednárík / Jana Černáková, TASR. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 22, č. 34 (2013), s. 9.

Herc a režisér / (Im). - Fotogr. 1. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. 5, č. 12 (1981), s. 23.

Cherubín hudobného divadla / Ľubo Belák. - Fotogr. 1. In: Literárny týždenník. - ISSN 0862-5999, Roč. XXVI, č. 29-30 (2013), s. 8.

Na slzy som pripravený : rozhovor s režisérom Jozefom Bednáríkom / Alena Horváthová-Čisáriková. - Fotogr. 11. In: Slovenka. - ISSN 0231-6676, Roč. 64, č. 50-51 (14.12.2011), s. 82-85.

Rozlúčili sa s Bednáríkom / (SITA). - Fotogr. 1. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 22, č. 35 (2013), s. 11.

Životné rázcestie Jozefa Bednáríka / M. Kočnerová. In: Nitriansky hlas. - Roč. 27, č. 23 (1986), s. 3.

35.

BELAJ Matej, dirigent, hudobný skladateľ, nar. 24. 2. 1913, Bratislava - Vajnory, zom. 3. 4. 1976, Bratislava. Ľudovú školu navštevoval vo Vajnoroch, mešťianku v Trnave, v rokoch 1927-1929 študoval na Vojenskej hudobnej škole v Prahe. V rokoch 1929-1962 vojak-hudobník z povolania, potom dirigent a kapelník vojenských hudieb v Bratislave, Trnave, Nitre, Znojme, Žiline, Malackách, naposledy v Bratislave. V rokoch 1962-1973 archivár Slovenského hudobného fondu v Bratislave. Autor pochodov a skladieb pre dychové orchestre.

Literatúra:

Biografický lexikón Slovenska. 1 : A - B. - Martin ; Martin : Slovenská národná knižnica, Národný biografický ústav, 2002. - S. 306. - ISBN 80-89023-16-9.

Slovenský biografický slovník : (od roku 833 do roku 1990). 1. zväzok : A-D ; [hlavná redakcia Vladimír Mináč...[et al.]]. - 1. vyd. - Martin : Matica slovenská, 1986. - S. 186.

36.

BELICOVÁ Marína, hudobníčka, speváčka, klaviristka, nar. 30. 4. 1923, Zlaté Moravce, zom. 24. 5. 1973, New York (NY, USA). Študovala na gymnáziu a na Štátnom konzervatóriu v Bratislave, potom vo Viedni. Roku 1948 emigrovala do Buffala v USA. Už ako študentka konzervatória bola členkou speváckeho tria Včielka, spolupracovala s Československým rozhlasom v Bratislave, koncertovala v mnohých mestách na Slovensku i v zahraničí (najmä vo Viedni). Po odchode do USA pôsobila v televízii na International Hour, účinkovala i v rozhlase, vystupovala na koncertoch a bola učiteľkou hudby v Briar Cliff Manor, organizovala kultúrne večierky Slovensko-amerického klubu a Slovenskej ligy v Amerike, na ktorých i sama vystupovala. Nahrala aj gramofónové platne.

Literatúra:

Biografický lexikón Slovenska. 1 : A - B. - Martin ; Martin : Slovenská národná knižnica, Národný biografický ústav, 2002. - S. 311-312. - ISBN 80-89023-16-9.

Lexikón slovenských žien ; [zodpovedný redaktor Augustín Maťovčík, hlavné autorky a odborná redakcia Ľudmila Ďuranová, Anna Šourková, Alena Tábovecká]. - Martin : Slovenská národná knižnica, 2003. - S. 24. - ISBN 80-89023-30-4.

37.

BENČEKOVÁ Marianna, operná speváčka, sopranistka, rodáčka z Obýc. Absolvovala hudobný odbor na Základnej umeleckej škole v Zlatých Moravciach. Spev a kompozíciu študovala na konzervatóriu v Bratislave, spev na Vysokéj škole múzických umení u Ľubice Baricovej. V roku 1991 pokračovala v štúdiu v Lausanne, potom na Vysokéj škole hudobnej v Berne. Popri štúdiu spevu v Lausanne účinkovala v Ofenbachovej opere Parížsky život ako Klára.

Vystupovala aj v Belliniho Pirátoch a v Ženeve v koncertnom spracovaní Mozartovho Ideomedea. V roku 1994 ju vybrali do Operného štúdia v Zürichu, ktorý vedie Marc Belford. V roku 1995 debutovala na Salzburskom festivale, kde stvárnila postavu Die Frau v opere Uda Zimmermana Der Schuhu und die fliegende Prinzessin. Od roku 1996 je sólistkou v Opere Bern vo Švajčiarsku. Na Slovensku vystupovala v roku 1997 na benefičnom koncerte v Zlatých Moravciach a v roku 2006 v Topoľčiankach.

Literatúra:

Kultúrne podujatia od susedov ... / A. Lukáčová. In: Naše Topoľčianky. - Č. 1 (2006), s. 3.

Rodí sa nová speváčka hviezda - M. Benčeková / Pavel Ondrejmiška. - Fotogr. 1. In: Národná obroda. - Roč. 8, č. 153 (4. 7. 1997), s. 8.

Skromnosť je jej devízou : exkluzívny rozhovor pre Požitavské noviny s Mariannou Benčekovou, sólistkou bernskej opery vo Švajčiarsku / František Herman. - Fotogr. In: Požitavské noviny. - ISSN 1338-7235, Roč. 8, č. 10 (2003), s. 4.

Z opery v Zurichu na prázdniny do Obýc / [autor] (on). - Fotogr. 2. In: Nitriansky hlásnik plus. - Roč. 1 (4), č. 32 (1994), s. 3.

38.

BENDA Matej, operný spevák (kontratenorista), nar. 1991, Nitra. Spev študoval na Základnej umeleckej škole Jozefa Rosinského v Nitre u hlasového pedagóga Jána Konárka. Absolvoval Gymnázium sv. Cyrila a Metoda v Nitre, spev na bratislavskom konzervatóriu pod vedením Martina Malachovského. Spieva barytómom i kontratenorom. Účinkuje v Slovenskom národnom divadle v predstavení Faust, Kráľ Teodor v Benátkach.

Literatúra:

Kontratenor ma približuje k môjmu milovanému baroku, hovorí Matej Benda / Jana Černáková. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 27, č. 29 (2018), s. 13.

Kontratenorista Matej Benda porotu šokoval / Jana Černáková. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 19., č. 37 (2010), s. 10.

Matej Benda zažiaril v Talentmánii / Ludmila Synaková. - Fotogr. 1. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXV, č. 12 (2010), s. 27.

Oživil hlas kastrátov / Lucia Suková. - Fotogr. In: Život. - ISSN 0139-6323, Roč. 60, č. 40 (2010), s. 84-86.

Peter Michalica predstavil talenty / Ludmila Synaková. - Fotogr. 2. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXV, č. 1 (2010), s. 9.

Stretnutie s idolom : čo robí talentovaný spevák rok po súťaži / Monika Macháčková. - Fotogr. 3. In: Život. - ISSN 0139-6323, Roč. 61, č. 40 (1. 10. 2011), s. 87.

39.

BENDÍK Mário, spevák, finalista súťaže Česko Slovenská SuperStar 2013, nar. 24. 11. 1992, Prešov. Študoval na Súkromnom konzervatóriu Dezidera Kardoša a na Pedagogickej fakulte Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre. Sedem rokov bol členom zboru „Ebony Company“, pôsobil aj v speváckom zbore „Gods“. V roku 2012 hral hlavnú rolu v scénicko-divadelnom predstavení Pocity. Od roku 2012 je členom zboru KatArs.

Literatúra:

KatArs : chceme spievať viac a viac! / Lenka Káčerová. - Fotogr. 9. In: Občas nečas. - ISSN 1338-1083, Roč. 18, č. 3 (2012), s. 32-34.

40.

BENDOVÁ Krista, poetka, spisovateľka, prekladateľka, nar. 27. 1. 1923, Kráľova Lehota, zom. 27. 1. 1988, Bratislava. Od roku 1945 pôsobila v Bratislave, najprv ako redaktorka denníka Pravda, potom redaktorka kníh pre deti a mládež vo Vydavateľstve Pravda, v rokoch 1951-1956 tajomníčka Zväzu slovenských spisovateľov, 1956-1958 redaktorka Roháča, 1958-1964 denníka Pravda, od roku 1964 spisovateľka v slobodnom povolání. Ťažisko jej tvorby predstavuje literatúra pred deti a mládež. Vydala básnické zbierky: O tú pieseň (Ba 1945), Ruky (Ba 1948), Milenec smútok (Martin 1948), Listy milému (Mikuláš 1949), Krajina šťastia (Ba 1950). Jej básne zhudobnil B. Urbanec, ktorý dlhé roky žil v Nitre (Lúbostné piesne, cyklus O horách), Očenáš, Francisci, Matuška a Jozef Rosinský, ktorý pôsobil a zomrel v Nitre.

Literatúra:

Československý hudbní slovník osob a institucí. Svazek první : A-L. - 1. vyd. - Praha : Státní hudbní vydavatelství, 1963. - S. 80.

Lexikón slovenských žien ; [zodpovedný redaktor Augustín Maňovčík , hlavné autorky a odborná redakcia Ludmila Ďuranová, Anna Šourková, Alena Táborecká]. - Martin : Slovenská národná knižnica, 2003. - S. 26. - ISBN 80-89023-30-4.

41.

BENEDEKOVCI, muzikantská rodina. František Benedek starší, kapelník a hudobný skladateľ od roku 1936 viedol dychový orchester. V roku 1948 rozšíril 16-členný orchester o ďalších štrnásť členov. Staral sa o prílev a rozvoj mladých muzikantov. Po roku 1969 zanechal aktívnu činnosť. Vedeniu sa ujal jeho syn František, ktorý pokračoval v odbornom vedení hudobného telesa. Dychovka účinkovala na miestnych oslavách a kultúrnych podujatiach, súťažiach a festivaloch dychových hudieb. Založil aj hudobnú skupinu, ktorá hrala populárne skladby do tanca i na počúvanie. Jeho sestra Ilka (Helena) sa profesionálne začala venovať spevu a stala sa členkou Štátnej opery v Banskej Bystrici.

Literatúra:

Čerešňová ulica a ulička Pérov v susedstve lúk / Jozef Trubíni. In: Vráble "Fidvár" - archeologické nálezisko európskeho významu : [príspevky k histórii mesta] / Jozef Bátora ; Peter Tóth. - [1. vyd.]. - Bratislava : Mestský úrad, 2015. - S. 130-131. - ISBN 978-80-972181-9-5.

42.

BERGMANN Zsiga, huslista, nar. ?, zom. ?. Študoval medicínu, ale priamo pred vymenovaním za doktora zanechal vedeckú dráhu a rozhodol sa venovať hudbe.

Literatúra:

Nitra arany könyve. - Nitra : Dr. Faith Kiadása, 1940. - S. 43.

43.

BIG - BAND Štefana Szöllösyho - hudobníka a učiteľa Základnej umeleckej školy v Šali vznikol v roku 1997.

Literatúra:

Vynikajúci Big - Band Štefana Szöllösyho: na Vianočnom koncerte v Šali / Milan Aľakša. - Fotogr. In: Slovo Šaľanov. - Roč. III, č. 1 (1998), s. 23.

44.

BIG-BEAT - hudobná skupina pôsobila v 60 - tych rokoch pri Vojenskej strednej škole tankovej a automobilovej v Nitre pri 13-tej rote. V roku 1967 sa stali „Laureátmi“ Celoarmádnych festivalov Armádnej súťaže umeleckej tvorivosti.

Literatúra:

Zoborská nota / Jozef Havel. In: Nitra. - Roč. 18, č. 3 (1994), s. 41.

45.

BIHARI Jozef, muzikant - husliar, výrobca huslí. Študoval na vyššej hudobnej škole v Zlatých Moravciach.

Literatúra:

Celý život prežil so sláčikom v ruke : v rukách jedného z posledných starých husliarov na Slovensku vznikajú krásne ľudové hudobné nástroje / Rasťo Ekkert. In: Práca. - Roč. 53, č. 298 (28. 12. 1998), s. 9.

46.

BIJOUTERRIER - hudobná skupina z Nitry od roku 2011 účinkuje na hudobnej scéne. Zakladateľom skupiny je líder kapely Kuko z hudobnej skupiny Horkýže Slíže, ktorý sa výrazne podpísal pod imidž aj tvorbu tejto teatro punkovej skupiny. Kapelu tvoria Ivan „Ayala“ Matejovič, jeho syn Ivan „Iwiak“ Matejovič, Tomáš Löbb a Peter „Sanchez“ Saniga. Speváčkou kapely je herečka Alena Pajtinková. S kapelou účinkoval aj Matej „Majka“ Oravec a Itcho Pčelár. Koncertujú na Slovensku i v Čechách. Každý koncert je iný, kapela ich vždy oživí nejakými fórami. Vydali albumy s vlastnými skladbami a natočili niekoľko videoklipov. Albumy: *Ladies & Gentlemen* (2011), *In Autumn* (2014).

Literatúra:

Bijou Terrier do klipu opäť zlákal Viléma Čoka / Jana Černáková. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 23, č. 11 (2014), s. 9.

Kuko aj s Bijou Terrierom ide v januári na turné / Jana Černáková. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 20, č. 49 (2011), s. 10.

47.

BILL Dušan, učiteľ, dirigent, zbormajster, nar. 23. 2. 1945, Hertník. Absolvoval štúdium na Pedagogickej fakulte a Filozofickej fakulte Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Prešove a dirigovanie zboru u prof. P. Hradila na Vysoké škole múzických umení v Bratislave. Od roku 1972 pôsobí na Konzervatóriu v Bratislave, kde v roku 1990 založil Oddelenie cirkevnej hudby. Vyučuje predmety dirigovanie, gregoriánsky chorál, zborový spev, vedenie zboru. Ako dirigent pôsobí vo viacerých zboroch a je umeleckým vedúcim a dirigentom Zboru Konzervatória v Bratislave. Od roku 1995 nepretržite pracuje so Slovenským katolíckym speváckym zborom ADOREMUS so sídlom vo Vrábl'och. V rokoch 1990-1992 viedol kurzy zbormajstrov pre cirkevnú hudbu v Topoľčiankach.

Literatúra:

K dejinám zborového spevu na Slovensku : o jubilujúcich skladateľoch - dirigentoch - speváckych zboroch. 5 / Tibor Sedlický. - 1. vyd. - Banská Bystrica : Univerzita Mateja Bela, Literárne a hudobné múzeum, 2000. - S. 36. - ISBN 80-8055-428-5.

48.

BISKUPSKÁ KATEDRÁLA na hrade v Nitre - prvé hudobné podujatie sa konalo v roku 1990.

Literatúra:

Hudba v katedrále. In: Nitra. - Roč. XV, č. 2 (1991), s. 31.

49.

BLAŽEK Tomáš, gajdoš, žiak, nar. Nitra. Jeden z najmladších gajdošov z Nitry je žiakom Základnej školy Nábřežie mládeže v Nitre. Jeho učiteľom na gajdách je folklorista a gajdoš Bernard Garaj. Okrem gájd hrá na klavíri aj zobcovej flaute.

Literatúra:

Tomáš začal hrať na gajdy ako desaťročný / Jolana Čuláková. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIII, č. 23 (2004), s. 13.

50.

BLÁHOVÁ Nora, speváčka, nar. 4. 2. 1943, Topoľčany. Študovala na gymnáziu a na Pedagogickej fakulte v Nitre. Spievala s nitrianskou skupinou Electroakord, účinkovala v Tatra Revue aj v televízii. Počas svojej päť ročnej speváckej kariéry naspievala hity *Neveríš, uveríš*, *Bronzové leto*, *Mosty*, *Mama*, *V hlbokom tichu*, *Aký je prázdny tento dom* a i. V roku 2014 vydala svoj prvý CD album s názvom *Neveríš-uveríš* so starými hitmi aj s novými skladbami, ktorých texty napísala sama a odvtedy opäť koncertuje. Žije v Bratislave.

Literatúra:

Na jarmoku spieval aj Dočolomanský / M. Petrová. In: Nitrianske noviny. - Roč. 16, č. 35 (2007), s. 8.

Nora Bláhová / Fero Hora. - Fotogr. 1. In: Beseda. - 31. 10. 1970.

Päť šťastných rokov v Tatra revue : najúspešnejšie hity Nory Blahovej boli Bronzové leto a Neveríš uveríš / Ivan Szabó. In: Život. - Roč. 47, č. 32 (1997), s. 14-15.

51.

BLESKY - bigbítovú hudobnú skupinu založil v roku 1970 František Oslanec z Veľkých Chyndíc. Odvtedy sa v kapele vystriedalo asi trinásť ľudí a celé zloženie sa kompletne vymenilo. Prvé vystúpenie mali v Čifároch. V roku 1979 pôsobili v zložení Vlado Miškolci (bicie, spev), Tibor Mikle (basgitara, vokály), Laco Luley (gitara, spev) a líder kapely Dušan Miček. Neskôr pribudli Jožo Javorka a klávesák Laco Ladányi. Skupina sa postupne rozpadla v roku 1984. Po 40 rokoch, v roku 2010 vystúpili v troch pozitavských obciach, aby si zaspomínali na staré časy a urobili záznam svojej hudby a potešili svojich starých fanúšikov.

Literatúra:

Skupina Blesky si opäť zahrá. Aby vnuci zažili bigbít / Stano Šimo. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 19, č. 32 (2010), s. 10.

Zazneli angažované pesničky. - Fotogr. 1. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. X, č. 7 (1986), s. 18.

52.

BOKROŠ Koloman, obchodník s hudobnými nástrojmi, opravár, nar. 14. 8. 1892, Jelenec, zom. 17. 8. 1951, Nitra. V rokoch 1923-1949 viedol obchod s hudobnými nástrojmi v Nitre. Ako husliar robil iba ich opravy, nie pôvodné nástroje.

Literatúra:

Hudobný život v Nitre v rokoch 1850-1950 : diplomová práca napísaná na Katedre hudobného umenia PF KU pod vedením Zuzany Zahradníkovej / Zuzana Juricová. - Ružomberok : [s.n.], 2006. - S. 48.

Významné osobnosti Nitry : vydané pri príležitosti 750. výročia udelenia kráľovských mestských výsad Nitry 2. septembra 1248 / [zostavovateľ: Anton Pažitný ; foto: Koloman Zúrik, Ivan Kvapil, Gabriel Hupka]. - Nitra ; Nitra : Mesto Nitra, Mestský úrad, 1998. - S. 168. - ISBN 80-967814-8-0.

53.

BORINA - spevácka skupina do roku 1994 pôsobila pod názvom Borinka, pri Centre voľného času Domino v Nitre. V roku 1992 sa zlúčila s folklórnym súborom Nitran a prijala názov Borina - Nitran. Tento názov používali do roku 1994 a potom sa vrátili k pôvodným názvom. Skupina sa stala viackrát laureátom rôznych festivalov.

Literatúra:

Borina v Martine / Mikuláš Gál. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. VI, č. 27 (1997), s. 3.

Kvapky folklóru v ľudských dušiach / Jana Beňová. In: Nitriansky hlásnik. - Roč. 3, č. 12 (1993), s. 4.

Nefalšované slzy radosti / Jozef Havel. - Fotogr. 1. In: Nitra. - Roč. 18, č. 7 (1994), s. 11-13.

Učaroval im folklór z okolia Nitry : pätnásť rokov súboru Nitran / (mz). In: Nitra. - Roč. XXVIII, č. 2 (2003), s. 28-29.

54.

BORINKA - detský folklórny súbor vznikol v roku 1986 spojením dvoch tanečných krúžkov na Základnej škole Benkova a Základnej škole Fatranská v Nitre s detskou ľudovou hudbou, dovtedy pôsobiaca v Ľudovej škole umenia

v Nitre. Zakladateľkou oboch súborov bola Beáta Pachingerová spolu s Máriou Mišunovou. Súbor začal pôsobiť pod gestorstvom Okresného domu pionierov a mládeže (dnes Domino) a Parku kultúry a oddychu v Nitre ako reprezentatívne okresné teleso, pod vedením Marcely Kopálovej. V Borinke vystriedali viacerí pedagógovia. Spevácke skupiny viedli Miroslava Zaujcová, Mária Mišunová, Marián Hlavatý, choreografmi boli Marcela Kopálová-Michalovičková, Beáta Pachingerová, Radoslava Fábryová. Vedúcimi ľudovej hudby boli Katarína Barátová, Peter Dovičovič, Jozef Pohančénik. V súčasnosti súbor vedie Marián Hlavatý a Katarína Hudáková. Obsahový repertoár Borinky sa zameriava na výskum vlastného regiónu Ponitria. Súbor sa prezentuje na folklórnych festivaloch na Slovensku i v zahraničí a získal viacero ocenení na krajských a celoslovenských prehliadkach detských folklórnych súborov. Pravidelne vystupuje na rôznych kultúrno-spoločenských podujatiach v Nitre a na okolí. Borinka má za sebou úspešné vystúpenia aj v Slovenskej televízii i v rozhlase.

Literatúra:

- Borinka : tancuje a spieva / [spracovali: Katarína Barátová, Beata Pachingerová]. - Nitra : Regionálne kultúrne stredisko, 1991. - 31 s.
- Borinka : tancuje a spieva. č.2 / [spracovali: Katarína Barátová, Beata Pachingerová]. - Nitra : Regionálne kultúrne stredisko, 1992. - 32 s.
- Ponitrianske folklórne slávnosti 1993 / sprac. Irena Števková. - Nitra : Regionálne kultúrne stredisko, 1993. - [14] s.
- Borinka oslavovala pätnáste výročie / Táňa Nováková. In: Nitrianske noviny. - Roč. X, č. 47 (2001), s. 18.
- Borinka oslavuje pätnáste výročie / Táňa Nováková. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. X, č. 47 (2001), s. 18.
- Borinka sa predstavila v býčej aréne / Jolana Čuláková. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIII, č. 31 (2004), s. 11.
- Borinka sa predstavila v býčej aréne / Jolana Čuláková. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XIII, č. 31 (2004), s. 11.
- Borinka sa stala laureátom folklórneho festivalu v Lotyšsku / Jana Černáková. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. IX, č. 26 (2000), s. 12.
- Borinka sa stala laureátom folklórneho festivalu v Lotyšsku / Jana Černáková. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. IX, č. 26 (2000), s. 12.
- Borinka sa v Nemecku predstaví hodinovým programom piesní a tancov regiónu Ponitrie / Erika Rusnáková. - In: Nitrianske noviny. - Roč. IX, č. 32 (2000), s. 12.
- Borinka sa v Nemecku predstaví hodinovým programom piesní a tancov regiónu Ponitrie / Erika Rusnáková. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. IX, č. 32 (2000), s. 12.
- Borinka u pápeža / (VM). - Fotogr. In: Nitriansky hlásnik plus. - Roč. (IV), č. 1 (1994), s. 4.
- Borinka už desaťročná / - vég -. In: Nitrianske noviny. - Roč. V, č. 47 (1996), s. 3.
- Borinka v Zielonej Gore / Slavomíra Ďurišová. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIV, č. 32 (2005), s. 22.
- Borinkári si počas festivalu v oceáne iba omočili nohy / Erika Rusnáková. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. X, č. 35 (2001), s. 6.
- Centrum voľného času Domino bodovalo na domácich aj zahraničných súťažiach / Jana Černáková. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 21, č. 22 (2012), s. 12.
- Centrum voľného času Domino udržia folklórne tradície regiónu už 25 rokov / Jana Černáková. - Fotogr. 3. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 20, č. 34 (2011), s. 10.
- Detský folklórny súbor Borinka oslávil tridsiate narodeniny / [autor] (S). - Fotogr. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXXI, č. 3 (2017), s. 17.
- Folklor v parku / - če -. In: Nitrianske noviny. - Roč. VIII, č. 30 (1999), s. 12.
- Folkloristi z Borinky a Furmanov majú za sebou úspešné leto s množstvom akcií / Jana Černáková. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 24, č. 36 (2015), s. 14.
- Hľadanie rodných koreňov / Margita Švarcová. - Fotogr. 1. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. XIII, č. 11 (1989), s. 35-36.
- Nevedeli, kde je Slovensko: Borinka sa podieľala na vytvorení svetového rekordu v tancovaní veselého kola / Jana Stopková. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. VII, č. 39 (1998), s. 13.
- Nevedeli, kde je Slovensko: Borinka sa podieľala na vytvorení svetového rekordu v tancovaní veselého kola / Jana Stopková. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. III, č. 39 (1998), s. 13.
- Pätnásťročné jubileum DFS Borinka / Ondrej Sivčák. - Fotogr. 3. In: Nitra. - Roč. XXV, č. 12 (2001), s. 25.
- Rok na Ponitri s Borinkou / - Sk -. - Fotogr. 1. In: Nitra. - Roč. XVI, č. 4 (1992), s. 33-34.
- Svetový rekord vo „Veselom kole“ aj za príspevnia DFS Borinka / Marián Hlavatý. - Fotogr. 1. In: Nitra. - Roč. XXII, č. 10 (1998), s. 30-31.
- Šíria krásu slovenského folklóru / Erika Ondrejčeková. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. XII, č. 3 (1988), s. 34-35.
- V súťaži „bodovali“ Nitranček a Borinka. In: Nitrianske noviny. - Roč. IX, č. 20 (2000), s. 13.
- V súťaži „bodovali“ Nitranček a Borinka. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. IX, č. 20 (2000), s. 13.
- Vyhrali Slávika. - Fotogr. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. 30, č. 7-8 (2005), s. 29.

55.

BORINÔČKA - detský folklórny súbor bol založený v roku 1990 pri Centre voľného času Domino. V súbore sú deti vo veku od troch rokov. Prvé dva roky malí tanečníci existovali len ako folklórny krúžok. Ako súbor začali vystupovať vo februári 1992, keď sa o jeho založenie postarala jeho choreografka i korepetitorka pani Anna Foltínová.

Literatúra:

- Lúčenie s Morenou / O. Sivčák. - Fotogr. 1. In: Nitra. - Roč. XXI, č. 5 (1997), s. 27.
- Piate výročie činnosti DFS Borinôčka / - r -. - Fotogr. 1. In: Nitra. - Roč. XXI, č. 4 (1997), s. 28.

56.

BOROŠ Tomáš, hudobný skladateľ, klavirista, pedagóg, nar. 1971. Hudobnú výchovu študoval v kombinácii so slovenským jazykom na Katedre hudobnej výchovy Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre, hudobnú kompozíciu a klavír na Vysokej škole múzických umení v Bratislave. V Nitre študoval hru na klavíri u doc. Evy Strelkovej a kompozíciu u doc. Tadeáša Salvu. Pôsobil ako učiteľ na základnej umeleckej škole, v súčasnosti je vedúcim Katedry hudobnej výchovy Pedagogickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave, kde vyučuje hudobno-pedagogické predmety. Ako hudobný redaktor spolupracuje so Slovenským rozhlasom (RTVS), pripravuje relácie Zvonkohra, Ars musica a i. V oblasti hudobnej pedagogiky a didaktiky hudby publikoval viacero štúdií v zborníkoch, odborných časopisoch a tiež realizuje hudobno-pedagogické workshopy. Svoje kompozície uviedol na niekoľkých festivaloch a nahráva aj pre Slovenský rozhlas.

Literatúra:

Hudobný život v Nitre (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra - literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 197. - ISBN 80-967654-1-8.

K vývinovým tendenciám hudobnej tvorby na Slovensku... / Zuzana Martináková. In: Slovenská hudba. - Roč. 26, č. 1-2 (2000), s. 125.

Objavovanie hudby v hudbe / - os. - . - Fotogr. 1. In: Nitra. - Roč. XXI, č. 7 (1997), s. 26-27.

57.

BORRA - hudobná skupina z Nitry pôsobí na hudobnej scéne od roku 2009. Svoj prvý koncert mala v máji 2009 vo Valašskom šenku v Nitre. V kapele sa vystriedalo množstvo ľudí, najmä basgitaristov. V súčasnosti tvoria zostavu speváčka Barbora Čičmanová, prezývaná Borra, Peter Sanchez Saniga, ktorý hrá na basgitare, Martin Redface Cibulka hrajúci na gitaru a Ivan Matejovič ml. na bicie. Manažérom kapely je Pavol Bandler. Kapela koncertuje po slovenských kluboch, vystupujú v rámci rôznych festivalov nielen na Slovensku, ale aj v Čechách. Ich vlastná tvorba je výlučne v slovenčine. Piesne im skladá Pavel Bandler a speváčka kapely Borra Čičmanová. Debutový album s názvom *Rýchlo a zbesilo* vydali v roku 2011, ďalší s názvom *Ako chutí láska* v roku 2014. Známe pesničky *Posledná*, *Záverečná*, *Chcem vedieť a Rýchlo a zbesilo*.

Literatúra:

Album Borry krstili Kuko, Kuly a Miko / [autor] (ČE). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 20, č. 50-51 (2011), s. 10.

Borra a Smola a Hrušky prezradia, ako chutí láska / Nikoleta Kováčová. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 23, č. 29 (2014), s. 8.

Borra spieva Houston, máme problém! / (NK). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 24, č. 39 (2015), s. 11.

Borra hokejistom: My to dnes dáme / (ČE). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 24, č. 17 (2015), s. 11.

Hudba z Nitry: Borra / Aneta Korcová. - Fotogr. In: Novinky Nitra. - Roč. II, č. 9 (2012), s. 4.

Kapela Borra prerobila veľký hit Desmodu / Nikoleta Kováčová. - Fotogr. In: Novinky Nitra. - Roč. II, č. 12 (2012), s. 6.

Na Amfik feste spieval Poslednú s Borrou aj Kuly / (ČE/NK). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 21, č. 23 (2012), s. 10.

Nitrianska kapela Borra vydá svoj prvý album / Jana Černáková. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 20, č. 33 (2011), s. 11.

BORRA pozri ČIČMANOVÁ Barbora.

58.

BORSZÉKY Zsiga (Molnár Žigmund), kabaretný umelec, spevák, nar. okolo r. 1870, Dražovce pri Nitre. Kabaretný umelec európskych javísk v rokoch 1900-1920. Bol známy ako napodobňovateľ ženských hlasov a úloh. Študoval a spievať začal v Nitre. Ako šestnásťročný odišiel do Viedne, kde už o niekoľko mesiacov vystupoval vo viedenskom kabarete Ronacher. Počas jedného večera spieval aj tri hlasy. Z Rakúska potom odišiel do Talianska, neskôr do Nemecka. Spieval a tancoval vo Frankfurte i v Berlíne.

Literatúra:

Nitra arany könyve. - Nitra : Dr. Faith Kiadása, 1940. - S. 57-58.

Slávni Slováci sveta / Laco Zrubec ; [ilustroval Ivan Pavlisko]. - 1. vyd. - Nitra : Garmond, 2000. - S. 193. - ISBN 80-967196-8-8.

59.

BOTKA Teodor (Theodor), maliar, hudobný skladateľ, nar. 26. 11. 1905, Viktring (Rakúsko), zom. 20. 10. 1993, Bratislava, poch. v Malých Vozokanoch. Mladosť a detstvo prežil striedavo na Slovensku v kaštieli svojho otca v Malých Vozokanoch a v Rakúsku u svojej matky. Maliarsky talent zdedil po matke grófke Adeline Morozzo della Rocca, pôvodcom z talianskej Verony. Do Malých Vozokán chodil až do roku 1945 k svojmu bratovi Františkovi, ktorý býval v obci do roku 1977. Počas pôsobenia na Slovensku sa venoval najmä portrétnej tvorbe. Používal rôzne techniky, uhol,

sépiu, olej. Po vojne odišiel k svojim príbuzným do rakúskeho Klagenfurtu, kde pôsobil ako profesionálny hudobný skladateľ a maliar. Ku koncu života sa vrátil na Slovensko.

Literatúra:

Slovenská vlastiveda : Nitrianska župa. 4 / Drahoslav Machala. - 1. vyd. - Martin : Matica slovenská, 2012. - S. 231-232. - ISBN 978-80-8128-058-0.

Výstava obrazov Theodora Botku. - Fotogr. 3. In: Požitavie - Širočina, ISSN 1339-1666, Roč. X, č. 3 (2014), s. 20-21.

60.

BÖNDE Richard - hudobník, pedagóg. V rokoch 1987-1990 absolvoval konzervatórium v Žiline a 1990-1995 Univerzitu Konštantína Filozofa v Nitre, kde aj pôsobí ako odborný asistent. Získal popredné umiestnenie na medzinárodnej gitarovej súťaži v Kutnej Hore (v roku 1986 3. miesto, v roku 1988 tiež 3. miesto a cenu Českého hudobného fondu), niekoľkonásobný laureát ŠVOUČ na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre.

Literatúra:

Recitál R. Böndeho. In: Nitrianske noviny. - Roč. VII, č. 23 (1998), s. 13.

61.

BÓLYÁNÉ ROTH Mária, hudobníčka. Pôsobila v Nitre.

Literatúra:

Nitra arany könyve. - Nitra : Dr. Faith Kiadása, 1940. - S. 43.

62.

BRATH Margit, folkloristka, speváčka ľudových piesní, nar. 27. 2. 1933, Host'ová. V rodnej obci sa venuje ochrane tradícií a ľudovej kultúre. Vyše štyridsať rokov viedla a spievala v Host'ovskom ženskom speváckom súbore (Gesztei Női Éneklőcsoport). Súbor pod jej vedením získal niekoľko ocenení doma i v zahraničí. Ako speváčka je viacnásobnou víťazkou domácich i zahraničných súťaží. V roku 2014 jej vyšiel CD s názvom *Estéji csillagok* (Nočné hviezdy) - ľudové piesne pracovné, ľúbostné, svadobné i náboženské z Host'ovej. Je nositeľkou ocenenia Népművészet Mestere (Majsterka ľudového umenia) a dvojnásobná víťazka ceny Vass Lajos Kárpát-medencei Csemadok Közművelődési Díj.

Literatúra:

Estéji csillagok, szépen ragyogjatok : a CD-n munkadalok, szerelmi és lakodalmi dalok mellett vallásos népdénekek is helyet kaptak. - Fotogr. 1. In: Új Szó. - ISSN 1335-7050, Roč. 67, č. 231 (8.10.2014), s. 7.

63.

BRATKOVÁ Katarína, hudobníčka, nar. Nitra. Študovala na Konzervatóriu v Žiline. V roku 1993 na 43. ročníku Medzinárodnej súťaže v hre na akordeóne v portugalskom meste Setúvale získala štvrté miesto a na súťaži v Kanade obsadila 6. miesto.

Literatúra:

V dňoch 21. až 24. októbra ... / - r -. - Fotogr. 1. In: Nitra. - Roč. XVIII, č. 12 (1993), s. 38.

64.

BRAUN Eugen, kabaretný umelec, hudobník, nar. 1895, Nitra, zom. 1942, Nitra. Po európskych javiskách bol známy pod menom „Quak“. Vedel hrať na šestnástich hudobných nástrojoch. Ako kabaretný umelec precestoval celú Európu. Naposledy pôsobil v Juhoslávii a Bulharsku. Život bral s humorom. Dokonca i vtedy, keď priateľom v Bulharsku povedal, že do Nitry si len odskočí a o pár dní sa vráti. Nevrátil sa. Nečakane zomrel vo svojom rodisku.

Literatúra:

Hudobný život v Nitre v rokoch 1850-1950 : diplomová práca napísaná na Katedre hudobného umenia PF KU pod vedením Zuzany Zahradníkovej / Zuzana Juricová. - Ružomberok : [s.n.], 2006. - S. 54.

Nitra arany könyve. - Nitra : Dr. Faith Kiadása, 1940. - S. 58.

Slávni Slováci sveta / Laco Zrubec ; [ilustroval Ivan Pavlisko]. - 1. vyd. - Nitra : Garmond, 2000. - S. 194. - ISBN 80-967196-8-8.

65.

BRIEZKA - spevácku skupinu založila v roku 1997 vo Vrábľoch Františka Kravárová. Od roku 2000 vedenie spevokolu prevzala A. Hrvolová, potom Margita Barteková a Anna Vojteková. Ich repertoár je veľmi pestrý a bohatý. Najviac sa venujú vrábeľskému folklóru. Spievajú piesne ľudové, hymnické, tanečné. Vystupujú pri rôznych príležitostiach v meste Vráble i v blízkom okolí.

Literatúra:

- Briezka hľadá spevákov / - r - . In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XII, č. 37 (2003), s. 1.
Briezka je aktívna / - č -. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XII, č. 30 (2003), s. 1.
Briezka neoddychuje / - r -. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XII, č. 45 (2003), s. 1.
Ďalšou skupinou Romen / -ed-. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XI, č. 32 (2002), s. 1.
Spevácka skupina Briezka oslavuje a bilancuje / Margita Barteková, Anna Vojteková. In: Naše Vrábľa. - Roč. VIII, č. 2 (2011), s. 5.
Úspešný spevokol / - ed -. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. IX, č. 30 (2000), s. 1.
Videli sme tri generácie na javisku / Eva Dóriová. - Fotogr. In: Naše Vrábľa. - ISSN 1339-0414, Roč. XII, č. 22 (2015), s. 1.

BRIGITA pozri **TARINOVÁ Brigita**.

66.

BRÖCKNER Otto, český hudobný skladateľ, huslista a pedagóg, nar. 16. 5. 1907, Prostějov (Česká republika). V rokoch 1925-33 študoval na pražskom konzervatóriu husle u R. Reissiga, harmóniu u R. Karla a inštrumentálnu hudbu u dr. J. Krupku. V rokoch 1935-1939 pôsobil ako riaditeľ Mestskej hudobnej školy v Nitre, 1942-1947 v Banskej Bystrici, 1951-1954 v Leviciach. V Nitre založil školský orchester a vyvíjal aktívnu koncertnú činnosť. Organizoval pravidelné interné večierky žiakov hudobnej školy, ako aj verejné koncerty absolventov. Zložil *operety Raj bohémov, Záhada nefritového náramku, Ženisi* i populárne piesne. Opereta Raj bohémov mala premiéru v Nitre r. 1941. Popri pedagogickej činnosti usporiadal husľové koncerty na Slovensku s M. Suhaydovou, v Prahe a iných českých mestách v prospech dobročinných a kultúrnych inštitúcií. V Slovenskom národnom povstaní utrpel zranenie, ktoré ho takmer celkom vyradilo z koncertnej činnosti.

Literatúra:

- Československý hudobní slovník osob a institucí. Svazek první : A-L. - 1. vyd. - Praha : Státní hudební vydavatelství, 1963. - S. 135.
Hudobný život v Nitre : (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra : literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 177. - ISBN 80-967654-1-8.
Súpis slovenských hudobní a literatúry o hudobníkoch / Juraj Potúček. - Bratislava : Nakladateľstvo Slovenskej akadémie vied a umení, 1952. - S. 46, 314, 343.
Z hudobného života Nitry v minulosti a súčasnosti / Helena Stančeková, Richard Rybarič. In: Kapitoly z dejín Nitry : zborník štúdií k 1100. výročiu príchodu Cyrila a Metoda / Jozef Lajoš. - Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1963. - S. 26.
65 rokov ZUŠ v Nitre / M. Hroncová. - Fotogr. 5. In: Nitra. - Roč. XIX, č. 9 (1994), s. 36-39.

67.

BRUNO František, hudobný pedagóg. Bol absolventom pražského konzervatória. Od roku 1930 do júna 1935 pôsobil na husľovom oddelení mestskej hudobnej školy v Nitre.

Literatúra:

- Výročná zpráva : Mestská hudobná škola v Nitre : 1938 -1939. - Nitra : [s.n., 1939]. - 28 s.
65 rokov ZUŠ v Nitre / M. Hroncová. - Fotogr. 5. In: Nitra. - Roč. XIX, č. 9 (1994), s. 36-39.

68.

BUKAI OVCI - muzikantská rodina z Rybníka nad Hronom. Pôsobili vo Vrábľoch. Z rozvetvenej rodiny pochádzalo veľa výborných muzikantov: Mikuláš, Izidor, Miroslav, Ladislavovia a ďalší, ktorí hrali v rodinnej kapele a vypomáhali aj ďalším skupinám hudobníkov. Vyhrávali na svadbách, zábavách. Členovia rodiny pôsobili aj vo folklórnych skupinách. Svoje umenie prezentovali na ľudových festivaloch, nahrávali pre rozhlas a televíziu.

Literatúra:

- Čerešňová ulica a ulička Pérov v susedstve lúk / Jozef Trubíni. In: Vrábľa "Fidvár" - archeologické nálezisko európskeho významu : [príspevky k histórii mesta] / Jozef Batora ; Peter Tóth. - [1. vyd.]. - Bratislava : Mestský úrad, 2015. - S. 128. - ISBN 978-80-972181-9-5.

69.

BURIAN Matej, kremnický organista v rokoch 1568-1581. Chýrny nástrojár, staval organy pre Trnavu, Nitru, Sv. Beňadik a Vacov, tiež pre ostrihomského arcibiskupa.

Literatúra:

- Československý hudobní slovník osob a institucí. Svazek první : A-L. - 1. vyd. - Praha : Státní hudební vydavatelství, 1963. - S. 156.

70.

BURIAN Rudolf, dirigent. Viedol Učiteľský spevokol Nitran, ktorý po roku 1945 vyvíjal aktívnu činnosť.

Literatúra:

Hudobný život v Nitre : (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra- : literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 181. - ISBN 80-967654-1-8.

71.

BURLAS Ladislav, hudobný skladateľ, muzikológ, vysokoškolský pedagóg, nar. 3. 4. 1927, Trnava. Významný predstaviteľ slovenskej filozofie hudby, žiak Alexandra Moyzesa a Igora Hrušovského. V rokoch 1947-1951 študoval estetiku a hudobnú vedu na Univerzite Komenského, kompozíciu u A. Moyzesa na Konzervatóriu v Bratislave, 1955 absolvoval kompozíciu na Vysokej škole múzických umení v triede A. Moyzesa. Dlhé roky pôsobil v Ústave hudobnej vedy Slovenskej akadémie vied, v rokoch 1964-1974 na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského, na Vysokej škole múzických umení v Bratislave a na ďalších vysokých školách na Slovensku. Pôsobil ako vedúci Katedry hudby Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre, v rokoch 2001-2005 dekan Fakulty múzických umení Akadémie umení v Banskej Bystrici. Zastával viacero verejných funkcií, v rokoch 1983-1989 bol predsedom Zväzu slovenských skladateľov. Je nositeľom viacerých ocenení, roku 1982 mu bol udelený titul zaslúžilý umelec. Je autorom vyše 150 muzikologických prác, vedeckých monografií, štúdií, vysokoškolských textov, článkov, úvah, profilov. V skladateľskej tvorbe nadviazal na dielo svojho učiteľa A. Moyzesa, neskôr ho ovplyvnili klasici 20. storočia. Autor diel pre zbor a orchester, skladal symfonickú hudbu, hudobné skladby určené sólovým husliam, hudbu pre husle a orchester, skladby pre detské zbory a i. Jeho skladby získali viacero ocenení.

Dielo (výber): sólový nástroj: Ciaconna a fúga (1953); Sonatina (1968); Koncertná sonáta (1974); Lyrická hudba (1979); Matici slovenskej (1987); komorný súbor: Spievajúce srdce (1960); Hudba pre sláčikové kvarteto (1969); Poetická hudba pre dychové kvinteto (1983); Sonata a tre (1986); orchester: Symfonický triptych (1956); Epitaf (1957); Bagately (1959); Planctus (1968); Concertino pre dychové a bicie nástroje (1971); Koncert (1984); Symfónia č. 2 (1986); zbor: Metamorfózy krás (J. Smrek; 1964); Zvony (M. Rúfus; 1969); Šesť básní lásky (V. Reisel; 1975); Dobrý deň! (L. Novomeský; 1980); Z knihy žalmov (1996); hlas, zbor a orchester: Banícka kantáta (J. Kostra; 1955); Strane (1961); Stretnúť človeka (J. Kostra; 1984); skladby pre deti: Deti z nášho domu (1961); Na strunách a klávesoch (1965); Kolednícke piesne (1992); hudba pre film: Gánovský nález (KD-J. Zachar; 1956); More, nepokojná voda (KD-J. Zachar; 1958); Lúče kultúry (KD-J. Zachar; 1959); Zodpovednosť (KD-J. Zachar; 1959); úpravy folklóru: Svadobné spevy z Horehronia (1957); Myjavské piesne (1958); Štyri slovenské ľudové piesne (1959); iné úpravy: Štátna hymna (1992); diskografia: Matka (Spevácky zbor Lúčnice, Suprafon, 1969); Vyletela húska (SLUK, Panton, 1970); Koncertná sonáta (P. Michalica, Opus, 1978); Dobrý deň! (Spevácky zbor Lúčnice, Opus, 1981); Tararam (Detský spev. zbor ČsRo Bratislava, Opus, 1983); Poetická hudba (Bratislavské dych. kvinteto, Opus, 1984); Planctus (SKO, CD, 1992); Presto (zo Sonáty pre sólové husle) (D. Karvay, CD OPUS).

Literatúra:

Encyklopédia Slovenska : [súhrn poznatkov o minulosti a prítomnosti Slovenska]. 1. zväzok : A-D, Aba-džez / [hlavná redakcia Štefan Luby... [et al.]]; Štefan Luby. - 1. vyd. - Bratislava : Veda, 1977. - S. 285.

Hudobný život v Nitre : (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra- : literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 195-196. - ISBN 80-967654-1-8.

100 slovenských skladateľov / [editori: Marián Jurik, Peter Zagar]. - Bratislava : Národné hudobné centrum, 1998. - S. 59-62. - ISBN 80-967799-6-6.

Skladateľ Ladislav Burlas je kritickým realistom / [autor] (KR). In: Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 16, č. 49 (2007), s. 9.

Udeľovali titul Doctor honoris causa / - un -. In: Nitrianske noviny. - Roč. 16, č. 18 (2007), s. 6.

Umelec, vedec a pedagóg / Michal Palovčík. In: Pravda. - Roč. 69, č. 253 (26. 10. 1988), s. 4.

Získal ocenenie / (SITA). In: Nitrianske noviny. - Roč. 17, č. 1 (2007), s. 6.

72.

BURLASOVÁ-SLÁVIKOVÁ Soňa, muzikologička, folkloristka, nar. 23. 6. 1927, Horné Otrokovce. Po maturite na gymnáziu v Nitre, v rokoch 1948-1953 študovala hudobnú vedu a jazykovedu na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. V rokoch 1954-1958 pracovala v Národopisnom ústave Slovenskej akadémie vied v Bratislave, kde založila archív ľudových piesní a archív balád. Viac rokov externe prednášala etnomuzikológiu na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Okrem regionálnych monografií sa zameriavala na štúdium funkcie ľudových piesní, balád a skúmala súčasné folklórne prejavy. Autorka i spoluautorka monografických prác a štúdií. Autorka publikácií *Ľudové balady na Horehroni* (1969), *Vojenské a regrútske piesne* (1991), *Slovenské ľudové balady* (2002) a i.

Literatúra:

Československý hudební slovník osob a institucí. Svazek první : A-L. - 1. vyd. - Praha : Státní hudební vydavatelství, 1963. - S. 158.

Encyklopédia Slovenska : [súhrn poznatkov o minulosti a prítomnosti Slovenska]. 1. zväzok : A-D, Aba-džez / [hlavná redakcia Štefan Luby... [et al.]]; Štefan Luby. - 1. vyd. - Bratislava : Veda, 1977. - S. 285.

73.

BŮSOVÁ Katarína, folkloristka, ľudová speváčka, nar. 1962, Nitra. Rodáčka zo Štitáru. Základnú školu absolvovala v Štitároch a v Nitrianskych Hrnčiarovciach. Od svojich šiestich rokov spieva maďarské ľudové piesne. Obec Štitáre úspešne reprezentuje na rôznych vystúpeniach i súťažiach. Je viacnásobnou víťazkou speváckych súťaží a držiteľkou zlatého venca. Podzoborské obce reprezentovala i v TV Duna.

Literatúra:

Štitáre : v zrkadle 900-ročnej histórie / Beáta Pintérová ; Hilda Kramáreková, Alena Dubcová, Eva Gajdošová Spevárová. - [1. vyd.]. - Štitáre : Obecný úrad, 2013. - S. 126. - ISBN 978-80-971417-9-0.

74.

CABALA Michal, spevák, textár, gitarista, informatik, nar. 1981, Nitra. Vyštudoval odbor aplikovaná informatika a pracuje v nitrianskej firme ako správca siete. Od roku 2000 pôsobil v skupine Vrak, ktorá sa v roku 2006 premenovala na Alone. V kapele je autorom textov a hudby.

Literatúra:

Nitrianski speváci na spoločnom pódium / Rudi Rus. - Fotogr. In: Vrábelské noviny. - Roč. XV, č. 5 (2006), s. 17.
Od aplikovanej informatiky si odskočil do SuperStar / S. Ďurišová. In: Nitrianske noviny. - Roč. 15, č. 1 (2006), s. 18.
Po SuperStar zmenili názov / S. Ďurišová. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. 15, č. 29 (2006), s. 6.
Semifinalista SuperStar pri Vrábľoch havaroval / - sd, pm -. In: Vrábelské noviny. - Roč. XV, č. 2 (2006), s. 4.

75.

CAMERETTA - spevácke zoskupenie sa sformovalo v septembri roku 2003 v Nitre. Iniciátorom vzniku zoskupenia bola pani Zuzana Babuljaková. Členmi zoskupenia sú pedagógovia a bývalí absolventi Základnej umeleckej školy J. Rosinského v Nitre. Zbor Cameretta sa pravidelne zúčastňuje na koncertoch a podujatiach školy a pri rôznych podujatiach v Nitre a okolí. V jeho repertoári sa nachádzajú skladby všetkých štýlových období od renesancie až po súčasnosť, tiež ľudové piesne v spracovaní hudobných skladateľov. Spievajúcim dirigentom je Mária Mišunová, na klavíri sprevádza Jarmila Fridrichová.

Literatúra:

Zbory mestu : XIII. festival speváckych zborov : pod záštitou primátora mesta Nitry Jozefa Dvonča : 23. - 24. novembra 2012 Kostol Ducha Svätého v Nitre ; [zostavila Ľudmila Bratová]. - [1. vyd.]. - Nitra : Mestský úrad, [2012]. - S. [11].
Zbory opäť zaspievajú mestu / (SYN). In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXVII, č. 11 (2012), s. 16.

76.

CAMPANA BATUCADA - bubenícky orchester pôsobí v Tralaškole v Nitre od roku 2005. Je prvou školou samby na Slovensku a držiteľkou oficiálneho rekordu Najväčší bubenícky orchester. Zakladateľom orchestra je Igor „Presidente“ Holka, učiteľ bicích nástrojov a perkusii v Tralaškole. Vystupujú doma i na veľkých európskych festivaloch samby v Barcelone, Berlíne, Dubaji, Maroku, Bahrajne, Egypte, Katare a i.

Literatúra:

Bubnovačka pre deti / (ZĎ). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 25, č. 44 (2016), s. 15.
Bubnovali aj deti zo škôl / [autor] (ČE). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 23, č. 46 (2014), s. 15.
Campana Batucada bubnovala v Dubaji / Jana Černáková. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 19, č. 8 (2010), s. 14.
Krv v žilách vám rozprúdi exotická Latinoshow / Jana Černáková. - Fotogr. 3. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 25, č. 9 (2016), s. 11.
Nitran Igor Holka hral v Salvadore - bubeníckom srdci Brazílie / Jana Černáková. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 20, č. 28 (2011), s. 9.

77.

CANTANTÍNA - miešaný spevácky zbor pôvodne vznikol pri terajšej Slovenskej poľnohospodárskej univerzite v Nitre v roku 1982 a v súčasnosti je mestským spevokolom. Zbor založil a viedol zbornajster Mgr. Emil Malatinec, pod ktorého vedením zbor dosiahol značné úspechy na festivalových a koncertných podujatiach doma aj v zahraničí. Hlasovým pedagógom zboru je Elena Malatincová a korepetitorkou Mária Plšeková. Repertoár zboru pozostáva zo skladieb svetskej a sakrálnej zborovej tvorby od najstarších hudobných pamiatok až po súčasnosť.

Literatúra:

Hudobný život v Nitre : (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra - literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 182. - ISBN 80-967654-1-8.
K dejinám zborového spevu na Slovensku : o jubilujúcich skladateľoch - dirigentoch - speváckych zboroch. 5 / Tibor Sedlický. - 1. vyd. - Banská Bystrica : Univerzita Mateja Bela, Literárne a hudobné múzeum, 2000. - S. 68. - ISBN 80-8055-428-5.

Zbory mestu : Nitra 1. septembra 1998 : festival speváckych zborov s medzinárodnou účasťou ; [zostavila Magda Radecká]. - Nitra : Ponitrianske kultúrne centrum - Ponitrianske osvetové stredisko, 1998. - S. 4.

Programový bulletin festivalu Zbory mestu 2003 / [zostavili: Ľudmila Bratová a Dagmar Bojdová]. - Nitra : Mestský úrad, [2004]. - S. [14].

Cesta za sakrálnym zborovým umením / Emil Malatinec. In: Nitra. - Roč. XXI, č. 10 (1997), s. 30.

Desaťročná Cantantína / [autor] (maš). In: Hlas ľudu - Hlas Nitrianskeho kraja. - Roč. 38, č. 72 (25.3.1992), s. 2.

78.

CANTICA - ženský spevácky zbor vznikol 26. októbra 2004 v Močenku. Od založenia ho vedie dirigentka Mgr. Mária Mišunová, vedúcou zboru je Gabriela Borzová. Spievajú zborové, sakrálné, ľudové aj príležitostné piesne. Zbor začína s 18 speváčkami a po niekoľkých zmenách sa počet ustálil na terajších 15. Cantica absolvovala množstvo vystúpení na domácich podujatiach a najrôznejších speváckych prehliadkach mimo obce.

Literatúra:

Tretie výročie založenia ŽSZ Cantica v Močenku. - Fotogr. 2. In: Močenok. - Roč. XIV, č. 10 (2007), s. 17.

79.

CANTUS - spevácky zbor pri farskom Kostole sv. Michala v Zlatých Moravciach vznikol v októbri 1993. Ich široký a bohatý repertoár tvoria okolo 220 skladieb rozličného zamerania. Pravidelne účinkuje na svätej omši každú nedeľu vo farskom kostole a organizuje vianočné koncerty na 2. sviatok vianočný. Spevácky zbor absolvoval viacero vystúpení doma i v zahraničí (Rumunsko, Taliansko, Rakúsko, Maďarsko). Zúčastnil sa Festivalu sakrálnych zborov v Hostí roku 1995 a na prehliadke zborov v Topoľčanoch roku 1996. Dirigentkou zboru je Mgr. Pia Podhorná.

Literatúra:

Zbory mestu : festival speváckych zborov : 22. - 24. november 2002 Nitra / [zostavili Ľudmila Bratová, Dagmar Bojdová]. - Nitra : Mestský úrad, 2002. - S. [17].

Festival Zbory mestu 2007 / Ľudmila Bratová. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXII, č. 11 (2007), s. 14.

Zbory mestu : jedinečný festival speváckych zborov / Dagmar Bojdová. In: Nitra. - Roč. XXVI, č. 11 (2002), s. 7.

80.

CAPRE - šalianska hudobná skupina vznikla v roku 2005. Svoju hudbu najčastejšie označujú ako etno fúziu, keďže do nej zaraďujú prvky hudby etník z celého sveta. Koncertujú nielen na Slovensku, ale aj v Poľsku a v Česku. Odohrali množstvo koncertov a dostali sa aj do vysielania Rádia FM. Sedemčlennú zostavu tvoria : Miloslav Miňo Kollár (sitar, mandolína, saz, píšťala, husle, oud), Michal Mišo Gebauer (gitara), Zoran Fögel Kočiš (basová gitara), Marcel Mani Kollár (bicie, perkusie), Julius Kapor Korgo (perkusie), Peter Štípec Kőrös (perkusie) a Dušan Dušky Martinček (gitara, didgeridoo, fujara, perkusie). V roku 2013 vydali debutový album *Ethno Fusion*.

Literatúra:

Hrať pre ľudí a pre radosť - / [autor] (LL). - Fotogr. In: Slovo Šaľanov. - ISSN 1336-4073, Roč. XX, č. 6 (2015), s. 19.

Trubadúr Miloslav Kollár : potulný multiinstrumentalista zo Šale / Zhovárala sa Lucia Lenická. - Fotogr. In: Slovo Šaľanov. - ISSN 1336-4073, Roč. XXI, č. 7 (2016), s. 14.

81.

CARMINA - vokálno-inštrumentálne združenie vzniklo na pôde Gymnázia sv. Cyrila a Metoda v Nitre roku 2000. Interpretuje duchovnú a svetskú tvorbu i skladby so sprievodom orffovského inštrumentára (zvonkohry, xylofóny, metalofóny, ...). Okrem pravidelného účinkovania na školských bohoslužbách vystupuje súbor aj na spoločenských a kultúrnych podujatiach školy a mesta. Teleso spolupracuje s organistom a skladateľom Vladimírom Kopcom. Vokálno-inštrumentálne združenie Carmina vedie Mgr. Mária Mandáková.

Literatúra:

Zbory mestu : festival speváckych zborov : 22. - 24. november 2002 ; [zostavili Ľudmila Bratová, Dagmar Bojdová]. - Nitra : Mestský úrad, 2002. - S. [18].

Zborové festivalové dozvuky / Silvia Struhárová. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XI, č. 49 (2002), s. 12.

82.

CARMINA VOCUM - spevácky zbor bol založený v Zlatých Moravciach v roku 1972 ako spevácky zbor *Calexanka* a pôsobil pod vedením Anny Dvončovej. Od roku 1995 bola zbormajsterkou učiteľka základnej umeleckej školy Mgr. Magdaléna Porubská. Za jej pôsobenia prešiel zbor mnohými zmenami. V roku 2001 sa premenovali na *Vox Femine*, od roku 2003 ako zmiešaný spevácky zbor so sídlom v Základnej umeleckej škole v Zlatých Moravciach sa premenovali na Carmina Vocum. V roku 2005 vedenie zboru prebrala klaviristka Anna Jonisová a o dva roky neskôr sólistka zboru Mgr. Lucia Komárová, v roku 2010 Mgr. Zuzana Molnárová, ktorá je zároveň hlasovou pedagogičkou v Základnej umeleckej škole J. Kráľa v Zlatých Moravciach. Repertoár zboru tvoria prevažne skladby duchovného charakteru s mariánskou,

veľkonočnou a vianočnou tematikou. Zbor účinkuje na cirkevných a kultúrno-spoločenských podujatiach organizovaných mestom. Každoročne vystupujú na koncertoch doma i v zahraničí (Česko, Poľsko, Francúzsko) a s veľkým úspechom účinkujú na prehliadkach speváckych zborov a súťaží po celom Slovensku. V apríli 2001 vydali CD s názvom *Veľkonočné*, ďalšie v roku 2003 s názvom *Vianočné*.

Literatúra:

- Chrámová pieseň : 4. ročník prehliadky speváckych zborov Rímskokatolícky kostol Tesárske Mlyňany 7. október 2007 / [zostavila Ľudmila Struková]. - Nitra : Krajské osvetové stredisko, 2007. - 9 s.
- Carmina Vocum / -r-. - Fotogr. In: Tekovské noviny. - ISSN 1338-8800, Roč. XXI, č. 12 (2011), s. 10.
- Carmina Vocum ďakuje / J. Ertlová. In: Tekovské noviny. - ISSN 1338-8800, Roč. XXII, č. 2 (2012), s. 6.
- Carmina Vocum vo Švédsku / Zuzana Molnárová. - Fotogr. In: Tekovské noviny. - ISSN 1338-8800, Roč. XXVIII, č. 6 (2018), s. 9.
- Ďalší ohromný úspech Carminy Vocum! / Anna Molnárová. - Fotogr. 1. In: Tekovské noviny. - ISSN 1338-8800, Roč. XXVI, č. 7 (2016), s. 7.
- Hudobný darček vďaky / A. Mondočková. - Fotogr. In: Tekovské noviny. - ISSN 1338-8800, Roč. 15, č. 4 (2005), s. 3.
- Medzinárodné stretnutie troch speváckych zborov Carmina Vocum / Zuzana Hudecová Molnárová. - Fotogr. In: Tekovské noviny. - ISSN 1338-8800, Roč. XXVII, č. 7 (2017), s. 6.
- Stretnutie troch Carmin Vocum / Zuzana Molnárová. - Fotogr. In: Tekovské noviny. - ISSN 1338-8800, Roč. XXVIII, č. 7 (2018), s. 7.
- Úspešná umelecká jeseň zmiešaného speváckeho zboru Carmina Vocum / Zuzana Molnárová. - Fotogr. In: Tekovské noviny. - ISSN 1338-8800, Roč. XXVII, č. 12 (2017), s. 9, 10.
- Zlatý veniec - Carmina Vocum / M. Petrovičová. - Fotogr. In: Tekovské noviny. - ISSN 1338-8800, Roč. XXI, č. 18 (2011), s. 5.

83.

CELOSLOVENSKÁ SPEVÁCKA SÚŤAŽ IMRICH A GODINA - vznikla v roku 1992 vo Vrábľoch. Súťaž každoročne organizuje Základná umelecká škola Imricha Godina Vráble a mesto Vráble na počesť vrábeľského rodáka, operného speváka a významného pedagóga Doc. Imricha Godina. Od roku 1999 spevácka súťaž nesie názov *Iuventus Canti*.

Literatúra:

- „Godinova súťaž“ : 2. ročník Celoslovenskej speváckej súťaže Imricha Godina / Juraj Čokyna. - Obr. 1. In: Národná osвета. - Roč. 5, č. 17 (1995), s. 21.
- Godinova súťaž doteraz najkvalitnejšia / Eva Dóriová. - Fotogr. In: Naše Vráble, Roč. 3, č. 10 (2006), s. 1-2.
- Godinova súťaž v jubilejnom ročníku / Juraj Čokyna, Jozef Vrábel. - Fotogr. In: Vrábeľské regionálne noviny. - Roč. III, č. 26 (1998), s. 1.
- Jubilejný V. ročník je za nami / - jč, jv -. Fotogr. In: Vrábeľské regionálne noviny. - Roč. III, č. 23 (1998), s. 1.

84.

CENTRUM VOĽNÉHO ČASU DOMINO - (predtým Dom detí, Pioniersky dom) história vzniku sa začala písať v roku 1953, keď vtedajší Dom armády získali nitrianske deti a mládež s cieľom založiť Krajský dom pionierov a mládeže. Dňa 11. marca 1992 zariadenie dostalo nové meno - Centrum voľného času Domino Nitra. Vo funkcii riaditeľa sa postupne vystriedali František Pajong, Ladislav Blanár, Ľudovít Štang, Milada Kresanová, Ľubomír Oťapka, Oľga Csákayová, Brigita Kočíová, Darina Košťálová - Čaprnková, Viktória Mankovecká. Náplň, obsah i rozsah činnosti centra voľného času sa s pribúdajúcimi rokmi zmenil podľa potreby a záujmu. Pri Domine pôsobia detské folklórne súbory Borinka, Borinôčka, FS Furmani. Hudobné, tanečné, spevácke skupiny vystupujú nielen doma ale aj na medzinárodných podujatiach.

Literatúra :

- Abrahámoviny Domina / Ľudmila Synaková. - Fotogr. 2. In: Nitra. - Roč. 28, č. 10 (2003), s. 30-32.
- Centrum voľného času Domino má na výber zo 65 záujmových útvarov / [autor] (ČE). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 22, č. 35 (2013), s. 10.
- Centrum voľného času Domino udržiava folklórne tradície regiónu už 25 rokov / Jana Černáková. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 20, č. 34 (2011), s. 10.
- CVČ Domino ponúka pestrú paletu záujmových krúžkov a klubov / (ČE). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 23, č. 34 (2014), s. 12.
- Domino má už päťdesiat rokov / [autor] - si -. In: Nitrianske noviny. - Roč. 12, č. 41 (2003), s. 1.
- Domino má už šesťdesiat rokov / [autor] (sy). - Fotogr. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXVIII, č. 5 (2013), s. 6.
- Folklórny súbor Furmani zachováva folklórne tradície / [autor] (S). - Fotogr. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXIX, č. 4 (2014), s. 7.
- Furmani prezentovali nitriansky folklór / Slavomíra Ďurišová. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - Roč. 14, č. 29 (2005), s. 7.
- V CVČ Domino v Nitre - Fotogr. 1. In: Nitra. - Roč. XXV, č. 6 (2001), s. 30.

85.

CERIANKA - folklórna skupina vznikla 18. januára 2011 pri Základnej organizácii Jednoty dôchodcov Slovenska v Lovciach. Zakladateľkou súboru bola pani Emília Hornáčková. Svoje prvé vystúpenie absolvovali 6. 2. 2011 na fašiangy v kultúrnom dome v Lovciach. Repertoár skupiny tvoria slovenské ľudové piesne, najmä z Horného Požitavia.

Svojimi pesničkami i pásmami vystupujú na rôznych kultúrno-spoločenských podujatiach a slávnostiach obce, na festivaloch a súťažných prehliadkach doma i v zahraničí.

Literatúra:

Predstavujeme: FS Cerianka / Vladimír Kováč. - Fotogr. In: Lovčan. - ISSN 1339-4142, Roč. 1, č. 1 (2013), s. 4.

86.

CIFROVÁ Viera, folkloristka, ľudová speváčka, skladateľka ľudových piesní, učiteľka, nar. 1. 1. 1941, Turzovka. Maturovala na Pedagogickej škole v Zlatých Moravciach (1959) a diaľkovo absolvovala Pedagogickú fakultu v Nitre (1985), odbor slovenský jazyk - hudobná výchova. Spolu s manželom Štefanom Cifrom pôsobili ako učelia na Základnej deväťročnej škole v Choči, potom na základnej škole v Skýcove (1962). Od roku 1967 pôsobí v Komjaticiach, kde zakladala miešané a dievčenské folklórne spevácke zbory, sama ich viedla a sprevádzala na harmonike. Dlhé roky pôsobila aj ako harmonikárka v detskom folklórnom súbore Mladosť v Komjaticiach a založila ženskú spevácku skupinu Komjaticanka. Skladá piesne, najmä svadobné, z ktorých viaceré zľudovali, napr.: *Ach mamička, mamka, V Komjaticiach pekný dom, Slovensko moje*.

Literatúra:

Kultúrny život v okrese Nové Zámky : folklór, hudba, tanec a spev / Peter Lakata. - 1. vyd. - Nové Zámky : Občianske združenie Nové Zámky, 2014. - S. 46-47. - ISBN 978-80-971870-0-2.

Slovenská vlastiveda : Nitrianska župa. 4 / Drahoslav Machala. - 1. vyd. - Martin : Matica slovenská, 2012. - S. 65. - ISBN 978-80-8128-058-0.

87.

CIRKEVNÝ ZBOR EVANJELICKEJ CIRKVI A.V. - obnovený nitriansky evanjelický spevokol vznikol v septembri 1997 z iniciatívy dirigentky Mgr. Katíny Kühnovej a pôsobí v Kostole Duchu Svätého v Nitre. Prvým známym dirigentom evanjelického spevokolu v Nitre bol Matej Miškóci a jeho meno sa spája s rokom 1947, ale presný dátum založenia evanjelického spevokolu nepoznáme. Ďalšími dirigentmi boli Ján Horňáček, Pavel Repka, v rokoch 1990-1994 spevokol viedol Juraj Štefánik starší. Od roku 1994 spevokol prestal existovať. Obnovený zbor v roku 1997 tvorili ešte zakladajúci členovia prvého spevokolu. Okrem cirkevných akcií v Nitre a na seniorálnych podujatiach mimo Nitry sa zbor zúčastňuje aj festivalov a prehliadok zborového spevu po celom Slovensku aj v zahraničí. Ako cirkevný spevokol sa orientuje na chrámové skladby, skladby slovenských a svetových skladateľov, vo svojom repertoári má aj skladby z opery, spirituály, gospels, piesne ľudové aj umelé. V roku 2007 vydali CD nosič s 18 piesňami zo svojho repertoáru. Dlhoročnou sólistkou zboru bola Mgr. Dagmar Fiebigová, umeleckou vedúcou a dirigentkou zboru Mgr. Katína Kühnová.

Literatúra:

Zbory mestu : 2. ročník prehliadky speváckych zborov mesta Nitry : Nitra 28. november 1999. - [S.l. : s.n., 1999]. - [10] s.

Zbory mestu : festival speváckych zborov : 24.-26. november 2000. - [1. vyd.]. - Nitra : Mesto Nitra - Mestský úrad, 2000. - [10] s.

Zbory mestu : XIII. festival speváckych zborov : pod záštitou primátora mesta Nitry Jozefa Dvonča : 23. - 24. novembra 2012 Kostol Duchu Svätého v Nitre ; [zostavila Ludmila Bratová]. - [1. vyd.]. - Nitra : Mestský úrad, [2012]. - S. [10].

Dva koncerty v kostole / (JH). In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 25, č. 48 (2016), s. 12.

Nitrianske zbory obyvateľom mesta / - si -. - Fotogr. 1. In: Nitra. - Roč. XXIV, č. 1 (2000), s. 31.

Pieseň v srdci zrodená : nitriansky evanjelický spevokol oslávil desiate výročie existencie / L. Synaková. - Fotogr. 2. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXII, č. 12 (2007), s. 32-33.

Tlieskala im slovenská menšina, aj Maďari / Katína Kühnová. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXIII, č.12 (2008), s. 36.

Zbory opäť zaspievajú mestu / (SYN). In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXVII, č. 11 (2012), s. 16.

88.

CITHARA AEDICULAE - medzinárodný festival gitarovej hudby založil v roku 1983 PhDr. Pavol Sika s gitaristom Jánom Labantom. Gitarové koncerty do roku 1996 sa konali v Nitre, od roku 1997 v zámku v Topoľčiankach. Z pôvodnej prehliadky mladých českých a slovenských gitaristov cez prehliadku špičkových gitaristov získalo podujatie medzinárodný charakter a význam. Popri slovenských a českých gitaristoch vystupovali tu viacerí umelci zo zahraničia a rôzne nástrojové zoskupenia s gitarou. Počas celého festivalu prebiehali rôzne sprievodné podujatia - umelecké slovo, vystúpenia spevokolov, výstavy výtvarníkov, vystúpenia džezových a folkových hudobníkov, sprievodné koncerty, besedy s interpretmi a pod. Pavol Sika do roku 2012 bol autorom, režisérom a producentom tohto festivalu. V roku 2014 sa podarilo v Nitre po prestávke združeniu Originál zrealizovať 31. ročník Cithara aediculae 2014 i. m. Pavol Sika. V rámci tohto festivalu sa uskutočnili tri koncerty v Synagóge v Nitre.

Literatúra:

Cithara aediculae '92 / autor : Pavol Sika ; textové príspevky : Danica Ilievová; Juraj Begala. - Nitra : Nitrianske múzeum, 1992. - (15) s.

Hudobný život v Nitre : (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra- : literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 188. - ISBN 80-967654-1-8.

Bliži sa Nitrianska hudobná jeseň a Cithara Aediculae. - Fotogr. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXX, č. 10 (2015), s. 11.

Bude mať festival Cithara aediculae svoje pokračovanie?! - r -. In: Nitra. - Roč. XVII, č. 10 (1993), s. 43-44.

Cithara Aediculae / - tn -. In: Nitrianske noviny. - Roč. X, č. 42 (2001), s. 4.

Cithara aediculae oslávila štvrtstoročnicu / (syn). - Fotogr. 3. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXII, č. 12 (2007), s. 9, 13.

Cithara aediculae dvadsaťročná / Silvia Struhárová. - Fotogr. In: Hudobný život. - ISSN 1335-4140, Roč. 35, č. 3 (2003), s. 7 a 11.

Cithara aediculae už jedenásty raz : Nitra ožije festivalom gitarových koncertov / Vlasta Hocheľová. - Obr. 1. In: Nitriansky hlásnik. - Roč. 3, č. 46 (1993), s. 2.

Cithara aediculae už o týždeň / - str -. In: Nitrianske noviny. - Roč. XI, č. 42 (2002), s. 6.

Cithara aediculae začína : vstupenky sú zrebovateľné - výhercu čaká cena riaditeľa zámku / - st -. In: Nitrianske noviny. - Roč. VII, č. 40 (1998), s. 4.

Cithara aediculae začína : vstupenky sú zrebovateľné - výhercu čaká cena riaditeľa zámku / - st -. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. III, č. 40 (1998), s. 4.

Cithara v presile slovenských umelcov / Silvia Struhárová. In: Nitrianske noviny. - Roč. XII, č. 41 (2003), s. 7.

Cithara v presile slovenských umelcov / Silvia Struhárová. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XII, č. 41 (2003), s. 7.

Festival gitár. In: Nitrianske noviny. - Roč. V, č. 43 (1996), s. 3.

Festival ocení Mesto / - sh -. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XII, č. 43 (2003), s. 6.

Generačný rozmer festivalu / - str -. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XII, č. 41 (2003), s. 7.

Gitarový festival / - mh -. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. VIII, č. 40 (1999), s. 15.

Gitarový festival bude v Synagóge / - čuj -. Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIII, č. 42 (2004), s. 17.

Gitarový festival bude v Synagóge / - čuj -. Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XIII, č. 42 (2004), s. 17.

Gitarový festival by mal pokračovať / [autor] (ČE). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 21, č. 42 (2012), s. 9.

Gitarový festival Cithara aediculae sa vráti do Nitry: mestské kultúrne stredisko ... / - mh -. In: Nitrianske noviny. - Roč. VIII, č. 32 (1999), s. 4.

Gitarový festival Cithara Aediculae sa vráti do Nitry / - mh -. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. IV, č. 32 (1999), s. 4.

Gitarový festival Cithara Aediculae zaradil Nitru do medzinárodného kalendára / (SYN). - Fotogr. 1. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXVII, č. 11 (2012), s. 14.

Gitarový festival dejiskom premiér / Peter Báleš. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIV, č. 41 (2005), s. II.

Chránové priestory v Nitre rozozvučia gitary: „Cithara aediculae je protiúder komercii“, konštatuje evanjelický farár Ivan El'ko / Táňa Nováková. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. X, č. 42 (2001), s. 5.

Chránové priestory v Nitre rozozvučia gitary: „Cithara aediculae je protiúder komercii“, konštatuje evanjelický farár Ivan El'ko / Táňa Nováková. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. X, č. 42 (2001), s. 5.

Jubilejná cithara bude skromná / Silvia Struhárová. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XI, č. 38 (2002), s. 12.

Jubilejná cithara bude skromná / Silvia Struhárová. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XI, č. 38 (2002), s. 12.

Jubileum festivalu korunovali pamätné listy / Silvia Struhárová. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XI, č. 44 (2002), s. 9.

Jubileum festivalu korunovali pamätné listy / Silvia Struhárová. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XI, č. 44 (2002), s. 9.

Koncerty na zámku / - r -. In: Nitrianske noviny. - Roč. VI, č. 41 (1997), s. 5.

Na Cithare aediculae aj ceny divákom / - er -. In: Nitrianske noviny. - Roč. IX, č. 42 (2000), s. 4.

Na Cithare aediculae aj ceny divákom / - er -. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. IX, č. 42 (2000), s. 4.

Na cithare umelci svetového mena: gitarový festival sa spája s premiérou opery / (syn). In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXX, č. 11 (2005), s. 29.

Na Cithare zaznela svetová premiéra / Silvia Struhárová. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XII, č. 43 (2003), s. 6.

Na Cithare zaznela svetová premiéra / Silvia Struhárová. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XII, č. 43 (2003), s. 6.

Návštevníci gitarového festivalu môžu získať grafiku Karola Barona ... / Miriam Hojčušová. In: Nitrianske noviny. - Roč. VIII, č. 41 (1999), s. 12.

Návštevníci gitarového festivalu môžu získať grafiku Karola Barona / Miriam Hojčušová. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. VIII, č. 41 (1999), s. 12.

Nitrianska hudobná jeseň 2016 a Cithara aediculae / [autor] (SY). - Fotogr. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXXI, č. 10 (2016), s. 16.

Pri nahrávaní použili spievajúce misy / Erika Rusnáková. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. IX, č. 43 (2000), s. 6.

Príde gitarista európskeho formátu / Erika Rusnáková. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. IX, č. 41 (2000), s. 5.

Realizácia jubilejného ročníka festivalu je ohrozená / T. Nováková. In: Nitrianske noviny. - Roč. XI, č. 7 (2002), s. 3.

Ročné obdobia duše aj na albume / Slavomíra Ďurišová. - Fotogr. In: Vrábelské noviny. - Roč. XIV, č. 42 (2005), s. 19.

Skončil sa gitarový festival: umelci boli s akustikou v kostole spokojní / Táňa Nováková. In: Nitrianske noviny. - Roč. X, č. 44 (2001), s. 4.

Skončila Cithara aediculae / - st -. In: Nitrianske noviny. - Roč. VII, č. 42 (1998), s. 3.

Svetová premiéra otvorí jubilejnú Citharu aediculae / Silvia Struhárová. In: Nitrianske noviny. - Roč. XI, č. 43 (2002), s. 6.

Svetová premiéra otvorí jubilejnú Citharu aediculae / Silvia Struhárová. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XI, č. 43 (2002), s. 6.

Synagógou sa niesla gitarová hudba / Ludmila Synaková. - Fotogr. 1. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXIV, č. 11 (2009), s. 10.

Týždeň s hudbou / (va). In: Nitriansky hlásnik plus. - Roč. III (IV), č. 43 (1996), s. 2.

V gitarovej nálade. In: Nitrianske noviny. - Roč. V, č. 44 (1996), s. 3.

V hlavnej úlohe gitara / - st -. In: Nitrianske noviny. - Roč. VII, č. 41 (1998), s. 3.

V hlavnej úlohe gitara / - st -. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. III, č. 41 (1998), s. 3.

V synagóge bude gitarový festival / (ČE). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 26, č. 41 (2017), s. 12.

V synagóge začína festival Cithara Aediculae / (RE). In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 20, č. 41 (2011), s. 8.

Začala sa Nitrianska hudobná jeseň 2014, pokračuje i Cithara aediculae / (sy). - Fotogr. 2. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXIX, č. 11 (2014), s. 16-17.

89.

CLOSE HARMONY FRIENDS - zoskupenie vzniklo v roku 1990 v Nitre. Zakladateľom a umeleckým vedúcim skupiny je spevák Mgr. Mario Fančovič. Ďalšími zakladajúcimi členmi kapely boli František Vlasák, Zuzana Vlasáková a Patrícia Papírniková. V roku 1993 sa zúčastnili na medzinárodnom zborovom festivale v Táboře, kde ako jediní spievali štýlom a cappella. Repertoár vokálnej skupiny charakterizuje rock, pop, jazz aj gospel bez použitia hudobných nástrojov. Na svojom konte majú niekoľko desiatok úspešných koncertov doma i v zahraničí. Vystupovali už takmer vo všetkých európskych krajinách, ale aj na americkom, či austrálskom kontinente. Teleso nahrávalo pre Slovenskú televíziu, televíziu Markíza i Luna, Slovenský rozhlas, N-Radio a takmer pre všetky regionálne rádiá v SR. Spolupracovala s Janou Kocianovou a Quartetom Stana Herku na produkcii CD albumu „Evanjelium“ (1999). Skupinu tvoria Zuzana Vlasáková (prvý soprán), Gabriela Šimková (druhý soprán), Patrícia Papírniková (prvý alt), Jana Šimková (druhý alt), Viktor Nižník (prvý tenor), Milan Klčo (druhý tenor), Mário Fančovič (tretí tenor), Karol Brnka (bicie a prvý barytón), Radovan Tomeš (prvý bas).

Dielo : diskografia: (výber): Good News (Mg, 1993, 2000); Happy Day (1995); Christmas (1998); Evanjelium (s Janou Kocianovou a Quartetom Stana Herku, 1999); A Capella Light (2000); A cappella is in (2008), Live in Bratislava (DVD, 2008).

Literatúra:

Hudobný život v Nitre (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra - literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, 1998. - S. 182.

14. medzinárodný festival Musica sacra = 14th international festival of sacral music Musica sacra : pod záštitou Jána Chryzostoma kardinála Korca a primátora mesta Nitry Ferdinanda Víteka : 6. jún - 4. júl 2004 / [zostavila: Ludmila Bratová]. - Nitra : Mestský úrad, 2004. - S. 14-16.

Zbory mestu : 2. ročník prehliadky speváckych zborov mesta Nitry : Nitra 28. november 1999. - [S.l. : s.n., 1999]. - [10] s.

Zbory mestu : festival speváckych zborov : 24.-26. november 2000. - [1. vyd.]. - Nitra : Mesto Nitra - Mestský úrad, 2000. - [10] s.

A cappella lahôdka / - sd' -. - Fotogr. In: Vrábelské noviny. - Roč. XV, č. 12 (2006), s. 17.

C.H.F. spievali aj v krajine Trollov a Vikingov / Tibor Ujlacký. - Fotogr. 1. In: Nitra. - Roč. XXV, č. 12 (2001), s. 24.

Close Harmony Friends : nie sme závislí na honorároch / Silvia Struhárová. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XI, č. 13 (2002), s. 9.

Close Harmony Friends museli aj pridávať / - če -. In: Nitrianske noviny. - Roč. VIII, č. 34 (1999), s. 4.

Close Harmony Friends museli aj pridávať / - če -. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. VIII, č. 34 (1999), s. 4.

Close Harmony Friends na koncerte / - sd' -. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIV, č. 34 (2005), s. 18.

Close Harmony Friends na koncerte / - sd' -. - Fotogr. In: Vrábelské noviny. - Roč. XIV, č. 34 (2005), s. 18.

Close Harmony Friends na scéne dvadsať rokov / (rm). - Fotogr. 1. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXV, č. 11 (2010), s. 28.

Close Harmony Friends opäť na scéne / Jana Černáková. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 26, č. 11 (2017), s. 11.

Close Harmony Friends oslavujú štvrtstoročnicu / (IV). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 24, č. 43 (2015), s. 11.

Close Harmony Friends pred kamerou / Slavomíra Ďurišová. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIV, č. 25 (2005), s. 14.

Close Harmony Friends pred kamerou / Slavomíra Ďurišová. - Fotogr. In: Vrábelské noviny. - Roč. XIV, č. 25 (2005), s. 14.

Close Harmony Friends predstavia Austrálčanov / Silvia Struhárová. In: Nitrianske noviny. - Roč. XII, č. 46 (2003), s. 10.

Close Harmony Friends predstavia Austrálčanov / Silvia Struhárová. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XII, č. 46 (2003), s. 10.

Close Harmony Friends sa vracia na domácu pôdu / (RE). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 26, č. 46 (2017), s. 11.

Close Harmony Friends v Nórsku / - r -. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. X, č. 40 (2001), s. 5.

Close Harmony Friends v Nórsku / - r -. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. X, č. 40 (2001), s. 5.

Close Harmony Friends v Ríme / Silvia Struhárová. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIII, č. 1 (2004), s. 4.

Close Harmony Friends v Ríme / Silvia Struhárová. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XIII, č. 1 (2004), s. 4.

Close Harmony Friends v Tokiu / - vk -. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIV, č. 16 (2005), s. 14.

Close Harmony Friends v Tokiu / - vk -. - Fotogr. In: Vrábelské noviny. - Roč. XIV, č. 16 (2005), s. 14.

Fašiangový koncert bol benefičný / - jč -. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIV, č. 4 (2005), s. 7.

Fašiangový koncert bol benefičný / - jč -. - Fotogr. In: Vrábelské noviny. - Roč. XIV, č. 4 (2005), s. 7.

Klebietky o Close Harmony Friends / Silvia Struhárová. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XI, č. 37 (2002), s. 12.

Klebietky o Close Harmony Friends / Silvia Struhárová. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XI, č. 37 (2002), s. 12.

Koncert Close Harmony Friends. In: Vrábelské noviny. - Roč. XIV, č. 50-51 (2005-2006), s. 1.

Koncert s hlasmi / - er -. In: Nitrianske noviny. - Roč. IX, č. 42 (2000), s. 4.

Po sérii koncertov odletia do Afriky: Close Harmony Friends a The Flying Pickets vystúpia v štyroch mestách / Slavomíra Ďurišová. - Fotogr. In: Vrábelské noviny. - Roč. XV, č. 16 (2006), s. 26.

Priatelia spievali u protinožcov / Silvia Struhárová. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XII, č. 10 (2003), s. 9.

Primátor ocenil Close Harmony Friends, skupina robí radosť priaznivcom kvalitnej hudby už 25 rokov. - Fotogr. 2. In: Nitrianske echo. - Roč. 10, č. 4 (2015), s. 4.

Prišiel čas zať úspechy: Close Harmony Friends sa z medzinárodného festivalu vrátili ovešané cenami / Samo Kústik. - Fotogr. In: Nitriansky hlásnik plus. - Roč. III (VI), č. 29 (1996), s. 3.

Reakcie prekvapili i potešili / S. Ďurišová. - Fotogr. In: Vrábelské noviny. - Roč. XV, č. 3 (2006), s. 10.

Štvrtstoročie Close Harmony Friends / (SY). - Fotogr. 1. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXX, č. 2 (2015), s. 10-11.

Zmeny v Close Harmony Friends vydanie nového cédečka neohrozia / Jolana Čuláková. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIII, č. 30 (2004), s. 6.

Zmeny v Close Harmony Friends vydanie nového cédečka neohrozia / Jolana Čuláková. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XIII, č. 30 (2004), s. 6.

90.

COBORI Karol, hudobník, organizátor hudobného života, starosta Nitry, nar. 31. 12. 1865, Holíč, zom. 4. 9. 1954, Bratislava. Študoval na gymnáziu v Skalici, kde po maturite pôsobil ako účtovník, neskôr ako notár a napokon mešťanosta Skalice. V rokoch 1919-1928 vykonával funkciu riaditeľa mestského úradu a mešťanostu Nitry. Na odpočinku žil v Bratislave. Zaslúžil sa o výstavbu mesta (vodovod, kanalizácia, regulácia rieky, obytné domy a i.) a rozvoj kultúrneho života Nitry. Ako dobrý hudobník úzko spolupracoval s Občianskou besedou, ktorá vznikla 22. februára 1919 a jej prvým predsedom bol župan Dr. L. Okánik. Občianska beseda sa stala organizátorkou kultúrneho života v meste. V jej centre vznikol aj hudobno-spevácky krúžok, ktorého vedúcim a dirigentom sa stal K. Cobori. S ľudovými i umelými skladbami v programe tvorili súčasť mnohých slávností a akademií. Noviny Národná stráž hodnotili ich časté vystúpenia a konštatovali vysokú umeleckú úroveň interpretácií. Vytvoril aj niekoľko hudobných skladieb a známy bol najmä jeho *Hasičský pochod* pre spev a klavír, ktorý skomponoval na slová Martina Braxatorisa-Sládkoviča. Roku 1929 inicioval založenie Hudobnej školy v Nitre a bol členom jej kuratória.

Literatúra:

Biografický lexikón Slovenska. 2 : C-F. - Martin ; Martin : Slovenská národná knižnica, Národný biografický ústav, 2004. - S. 54. - ISBN 80-89023-44-4.

Československý hudobní slovník osob a institucí. Svazek druhý : M-Ž. - 1. vyd. - Praha : Státní hudební vydavatelství, 1965. - S. 1032. Hudobný život v Nitre v rokoch 1850-1950 : diplomová práca napísaná na Katedre hudobného umenia PF KU pod vedením Zuzany Zahradníkovéj / Zuzana Juricová. - Ružomberok : [s.n.], 2006. - S. 31-32.

Nitra arany könyve. - Nitra : Dr. Faith Kiadása, 1940. - S. 16-17.

Slovenský biografický slovník : (od roku 833 do roku 1990). 1. zväzok : A-D ; [hlavná redakcia Vladimír Mináč...[et al.]]. - 1. vyd. - Martin : Matica slovenská, 1986. - S. 378.

Súpis slovenských hudobní a literatúry o hudobníkoch / Juraj Potúček. - Bratislava : Nakladateľstvo Slovenskej akadémie vied a umení, 1952. - S. 50.

Výročná zpráva : Mestská hudobná škola v Nitre : 1938 -1939. - Nitra : [s.n., 1939]. - 28 s.

Významné osobnosti Nitry : vydané pri príležitosti 750. výročia udelenia kráľovských mestských výsad Nitre 2. septembra 1248 / [zostavovateľ: Anton Pažitný ; foto: Koloman Zúrik, Ivan Kvapil, Gabriel Hupka]. - Nitra ; Nitra : Mesto Nitra, Mestský úrad, 1998. - S. 26-27. - ISBN 80-967814-8-0.

Z hudobného života Nitry v minulosti a súčasnosti / Helena Stančeková, Richard Rybarič. In : Kapitoly z dejín Nitry : zborník štúdií k 1100. výročiu príchodu Cyrila a Metoda / Jozef Lajoš. - Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1963. - S. 26.

Jeho životom bola hudba / František Stupka. - Fotogr. 1. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. 4, č. 5 (1980), s. 35-36.

Listovanie v starých kronikách / Ludmila Synaková. - Fotogr. 1. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXVIII, č. 1 (2013), s. 14-15.

Starosta a milovník hudby Karol Cobori Anton Pažitný. In: Nitra. - Roč. 19, č. 12 (1995), s. 20-22.

65 rokov ZUŠ v Nitre / M. Hroncová. - Fotogr. 5. In: Nitra. - Roč. XIX, č. 9 (1994), s. 36-39.

91.

COCTAILBAND - nitriansky swingový orchester založil v roku 1991 učiteľ hry na klarinete Jaroslav Dorotík. Kapelu tvorili bývalí žiaci Základnej umeleckej školy v Nitre Ján Vančo (organ), Miroslav Horník (klavír), Karol Kompas (basgitarra), Juraj Kuhn (saxofón), Viliam Kompas (saxofón), Juraj Vydarený (bicie) a Peter Slamečka. Kapelník Jaroslav Dorotík hral na klarinete, saxofóne, klavíri, gitare aj na zobcovej flaute. V rokoch 1995-1999 hralo v orchestri až 18 saxofonistov. V roku 2000 orchester doplnil hráčmi na plechové hudobné nástroje, trúbky a pozauny. V kapele v súčasnosti pôsobia starší muzikanti aj žiaci základnej umeleckej školy.

Literatúra

Coctailband má 20 rokov, hudba je pre muzikantov už diagnózou / Jana Černáková. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 20, č. 3 (2011), s. 9.

Orchester hrá kokteil žánrov / [autor] (KR). - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 16, č. 40 (2007), s. 7.

92.

COLLEGIUM CANTORUM - komorný súbor vytvorili učiteľia Základnej umeleckej školy v Nitre. Zakladajúcimi členmi súboru boli Mgr. Štefan Madari, Jozef Pohančenič, Alica Rétiiová, Ján Konárek a Jana Spálová. Súbor sa zameriava na reprodukciu barokovej inštrumentálnej hudby. Repertoár zostavujú z chrámových, koncertných a promenádnych diel. V roku 1994 sa stali mestským hudobným telesom. Pravidelne vystupujú na kultúrnych

podujatiach mesta a regiónu. Veľkým úspechom absolvovali viac ako sto koncertov po celom Slovensku i v zahraničí. Dirigentom súboru je Štefan Madari. Vydali audiokazety *Triové sonáty* a *Sonáty á quattro* (David Record 1995 a 1997), videokazetu aj CD.

Literatúra:

Hudobný život v Nitre : (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra - : literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 187. - ISBN 80-967654-1-8.

Adventný koncert / Gabriela Jánošková. In: Život obce. - Roč. 8, č. 37 (2017), s. 7.

Colegium cantorum ... - Fotogr. 1. In: Nitra. - Roč. XIX, č. 9 (1994), s. 9.

Kam siahajú korene vzniku hudobného školstva v Nitre? (II) / Mária Hroncová. - Fotogr. 1. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXX, č. 11 (2005), s. 26-27.

Keď znie fenomenálna hudba / - R - . - Fotogr. 1. In: Nitra. - Roč. XIX, č. 3 (1995), s. 26-27.

Nedeľňajší koncert talentov / - str -. In: Nitrianske noviny. - Roč. XII, č. 24 (2003), s. 4.

Novoročný koncert Nitranov pôsobiach v profesionálnych telesách / [autor] (SY). - Fotogr. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXXI, č. 2 (2016), s. 9.

Piata koncertná sezóna Collegium cantorum / Silvia Struhárová. - Fotogr. 1. In: Nitra. - Roč. XXII, č. 7 (1998), s. 24-26.

Snívame o profesionálnom súbore / Silvia Struhárová. - Fotogr. 1. In: Nitra. - Roč. XXV, č. 10 (2001), s. 26-27.

V Základnej umeleckej škole v Nitre ... - Fotogr. 1. In: Nitra. - Roč. XVII, č. 1 (1993), s. 35.

93.

CORGONI - hudobná skupina z Nitry. Prvé verejné vystúpenie mali v roku 1996 počas nitrianskeho kultúrneho leta. Hudobná skupina Corgoni hráva v zložení : gitarista a skladateľ Richard Synčák a Dalibor Daňko, bubeník Norbert Šuba, basgitarista Patrik Antal, saxafonista Viliam Kompas, klávesy Tomáš Furmánek.

Literatúra:

6-členná hudobná skupina ... / O.S. - Fotogr. 1. In: Nitra. - Roč. XX, č. 9 (1996), s. 33.

94.

CORGOŇ - rocková kapela pôsobila v deväťdesiatych rokoch 20. storočia pri Vojenskej strednej škole tankovej a automobilovej v Nitre. Na festivale Zoborská nota v roku 1994 v najsilnejšie obsadenej kategórii, v kategórii rockovej hudby sa stali Laureátmi CAF Zoborská nota '94.

Literatúra:

Zoborská nota '94 : aká bola? / Jozef Havel. In: Nitra. - Roč. 19, č. 5 (1994), s. 14-16.

95.

CSEHI Ágota, klaviristka, vysokoškolská pedagogička, nar. 27. 3. 1966, Komárno. V rokoch 1980- 1985 študovala na Konzervatóriu v Bratislave v triede Idy Černeckej, 1985-1989 na Vysokej škole múzických umení u tej istej pedagogičky. V školskom roku 1989-1990 získala štipendium na hudobnej akadémii v Budapešti a doktorandské štúdium ukončila na Univerzite L. Eötvösa v Budapešti. Od roku 1990 pôsobí na Katedre hudobnej výchovy Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre a zároveň bola v rokoch 1998-2003 riaditeľkou Základnej umeleckej školy v Komárne. Ako klaviristka koncertovala vo viacerých mestách Európy. Pripravila nahrávky pre rozhlas Košice, Bratislava i pre Maďarskú televíziu. V rámci výskumnej práce sa venuje najmä Bartókovej a Kodályovej bádateľskej činnosti na Slovensku. Od roku 1990 publikačne činná. Je autorkou monografických prác, štúdií a článkov uverejnených doma i v zahraničí. Autorka kníh : *A zene fejlődése az ókortól a 16. sz. végéig* (1991), *A barok korszak* (1992), *Bartók Béla és a felvidék* (1994) a i.

Literatúra:

A csehszlovákiai magyar irodalom lexikona 1918-2004 = Lexikon maďarskej literatúry v Česko/Slovensku 1918-2004 / felelős szerkesztő Zoltán Fónod. - 1. vyd. - Bratislava : Madách, 2004. - S. 66. - ISBN 80-7089-391-5.

Hudobníci okresu Komárno : biobibliografický slovník hudobných skladateľov, interpretov a spevákov ; [zostavila Eva Ďurčová]. - [1. vyd.]. - Komárno : Podunajská knižnica, 2003. - S. 10-11.

Ki kicsoda Kassától - Prágáig? - Szekszárd : Babits, 1993. - S. 69-70.

96.

CSIBA László, básnik maďarskej národnosti na Slovensku, úradník, hudobník, nar. 8. 10. 1908, Palárikovo, zom. 3. 11. 1975, Komárno. Študoval na gymnáziu v Nových Zámkoch. Pracoval ako úradník v Svodíne a Nedede, po roku 1945 v župnej knižnici v Komárne. Ľudový básnik, autor textov piesní, kt. sám spieval v sprievode huslí. Jeho pieseň *Bíró uram, panasozom van ...* dostala aj cenu časopisu Magyar Muzsikus. Autor básnickej zbierky *Sok ma az isten* (Šaľa, 1934)

Literatúra:

A csehszlovákiai magyar irodalom lexikona 1918-2004 = Lexikon maďarskej literatúry v Česko/Slovensku 1918-2004 / felelős szerkesztő Zoltán Fónod. - 1. vyd. - Bratislava : Madách, 2004. - S. 76. - ISBN 80-7089-391-5.

Slovenský biografický slovník : (od roku 833 do roku 1990). 1. zväzok : A-D ; [hlavná redakcia Vladimír Mináč...[et al.]]. - 1. vyd. - Martin : Matica slovenská, 1986. - S. 383.

97.

CSONKA Ferkó (František), cigánsky primáš, nar. 18. stor., Nitra? Bol obľúbeným primášom v 60-tych rokoch 18. storočia v Nitre. Do svojej kapely vyberal šikovných a mladých mužov. Hovorí sa, že páni ho postavili na stôl a on odtiaľ dirigoval svoju kapelu. Raz, keď prišiel domov, husle zavesil na vešiak, vyzul si čičmy a ľahol si. Jeho manželka sa zobudila na hluk huslí, ktoré sami od seba začali hrať a čičmy tancovali sami od seba. Utekala si pozrieť svojho muža, ale on už bol mŕtvy. Jeho nástupca, syn Jozef, bol tiež výborným primášom. Zomrel v zahraničí v roku 1910. Jeho druhý syn Berco pôsobil a zomrel v Berlíne.

Literatúra:

Nitra arany könyve. - Nitra : Dr. Faith Kiadása, 1940. - S. 61.

98.

CSONKA Pavol, cigánsky huslista, nar. 1840, zom. 29. 10. 1913, Turčiansky S. Martin. Bol pravdepodobne členom v súbore J. Piťu, od ktorého sa mnohému naučil. Neskôr sa usadil v Martine, kde žil vyše 40 rokov a vystupoval pri rôznych príležitostiach, najmä martinských slávnostiach.

Literatúra:

Československý hudební slovník osob a institucí. Svazek druhý : M-Ž. - 1. vyd. - Praha : Státní hudební vydavatelství, 1965. - S. 1033.

99.

CSÓKA Michal, hudobník, gitarista, nar. Šaľa. Absolvent hudobného konzervatória. Pôsobil v niekoľkých hudobných skupinách. Účinkoval vo filme Pane vy jste vdova nakrúteného v r. 1968, kde sme mohli na okamih zazrieť jeho kreáciu i hru na gitare ako sólistu džezového orchestra Tatra. Od roku 1972 žil a pôsobil v Rakúsku, v súčasnosti žije a pôsobí v Španielsku.

Literatúra:

S gitarou zo Šale do Španielska / Štefan Chrappa. - Fotogr. In: Slovo Šaľanov. - ISSN 1336-4073, Roč. 11, č. 8 (2006), s. 20.

100.

CYRIL a METOD, slovenskí vierozvesti, bratia zo Solúna, Cyril nar. 827 Thessaloniké (Grécko), zom. 14. 2. 869, Rím, Metod, nar. okolo roku 813-815, Thessaloniké (Grécko), zom. 6. 4. 885?, poch. asi na Velehrade. Prišli roku 863 do našej zemi šíriť kresťanské náboženstvo v slovenskom jazyku. Priniesli zo sebou spisovnú starosloviensku reč a písmo hlaholské a cyrilské, taktiež liturgické knihy a s nimi aj nepochybne i liturgický spev. Povahu spevu nepoznáme, môžeme však dedukovať na byzantsko-slovanský typ. Im je prisúdená tzv. cyrilometodejská pieseň *Hospodine, pomiluj ny*.

Literatúra:

Československý hudební slovník osob a institucí. Svazek prvý : A-L. - 1. vyd. - Praha : Státní hudební vydavatelství, 1963. - S. 32. Významné osobnosti Nitry : vydané pri príležitosti 750. výročia udelenia kráľovských mestských výsad Nitre 2. septembra 1248 / [zostavovateľ: Anton Pažitný ; foto: Koloman Zúrik, Ivan Kvapil, Gabriel Hupka]. - Nitra ; Nitra : Mesto Nitra, Mestský úrad, 1998. - S. 81-82, 96-97. - ISBN 80-967814-8-0.

101.

ČABANKA - spevácka skupina pôsobí od roku 2000 v obci Čab. Vedúcou speváckej skupiny je pani Eva Mikušková. Spevácka skupina vystupuje na kultúrnych podujatiach v obci i mimo nej a zúčastňuje sa na súťažných prehliadkach. V roku 2016 na regionálnej súťažnej prehliadke „Zahrajte mi túto“ v kategórii speváckych skupín obsadila Strieborné pásmo.

Literatúra:

K úžasnej reprezentácii obce značne prispieva aj spevácka skupina Čabanka / M. Báležová. - Fotogr. In: Čabský spravodajca. - ISSN 1339-0082, Roč. XV, č. 3 (2017), s. [16].
Spevácka skupina Čabanka : 15 rokov spolu. - [1. vyd.]. - Čab : [s.n.], 2015. - [40] s.
Spevácka skupina Čabanka nás prezentovala aj počas prázdnin / M. Báležová. - Fotogr. 2. In: Čabský spravodajca. - ISSN 1339-0082, Roč. XIV, č. 3 (2016), s. 7.
Spevácka skupina Čabanka nás reprezentovala v Nimnici / M. Báležová. - Fotogr. 1. In: Čabský spravodajca. - ISSN 1339-0082, Roč. XIV, č. 4 (2016), s. 10.
Úspech speváckej skupiny Čabanka / Marta Solčanská. - Fotogr. In: Čabský spravodajca. - Roč. 3, č. 3 (2005), s. 2.
Úspech speváckej skupiny Čabanka na súťaži / M. Báležová. - Fotogr. 1. In: Čabský spravodaj. - ISSN 1339-0082, Roč. XIV, č. 2 (2016), s. 5.

102.

ČAJOVÁ Miroslava, speváčka, herečka, pedagogička. V roku 2012 ukončila štúdium hudobno-dramatického umenia na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre. Účinkovala v muzikáloch Ples upírov a Jozef a jeho zázračný plášť. Pôsobí na Novej scéne v muzikáli Princ a Večernica. Od roku 2012 je členkou speváckeho zboru KatArs. KatArs interpretuje viacero štýlov hudby od muzikálnych piesní, cez pop, jazz, až ku klasike.

Literatúra:

KatArs : chceme spievať viac a viac! / Lenka Káčerová. - Fotogr. 9. In: Občas nečas. - ISSN 1338-1083, Roč. 18, č. 3 (2012), s. 32-34.

103.

ČAĽAĎANKA - dychová hudba bola založená 20. mája 1936 ako dobrovoľný súbor. Založili si ho Jozef Hamada, Vojtech Varga a František Darnadi. Kapelníkmi dychovky boli pán Šenfel, Žigmund Kozák, Baltazár Beláň, Hamada, Severín Galo, Július Ivanič, František Demanko. Dychová hudba Čaľaďanka vystupovala aj v okolitých obciach, na slávnostiach v Nitre aj mimo nitrianskeho okresu a na prehliadkach dychových hudieb. Po čase sa k nim pripojili aj speváčky. Pod vedením pána Ivaniča a Mičátka dychovka nacvičovala dve tanečno-hudobné pásma pre Československú televíziu.

Literatúra:

Dychová hudba Čaľaďanka : 1936 -1996 / [spracoval: Jaroslav Srnka ; zodpovedný redaktor: Anton Šimanský]. - Nitra : Regionálne kultúrne stredisko, [1996]. - 20 s. ; 21 cm. - ISBN 80-216-0021-7.

Čaľaďanka dôchodcom / Jana Tóthová. In: Nitrianske noviny. - Roč. VIII, č. 16 (1999), s. 13.

Čaľaďanka jubiluje / (jb). In: Nitriansky hlásnik plus. - Roč. III (VI), č. 26 (1996), s. 2.

104.

ČAMAJ Michal, hudobník, nar. 5. 6. 1978, Šaľa. Známy pod prezývkou Shumino. Hrá na niekoľkých hudobných nástrojoch. Cestoval po celom svete a vystupoval na mnohých festivaloch a koncertoch. Je vlastníkom nahrávacieho štúdia. V roku 2015 vydal svoje prvé hudobné dielo, prvý sólový album s názvom "*Môj stajlový antipop*". Spolupracuje s Divadelnou fakultou Vysokej školy múzických umení v Bratislave.

Literatúra:

Multižánrový Shumino - Môj stajlový antipop / [autor] (LL). - Fotogr. In: Slovo Šaľanov. - ISSN 1336-4073, Roč. XX, č. 2 (2015), s. 26.

105.

ČAMBÁLOVÁ -Trégerová Erika, operná speváčka, nar. Šaľa. Spev študovala na Základnej umeleckej škole v Šali u Henriety Zálezákovej a na Vysokej škole múzických umení v Bratislave.

Literatúra:

V Šali je enormný záujem o spev / Jožo Malý. - Fotogr. In: Noviny juhozápadu : My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 13, č. 35 (2004), s. 4.

106.

ČÁDY Pavol, hudobný skladateľ, textár a libretista, učiteľ, nar. 9. 8. 1911, Nitra, zom. 5. 12. 1978, Bratislava. Do roku 1933 študoval na reálnom gymnáziu v Nitre a 1934 absolvoval učiteľské skúšky. R. 1934 učiteľ v Hradišti, 1935-1939 v Preseľanoch, 1939-1941 v Pliešovciach, po 1941 v Bratislave, krátko tajomník Ladislava Novomeského. Základné hudobné vzdelanie získal už počas gymnaziálnych štúdií u vojenského kapelníka Stanislava Koubka v Nitre, potom študoval súkromne husle, klavír a kompozíciu. Patril medzi spoluzakladateľov modernej slovenskej tanečnej hudby, najmä neskoršieho obdobia tzv. slovenského tanga. Autor textov k vlastným skladbám, ako aj na hudbu iných skladateľov (G. Dusík, K. Vait), ktoré boli predvedené v rozhlase a viaceré boli tiež nahrané na gramofónové platne. Pokúsil sa o hudobnú komédiu (*Rapsódia dvoch srdc*, úprava J. Móži), autor operety *Nataša* a rozhlasových hier s vlastnou scénickou hudbou (*Lišiaci*, *Trochu svetla*, *Hmly pod horami*, *Hory mlčali*), pionierskych piesní, rumb, foxtrotov, valčíkov atď. Jeho diela interpretoval najmä František K. Veselý.

Dielo (výber): Každá kasáreň je jak lekáreň. (Bratislava 1941, hudba G. Dusík, foxtrot); Najkrajšia hviezdička (Bratislava 1941, hudba G. Dusík, tango); Mamky (Bratislava 1945, (hudba K. Vait, pomalý valčík); Až v chotári nevädze rozkvitnú (Bratislava 1946, hudba G. Dusík, valčíková pieseň); Dievčatko až .. (Bratislava 1946, polka); Krásna zem, vábna zem ... (Bratislava 1946, hudba G. Dusík); Lete koničky (Bratislava 1946, polka); Moje malé dievčatko (Bratislava 1946, hudba G. Dusík, valčíková pieseň); Odišiel kamarát (Bratislava 1946); Piesne Pavla Čádyho (Bratislava 1946); Biele margaréty (Bratislava 1947, tango); Káťa (Bratislava 1947, slovofox); Snívaj mi v náručí (Bratislava 1947, pomalý valčík); Husičky moje (Bratislava 1948, polka); Mária Marianna (Bratislava 1948, tango); Duní zem (Bratislava 1950, pochod); Stará továreň (Bratislava 1950, tango).

Literatúra:

Biografický lexikón Slovenska. 2 : C-F. - Martin ; Martin : Slovenská národná knižnica, Národný biografický ústav, 2004. - S. 82. - ISBN 80-89023-44-4.

Československý hudební slovník osob a institucí. Svazek první : A-L. - 1. vyd. - Praha : Státní hudební vydavatelství, 1963. - S. 176. Encyklopédia Slovenska : [súhrn poznatkov o minulosti a prítomnosti Slovenska]. 1. zväzok : A-D, Aba-džez / [hlavná redakcia Štefan Luby... [et al.]] ; Štefan Luby. - 1. vyd. - Bratislava : Veda, 1977. - S. 349.

Slovenský biografický slovník : (od roku 833 do roku 1990). 1. zväzok : A-D ; [hlavná redakcia Vladimír Mináč...[et al.]]. - 1. vyd. - Martin : Matica slovenská, 1986. - S. 393.

Súpis slovenských hudobní a literatúry o hudobníkoch / Juraj Potúček. - Bratislava : Nakladateľstvo Slovenskej akadémie vied a umení, 1952. - S. 52.

Významné osobnosti Nitry : vydané pri príležitosti 750. výročia udelenia kráľovských mestských výsad Nitre 2. septembra 1248 / [zostavovateľ: Anton Pažitný ; foto: Koloman Zúrik, Ivan Kvapil, Gabriel Hupka]. - Nitra ; Nitra : Mesto Nitra, Mestský úrad, 1998. - S. 28-29. - ISBN 80-967814-8-0.

Najkrajšia pieseň / Ladislav Martinček. - Fotogr. 1. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. 8, č. 10 (1984), s. 26-27.

107.

ČÁRSKA - Lörincová Etela, muzikologička, hudobná kritička, redaktorka, nar. 28. 2. 1941. Hudobnú školu absolvovala v Nitre. Pôsobila v Nitre, potom v Slovenskom rozhlase v Bratislave.

Literatúra:

Kalendár výročí 2016: hudba / Zostavila Dana Drličková. - Bratislava : Univerzitná knižnica, 2015. - S. 24.

Mesto Nitra žije bohatou hudobnou kultúrou / Drahomíra Pechočiaková. In: Nitra. - Roč. XVII, č. 4 (1993), s. 26-27.

Polstoročie hudobnej školy / Eva Kučerová. - Fotogr. 2. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. III, č. 12 (1979), s. 15-17.

ZUŠ Jozefa Rosinského oslavovala 80. výročie založenia / Ludmila Synaková. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXV, č. 4 (2010), s. 10-11.

108.

ČEPEC Kornel, muzikant, zakladateľ topoľčianskej dychovky, nar. 1848, zom. 1912.

Literatúra:

Topoľčianky : rozprávanie / Pavol Hudík. - Bratislava : Sprint dva, 2010. - S. 186. - ISBN 978-80-89393-27-5.

109.

ČERVENŇOVÁ Helena, hudobná historička, pedagogička a publicistka, nar. 18. 4. 1936, Bošany. Študovala na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave odbor hudobná veda a dejiny hudby. Od roku 1959 pôsobí na Katedre hudobnej výchovy Pedagogickej fakulty Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre, kde vyučuje dejiny hudby, hudobnú folkloristiku a vedie cvičenia z klavírnej hry. Hodnosť kandidáta vied o umení (CSc.) r. 1985 a docenta r. 1988 získala na Filozofickej fakulte UK v Bratislave. Popri pedagogickej práci sa venuje publikačnej činnosti. Publikuje v hudobných periodikách a vysokoškolských zborníkoch výskumné práce hlavne z dejín hudby. Spolupracovala na publikácii Kapitoly z dejín Nitry, kde spolu s Richardom Rybaričom spracovali kapitolu z názvom *Z hudobného života Nitry v minulosti a súčasnosti*. Do publikácie Nitra, naša Nitra prispela materiálom *Hudobný život v Nitre*. Je editorkou vedeckých zborníkov Hudobno-pedagogické interpretácie, členkou Slovenskej muzikologickej asociácie, pracuje vo výbore Regionálneho združenia Slovenskej hudobnej únie so sídlom v Nitre. Organizačne sa podieľala na príprave medzinárodných konferencií o hudobnej výchove v Nitre (1984, 1986, 1988, 1994).

Literatúra:

Hudobný život v Nitre : (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra - literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 197-198. - ISBN 80-967654-1-8.

K životnému jubileu doc. H. Červeňovej, CSc. / Jana Kupková. - Fotogr. 1. In: Nitra. - Roč. XX, č. 6 (1996), s. 11-12.

110.

ČIČMANOVÁ Barbora, speváčka nitrianskej kapely Borra. Vystupuje pod umeleckým meno **Borra**. Študovala na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre. S kapelou Borra vydala dva albumy, koncertuje na festivaloch na Slovensku aj v Čechách, naspievala spoločné duety s Kukum, Kulym, Mikom Hladkým a inými.

Literatúra:

Budú aj krstiť: Kuko, Kuly a Miko pomohli svojmu zvukárovi Sanchezovi / Felícia Boronkayová. - Fotogr. 4. In: Život. - ISSN 0139-6323, Roč. 61, č. 47 (2011), s. 103.

111.

DALOŠ Drahomír, folklorista, ľudový umelec, výrobca ľudových hudobných nástrojov a ľudovoumeleckých výrobkov, nar. 14. 6. 1962, Veľké Zálužie. Aktívne vystupuje na folklórnych festivaloch doma i v zahraničí. Výrobe tradičných

hudobných nástrojov sa venuje vyše 25 rokov. Svoje hudobné nástroje vystavoval v Paríži, Zürichu, Berlíne, na svetovej výstave hudobných nástrojov vo Frankfurte, v Bruseli a i. V roku 2002 spolu s majiteľom TV Zobor Milanom Frišom urobili film o výrobe fujary a krátku školu hry. Autor scenárov pre kultúrne podujatia. Žije v Lehote pri Nitre.

Literatúra:

Drahoš Daloš gajdoval Arabom v Katare / Silvia Struhárová. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XII, č. 39 (2003), s. 5.
Drahoš Daloš gajdoval Arabom v Katare / Silvia Struhárová. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XII, č. 39 (2003), s. 5.
Fujara sa podobá austrálskemu nástroju / Jana Beňová. In: Práca. - Roč. 53, č. 249 (28. 10. 1998), s. 4.
Fujary Drahomíra Daloša z Lehoty sa v zahraničí predávajú za euro: výrobca sa pri tvorbe inšpiruje klasickou hudbou / Juraj Gerbery. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. X, č. 10 (2001), s. 4.
Jeho fujary vlastní prezidentí, The Fugees aj Natalia Imbruglia / Jana Černáková. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 21, č. 26 (2012), s. 11.
Lehoťan s fujarou v Paríži / Slavomíra Ďurišová. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 15, č. 40 (2006), s. 7.
Na výrobu fujár termitov netreba : hudec a rezbár z Lehoty má vraj miesto v indickom nebi / Karol Mindák. In: Nový čas. - Roč. 8, č. 289 (14. 12. 1998), s. 21.
S holým pupkom do sveta alebo Ako sa presadila fujara / Natália Oravcová. In: Národná osвета. - Roč. 9, č. 7 (1999), s. 21-22.
Tradičný hudobný nástroj si pýta človeka... / Natália Oravcová. In: Národná osвета. - Roč. 8, č. 21 (1998), s. 4-5.
Tri fujary si od pána Daloša z Lehoty kúpil francúzsky psychiater: pastierske hudobné nástroje ... / - mh -. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. VIII, č. 36 (1999), s. 4.
Tri fujary si od pána Daloša z Lehoty kúpil aj francúzsky psychiater / - mh -. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. VIII, č. 36 (1999), s. 4.
V Bielorusku získal cenu / (ČE). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 22, č. 24 (2013), s. 11.
V Madride sa ženil aj vystupoval / Jana Černáková. - Fotogr. 2. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 21, č. 41 (2012), s. 9.
Výrobil fujaru pre Ivana Gašparoviča / [autor] - rch -. - Fotogr. In: MY = schránkové nitrianske noviny, Roč. 2/13, č. 4 (2006), s. 3.
Výrobca fujár pripravuje album / - sd -. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIV, č. 29 (2005), s. 14.

112.

DELUXE - rocková skupina vznikla v roku 2000 v Nitre. Členovia skupiny: Mišo Anđel (gitara), Pavol Anđel (spev), Rotbi (basgitara), Blacky (bicie).

Literatúra:

Nová nitrianska skupina chystá demo / Marián Kotlár. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. X, č. 34 (2001), s. 5.
Nová nitrianska skupina chystá demo / Marián Kotlár. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. X, č. 34 (2001), s. 5.

113.

DEMÍN Lukáš, spevák, hip-hoper, textár, nar. Šaľa. Umelecké meno **Respot**. Je študentom politológie. Venuje sa spevu - rapovaniu a píše texty. Nahráva videoklipy a koncertuje po celom Slovensku. Na konte má niekoľko úspechov. Získal cenu poslucháčov rádia Max za skladbu *Slová*, druhé miesto v rapovej súťaži *Hard wokz* a vyhral i niekoľko freestyle battles. V spolupráci s Adamom Mravcom v roku 2015 vydal album s názvom *(NE)ZMYSEL*.

Literatúra:

Respot : "Hip-hop je aj o vyjadrení svojho názoru, a to za každých okolností." - Fotogr. 3. In: Slovo Šaľanov. - ISSN 1336-4073, Roč. XX, č. 10 (2015), s. 14.

114.

DEPRES - kapela vznikla v roku 1996 vo Vrábľoch a skladá sa zo samých Vrábľanov. Na sólovú gitaru hrá Roland Nagy, bicie Slavo Vojtek, basová gitara Peter Vojtek a Braňo Fulle. Spevákom skupiny je Paťo Imre, ktorý skladá i texty piesní. Ich repertoár tvoria prevzaté skladby známych skupín a vlastné pesničky.

Literatúra:

Skupina Depres ľudí paradoxne zabáva / Eva Dóriová. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XII, č. 33 (2003), s. 1.

115.

DESMOD - hudobná skupina vznikla v Nitre v roku 1996. Zakladateľom a lídrom skupiny je textár a spevák Mário Kollár. V roku 2000 sa im podarilo vydať prvý album a hneď nasledujúci rok boli nominovaní na Slovak Grammy 2001 v kategórii Objav roka. Odvtedy ich popularita rýchlo stúpala a kapela má na konte viacero hitov a albumov. V rokoch 2007 a 2008 v diváckej ankete Slávik v kategórii Skupina roka odniesli zlatú trofej a v roku 2007 kapela získala aj ocenenie Rádioslávik. Sú niekoľkonásobnými držiteľmi Aurelov, OTOv, Slávikov. Koncertujú doma i v zahraničí. Mesto Nitra ich ocenilo Cenou primátora za úspešnú reprezentáciu mesta Nitry doma i v zahraničí. Členovia skupiny: Mário "Kuly" Kollár (spevák), Ján Škorec (bubeník), Richard Synčák, Richard Nagy, Dušan Minka majú na konte viacero hitov a albumov.

Najznámejšie pesničky: Pár dní, Som na tebe závislý, Aby bolo jasné, Lavíny, Čierna diera, Zhorí všetko čo mám, Niekto ti to povie skôr než ja, V dolinách, Zober ma domov, Za tebou, Vojna a ďalšie. *Albumy* : 001 (2000), Mám chuť (2001), Derylov svet (2003), Skupinová terapia (2004, zlatá platňa), Uhol pohľadu (2006, platinová platňa), Kyvadlo (2007), Symphonisq tour (platinová platňa), Nemusíš sa báť (2010), Javorový album (2012), Výberovka (2013), Molekuly zvuku (2017).

Literatúra:

- Bude Desmond objavom roka? / - ms -. In: Nitrianske noviny. - Roč. X, č. 8 (2001), s. 8.
- Dali z U.K.N.D a Rišo z Desmodu išli na dovolenku na starej Octavii / Jolana Čuláková. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIII, č. 38 (2004), s. 8.
- Dali z U.K.N.D a Rišo z Desmodu išli na dovolenku na starej Octavii / Jolana Čuláková. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XIII, č. 38 (2004), s. 8.
- Desmod a orchester. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXIII, č. 12 (2008), s. 9.
- Desmod bude koncertovať so škótskym Nazarethom / Jana Černáková. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 19, č. 22 (2010), s. 10.
- Desmod hrá do dna / Ivana Kvasňovská. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. VII, č. 30 (1998), s. 3.
- Desmod hrá do dna / Ivana Kvasňovská. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. III, č. 30 (1998), s. 2.
- Desmod krstil po prvýkrát v Nitre / S. Ďurišová. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. 15, č. 21 (2006), s. 26.
- Desmod mal počas prístávania v Dubline na tele zimomriavky / Slavomíra Ďurišová. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. 14, č. 44 (2005), s. 14.
- Desmod mal počas prístávania v Dubline na tele zimomriavky / Slavomíra Ďurišová. - Fotogr. In: Vrábelské noviny. - Roč. 14, č. 44 (2005), s. 14.
- Desmod má sieste zlato a Absolútneho slávika / Jana Černáková. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 21, č. 9 (2012), s. 11.
- Desmod na turné aj v Nitre / (RE). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 27, č. 8 (2018), s. 12.
- Desmod na Marlboro Rock-in 96 / (nhl). In: Nitriansky hlásnik plus. - Roč. III (VI), č. 15 (1996), s. 3.
- Desmod predskokanom Eltona Johna / TASR. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIV, č. 21 (2005), s. 22.
- Desmod predskokanom Eltona Johna / TASR. - Fotogr. In: Vrábelské noviny. - Roč. XIV, č. 21 (2005), s. 22.
- Desmod získal Cenu primátora mesta Nitra / Silvia Struhárová. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXIV., č. 2 (2009), s. 8-9.
- Desmod: Molekuly zvuku budú mať aj svoju LP verziu / Jana Černáková. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 26, č. 43 (2017), s. 12.
- Desmod: Nechceme Slávika päťkrát po sebe / Slavomíra Ďurišová, Mário Kollár. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 15, č. 49 (2006), s. 8.
- Deti si zahráli aj s Kulum z Desmodu / - si -. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIV, č. 29 (2005), s. 8.
- Deti si zahráli aj s Kulum z Desmodu / - si -. - Fotogr. In: Vrábelské noviny. - Roč. XIV, č. 29 (2005), s. 8.
- Deťom zahral Desmod / Ondrej Sivčák. In: Nitrianske noviny. - Roč. XII, č. 23 (2003), s. 7.
- Deťom zahral Desmod / Ondrej Sivčák. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XII, č. 23 (2003), s. 7.
- Koncert Eltona Johna Kulyho nadchol / TASR. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIV, č. 22 (2005), s. 9.
- Koncert Eltona Johna Kulyho nadchol / TASR. - Fotogr. In: Vrábelské noviny. - Roč. XIV, č. 22 (2005), s. 9.
- Koncert prerušila búrka, Horkýže Slíže už nevystúpili / - mh -. In: Nitrianske noviny. - Roč. XII, č. 19 (2003), s. 5.
- Koncert prerušila búrka, Horkýže Slíže už nevystúpili / - mh -. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XII, č. 19 (2003), s. 5.
- Krstnou mamou Desmodu bude Zuzana Belohorcová / - ms -. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. X, č. 45 (2001), s. 4.
- Krstnou mamou Desmodu bude Zuzana Belohorcová / - ms -. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. X, č. 45 (2001), s. 4.
- Na Amfík feste spieval Poslednú s Borrou aj Kuly / (ČE/NK). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 21, č. 23 (2012), s. 10.
- Na krste aj nafukovacia Anča / J. M. Červeň. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. X, č. 47 (2001), s. 14.
- Na novom CD Desmodu je i slovenský Hercule Poirot / Jana Černáková. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 20, č. 40 (2011), s. 12.
- Nitrianska kapela Desmod medzi elitou / (syn). In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXIII, č. 1 (2008), s. 39.
- Nitrianska skupina Desmod ... - Fotogr. 1. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXI, č. 10 (2006), s. 28.
- Nové albumy / (sy). In: Nitra. - Roč. 29, č. 12 (2004), s. 27.
- O Zlatého slávika sa uchádzajú aj nitrianske kapely. Aké sú ich šance? / Jožo Malý. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIII, č. 42 (2004), s. 16.
- Pánsku jazdu skupine Desmod v Bulharsku zaplatil vydavateľ / - čuj -. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIII, č. 40 (2004), s. 13.
- Reakcie prekvapili i potešili / S. Ďurišová. - Fotogr. In: Vrábelské noviny. - Roč. XV, č. 3 (2006), s. 10.
- Schindlerovej album krstil Kuly z Desmodu / - sd' -. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIV, č. 46 (2005), s. 25.
- Schindlerovej album krstil Kuly z Desmodu / - sd' -. - Fotogr. In: Vrábelské noviny. - Roč. XIV, č. 46 (2005), s. 25.
- Skupina Desmod nahrávala album Uhol pohľadu v Prahe / Slavomíra Ďurišová. - Fotogr. In: Vrábelské noviny. - Roč. XV, č. 12 (2006), s. 17.
- Skupina Desmod tvrdí „Je mi fajn“: Richard pečie torty, Kuly je kulinár a degustátor, Rišo mení farbu vlasov, Jano navštevuje nočné podniky a Dušan „surfuje“ / Jana Černáková. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. IX, č. 31 (2000), s. 13.
- Slíže siahli po slávikovi / (sy). In: Nitra. - Roč. XXIX, č. 1 (2004), s. 11.
- Vitajte na konci sveta / [autor] (OS). In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXV, č. 7-8 (2010), s. 29.
- Znova doma / - str -. In: Nitrianske noviny. - Roč. XII, č. 47 (2003), s. 5.
- Zoborská nota '94 : aká bola? / Jozef Havel. In: Nitra. - Roč. 19, č. 5 (1994), s. 14-16.
- Zuzanu Smatanovú čaká turné s Desmodom / Lucia Šaráková. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIV, č. 12 (2005), s. 7.

Zuzanu Smatanovú čaká turné s Desmodom / Lucia Šaráková. - Fotogr. In: Vrábelské noviny. - Roč. XIV, č. 12 (2005), s. 7.

116.

DETI VETRA - rómsky folklórny súbor založil v Čakajovciach v roku 2001 Karol Lazar.

Literatúra:

Súboru nedovolili vystúpiť ... / Pavol Ivan. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. X, č. 23 (2001), s. 8.

Súboru nedovolili vystúpiť ... / Pavol Ivan. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. X, č. 23 (2001), s. 8.

117.

DETSKÁ FOLKLÓRNA NITRA - 1. ročník medzinárodného festivalu sa uskutočnil v roku 2000 v Nitre. Hlavným organizátorom festivalu je Výcviková základňa mierových síl OSN v Nitre, riaditeľom festivalu Mikuláš Németh. V ďalších rokoch organizátorom bolo Krajské osvetové stredisko v Nitre

Literatúra:

Festival malých folkloristov / - r -. In: Nitrianske noviny. - Roč. 12, č. 33 (2003), s. 4.

Festival zožal úspech / SITA. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XIII, č. 34 (2004), s. 6.

Folklórne súbory na festivale / Ondrej Sivčák. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XI, č. 34 (2002), s. 3.

Folklórne súbory na festivale / Ondrej Sivčák. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XI, č. 34 (2002), s. 3.

Na ďalšom ročníku Detskej folklórnej Nitry sa predstavia aj súbory prezentujúce... / Erika Rusnáková. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. IX, č. 38 (2000), s. 11.

Na ďalšom ročníku Detskej folklórnej Nitry sa predstavia aj súbory prezentujúce ... / Erika Rusnáková. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. IX, č. 38 (2000), s. 11.

Nitra opäť žije detským folklórom / Mikuláš Németh. In: Nitra. - Roč. XXV, č. 7-8 (2001), s. 39-40.

Nitru opäť roztancuje detský folklór / - r -. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIV, č. 25 (2005), s. 14.

Nitru opäť roztancuje detský folklór / - r -. - Fotogr. In: Vrábelské noviny. - Roč. XIV, č. 25 (2005), s. 14.

Nitra v znamení folklóru / - r -. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. X, č. 33 (2001), s. 10.

118.

DEVÍNSKY Fraňo, operný spevák (barytón), divadelný organizátor, nar. 9. 7. 1898, Bratislava, zom. 28. 9. 1946, Bratislava. Vlastným menom Székely. Po maturite pôsobil ako úradník v Bratislave, spev študoval v rokoch 1921-1926 v Prahe a Taliansku. V roku 1925 mal prvý verejný koncert v Prahe. Koncertoval aj v iných českých mestách, kde spieval najmä slovenské ľudové piesne. Od roku 1927 pôsobil ako sólista opery Slovenského národného divadla v Bratislave, od roku 1931 jeho tajomník s úlohou organizovať zájazdy do Košíc a po slovenskom vidieku. V rokoch 1937-1938 riaditeľ Východoslovenského národného divadla v Košiciach. Roku 1939 založil a do roku 1945 viedol zájazdové Slovenské ľudové divadlo, ktoré malo od septembra 1941 sídlo v Nitre. Počas účinkovania v Slovenskom národnom divadle spieval ako sólista v operách Carmen, Manon, Lampáš a v ďalších. V nitrianskom súbore vykonával popri funkcii riaditeľa aj dramaturga, režiséra a manažéra.

Dielo (výber): SND v Bratislave: Brétiigny (Massenet: Manon, 1927); Adolf z Harasova (Dvořák: Jakobín, 1928); Dvoran (Novák: Lampáš, 1928); Rozhoň (Figuš-Bystrý: Detvan, 1928); Správca (Maršík: Čierne leknó, 1928); Kaimakan (Strauss, J.: Tisíc a jedna noc, 1929); Ondrej Bruneder (Schubert: Dom u troch dievčatiek, 1929); Dôstojník stráže (Kienzl: Pieseň hôr, 1930); Sudca (Verdi: Maškarný bál, 1930); Herold (Prokofiev: Láska k trom pomarančom, 1931).

Literatúra:

Biografický lexikón Slovenska. 2 : C-F. - Martin ; Martin : Slovenská národná knižnica, Národný biografický ústav, 2004. - S. 245. - ISBN 80-89023-44-4.

Československý hudbní slovník osob a institucí. Svazek první : A-L. - 1. vyd. - Praha : Státní hudbní vydavatelství, 1963. - S. 234.

Divadelná Nitra : (50 rokov slovenského profesionálneho divadla v meste) / Vladimír Štefko. - 1. vyd. - Bratislava : Obzor, 1989. - 423 s. - ISBN 80-215-0026-3.

Encyclopaedia Beliana : slovenská všeobecná encyklopédia. tretí zväzok : Č-Eg ; [vedúca redakcie: Anna Prociková]. - 1. vyd. - Bratislava : Encyklopedický ústav Slovenskej akadémie vied, 2003. - S. 334. - ISBN 80-224-0761-5.

Encyklopédia dramatických umení Slovenska. 1 : A-L / zostavili Richard Blech...[et al.]. - 1. vyd. - Bratislava : Veda, 1989. - S. 238. - ISBN 80-224-0000-9.

Hudobný život v Nitre v rokoch 1850-1950 : diplomová práca napísaná na Katedre hudobného umenia PF KU pod vedením Zuzany Zahradníkovéj / Zuzana Juricová. - Ružomberok : [s.n.], 2006. - S. 46.

Slovenský biografický slovník : (od roku 833 do roku 1990). 1. zväzok : A-D ; [hlavná redakcia Vladimír Mináč...[et al.]]. - 1. vyd. - Martin : Matica slovenská, 1986. - S. 468.

Súpis slovenských hudobní a literatúry o hudobníkoch / Juraj Potúček. - Bratislava : Nakladateľstvo Slovenskej akadémie vied a umení, 1952. - S. 57-58.

Významné osobnosti Nitry : vydané pri príležitosti 750. výročia udelenia kráľovských mestských výsad Nitry 2. septembra 1248 / [zostavovateľ: Anton Pažitný ; foto: Koloman Zúrik, Ivan Kvapil, Gabriel Hupka]. - Nitra ; Nitra : Mesto Nitra, Mestský úrad, 1998. - S. 32. - ISBN 80-967814-8-0.

Zakladateľ profesionálnej scény v Nitre / L. Martinček. - Fotogr. 1. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. 5, č. 11 (1981), s. 20-21.

119.

DÉRY Sári (Baás Klári), operetná speváčka, herečka. Dcéra nitrianskeho mestského kontrolóra Károlya Baása. Známa a obľúbená operetná speváčka a herečka pôsobila v Budapešti. Účinkovala aj pod pseud. Eóry Klári, Ördög Klári.

Literatúra:

Nitra arany könyve. - Nitra : Dr. Faith Kiadása, 1940. - S. 43.

120.

DIOS - hudobná skupina bola založená v roku 1994 v Lužiankach. Členovia skupiny: Marián Krajčo (basgitar), Peter Varga (elektrická gitara), Miroslav Krajčo (klávesy), Vladimír Klzo (klávesy), Janka Šimková (spev). Skupina v roku 1995 vydala magnetofónovú kazetu pod názvom „Zahrajte mi muzikanti“.

Literatúra:

DIOS pokrší prvý album: aparatúra za päťdesiat tisíc zmizla zo sveta / - ki -. - Fotogr. In: Oblastné nitrianske noviny. - Roč. IV, č. 36 (1995), s. 3.

121.

DIVADLO ANDREJA BAGARA V NITRE - vzniklo v roku 1949 ako Krajské divadlo v Nitre. Podľa Andreja Bagara sa volá od roku 1979. Od roku 1992 hráva v novej modernej budove na Svätoplukovom námestí s kapacitou takmer 600 miest vo veľkej sále a zhruba 150 v štúdiu. Za svojej existencie Divadlo Andreja Bagara uviedlo niekoľko stoviek premiér. Herci divadla našťudovali aj niekoľko hudobno-dramatických titulov, ktorých režisérom bol vo väčšine prípadov Jozef Bednárík. V nitrianskom divadle mali premiéru operetné aj muzikálové tituly ako *Malý obchod hrôzy*, *Pacho sa vracia*, *Fidlikant na streche*, *Báthoryčka*, *Kabaret*, *Adam Šangala*, *Tisícročná včela*, *Modrá ruža*, *Sladká Charity*, *Povolanie Pápež* a iné. Pre detského diváka našťudovali napr. pesničkovú rozprávku *O princeznej Zlatohláske*.

Literatúra:

Ani čierna komédia, ani horor - ale muzikál! : Malý obchod hrôzy v nitrianskom Divadle A. Bagara / Milan Polák. - Fotogr. 1.

In: Literárny týždenník. - ISSN 0862-5999, Roč. 10, č. 14 (1997), s. 15.

Divadlo Andreja Bagara má 60 rokov / Jana Černáková. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 18, č. 51-52 (2009), s. 8.

Herci nahrali hudobné CD z muzikálu Povolanie pápež / (DI). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 26, č. 9 (2017), s. 12.

Kabaret nie je sladák / [autor] (f's). - Fotogr. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. 30, č. 1 (2005), s. 29.

Muzikál Adam Šangala vidieť len raz nestačí / Silvia Struhárová. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 12, č. 48 (2003), s. 4.

Muzikál Povolanie: Pápež v svetovej premiére v DAB / Gabriela Kováčová. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 25, č. 18 (2016), s. 10.

Muzikál Tisícročná včela bude rodinnou ságou / Jana Černáková. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 22, č. 44 (2013), s. 8.

Opereta Modrá ruža: Herci vyzvali ľudí pobožkať sa / Marianna Petrová. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 17, č. 15 (2008), s. 9.

O princeznej Zlatohláske : pesničková rozprávka / Marie Vrabcová, Ladislav Réti. - Obr. 1. In: Nitriansky hlásnik. - Roč. 3, č. 50 (29.11.1993), s. 4.

Pražania tleskali Zorbovi / - r -. Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XII, č. 40 (2003), s. 6.

S muzikálom divadlo ponúka aj výstavu Pápež slobody / (ČE). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 25, č. 44 (2016), s. 13.

Sladká Charity hľadá životnú lásku a šťastie / Jana Černáková. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 20, č. 44 (2011), s.10.

Spomínali na režiséra Jozefa Bednáríka / [autor] (sy). - Fotogr. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXVIII, č. 10 (2013), s. 13.

Svetoznámy Kabaret mal v Nitre tri premiéry / Jolana Čuláková. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 13, č. 49 (2004), s. 8.

Šangala je príbehom o Slovákoch / Silvia Struhárová. In: Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 12, č. 27 (2003), s. 10.

V Divadle Andreja Bagara pripravujú Muzikálový koktejl / - stv -. In: Nitrianske noviny. - Roč. XII, č. 18 (2003), s. 4.

122.

DIVÁ ZVER - hudobnú kapelu založil v roku 1985 Martin Zaťko. Na nitrianskej hudobnej scéne kapela funguje od roku 1990. V súčasnosti sú členmi kapely: Martin Zaťko, Martin Mozola, Robo Kertész, Martin Valach a Valent Chorvát. V kapele hrali aj Erik Meszáros, Jano „Efa“ Sýkora, Martin „Apíčko“ Žiak. Za takmer tri desaťročia odohrali množstvo koncertov, najmä v kluboch v Nitre a okolí. Hrajú prebraté skladby, vlastný repertoár zatiaľ nemajú.

Literatúra:

Divá zver mala po troch rokoch pauzy prvý koncert / Jana Černáková. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 25, č. 22 (2016), s. 12.

Divá zver pred DAB / - ms -. In: Oblastné nitrianske noviny. - Roč. 3, č. 35 (1994), s. 3.

Divá zver sa chystá na lov / Marie Vrabcová. - Fotogr. In: Nitriansky hlásnik plus. - Roč. (IV), č. 45 (1994), s. 3.

O prvom festivale nitrianskych vysokoškolákov / Vlasta Hochelová. In: Nitra. - Roč. XIX, č. 2 (1994), s. 45-46.
Tenisový tréner hrá na gitare a spieva v kapele / Renáta Chosraviová. - Fotogr. In: MY = schránkové nitrianske noviny. - Roč. 2/13, č. 5 (2006), s. 2.

DI VOCE pozri **Súkromná umelecká škola**

DJ LARI pozri **RIGO Ladislav.**

123.

DOBOS Peter, hudobník, spevák, nar. 1977, Šaľa. Je muzikant samouk. Dva roky pôsobil v šalianskom BigBande. Spolupracuje s niekoľkými hudobnými zoskupeniami. Od roku 2015 pôsobí v kapele Panama.

Literatúra:

Vyhovuje mi pozícia tzv. sidemana, viac sa venujem nástroju a zlepšovaniu zvuku / [autor] (LL). - Fotogr. In: Slovo Šaľanov. - ISSN 1336-4073, Roč. XXI, č. 9 (2016), s. 14.

124.

DOJČANOVÁ Eubica, operetná speváčka (soprán), nar. 1. 11. 1968, Nové Zámky. Spev študovala od roku 1976 u Márii Hallovej v Nových Zámkoch. Študovala na Gymnáziu pre zahraničné štúdium v Banskej Štiavnici a v roku 1992 ukončila štúdium hudobnej výchovy, anglického aj ruského jazyka na Pedagogickej fakulte v Nitre záverečnou diplomovou prácou vo forme samostatného celovečerného speváckeho recitálu. V mnohých celoštátnych súťažiach sa umiestnila na prvých miestach. V roku 1990 vyhrala konkurz do Svetového mládežníckeho speváckeho zboru, s ktorým koncertovala vo väčšine krajín západnej Európy. V rokoch 1989-1993 bola laureátkou operetno-muzikálovej súťaže F. Lehára v Komárne v kategórii amatérov a žien. Študovala u Dr. Jenő Siposa v Budapešti. Jadro jej repertoáru tvoria čardáše a piesne z operiet F. Lehára, E. Kálmána, R. Stotza, J. Straussa a muzikálové hry. Je aktívnou účastníčkou a organizátorkou operetných koncertov doma i v zahraničí. Žije a pracuje na zámku v Malých Vozokanoch.

Literatúra:

Hudobníci okresu Nové Zámky : bibliografický slovník ; spracovali Kissová Magdaléna, Agneša Fitušová. - 2. rozš. a dopl. vyd. - Nové Zámky : Knížnica Antona Bernoláka, 2000. - S. 7.

Hudobný život v Nitre : (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra- : literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 197. - ISBN 80-967654-1-8.

125.

DOM KULTÚRY v Nitre - nitriansky stánok kultúry bol otvorený v roku 1989 a prvé koncertné podujatie sa tu konalo v máji 1990 s názvom Večer renesančnej hudby a poézie.

Literatúra:

Koncert renesančnej hudby / Jana Kupková. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. XIV, č. 5 (1990), s. 31-32.

126.

DOMINIKA TITKOVÁ & FRIENDS - 5-členná hudobná skupina z Nitry je na hudobnej scéne od roku 2009. Jej líderkou je speváčka a saxofonistka Dominika Titková, ktorá má za sebou vystúpenia s takými osobnosťami ako Martin Valihora, Juraj Griglák, Eva Pavlíková či Katarína Hasprová. Kapela hrá na svadbách, firemných podujatiach, plesoch a oslavách, v baroch a reštauráciách a na rôznych koncertoch.

Literatúra:

Krv v žilách vám rozprúdi exotická Latinoshow / Jana Černáková. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 25, č. 9 (2016), s. 11.

Predvianočné obdobie spestrí koncert Dominiky Titkovej / (CUN). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 27, č. 49 (2018), s. 14.

S Dominikou Titkovou o univerzite a kapele / Renáta Chosraviová. - Fotogr. In: Poľnohospodár. - ISSN 1336-2909, Roč. 58, č. 19-20 (2014), s. 38.

127.

DOMOVINA - nitrianska amatérska country skupina. Členovia: Jozef Zbranek (fúkacia harmonika), bratia Anton a Marián Benadovci (gitara), Róbert Járek (mandolína, husle) a Miroslav Zika (bendžo).

Literatúra:

Domovina v country štýle / Ondrej Sivčák. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XII, č. 31 (2003), s. 5.

Domovina v country štýle / Ondrej Sivčák. - Fotogr. In: Vrábefské regionálne noviny. - Roč. XII, č. 31 (2003), s. 5.

128.

DONÁTH Eduard, kantor, skladateľ, dirigent, nar. 1865. Krátky čas pôsobil v Nitre. Skomponoval hudbu k spevohernej orientálnej hre *Sulamit*, ktorú naštudoval divadelný krúžok Spolku nitrianskych sionistov a predstavenie aj dirigoval.

Literatúra:

Hudobný život v Nitre : (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra - : literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 184. - ISBN 80-967654-1-8.

Z hudobného života Nitry v minulosti a súčasnosti / Helena Stančeková, Richard Rybarič. In: Kapitoly z dejín Nitry : zborník štúdií k 1100. výročiu príchodu Cyrila a Metoda / Jozef Lajoš. - Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1963. - S. 25.

129.

DORA - nitrianska kapela bola založená v roku 2014. Zakladajúcim členom kapely bol Braňo Ondřík. Dora je jedinečná tým, že známe i menej známe slovenské ľudové piesne aranžuje do rôznych hudobných štýlov, čím im dáva úplne inú, novú podobu. Všetci členovia Dory sú študovaní muzikanti a pôsobia aj v ďalších projektoch, ktoré sa zaoberajú rôznymi hudobnými štýlmi. Vystupujú na rôznych kultúrnych akciách, mestských jarmokoch, koncertujú po celom Slovensku. Svoj prvý oficiálny koncert mala kapela na Tesárskom vinobraní. Ich prvý album má názov *Pískanice s makom*, v roku 2018 vydali album s názvom *Dora*. Členovia kapely: Anton "Tony" Marko (z Topoľčian, klávesy a syntetizátor), Erik Michálek (zo Senice, spevák), Šimon Lašák (z Nitry, basgitarista), Jaroslav Ozimý (z Púchova, bicie), Tibor Seidl (z Nitry, gitara).

Literatúra:

Budú spomínať na Ondříka / (RE). In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 26, č. 4 (2017), s. 12.

Ľudovka v štýle reggae či funk? Vypočujte si Doru / Jana Černáková. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 25, č. 46 (2016), s. 13.

Meno z kalendára / (ČE). In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 26, č. 4 (2017), s. 11.

Na novom albume Dory spieva Kuko aj Partlová / Jana Černáková. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 27, č. 6 (2018), s. 10.

130.

DOROTÍK Jaroslav, hudobník, pedagóg. Pochádza z Českej republiky. Pôsobil v Karlových Varoch ako učiteľ na základnej umeleckej škole a ako hudobník v orchestri. Od roku 1979 žije a pôsobí v Nitre. Dlhoročný pedagóg Základnej umeleckej školy Jozefa Rosinského v Nitre. Tridsaťšesť rokov učil deti a mládež hra na flautu, klarinet, saxofón a trúbku. Vedie swingový orchester pri Základnej umeleckej škole J. Rosinského v Nitre a pod jeho vedením pôsobia aj tri formácie, Coctailband - swingový orchester žiakov, rodičov a priateľov ZUŠ. J. Rosinského, JJ kvartet a Junior Band. Je členom nitrianskeho tria v zložení Jaroslav Dorotík, Anna Prieslová a Jana Spálová. V roku 2015 bol ocenený pamätnou plakietou Nitrianskeho samosprávneho kraja a Ďakovným listom predsedu Nitrianskeho samosprávneho kraja.

Literatúra:

Coctailband má 20 rokov, hudba je pre muzikantov už diagnózou / Jana Černáková. In: Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 20, č. 3 (2011), s. 9.

Coctailband spolupracuje s portugalským big bandom / [autor] (VN). In: Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 20, č. 5 (2011), s. 11.

Kraj ocenil významné osobnosti / [autor] (TASR). - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 25, č. 47 (2016), s. 5.

Mozartovské dni v Nitre : dvesté výročie úmrtia hudobného génia / Anna Prieslová. - Fotogr. 1. In: Nitra. - Roč. XVI, č. 1 (1992), s. 32.

Orchester hrá kokteil žánrov / [autor] (KR). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 16, č. 40 (2007), s. 7.

65 rokov ZUŠ v Nitre / M. Hroncová. - Fotogr. 5. In: Nitra. - Roč. XIX, č. 9 (1994), s. 36-39.

131.

DOŠEKOVÁ Emília, herečka, recitátorka, speváčka - šansonierka, autorka televíznych scenárov, nar. 14. 6. 1937, Bratislava. Roku 1954 absolvovala štúdium herectva na Odbornom divadelnom kurze pri Štátnom konzervatóriu v Bratislave, 1958 na Vysokej škole múzických umení v Bratislave. V rokoch 1958-1973 bola členkou súboru Krajského divadla v Nitre, kde odohrala viac ako 1400 predstavení a naštudovala päťdesiat postáv. Bola jednou z výrazných osobností nitrianskeho súboru, kde vynikala aj ako komediálna herečka. V roku 1973 odišla z divadla a začala pôsobiť ako umelkyňa v slobodnom povolání. Pravidelne vystupovala vo vlastných recitáloch, v ktorých spájala prednes poézie so šansónom (*Alternatíva času, 1969; Ededebedede, 1970; Hľadal si kvetinu, 1971; Tieto slová, 1972; Nerozprávaj, že si sám, 1973; Kto má kľúče od jazera, 1974; Hľadanie seba, 1975*), a v programoch pre deti (*Deti, deti, kde ste?, 1979; Moja mamička je lepšia, 1980; Opice z našej police, 1981*). Jej recitály boli svojské, koncipované predovšetkým ako zaniatený rozhovor s divákmi prostredníctvom slova, a to rovnako v poézii ako v piesňach. Účinkovala vo filmoch, písala

televízne scenáre. O jej živote a tvorbe rozpráva dokumentárny film Háčkovany svet scenáristu a režiséra Fedora Bartka (STV Bratislava, 2002). Žije v Bratislave.

Literatúra:

Encyklopédia dramatických umení Slovenska. 1 : A-L / zostavili Richard Blech...[et al.]. - 1. vyd. - Bratislava : Veda, 1989. - S. 320. - ISBN 80-224-0000-9.

Encyklopédia Slovenska : [súhrn poznatkov o minulosti a prítomnosti Slovenska]. 1. zväzok : A-D, Aba-džez / [hlavná redakcia Štefan Luby... [et al.]] ; Štefan Luby. - 1. vyd. - Bratislava : Veda, 1977. - S. 559.

Dvadsať rokov Krajského divadla v Nitre. - Nitra : Krajské divadlo, 1970. In: Nitriansky hlas. - Roč. XI (XXI), č. 2 (1970). - Príl.

Hudobný darček nevidiacim / Ján Chlebo. - Fotogr. 1. In: Nitra. - Roč. 16, č. 12 (1992), s. 37.

Jubilantka v galérii : Milka Došeková rozdávala darčeky / - st -. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. VI, č. 25 (1997), s. 3.

Milka Došeková: Na šansónoch som ani nezbohatla, ani neomladla / Marianna Petrová. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. 16, č. 24 (2007), s. 9.

Milka Došeková v Nitre / T. Písecký. In: Nitriansky hlas. - Roč. 15, č. 6 (1974), s. 5.

Stvárnova som osudom skúšané ženy : hovoríme s jubilujúcou herečkou Emíliou Doškovou. - Fotogr. 2. In: Literárny dvojtýždenník. - ISSN 0862-5999, Roč. XXV, č. 35-36 (2012), s. 9.

Vyznania herečky, šansonierky Emílie Došekovej / Emanuel Orban. - Fotogr. 2. In: Kultúra. - ISSN 1335-3470, Roč. XVII, č. 6 (2014), s. 12.

132.

DÖRR Peter, režisér, nar. 15. 5. 1940, Bratislava. V roku 1964 absolvoval štúdium na Vysokej škole poľnohospodárskej v Nitre, 1971 štúdium opernej réžie na Janáčkovej akadémii múzických umení v Brne. Roku 1971-1973 asistent réžie opery Slovenského národného divadla v Bratislave, od 1973 režisér opery Divadla Jozefa Gregora Tajovského v Banskej Bystrici. V rokoch 1972-1981 pôsobil ako externý pedagóg Konzervatória, od 1973 aj Vysokej školy múzických umení v Bratislave. V Divadle Jozefa Gregora Tajovského v Banskej Bystrici realizoval najmä opery talianskeho repertoáru. V Divadle Jozefa Gregora Tajovského v Banskej Bystrici režíroval hry *Dievča zo západu* (1978), *Madame Butterfly* (1979), *Trubadúr* (1980), *Maškarný ples* (1981), *Plášť* (1983), *Gianni Schicchi* (1983), *Komedianti* (1984), *Sedliacka česť* (1984), *Eugen Onegin* (1975), *Martin a slnko* (1975), *Predaná nevesta* (1976), *Rusalka* (1977), *Manželské kontrapunky* (1981), *Čarostrelec* (1981), *Lekárom proti svojej vôli* (1985), *Biely agát* (opereta, 1976).

Literatúra:

Encyklopédia dramatických umení Slovenska. 1 : A-L / zostavili Richard Blech...[et al.]. - 1. vyd. - Bratislava : Veda, 1989. - S. 320. - ISBN 80-224-0000-9.

133.

Dr. ZETOR - vilidž panková kapela vznikla v roku 1985 v Nitre a spieva v "nitránskom" nárečí. Začínali v 3-člennej zostave - Fero, Číňan a Yvko. V súčasnosti skupinu tvoria Fero Kuzma (gitara, spev), Peter Herc „Lepiš“ (basgitara, vokály), Roman Sedláček (gitara) a Martin Košovan „Koš“ (bicie), ktorý v 90. rokoch pôsobil v skupine Horkýže Slíže. Svoj prvý oficiálny koncert mali v roku 2007 vo Vyhniach. Hudbu robia najmä zo zábavy, pesničky píše najmä Fero Kuzma. Na domácej pôde odohrali množstvo koncertov. Nahrali CD: *Dr. Zetor ...večne lživý* (2005), *Z Buzuluku do Štítár* (2007), *Pripraviť sa! Pozor! ...dočkaj!* (2010), *Svinským krokom* (2015).

Literatúra:

Do klubu príde "Svinským krokom" Dr. Zetor / Jana Černáková. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 24, č. 48 (2015), s. 11.

Dr. Zetor - vilidž pank v "nitránskom" nárečí / [autor] (ČE). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 23, č. 19 (2014), s. 12.

Dr. Zetor vydal prvý album v "nitránskom" nárečí / Jana Černáková. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 19, č. 44 (2010), s. 12.

Hudba z Nitry: Dr. Zetor / Aneta Korcová. - Fotogr. In: Novinky Nitra. - Roč. II, č. 12 (2012), s. 4.

Kapela Dr. Zetor chce pokoriť svetový rekord / (ČE/NK). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 25, č. 20 (2016), s. 13.

Koncert v knižnici / (RE). In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 25, č. 2 (2016), s. 10.

Nový album kapely Dr. Zetor poliali whisky na prsiach modelky / Nikoleta Kováčová. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 24, č. 50-51 (2015), s. 12.

Punker z Dr. Zetora držia svetový rekord. - Fotogr. 1. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 25, č. 21 (2016), s. 12.

134.

DRGOŇA Jaroslav, amatérsky výtvarník, maliar, hudobník, nar. 1957, Tekovské Nemce. Okrem maľovania sa venuje aj hudbe. Pôsobil vo folklórnych súboroch Kriváň (Starý Smokovec), Vagonár (Poprad) a Jánošík (Svit), s ktorými sa zúčastnil na rôznych podujatiach doma aj v zahraničí. Hrá na fujare a sám ich aj vyrába.

Literatúra:

Na návšteve u zaujímavých ľudí / Za rozhovor poďakoval Ján Sikoriak, Jaroslav Drgoňa. - Fotogr. In: Tekovský nemčan. - ISSN 13389-9602, Roč. 10, č. 1 (2013), s. 8.

135.

DRIEŇOVANKA - folklórna skupina bola založená v roku 2000 pri príležitosti 925. výročia založenia obce Obyce pod vedením Anny Minárovej. Členkami spevokolu okrem nej boli Mária Juriková, Anna Hujavá, Helena Minárová, Helena Šabová, Paulína Judinová, Paulína Minárová, Mária Petrovičová a Katarína Mikušová. Prvé vystúpenia spevokolu boli hlavne na obecných slávnostiach, postupne aj v susedných obciach. Významným úspechom bola nahrávka TV Košice v relácii Kapura, kde spevokol získal čestné 1. miesto s pásmom *Pranie na potoku*, nahraným v priestoroch Žliabku. Počas rokov sa speváčky vystriedali, ale spevokol vystupuje a reprezentuje obec nielen na domácej pôde, ale aj po celom Slovensku.

Literatúra:

Drieňovanka a kultúra / Anna Minárová. In: Obyčejný občasník. - Roč. 8, č. 3 (2006), s. 11.

OZ Drieňovanka / Anna Minárová. In: Obyčejný občasník. - ISSN 1339-830X, Roč. 12, č. 1 (2010), s. 9-10.

136.

DROZD Štefan, literárny historik, cirkevný hodnostár, muzikológ, nar. 23. 12. 1907, Prievidza-Hradec, zom. 7. 2. 1979, Nitra, poch. Prievidza-Hradec. Používal pseudonym Roľský a značky Dr.- zd., šd-. Roku 1922-1930 študoval na gymnáziu v Prievidzi, 1930-1934 teológiu v Nitre, 1936-1943 filozofiu a slovenský jazyk na Filozofickej fakulte UK, resp. Slovenskej univerzite v Bratislave. Od roku 1940 pôsobil v Nitre ako kaplán, potom profesor dievčenského gymnázia a pedagogickej školy, prefekt malého seminára. Zastával viaceré cirkevné funkcie - bol predsedom Cirkevného súdu, od roku 1960 kanonikom, 1977 veľprepoštom sídelnej kapituly nitrianskej. Jeho rozsiahle literárne dielo bolo orientované na dejiny slovenskej literatúry, najmä výskum bernolákovcov. Od roku 1941 bol správcom Diecéznej knižnice v Nitre. Ako muzikológ sa venoval dejinám slovenskej hudby, v rukopise zanechal práce o dejinách hudby v Pruskom a v nitrianskej katedrále.

Literatúra:

Biografický lexikón Slovenska. 2 : C-F - Martin ; Martin : Slovenská národná knižnica, Národný biografický ústav, 2004. - S. 333-334. - ISBN 80-89023-44-4.

Lexikón katolíckych kňazských osobností Slovenska / [Július Pašteka spolu s autorským kolektívom ; úvod napísal kardinál Ján Chryzostom Korec]. - 1. vyd. - Bratislava : Lúč, 2000. - S. 261-262. - ISBN 80-7114-300-6.

Slovenský biografický slovník : (od roku 833 do roku 1990). 1. zväzok : A-D ; [hlavná redakcia Vladimír Mináč...[et al.]]. - 1. vyd. - Martin : Matica slovenská, 1986. - S. 506.

Významné osobnosti Nitry : vydané pri príležitosti 750. výročia udelenia kráľovských mestských výsad Nitry 2. septembra 1248 / [zostavovateľ: Anton Pažitný ; foto: Koloman Zúrik, Ivan Kvapil, Gabriel Hupka]. - Nitra ; Nitra : Mesto Nitra, Mestský úrad, 1998. - S. 32-33. - ISBN 80-967814-8-0.

Literárny historik-znalec bernolákovcov, spisovateľ, pedagóg / A. Pažitný. In: Nitra. - Roč. 16, č. 12 (1992), s. 38-39.

137.

DRUGOVÁ-POKORNÁ Katarína, učiteľka, speváčka, nar. 3. 8. 1944, Bratislava. V Nových Zámkoch žije od roku 1946. Základnú školu a Strednú všeobecnovzdelávaciu školu ukončila v Nových Zámkoch, Pedagogickú fakultu v Nitre. Pracovala ako učiteľka na základných školách v Nových Zámkoch. Na vysokej škole sa zúčastnila všetkých súťaží tvorivosti mládeže - operetných i tanečných piesní. V rámci spolupráci s československým rozhlasom v súťaži pre spevákov tanečných piesní sa stala víťazkou s piesňou Jasmíny. Účastníčka súťaží v Pardubiciach a Olomouci.

Literatúra:

Kalendár výročí osobností okresu Nové Zámky : (Malý biografický slovník jubilujúcich osobností v r. 2004) / Zost. Agnesa Fitušová. - Nové Zámky : Knižnica Antona Bernoláka v Nových Zámkoch, 2004. - S. 28-29.

138.

DRUMPOINT Slovakia 2014 - medzinárodný festival bubnov a perkusií je stretnutím bubenických orchestrov z celej Európy. Od roku 2014 sa koná v Nitre. Festival zorganizovala umelecká spoločnosť Tambores z Nitry.

Literatúra:

Nitra s atmosférou brazílskeho karnevalu / Jana Černáková. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 24, č. 19 (2015), s. 11.

Nitrianske ulice budú zaplavené bubnami! / (RM). - Fotogr. 2. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXIX, č. 5 (2014), s. 12.

Prvý bubenický festival v Nitre / [autor] (ČE). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 23, č. 19 (2014), s. 13.

139.

DSH (Dlho sme sa hľadali) - hudobná skupina vznikla pri Škole dôstojníkov v zálohe vo Vojenskej strednej škole tankovej a automobilovej v Nitre. Oficiálny dátum vzniku je 11. 11. 1994. Od začiatku sa zameriaval na stredný prúd populárnej hudby. Skupina absolvovala vystúpenia na verejnosti počas fašiangových podujatí v Nitre.

Literatúra:

Zoborská nota : celoarmádny hudobný festival. - Nitra : [s.n.], 1995. - [17] s.

140.

DUBANOVÁ Stanislava, operná speváčka, nar. Zlaté Moravce. Študovala na Základnej umeleckej škole v Zlatých Moravciach, spev na Konzervatóriu a na Hudobnej fakulte Vysokej škole múzických umení v Bratislave. Už ako študentka VŠMU vystupovala na scéne Opery SND v Bratislave v postave *Barbarinky* v Mozartovej Figarovej svadbe a *Valacha* v opernej rozprávke Tibora Frešu Martin a slnko. V roku 2006 laureátka Medzinárodnej speváckej súťaže A. Dvořáka v Karlových Varoch. Absolventský koncert mala v zrkadlovej sieni Primaciálneho paláca v Bratislave 22. marca 2007 (spoluúčinkoval Ondrej Šaling zo Zlatých Moraviec).

Literatúra:

Diplomový koncert / Gejza Hlavatý. In: Tekovské noviny. - Roč. 17, č. 8 (2007), s. 5.

ZUŠ oslavuje / A. Mondočková. In: Tekovské noviny. - Roč. XVIII, č. 18 (2008), s. 1 a 4.

141.

DUCHOŇ Karol, spevák populárnych piesní, nar. 21. 4. 1950, Galanta, zom. 5. 11. 1985, Bratislava. Od 70. do pol. 80. rokov 20. stor. jeden z najuznávanejších a najpopulárnejších spevákov skladieb rockového a swingového typu, vystupoval vo väčšine európskych krajín. Svoje detstvo a mladosť prežil v Jelenci. Študoval na učilišti v Nitre, štúdium na Strednej priemyselnej škole strojnickej v Partizánskom kvôli spievaniu nedokončil. Už v priebehu stredoškolských štúdií hral na gitare a spieval v amatérskych bitových skupinách. V roku 1968 sa spoznal s Robom Kazikom, ktorý mal vtedy bitovú skupinu The Ice Boys (Ladoví muži). Spolu začali hrať na rôznych podujatiach, okrem iného aj na čajových večeroch v klube v Zlatých Moravciach. Okrem orchestra Braňa Hronca spolupracoval aj s orchestrom Juraja Velčovského, Ľuba Beláka, zo skupinou Za-ja-ce, s P. Zelenayom, I. Bázlikom, A. Brezovským a i. V roku 1970 spieval po prvýkrát na Bratislavskej lýre, v roku 1974 získal Zlatú Bratislavskú lýru za interpretáciu piesne „Zem pamätá“ od autorov Pavla Zelenaya a Tibora Grünnera. Najznámejšie jeho piesne: *Batoch s páperím*, *Čardáš dvoch srdc*, *S tebou*, *Keby náhodou*, *Mám ľudí rád*, *Pieseň o matke*, *Povedz mi, čo je láska*, *Hodvábny príbeh*, *Spýtať sa môžem*, *V slovenských dolinách*, *Zvony pre šťastie*. Celkove nahral takmer 300 nahrávok na LP, CD, pre rozhlas, televíziu a i. V roku 2006 mu udelili in memoriam Aurela za celoživotný prínos do hudobnej kultúry a vyšla o ňom publikácia s názvom *Muž s veľkým srdcom* od R. Slušného. Dňa 2. 9. 2014 v obci Jelenec odhalili jeho pamätnú tabuľu, v Galante má bustu.

Dielo (výber): gramofónové platne a CD: Karol Duchoň (Bratislava, 1962); Karol Duchoň (Bratislava, 1975); Slowakische seele (Slovenská duša, Hamburg, 1976); Karol Duchoň 1979 (Bratislava, 1982); Spomienka na Duchoňa (Bratislava, 1985); Na srdci mi hraj (Bratislava, 1997); Karol Duchoň (Bratislava, 1997); Batoch s páperím (Bratislava, 1997); Čardáš dvoch srdc (Bratislava, 1999); V slovenských dolinách (Bratislava, 1999).

Literatúra:

Biografický lexikón Slovenska. 2 : C-F. - Martin ; Martin : Slovenská národná knižnica, Národný biografický ústav, 2004. - S. 368. - ISBN 80-89023-44-4.

Encyclopaedia Beliana : slovenská všeobecná encyklopédia. tretí zväzok : Č-Eg ; [vedúca redakcie: Anna Prociková]. - 1. vyd. - Bratislava : Encyklopedický ústav Slovenskej akadémie vied, 2003. - S. 590. - ISBN 80-224-0761-5.

Osobnosti Slovenska. 2 / Jozef Leikert. - 1. vyd. - Bratislava : Príroda, 2010. - S. 70-72. - ISBN 978-80-07-01814-3.

Príbehy jednej dediny / Viera Peťková. - [1. vyd.]. - Košice : Viena, 2014. - S. 234-248. - ISBN 978-80-8126-106-0.

Karol Duchoň doma neobsedel, chcel opustiť aj Slovensko / Marianna Petrová. In: Nitrianske noviny. - Roč. 17, č. 1 (2007), s. 10.

Karol Duchoň v Galante v apríli opäť ožil... / Zlatica Gažová. - Fotogr. In: Galantský a Šaliansky žurnál. - ISSN 1339-1933, Roč. XVII, č. 3 (2013), s. 14.

Karola Duchoňa si uctia generácie muzikantov / (MA). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 26, č. 48 (2017), s. 14.

Na počesť Karola Duchoňa / ED. In: Naše Vráble. - Roč. VII, č. 9 (2010), s. 4.

Náš spevák Karol Duchoň / R. Čermáň. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. 2, č. 12 (1978), s. 26-27.

Osudové cesty Karola Duchoňa: najkrajší darček od Ježiška - harmonika pod stromček / Jana Schlarmanová. - Fotogr. In: Oblastné nitrianske noviny. - Roč. IV, č. 50 (1995-1996), s. 10.

Pamätná tabuľa Karola Duchoňa. - Fotogr. In: Jelenecký spravodaj = Gimesi Hírmondó. - Roč. VI, č. 1 (2015), s. 5.

Piesne Karola Duchoňa zneli po rokoch iba pre Nitru / Ondrej Sivčák. In: Nitriansky patriot. - ISSN 1338-2535, Roč. 1, č. 4 (2010), s. 8.

Spevák Karol Duchoň má v rodnej Galante bustu / [autor] (SITA). - Fotogr. In: Noviny juhozápadu : My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 21, č. 16 (2012), s. 9.

Spevákovi venovali tabuľu / Anežka Krížková. - Fotogr. 1. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 23, č. 29 (2014), s. 5.

Spomienka na Karola. In: Nitrianske noviny. - Roč. VI, č. 27 (1997), s. 3.
Spomienka na Karola Duchoňa. - Fotogr. 1. In: Nitrianske echo. - ISSN 1338-5755, Roč. 8, č. 39 (2013), s. 4.
Spomienka na Karola Duchoňa. In: Nitrianske noviny. - Roč. VI, č. 28 (1997), s. 3.
Spomienka na rodáka z Galanty: Kantiléna 2013 Karola Duchoňa / Alžbeta Tóthová. In: Súkromný podnikateľ. - ISSN 1336-4065, Roč. XXIV, č. 6 (2013), s. 13.
Spomínali na rodáka z Jelenca Karola Duchoňa / Jana Černáková. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 19, č. 43 (2010), s. 9.

142.

DUKA ZÓLYOMI Emese, slovenská muzikologička a hudobná knihovníčka maďarského pôvodu, nar. 15. 8. 1944, Bratislava. V rokoch 1990-1997 prednášala na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre.

Literatúra:

A cseh/szlovákiai magyar irodalom lexikona 1918-2004 / Főszerkesztő Fónod Zoltán. - 2. opr., rozš. vyd. - Bratislava : Madách-Posonium, 2004. - S. 90-91. - ISBN 80-7089-391-5.

143.

DUŠINSKÝ Gabriel, chemik, hudobný teoretik, prekladateľ, nar. 10. 12. 1921, Bratislava, zom. 14. 3. 1985, Bratislava. Roku 1945 maturoval na gymnáziu v Nitre, 1945-1949 študoval na Fakulte chemického inžinierstva Slovenskej vysokej školy technickej v Bratislave. V rokoch 1949-1952 pracovník Št. zdravotnosoc. ústavu, 1953 - 1985 Zdravotného ústavu, resp. Št. ústavu pre kontrolu liečiv v Bratislave, kde bol i vedúcim fyzikálno-chem. oddelenia. Zameriaval sa na výskum v oblasti analýzy liečiv elektrochem. a spektrálnymi metódami, čím prispel ku skvalitneniu výroby a kontroly liečiv. Spoluautor 3 monografií, vyše 70 štúdií a článkov, kt. publikoval v slovenských a zahraničných odborných časopisoch a zborníkoch. Prekladateľ vedecko-technickej japonskej literatúry. Od mladosti hral na klavíri a na zobcovej flaute, neskôr sa hudbe venoval teoreticky. Jeho záujem sa sústredil na výskum osobností v oblasti vážnej hudby, najmä na významných európskych skladateľov a interpretov, písal i hudobné recenzie a kritiky o súčasných interpretoch vážnej hudby. Autor článku Bruno Walter v Bratislave 1897- 98, uverejnenej v časopise Slovenská hudba (Roč. 11, č. 3 (1967), s. 113-118.).

Literatúra:

Biografický lexikón Slovenska. 2 : C-F. - Martin ; Martin : Slovenská národná knižnica, Národný biografický ústav, 2004. - S. 398. - ISBN 80-89023-44-4.

144.

DUŠINSKÝ Leopold, hudobný skladateľ, regenschori, pedagóg, nar. 15. 12. 1833, Letohrad (Česká republika), zom. 12. 7. 1911, Nitra. Študoval hru na organe u K. Fr. Pitscha v Prahe. Krátky čas bol učiteľom a organistom v Bánovciach nad Bebravou, od 1863 pôsobil ako regenschori a zbormajster biskupskej katedrály v Nitre. Popri tom súkromne vyučoval hru na klavíri a na husliach. Autor početných sakrálnych skladieb. Zložil Slávnostnú omšu k jubileu Leva XIII, Omšu in D, Žalm 99, 126, offertória, hymny, cirkevné piesne, ktoré predviedol s cirkevným spevokolom v Nitre. Spracovával i ľudové piesne z Nitrianskeho kraja, piesne so sprievodom klavíra Zabudnutie a menšie skladby na maďarské texty, niekoľko skladieb vyšlo v zbierke Apollo (Bp. 1872-73). Tlačou vyšla skladba *Hymnus Jubilaris* pre miešaný dvojjazobor (Viedeň 1888).

Literatúra:

Biografický lexikón Slovenska. 2 : C-F. - Martin ; Martin : Slovenská národná knižnica, Národný biografický ústav, 2004. - S. 399. - ISBN 80-89023-44-4.
Československý hudební slovník osob a institucí. Svazek první : A-L. - 1. vyd. - Praha : Státní hudební vydavatelství, 1963. - S. 275.
Encyklopédia Slovenska : [súhrn poznatkov o minulosti a prítomnosti Slovenska]. 1. zväzok : A-D, Aba-džez / [hlavná redakcia Štefan Luby... [et al.]] ; Štefan Luby. - 1. vyd. - Bratislava : Veda, 1977. - S. 613.
Hudobný život v Nitre : (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra- : literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 175. - ISBN 80-967654-1-8.
Hudobný život v Nitre v rokoch 1850-1950 : diplomová práca napísaná na Katedre hudobného umenia PF KU pod vedením Zuzany Zahradníkovej / Zuzana Juricová. - Ružomberok : [s.n.], 2006. - S. 26-31.
Malá encyklopédia hudby / vedecký redaktor Jaroslav Smolka. - 1. vyd. - Praha : Supraphon, 1983. - S. 158.
Slovenský biografický slovník : (od roku 833 do roku 1990). 1. zväzok : A-D ; [hlavná redakcia Vladimír Mináč...[et al.]]. - 1. vyd. - Martin : Matica slovenská, 1986. - S. 532.
Súpis slovenských hudobní a literatúry o hudobníkoch / Juraj Potúček. - Bratislava : Nakladateľstvo Slovenskej akadémie vied a umení, 1952. - S. 68.
Významné osobnosti Nitry : vydané pri príležitosti 750. výročia udelenia kráľovských mestských výsad Nitry 2. septembra 1248 / [zostavovateľ: Anton Pažitný ; foto: Koloman Zúrik, Ivan Kvapil, Gabriel Hupka]. - Nitra ; Nitra : Mesto Nitra, Mestský úrad, 1998. - S. 35. - ISBN 80-967814-8-0.

Z hudobného života Nitra v minulosti a súčasnosti / Helena Stančeková, Richard Rybarič. In: Kapitoly z dejín Nitra : zborník štúdií k 1100. výročiu príchodu Cyrila a Metoda / Jozef Lajoš. - Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1963. - S. 18-19.
Hudobný skladateľ, pedagóg / Anton Pažitný. In: Nitra. - Roč. 15, č. 7 (1991), s. 26-27.
Jeho životom bola hudba / František Stupka. - Fotogr. 1. In: Život a kultúra mesta Nitra. - Roč. 4, č. 5 (1980), s. 35-36.
Skladateľ Leopold Dušínský : po stopách neznámych Nitranov / Emil Malatínek. In: Nitra. - Roč. 28, č. 12 (2003), s. 24.

145.

DŮCKY Tomáš, hudobník, klavirista. Študoval a pôsobí ako pedagóg Súkromného konzervatória v Nitre. Člen viacerých hudobných zoskupení.

Literatúra:

Meno z kalendára / (RE). - Fotogr. 1. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375. - Roč. 22, č. 9 (2013), s. 9.

146.

DŮHA - detský spevácky zbor Základnej umeleckej školy Jozefa Rosinského v Nitre vznikol v roku 2001. Zakladateľkou a dirigentkou zboru je Mgr. Mária Mišunová, korepetitorkou Zuzana Babuljaková. Repertoár zboru obsahuje detské piesne, ľudové piesne v spracovaní hudobných skladateľov a sakrálnu hudbu. Zbor vystupuje na mestských kultúrno-spoločenských podujatiach a slávnostiach, na výchovných koncertoch, ktoré organizuje základná umelecká škola pre žiakov materských a základných škôl. Od roku 2001 sa spevokol pravidelne zúčastňuje nitrianskeho festivalu speváckych zborov Zbory mestu. Zbor Dúha úspešne reprezentuje slovenské detské zborové hnutie aj na festivaloch v zahraničí - v Česku, Poľsku, Maďarsku, Rakúsku. Na rôznych festivaloch a súťažiach získava viaceré významné ocenenia a medailové umiestnenia. V roku 2006 vydali CD.

Literatúra:

15. medzinárodný festival sakrálny hudby Musica sacra : pod záštitou Jána Chryzostoma kardinála Korca a primátora mesta Nitra Ferdinanda Víteka : 5. jún - 4. júl 2005 / [zostavila Ľudmila Bratová ; preklad Jana Hanáková]. - Nitra : Mesto Nitra-Mestský úrad v Nitre, 2005. - S. 19-20.

Zbory mestu : festival speváckych zborov : 22. - 24. november 2002 Nitra / [zostavili Ľudmila Bratová, Dagmar Bojdová]. - Nitra : Mestský úrad, 2002. - S. [5].

Zbory mestu : XIII. festival speváckych zborov : pod záštitou primátora mesta Nitra Jozefa Dvonča : 23. - 24. novembra 2012 Kostol Ducha Svätého v Nitre ; [zostavila Ľudmila Bratová]. - [1. vyd.]. - Nitra : Mestský úrad, [2012]. - S. [4].

Detský spevácky zbor Dúha. - Fotogr. 1. In: Mozaika miestnej kultúry. - Nitra: Krajské osvetové stredisko v Nitre, 2015. - S. 8.

Detský spevácky zbor DŮHA oslávil pätnásť narodeniny / [autor] (SY). - Fotogr. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXXI, č. 11 (2016), s. 15.

Dúha žiarila šťastím / (sy). - Fotogr. In: Nitra. - Roč. 28, č. 11 (2003), s. 11.

Päťročná Dúha / Slavomíra Ďurišová. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. 15, č. 38 (2006), s. 22.

Základná umelecká škola Jozefa Rosinského v Nitre / Slavomíra Ďurišová. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. 15, č. 22 (2006), s. 28.

Zbor Dúha v Krakove / Zuzana Babuljaková. - Fotogr. In: Vrábelské noviny. - Roč. XIV, č. 42 (2005), s. 19.

147.

ĎURAČOVÁ Lucia, novinárka, speváčka, nar. 1983, Zlaté Moravce. Umelecké meno **Ramada**. Pôsobila v Nitre ako moderátorka v televízii Zobor a ako novinárka v Bratislave. Od roku 2016 pôsobí ako redaktorka Tekovských novín v Zlatých Moravciach. Študovala na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre odbor masmediálna komunikácia a na bratislavskom konzervatóriu spev. Vo februári 2005 účinkovala ako predskokanka ukrajinskej speváčky Ruslany, ktorá po koncerte jej pokrstila CD *Romantika* (2005), na ktorej sa nachádza štrnásť pesničiek aj úvodné intro. Natočila 2 videoklipy.

Literatúra:

Ramada a bezdomovci / Slavomíra Ďurišová. In: Nitrianske noviny. - Roč. 15, č. 4 (2006), s. 17.

Ramada patrí k motorkárom / Slavomíra Ďurišová. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIV, č. 44 (2005), s. 14.

Ramada patrí k motorkárom / Slavomíra Ďurišová. In: Vrábelské noviny - Roč. 14, č. 44 (2005), s. 14.

Ramada po návrate z Ázie zrušila koncerty / Slavomíra Ďurišová. In: Nitrianske noviny. - Roč. 15, č. 32 (2006), s. 8.

Ramadu baví show s nádychom erotiky / Slavomíra Ďurišová. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIV, č. 31 (2005), s. 7.

Ruslana krstila CD Ramade zo Zlatých Moraviec / čuj-. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIV, č. 9 (2005), s. 11.

Speváčka Ramada si titul Metla roka cení / S. Ďurišová. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIV, č. 49 (2005), s. 10.

Speváčka Ramada si titul Metla roka cení / S. Ďurišová. - Fotogr. In: Vrábelské noviny. - Roč. XIV, č. 49 (2005), s. 10.

148.

ĎURIAČ František, operný spevák, nar. 21. 4. 1959, Zlaté Moravce. Pochádza z Jedľových Kostolian, detstvo prežil v Topoľčiankach. Študoval na Gymnáziu Janka Kráľa v Zlatých Moravciach, kde spieval v školskom zbere Schola cantorum. Študoval na Janáčkovej akadémii v Brne, vyštudoval operný spev na Vysokej škole múzických umení

v Bratislave. Pôsobil v Komornej opere, Juhoafrickej republike, Nemecku, v súčasnosti je na voľnej nohe. Svojimi koncertmi pravidelne obohacuje topolčianske Zámocké kultúrne leto.

Literatúra:

Slovenská vlastiveda : Nitrianska župa. 4 / Drahoslav Machala. - 1. vyd. - Martin : Matica slovenská, 2012. - S. 245, 252. - ISBN 978-80-8128-058-0.

Topolčianky : rozprávanie / Pavol Hudík. - Bratislava : Sprint dva, 2010. - S. 186. - ISBN 978-80-89393-27-5.

Gymnázium Janka Kráľa v Zlatých Moravciach : známi a úspešní študenti gymnázia / T. Holúbek. In: Nitrianske noviny : Vrábefské noviny. - Roč. 15, č. 9 (2006), s. 22.

Operný sólista František Ďuriač: Pánbožko mi kázal spievať / Helena Dvořáková. - Fotogr. In: Pravda. - ISSN 1335-4050, Roč. 10, č. 139 (17.6.2000), s. 9.

Slovenský Drakula sa rád vracia do Topolčianok / Silvia Struhárová. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. 12, č. 47 (2003), s. 11.

149.

ĎURICA Adam, spevák, skladateľ, textár, hudobník, hudobný producent, nar. 1. 11. 1987, Nitra. Je vyštudovaný inžinier bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci (BOZP). Žije a tvorí v Horných Zeleniciach, kde má aj vlastné nahrávacie štúdio. Venuje sa aj štúdiovej práci s inými kapelami. Ako basgitarista a spevák pôsobil v skupinách Analógia a Storm. Jeho sólové spevácke začiatky sú spojené s prvým ročníkom Slovensko hľadá superstar, v ktorom sa dostal do TOP 50 a neskôr do užšieho výberu na divokú kartu poroty, ktorú však nezískal. Po skončení súťaže Slovensko hľadá superstar v roku 2006 vo vydavateľstve Universal Music vydal svoj prvý album *Cukor a Sol'* (2006), čím sa začala jeho sólová spevácka kariéra. V roku 2006 získal nomináciu na ocenenie "Objav roka" hudobnej akadémie Aurel, v roku 2008 Zlatého slávika v kategórii Objav roka a v roku 2009 na poľskom festivale v Rzeszówe hlavnú cenu Grand Prix. Na svojom konte má niekoľko hitov ako sú *Vila, Ak mám o teba prísť, Neľutujem* a iné. Jeho ďalšie albumy : *Dávno zomrel Rock'n'Roll* (2011), *Pocťa Jarovi Filipovi-Jarove pesničky* (kompilácia, 2007, Universal Music, CD-01), *Mladá vlna* (kompilácia, 2008, Universal Music) a i.

Literatúra:

Ak to nebude urobené dobre, nebude to úspešné / Juraj Gonšor, Adam Ďurica. - Fotogr. In: Nový Popular. - ISSN 1337-8015, Roč. 8, č. 3 (2015), s. 32-35.

Adam Ďurica - Wikipedia. [21.12.2015]. Dostupný na: <https://wikipedia.org/wiki/Adam-Durica>

150.

ĎURINDOVÁ Gita, vysokoškolská pedagogička, dirigentka. Pôsobila ako odborná asistentka na Katedre hudobnej výchovy Pedagogickej fakulty v Nitre. Dlhší čas viedla komorný dievčenský zbor a neskôr spolupracovala so zborom ako hlasová pedagogička.

Literatúra:

Hudobný život v Nitre : (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra- : literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 182. - ISBN 80-967654-1-8.

151.

ĎURIŠ Juraj, skladateľ, zvukový majster, dramaturg, nar. 1. 3. 1954, Nitra. V rokoch 1973-1978 študoval experimentálnu elektrofyziku na Katedre jadrovej fyziky Technickej univerzity v Bratislave. Skladbu študoval súkromne u V. Kubičku (1978-80). Od roku 1978 pôsobí v Experimentálnom štúdiu Slovenského rozhlasu v Bratislave ako zvukový majster, od roku 1992 aj ako dramaturg. Za svoju tvorbu získal viacero medzinárodných ocenení. V Experimentálnom štúdiu Slovenského rozhlasu jeho hudobná tvorba sa obmedzuje výlučne na elektroakustické médium, spolupôsobil pri vzniku mnohých kompozícií a vznikli aj všetky jeho vlastné kompozície. Pôvodný záujem o elektroakustickú tvorbu sa uňho neskôr rozšíril i o reflexiu experimentálnej tvorby a o tvorbu multimediálnych projektov v spolupráci s výtvarníkom M. Boďom - interaktívna inštalácia Hammerschlag '91, Hundred Times Victory. Je aj hlavným organizátorom prehliadky experimentálnej hudobnej tvorby, Festivalu elektroakustickej hudby, konanom v Bratislave.

Dielo: (výber): elektroakustická hudba: Chronos I - C (1983); Zrodzenie svedomia - C (1984); Spomienky - C (1985); Sny, hudba pre činel a jeho flažolet - C, verzia: C+(bat) (1987); Portrét - C, AV (1989); multimediálne projekty: Portrét (výtvarná spolupráca M. Boďa, 1990); Hammerschlag '91 (výtvarná spolupráca M. Boďa, 1991); 100 x V (Hundred Times Victory, výtvarná spolupráca M. Boďa, Mojmirovce 1993); diskografia: Sny - CECM EM CD 002 (1992); Portrét - CECM EM CD 003 (1994).

Literatúra:

100 slovenských skladateľov / [editori: Marián Jurík, Peter Zagar]. - Bratislava : Národné hudobné centrum, 1998. - S. 88. - ISBN 80-967799-6-6.

152.

ĎURIŠ Ľudovít, inžinier, organizátor hudobného života, nar. 6. 2. 1921, Svätoplukovo-Šalgov, zom. 30. 7. 1967, Bratislava. Po maturite v Nitre (1940), v rokoch 1940-1945 študoval lesnícky odbor na Slovenskej vysokej škole technickej v Bratislave. Po 1945 pracoval ako lesný inžinier v Štátnych lesoch, potom spevák Slovenskej filharmónie, 1949-1956 člen miešaného zboru Československého rozhlasu v Bratislave, 1954-1957 pracovník Koncertnej a divadelnej kancelárie, v rokoch 1957-1967 vedúci sekretariátu Zväzu slovenských skladateľov a v poslednom roku života riaditeľ Slovenskej filharmónie v Bratislave. Bol organizátorom hudobného života v Nitre, kde pracoval v združení Priatelia hudby a v Bratislave bol iniciátorom letných festivalov koncertnej hudby (1955) a Bratislavskej lýry (1966). Venoval sa prekladom starých madrigalov a polyfónnych skladieb do slovenčiny. Preložil Haydnovo oratórium Štvoro ročných období, Berliozovo Faustovo prekliatie. Napísal niekoľko tanečných piesní a článkov o organizácii slovenského hudobného života a činnosti Sväzu slovenských skladateľov. Jeho pamätná tabuľa je osadená na nároží budovy Ponitrianskej galérie v Nitre.

Literatúra:

Biografický lexikón Slovenska. 2 : C-F. - Martin ; Martin : Slovenská národná knižnica, Národný biografický ústav, 2004. - S. 386. - ISBN 80-89023-44-4.

Československý hudební slovník osob a institucí. Svazek první : A-L. - 1. vyd. - Praha : Státní hudební vydavatelství, 1963. - S. 270.

Encyklopédia Slovenska : [súhrn poznatkov o minulosti a prítomnosti Slovenska]. 1. zväzok : A-D, Aba-džez / [hlavná redakcia Štefan Luby... [et al.]] ; Štefan Luby. - 1. vyd. - Bratislava : Veda, 1977. - S. 611.

História obce Svätoplukovo : historický Šalgov : monografia dejín obce / Peter Keresteš. - Nitra : Enars, 2010. - 255 s. - ISBN 978-80-970435-3-7.

Inžinier Július Ďuriš ... - Fotogr. 1. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. 11, č. 6 (1987), s. 32.

153.

ĎURIŠOVÁ Miriam, flautistka, nar. Topoľčany. Na hudobnej škole pod pedagogickým dohľadom Ondreja Pápaia sa učila hre na priečnej flaute. V štúdiu hudby pokračovala na Súkromnom konzervatóriu Dezidera Kardoša v Topoľčanoch, kde sa zapájala do verejnej koncertnej činnosti. Štúdium ukončila záverečným absolventským recitálom roku 2000 a pokračovala v štúdiu na Pedagogickej fakulte Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre, odbor hudobná výchova so zameraním na hru na priečnej flaute. Štúdium ukončila roku 2004 recitálnym vystúpením v Ponitrianskom múzeu. Na študentských súťažiach ŠVOUC dvakrát obsadila 1. miesto a raz 2. miesto. Roku 2003 bola ocenená Cenou rektora UKF. Ako sólistka vystupovala vo viacerých mestách Slovenska na festivaloch a koncertných podujatiach. Popri štúdiu sa od roku 2000 venovala aj pedagogickej činnosti na Základnej umeleckej škole Ladislava Mokrého v Topoľčanoch, kde vyučovala hru na priečnej i zobcovej flaute. Spolupracovala i s príležitostným komorným orchestrom mesta Topoľčany a so Spevokolom učiteľov Topoľčianskeho okresu. Pôsobí na Katedre hudby Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre ako interná doktorandka.

Literatúra:

XVI. medzinárodný festival sakrálnej hudby MUSICA SACRA = XVIth international festival MUSICA SACRA : Nitra 4.6. - 4.7.

2006 ; [zostavila Ľudmila Bratová]. - [1. vyd.]. - Nitra : Mesto Nitra - Mestský úrad, 2006. - S. 17-20.

154.

ĎUROVEC Peter, operný spevák, nar. 1975, Nitra. Operný spev vyštudoval na Vysokej škole múzických umení v Bratislave. Dva roky pôsobil ako sólista v Banskej Bystrici a ďalšie dva roky v rakúskom St. Pölten. Potom sa usadil v rodnej Nitre, kde začal vyučovať spev na vysokej škole, neskôr i na konzervatóriu v Topoľčanoch a popritom koncertoval na voľnej nohe. V roku 2008 založil s Petrom Ševčíkom (Topoľčany) a Matejom Vaníkom (Bratislava) hudobnú skupinu LA GIOIA. Ich repertoár tvoria skladby svetovej hudobnej scény, operný spev a úpravy známych slovenských a českých hitov. Koncom roku 2009 vydali prvý album s názvom *La Gioia* (2009). V roku 2011 na súťaži Česko Slovensko má talent získali tretie miesto a v roku 2013 vydali ďalšie CD s názvom *Per te* (Adagio, 2013).

Literatúra:

Čaká nás Zlatý večer s Evou Pavlíkovou / Ľudmila Synaková. - Fotogr. 1. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXV, č. 12 (2010), s. 5.

La Gioia Adagio je plné vášne a emócií / Jana Černáková. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 22, č. 47 (2013), s. 8.

La Gioia pop operou príjemne šokuje / Jana Černáková. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 20, č. 21 (2011), s. 11.

La Gioia je tretia / (ČE). - Fotogr. 1. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 20, č. 48 (2011), s. 12.

La Gioia z Nitry postúpila do televíznej súťaže / Jana Černáková. - Fotogr. 1. In: Nitrianske noviny. - Roč. 20, č. 41 (2001), s. 8.

Premiéra barokovej opery / - kr -. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. 16, č. 24 (2007), s. 12.

„Standing ovation“ pre La Gioiu / Michaela Krivošíková. In: Močenok. - Roč. XXIII, č. 4 (2016), s. 6.

155.

EFFETA - festival duchovnej piesne sa koná vo Vrábľoch.

Literatúra:

Festival duchovnej piesne - EFFETA / Erika Komlóšiová. In: Naše Vrable. - Roč. VI, č. 23 (2009), s. 4.
Kto spieva, dvakrát sa modlí / Erika Komlóšiová. - Fotogr. In: Naše Vrable. - Roč. VIII, č. 22 (2011), s. 4.

156.

E.G.O. Group - džezovú kapelu založil v Nitre hudobník, klavirista Eugen Gnoth v roku 1993. V prvej zostave tria účinkovali vedúci skupiny a autor hudby Eugen Gnoth, Ivan „Ayala“ Matejovič a František Nozdrovický. V roku 1996 sa zúčastnili na festivale FIMU (Festival International de Musique Universitaire) v zostave Egon Gnoth (klavír), F. Nozdrovický (basová gitara, akordeón) a S. Kertész (flauta, trombón). V Nitre pravidelne hrávali džezové stredy a úspešne vystupovali nielen doma, ale aj v zahraničí - v Rakúsku, Maďarsku i vo Francúzsku (Belfort). Skupina aj v súčasnosti vystupuje na rôznych kultúrnych podujatiach.

Literatúra:

Cítili spriaznenosť duší : obecnstvo na francúzskom hudobnom festivale skandovalo "Nitra, Nitra..." / Jana Stopková. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. VI, č. 23 (1997), s. 3.
Divadelní hudobníci / Jožo Malý. - Fotogr. 1. In: Oblastné nitrianske noviny. - Roč. 3, č. 17 (1994), s. 5.
Džezový večer v réžii ARS Studia / Ľudmila Synaková. - Fotogr. 3. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXII, č. 6 (2007), s. 28.
E.G.O. Group a židovská hudba / - st -. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. VI, č. 27 (1997), s. 5.
E.G.O. Group opäť úspešne. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. VIII, č. 22 (1999), s. 6.
E.G.O. Group opäť úspešne. - Fotogr. In: Vrabeľské regionálne noviny. - Roč. IV, č. 22 (1999), s. 6.
Hudobné večery sa pokúsili oživiť pešiu zónu / Ľudmila Synaková. - Fotogr. 2. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXV, č. 10 (2010), s. 30.
Jazz Egona Gnotha v galérii / - st -. In: Nitrianske noviny. - Roč. V, č. 5 (1996), s. 5.
Jazzová nálada v galérii. In: Nitrianske noviny. - Roč. V, č. 2 (1996), s. 4.
Kabaret v Ostrave úspešný: každá streda s E.G.O. Group / - st -. - In: Nitrianske noviny. - Roč. VI, č. 45 (1997), s. 5.
Nitriansky jazz zažiaril: E.G.O. Group z francúzskeho Belfordu v „žltom tričku“ / (kk). In: Nitriansky hlásnik plus. - Roč. III (VI), č. 22 (1996), s. 7.
V skupine E.G.O. Group majú muzikanti - penzisti spolu vyše 540 rokov / Jana Černáková. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 25, č. 44 (2016), s. 14.
Vylúčia Egona Gnotha zo základnej umeleckej školy? / Marie Vrabcová. - Fotogr. In: Nitriansky hlásnik plus. - Roč. III (VI), č. 25 (1996), s. 2.

157.

ECHO - detský spevácky zbor pôsobí pri Kostole sv. Ladislava v Nitre od roku 1990. Dirigentkou zboru je Katarína Terlandayová.

Literatúra:

Echo vo svete : z cesty do Španielska a Portugalska. - Fotogr. 1. In: Nitrianske noviny. - Roč. III, č. 28 (1994), s. 5.

158.

ELEKTROAKORD - hudobná skupina OV ČSM z Nitry pôsobí pod vedením Vila Lénarta. Speváčkou skupiny je Katka Šimková Kühnová. Hrajú skladby vokálne i inštrumentálne.

Literatúra:

V uplynulých dňoch. In: Nitriansky hlas. - Roč. VIII (XVII), č. 28 (1967), s. 3.

159.

ELEKTRONIK - vrabeľská hudobná skupina bola založená v roku 1980. Vo svojich začiatkoch pôsobila hlavne v Nitre a okolí. Vo Vrabeľoch hrajú od roku 1990. Členovia kapely: Anton Jung (vedúci skupiny, klávesy), Rudo Virágh (klávesy), Vlado Tomanka (bicie a sólová gitara), Ivan Uharček (sprievodná gitara), Tamara Gončarová (speváčka). Dominantu ich repertoáru tvorí hlavne hudba 70. a 80. rokov, ale hrajú i hudbu iných žánrov.

Literatúra:

Je nemožné v nedeľu prejsť popri... / - r -. - Fotogr. In: Vrabeľské regionálne noviny. - Roč. XI, č. 37 (2002), s. 1.
Nedeľné popoludnia so skupinou Elektronik / - ed -. - Fotogr. In: Vrabeľské regionálne noviny. - Roč. X, č. 31 (2001), s. 1.
Prázdniny s Elektronikom / Eva Dóriová. - Fotogr. In: Vrabeľské regionálne noviny. - Roč. XI, č. 29 (2002), s. 1.

160.

ELEN JARKO, libretista a textár, spisovateľ, prekladateľ, nar. 5. 4. 1895, Komárov (Česká republika), zom. 20. 4. 1978, Bratislava. Vlastným menom Jaroslav Kaiser, pseud. Elka, Jarko Elen. V rokoch 1905-1913 študoval na reálnom gymnáziu v Písku, 1913-1915 strojný inžinierstvo na ČVUT v Prahe. Po štúdiu pracoval v železniarňach, od roku 1918 ako učiteľ v Litni, Spišskej Novej Vsi, Topoľčanoch, Seredi, Ľubietovej, Martine a v Komárne, 1928-1938 riaditeľ

meštianskej školy v Senci, 1938-1944 odborný učiteľ v Bratislave, 1944 pracovník školského inšpektorátu v Zlatých Moravciach, 1945-1952 prednosta oddelenia umenia Povereníctva školstva a osvety, 1952-1955 riaditeľ strednej školy v Bratislave, od 1955 na dôchodku. Publikoval poéziu i prózu, spolupracoval aj s davistami. Významne sa pričínil o podobu a zameranie modernej slovenskej socialistickej literatúry polovice 20. rokov. Priekopník slovenského hudobného divadla. Spolupracoval s G. Dusikom, K. Elbertom, J. Pelikánom, E. Genersichom, Š. Jurovským a i. Napísal vyše 500 a preložil vyše 700 textov tanečných a masových piesní (z pôvodných o. i.: *Stupavská krčma*, *Katarína*, *Katka*, *Milión hviezd*, *Ej, horička zelená*), napísal libretá k operám, desiatky libriet k operetám, ľudovým spevohrám a hudobným komédiám. Preložil vyše 50 libriet klasických oper a operiet (*Bizet: Carmen*; *Verdi: Aida*, *Traviata*; *Puccini: Sestra Angelica*, *Turandot*, *Gianni Schischi*; *Škroup: Drotár*; *Offenbach: Parížsky život*; *Schubert: Dom u troch dievčatiek*; *Lehár: Paganini* atď), z nemčiny a francúzštiny do slovenčiny preložil piesňové cykly F. Schuberta, J. Brahmsa, F. Mendelssohna, C. Debussyho, ale aj texty diel J. S. Bacha, L. v Beethovena, P. I. Čajkovského, M. I. Glinku, G. F. Händla, F. Chopina, M. P. Musorgského, R. Schumanna, J. Straussa a i., napísal desiatky veseloherných scénických útvarov, skečov a grotesiek.

Dielo : dramatické: Starý rok pred súdom (Praha, 1932); Záhadná tanečnica (Trnava, 1933); Zatúlaný Mikuláš (Praha, 1933); Povraz pre šťastie (Žilina, 1935); Originál tety Kristíny (Trnava, 1938); Penzión U bielej panej (Trnava, 1944); *operetné a operné libretá (výber)*: Bozkávajúci lupič (Trnava, 1937, hudba A. Kandra); Viola chce k filmu (Trnava, 1938, hudba A. Mariot); Ej, horička zelená (Trnava, 1939, hudba J. Pelikán); Slečna vdova (B. m., 1940, hudba J. Móry); Svitanie (B. m., 1940, hudba L. Holoubek); Amor šarapatí (Trnava, 1941); Vy krásne Tatry malebné (Trnava, 1941); Pozor na vlak (Trnava, 1944, hudba G. Dusík); Nevesta z lepších kruhov (B. m., 1956, hudba J. Móry); Lampiónová slávnosť (B. m., 1958-59, hudba J. Kowalski); Švédsky mramor (B. m., 1963, hudba J. Kowalski); Majáles (hudba Z. Cón); Yuki - Dcéra slnka (B.m.,b.r., hudba J. Kowalski).

Literatúra:

Biografický lexikón Slovenska. 2 : C-F - Martin ; Martin : Slovenská národná knižnica, Národný biografický ústav, 2004. - S. 427-428. - ISBN 80-89023-44-4.

Encyklopédia dramatických umení Slovenska. 1 : A-L / zostavili Richard Blech...[et al.]. - 1. vyd. - Bratislava : Veda, 1989. - S. 347. - ISBN 80-224-0000-9.

Encyklopédia Slovenska : [súhrn poznatkov o minulosti a prítomnosti Slovenska]. 2. zväzok : E-J, Ebeczky-Juvenel / [hlavná redakcia Vladimír Hajko... [et al.]]; Vladimír Hajko. - 1. vyd. - Bratislava : Veda, 1978. - S. 31.

Encyklopédia slovenských spisovateľov. 1. zväzok : A-O / [napísal kolektív autorov pod vedením Karola Rosenbauma]. - 1. vyd. - Bratislava : Obzor, 1984. - S. 124.

Pedagogická encyklopédia Slovenska. 1. zv. : A-O / [vedúci autorského kolektívu Ondrej Pavlík] ; Ondrej Pavlík. - 1. vyd. - Bratislava : Veda, 1984. - S. 220.

Slovenský biografický slovník : (od roku 833 do roku 1990). 2. zväzok : E-J ; [hlavná redakcia Vladimír Mináč...[et al.]]. - 1. vyd. - Martin : Matica slovenská, 1987. - S. 13.

ELRIGO pozri **RIGO** Ladislav

161.

EMERÁM - katedrálny spevácky zbor bol založený v roku 1986 a prijal názov chrámu, v ktorom účinkuje. Zbor pôsobí pod záštitou Biskupského úradu v Nitre a jeho snahou je pozdvihnutie sakrálneho hudobného diania v meste. V 20. storočí mal na pozdvihnutí sakrálnej zborovej tvorby veľkú zásluhu nitriansky hudobný skladateľ Jozef Rosinský, z ktorého tvorby čerpá i zbor Emerám. Okrem jeho skladieb sú náplňou činnosti zboru sakrálne skladby k náboženským obradom podľa liturgického obdobia, ako i skladby svetonárodných autorov. Zbor viedli viacerí významní predstavitelia nitrianskeho hudobného života : Jozef Rosinský, Otto Kolár, Milan Ševčík, Ľudovít Tibenský, Ladislav Korček, Ladislav Gero, Katarína Terlandayová, Ľudovít Šandrik. Od roku 2002 vedie chrámový zbor regenschori Ing. Milan Ševčík. Okrem katedrálneho chrámu pôsobí zbor i v piaristickom kostole, najmä pri významných cirkevných sviatkoch a účinkuje aj pri občianskych obradoch a kultúrno-spoločenských podujatiach. Spevokol sa každoročne zúčastňuje na festivale Zbory mestu.

Literatúra:

Hudobný život v Nitre : (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra - literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 182. - ISBN 80-967654-1-8.

Zbory mestu : Nitra 1. septembra 1998 : festival speváckych zborov s medzinárodnou účasťou ; [zostavila Magda Radecká]. - Nitra : Ponitrianske kultúrne centrum - Ponitrianske osvetové stredisko, 1998. - S. 5.

Zbory mestu : festival speváckych zborov : 22. - 24. november 2002 Nitra / [zostavili Ľudmila Bratová, Dagmar Bojdová]. - Nitra : Mestský úrad, 2002. - S. [13].

Katedrálly spevokol „Emerám“ sa predstavuje... / Ladislav Hagara. - Fotogr. 1. In: Nitra. - Roč. XIX, č. 4 (1994), s. 38-39.

Katedrálly spevokol Emerám vznikol z iniciatívy Milana Ševčíka / (S). - Fotogr. 2. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXIX, č. 2 (2014), s. 11.

Katedrálny zbor Emerám dostal meno podľa chrámu, v ktorom účinkuje / Viera Ondrušková. - Fotogr. 2. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXXI, č. 3 (2016), s. 10-12.

Koncert v múzeu / Štefan Kukan. In: Nitrianske noviny. - Roč. IX, č. 23 (2000), s. 12.

Koncert v múzeu / Štefan Kukan. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. IX, č. 23 (2000), s. 12.

Nitrianske zbory obyvateľom mesta / - si -. - Fotogr. 1. In: Nitra. - Roč. XXIV, č. 1 (2000), s. 31.

Zbory opäť zaspievajú mestu / (SYN). In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXVII, č. 11 (2012), s. 16.

162.

ENS - hudobná skupina vznikla v roku 1991 vo Vrábľoch, po rozpade pôvodnej zostavy, kedy v skupine zostali dvaja členovia Ľuboš Korčok (gitara) a Peter Ivan (basová gitara). V roku 1993 sa k nim pridal Peter Vereš (spev, textár), neskôr Stano Kertész (bicie). V roku 1997 natočili album The First. V roku 1998 obsadili 1. miesto v celoslovenskej súťaži autorov a interpretov Victoria Regina v Piešťanoch (s piesňou Smutná láska), v súťaži Slovak Gold získali ocenenie Kapela Týždňa. Od roku 1999 hrá v zložení: Ľuboš Korčok (gitara), Peter Vereš (spev), Peter Ivan (basgitara), Attila Tóth (bicie). Hrajú melodický rock, založený výhradne na vlastnej produkcii so slovenskými textami Vydali demo nahrávku na kazete s názvom Skončil sa flám a v roku 1997 CD s názvom „the first“.

Literatúra:

ENS v Rock FM. – Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. IV, č. 11 (1999), s. 1.

Hudobná skupina ENS. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. IV, č. 12 (1999), s. 1.

Kultúrne leto nekončí / Silvia Struhárová. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XI, č. 34 (2002), s. 6.

Skupina ENS... / Eva Doriová. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. IX, č. 36 (2000), s. 1.

Víťazom festivalu vrábelská skupina ENS / Juraj Čokyna. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. III, č. 25 (1998), s. 1.

163.

ERDÉLYSZKY Viola, hudobníčka. Pôsobila v Nitre.

Literatúra:

Nitra arany könyve. - Nitra : Dr. Faith Kiadása, 1940. - S. 43.

164.

EVANJELICKÝ SPEVÁCKY ZBOR - pôsobí pri Evanjelickom kostole svätého Ducha v Nitre. Nitriansky zbor dlhé roky viedla Katina Kühnová.

Literatúra:

Koncert v starom divadle / Erika Rusnáková. In: Nitrianske noviny. - Roč. IX, č. 49 (2000), s. 6.

Výťažok z koncertu ide na úhradu dlhu / - r -. In: Nitrianske noviny. - Roč. X, č. 25 (2001), s. 1.

165.

EVERLONG - rocková kapela vznikla v roku 2008 v Šuriankach. Členovia skupiny : Adam Urban (spev, basgitara, klávesy), Juraj Urban (gitara, vokály), Peter Zelenák (gitara), Jozef Bánovský (bicie). Textárom skupiny je Adam Urban a na skladaní hudby sa podieľajú všetci členovia skupiny. V roku 2009 obsadili prvé miesto v európskej internetovej hitparáde s piesňou Zostanem. V roku 2011 členmi kapely boli Adam a Juraj Urbanovci a Adam Haver (bicie). V roku 2011 vydali svoje prvé CD s názvom Úspech si nekúpim.

Literatúra:

Everlong nahral svoj prvý album Úspech si nekúpim / Jana Černáková. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 20, č. 39 (2011), s. 8.

Everlong zahrál na zraze otužilcov, struny vydržali / Jana Černáková. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 21, č. 3 (2012), s. 8.

Skupina Everlong prvá v internetovej hitparáde / (LAZ). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 18, č. 10 (2009), s. 9.

166.

EXTENSE - rocková kapela bola založená v roku 2008 v Nitre. Jej členmi sú Tomáš Lóbb (spev a gitara), Juraj Zaujec (gitara), Martin Slávik - Slavo (bicie), Filip Chrenko (basgitara), Michaela Mozolová (spev).

Literatúra:

Extense to vie na pódiu riadne roztočiť / Jana Černáková. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 20, č. 35 (2011), s. 9.

167.

ÉCSI Gyöngyi, speváčka, folkloristka, zberateľka ľudových piesní, nar. 1965, Šaľa. Študovala žurnalistiku na Univerzite Komenského v Bratislave, teológiu v Komárne. Bola sólistkou bratislavských folklórnych súborov Ifjú Szívek, Ghymes, viedenskej skupiny Kaláris a pôsobí v medzinárodnej speváckej skupine Vents d'Est (Keleti Szél). Zo súbormi

precestovala takmer celú Európu a vystupovala aj v Južnej Amerike, Jordánsku a i.. Spolupracovala a nahrávala platne s českými a francúzskymi hudobníkmi. Jej platne vyšli s názvom *Karácsonyi népekek, Argyékus kismadár*.

Literatúra:

Családi szolgálatban / Dusza István. In: Vasárnap. - Roč. 29, č. 50 (1996). - Príl. Hangkép. - S. 8-9.

Találkozás Écsi Gyöngyivel : megfestette az énekemet / Németh Ingrid. In: Új Nő. - Roč. 1, č. 7 (1995), s. 25-27.

Argyékus kismadár / Nagyvendégi Éva. In: Új Nő. - Roč. 8, č. 2 (2002), s. 26-28.

168.

FABERA Anton, hudobný pedagóg. Pôsobil ako pedagóg a riaditeľ na Základnej umeleckej škole v Nitre.

Literatúra:

Hudobný život v Nitre : (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra - : literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 179. - ISBN 80-967654-1-8.

Mesto, kde vládnu múzy: úspechy a problémy Základnej umeleckej školy / Jana Stopková. In: Oblastné nitrianske noviny. - Roč. 3, č. 9 (1994), s. 3.

65 rokov ZUŠ v Nitre / M. Hroncová. - Fotogr. 5. In: Nitra. - Roč. XIX, č. 9 (1994), s. 36-39.

169.

FAJNOR Štefan, hudobný skladateľ, folklorista, advokát, nar. 16. 2. 1844, Brezová pod Bradlom, zom. 26. 4. 1909, Viedeň (Rakúsko), poch. v Senici. Študoval na evanjelickom lýceu v Bratislave, teológiu v Bratislave, 1864-1867 právo v Budapešti a Bratislave. V rokoch 1856-1861 sa súkromne venoval hudbe u V. Schuriga v Bratislave. Pôsobil ako advokátsky koncipient u J. Francisciho v Liptovskom Mikuláši, u M. Mudroňa v Bratislave a Koronthályho v Senici. Od roku 1869 samostatný advokát v Senici. Aktívne pôsobil v cirkvi, v Senici presbyter, právny zástupca a poddozorca, dozorca Nitrianskeho seniorátu. Hudobný skladateľ a propagátor Smetanovho diela, udržiaval kontakty s českou hudbou a kultúrou (J. Vlček, V. J. Novotný, L. Kuba, F. Šubert, J. Rauscher, A. Pokorný, bratia Mrštíkovi a Úprkovi), 1879 prednášal v Umeleckej besede v Prahe o slovenskej ľudovej piesni. Zbieral a harmonizoval ľudové piesne, skladal klavírne a zborové skladby, príležitostne vystupoval aj koncertne a komponoval na texty slovenských a českých básnikov. Jeho skladby vyšli v Zbierke slovenských mužských zborov M. Ruppeltda, v Hlahole, v hudobnej prílohe Knihovny československej (1880), v almanachu K. Salvu a K. Kálala Od Šumavy k Tatrám (1898).

Dielo: skladby pre klavír: Pochod požunských Slovákov (1863); Sväto-martinský pochod (na text P.O.- Hviezdoslava, Martin 1885); Mor ho – pochod slovenský (na text S. Chalupku); klavírne variácie: Bojovník (1860, na text J. Kalinčiaka); Dobrú noc; Hej, Slováci; Kukučka; Nitra; Poľská hymna; rôzne polky, mazúrky, kadrily a i.; pre organ: prelúdium a fuga d mol Nitra, milá Nitra; pre spev a klavír: Címbal a husle (1876-77, na text A. Heyduka); Király hymnus; Kukučka; Limbora; Modlitba (na text S.H.- Vajanského); Nôžka; Pieseň Svetozára-Hurbana; Pieseň otroka (na text S. Čecha); Zo tmy na svetlo (1887); mužské zbory: Hymnus (1862, na text S. Tomášika); Do zbroja (1873); Žiaľ (1873); Materinská reč v cudzine (1896, na text P. Bellu-Horala); Básnické prvosenky (na text P.O.-Hviezdoslava); Dcéra a mať; Dobrovoľnícka; Hurrah; Kto za pravdu horí (na text K. Kuzmányho); Nepokoj; Ohlas a i.; miešané zbory: Orala; Horela lipka; Mať moja; Na zdar matke Sláve (na text I. Žiaka –Somolického); Žalospev (na text P. O.-Hviezdoslava) a i.; ženské zbory: Krásna chvíľa (na text S.H.-Vajanského); teoretické: Naše národné spevy. Slovenské pohľady, 1, 1881, s. 223-232.

Literatúra:

Evanjelici v dejinách slovenskej kultúry / Pavel Uhorskai, Eva Tkáčiková. - 1. vyd. - Liptovský Mikuláš : Tranoscius, 1997. - S. 73-74. - ISBN 80-7140-143-9.

Slovenský biografický slovník : (od roku 833 do roku 1990). 2. zväzok : E-J ; [hlavná redakcia Vladimír Mináč...[et al.]]. - 1. vyd. - Martin : Matica slovenská, 1987. - S. 49-50.

Súpis slovenských hudobní a literatúry o hudobníkoch / Juraj Potúček. - Bratislava : Nakladateľstvo Slovenskej akadémie vied a umení, 1952. - S. 76.

170.

FANČOVIČ Mário, operný, operetný spevák (tenor), zbormajster, umelecký vedúci vokálnej skupiny Close Harmony Friends, nar. 1969, Nitra. Študoval na Konzervatóriu v Bratislave, na JAMU v Brne a na Vysokej škole múzických umení v Bratislave. Už počas štúdia na vysokej škole pôsobil v Komornej opere vo Viedni. Po skončení štúdia pôsobil v Bratislave ako sólista spevohry Novej scény a zároveň stvárnil vo viedenskej Komornej opere a v divadle Ronacher viacero sólových postáv. Je niekoľkonásobným laureátom medzinárodnej operetnej súťaže Franza Lehára. V súčasnosti pôsobí ako profesionálny spevák v Rakúsku. V Slovenskom národnom divadle stvárnil postavu Caramela v operete Noc v Benátkach od Johanna Straussa. Ako hosť pôsobí tiež v Štátnej opere Banská Bystrica. Roku 1990 založil a dodnes umelecky vedie vokálnu skupinu Close Harmony Friends, ktorá slávi úspechy nielen v Európe, ale aj v Austrálii a Južnej Amerike. Pôsobí aj ako sólista populárneho orchestra Bratislava Hot Serenaders.

Literatúra:

14. medzinárodný festival Musica sacra = 14th international festival of sacral music Musica sacra : pod záštitou Jána Chryzostoma kardinála Korca a primátora mesta Nitra Ferdinanda Víteka : 6. jún - 4. júl 2004 / [zostavila: Ludmila Bratová]. - Nitra : Mestský úrad, 2004. - S. 14-16.

Zbory mestu : festival speváckych zborov : 24.-26. november 2000. - [1. vyd.]. - Nitra : Mesto Nitra - Mestský úrad, 2000. - [10] s.

Mario Fančovič stvární hlavnú rolu na doskách SND / Silvia Struhárová. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. X, č. 48 (2001), s. 18.

Mario Fančovič stvární hlavnú rolu na doskách SND / Silvia Struhárová. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. X, č. 48 (2001), s. 18.

Mário Fančovič krstil dcéru Abigail / - čuj - . Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIII, č. 33 (2004), s. 6.

Mário Fančovič krstil dcéru Abigail / - čuj - . Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XIII, č. 33 (2004), s. 6.

Miniprofil HŽ: Mário Fančovič spevák a zbormajster / Silvia Struhárová. In: Hudobný život. - Roč. 32, č. 3 (2000), s. 6-7.

Nitran Mario Fančovič stvární hlavnú rolu na doskách SND / Silvia Struhárová, Mario Fančovič. In: Sme. - ISSN 1335-440X, Roč. 9, č. 269 (23.11.2001). - [Príl.] Západné Slovensko. - Roč. 1, č. 45, s. 16.

Operný spevák Mário Fančovič považuje auto za obývačku / Slavomíra Ďurišová. - Fotogr. In: Vrábelské noviny. - Roč. XIV, č. 42 (2005), s. 17.

S Close Harmony Friends spievajú aj fanúšikovia: jeho deti si skôr pospevovali ako hovorili / Jana Lazániová. In: Nitrianske noviny - ISSN 1335-8375, Roč. 17, č. 43 (2008), s. 9.

Spokojní sme vtedy, keď majú diváci zimomriavky / Alena Gašparovičová. - Fotogr. In: Mini Zlaté stránky. - ISSN 2453-627X, Roč. 1, č. 12 (2015), s. 28-29.

V rytme operety / Terézia Ursínyová. In: Slovenka. - Roč. 51, č. 21 (1998), s. 20-21.

171.

FARKAS Jozef, hudobník, primáš ľudovej kapely, príslušník druhej generácie hudobníckej rodiny Farkasovcov, nar. 1907, zom. 1984, Šaľa. Talent zdedil po svojom otcovi Antonovi Farkasovi, ktorý hrával v popredných zábavných podnikoch vo Viedni a Budapešti. Vďaka podpore rodín Bordácsovcov a Horváthovcov z Veči sa dostal do Trnavy, kde navštevoval kurzy hudobnej výchovy, naučil sa čítať noty a počúval diela skladateľov Zoltána Kodálya a Mikuláša Schneidera-Trnavského. V Trnave hral profesionálne až do roku 1938 v hudobných kapelách. Neskôr sa stal primášom a uznávaným členom každej hudobnej skupiny, lebo okrem nôt ovládal i všetky druhy sláčikových nástrojov a tiež vynikajúco hral na cimbale. Hrával v prvotriednych zábavných podnikoch, bol spoľahlivým primášom a hudobníkom aj pri hudobných orchestrových predstaveniach. V Šali bol obľúbeným huslistom i pri rôznych amatérskych divadelných predstaveniach, i operného a operetného žánru moderných skladateľov.

Literatúra:

Šaľa / László Bukovszky ... [et al.] ; zostavovateľka Veronika Nováková. - 1. vyd. - Šaľa : Mesto Šaľa, 2004. - S. 198. - ISBN 80-89032-21-4.

Vágsellye 1002-2002 / Bukovszky László ...[et al.] ; [a könyv anyagát összeállította Novák Veronika]. - 1. kiad. - Dunaszerdahely : NAP Kiadó, 2002. - S. 198-199. - ISBN 80-89032-21-4.

Jozef Farkas, primáš ľudovej kapely ovládal noty / Markus Gáll. - Fotogr. In: Šalianske noviny. - Roč. VII, č. 13 (1997), s. 4.

172.

FATANGO - festival argentínskeho tanga. Nultý ročník sa konal v júni 2015 v Topoľčanoch, prvý ročník v máji 2016 v Nitre a Topoľčanoch a druhý ročník festivalu v Nitre. Koncerty sa konajú v Synagóge v Nitre.

Literatúra:

Bude festival Fatango / (RE). In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 27, č. 18 (2018), s. 12.

V synagóge začína festival Fatango / (KO). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 26, č. 17 (2017), s. 15.

173.

FATRANČEK - detský folklórny súbor pôsobí pri Základnej škole na Fatranskej ulici v Nitre pod vedením vychovávateľiek Edity Antalovej a Lucie Cibulovej.

Literatúra:

Fatranček úspešný na Heličkách / (ph). - Fotogr. 1. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXVI, č. 5 (2011), s. 6.

174.

FEDOR Viliam, hudobný pedagóg, zbormajster, nar. 3. 1. 1913, Smolník, zom. 28. 11.1979, Bratislava. V rokoch 1923-1927 študoval na meštianskej škole a na Učiteľskom ústave v Prešove, 1943-1948 kompozíciu u E. Suchoňa a dirigovanie u K. Schimpla na konzervatóriu v Bratislave, 1949-1952 hudobnú výchovu a pedagogiku na Pedagogickej fakulte Slovenskej univerzity v Bratislave, 1952 PaedDr., 1966 CSc., 1972 doc. Pôsobil ako učiteľ v Nižnom Slavkove, v Hertníku, 1939-1942 na meštianskej škole v Rajci, 1942-1943 na učiteľskej akadémii v Michalovciach, 1943 na meštianskej škole, 1943-1949 profesor na učiteľskej akadémii, 1949-1953 asistent Pedagogickej fakulty Univerzity Komenského, 1953-1959 odborný asistent Vysokkej pedagogickej školy, 1959-1966 Filozofickej fakulty UK v Bratislave, 1966-1978 vedúci Katedry hudobnej výchovy Pedagogickej fakulty v Nitre. Venoval sa metodike vyučovania hudby

a hudobnej výchovy. Autor viacerých metodických príručiek a učebníc z oblasti metodiky hudobnej výchovy, štúdie publikoval v domácich a zahraničných muzikologických zborníkoch a časopisoch. Prispieval do časopisov Hudobná výchova, Slovenská hudba, Osvetová práca a i. Autor prvej slovenskej syntetickej publikácie z metodiky hudobnej výchovy. Dirigent vysokoškolského hudobno-speváckeho súboru Pedagóg, 1953-1958 dirigent a umelecký vedúci Spevokolu bratislavských učiteľiek, po 1958 umelecký vedúci Umeleckého súboru UK. Bol iniciátorom založenia Slovenskej spoločnosti pre hudobnú výchovu a jej predsedom.

Dielo: knižné: Slovník hudobných výrazov (Trnava, 1943); Sluchová výchova (Bratislava, 1952); Metodika hudobnej výchovy (Bratislava, 1954); Metodický sprievodca k učebnici hudobnej výchovy pre 4. a 5. ročník (Bratislava, 1956); Poslech hudby na národní škole (Olomouc, 1957, spoluautor); Dětský pěvecký soubor (Praha, 1963, s J. Vrchotovou-Pátovou); Intonácia a sluchová analýza (Bratislava, 1967 s L. Lengom); Sborový zpěv a řízení sboru (Praha, 1969, s J. Vrchotovou-Pátovou); Programovaná učebnice intonace a sluchové analýzy (Praha, 1977, so Z. Švábou); *učebnice:* Učebnica hudobnej výchovy pre 3. - 5. ročník (Bratislava, 1952); Učebnica hudobnej výchovy pre 3. a 4. ročník (Bratislava, 1953, spoluautor); Učebnica hudobnej výchovy pre 4. a 5. ročník (Bratislava, 1956); Učebnica hudobnej výchovy pre 2. ročník pedagogických škôl (Bratislava, 1959, spoluautor); Učebnica hudobnej výchovy pre 6. ročník ZDŠ (Bratislava, 1961, s L. Lengom); Hudobná výchova s metodikou pre 3. a 4. ročník pedagogických škôl (Bratislava, 1965, spoluautor); *štúdie: (výber):* Základy hudobnej pedagogiky. In: Zborník Pedagogickej fakulty v Banskej Bystrici 9, 1958; O pomere tonálnej a intervalovej intonácie. In: Sborník prací PF UJEP v Brně. Vokální podnět a reakce žáka 1. Brno 1967, s. 67-70; Metodika na muzikalnogo. In: Muzyka, noty, učenci. Sofia 1968, s. 104-142; Predmet hudobnej psychológie. In: Metodologické problémy hudební pedagogiky. Praha 1969; Účast' hudby v rozhlase pri výchove mládeže. In: Výchovné poslanie hudobného rozhlasu. Bratislava 1970; O súvislosti metrorhythmickéj a výškovej organizácie melódie pri intonácii. In: Sborník prací PF UJEP v Brně. Vokální podnět a reakce žáka 2. Brno 1971; Pojem intervalovej intonácie. In: Zborník Pedagogickej fakulty v Nitre, 9, 1972, s. 20-69; *vysokoškolské skriptá (výber):* Sluchová analýza (Bratislava, 1952); Intonácia a sluchová analýza (Bratislava, 1958, s L. Lengom); Reprodukce současné sborové skladby (Praha, 1962, s J. Vrchotovou-Pátovou); Rozbory doporučených skladiieb (Praha, 1964, s J. Vrchotovou-Pátovou); Úvod do hudební psychologie 1-2 (Praha, 1972-1975, s F. Sedlákom); Hudobná výchova 2 pre PF (Bratislava, 1973, s E. Višňovskou).

Literatúra:

Biografický lexikón Slovenska. 2 : C-F - Martin ; Martin : Slovenská národná knižnica, Národný biografický ústav, 2004. - S. 513-514. - ISBN 80-89023-44-4.

Hudobný život v Nitre : (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra- : literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 195. - ISBN 80-967654-1-8.

Pedagogická encyklopédia Slovenska. 1. zv. : A-O / [vedúci autorského kolektívu Ondrej Pavlík] ; Ondrej Pavlík. - 1. vyd. - Bratislava : Veda, 1984. - S. 244.

Slovenský biografický slovník : (od roku 833 do roku 1990). 2. zväzok : E-J ; [hlavná redakcia Vladimír Mináč...[et al.]]. - 1. vyd. - Martin : Matica slovenská, 1987. - S. 62.

Významné osobnosti Nitry : vydané pri príležitosti 750. výročia udelenia kráľovských mestských výsad Nitry 2. septembra 1248 / [zostavovateľ: Anton Pažitný ; foto: Koloman Zúrik, Ivan Kvapil, Gabriel Hupka]. - Nitra ; Nitra : Mesto Nitra, Mestský úrad, 1998. - S. 39-40. - ISBN 80-967814-8-0.

Jubilant / Eva Filipová. In: Hudobný život. - Roč. 10, č. 4 (27. 2. 1978), s. 7.

175.

FENIX - hudobná kapela vznikla v roku 2014. Kapelu tvorí basgitarista Viliam Motúz, gitarista a vokalista Igor Machata, spevák a gitarista Vlado Volák, vokalista a bubeník Vlado „Aldo“ Tarina a klávesák a vokalista Ján „Flocky“ Bulinsky. Štúdiovým majstrom zvuku a obrazu je Peter Singer a Vladimír Plšek, ktorý sa stará o zvuk, techniku a svetelný dizajn na produkcii. Nitrianska rocková kapela hrá najmä rockové skladby, naše i svetové hity, ale aj vlastné skladby od speváka kapely Vlada Voláka. Hrajú na kultúrno-spoločenských podujatiach v Nitre i širšom okolí, na plesoch, firemných večierkoch a pod. Od roku 2017 hrajú v novej zostave: Viliam Motúz (basgitarista), Roman Duchoň (spev, gitara), Dušan Bugár (sólová gitara), Milan Sečiansky (klávesy, spev) a Lukáš Perný (bubeník).

Literatúra:

Názov Steš, nesteš, nehaj tak neprešiel. Vyhrál Fenix / Jana Černáková. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 25, č. 32 (2016), s. 11.

Nitriansky Fenix vstal z popola, funguje v novej zostave / Jana Černáková. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 26, č. 27 (2017), s. 10.

176.

FERIKOVÁ Renatka, operná speváčka (soprán), nar. 1992, Marghita (Rumunsko). Do troch rokov žila v Rumunsku, potom sa rodičmi, rumunskými Slovákami, presťahovali do Veľkého Krtíša. Na Základnej umeleckej škole vo Veľkom Krtíši od 15 rokov navštevovala hodiny spevu, potom študovala na Súkromnom konzervatóriu Heleny Madariovej

v Nitre, v speváckej triede Evy Pacovskej. Od ľudových pesničiek, s ktorými začala v umeleckej škole vo Veľkom Krtíši sa postupne prepracovala k opernému spevu. Na medzinárodných i domácich speváckych súťažiach dosahuje dobré výsledky.

Literatúra:

Na súťažiach boduje lyrický soprán Renatky Ferikovej / Jana Černáková. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 19, č. 30 (2010), s. 9.

177.

FESTIVAL CANTATE - 1. ročník prehliadky speváckych zborov vychádza z 15-ročnej tradície prehliadky Zbory mestu a rovnako dlho trvajúcej prehliadky Spev nás spája, ktorú organizovalo Krajské osvetové stredisko v Nitre.

Literatúra:

Vznikol Festival Cantate / Mária Šulíková. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 25, č. 47 (2016), s. 13.

178.

FESTIVAL DETSKÝCH A MLÁDEŽNÍCKYCH KREŠŤANSKÝCH ZBOROV EFFETA - sa koná od roku 2002 vo Vrábľoch. Na festivale vystupujú amatérske kresťanské zbory pôsobiace na úrovni svojich farností, kde spevom spestrujú liturgie sv. omši a slávností.

Literatúra:

Otvárali srdcia poslucháčov piesňami o Bohu / Erika Komlóšiová, Eva Koprďová ; Eva Koprďová. In: Naše Vrábľa. - Roč. IV, č. 24 (2007), s. 4.

179.

FESTIVAL DYCHOVÝCH HUDIEB Hostie - tradičný festival sa koná od roku 1962 v obci Hostie. Na festivale vystupujú dychovky z regiónu Zlatých Moraviec a hostia nielen zo Slovenska ale aj zo zahraničia.

Literatúra:

Festival dychoviek funguje už 51 rokov / [autor] (TH). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 22, č. 30 (2013), s. 6.

Festival dychových hudieb. In: Tekovské noviny. - Roč. 7, č. 14 (1997), s. 5.

Festival v Hostí slávil polstoročnicu / Petra Dolná. - Fotogr. In: Požitavské noviny. - Roč. 1, č. 4 (2012), s. 5.

Plechová rozprávka v údolí mládeže / (fm). In: Nitriansky hlas. - Roč. VIII (XVIII), č. 30 (1967), s. 1.

180.

FESTIVAL NÁRODNEJ A VLASTENECKEJ PIESNE - sa konala v roku 1968 v Nitre pri príležitosti Nitrianskej hudobnej jari.

Literatúra:

Festival v Nitre / (es). In: Hlas ľudu. - 24. 4. 1968.

181.

FIDELITAS - zmiešaný spevácky zbor bol založený v Branči v roku 1995. Spevácky zbor od počiatku preferoval vystúpenia v chrámovom prostredí. Do roku 2012 však nepredstavoval organizovaný súbor. Až potom nastal zvrät a speváci sa rozhodli pôsobiť pod latinským názvom Fidelita, čo znamená bratstvo. Odkedy sa zbor stal organizovaným umeleckým telesom môže sa pochváliť množstvom vystúpení na Slovensku (Čechynce, Žirany, Jelenec, Neded, Dolná Krupá) a v susednom Maďarsku (Budapešť, Bánhida, Piliscsev). Fidelitas sa zúčastňuje na rôznych akciách, ako sú obecné dni, každoročne spieva na púti v Nitre na Kalvárii vo sviatok Nanebovstúpenia Panny Márie. Zástupkyňou zboru je Beáta Pintérová.

Literatúra:

Ženské aj mužské hlasy. - Fotogr. 1. In: Mozaika miestnej kultúry 2015 : občasník Krajského osvetového strediska v Nitre. - [1. vyd.]. - Nitra : Krajské osvetové stredisko, 2015. - S. 9. - ISBN 978-80-216-0107-9.

182.

FIEBIGOVÁ Dáša, pedagogička, poetka, hudobníčka, nar. 25. 11. 1944, Partizánska Lupča, zom. 17. 11. 2014, Nitra. Po štúdií na Pedagogickej fakulte v Martine pôsobila ako učiteľka na základných školách v Horných Krškanoch, neskôr v Lehote, najdlhšie pôsobila v Základnej škole pri nemocnici v Nitre. Bola členkou Okresného výboru Slovenského zväzu zdravotne postihnutých v Nitre a svoj voľný čas venovala práci so zdravotne postihnutými. Vo svojej tvorbe spájala poéziu s hrou na gitaru. Spievala jemne a citlivo, svojou hudbou oslovila deti i dospelých. Je autorkou i interpretkou magnetofónovej pásky *Darujem Ti lásku*, ktorá vyšla v roku 1998.

Literatúra:

Dáša Fiebiegová komponuje, i keď noty nepozná / Silvia Struhárová. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XI, č. 44 (2002), s. 9.

Dáša Fiebiegová komponuje, i keď noty nepozná / Silvia Struhárová. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XI, č. 44 (2002), s. 9.

Darujem Ti lásku. - Fotogr. 1. In: Rytier Nepoškvrnenej. - Č. 8 (1998), s. 33.

Darujem Ti lásku / - os - . - Fotogr. 1. In: Nitra. - Roč. XXII, č. 7 (1998), s. 30.

Koncert v starom divadle / Erika Rusnáková. In: Nitrianske noviny. - Roč. IX, č. 49 (2000), s. 6.

Pod'akovanie lektorke. - Fotogr. 2. In: Mozaika miestnej kultúry. - Č. 1 (2011), s. 27.

Poetické vyznanie / Ľ. Synaková. - Fotogr. 1. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXII, č. 2 (2007), s. 31.

Poéziou dávajú silu sebe i okoliu / Slavomíra Ďurišová. In: Nitrianske noviny. - Roč. 16, č. 2 (2007), s. 11.

Výt'azok z koncertu ide na úhradu dlhu / - r -. In: Nitrianske noviny. - Roč. X, č. 25 (2001), s. 1.

183.

FIVE+ - nitrianska hudobná kapela vznikla v roku 2011. Členovia kapely: spevák Aurel „Ajo“ Jansčák ml., basgitarista Vojtech „Béla“ Kertész, klávesy Martin Bíro, gitarista Jozef „Jimi“ Ružička, bicie Stanislav Kertész. Skupina hrá covery, ale má aj vlastné skladby.

Literatúra:

Keď vypadol prúd, ľudia si spievali spolu s Five+ / Jana Černáková. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 25, č. 34 (2016), s. 8.

184.

FOLKLÓRNA SKUPINA pri Mestskom dome kultúry vo Vrábľoch - bola založená v roku 1971. Umelecká vedúca Darina Vallová ako aj členovia skupiny zozbierali množstvo folklórneho materiálu vo svojom pôsobisku, ktorý spracovali do svojho programu a tak reprezentovali svoje mesto i okolie v rozhlase, televízii, na rôznych festivaloch a súťažiach doma i v zahraničí.

Literatúra:

Vrábelský folklór / [spracovala: Darina Vallová]. - Nitra : Okresné osvetové stredisko, 1986. - 48 s.

185.

FONOTURNUS - členovia kapely boli skúsenými hráčmi. Umeleckým vedúcim a skladateľom kapely bol Ľ. Blaško.

Literatúra:

Zazneli angažované pesničky. - Fotogr. 1. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. X, č. 7 (1986), s. 18.

186.

FREE DAY - rocková kapela vznikla koncom roka 1999 v Nitre. Prvý koncert mali v júni 2000. Členovia kapely: frontman Richard Bönde (basgitarista), Juraj Spišiak (gitarista), Igor Holka (bicie), Milan Klčo (spevák). Texty ich piesní sú slovenské, ale spievajú aj prevzaté piesne v angličtine. Hudobným skladateľom a textárom kapely je basgitarista Richard Bönde, ktorý pre skupinu napísal niekoľko desiatok pesničiek. Kapela pravidelne vystupuje v rockových kluboch po celom Slovensku, hrala na rockovom festivale v Starej Myjave, v Trenčíne a i. Za desaťročie na slovenskej hudobnej scéne nahráli niekoľko demo nahrávok.

Literatúra:

Skupina Free Day poslala do súťaže pieseň Mosty / Jana Černáková. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 19, č. 3 (2010), s. 8.

Zrod nitrianskej rockovej kapely Free Day ... / [aut. interv.] readis, Richard Bönde. In: Deluxe, Roč. III, č. 10 (2008), s. 14-17.

187.

FREEKIES - hudobná skupina z Vrábľ bola založená v roku 2014. Kapelu tvorí okrem líderky a speváčky skupiny Zuzany Čokynovej, Roman Oravec, Mariana Mentelová a Marcel Imre. Spievajú vlastné skladby. Textármi kapely sú Zuzana Čokynová a Roman Oravec.

Literatúra:

Najviac ľudí prišlo na posledných účinkujúcich / Eva Dóriová. - Fotogr. In: Naše Vrábľa. - ISSN 1339-0414, Roč. XIV, č. 15 (2017), s. 1.

188.

FRESH OUT OF THE BUS - nitrianska kapela bola založená v roku 2012. Jej zloženie sa časom menilo. Kapelu tvoria traja členovia, gitarista a spevák Tomáš Löbb, basgitarista Michal Eichler a bubeník Martin Zaujec. V roku 2015 vydali svoj prvý album s anglickými textami „Fresh Out Of The Bus“.

Literatúra:

Kapela Fresh Out Of The Bus má v klipe baletku v čiernom / Jana Černáková. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 24, č. 8 (2015), s. 13.

189.

FRKAL Milan Rastislav, operný spevák, herec, nar. 18. 3. 1920, Veľké Leváre, zom. 11. 11. 1986, Zell am See, poch. v Salzburg (Rakúsko). Po absolvovaní meštianskej školy v Kroměříži od 1936 študoval herectvo a operný spev na Konzervatóriu v Brne, počas druhej svetovej vojny väznený na Špilberku, 1945-1946 operný spevák v Slezskom národnom divadle v Opave, neskôr v Olomouci a v Brne, od 1951 herec v Nitrianskom krajovom, resp. v Krajovom divadle v Nitre, od 1962 vychovávateľ v Ružomberku. Roku 1969 emigroval s rodinou do Rakúska, kde pôsobil ako učiteľ a prednášal na školách o divadelnom umení. R. 1976 vybudoval penzión pre krajanov Haus Milan v Zell am See. V Slezskom národnom divadle v Opave účinkoval ako Janík v opere Predaná nevesta (Smetana), v Krajovom divadle v Nitre účinkoval v divadelných hrách Zázrak alebo Šarišské čudo (Novohradčan), Vrabčie vrchy (Šimukov), Škola žien (Molière).

Literatúra:

Biografický lexikón Slovenska. 2 : C-F. - Martin ; Martin : Slovenská národná knižnica, Národný biografický ústav, 2004. - S. 668. - ISBN 80-89023-44-4.

190.

FUCHS Eudovít, básnik, prozaik, redaktor, učiteľ, nar. 4. 7. 1926, Zvolen. Pôsobil ako kultúrnoosvetový pracovník, neskôr časopisecký a vydavateľský redaktor i vydavateľ. V 60-tych rokoch redigoval literárny mesačník Rozlet, ktorý sa rozširoval v rámci Nitrianskeho kraja. Literárne prvotiny mu vyšli ešte počas stredoškolských štúdií. Venoval sa najmä lyrickej tvorbe, ale poznáme ho aj ako dramatika a spisovateľa kníh pre deti. V sedemdesiatych rokoch sa venoval textárskej práci a úspešne spolupracoval s hudobnými skladateľmi.

Literatúra:

Literárne osobnosti mesta a okresu Zvolen : biografický slovník ; zostavila Elena Matisková. - Banská Bystrica ; Zvolen : Banskobystrický samosprávny kraj, Krajská knižnica Ľudovíta Štúra, 2008. - S. 29-30. - ISBN 978-80-85136-39-5.

Túry do literatúry : po literárnych stopách Slovenska / Jaroslav Rezník. - 1. slov. vyd. - Bratislava : Slovart, 2001. - S. 350. - ISBN 80-7145-616-0.

191.

FUJAK Július, vysokoškolský pedagóg, estetik, hudobník, multiinštrumentalista, hudobný skladateľ, nar. 10. 10. 1966, Žilina. V rokoch 1981-1985 študoval na Gymnázium v Čadci, v roku 1990 absolvoval štúdium estetiky a hudobnej vedy na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Pracoval ako učiteľ hudby v obci Skalité, v rokoch 1992-1996 a v Čadci, kde bol vedúcim Kysuckého hudobného kabinetu a spoluzakladateľom Kysuckého komorného orchestra. V rokoch 1996-2007 pôsobil ako vedecko-výskumný pracovník Ústavu literárnej a umeleckej komunikácie Filozofickej fakulty Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre. V súčasnosti pracuje na Katedre kulturológie Filozofickej fakulty Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre, kde sa zaoberá problematikou nezávislej kultúry, postmoderného umenia a kultúry a semiotikou hudby. Na prelome 80. a 90. rokov pôsobil v rockovej alternatívnej skupine Teória Odrazu, v skupinách poTOpa a OTRAS. V rokoch 2000-2010 viedol zoskupenie tEóRia OTRAu, založil hudobnú formáciu Kvety vln a v roku 2010 založil nitrianske trio Ne:bo:daj. Koncertoval a prednášal vo viacerých štátoch Európy a USA, jeho skladby boli uvedené aj v Brazílii a Číne. V rokoch 1999-2007 bol dramaturgom a organizátorom medzinárodného cyklu súčasnej nekonvenčnej hudby Hermovo ucho v Nitre a komorného intermediálneho festivalu PostmutArt v Nitrianskej galérii (od 2008). Jeho diskografia obsahuje vyše dvadsať CD (*Konvergenzie do wrecka. 2010, CD extra Various improvisations, hudba+ odborná e-kniha. 2015*), DVD, MC a LP titulov vydaných v našich i zahraničných vydavateľstvách. Autor knižných publikácií *Tvorivosť v načúvaní hudobnému tvaru* (2000), *Musical Correla(c)tivity* (2005), *Slovenské hudobné alternatívy* (spolu s M. Kalinkom a O. Rehákom, 2006), *Hudobné korela(k)tivity* (2008), *Vis-á-vis-dialógy (nielen) o hudbe* (20187), *Emanácie hudobnej semiosféry* (2018) a iné, editor viacerých zborníkov, autor vysokoškolských učebníc, resp. učebných textoch a viac než 100 vedeckých a odborných článkov v zahraničných i domácich časopisoch.

Literatúra:

Július Fujak : skladateľ nekonvenčnej hudby : hudobný semitik a estetik : výberová personálna bibliografia ; [zostavila Viera Višňáková]. - [1. vyd.]. - Čadca : Kysucká knižnica, 2016. - 36 s. - ISBN 978-80-88708-48-3.

Hudba Ne:bo:daj je nielen pre náročného poslucháča / Jana Černáková. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 22, č. 45 (2013), s. 8.

Július Fujak: hudobné korela(k)tivity / Jozef Žilinek. In: Hudobný život. - ISSN 1335-4140, Č. 42 (2010), s. 38.

Július Fujak píše na margo / Michal Reiser. - Fotogr. 1. In: Náš čas. - ISSN 1338-3272, Roč. XVIII, č. 4 (2014), s. 23.

Kvety vln "krstili" CD jesenným listím / Silvia Struhárová. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. 12, č. 45 (2003), s. 7.

Meno z kalendára / (ČE). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 25, č. 14 (2016), s. 10.

Nebodaj pokrstí svoj druhý album *Leter tu develoter* / Jana Černáková. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 24, č. 45 (2015), s. 12.

Nový album predstaví na koncerte tEóRie OtraSu / Jana Černáková. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 19, č. 41 (2010), s. 10.

Predstaví dve nové knihy / (RE). In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 27, č. 21 (2018), s. 12.

Univerzita má nových profesorov / -red-. In: Náš čas. - ISSN 1338-3272, Roč. XVIII, č. 5 (2014), s. 3-9.

V hudbe aj o smrteľnosti / (ČE). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 27, č. 24 (2018), s. 9.

V Nitre znie experimentálna hudba / -rs-. - Fotogr. In: Vrábelské noviny. - Roč. XIV, č. 15 (2005), s. 23.

V skladbe oživa zabudnutá Nitrianska Atlantída / [autor] (ČE). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 25, č. 23 (2016), s. 14.

192.

FUN MASTER - objavila sa v rade slovenských dancefloorových kapiel v roku 1996. Jej počiatky sa viažu k Nitre. Členovia skupiny Jaroslav Lipnický a Raduz Ivaničko pochádzajú z Michaloviec a jediná žena v kapele Ľudmila Trečiaková je Trnavčanka. Kapelu založili počas štúdia na Slovenskej poľnohospodárskej univerzite v Nitre. V roku 1997 vydali album s názvom *Dolce Vita*. Koncertovali v Čechách a najmä po celom Slovensku.

Literatúra:

„Dolce Vita“ doma i na cestách: skupinu Fun Master spoznáte podľa oranžových nohavíc / Jana Stopková. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. VIII, č. 5 (1999), s. 3.

„Dolce Vita“ doma i na cestách: skupinu Fun Master spoznáte podľa oranžových nohavíc / Jana Stopková. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. IV, č. 5 (1999), s. 3.

193.

FURMANI - mládežnícky folklórny súbor vznikol v roku 2004 v Centre voľného času Domino v Nitre. Dva roky pôsobili iba ako ľudová hudba pod vedením Mateja Galgóciho. V januári 2004 sa k hudbe pridružili tanečníci aj speváci, ktorí už pre svoj vek nemohli pôsobiť v detských súboroch Borinka a Nitranček. Súbor spracováva hudobný, piesňový a tanečný materiál regiónov Ponitria, Tekova, Podzoboria a Topoľčian. Uchováva gajdošské tradície, rekonštruuje tanečný a hudobný štýl nositeľa tradícií Jozefa Antalíka, ktorý žil a pôsobil v obci Veľké Zálužie. Pri tvorbe programov súbor spolupracuje s Mariánom Járekom, manželmi Olejárvcami, Margitou Jágerovou, Janou Zákopčanovou a inými. Ľudovú hudbu vedie Erik Sitár. Vedúcim súboru je Mgr. Marián Hlavatý. Súbor pravidelne účinkuje na podujatiach, ktoré organizuje Mesto Nitra, vystupuje na festivaloch a súťažiach na Slovensku i zahraničí (Poľsko, Nemecko, Česká republika, Holandsko, Maďarsko a inde). V roku 2009 boli ocenení Ďakovným listom primátora Nity.

Literatúra:

Folkloristi z Borinky a Furmanov majú za sebou úspešné leto s množstvom akcií / Jana Černáková. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - Roč. 24, č. 36 (2015), s. 14.

Folklórny súbor Furmani zachováva folklórne tradície / [autor] (S). - Fotogr. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXIX, č. 4 (2014), s. 7.

Furmani prezentovali nitriansky folklór / Slavomíra Ďurišová. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. 14, č. 29 (2005), s. 7.

Furmani si ctia ľudové tradície. - Fotogr. 1. In: Mozaika miestnej kultúry. - Nitra : Krajské osvetové stredisko v Nitre, 2015. - S. 11.

Furmani si priniesli cennú trofej z európskeho festivalu / Ľudmila Synaková. - Fotogr. 1. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXV, č. 9 (2010), s. 1, 12.

Hrajú a tancujú úspešní Furmani / (jan, syn). In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXIV, č. 3 (2009), s. 29.

194.

GABUROVÁ Mária, učiteľka klavíru, nar. 14. 11. 1926, Rumanová. V rokoch 1942 - 1949 študovala na konzervatóriu v Bratislave a po absolutoriu pôsobila na Hudobnej škole v Bratislave, od roku 1958 učila obligátny klavír na konzervatóriu v Bratislave.

Literatúra:

Československý hudební slovník osob a institucí. Svazek první : A-L. - 1. vyd. - Praha : Státní hudební vydavatelství, 1963. - S. 357.

195.

GAL František (Gál, Gaál), hudobný skladateľ, nar. 27. 3. 1860, Skačany, zom. 11. 12. 1906, Subotica (Juhoslávia). Študoval na gymnáziu v Nitre, hudbu u Leopolda Dušínskeho v Nitre a na Hudobnej akadémii v Budapešti. Majiteľ hudobnej školy, dirigent mestskej hudby, od 1882 riaditeľ mestskej hudobnej školy a regenschori v Subotici. Autor okolo 150 skladieb pre klavír, rapsódií, poetických a salónnych drobností, nástrojových úprav a zmesi ľudových piesní, hudby k činohre *Kráľovič Marko* pre srbské divadlo v Subotici a chrámových skladieb. Autor diel *Arabeska, op. 25, č. 1; Mazúrka; Suita pre ruské piesne, op. 54; Suita na českomoravské piesne, op. 55*.

Literatúra:

Československý hudební slovník osob a institucí. Svazek první : A-L. - 1. vyd. - Praha : Státní hudební vydavatelství, 1963. - S. 357.

Encyklopédia Slovenska : [súhrn poznatkov o minulosti a prítomnosti Slovenska]. 2. zväzok : E-J, Ebeczky-Juvenel / [hlavná redakcia Vladimír Hajko... [et al.]]; Vladimír Hajko. - 1. vyd. - Bratislava : Veda, 1978. - S. 129.

Nitrai fejfék. - Nitra : Dr. Faith Kiadása, 1940. - S. 34-35.

Slovenský biografický slovník : (od roku 833 do roku 1990). 2. zväzok : E-J ; [hlavná redakcia Vladimír Mináč...[et al.]]. - 1. vyd. - Martin : Matica slovenská, 1987. - S. 152.

Súpis slovenských hudobní a literatúry o hudobníkoch / Juraj Potúček. - Bratislava : Nakladateľstvo Slovenskej akadémie vied a umení, 1952. - S. 89.

196.

GALÉRIA HUDBY - cyklus komorných koncertov sa koná od roku 2006 v nitrianskej galérii, od roku 2012 v zrekonštruovanej koncertnej sále Župného domu Nitrianskej galérie. Organizátorom koncertov je Nitrianska galéria v Nitre. Galéria hudby je zameraná na hlbšie spoznávanie vážnej hudby všetkých historických období, ale aj súčasnej vážnej hudby. V cykle komorných koncertov vystupujú domáci aj zahraniční umelci.

Literatúra:

Galéria hudby : cyklus komorných koncertov - 12. ročník : Koncertná sála Župného domu : Nitrianska galéria ; [dramaturgia, produkcia, zostavenie bulletinu: Lucia Vadelová]. - [1. vyd.]. - [Nitra] : Nitrianska galéria, 2017. - 23 s.

Galéria hudby : cyklus komorných koncertov : 7. ročník : september - november 2012 ; [produkcia a dramaturgia, zostavovateľ bulletinu Lucia Vadelová]. - [1. vyd.]. - Nitra : Nitrianska galéria, 2012. - 26 s.

Galéria hudby: Musica Cassovia / (LV). In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 25, č. 48 (2016), s. 12.

Galéria hudby: Smetanovo trio. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 25, č. 17 (2016), s. 12.

Galéria Hudby / (syn). In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. 32, č. 10 (2007), s. 38.

Galéria hudby / (RE). In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 27, č. 15 (2018), s. 10.

Galéria hudby bude jedným z najsilnejších ročníkov / (ČE). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 25, č. 39 (2016), s. 11.

Jesenné večery v Galérii hudby / (syn). In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXIII, č. 10 (2008), s. 27.

Klavír, husle aj violončelo. Začína sa cyklus komorných koncertov / (TASR). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 27, č. 38 (2018), s. 12.

Nevedsné zážitky v cykle koncertov Galérie hudby / (ČE). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 26, č. 12 (2017), s. 15.

V Galérii hudby budú Nora a Miki Skuta / (LV). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 26, č. 42 (2017), s. 14.

Vyhrajte lístky nielen na Galériu hudby / (RE). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 24, č. 47 (2015), s. 12.

Začína Galéria hudby / (ČE). In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 24, č. 19 (2015), s. 10.

Začína Galéria hudby / (RE). In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 24, č. 39 (2015), s. 12.

Začína piaty ročník Galérie hudby / (ČE). In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 19, č. 39 (2010), s. 16.

197.

GARAJ Bernát, gajdoš, nar. 1935, Veľká Lehota. Žije v Zlatých Moravciach.

Literatúra:

Gajdošská ľudová hudobná kultúra na Ponitří / Pavol Javor, Gabriela Javorová. In: Hudobný archív : zborník hudobnohistorických prác, prameňov a dokumentov. 11 / zostavil Emanuel Muntág. - 1. vyd. - Martin : Matica slovenská, 1990. - S. 169-182 + notová príloha v origináli, s. 183-189.

Gajdošské fašiangy / (jb). In: Nitriansky hlásnik plus. - Roč. III (VI), č. 6 (1996), s. 2.

Tretí z rodu gajdošov / (sk, mv). - Fotogr. In: Nitriansky hlásnik plus. - Roč. III (VI), č. 7 (1996), s. 3.

198.

GARAJ Bernard, etnomuzikológ, vysokoškolský profesor, nar. 31. 5. 1960, Veľká Lehota. V rokoch 1978-1983 študoval na Pedagogickej fakulte v Nitre, od roku 1989 pôsobil ako pedagóg na Pedagogickej fakulte Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre, od 1992 pedagóg a zástupca vedúceho katedry na Katedre etnológie a etnomuzikológie Filozofickej fakulty Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre. V rokoch 1990-2005 vedecký pracovník Ústavu hudobnej vedy Slovenskej akadémie vied. Dlhé roky účinkoval v ľudovej hudbe folklórneho súboru Ponitran. V oblasti výskumu sa zameriaval na oblasť etnomuzikológie, etnoorganológie, výskum slovenských ľudových hudobných nástrojov a ansámblovej nástrojovej hudby, slovenskú ľudovú hudbu v internetníckom kontexte strednej Európy, premeny a transformácia tradičnej hudby na Slovensku. Je členom vo viacerých zahraničných vedeckých spoločnostiach, podpredsedom Spolku hudobného folklóru pri Slovenskej hudobnej únii. Absolvoval zahraničné prednáškové a študijné pobyty v Maďarsku, USA, Rakúsku, Poľsku, Nórsku, realizoval odborné rozhlasové a televízne relácie doma i v zahraničí, viedol tvorivé hudobné dielne v zahraničí. Spoluautor monografie *Ľudová piesňová tradícia v Dolnom Ohaji* (s M. Járek, Nitra 2005).

Literatúra:

Hudobný život v Nitre : (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra - : literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 196. - ISBN 80-967654-1-8.

Muzikológ Garaj získal prestížne ocenenie / - si -. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XI, č. 24 (2002), s. 2.
Ocenený Garaj / - si -. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XI, č. 41 (2002), s. 2.
Ocenený Garaj / - si -. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XI, č. 41 (2002), s. 2.
Tretí z rodu gajdošov / (sk, mv). - Fotogr. In: Nitriansky hlásnik plus. - Roč. III (VI), č. 7 (1996), s. 3.

199.

GECÍK Peter, herec, spevák, textár, moderátor, nar. 1979. Vyštudoval Vysokú školu múzických umení v Bratislave. Dva roky pôsobil v Divadle Andreja Bagara v Nitre, v televízii Markíza pôsobil ako moderátor v reláciách Dekabox a Maxihra. Pôsobí ako umelec na voľnej nohe. Externe moderuje v rádiu, uvádza rôzne akcie, dabuje filmy, podniká v oblasti počítačov a internetu. Píše texty a spieva v hudobnej skupine Menu, ktorá sa skladá z bratislavských a nitrianskych hudobníkov a ktorých repertoár tvorí blues, rock i džez. Žije vo Veľkom Záluží.

Literatúra:

Peter Gecík sa kvôli rodine vzdal hereckého povolania / Slavomíra Ďurišová. In: Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 14, č. 48 (2005), s. 5.

200.

GERGELYI Otmar, historik, archivár, organológ, nar. 28. 9. 1919, Bušovce, zom. 13. 3. 1995, Nitra, poch. v Bratislave. V Kežmarku navštevoval ľudovú školu i gymnázium. Roku 1935 sa presťahovali do Bratislavy, kde pokračoval v gymnaziálnych štúdiách a roku 1941 zmaturoval. Na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave študoval dejiny, nemčinu a latinčinu a popri štúdiách sa privátne jeden rok učil u prof. Antonína Ledvinku hre na organe. Bol členom niekoľkých spevokolov. Organársku činnosť začal po vojne u svojho kežmarského spolužiaka Rudolfa Šujanského v Konskej pri Rajeckých Tepliciach. 1. mája 1948 nastúpil ako archivár do Pôdohospodárskeho archívu v Bratislave. Po dvoch mesiacoch odišiel do Humenného, kde založil pobočku archívu v tamojšom kaštieli. V rokoch 1950-1952 bol vedúcim Krajskej pobočky poľnohospodárskeho archívu v Košiciach, do 1965 pôsobil v Bojniciach. V roku 1959 sa stal súčasne externým pracovníkom Štátneho ústavu pamiatkovej starostlivosti a ochrany prírody v Bratislave, kde ho poverili výskumom historických organov na Slovensku. Roku 1960 presťahovali archívny materiál z Bojníc do Štátneho oblastného archívu v Nitre a s touto zmenou sa Nitra stáva novým pracoviskom aj pre Dr. Gergelyiho. V rokoch 1965-1979 pracoval v Slovenskom poľnohospodárskom múzeu v Nitre. Výsledky svojej práce a štúdiá publikoval v početných prácach z oblasti histórie, pôdohospodárstva, muzeológie, regionalistiky, kultúrneho a vedeckého života. Podieľal sa na tvorbe zborníkov, bol členom viacerých spoločností, prednášal na seminároch, školil kronikárov, zúčastňoval sa na medzinárodných kongresoch. V rokoch 1976-1983 externe vyučoval na Vysokej škole múzických umení v Bratislave organológiu a dejiny organovej literatúry. Výskumom organov venoval veľkú časť svojho života. O histórii organov na Slovensku v roku 1982 v spoluautorstve s MUDr. Karolom Wurumom im vyšla vo vydavateľstve OPUS dvojjazyčná monografia *Historické organy na Slovensku. Životopisy slovenských organárov* spracoval ako heslá pre Slovenský biografický slovník. V domácej i zahraničnej tlači publikoval vyše dvesto článkov a štúdií.

Literatúra:

Reálie a personálie Nitra / Anton Pažitný. - 1. vyd. - Nitra : Dom Matice slovenskej v Nitre, 2006. - S. 139. - ISBN 80-7090-805-X.
Významné osobnosti Nitra : vydané pri príležitosti 750. výročia udelenia kráľovských mestských výsad Nitre 2. septembra 1248 / [zostavovateľ: Anton Pažitný ; foto: Koloman Zúrik, Ivan Kvapil, Gabriel Hupka]. - Nitra ; Nitra : Mesto Nitra, Mestský úrad, 1998. - S. 45-47. - ISBN 80-967814-8-0.
Protihráč čas / O. Sivčák. In: Nitra. - Roč. 18, č. 9 (1994), s. 33-34.
Spomienka na PhDr. O. Gergelyiho / Vlado Uhlár. In: Nitra. - Roč. 19, č. 8 (1995), s. 11-12.
Stretnúť človeka : neveriteľne skromný, obdivuhodne pracovitý / Darina Zábredská. In: Nitra. - Roč. 16, č. 8, 9, 10 (1992), s. 10-11.
Zaujímavosti okolo organov / R. Čermán. In: Život a kultúra mesta Nitra. - Roč. XI, č. 2 (1987), s. 23-24.

201.

GERLEI Matej (pôv. Holubica), organista a hudobný skladateľ, nar. 23. 2. 1840, Jacovce, zom. 4. 1. 1913, Nitra. Maturoval v roku 1858 v Banskej Bystrici. Pôsobil v Bábě, Piešťanoch a Gajaroch. Od roku 1870 do roku 1902 pôsobil ako organista a učiteľ vo Vrábľoch, kde založil aj spevokol. Zložil niekoľko omší, funebrál pre katolíckych kantorov, pochody a tance, smútočné a rozlúčkové piesne. V rokoch 1877-78 vydal knihu s malými hudobnými dielami.

Literatúra:

Československý hudební slovník osob a institucí. Svazek první : A-L. - 1. vyd. - Praha : Státní hudební vydavatelství, 1963. - S. 365.
Slovenský biografický slovník : (od roku 833 do roku 1990). 2. zväzok : E-J ; [hlavná redakcia Vladimír Mináč...[et al.]]. - 1. vyd. - Martin : Matica slovenská, 1987. - S. 183.
Vrábľa / Jozef Trubini ; [foto: Mikuláš Marko]. - 1. vyd. - Piešťany ; Vrábľa : Turista, Mesto Vrábľa, 1994. - S. 63. - ISBN 80-85670-06-2.
Významné osobnosti Nitra : vydané pri príležitosti 750. výročia udelenia kráľovských mestských výsad Nitre 2. septembra 1248 / [zostavovateľ: Anton Pažitný ; foto: Koloman Zúrik, Ivan Kvapil, Gabriel Hupka]. - Nitra ; Nitra : Mesto Nitra, Mestský úrad, 1998. - S. 167. - ISBN 80-967814-8-0.

202.

GHILLÁNY Tibor, klavirista, klavírny pedagóg, nar. 1952, Nitra. Hru na klavír študoval na Základnej umeleckej škole v Nitre u prof. Saubererovej, na konzervatóriu a na Vysokej škole múzických umení v Bratislave. Pôsobí v Bratislave ako pedagóg na konzervatóriu a korepetítor. Popri pedagogickej práci študuje diela klasických i moderných autorov a vystupuje ako sólista na koncertoch doma i v zahraničí. Prvé verejné vystúpenie mal v Nitre.

Literatúra:

Hudobný život v Nitre : (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra - : literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 179. - ISBN 80-967654-1-8.

Polstoročie hudobnej školy / Eva Kučerová. - Fotogr. 2. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. III, č. 12 (1979), s. 15-17.

Úspechy klaviristu / (Im). - Fotogr. 1. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. 6, č. 2 (1982), s. 19.

203.

GLADIATOR - rocková kapela vznikla v roku 1989 v Aleksinciach. Jadro skupiny tvorila trojica bratov Hladkých - Maroš, Dušan (manažér skupiny) a Miko. Kapela odštartovala svoju kariéru v zostave Miko Hladký, Georgio Babulic, Maroš Hladký a Rast'o Toman, ktorý po desiatich rokoch odišiel z kapely. Debutovali v roku 1991 albumom *Designation*, s ktorou získali ocenenie Černá vrána a klip z tohto albumu uvádzala prestížna hudobná stanica MTV. Získali niekoľko ocenení slovenskej Grammy, tituly ako Skupina roka 1997, Skladba roka 1997 a Videoklip roka 1997 za skladbu *Slovenská* a predtým Videoklip roka 1996 za pieseň *Sweet Little Mouse*. Spočiatku spievali výlučne po anglicky, ich albumy vychádzajú aj v zahraničí, napr. v Nemecku, Beneluxe, Japonsku, USA a i. Prvý slovenský album *Viem, kde Boh spí* vydali v roku 1999. Spievajú svoje vlastné pesničky, ktorých autormi sú Georgio Babulic a Miko Hladký. Koncertujú po slovenských i českých mestách a dostali sa na rôzne zahraničné festivaly a koncertné pódia napríklad v Írsku, Francúzsku, Nemecku, Taliansku. Kapelu tvoria Georgio Babulic (bicie, spev, gitara), Maroš Hladký (basgitara), Miko Hladký (spev, gitara).

Najznámejšie skladby: Raz tam v uličkách, Divoký dážď, Pieseň o Medulienke, Slovenská, Obyčajný chalan, Láska, Kúpim si pekný deň, Nebeská linka, Tamara, Lennon dýcha, Prš so mnou, Dievčatko, S hlavou opäť v tráve, Kým nie si sám, Za pár dní pochopíš, Ovocný sad, Pod čiernu zem, Nemôžem dýchať a i. *Albumy:* Designation (1991), Made Of Pain (1993), Third Eye (Tretie oko, 1994), Dogstime (1996), Legal Drug (1997), Viem, kde Boh spí (1999), Babylon Hotel (2000), Single 1994-2002, Cesta do neba (2004), Mesto (2007, Zlatá platňa), Ako predtým (2008).

Literatúra:

20 rokov Gladiator 1991-2011: ... ako to naozaj bolo / Juraj Čurný. - 1. vyd. - Nitra : Garmond, 2013. - 128 s. - ISBN 978-80-89148-67-7.

Aleksinčanov videl celý svet / Luboš Štrba, Miloš Hladký. - Obr. 1. In: Nový nitriansky hlas. - Roč. 3, č. 43 (22.-28.10.1993), s. 1.

Autorom novej hymny Superstar je Georgio Babulic z Gladiatora / Andrea Hečková. - Fotogr. 2. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIV, č. 10 (2005), s. 6.

Do Talianska cestovali poloautobusom / Slavomíra Ďurišová. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. 15, č. 41 (2006), s. 21.

Gladiator: mali sme smolu, že sme sa stali hneď známi / Peter Derňár. - Fotogr. 1. In: Národná obroda. - Roč. 11, č. 219 (23.9.2000), s. 13.

Gladiator na turné / - st -. In: Nitrianske noviny. - Roč. VI, č. 10 (1997), s. 5.

Gladiator držia „dietu“ / Slavomíra Ďurišová. - Fotogr. In: Vrabeľské noviny. - Roč. XV, č. 3 (2006), s. 10.

Gladiator k 20. výročiu vydáva dvojalbum a knihu / Jana Černáková. - Fotogr. 3. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 20, č. 38 (2011), s. 9.

Gladiator nahrával nový album v Empírovom divadle v Hlohovci / - čuj -. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. 13, č. 45 (2004), s. 8.

Gladiator nahrával nový album v Empírovom divadle v Hlohovci / [autor] - čuj -. - Fotogr. In: Vrabeľské regionálne noviny. - Roč. 13, č. 45 (2004), s. 8.

Gladiator okradli: zloději koncertovanie neohrozili / - mh -. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. VIII, č. 28 (1999), s. 1.

Gladiator zaspieva s Kulym, Smatanovou aj Táslerom / [autor] (DMP). In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 20, č. 37 (2011), s. 14.

Hudobníci v priekope / - mh -. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIII, č. 39 (2004), s. 2.

Hudobníci v priekope / - mh -. In: Vrabeľské regionálne noviny. - Roč. XIII, č. 39 (2004), s. 2.

Miko Hladký havaroval / - sď -. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIV, č. 47 (2005), s. 15.

Miko Hladký havaroval / - sď -. - Fotogr. In: Vrabeľské noviny. - Roč. XIV, č. 47 (2005), s. 15.

Miko žije na plný plyn, dovolenkoval s tenistkou Nagyovou / Silvia Struhárová. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XII, č. 50-51 (2003-2004), s. 5.

Miko žije na plný plyn, dovolenkoval s tenistkou Nagyovou / Silvia Struhárová. - Fotogr. In: Vrabeľské regionálne noviny. - Roč. 12, č. 50-51 (2003-2004), s. 5.

Nitrianska kapela Desmod medzi elitou / (syn). In: Nitra. - Roč. XXXIII, č. 1 (2008), s. 39.

Nové albumy / (sy). In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. 29, č. 12 (2004), s. 27.

Od tvrdej muziky k popu / (jk, foto archív). - Fotogr. 1. In: Nový čas. - Roč. 11, č. 230 (6. 10. 2001), s. 8.

Po koncertnej snúre sa Gladiator opäť zatvoril do nahrávacieho štúdia / Erika Rusnáková. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. X, č. 29 (2001), s. 8.

Po koncertnej šnúre sa Gladiátor opäť zatvorí do nahrávacieho štúdia / Erika Rusnáková. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. X, č. 29 (2001), s. 9.

S gitarou z dreva do MTV / Veronika Lajošová. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. VIII, č. 9 (1999), s. 13.

S gitarou z dreva do MTV / Veronika Lajošová. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. IV, č. 9 (1999), s. 3.

Siedmy Gladiátor vošiel do arény / Roman Kaliský-Hronský. - Fotogr. 1. In: Slovenská republika. - Roč. 8, č. 232 (9.10.2000), s. 13.

Skupina Gladiátor silvestruje v Nitre na námestí, Jana a Peter oddychujú / Táňa Nováková. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. X, č. 51-52 (2001), s. 23.

Skupina Gladiátor silvestruje v Nitre na námestí, Jana a Peter oddychujú / Táňa Nováková. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. X, č. 51-52 (2001), s. 23.

Skupine Gladiátor pokrstil album jej dlhoročný gitarista / Svetozár Okrucký. - Fotogr. 1. In: Práca. - Roč. 55, č. 249 (28.10.2000), s. 32.

Tenista má skúšobňu s Gladiátorom. - Fotogr. In: Vrábelské noviny. - Roč. XIV, č. 43 (2005), s. 13.

Zranený Gladiátor / Slavomíra Ďurišová. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIV, č. 40 (2005), s. 14.

Zranený Gladiátor / Slavomíra Ďurišová. - Fotogr. In: Vrábelské noviny. - Roč. XIV, č. 40 (2005), s. 14.

204.

GLÓRIA - cirkevný spevácky zbor pôsobiaci pri Kostole sv. Petra a Pavla v Nitre pod umeleckým vedením zbormajstra Jána Petráša vznikol v novembri roku 1985. V prvých obdobiach svojho účinkovania obsahovo zbor prezentoval skladby cirkevného charakteru. Postupom času svoj repertoár rozširoval o národné, svetské a ľudové piesne. Zbor pravidelne účinkuje pri cirkevných obradoch, sviatočných príležitostiach a rôznych kultúrno-spoločenských podujatiach v Nitre, vystupuje na rôznych miestach Slovenska i v zahraničí. Absolvoval niekoľko súťažných aj nesúťažných festivalov na Slovensku i v zahraničí, spoluúčinkuje aj v priamych prenosoch bohoslužieb STV, Rádia Lumen a spolupracuje aj s inými médiami.

Literatúra:

Zbory mestu : Nitra 1. septembra 1998 : festival speváckych zborov s medzinárodnou účasťou ; [zostavila Magda Radecká]. - Nitra : Ponitrianske kultúrne centrum - Ponitrianske osvetové stredisko, 1998. - S. 8.

Programový bulletin festivalu Zbory mestu 2003 / [zostavili: Ľudmila Bratová a Dagmar Bojdová]. - Nitra : Mestský úrad, [2003]. - S. [10].

Zbory mestu : XIII. festival speváckych zborov : pod záštitou primátora mesta Nitry Jozefa Dvonča : 23. - 24. novembra 2012 Kostol Ducha Svätého v Nitre ; [zostavila Ľudmila Bratová]. - [1. vyd.]. - Nitra : Mestský úrad, [2012]. - S. [9].

Desaťročné jubileum spevokolu Glória / O.S. - Fotogr. 1. In: Nitra. - Roč. XX, č. 10 (1996), s. 41.

Glória spievala odsúdeným / (VT). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 26, č. 50-51 (2017), s. 14.

Glória z Nitry bola úspešná / - os -. Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. V, č. 35 (1996), s. 3.

Nitrianska Glória spievala na krajskej prehliadke zborov / Vojtech Truchlý. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 22, č. 44 (2013), s. 10.

Nitrianske zbory obyvateľom mesta / - si -. - Fotogr. 1. In: Nitra. - Roč. XXIV, č. 1 (2000), s. 31.

Spevácky zbor Glória opäť vystúpil v ženskej väznici / (CUN). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 27, č. 50-51 (2018-2019), s. 9.

Spevácky zbor Glória spieva 25 rokov / Vojtech Truchlý. - Fotogr. 1. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXV, č. 12 (2010), s. 12.

Zbory opäť zaspievajú mestu / (SYN). In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXVII, č. 11 (2012), s. 16.

205.

GNOTH Eugen, džezový klavirista, improvizátor, hudobný skladateľ, pedagóg, nar. 22. 4. 1946, Nitra. Absolvent Základnej umeleckej školy v Nitre. Po absolvovaní strednej školy vyštudoval hudobnú výchovu a ruštinu na Pedagogickej fakulte v Nitre. V rokoch 1967-1972 učil na Základnej škole Janka Kráľa v Nitre, potom pôsobil v slobodnom povolání, ale v pedagogických službách pokračoval. Bol vychovávateľom na internáte a profesorom ruštiny v potravinárskej škole v Nitre. Ako učiteľ hudby pôsobil na Základnej umeleckej škole v Mojmirovciach, Základnej umeleckej škole J. Rosinského v Nitre a Tralaškole v Nitre. V rokoch 1996-1997 pôsobil v Bábkovom divadle, od 1999 v Starom divadle Nitra. Komponuje scénickú hudbu pre divadlá (Nitra, Trnava), robí hudobné aranžmány i piesňovú tvorbu k hudobným kabaretom, spolupracuje so speváckymi a hudobnými skupinami, hercami a režisérmi. Na konte má asi 200 predstavení v oboch nitrianskych divadlách i v rámci hosťovania, na ktorých spolupracoval ako autor hudby, korepetitor či muzikant. Zakladateľ Nitrianskeho džezového kvarteta (1970) a skupiny EGO-group (1993). So svojou skupinou EGO Group pravidelne vystupuje na koncertoch a kultúrnych podujatiach. Na Celoslovenskej prehliadke detských súborov v roku 1994 získal cenu za hudbu k hre Alenka v ríši divov. Pre bábkové divadlo v Nitre skomponoval hudbu k viacerým titulom, napr. Z rozprávky do rozprávky, Čin-čin, Posol z raja a iné.

Literatúra:

Hudobný život v Nitre : (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra - : literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 179, 196. - ISBN 80-967654-1-8.

Nitra, milá Nitra, moja prevzácna oslávenkyňa / Eugen Gnoth. In: Nitra, naša Nitra - : literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, 1998. - S. 206-208. - ISBN 80-967654-1-8.

Snívajte s nami : monografia k 60. výročiu Starého divadla Karola Spišáka v Nitre / Ida Hledíková ; [autorka anglického prekladu Mária Švecová]. - [1. vyd.]. - Nitra ; Bratislava : Staré divadlo Karola Spišáka, Vysoká škola múzických umení, 2011. - 139 s. ; 22 cm. - ISBN 978-80-89439-11-9.

20. výročie vzniku Základnej umeleckej školy Mojmirovce / Rudolf Arpáš. In: Mojmirovčan. - Roč. XXI, č. 3 (2015), s. 8.
Džezový večer v réžii ARS Studia / Ludmila Synaková. - Fotogr. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. 32, č. 6 (2007), s. 28.
Eugen Gnoth a Modrý pondelok / Silvia Struhárová. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 12, č. 49 (2003), s. 11.
Eugen Gnoth a Modrý pondelok / Silvia Struhárová. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. 12, č. 49 (2003), s. 11.
Hudobný darček nevidiacim / Ján Chebo. - Fotogr. 1. In: Nitra. - Roč. 16, č. 12 (1992), s. 37.
Nesmrtelný Dracula v Tatre / (ČE). - Fotogr. 1. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 21, č. 49 (2012), s. 10.
Posol z raja až v januári / - str -. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. 12, č. 49 (2003), s. 11.
Prvý člen kultúrneho leta Ego Group. - Fotogr. 1. In: Naše Vrábľa. - Roč. VIII, č. 14 (2011), s. 5.
V skupine E.G.O. Group majú muzikanti - penzisti spolu vyše 540 rokov / Jana Černáková. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 25, č. 44 (2016), s. 14.

206.

GODIN Imrich, operný spevák (tenor), hudobný pedagóg, zaslúžilý umelec (1970), nar. 17. 7. 1907, Vrábľa, zom. 13. 4. 1979, Bratislava, poch. vo Vrábľoch. Študoval na gymnáziu v Nových Zámkoch, v rokoch 1925-1929 na Vysokej škole poľnohospodárskej v Debrecene a Cluji. Spev študoval v Paríži u Bernardiho, 1931 na konzervatóriu a Vysokej hudobnej škole v Berlíne, vo Viedni u M. Ulanovského, 1935-1937 u C. Steinbrückovej, 1937-1938 v Ríme u R. Stracciariho a súčasne aj v Miláne u E. Manniho. V rokoch 1935-1942 sólista Štátnej opery vo Viedni, súčasne 1939-1942 v Stuttgarte, 1942-1945 v Národnom divadle Cluji, 1946-1952 sólista a režisér opery Štátneho divadla v Košiciach, 1948 vedúci speváckeho oddelenia Hudobnej školy v Košiciach, 1953-1972 pedagóg na Hudobnej fakulte Vysokej školy múzických umení v Bratislave. Vytvoril hlavne tenorové úlohy v Pucciniho operách Bohéma, Tosca, Madame Butterfly a Turandot, vo Verdiho operách Rigoletto, Trubadúr, Traviata a Aida, v Smetanovej Predanej neveste, v Dvořákovvej Rusalke, v Mascagniho Sedliackej cti, v Mozartovej Čarovnej flaute, vo Weberovom Oberonovi, atď. Vystupoval tiež v Berlíne, Hamburgu, Norimberku, Amsterdame, Prahe, Budapešti, Ríme, Zürichu, Ženeve, Paríži a i. Spieval v nemčine, taliančine, maďarčine, slovenčine a češtine. Roku 1965 absolvoval štvormesačné turné po USA a Kanade. Vystupoval aj ako koncertný spevák a tiež v rozhlase. Ako hudobný pedagóg vychoval mnohých významných operných interpretov. Autor a spoluautor publikácií *Technika spevu* (1949-1952), *Hlasová výchova* (Bratislava, 1958, s M. Palovčíkom), *História a vytváranie divadelnej masky* (Bratislava, 1964). Na jeho počesť vo Vrábľoch od roku 1994 každoročne organizovali medzinárodnú spevácku súťaž Imricha Godina, ktorá v súčasnosti nesie názov Iuventus Cantí. Na jeho rodnom dome vo Vrábľoch v roku 2007 bola odhalená pamätná tabuľa.

Literatúra:

- Československý hudební slovník osob a institucí. Svazek první : A-L. - 1. vyd. - Praha : Státní hudební vydavatelství, 1963. - S. 368.
Encyklopédia dramatických umení Slovenska. 1 : A-L / zostavili Richard Blech...[et al.]. - 1. vyd. - Bratislava : Veda, 1989. - S. 417. - ISBN 80-224-0000-9.
Encyklopédia Slovenska : [súhrn poznatkov o minulosti a prítomnosti Slovenska]. 2. zväzok : E-J, Ebeczky-Juvenel / [hlavná redakcia Vladimír Hajko... [et al.]] ; Vladimír Hajko. - 1. vyd. - Bratislava : Veda, 1978. - S. 170.
Pedagogická encyklopédia Slovenska. 1. zv. : A-O / [vedúci autorského kolektívu Ondrej Pavlík] ; Ondrej Pavlík. - 1. vyd. - Bratislava : Veda, 1984. - S. 278.
Slovenský biografický slovník : (od roku 833 do roku 1990). 2. zväzok : E-J ; [hlavná redakcia Vladimír Mináč...[et al.]]. - 1. vyd. - Martin : Matica slovenská, 1987. - S. 196.
Súpis slovenských hudobní a literatúry o hudobníkoch / Juraj Potúček. - Bratislava : Nakladateľstvo Slovenskej akadémie vied a umení, 1952. - S. 94.
Vrábľa / Jozef Trubín ; [foto: Mikuláš Marko]. - 1. vyd. - Piešťany ; Vrábľa : Turista, Mesto Vrábľa, 1994. - S. 104-105. - ISBN 80-85670-06-2.
Majstra Godina bude vo Vrábľoch pripomínať pamätná tabuľa na jeho rodnom dome / Eva Dóriová. In: Naše Vrábľa. - Roč. 4, č. 15 (2007), s. 1.
Spomienka na Imricha Godina : celoslovenská súťaž v opernom speve / Mária Nagyová. In: Vrábelské noviny. - Roč. 3, č. 14 (16.7.1993), s. 4-5.

207.

GOMBARČÍK Bruno, klavirista, huslista, nar. Nitra, zom. Nitra. Od mladosti žil a študoval hudbu v Buenos Aires, v hlavom meste Argentíny. Po návrate do Nitry pôsobil ako riaditeľ mestskej hudobnej školy a ako výpomocný učiteľ na Rímskokatolíckej slovenskej dievčenskej učiteľskej akadémii v Nitre.

Literatúra:

- Z hudobného života Nitry v minulosti a súčasnosti / Helena Stančeková, Richard Rybarič. In : Kapitoly z dejín Nitry : zborník štúdií k 1100. výročiu príchodu Cyrila a Metoda / Jozef Lajoš. - Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1963. - S. 29.
Nitra arany könyve. - Nitra : Dr. Faith Kiadása, 1940. - S. 43.
Aký bol hudobný život : s prof. Brunom Gombarčíkom o polstoročie späť / (rs). In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. 14, č. 4 (1990), s. 36.
65 rokov ZUŠ v Nitre / M. Hroncová. - Fotogr. 5. In: Nitra. - Roč. XIX, č. 9 (1994), s. 36-39.

208.

GOMBARČÍK Heliodor, klavirista, huslista, nar. Nitra. Od mladosti žil a hudbu študoval v Buenos Aires, v hlavnom meste Argentíny.

Literatúra:

Nitra arany könyve. - Nitra : Dr. Faith Kiadása, 1940. - S. 43.

209.

GONČAROVA Irina, klaviristka, pedagogička, nar. Sovietsky zväz. Gymnázium, športovú a hudobnú školu absolvovala v meste Blagoveščensk. Na vysokej škole na Ukrajine študovala klavír v triede doc. V. A. Rozen. Po ukončení vysokej školy učila päť rokov klavír v Nemecku, od roku 1994 žije na Slovensku, od roku 2010 v Nitre. Pôsobí ako pedagóg klavírnej hry na Súkromnom konzervatóriu a Súkromnej základnej umeleckej škole H. Madariovej v Nitre. Jej študenti získali množstvo ocenení doma aj v zahraničí.

Literatúra:

Ďalší úspech umeleckej školy / - ed -. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XI, č. 1 (2002), s. 1.

"Hudba ťa nikdy nezradí"- Irina Gončarová / [autor] A.S. - Fotogr. In: Nitrianske echo. - ISSN 1338-5755, Roč. 7, č. 25 (2012), s. 8.

Irina Gončarová : hudba Ťa nikdy nezradí. - Fotogr. 1. In: Rendez-vous News. - Č. august (2012), s. 5.

Klaviristi nás reprezentovali / Eva Dóriová. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XII, č. 14 (2003), s. 1.

210.

GORDÍKOVÁ Janka, speváčka. Navštevovala hodinu spevu na Základnej umeleckej škole vo Vrábľoch a naučila sa hrať na gitare. Dva roky spievala so skupinou Bod Mrazu a potom prešla do jazz-rockovej kapely Shaza. V roku 2002 na Rock show vo Vrábľoch dostala ocenenie Objav roka.

Literatúra:

Janka by chcela spievať profesionálne / - ed -. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XII, č. 6 (2003), s. 1.

Janku z Vrábľov pozvali na súťaž bez konkurzu / - č -. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XII, č. 38 (2003), s. 1.

211.

GORGOLJA - nitriansku hudobnú skupinu založil gitarista Martin Bryndza a hráč na bicie Štefan Tehlár v marci 1998. Neskôr sa k nim pridali basgitarista Peter Kečkeš, v roku 2001 Mário Serina ako spevák, ktorého miesto neskôr obsadil Maroš Illéš. Ďalším členom kapely bol Peter Naščák. V roku 2002 vydal CD s názvom *V cudzom objatí*.

Literatúra:

Album Gorgolji pokrstí Maťo Ďurinda / Erika Rusnáková. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. X, č. 24 (2001), s. 10.

Album Gorgolji pokrstí Maťo Ďurinda / Erika Rusnáková. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. X, č. 24 (2001), s. 10.

Americký sen v podaní skupiny Gorgolja / Erika Rusnáková. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. X, č. 37 (2001), s. 10.

Americký sen v podaní skupiny Gorgolja / Erika Rusnáková. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. X, č. 37 (2001), s. 10.

Gorgolja nahrala hokejovú hymnu / Silvia Struhárová. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIII, č. 1 (2004), s. 4.

Gorgolja nahrala hokejovú hymnu / Silvia Struhárová. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XIII, č. 1 (2004), s. 4.

Gorgolja nahrala prvý album / Silvia Struhárová. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XI, č. 45 (2002), s. 5.

Gorgolja nahrala prvý album / Silvia Struhárová. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XI, č. 45 (2002), s. 5.

Nitrianska Gorgolja sa sporí o autorské práva i názov / Silvia Struhárová. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XII, č. 2 (2003), s. 4.

Nitrianska Gorgolja sa sporí o autorské práva i názov / Silvia Struhárová. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XII, č. 2 (2003), s. 4.

Vyjde napokon prvý album Gorgolji? / - sh -. In: Nitrianske noviny. - Roč. XII, č. 2 (2003), s. 4.

212.

GRAMO - vrábelská hudobná skupina. V rokoch 1960 skupina hrávala na zábavách, kultúrno - spoločenských a politických udalostiach, jarmokoch, dožinkách. Skupina zabávala mesto Vrábľa a okolie takmer 15 rokov.

Literatúra:

Život mu zachránila znalosť reči. Doteraz projektuje stavby / Eva Dóriová. - Fotogr. 2. In: Naše Vrábľa. - ISSN 1339-0414, Roč. XIII, č. 16 (2016), s. 5.

213.

GRÁLOVÁ - KRAMEROVÁ Ilona, klaviristka. Často účinkovala na verejných koncertoch ako sólistka a okrem toho robila aj klavírny sprievod pri vystúpeniach inštrumentalistov a spevákov. Bola členkou komorného združenia, klavírneho tria v zložení Anton Stupka - husle, Branko Mihalič - violoncello a Ilona Grálová-Kramerová - klavír. Trio občas vystupovalo na verejnosti.

Literatúra:

Hudobný život v Nitre : (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra- : literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 176. - ISBN 80-967654-1-8.

Z hudobného života Nitry v minulosti a súčasnosti / Helena Stančeková, Richard Rybarič. In : Kapitoly z dejín Nitry : sborník štúdií k 1100. výročiu príchodu Cyrila a Metoda / Jozef Lajoš. - Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1963. - S. 24.

214.

GRÉBNEROVÁ Margita, hudobníčka, speváčka, dirigentka, učiteľka spevu, nar. 5. 5. 1930, Levice. Študovala na Konzervatóriu v Bratislave. Po absolvovaní štúdia v roku 1952 nastúpila do divadla v Prešove, v roku 1954 prešla do Maďarského ľudovo umeleckého kolektívu, potom do Krajskej poradne ľudovej tvorivosti v Nitre. Od roku 1960 až do odchodu do dôchodku pôsobila a bola dlhoročnou riaditeľkou Ľudovej školy umenia (dnešná Základná umelecká škola) v Leviciach. Pracovala v rôznych komisiách. Pre školské potreby napísala spevohry *Čarovný prsteň* (1961) a *Šípkovú Ruženku* (1963).

Literatúra:

Československý hudební slovník osob a institucí. Svazek druhý : M-Ž. - 1. vyd. - Praha : Státní hudební vydavatelství, 1965. - S. 1042. Slovník osobností levického regiónu : textovo-bibliografický materiál / zostavila Mária Zátoková. - Levice : Tekovská knižnica, 2001. - S. 38. - ISBN 80-967831-5-7.

GRÉTA pozri Vargová Margaréta.

215.

GRÉTA a MANTINELS - nitrianska kapela pôsobí v zložení Vladimír Minárik (líder skupiny), Peter Minárik (klávesy, hudba, text), Pavol Bandler (text, hudba), Maroš Štefák (gitara), Peter Muzika (bicie) a Gréta Vargová (spev). V kapele pôsobili aj gitaristi Tomáš Nágel a Karol Kompas. Repertoár skupiny pochádzal v prvom roku väčšinou z prevzatých skladieb v pop-rockovom štýle, ale postupne však prešli na vlastnú tvorbu. Hudobná formácia **Gréta a Mantinels** vydali debutový album s názvom *Vanilkové nebo*, v roku 2005 album s názvom *Úplnou náhodou*.

Literatúra:

Koncert Mantinels. In: Nitrianske noviny. - Roč. VII, č. 37 (1998), s. 3.

Koncertovali proti násiliu na deťoch / Slavomíra Ďurišová. - Fotogr. In: Vrábelské noviny. - Roč. XIV, č. 47 (2005), s. 15.

Gréta a Mantinels krstili album *Úplnou náhodou* / Zuzana Tkáčová. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIV, č. 21 (2005), s. 22.

Gréta a Mantinels krstili album *Úplnou náhodou* / Zuzana Tkáčová. - Fotogr. In: Vrábelské noviny. - Roč. XIV, č. 21 (2005), s. 22.

Gréta a Mantinels odložili dovolenku na september / Jolana Čuláková. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIII, č. 34 (2004), s. 5.

Gréta a Mantinels odložili dovolenku na september / Jolana Čuláková. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XIII, č. 34 (2004), s. 5.

Gréta a Mantinels s novým albumom / Tomáš Holúbek. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIV, č. 16 (2005), s. 8.

Gréta a Mantinels s novým albumom / Tomáš Holúbek. - Fotogr. In: Vrábelské noviny. - Roč. XIV, č. 16 (2005), s. 8.

Gréta sviatok zamilovaných neuznáva / - čuj - . - Fotogr. In: Vrábelské noviny. - Roč. XIV, č. 7 (2005), s. 11.

Kuko pokrstil album zmrzlinou a vodkou / Tomáš Holúbek. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIII, č. 27 (2004), s. 6.

Mantinels vydali album / - tasr, čuj -. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIII, č. 23 (2004), s. 12.

Mantinels vydali album / - tasr, čuj -. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XIII, č. 23 (2004), s. 12.

Nitrianska skupina Mantinels... / Táňa Nováková. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XI, č. 2 (2002), s. 6.

Nitrianska skupina Mantinels... / Táňa Nováková. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XI, č. 2 (2002), s. 6.

O Zlatého slávik sa uchádzajú aj nitrianske kapely. Aké sú ich šance? / Jožo Malý. In: Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 13, č. 42 (2004), s. 16.

Po havárii chráni speváčku krava / - th -. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XIII, č. 27 (2004), s. 6.

216.

GRUNT - nitrianska bluesgrassová kapela vznikla v roku 1996. V repertoári majú prevzatú hudbu, pochádzajúcu zo severnej Ameriky. Členmi kapely sú Libor Babuljak (mandolína), Martin Kalinka (kontrabas), Milan Obuch (banjo) a Jozef Kraučina (gitara).

Literatúra:

V rámci Kultúrneho leta ... / - mh -. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. VIII, č. 29 (1999), s. 2.

V rámci kultúrneho leta ... / - mh -. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. IV, č. 29 (1999), s. 2.

217.

GURVAIOVCI - muzikantská rodina. Pochádzali z okolia Levíc. Rudolf Gurvai (1883 Starý Tekov-?) hral na cimbal. Mal syna a tri dcéry. Syn Vojtech s otcom založili kapelu. Dcéra Alžbeta sa venovala histórii, folklóru, amatérskemu divadlu, kostolnému i ľudovému spevu. V kinosále Žigmunda Dukesa po roku 1920 Rudolf Gurvai improvizovanou hrou ozvučoval nemý film. Počas premietania sedel pod plátnom a hral na cimbale alebo na harmonike.

Literatúra:

Čerešňová ulica a ulička Pérov v susedstve lúk / Jozef Trubíni. In: Vráble "Fidvár" - archeologické nálezisko európskeho významu : [príspevky k histórii mesta] / Jozef Bátora ; Peter Tóth. - [1. vyd.]. - Bratislava : Mestský úrad, 2015. - S. 128-129. - ISBN 978-80-972181-9-5.

218.

GYMNÁZIUM na Golianovej ulici v Nitre - od roku 1994 organizuje benefičný koncert mladých talentov, ktorí študujú na gymnáziu. Študenti si každoročne nacvičia kultúrny program, ktorý odprezentujú na benefičnom koncerte v nitrianskom Divadle Andreja Bagara. Výťažky z benefičného koncertu pomáhajú škole pri skvalitňovaní vyučovacieho procesu. Získané peniaze škola používa na nákup učebníc, učebných pomôcok, na výpočtovú techniku a odborné učebne.

Literatúra:

Benefičným koncertom Gymnázium získava financie / [autor] TASR. In: Novinky Nitra. - Roč. III, č. 10 (2013), s. 6.
Divadelné múzy, prebývajúce v posvätných priestoroch DAB... / Ondrej Synak. - Fotogr. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. 31, č. 12 (2006), s. 29.

Jarné tóny z piatich gymnázií / Ondrej Synak. - Fotogr. 2. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXII, č. 5 (2007), s. 38.

Starý "gympel" v novom šate / [autor] (syn). In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. 29, č. 12 (2004), s. 26.

219.

GYÖNGYVIRÁG (Konvalinka) - ženská folklórna skupina bola založená v roku 2015 vo Vrábľoch pri príležitosti osláv 750. výročia prvej písomnej zmienky o Hornom Ohaji. Vedúcou skupiny je Alžbeta Zradulová. Spievajú maďarské ľudové piesne ktoré v Ohaji spievali pri rôznych udalostiach.

Literatúra:

Spievaním si pripomínajú mladosť / ED. - Fotogr. 1. In: Naše Vráble, ISSN 1339-0414, Roč. XIII, č. 10 (2016), s. 5.

220.

GYÖPÖS István, hudobník, huslista, klavirista, nar. Vlčany. Základnú školu absolvoval v Nedede. Študoval na Konzervatóriu v triede A. Vrteľa a na Vysokej škole múzických umení v Bratislave v triede J. Skladaného. Po ukončení štúdií pôsobil v Symfonickom orchestri Slovenského rozhlasu. Od roku 1986 je pedagogicky činný na Konzervatóriu v Bratislave. Získal viacero ocenení na domácich a medzinárodných súťažiach.

Literatúra:

Járásunk ifjú tehetsége / Szabó Magda. In: Győzelmes út. - Roč. 23, č. 44 (1980), s. 3.

Štefan Gyöpös. In: Galantské hudobné dni 2000. - Galanta : Základná umelecká škola, 2000. - [4 s.].

221.

GYULAI František (Ďulaj), hudobník a skladateľ, nar. Nitra, zom. ?, poch v Nitre. Stal sa známym vo viacerých európskych veľkomestách vďaka svojej hudbe k filmom, ktorú skomponoval. Melódie niektorých piesní spolupárneli a spievali sa tak v Prahe, ako aj vo Viedni a v Paríži. Okrem filmovej hudby skomponoval aj rôzne menšie vokálne a inštrumentálne skladby. Zomrel mladý, ako 25-ročný a je pochovaný v Nitre.

Literatúra:

Hudobný život v Nitre : (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra - : literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 179-180. - ISBN 80-967654-1-8.

222.

HALÁK Róbert, muzikálový herec, spevák, nar. 4. 9. 1977, Šaľa. Detstvo prežil vo Vlčanoch. V rokoch 1993-1997 študoval na konzervatóriu v Bratislave, odbor hudobno-dramatický. Od roku 1997 je členom hereckého súboru Novej scény v Bratislave, kde už ako hosť účinkoval v inscenácii Hrnčiarsky bál. Účinkoval a účinkuje v mnohých operetných a muzikálových inscenáciách, napr. Evanjelium o Márii, Ples v hoteli Savoy, Kráľ Dávid, Krysař, Hamlet, Kľietka bláznov, Donaha!. Ako hosť účinkoval v Divadle Andreja Bagara v Nitre v inscenácii Divotvorný hrniec.

Literatúra:

Herec Róbert Halák: Ochutnal som divadlo a začal ho milovať / Jana Arpášová Lazániová. - Fotogr. In: Noviny juhozápadu : My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 22, č. 50-51 (2013), s. 19.

Hrá vo vychytených muzikáloch : mladý herec Róbert Halák z Vlčian / Ivan Aľakša. - Fotogr. 4. In: Slovo Šaľanov. - ISSN 1336-4073, Roč. V, č. 3 (2000), s. 23.

Robo Halák z Vlčian hrá na Novej scéne Donaha / Ivan Aľakša. In: Slovo Šaľanov. - ISSN 1336-4073, Roč. 10, č. 2 (2005), s. 12.

Róbert Halák si v Nitre aj poplakal. In: Nitrianske noviny. - Roč. 15, č. 43 (2006), s. 9.

Vyžiadal si ho Bednárík : Robo Halák z Vlčian v Divotvornom hrnci zachráni Dúhový ostrov / Lea Tóthová. In: Slovo Šaľanov. - ISSN 1336-4073, Roč. 11, č. 11 (2006), s. 12.

223.

HALČIN Michal, klavirista, skladateľ, učiteľ. Pôsobí na Základnej umeleckej škole Jozefa Rosinského v Nitre.

Literatúra:

Meno z kalendára / (RE). - Fotogr. 1. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 22, č. 38 (2013), s. 16.

224.

HANED - vznik nitrianskej skupiny sa datuje na rok 2000. Hrajú predovšetkým vlastné skladby. Členovia skupiny: Igor Holka (bicie), Hanka Šebestová (spev, flauta), Edita Kováčová (spev), Martina Kárová (spev) a Karol Kompas (gitaru).

Literatúra:

Skupina Haned začínala hraním na chodbách / - tn - . - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. X, č. 50 (2001), s. 19.

Skupina Haned začínala hraním na chodbách / - tn - . - Fotogr. In: Vrábeľské regionálne noviny. - Roč. X, č. 50 (2001), s. 19.

225.

HAPPY COCKS - punkrocková kapela z Nitry. Anglické texty piesní pre kapelu píše Miloš Kusenda.

Literatúra:

Poézia podľa Kusendu nie je mŕtva. Vydal zbierku / Jana Černáková. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 25, č. 9 (2016), s. 12.

226.

HARMAT Artúr (pôv. Hubáček), skladateľ a zbormajster, nar. 27. 6. 1885, Bojná, zom. 20. 4. 1962, Budapešť (Maďarsko). Hudbu študoval v Budapešti, Prahe a Berlíne, kompozíciu u Herzfelda. Pôsobil v Nitre ako učiteľ spevu na katolíckej ľudovej škole, od 1912 učiteľ spevu v Budapešti, 1922-1926 profesor kompozície na Vysokej hudobnej škole, súčasne 1924-1959 profesor hudobnej teórie, hudobnej pedagogiky, gregoriánskeho spevu a liturgie na Hudobnej akadémii F. Liszta v Budapešti. Znalec a interpret renesančnej vokálnej polyfónie, najmä diel Palestrinu, venoval sa renesancii cirkevnej hudby (zbormajster speváckeho zboru Palestrina a cirkevných spevokolov). Tvoril najmä vokálne a vokálno-inštrumentálne skladby (10 lat. a 1 maď. omša, 3 skladby Te Deum, lat. a maď. motetá), rekonštruoval staršie cirkevné skladby (*Lyra coelestis*, 1924) a harmonizoval gregoriánsky chorál (*Cantus cantorum*, 1958), upravoval ľudové piesne. Autor článkov a teoretických štúdií v maďarských periodikách a učebnice o kontrapunkte *Ellenponttan 1-2* (Budapest, 1947-1956).

Literatúra:

Hudobný život v Nitre : (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra - : literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 180. - ISBN 80-967654-1-8.

Hudobný život v Nitre v rokoch 1850-1950 : diplomová práca napísaná na Katedre hudobného umenia PF KU pod vedením Zuzany Zahradníkovej / Zuzana Juricová. - Ružomberok : [s.n.], 2006. - S. 51.

Magyar életrajzi lexikon. - Zv. 1.: A-K. - Budapest : Akadémiai Kiadó, 1967. - S. 677.

Slovenský biografický slovník : (od roku 833 do roku 1990). 2. zväzok : E-J ; [hlavná redakcia Vladimír Mináč...[et al.]]. - 1. vyd. - Martin : Matica slovenská, 1987. - S. 289.

Významné osobnosti Nitry : vydané pri príležitosti 750. výročia udelenia kráľovských mestských výsad Nitre 2. septembra 1248 / [zostavovateľ: Anton Pažitný ; foto: Koloman Zúrik, Ivan Kvapil, Gabriel Hupka]. - Nitra ; Nitra : Mesto Nitra, Mestský úrad, 1998. - S. 171. - ISBN 80-967814-8-0.

227.

HATRÍK Juraj, hudobný skladateľ, pedagóg, nar. 1. 5. 1941, Orkucany. Po absolvovaní gymnázia v rokoch 1955-1958 študoval kompozíciu súkromne u prof. A. Moyzesa, u ktorého pokračoval i po prijatí do kompozičnej triedy na Vysokej škole múzických umení v rokoch 1958-1963. Zároveň študoval teóriu hudby a estetiku (prof. O. Ferenczy), v rokoch 1965-1968 skladbu a hudobnú psychológiu na Vysokej škole múzických umení a na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Pôsobil ako učiteľ na konzervatóriách v Košiciach a v Bratislave, na Vysokej škole múzických umení, v rokoch 1971-1990 bol odborným spolupracovníkom Slovenského hudobného fondu. Od roku 1991 učí ako docent na Vysokej škole múzických umení v Bratislave, od 1997 je profesorom skladby. Pôsobil na univerzite v Prešove aj na Katedre hudobnej výchovy Pedagogickej fakulty Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre. Je autorom symfonických, vokálno-orchesterálnych a komorných skladieb aj pre deti. Patrí tiež k priekopníkom tvorby pre akordeón.

Dielo: (výber): akordeón: Introdukcia, fúga a finále (1965); Sentencie (1969); Partita giocosa (1992); Noneto di studi facili (1993); iný sólový nástroj: Sonáta di mol (1961); Malá suita (1963); Balada o rovnobežkách (1968); Sonata ciaccona (1971); Preludio con dedicazione (1972); Ciaccona interotta (1976); Dve marginálie (1977); Metamorfózy podľa Gogoľa (1972-80); Sonatina (1981); Deväť malých prelúdií (1993); komorný súbor: Kontrasty (1963); Sny pre môjho syna (1966); Štyri ostináta (1979); orchester: Symfionetta (1962); Monumento malinconico (1964); Concertino in

modo classico (1967); Dvojportrét (1970); Symfónia č. 1 "Sans souci" (1979); *javiskové diela*: Janko Polienko (podľa M. Ďuričkovej, scénická hra, 1976); Šťastný princ (podľa O. Wilda, opera, 1977-78); Mechúrik Koščúrik s kamarátmi (M. Rúfus, rozprávka, 1980); Turčan Poničan (ľud., detská kantáta, 1985); Adamove deti (ľud., 1974); Statočný cínový vojačik (H.Ch. Andersen, spevohra, 1994); *hlas a nástroje*: Čakanie (J. Ritsos, 1966); Introspekcia (autor, 1967); Vysoký je banánovník (malajské pantuny, 1974); Denník Táne Savičevovej (autentický ruský text, 1976); Ponorená hudba (J. Roberts, 1982); Moment musical avec J. S. Bach (52. žalm, 1985); Stratené deti (G. Orr, 1993); *hlas, zbor a orchester*: Domov sú ruky, na ktorých smieš plakať (M. Válek, 1967); Vyletel vták (ľud. 1975); Pod' sa so mnou hrať (L. Feldek, 1982); Symfónia č. 2 VICTOR (V. Jara, 1986-87); *zbor*: Annabel lee (A.E.Poe, 1966); Večná hra (R. Thákur, 1977); Dotknúť sa krásy (M. Rúfus, Platon, 1980); Organová hudba (R.M. Rilke, E. Meister, 1982); Zlatá muzika (M. Rúfus, 1980); *elektroakustická hudba*: Rozprávka (Vox memoriae II, 1983); Vox memoriae III, 1988); *skladby pre deti*: Posledný deň prázdnin (1964); Je nás veľa detí (1966); 3x3=9x1 (1968); Variácie na synovu tému (1976); Krajinou šťastného princa I (1977); Tancujú pesničky (1979); Krajinou šťastného princa II (1979); Päť tancov (1980); Štyri kánony podľa abecedy (1982); Keď v nebi vyhrávajú (D. Hevier, 1986); Tance detí (1987); Medved'ku, daj labku (ľud., 1987); Záhadné pesničky (1986-88); Schola ridicula [školské nonsensy] (1989); Pod' do môjho náručia (1991); Sme všetci rovnakí? (1992); Rozprávky pre Barborku I-III (1994); Spievaj, klavír! (1998); *hudba pre film*: Martin Jonáš (KD-M. Slivka, 1973); Roľnícka práca včera a dnes (KD-M. Slivka, 1975); Tiché výkriky (KD-K. Floreán, 1987); *úpravy folklóru*: Dve z Podkoníc (1975); Svetí mesiac (1976); Lúčne a hôrne ozveny (1978); Keď sa milý na vojnu bral (ľud., 1982); Bílá holuběnko (ľud., 1986); Kolo dražky (1988); *diskografia*: Čakanie (1967); Dvojportrét (1983); Fragmenty z denníka (1983); Ponorená hudba (1985); Trpaslúšikovia (1988); Introspekcia (1993); Canzona in memoriam Alexander Moyzes (1993); Partita giocosa... (1995).

Literatúra:

Hudobný život v Nitre : (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra - : literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 192. - ISBN 80-967654-1-8.
100 slovenských skladateľov / [editori: Marián Jurík, Peter Zagar]. - Bratislava : Národné hudobné centrum, 1998. - S. 115. - ISBN 80-967799-6-6.

228.

HAVRANOVÁ Jana (rod. Janíčková), operná speváčka, nar. 1967, Nitra. Už počas absolvovania Základnej školy pod Zoborom bola pravidelnou účastníčkou a víťazkou speváckej súťaže Nitriansky sláviček. Na ľudovej škole umenia v Nitre sa zdokonaľovala v speve u pani učiteľky Eleny Malatincovej. V rokoch 1981-1987 študovala operný spev na Konzervatóriu v Bratislave u prof. Ruženy Illenbergerovej-Štúrovej. V roku 1987 sa stala sólistkou opery Štátneho divadla v Košiciach, kde vytvorila celý rad operných a operetných úloh. Účinkovala v operetách *Cigánsky barón*, *Čardášová princezná*, *Zem úsmevov*, *Mamzelle Nitouche* v operách *La Traviata*, *Nápoj lásky*, *Barbier zo Sevilly*, *Komedianti*, *Così fan tutte*, *Príhody líšky Bystroušky*. Od roku 1996 pôsobila ako sólistka Štátnej opery v Prahe. Spievala *Káťu* v inscenácii *Káťa Kabanová*, *Jenufu* v *Její pastorkyňa*, *Violettu* v *La Traviata*, *Gildu* v *Rigolette*, *Margarétu* vo *Fauste* a *Margaréta*, *Paminu* v *Čarovnej flaute*. Okrem účinkovania v opere sa venuje aj koncertnej činnosti a často vystupuje aj v zahraničí. V roku 1994 a 1995 získala 2. miesto na medzinárodnej speváckej súťaži A. Dvořáka v Karlových Varoch, v roku 1995 sa stala absolútnou víťazkou medzinárodnej speváckej súťaže Emy Destinovej v Českých Budějoviciach.

Literatúra:

Rodnému mestu / Jana Havranová. In: Nitra, naša Nitra - : literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, 1998. - S. 199-201. - ISBN 80-967654-1-8.
Benefičný koncert Jany Havranovej. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. VI, č. 50 (1997), s. 4.
Hudobný darček nevidiacim od Jany Havranovej / O Sivčák. - Fotogr. 1. In: Nitra. - Roč. XXII, č. 2 (1998), s. 29.

229.

HERMAN Róbert, výtvarník, fotograf, spevák, nar. Zlaté Moravce. Od 19-tich rokov žije v Banskej Bystrici. V detstve nasledoval príklad v maľovaní otca a súrodencov. V roku 1965 získal v Žiline 3. cenu v detskej kategórii výtvarných prác. Od svojich 13-tich rokov sa venuje astronómii, s čím súvisí aj prvé použitie fotoaparátu. Spevu sa venuje od 15-tich rokov.

Literatúra:

Vernisáž Hermanovcov / -r-. In: Tekovské noviny. - Roč. 17, č. 14 (2007), s. 3, 8.

230.

HERMOVO UCHO - hudobný cyklus. Projekt nitrianskeho združenia ANIMARTis, dramaturgicky vedené Júliusom Fujakom.

Literatúra:

- Galéria : Hermovo ucho / - r -. In: Vrábelské noviny. - Roč. XV, č. 16 (2006), s. 26.
Hermovo ucho. In: Vrábelské noviny. - Roč. XIV, č. 14 (2005), s. 14.
Hermovo ucho a prepravovaný klavír / readis. - Fotogr. In: Deluxe. - ISSN 1337-9755, Roč. 2, č. 4 (2007), s. 39.
Hermovo ucho v Hermovom uchu v Nitre ... / Julo Fujak. - Fotogr. In: OS - Občianska spoločnosť. - ISSN 1335-2296, Č. 3 (2000), s. 70-71.
Hermovo ucho v Nitre 2001 / Július Fujak. In: Kultúrny život. - ISSN 1335-6976, Roč. 2, č. 39 (2001), s. 11.
Hermovo ucho v tretej sezóne / Július Fujak. - Fotogr. In: Kultúrny život. - ISSN 1335-6976, Roč. 3, č. 17 (2002), s. 10.
O Hermovom uchu v Nitre do tretice- / Julo Fujak. - Fotogr. In: OS - Občianska spoločnosť. - ISSN 1335-2296, Č. 4 (2001), s. 62-63.
O Hermovom uchu v Nitre po druhýkrát / Julo Fujak. - Fotogr. In: OS - Občianska spoločnosť. - ISSN 1335-2296, Č. 9 (2000), s. 68-69.
V Nitre znie experimentálna hudba / - rs -, Július Fujak. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIV, č. 15 (2005), s. 23.
V Nitre znie experimentálna hudba / - rs -. - Fotogr. In: Vrábelské noviny. - Roč. XIV, č. 15 (2005), s. 23.
V zaprášenej koncertnej sieni znela hudba / Rastislav Salay. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIV, č. 18 (2005), s. 19.
V zaprášenej koncertnej sieni znela hudba / Rastislav Salay. - Fotogr. In: Vrábelské noviny. - Roč. XIV, č. 18 (2005), s. 19.

231.

HERODEK Július, klavirista, hudobný skladateľ, pedagóg, nar. 30. 6. 1926, Topoľčany, zom. 6. 5. 1995, Nitra, poch v Brodzanoch. Detstvo prežil a ľudovú školu absolvoval v Brodzanoch, meštiansku školu vychodil v Nitre, Učiteľskú akadémiu v rokoch 1942-1946 v Bánovciach nad Bebravou. Už počas študentských rokov sa pokúšal o komponovanie. 3. decembra 1945 zorganizoval samovzdelávací krúžok pri učiteľskej akadémii v Bánovciach hudobno-literárny večierok, na ktorom odzneli jeho skladby *Veselí chlapi* (pochod, hral orchester UA), *Nocturno* (husle s klavírom), *Koncert b mol* (klavír) a valčík *Zlatá hviezdica*. Po maturite pôsobil ako učiteľ v Krásne, potom v Partizánskom, kde bol jedným z iniciátorov a zakladateľov hudobnej školy, na ktorej začal aj vyučovať a tiež komponoval. Tvoril drobné klavírne a orchestrálne skladbičky, s ktorými sa predstavoval v samovzdelávacom krúžku, na školských i mestských slávnostiach a v rokoch 1944-1946 viedol školský sláčikový orchester. Roku 1949, keď začal pôsobiť ako učiteľ, stal sa aj riadnym študentom na Štátnom konzervatóriu v Bratislave a u prof. Kafendovej študoval hru na klavíri. Popri svojej pedagogickej činnosti na hudobnej škole v Partizánskom našťudoval aj klavírny repertoár pre verejné koncerty. Prvý koncert usporiadal v roku 1957 v Partizánskom a odvtedy každoročne organizoval koncerty v okolitých mestách a obciach. Bol kapelníkom tanečného orchestra Závodného klubu Závodov 29. augusta, usporadúval výchovné koncerty pre žiakov škôl, klavírne sprevádzal skladby na vystúpeniach Okresného učiteľského spevokolu v Topoľčanoch. Od roku 1960 pôsobil na Katedre hudobnej výchovy Pedagogickej fakulty v Nitre, kde vyučoval hru na klavíri a stal sa členom a sólistom Nitrianskeho symfonického orchestra. Popri pedagogickej práci aktívne sa podieľal na hudobnom živote Nitry a okolia účinkovaním na verejných celovečerných koncertoch i organizovaním výchovných koncertov pre mládež. Roku 1963 už ako odborný asistent Pedagogickej fakulty diaľkovo začal študovať klavír na Vysokej škole múzických umení v Bratislave u prof. R. Macudzinského. Často vystupoval na koncertoch poslucháčov a v jeho podaní zaznievala hudba príležitostne v rozhlase i v televízii. Svojou tvorivou činnosťou významne obohatil hudobný život Nitry. Bohatá je jeho skladateľská tvorba, pričom viaceré skladby boli venované významným udalostiam a osobnostiam Nitry, napr. pri slávnostnom odovzdávaní budovy Pedagogickej fakulty v Nitre zaznela jeho skladba pre zbor *Pieseň v srdciach znie* (text J. Kopál), k akademickým majstrovstvám Slovenska 1978 zložil zvučku *Fanfáry*, kde sa ozýva motív hymny Gaudeamus a národnej piesne Nitra, milá Nitra, skladbu pre miešaný zbor *Ecce, sacerdos* venoval J. Ch. kardinálovi Korcovi pri jeho nástupe do funkcie nitrianskeho biskupa.

Dielo: výber: Balada h mol (1947); Koncertná fantázia f mol pre klavír a orchester (1947); Sláčiková suita smrti (1948); Na brehu rieky (sláčikové kvarteto); Allegro pre husle a klavír; Idylická suita pre klavír s časťami: V kostole, Pri potôčku, Valčík kvietkov, Sveti mesiac, Anjel smrti a Nocturno; Prelúdium Des dur pre klavír; Jubilejná kantáta (na text K. Bendovej, pre miešaný zbor a dva klavíry); Elégia pre husle a klavír; Pieseň pri víne (klavír so sólo spevom, na slová Ľ. Ondrejova);

Literatúra:

- Hudobný život v Nitre : (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra - literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 193. - ISBN 80-967654-1-8.
Významné osobnosti Nitry : vydané pri príležitosti 750. výročia udelenia kráľovských mestských výsad Nitry 2. septembra 1248 / [zostavovateľ: Anton Pažitný ; foto: Koloman Zúrik, Ivan Kvapil, Gabriel Hupka]. - Nitra ; Nitra : Mesto Nitra, Mestský úrad, 1998. - S. 58-59. - ISBN 80-967814-8-0.
Z hudobného života Nitry v minulosti a súčasnosti / Helena Stančeková, Richard Rybarič. In : Kapitoly z dejín Nitry : zborník štúdií k 1100. výročiu príchodu Cyrila a Metoda / Jozef Lajoš. - Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1963. - S. 29.
Jubileum klaviristu - pedagóga / pl/. - Fotogr. 1. In: Nitriansky hlas. - Roč. 17, č. 26 (1976), s. 2.
Nedeľné matiné / (km). In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. V, č. 11 (1981), s. 17.
Významné osobnosti Nitry : koncertný umelec, pedagóg a skladateľ / Anton Pažitný. In: Nitra. - Roč. XIX, č. 7 (1995), s. 18-21.
Zaznela hudba Júliusa Herodeka / Ladislav Martinček. - Fotogr. 1. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. 6, č. 1 (1982), s. 20-21.
Z tvorby J. Herodeka / E. Kučerová. In: Nitriansky hlas. - Roč. 22, č. 45 (1981), s. 5.

232.

HEŘMANNOVÁ Anna, učiteľka, hudobná pedagogička. Absolventka pražského konzervatória. Do roku 1931 vyučovala sólový spev, teóriu, intonáciu a klavír na mestskej hudobnej škole v Nitre.

Literatúra:

Výročná zpráva : Mestská hudobná škola v Nitre : 1938 -1939. - Nitra : [s.n., 1939]. - 28 s.
65 rokov ZUŠ v Nitre / M. Hroncová. - Fotogr. 5. In: Nitra. - Roč. XIX, č. 9 (1994), s. 36-39.

233.

HIDVÉGHY Viktor, jazzový hudobník (klavír, kontrabas, kompozícia), nar. 3. 2. 1939, Nitra. V rokoch 1945-1955 študoval na hudobnej škole klavír a v rokoch 1957-1957 súkromne u L. Turcerovej. V rokoch 1957-1959 pôsobil v orchestri Academia Club, 1959-1960 člen East Coast Combo, 1962 účinkoval v Combo 4, koncom 60. rokov „jamovali“ spolu s L. Martoníkom, J. Hajnalom, J. „Dodom“ Šošokom vo vysokoškolskom V klube v Bratislave, v roku 1963 ako kontrabasista sa stal členom Tria Jána Hajnala, s ktorým realizoval nahrávky v rozhlase v Košiciach. Patril ku generácii jazzmanov 60. rokov, ktorá sa pričínala o presadenie progresívnych tendencií v jazze na Slovensku.

Literatúra:

Slovník slovenského jazzu / Yveta Kajanová. - 1. vyd. - Bratislava : Národné hudobné centrum, 1999. - S. 59. - ISBN 80-88884-12-8.

234.

HLADKÝ Miko, spevák, hudobník, nar. 21. 10. 1972, Nitra. Líder, spevák a gitarista hudobnej skupiny Gladiator. V roku 2003 vydal vlastný sólový album. Žije v Alekšinciach pri Nitre.

Literatúra:

Gladiator k 20. výročiu vydáva dvojalbum a knihu / Jana Černáková. - Fotogr. 3. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 20, č. 38 (2011), s. 9.
Gladiator nahrával nový album v Empírovom divadle v Hlohovci / [autor] - čuj -. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. 13, č. 45 (2004), s. 8.
Môj kraj : Nitra má všetko čo má mať / (zs). - Fotogr. 1. In: Pravda. - Roč. 20, č. 191 (19.8.2010), s. 25.

235.

HLAS ZOBORA - zmiešaný spevácky zbor vznikol na podnet Základnej organizácie Csemadok v Koliňanoch v roku 1970. V roku 2006 vydali platňu s názvom *Ěneklů Kolon* (Znie pieseň pod Zoborom).

Literatúra:

Kolon : egy falu a Zoboralján / János Sándor. - 2. bővített kiadás. - Dunaszerdahely : Lilium Aurum Könyvkiadó, 2004. - 168 o. - ISBN 80-8062-227-2.
Adventný koncert maďarských zborov u Piaristov / (SY). . In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXIX, č. 1 (2014), s. 12.
Spievali podzoborské zbory / Silvia Vargová. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 19, č. 39 (2010), s. 16.

236.

HLAVATÝ Jozef, hudobný pedagóg a kritik, nar. 1. 4. 1898, Šaľa nad Váhom, zom. 6. 5. 1966, Šaľa. Teológiu študoval v Nitre, hudbu na Instituto di Musica Sacra v Ríme. Po návrate na Slovensko pôsobil ako profesor náboženstva na gymnáziu, hudby na Katolíckej teologickej fakulte a na Hudobnej a dramatickej akadémii v Bratislave, neskôr konzervatóriu, gregoriánsky chorál a estetiku. V rokoch 1950-1960 pôsobil ako farár v Horných Orešanoch, od 1961 žil na dôchodku v Šali. Ako hudobný kritik a esejista sledoval slovenský hudobný život, prispieval hudobnými kritikami do viacerých časopisov i do dennej tlače, prednášal tiež v rozhlase. Autor spevníka (*Takto si my spievame*, 1940), učebníc, organizátor Slovenského katolíckeho skautingu, redaktor časopisu Skaut. Publikoval pod pseudonymom J. H. Šaľan.

Literatúra:

Československý hudební slovník osob a institucí. Svazek první : A-L. - 1. vyd. - Praha : Státní hudební vydavatelství, 1963. - S. 442.
Lexikón katolíckych kňazských osobností Slovenska / [Július Pašteka spolu s autorským kolektívom ; úvod napísal kardinál Ján Chryzostom Korec]. - 1. vyd. - Bratislava : Lúč, 2000. - S. 486. - ISBN 80-7114-300-6.
Slovenský biografický slovník : (od roku 833 do roku 1990). 2. zväzok : E-J ; [hlavná redakcia Vladimír Mináč...[et al.]]. - 1. vyd. - Martin : Matica slovenská, 1987. - S. 336.
Súpis slovenských hudobní a literatúry o hudobníkoch / Juraj Potúček. - Bratislava : Nakladateľstvo Slovenskej akadémie vied a umení, 1952. - S. 102.
Šaľa / László Bukovszky ... [et al.] ; zostavovateľka Veronika Nováková. - 1. vyd. - Šaľa : Mesto Šaľa, 2004. - S. 200-201. - ISBN 80-89032-21-4.
Šaľa medzi dvoma vojnami / Karol Šmida. - 1. vyd. - Šaľa : Allba, 2000. - S. 105-107.
Vágsellye 1002-2002 / Bukovszky László ...[et al.] ; [a könyv anyagát összeállította Novák Veronika]. - 1. kiad. - Dunaszerdahely : NAP Kiadó, 2002. - S. 200-201. - ISBN 80-89032-21-4.
Vitajte v meste = Welcome to our town : mesto Šaľa ; [text Július Morávek]. - Šaľa : Focesa, [2008]. - S. 33.

237.

HLAVATÝ Gejza, hudobník, hudobný pedagóg, nar. 1950. Je absolventom Štátneho konzervatória v Žiline v hre na akordeón. Od roku 1969 s prestávkou dvojročnej základnej vojenskej služby pôsobí na Základnej umeleckej škole v Zlatých Moravciach ako učiteľ, v rokoch 1982-1989 zástupca riaditeľa, 1989-1991 a od 2005 riaditeľ školy. Pod jeho vedením sa rozrástla koncertná činnosť i spevácke súťaže na škole a nadviazala sa medzinárodná spolupráca so Základnou umeleckou školou Hulín (Česká republika) a Sierpc (Poľsko). Popri pedagogickej práci zabezpečuje na mestskom úrade hudobný sprievod pri občianskych obradoch a sobášoch.

Literatúra:

ZUŠ má staronového riaditeľa. In: Tekovské noviny. - ISSN 1338-8800, Roč. XX, č. 11 (2010), s. 2.

238.

HLINKOVÁ Ľubica, folkloristka, učiteľka, nar. 9. 12. 1952, Nové Zámky. Študovala na Pedagogickej fakulte v Nitre (1976). V roku 1970 bola spoluzakladateľkou 10-člennej detskej ľudovej hudby pri Folklornom súbore Mladosť. Ako huslistka bola členkou detskej cimbalovej ľudovej hudby pri Ľudovej škole umenia. Počas vysokoškolského štúdia hrala na husliach vo folklórnych súboroch Ekonóm (1971), Ponitran (1972-1976) a Zobor (1976-1980). V Bratislave v roku 1993 založila detskú cimbalovú ľudovú hudbu Jarabinka. Zúčastňuje sa domácich i zahraničných folklórnych festivalov. Vychováva mladých muzikantov pre folklórne súbory.

Literatúra:

Kultúrny život v okrese Nové Zámky : folklór, hudba, tanec a spev / Peter Lakata. - 1. vyd. - Nové Zámky : Občianske združenie Idea ; Regionálne osvetové stredisko, 2014. - S. 52. - ISBN 978-80-971870-0-2.

239.

HODÁL Milan, básnik, epigramatik a aforista, nar. 7. 6. 1956, Bánovce nad Bebravou. V roku 1976 maturoval na Strednej priemyselnej škole v Partizánskom, v rokoch 1976-1980 študoval na Vysokej škole ekonomickej v Bratislave. Prvé básne uverejňoval už ako stredoškólak v školských časopisoch, potom sa zamerával na satirickú poéziu, ktorú publikoval v nedeľnej prílohe Smeny a Pravdy na nedeľu. V 80. rokoch pracoval ako externý redaktor humoristického časopisu Roháč. S epigramatikom Jozefom Bilým spolupracoval v Slovenskom rozhlase na tvorbe známych relácií Variácie, Maratón a Sobotník a bol autorom rozhlasového kabaretu Podnikový aerobik. Žije a pracuje v Nitre. Vydal zbierku epigramov a básní *Rozcvička* (2002), *Zázračná planéta* (2012), *Cennosti* (2013), *(H)lásky* (2015). Hudobná skupina Gladiátor zhudobnil jeho básne s názvom *Ty si tá*.

Literatúra:

Historické a literárne reálie a personálie Nitry / Anton Pažitný. - 1. vyd. - Nitra : Dom Matice slovenskej, 2002. - S. 68-69. - ISBN 80-7090-652-9.

Reálie a personálie Nitry / Anton Pažitný. - 1. vyd. - Nitra : Dom Matice slovenskej v Nitre, 2006. - S. 151-152. - ISBN 80-7090-805-X.

Milan Hodál ponúkol svoje básne skupine Gladiátor / Jana Černáková - Fotogr. 1. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 19, č. 29 (2010), s. 10.

Ty si tá je o láske až za hrob / (ČE). - Fotogr. 1. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 21, č. 30 (2012), s. 10.

Zázrak spievala Nika aj na svadbe básnikovej dcéry / Jana Černáková. - Fotogr. 2. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 24, č. 48 (2015), s. 12.

240.

HOJ, VLASTĚ MOJA - benefičný koncert organizovaný od roku 1994 v Nitre z podnetu bývalého generálneho riaditeľa AX-Výstavníctvo v Nitre, akad. arch. Ing. Ladislava Švihela. Vznik podujatia je úzko spätý so sviatkom osláv Dňa vyhlásenia Ústavy Slovenskej republiky. Koncerty sa konali v pavilóne V výstaviska Agrokomplex, od jubilejného 15. ročníka benefičného podujatia, od roku 2009 sa koná v Mestskej hale na Dolnočermánskej ulici. Organizátormi podujatia sú Mesto Nitra a Nadácia Konštantína Filozofa v Nitre a pri niektorých ročníkoch aj Slovenské národné divadlo v Bratislave.

Literatúra:

Benefičný koncert. In: Nitrianske noviny. - Roč. V, č. 30 (1996), s. 5.

Benefičný koncert Hoj, vlast' moja sa uskutoční v sále PKO / (SY). In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 26, č. 35 (2017), s. 11.

Hoj, vlast' moja / Ladislav Švihel. In: Nitriansky hlásnik plus. - Roč. III (IV), č. 33 (1996), s. 1.

Hoj, vlast' moja! / (nhl). In: Nitriansky hlásnik plus. - Roč. III (IV), č. 34 (1996), s. 4.

Hoj, vlast' moja / O.S. - Fotogr. 1. In: Nitra. - Roč. XXV, č. 10 (2001), s. 10.

Hoj, vlast' moja / - si -. In: Nitrianske noviny. - Roč. XI, č. 35 (2002), s. 7.

Hoj, vlast' moja / - si -. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XI, č. 35 (2002), s. 7.

Hoj, vlast' moja / (SY). In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 25, č. 35 (2016), s. 8.

Hoj, vlast' moja / - mba -. In: Vrábelské noviny. - Roč. XIV, č. 33 (2005), s. 6.

Hoj, vlast' moja na Agrokomplexe. In: Nitrianske noviny. - Roč. VII, č. 33 (1998), s. 16.

Hoj vlast' moja na amfiteátri ako Krútnava / (syn). In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXIII, č. 9 (2008), s. 31.
 Hviezdy operného neba na galakoncerte "Hoj, vlast' moja" / Ludmila Synaková. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXIV, č. 10 (2009), s. 4-5.
 Hviezdy operného neba na „Hoj, vlast' moja“ / (sy). In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXIV, č. 9 (2009), s. 28.
 Pozvánka na benefičný koncert Hoj vlast' moja. - Fotogr. 1. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXIX, č. 9 (2014), s. 10.
 Slávnostným koncertom si pripomenuli Deň Ústavy SR / (SY). - Fotogr. 2. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXX, č. 10 (2015), s. 10.
 V zajatí árií opery Krútnava / O.S. - Fotogr. 3. In: Nitra. - Roč. XXIV, č. 10 (2000), s. 25.
 Výnimočný koncert na počesť Dňa Ústavy / (sy). - Fotogr. 1. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXVIII, č. 9 (2013), s. 3.
 Výťažok z benefičného koncertu Hoj, vlast' moja pôjde na opravu hradu. In: Nitrianske noviny. - Roč. VIII, č. 34 (1999), s. 13.
 Zaznie to najlepšie z opernej tvorby / - čuj -. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIII, č. 34 (2004), s. 6.
 Zaznie to najlepšie z opernej tvorby / - čuj -. In: Vrabeľské regionálne noviny. - Roč. XIII, č. 34 (2004), s. 6.

241.

HOLÁSEK Ladislav ml., klavirista, zbornajster, nar. 23. 12. 1929, Dolné Rykynčice. Časť svojho detstva prežil v Ujlaku (Veľké Zálužie). Študoval na gymnáziu v Trenčíne, klavír na konzervatóriu a na Vysokej škole múzických umení v Bratislave u F. Kafendu a Š. Németha-Šamorínskeho. V rokoch 1964-1967 študoval na Vysokej škole múzických umení v Bratislave zborové a orchestrálne dirigovanie u profesora Ľudovíta Rajtera. Od roku 1955 pôsobil ako korepetítor Miešaného zboru Československého rozhlasu v Bratislave, od 1957 Slovenskej filharmónie, kde pôsobil aj ako zbornajster. V rokoch 1970-1992 bol hlavným zbornajstrom Opery Slovenského národného divadla v Bratislave. Dvadsaťpäť rokov bol umeleckým vedúcim a dirigentom komorného zboru Slovenskí madrigalisti. So Speváckym zborom mesta Bratislavy nahral 18 CD a LP platní. Pôsobil aj ako pedagóg na Konzervatóriu v Bratislave, na Pedagogickej fakulte Univerzity Komenského, na Vysokej škole múzických umení v Bratislave, od roku 1991 na Pedagogickej fakulte Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre, kde pôsobil aj ako dirigent Akademického komorného dievčenského zboru. Uskutočnil množstvo koncertov na Slovensku i v zahraničí a získal významné domáce i medzinárodné ocenenia. Realizoval nahrávky pre Slovenský rozhlas a televíziu. Žije v Stupave.

Literatúra:

Československý hudobný slovník osob a institucí. Svazek prvý : A-L. - 1. vyd. - Praha : Státní hudební vydavatelství, 1963. - S. 455.
 Hudobný život v Nitre : (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra - : literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 182, 192-193. - ISBN 80-967654-1-8.
 Veľké Zálužie : obec s históriou : monografia dejín obce / Peter Keresteš ; [Peter Vince ; fotografie Ján Huňady, Peter Rafaj, Róbert Žilík]. - 1. vyd. - Nitra : Enars, [2012]. - S. 292-293. - ISBN 978-80-970612-2-7.
 Zbory mestu : festival speváckych zborov : 22. - 24. november 2002 Nitra / [zostavili Ľudmila Bratová, Dagmar Bojdová]. - Nitra : Mestský úrad, 2002. - S. [6-7].

242.

HOLEC Rudolf, učiteľ, dirigent, nar. 1914. Zúčastnil sa na prvom ťažení proti Sovietskemu zväzu v roku 1941 a bol priamym účastníkom bitky pri Lipovci. Pôsobil ako učiteľ na Základnej deväťročnej škole na Ulici Fraňa Mojtu v Nitre (dnes ZŠ kniežaťa Pribinu). Ako dirigent školského spevokolu svojimi skúsenosťami sa podpísal na zveľaďovaní zborového spevu v Nitre, kde sa 20 rokov venoval aj poradenskej činnosti ako člen okresného a krajského poradenského zboru pre spevokol. Bol spoluzakladateľom Kruhu priateľov umenia v Nitre.

Literatúra:

Bývalý vojenský veterán Rudolf Holec spomína na ozbrojovanie Nemcami / Ludmila Synaková. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXIV, č. 5 (2009), s. 26-27.

243.

HOLECZ Ilona, folkloristka, speváčka, zberateľka ľudových piesní a balád, nar. 1945, Dolné Obdokovce? Dvojnásobná držiteľka ceny Vass Lajos a držiteľka ceny Arany páva.

Literatúra:

Alsóbodokon a mai napig őrzik a villózés hagyományát / Száz Ildikó. - Fotogr. 1. In: Új Szó. - ISSN 1335-7050, Évf. 66, sz. 74 (2013). - Húsvét + 7 nap. - Évf. 13, sz. 14 (2013), o. 4-5.

244.

HOLKA Igor, hudobník, hudobný pedagóg, bubeník, nar. Nitra. Absolvent dvoch konzervatórií v Bratislave a v Žiline. Na konzervatóriu vyštudoval hru na klasické bicie nástroje, postupne sa však začal venovať aj doplnkovým (perkusié) hudobným nástrojom. Pôsobí ako učiteľ v nitrianskej Súkromnej základnej umeleckej škole Tralaškola a na Súkromnej základnej umeleckej škole Art Pegas, kde vyučuje hru na bicích nástrojoch a perkusie. Založil klub geniálnych bubeníkov – kágébé, založil a vedie najväčší slovenský bubenický orchester Campana Batucada. Je tiež zakladateľom a lídrom froCampany, interpretujúcej západoafrické rytmy. Pre verejnosť organizuje bubenické workshopy a je autorom učebných

osnov akreditovaných Ministerstvom školstva SR pre výučbu súborov etno perkusií na slovenských základných umeleckých školách. Ako hudobník - bubeník pôsobí v troch nitrianskych kapelách.

Literatúra:

- Africké bubnovanie v štýle kágébé / - bej - . - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XI, č. 49 (2002), s. 10.
- Africké bubnovanie v štýle kágébé / - bej - . - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XI, č. 49 (2002), s. 10.
- Baken (život), naaj (slnko), ndeppa (tanec) : alebo africká vášeň v slovenskom srdci / Soňa Borovská, Lenka Káčerová ; Igor Holka. In: Občas nečas. - ISSN 1338-1083, Roč. XV, č. 2 (2009), s. 22-24.
- Besame mucho: len spev a bubny / (ČE). - Fotogr. 2. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 22, č. 9 (2013), s. 8.
- Bezplatné kurzy bubnovania vedie Igor „Presidente“, Holka / (RE). In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 25, č. 40 (2016), s. 12.
- Bubnovali na karnevale aj bohyni mora Yemanjá / Jana Černáková. - Fotogr. 5. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 22, č. 9 (2013), s. 8.
- Do Uruguaja a Brazílie sa odišiel učiť bubnovať / Marianna Petrová. In: Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 16, č. 11 (2007), s. 15.
- Krv v žilách vám rozprúdi exotická Latinoshow / Jana Černáková. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 25, č. 9 (2016), s. 11.
- Nitran Igor Holka hral v Salvadore-bubeníckom srdci Brazílie / Jana Černáková. - Fotogr. 10. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 20, č. 28 (2011), s. 9.
- SZUŠ Art Pegas pripravuje autorský muzikál Kuvumiliana (Príbeh savany) / Jana Černáková. - Fotogr. 3. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 25, č. 19 (2016), s. 15.
- V africkom Senegale bubnoval Igor Holka na pláži pri Atlantiku / Kristína Rídekyová. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 17, č. 17 (2008), s. 10.

245.

HOLLÝ Jur (Juraj), katolícky spisovateľ, nar. 13. 2. 1760, Púchov, zom. 28. 1. 1818, Nitra. Teológiu študoval v rokoch 1779-82 v budínskom seminári. Pôsobil ako farár v Oponiciach, dekan vo Vestenicich, od 1814 kanonik a profesor teológie v nitrianskom seminári. Zostavil notovaný spevník *Nábožné Katolícké Pesničky ...* (Trnava 1804, 1822).

Literatúra:

- Československý hudební slovník osob a institucí. Svazek první : A-L. - 1. vyd. - Praha : Státní hudební vydavatelství, 1963. - S. 457.
- Súpis slovenských hudobní a literatúry o hudobníkoch / Juraj Potúček. - Bratislava : Nakladateľstvo Slovenskej akadémie vied a umení, 1952. - S. 104.

246.

HOLLÝ Juraj, spevák, nar. 1987, Šaľa. Študoval na Gymnáziu Juraja Fándlyho v Šali, spev súkromne na Základnej umeleckej škole v Šali (resp. Di Voce v Šali - súkromná škola) u Henriety Zálezákovej. Je poslucháčom Vysokej školy múzických umení v Bratislave. Vystupuje na podujatiach usporiadaným mestom Šaľa a na súťažiach usporiadaných na Slovensku i v zahraničí. Dvojnásobný víťaz Medzinárodnej súťaže Imricha Godina vo Vrábľoch, 1. miesto získal na Nitrianskej Lutne a bol ocenený Ministerstvom školstva za reprezentáciu SR na medzinárodných súťažiach.

Literatúra:

- Juraj Hollý obdivuje Pavarottiho / Lea Tóthová, Juraj Hollý. - Fotogr. In: Slovo Šaľanov. - ISSN 1336-4073, Roč. 9, č. 12 (2004), s. 12.
- Jurajov hlas si vypočula aj viedenská smotánka / Lea Tóthová, Juraj Hollý. In: Slovo Šaľanov. - ISSN 1336-4073, Roč. XIII, č. 11 (2008), s. 22.
- Koncert Rity Zálezákovej a jej žiakov / Lea Tóthová. In: Slovo Šaľanov. - ISSN 1336-4073, Roč. XVI, č. 9 (2011), s. 17.
- Nová liaheň speváckych hviezd v Šali / Marián Mrva. In: Noviny juhozápadu : Krajské nitrianske noviny. - Roč. 13, č. 44 (2004), s. 1 a 5.

247.

HOLZSCHUCH František (Holczschuch, Holzschuch), hudobný skladateľ, rímsko-katolícky kňaz, nar. 20. 2. 1813, Banská Štiavnica, zom. 17. 1. 1871, Veľké Chyndice. Filozofiu a teológiu študoval v Trnave. Pôsobil ako kaplán v Štiavnických Baniach a v Banskej Štiavnici, od roku 1843 ako farár vo Vysokej, neskôr vo Veľkých Chyndiciach. Venoval sa hudobnej kompozícii a bol autorom viacerých chrámových skladieb.

Literatúra:

- Lexikón katolíckych kňazských osobností Slovenska / [Július Pašteka spolu s autorským kolektívom ; úvod napísal kardinál Ján Chryzostom Korec]. - 1. vyd. - Bratislava : Lúč, 2000. - S. 505. - ISBN 80-7114-300-6.
- Slovenský biografický slovník : (od roku 833 do roku 1990). 2. zväzok : E-J ; [hlavná redakcia Vladimír Mináč...[et al.]]. - 1. vyd. - Martin : Matica slovenská, 1987. - S. 372.

248.

HOPE RED - rocková hudobná skupina bola založená v roku 2013 v Tešedíkove (Pered). Členovia kapely: Domján „Bob“ Kristof (bicie), Laczkó „Sanya“ Sándor (gítara), Szabó „Gila“ Adam (gítara) a Szakál „Szaki“ András (basgítara, moralizátor). V lete 2016 natočili klip k pesničke Track#6.

Literatúra:

Hope Red / Ádám Szabó. - Fotogr. In: Terra Hírújság. - ISSN 1338-6344, Évf. VIII, sz. 1 (2017), o. 26-27.

249.

HORKÝŽE SLÍŽE - punková rocková skupina vznikla v roku 1992 v Nitre. Založil ju Peter Hrivňák s Máriom Sabom a Martinom Košovanom. V decembri 1995 vydali demonahrávku s názvom *Prvý slíž* a v roku 1997 debutový album s názvom *Vránci oného*. Členovia skupiny: Marián Sabo (gítara), Juraj Štefánik (spev), Marek Viršík (bicie), Peter Hrivňák alias Kuko (basgítara, spev, textár). Do roku 2001 v kapele pôsobil ako bubeník aj Martin Košován. V roku 2002 bola kapela ocenená Aurelom za najlepšiu skupinu a v roku 2003 v celoslovenskej ankete sa stali bronzovým Slávikom. Sú nositeľmi viacerých cien, Slávikov, Aurela a i. Koncertujú nielen na Slovensku, ale aj v Čechách, USA, Írsku, Anglicku, Taliansku, Poľsku, Maďarsku. V roku 2009 vydali knihu Smaragdové oči (autor Peter Hrivňák alias Kuko, Daniel Kvasnica, členovia kapely) o fiktívnej kapele, ktorá sa dostane do konfliktu s políciou aj s mafiou. Príbeh tragikomédie vznikol pôvodne ako scenár k celovečernému filmu. Od roku 2012 každoročne organizujú hudobný festival s názvom „Slížovica“.

Najväčšie hity: Horí ti maštal', Gilotína, Matelko, Logická hádanka, Brďokoky, Tlak, L.A.G. Song, Vojak a iné. *Albumy:* V rámci oného (1997), Vo štvorici po opici (1998), Ja chaču tebja (2000), Festival Chorobná 2001 (2001), Kýže sliz (2002), Alibaba a 40 krátkych songov (2004), Ritero Xaperle Bax (2004), Ukáž tú tvoju ZOO (2007), 54 Dole Hlavou (2009), St. Mary Huana Ganja (2012), Pustíte Karola (2017).

Literatúra:

Bublina päťmiliónovej žaloby Joža Pročka spľasla / Silvia Struhárová. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XI, č. 47 (2002), s. 8.

Bude Slížovica / (RE). In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 26, č. 33 (2017), s. 8.

Fanúšik vytiahol pištoľ / - str -. In: Nitrianske noviny. - Roč. XII, č. 46 (2003), s. 8.

Fanúšik vytiahol pištoľ / - str -. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XII, č. 46 (2003), s. 8.

Horúca kauza okorenila turné skupine Horkýže Slíže / - str -. In: Nitrianske noviny. - Roč. XI, č. 47 (2002), s. 8.

Horúca kauza okorenila turné skupine Horkýže Slíže / - str -. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XI, č. 47 (2002), s. 8.

Horkýže Slíže majú 25 rokov, oslavujú / Jana Černáková. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 26, č. 34 (2017), s. 8.

Horkýže Slíže majú ceny skupina aj album roka / Jana Černáková. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 27, č. 5 (2018), s. 12.

Horkýže Slíže odštartovali Alibaba-tour / Silvia Struhárová. In: Nitrianske noviny. - Roč. XII, č. 46 (2003), s. 8.

Horkýže Slíže odštartovali Alibaba-tour / Silvia Struhárová. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XII, č. 46 (2003), s. 8.

Horkýže Slíže sa chystajú na turné v indickom štýle / Jana Černáková. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 19, č. 7 (2010), s. 10.

Horkýže Slíže si na turné berú novú basgitaristku / Nora Krchňáková. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 27, č. 8 (2018), s. 11.

Horkýže Slíže si zašantili v plavkách z Juhoslávie / Jana Černáková. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 21, č. 9 (2012), s. 11.

Horkýže Slíže uvidíte na letných festivaloch / zhovárala sa Ľudmila Synaková. - Fotogr. 2. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXIII, č. 7-8 (2008), s. 36, 39.

Horkýže Slíže zobrali do Írska i svoje manželky / Slavomíra Ďurišová. - Fotogr. In: Vrábelské noviny. - Roč. XV, č. 6 (2006), s. 21.

Chiki liki tu-a zmenila Horkýže Slížom pitnú kultúru / Slavomíra Ďurišová. - Fotogr. In: Vrábelské noviny. - Roč. XV, č. 14 (2006), s. 17.

Jožo Pročko zažaloval nitriansku skupinu Horkýže Slíže / Silvia Struhárová. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XI, č. 46 (2002), s. 4.

Jožo Pročko zažaloval nitriansku skupinu Horkýže Slíže / Silvia Struhárová. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XI, č. 46 (2002), s. 4.

Kniha o fiktívnej kapele je úspešná aj v Čechách / [autor] (LAZ). In: Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 18, č. 6 (2009), s. 9.

Koncert prerušila búrka, Horkýže Slíže už nevystúpili / - mh -. In: Nitrianske noviny. - Roč. XII, č. 19 (2003), s. 5.

Kuka pri tvorbe textov inšpiruje aj syn Hugo / Ondrej Sivčák. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XII, č. 34 (2003), s. 5.

Kuka pri tvorbe textov inšpiruje aj syn Hugo / Ondrej Sivčák. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XII, č. 34 (2003), s. 5.

Kuko: Nechceme nič nechať na náhodu / - str -. In: Nitrianske noviny. - Roč. XI, č. 46 (2002), s. 4.

Kuko: Nechceme nič nechať na náhodu / - str -. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XI, č. 46 (2002), s. 4.

Kuko tvrdí: naše vulgarizmy idú od srdca / Silvia Struhárová. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XII, č. 12 (2003), s. 6.

Kuko tvrdí: naše vulgarizmy idú od srdca / Silvia Struhárová. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XII, č. 12 (2003), s. 6.

Kuko pokrstil album zmrzlinou a vodkou / Tomáš Holúbek. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XIII, č. 27 (2004), s. 6.

Kuko ťahá mladých k zdravotníckym odborom / Tomáš Holúbek. - Fotogr. 1. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 25,

č. 48 (2016), s. 7.

Kuko z Horkýže Slíže : čím väčšia blbosť, tým lepšie / Pavol Sivák, Mária Zimovčáková. - Fotogr. 3. In: Občas nečas. - ISSN 1338-1083, Roč. 21, č. 1(2015), s. 41-43.

Letcov navštívili aj Horkýže Slíže / Ondrej Sivčák. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XII, č. 29 (2003), s. 3.

Letcov navštívili aj Horkýže Slíže / Ondrej Sivčák. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XII, č. 29 (2003), s. 3.

Nové albomy / (sy). In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. 29, č. 12 (2004), s. 27.

Obľubujú obaly CD, ktoré majú nápad a zmysel / Jolana Čuláková. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. 13, č. 49 (2004), s. 8.

O Zlatého slávik sa uchádzajú aj nitrianske kapely. Aké sú ich šance? / Jožo Malý. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIII, č. 42 (2004), s. 16.

Pochovali pieseň aj s jej interpretmi / Jolana Čuláková. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIII, č. 34 (2004), s. 6.

Pochovali pieseň aj s jej interpretmi / Jolana Čuláková. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XIII, č. 34 (2004), s. 6.

Skupina Horkýže Slíže musela kvôli havárii odložiť nakrúcanie / Silvia Struhárová. In: Nitrianske noviny. - Roč. XII, č. 8 (2003), s. 2.

Skupina Horkýže Slíže musela kvôli havárii odložiť nakrúcanie / Silvia Struhárová. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XII, č. 8 (2003), s. 2.

Slíže siahli po slávikovi / (sy). In: Nitra. - Roč. XXIX, č. 1 (2004), s. 11.

Slíže sa neodmlčali, neradi sa ukazujú / M. Petrová. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. 16, č. 12 (2007), s. 13.

Slíže sa stali skupinou roka / Silvia Struhárová. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XII, č. 10 (2003), s. 5.

Slíže sa stali skupinou roka / Silvia Struhárová. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XII, č. 10 (2003), s. 5.

Slížovica - hudba, humor a slíže na rôzne spôsoby / Jana Černáková. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 21, č. 34 (2012), s. 9.

Spevák Kuko sa oženil s manažérkou skupiny / Táňa Nováková. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XI, č. 7 (2002), s. 9.

Spevák Kuko sa oženil s manažérkou skupiny / Táňa Nováková. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XI, č. 7 (2002), s. 9.

Spoločné turné. In: Vrábelské noviny. - Roč. XV, č. 9 (2006), s. 18.

Súčasná zostava Horkýže Slíže / - str -. In: Nitrianske noviny. - Roč. XII, č. 12 (2003), s. 6.

Súčasná zostava Horkýže Slíže / - str -. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XII, č. 12 (2003), s. 6.

Šokujúca irónia z dielne skupiny Horkýže Slíže / Erika Rusnáková. In: Nitrianske noviny. - Roč. IX, č. 19 (2000), s. 11.

Šokujúca irónia z dielne skupiny Horkýže Slíže / Erika Rusnáková. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. IX, č. 19 (2000), s. 11.

Štartuje tretia Slížovica / (RE). In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 23, č. 33 (2014), s. 14.

Talianski farmári si spievali maštaľ / Jana Stopková. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. III, č. 17 (1998), s. 3.

Talianski farmári si spievali maštaľ / Jana Stopková. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. VII, č. 17 (1998), s. 3.

13 otázok pre 1 osobnosť Kuka speváka kapely Horkýže Slíže / (jsn). - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XII, č. 50-51 (2003-2004).

- [Príl.]. Vianočná a silvestrovská príloha. - S. V 4.

V newyorskom pube boli Slíže najhlučnejšia kapela / Jana Černáková. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 19, č. 41 (2010), s. 9.

V rámci nitrianskeho Kultúrneho leta .../ - če -. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. VIII, č. 30 (1999), s. 13.

V rámci nitrianskeho Kultúrneho leta .../ - če -. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. IV, č. 30 (1999), s. 13.

250.

HORNÁ Eliška, speváčka, sólistka Speváckeho zboru Slovenskej filharmónie. Pravidelne účinkuje v programoch Zámockého kultúrneho leta v Topoľčiankach.

Literatúra:

Topoľčianky : rozprávanie / Pavol Hudík. - Bratislava : Sprint dva, 2010. - S. 186. - ISBN 978-80-89393-27-5.

251.

HORNOUHORSKÝ VŠEOBECNE VZDELÁVACÍ SPOLOK - vznikol 20. novembra 1882 so sídlom v Nitre. Mal pobočky v župách Novohradskej, Bratislavskej, Nitrianskej, Trenčianskej, Oravskej, Liptovskej, Zvolenskej, Hontianskej. V rokoch 1896 až 1913 existoval v jeho rámci rad spevokolov, prevažne maďarského založenia. Štúdium jeho existencie je dôležité pre problematiku kultúrnych dejín na rozhraní dvoch storočí.

Literatúra:

Československý hudební slovník osob a institucí. Svazek první : A-L. - 1. vyd. - Praha : Státní hudební vydavatelství, 1963. - S. 475.

252.

HORNUNGOVÁ-MARTVOŇOVÁ Anna, operná speváčka (soprán), nar. 3. 10. 1922, Nitra, zom. 16. 12. 1990, Bratislava. Rodená Mányiová. Navštevovala meštiansku a hudobnú školu v Nitre, neskôr študovala spev súkromne u A. Flögla a D. Žuravleovej v Bratislave. V rokoch 1940-1941 členka zboru opery Slovenského národného divadla v Bratislave, 1943-1945 sólistka Slovenského ľudového divadla v Nitre, 1946-1950 členka operného zboru, od 1951 sólistka opery Slovenského národného divadla v Bratislave. Popredná slovenská sopranistka, ktorá sa uplatnila najmä v lyricko-melodramatických postavách klasického svetového operného repertoáru, ale aj v moderných domácich a zahraničných dielach. Venovala sa aj koncertnej činnosti, vystupovala so Slovenskou filharmóniou, hosťovala na viacerých domácich i zahraničných scénach, spolupracovala s rozhlasom a televíziou.

Dielo: (výber): postavy: Čo-čo-san (G. Puccini: Madame Butterfly, 1955, 1971); Bystrouška (L. Janáček: Příhody líšky Bystroušky, 1958); Katarína Maslovová (Cikker: Vzkriesenie, 1962); Barča (B. Smetana: Hubička, 1955); Margaréta (Ch. Gounod: Faust a Margaréta, 1956); Sofia (R. Strauss: Gavalier s ružou, 1958); Mimi (G. Puccini: Bohéma, 1959); Nedda (Leoncavall: Komedianti, 1961); Lia (Puccini: Turandot, 1965); Jenufa (L. Janáček: Jej pastorkyňa, 1966); Marienka (B. Smetana: Predaná nevesta, 1968); Serena (G. Gerschwin: Porgy a Bess, 1974).

Literatúra:

Československý hudební slovník osob a institucí. Svazek první : A-L. - 1. vyd. - Praha : Státní hudební vydavatelství, 1963. - S. 475.
Encyklopédia dramatických umení Slovenska. 2 : M-Ž / zostavili Richard Blech...[et al.]. - 1. vyd. - Bratislava : Veda, 1990. - S. 39.
Encyklopédia Slovenska : [súhrn poznatkov o minulosti a prítomnosti Slovenska]. 3. zväzok : K-M, Kaán, Karol-mzda / [hlavná redakcia Oto Dub, Miloš Gosiorovský ... [et al.]] ; Oto Dub, Miloš Gosiorovský. - 1. vyd. - Bratislava : Veda, 1979. - S. 506.
Lexikón slovenských žien ; [zodpovedný redaktor Augustín Maňovčík , hlavné autorky a odborná redakcia Ľudmila Ďuranová, Anna Šourková, Alena Tábovecká]. - Martin : Slovenská národná knižnica, 2003. - S. 160-161. - ISBN 80-89023-30-4.
Reprezentačný biografický lexikón Slovenska / Augustín Maňovčík ...[et al.]; Pavol Parenička, Margita Ďurovčíková, Zdenko Ďuriška. - Martin : Matica slovenská, 1999. - S. 215. - ISBN 80-7090-537-9.
Z hudobného života Nitry v minulosti a súčasnosti / Helena Stančeková, Richard Rybarič. In : Kapitoly z dejín Nitry : zborník štúdií k 1100. výročiu príchodu Cyrila a Metoda / Jozef Lajoš. - Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1963. - S. 29.
Príbeh nitrianskeho dievčaťa / Eduard Rosinský. In: Nitra. - Roč. 15, č. 4 (1991), s. 39.

253.

HORVÁTH Géza, pedagóg, dirigent, odborný spisovateľ, nar. 8. 3. 1951, Želiezovce. V rokoch 1971-1975 študoval na Pedagogickej fakulte v Nitre, odbor matematika-zemepis. Pôsobil ako pedagóg na niekoľkých základných školách, od roku 1984 v Želiezovciach, kde založil a vedie niekoľko súborov. Od roku 1976 publikuje odborné články, venuje sa prekladateľskej činnosti učebníc, autor monografických prác. Autor publikácií *Fejlesztető-e az alkotóképesség?* (Dunajská Streda, 1997), *Franz Schubert Zselizén* (2000), *Ha megszólít az ének* (2004), *Felvidéki matematikai versenyfeladatok. Váci matematikai könyvek 8* (spoluautor Mészáros József, Vác, 2000).

Literatúra:

A csehszlovákiai magyar irodalom lexikona 1918-2004 = Lexikon maďarskej literatúry v Česko/Slovensku 1918-2004 / felelős szerkesztő Zoltán Fónod. - 1. vyd. - Bratislava : Madách, 2004. - S. 156. - ISBN 80-7089-391-5.
Ha sok ajakról száll az ének / Miklósi Péter. - Fotogr. 1. In: Új Szó. - ISSN 1335-7050, Évf. 66, sz. 228 (1.10.2013), o. 13.

254.

HORVÁTH Jozef, zbornmajster, učiteľ, nar. 8. 4. 1894, Nedožery, zom. 21. 12. 1975, Bratislava. Študoval na učiteľskom ústave v Modre. V rokoch 1914-1918 sa zúčastnil svetovej vojny a v ruskom zajatí organizoval zábavné a hudobné podujatia. Po návrate pôsobil v Hlohovci, Močenku, Chynoranoch, kde bol učiteľom-správcom a organistom. Bol zbornmajstrom Učiteľského spevokolu topoľčianskeho, s ktorým absolvoval početné spevácke koncerty po Slovensku.

Literatúra:

Československý hudební slovník osob a institucí. Svazek první : A-L. - 1. vyd. - Praha : Státní hudební vydavatelství, 1963. - S. 476.

255.

HOSTIANKA - dychová hudba bola založená v roku 1897 v Hostiach. Za priekopníkov dychovej hudby v Hostiach sa považujú Kornel Borčín, Ján Belica, Peter Dodok a Gašpar Šalát. V rokoch 1938-1945 dedinský učiteľ Valent Marko pracoval s dychovkou, ktorá sa jeho pričinením vypracovala na hudobné teleso celoslovenského formátu. Potom celých dvadsať rokov, do roku 1971 dychovku viedol nadaný muzikant Ján Šútor. Úspešne vystupovali na krajských festivaloch, v bratislavskom rozhlase s programom „Svadba z Hostí“, v roku 1965 v Československej televízii a v roku 1973 nahrávala aj v bansko-bystrickom rozhlasovom štúdiu. Súbor ďalej viedli Martin Pupák, František Šútor, od roku 1976 Ján Králik. K súboru pribudla aj spevácka zložka a dychovka začala uplatňovať tzv. folklórny štýl. Dychovka naďalej získava rôzne úspechy na festivaloch, vystupuje pri obecných kultúrno-spoločenských a cirkevných akciách, v rozhlase. V roku 1991 nadviazala spoluprácu orchestrom z nemeckého mestečka Eicks.

Literatúra:

Sto rokov dychovej hudby v Hostiach : 1897 -1997 / [podľa kroník, spomienok a rozprávania spísal Emil Borčín]. - Bratislava : PRESSTO, 1997. - [16] s. ; 21 cm. - Obalový názov.
Dychová hudba Hostianka / Michal Králik. - Fotogr. In: Hostianske novinky. - ISSN 1338-4457, Roč. I, č. 2 (2011), s. 8-9.
Dychová hudba Hostianka - storočná / Gregor Tručan. In: Požitavské noviny. - Roč. 2, č. 9 (1997), s. 4.
Hostianske dychovky za hranicami / -jš-. In: Tekovské noviny. - Roč. 5, č. 19 (1995), s. 4.
Sto rokov dychovej hudby v Hostiach. In: Tekovské noviny. - Roč. 7, č. 14 (1997), s. 5.
Úspechy mládežníckej kapely / František Šútor. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. VI, č. 6 (1997), s. 3.
Úspešná Hostianka / Ľudovít Andor. In: Tekovské noviny. - Roč. XIX, č. 16 (2009), s. 5.

256.

HOSTROCK - hudobný festival rockovej hudby sa koná v obci Hostie.

Literatúra:

Zábava na Hostrocku / Marcel Meluš. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 23, č. 33 (2014), s. 15.

257.

HÖZLOVÁ Anna, učiteľka, divadelníčka, nar. 4. 11. 1919, zom. 5. 1. 1980. Pôsobila v Topoľčiankach, kde viedla detský folkloristický súbor a pôsobila ako herečka a režisérka v ochotníckom divadle. Zakladateľka miestnej folklórnej skupiny Podhrušovian-Topoľnica.

Literatúra:

Stručný prehľad histórie ochotníckeho divadla v Topoľčiankach za roky 1921-1971. - Topoľčianky : Osvetová beseda, 1971. - 27 s.
Deti ožívajú folklór. In: Nitriansky hlas. - Roč. 15, č. 39 (1974), s. 5.

258.

HRDINA Július, hudobný pedagóg a organista, nar. 5. 7. 1890, Sklené, zom. 17. 3. 1990, Piešťany, poch. v Šuranoch. Absolvoval 6 tried reálky v Kečkeméte, v rokoch 1907-1911 učiteľský ústav v Leviciach, na ktorom bol v hudbe žiakom Ernesta Duška a skladateľa E. Kutňanského-Kövöskútyho, v rokoch 1911-1913 študoval klavírnú hru na budapeštianskom konzervatóriu u E. Dohnányiho. Pôsobil ako učiteľ v Maďarsku, v rokoch 1911-1918 vo Veľkých Chrašťanoch, 1919-1924 Poľnom Kesove a 1924-1955 v Šuranoch. Bol vynikajúcim organizátorom a dirigentom tamburových a dychových kapiel, zbormajstrom a organistom. Pre tieto telesá upravoval a komponoval príležitostné skladby : 2 latinské omše pre miešaný zbor a orchester c (1948) a C (1950), Requiem (1946), 6 pochodov pre dychovú kapelu, montáže ľudových piesní pre dychovú kapelu a miešaný zbor, 6 pásiem pre tamburový orchester a miešaný zbor, 3 piesne pre stredný hlas a klavír, 5 detských a 4 miešané zbory.

Literatúra:

Československý hudobný slovník osob a inštitúcií. Svazek prvý : A-L. - 1. vyd. - Praha : Státní hudební vydavatelství, 1963. - S. 492.
Kultúrny život v okrese Nové Zámky : folklór, hudba, tanec a spev / Peter Lakata. - 1. vyd. - Nové Zámky : Občianske združenie Nové Zámky, 2014. - S. 52-53. - ISBN 978-80-971870-0-2.

259.

HRDINA Ladislav, hudobný pedagóg a organizátor, violista, dirigent, nar. 3. 4. 1906, Častá, zom. 28. 2. 1970, Banská Bystrica, poch. v Bratislave. V rokoch 1922-1930 študoval na učiteľskom ústave v Banskej Bystrici, hudbu u K. Štiku, 1930-1938 husle na Hudobnej a dramatickej akadémii v Bratislave u G. Náhlavského. Od roku 1930 učiteľ v Šali, 1932 v Prievoze, 1939-1940 profesor Učiteľského ústave v Modre, 1941-1951 riaditeľ Hudobnej školy pre Slovenského, neskôr Hudobného ústavu mesta Bratislavy, 1951-1953 a 1962-1970 učiteľ violy a komornej hry na konzervatóriu. V rokoch 1953-1956 vedúci odboru a inšpektor škôl umeleckého smeru Slovenského výboru pre veci umenia, neskôr Povereníctva kultúry, 1956-1962 člen orchestra Slovenského národného divadla v Bratislave. Roku 1953 člen prípravného výboru v sekcii výkonných umelcov Zväzu slovenských skladateľov a 1959-1961 externý tajomník, 1960 člen poradnej komisie pre zaraďovanie umelcov do kvalifikačného stupňa umeleckých odborov, stály člen poradného zboru orchestra Slovenského národného divadla v Bratislave. R. 1939 a 1940-1960 spoluzakladateľ a člen sláčikového kvarteta, absolvovalo 515 verejných koncertov i rozhlasových vysielaní, koncertovalo i na Pražskej jari a v zahraničí. Roku 1940 člen Aktardžievovho kvarteta, 1964-1970 umelecký vedúci a dirigent Komorného orchestra učiteľov pri Dome Speváckeho zboru slovenských učiteľov v Trenčianskych Tepliciach. V polovici 50. rokov sa zaslúžil o zriadenie Vyššej hudobnej školy na získanie kvalifikácie učiteľov hudobných škôl, vypracoval organizačné smernice základných hudobných škôl. Zaviedol školenia pre učiteľov hudobných škôl a zaslúžil sa o ich spoluprácu s pedagógmi konzervatórií. Autor inštruktívnej literatúry, organizačný a aktívny člen troch sláčikových kvartet. R. 1948 vyznamenaný Cenou mesta Bratislava, 1969 Za vynikajúcu prácu. Autor diel: *Etudy pre husle v 3. a 4. polohe* (Bratislava, 1955); *Rytmičný šlabikár* (Bratislava, 1957); *Usilovný muzikant* (Bratislava, 1958); *Priateľstvo* (Bratislava, 1964); *Zbierka pre I. - 10. triedu* (Bukurešť, 1973, spoluautor); *Zbierka pre I. - 8. triedu* (Bukurešť, 1980, spoluautor).

Literatúra:

Slovenský biografický slovník : (od roku 833 do roku 1990). 2. zväzok : E-J ; [hlavná redakcia Vladimír Mináč...[et al.]]. - 1. vyd. - Martin : Matica slovenská, 1987. - S. 403.

260.

HRITZ Júlia, redaktorka, hudobníčka, nar. 4. 11. 1946, Bratislava. Hudobnú vedu študovala na Pedagogickej fakulte v Nitre. Pôsobila ako učiteľka, od roku 1972 odborná pracovníčka hudobného oddelenia Národnej osvetu v Bratislave, od roku 2002 spolupracovníčka rádia Pátria.

Literatúra:

A cseh/szlovákiai magyar irodalom lexikona 1918-2004 / Főszerkesztő Fónod Zoltán. - 2. opr., rozš. vyd. - Bratislava : Madách-Posonium, 2004. - S. 157.

261.

HRONCOVÁ Mária, učiteľka hry na klavír. Dlhoročná pedagogička Základnej umeleckej školy Jozefa Rosinského v Nitre. Vychovala mnoho úspešných klaviristov, ktorí získali popredné ocenenia na súťažiach doma i v zahraničí. Za významný profesionálny a osobnostný prínos v oblasti hudobnej pedagogiky primátor Jozef Dvonč jej udelil Cenu primátora.

Literatúra:

Cena primátora pre Máriu Hroncovú / (SY). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 26, č. 24 (2017), s. 11.
Meno z kalendára / (ČE). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 25, č. 36 (2016), s. 10.

262.

HRUDKOVÁ (Gužová) Vladimíra, speváčka. Pracuje v knižnici Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre. So spevom a hrou na klavír začala už ako 7-ročná na ľudovej škole umenia. Prvé sólové vystúpenie v TV Košice absolvovala ako 17-ročná a o dva roky neskôr už pôsobila v skupine F.T., ktorú sprevádzal Braňo Hronec. Po roku 1989 začala účinkovať v kabaretoch Maje Velšicovej a Michala Slivku, ktoré režíroval Oldo Hlaváček. Štyri roky hosťovala aj s orchestrom Pavla Zajačka. So skupinou CANDIES nahrala CD.

Literatúra:

O dva roky plánuje „nitrianska slávica“ prijať angažmán v Chicagu, Nemecku i Švajčiarsku... / - če -. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. VIII, č. 47 (1999), s. 11.

263.

HUDEK František, spevák (tenor), herec, nar. 4. 2. 1922, Bratislava, zom. 9. 6. 1982, Bratislava. V rokoch 1936-1940 študoval na Obchodnej akadémii v Bratislave, spev súkromne u prof. Chajmoviča, neskôr u A. Korínskej a kratší čas u I. Godina. V rokoch 1940-1945 člen Slovenského ľudového divadla v Nitre, 1945-1946 sólista Štátneho divadla v Košiciach, od 1946 člen a od 1951 sólista spevohry Novej scény v Bratislave. V Slovenskom ľudovom divadle v Nitre vytvoril vyše 50 postáv. Účinkoval v operetách *Zem úsmevov* (Gustáv), *Veselá vdova* (Danilo), *Cigánska láska* (Kajetán), *Guiditta* (Pierrino), *Rose Mary* (Herman) a i. V košickom divadle účinkoval v operách *Predaná nevesta* (Vašek), *Madame Butterfly* (Goro) a v *Hoffmannových rozprávkach*. V Bratislave postupne prešiel od úloh operetného tenora k charakterovým úlohám a vytvoril vyše 100 postáv. Účinkoval aj vo filme (*Sebechlebskí hudci*, 1975; *Bludička*, 1977; *Vták nociar*, 1981, a i.) a v televíznych seriáloch (*Miesto v dome*, 1974-75; *Sedem krátkych rokov inžiniera Hagaru*, 1977, a i.). Roku 1971 vyznamenaný Za vynikajúcu prácu.

Literatúra:

Československý hudbní slovník osob a institucí. Svazek první : A-L. - 1. vyd. - Praha : Státní hudbní vydavatelství, 1963. - S. 519.
Divadelná Nitra : (50 rokov slovenského profesionálneho divadla v meste) / Vladimír Štefko. - 1. vyd. - Bratislava : Obzor, 1989. - 423 s. + Obr. príl. - ISBN 80-215-0026-3.
Encyklopédia dramatických umení Slovenska. 1 : A-L / zostavili Richard Blech...[et al.]. - 1. vyd. - Bratislava : Veda, 1989. - S. 493-494. - ISBN 80-224-0000-9.
Encyklopédia Slovenska : [súhrn poznatkov o minulosti a prítomnosti Slovenska]. 2. zväzok : E-J, Ebeczky-Juvenel / [hlavná redakcia Vladimír Hajko... [et al.]] ; Vladimír Hajko. - 1. vyd. - Bratislava : Veda, 1978. - S. 347.
Slovenský biografický slovník : (od roku 833 do roku 1990). 2. zväzok : E-J ; [hlavná redakcia Vladimír Mináč...[et al.]]. - 1. vyd. - Martin : Matica slovenská, 1987. - S. 429-430.
Významné osobnosti Nitry : vydané pri príležitosti 750. výročia udelenia kráľovských mestských výsad Nitre 2. septembra 1248 / [zostavovateľ: Anton Pažitný ; foto: Koloman Zúrik, Ivan Kvapil, Gabriel Hupka]. - Nitra ; Nitra : Mesto Nitra, Mestský úrad, 1998. - S. 172. - ISBN 80-967814-8-0.

264.

HUDOBŇÁ SKUPINA pri SOUP - v Zlatých Moravciach v roku 1993 na súťaži „Ivanská lýra '93“ sa umiestnila na prvom mieste. Na súťaži hrali vlastné skladby, za ktoré dostali i cenu odbornej poroty. Hrali v zložení: Peter Martinec (bicie), Štefan Horváth (basová gitara), Branislav Hanstko (sólová gitara, spev), Marek Kršák (klávesové nástroje, spev).

Literatúra:

Hudba bude ich chlebíkom? / Zhovárал sa Peter Kereš. - Fotogr. In: Tekovské noviny. - Roč. 4, č. 4 (1994), s. 5.

265.

HUDOBŇÉ letá pracujúcich - letné hudobné festivaly na Slovensku. Konali sa : Banská Bystrica (1951), Košice (1952), Žilina a Martin (1953), Nitra (1954), Prešov (1955), od roku 1956 sa presunuli do Piešťan. Pripravovalo ich Povereníctvo kultúry s osobitným prípravným výborom. Od roku 1958 ich organizovala Koncertná kancelária

v Bratislave. Vystúpili tu SF, ČF, Komor. orch. SF, Niederösterreichischer Tonkünstler-Orch., opera a balet ND v Bratislave, Mozart Sängerknaben, SOBR, Mieš. zbor SF a i. Okrem dirigentov, ktorí vystúpili na Medzinárodnom festivale v Bratislave dirigovali tu D. Jakšič, T. Frešo, A. Klíma, V. Komor, L. Slovák, J. Sebastian. Sólisticky tu vystúpili: A. Berky, B. Böttner, J. Bernand, T. Gašparek, B. Gutnikov, E. Grač, M. Karin, M. Katz, A. Plocek, F. Špáni, J. Suk, M. Váňa, O. Vondrovic, A. Webersinke, D. Zechlin a i. Vystúpili tu: opera a balet ND v Bratislave, balet Št. div. Košice, balet St. div. Brno, ČSNPT, Čínsky umelecký súbor, Lúčnica, SEUK, UVS, Miešaný zbor Čs. rozhlasu, Pěv. Sdruž. Morav. a pražských učiteľov a i.

Literatúra:

Československý hudobní slovník osob a institucí. Svazek první : A-L. - 1. vyd. - Praha : Státní hudební vydavatelství, 1963. - S. 520.

266.

HUDOBNE ŠTÚDIO MÚZA - projekt s výučbou liturgickej hudby a ďalších odborov otvorili v decembri 2003 v priestoroch Materskej školy na Štúrovej ul. v Zlatých Moravciach. Zakladateľkou súkromnej školy je učiteľka základnej umeleckej školy Marta Hudecová, ktorá študovala liturgickú hudbu na konzervatóriu a pôsobí aj ako organistka vo farskom kostole. V štúdiu sa vyučuje hra na kejbord, akordeón a liturgická hudba a poskytuje hudobné vzdelanie interné a externé s osvedčením o absolvovaní kurzu všetkým vekovým kategóriám. Záujemcovia o liturgickú hudbu však musia mať určité hudobné vzdelanie.

Literatúra:

Hudobné štúdio Múza / [autor] - jg -. - Fotogr. In: Tekovské noviny. - ISSN 1338-8800, Roč. 13, č. 23-24 (2003), s. 6.

267.

HÚSKA Anton, hudobný skladateľ a pedagóg, zbormajster, regenschori, nar. 12. 1. 1826, Ružomberok, zom. 23. 8. 1882, Spišská Kapitula. Hudbu študoval na Mestskej hudobnej škole v Bratislave. V rokoch 1845-1846 hudobník nitrianskej katedrály, 1847-1848 člen divadelného orchestra a cirkevného hudobného spolku v Bratislave, 1848-1861 profesor hudby na učiteľskom ústave v Spišskej Kapitule a regenschori v kostole sv. Martina, od 1862 správca Mestskej hudobnej školy v Košiciach a regenschori v košickom dome. Zaslúžil sa o rozkvet mestskej hudobnej školy v Košiciach, 1866-1867 vypracoval učebné osnovy pre všetky predmety. V Košickom dome vybudoval kvalitný spevokol a orchester, s kt. počas návštevy cisára Františka Jozefa I. predviedol Lisztovo oratórium Legenda o sv. Alžbete. Komponoval cirkevnú hudbu v ceciliánskom slohu: omše, ofertória, Miserere, Libera me atď.

Literatúra:

Československý hudobní slovník osob a institucí. Svazek první : A-L. - 1. vyd. - Praha : Státní hudební vydavatelství, 1963. - S. 528.

Československý hudobní slovník osob a institucí. Svazek druhý : M-Ž. - 1. vyd. - Praha : Státní hudební vydavatelství, 1965. - S. 1048-1049.

Slovenský biografický slovník : (od roku 833 do roku 1990). 2. zväzok : E-J ; [hlavná redakcia Vladimír Mináč...[et al.]]. - 1. vyd. - Martin : Matica slovenská, 1987. - S. 442.

Súpis slovenských hudobní a literatúry o hudobníkoch / Juraj Potúček. - Bratislava : Nakladateľstvo Slovenskej akadémie vied a umení, 1952. - S. 113.

268.

CHEMIK - folklórny súbor v Šali bol založený v roku 1972. Jeho prvou vedúcou bola Anička Tóthová.

Literatúra:

Folklórny súbor Chemik / Ivan Garčár. - Fotogr. In: Slovo Šaľanom. - Roč. IV, č. 3 (1990), s. 13.

269.

CHOČANKA - folklórna skupina vznikla v roku 1975 v obci Choča. Súbor vyše 18 rokov viedla Ľubica Mohornová.

Literatúra:

Folklórna skupina Chočanka / Alena Záhorecsová. In: Mozaika miestnej kultúry. - Roč. [7], č. 1 (2010), s. 31.

Choča : 50. výročie výstavby kultúrneho domu, 50. výročie vysviacky kostola, 35. výročie založenia FS Chočanka / Alena Záhorecsová. In: Požitavie Širočina. - ISSN 1339-1666, Roč. VI, č. 3 (2010), s. 14-15.

Ožívujú tradíciu predkov / -zk, js-. In: Tekovské noviny. - Roč. 4, č. 4 (1994), s. 4.

270.

Chrámový spevácky zbor kostola Bratov Tešiteľov - vznikol v roku 1987 v Zlatých Moravciach. Zbor účinkuje v kostole Tešiteľov Božského Srdca pod vedením Alojza Martinoviča. Svojim spevom obohacujú cirkevné obrady a sviatky cirkevného roka. Zúčastňujú sa mariánskych pútí na Slovensku, v roku 2005 v Mariazelli v Rakúsku, 2006 účinkovali na prehliadke speváckych zborov v Tesárskych Mlyňanoch. Vo svojom repertoári majú skladby sakrálné, upravené a skladby slovenských i zahraničných hudobných skladateľov.

Literatúra:

Chrámová pieseň : 4. ročník prehliadky speváckych zborov Rímskokatolícky kostol Tesárske Mlyňany 7. október 2007 / [zostavila Ludmila Struková]. - Nitra : Krajské osvetové stredisko, 2007. - 9 s.

271.

CHRENKO Michal, hudobník, spevák, nar. 1989, Zlaté Moravce. Hru na klavíri študoval na Základnej umeleckej škole Imricha Godina vo Vrábľoch, hru na bicích nástrojoch na konzervatóriu v Nitre. Od roku 2006 spieval a hral na bicích nástrojoch v kapele Wega. Bol finalistom súťaže Slovensko hľadá SuperStar 2008 a v roku 2012 v súťaži Hlas Česko-Slovenska sa dostal cez tri kolá. Vystupuje so svojou kapelou Michal Chrenko Band. Členovia kapely: Pavel Rak (bicie), Róbert Trunkvalter (basgitar), Tomáš Veselický (gitar). V októbri 2008 vydal debutové CD s názvom *Neriatená strela*. So skladbou *Kto vlastne som* sa prebojoval do slovenského kola Eurovision Song Contest 2010.

Literatúra:

Aj keď súťaž nevyhral, dosiahol, čo si prial / Eva Dóriová - Fotogr. 1. In: Naše Vrábľe. - Roč. IX, č. 11 (2012), s. 5.
Michal Chrenko: nikdy som nebol trémista / (PETR). In: Nitrianske noviny. - ISSN 135-8375, Roč. 16, č. 45 (2007), s. 14.
Michal Chrenko postupuje, ostatní sa zviditeľnili / - ed -. In: Naše Vrábľe. - Roč. VI, č. 5 (2009), s. 5.
Michal Chrenko ukázal svoj talent / Eva Dóriová. In: Naše Vrábľe. - Roč. IV, č. 22 (2007), s. 3.
Michal Chrenko Band vo štvrtfinále ôsmi / (ČE). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 19, č. 3 (2010), s. 8
Vystúpa Brigita aj Chrenko / (ČE). In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 22, č. 7 (2013), s. 9.

272.

CHRENKO Róbert, hudobník, beatboxer, klavirista, nar. 1997, Šaľa. Na hudobnej scéne vystupuje pod menom **Kulprate**. Beatboxu sa venuje od roku 2013 a v rokoch 2015 a 2016 sa stal majstrom Slovenska v beatboxe.

Literatúra:

Dvojnásobný majster Slovenska v beatboxe : Róbert Chrenko a. k. a. Kulprate / [autor] (LL). - Fotogr. In: Slovo Šaľanov. - ISSN 1336-4073, Roč. XXI, č. 8 (2016), s. 14.
Robert Chrenko je majster Slovenska v beatboxe. - Fotogr. 1. In: Slovo Šaľanov. - ISSN 1336-4073, Roč. XX, č. 11 (2015), s. 10.

273.

IF - hudobná skupina z Ivánky pri Nitre od februára 1988 pôsobili pri Parku kultúry a oddychu v Nitre a nacvičovali v Kultúrnom dome Ivanka pri Nitre. Členovia kapely: Peter Bugár (vedúci kapely, basgitar), Peter Varga (gitar), Dušan Bugár (gitar), Štefan Jókay (klávesy), Milan Elman (bicie), Róbert Čerešňa (spev). Vystupovali na rôznych súťažných i nesúťažných podujatiach na Slovensku i v Čechách. Počas svojho pôsobenia získali viacero ocenení: Víťaz festivalu Politická pieseň Martin '88, v júni na Spišskom rocku '88 získali 3. miesto, v Bojniciach 2. miesto.

Literatúra:

Amatérska skupina If - Fotogr. 1. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. XII, č. 4 (1988), s. 43.
Ivanská skupina IF / R. Čermáň. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. XII, č. 4 (1988), s. 39.
Od februára pôsobí ... - Fotogr. 1. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. XII, č. 10 (1988), s. 32.
Predstavujeme činnosť ... / Margita Švarcová. - Fotogr. 1. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. XIII, č. 12 (1989), s. 37.
Vysoké hodnotenie. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. XIII, č. 4 (1989), s. 29.

274.

IN OUT - nitrianska (punk) rocková kapela vznikla v roku 1991 na SOU elektrotechnickej v Krškanoch. Skupinu tvoria Braňo Nitriansky (bicie, spev), Miki Gabmayer (gitar, spev) a Peter Broďáni (basgitar).

Literatúra:

Nitrianska skupina In out si zahrá aj na rozlúčkovom zápase Iča Hrtúsa : manažérom ... / Jana Černáková. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. IX, č. 21 (2000), s. 6.
Nitrianska skupina In out si zahrá aj na rozlúčkovom zápase Iča Hrtúsa : manažérom ... / Jana Černáková. - Fotogr. In: Vrábľské regionálne noviny. - Roč. IX, č. 2 (2000), s. 6.
V piatok 6. augusta sa konala ... / -ms-. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. VIII, č. 32 (1999), s. 5.

275.

INOVEC - folklórny súbor bol založený v roku 1983 v Zlatých Moravciach. Pri jeho zrode stáli Marta Hermanová, vtedajšia kultúrna pracovníčka pri Mestskom kultúrnom stredisku v Zlatých Moravciach a Zuzana Kiššová, prvá vedúca súboru. Ďalším vedúcim súboru bol Cyril Lazúr a od roku 1990 súbor vedie Radovan Bakaľár, ktorý je choreografom a manažérom v jednej osobe. Súbor sa skladá z tanečnej i hudobnej zložky. Vo svojom programe prezentujú ľudovú kultúru z celého Slovenska. Účinkujú na kultúrnych podujatiach, súťažiach a prehliadkach doma i v zahraničí. V publikácii *Na tých Ťenciach bubnuvali* (zbierka ľudových piesní z Tekovských Nemiec) od A. Havranovej a kol. sú uvádzané najmä ľudové piesne z repertoáru folklórnej skupiny Inovec.

Literatúra:

- Inovec oslavuje 20 rokov : 1983 - 2003. - Zlaté Moravce : [s.n.], 2003. - 16 s.
- Na tých Ňenciach bubnuvali - : (zbierka ľudových piesní z Tekovských Nemiec) / Angela Havranová a kolektív. - 1. vyd. - Tekovské Nemce : Obecný úrad, 2012. - 160 s. - ISBN 978-80-971197-4-4.
- Na tých Ňenciach bubnuvali - / Elena Šimegová. -Fotogr. In: Tekovský Nemčan. - Roč. 10, č. 2 (2013), s. 7.
- Ponitrianske folklórne slávnosti. - Nitra : Regionálne kultúrne stredisko, 1993. - [14] s.
- Folklórna skupina Inovec v akcii / E. Šimegová. In: Tekovský Memčan. - Roč. 6, č. 3 (2009), s. 4.
- Folklórny súbor Inovec v Nemecku / R. Bakalár. - Fotogr. In: Tekovské noviny. - Roč. 2, č. 16 (1992), s. 5.
- Folklórny súbor Inovec v zahraničí / Beáta Šabíková. - Fotogr. In: Tekovské noviny. - Roč. 5, č. 19 (1995), s. 2.
- FS Inovec mal návštevu / -zk-.In: Tekovské noviny. - Roč. 4, č. 14 (1994), s. 2.
- FS Inovec oslávila 33. výročie založenia / Peter Klimant. - Fotogr. In: Tekovské noviny. - ISSN 1338-8800, Roč. XXVII, č. 1 (2017), s. 10.
- FS Inovec oslávila polstoročie / A. Mondočková. In: Tekovské noviny. - Roč. XIX, č. 1 (2009), s. 4.
- FS Inovec úspešný / Z. Farkašová. In: Tekovské noviny. - Roč. 4, č. 4 (1994), s. 3.
- FS Inovec v Maďarsku / Radovan Bakalár. - Fotogr. In: Tekovské noviny. - Roč. 2, č. 11 (1992), s. 5.
- FS Inovec v Turecku / Radovan Bakalár. - Fotogr. In: Tekovské noviny. - Roč. 2, č. 23 (1992), s. 4.
- Rozhovor s folkloristkou Tatianou Debnárovou: Hip hop som vymenila za folklór / Ivana Chrenová. - Fotogr. In: Tekovské noviny. - ISSN 1338-8800, Roč. XXVIII, č. 1 (2018), s. 6.
- Zo života folklórnej skupiny / Elena Šimegová. In: Tekovský Nemčan. - Roč. 6, č. 3 (2008), s. 6.

276.

INSIDE - hudobná kapela, rockové zoskupenie zo Zlatých Moraviec. Na hudobnej scéne sú od roku 2013. Členovia kapely: Goran Janík (spev), Martin Drgoňa (basgitar), Joey Bánovský (bicie nástroje) a Martin Vago (gitar). Vydali 2 albumy s názvom *V tieni mesiaca* a *Na vlnách* (2016).

Literatúra:

- Chalani z kapely Inside krstili svoj druhý album / Peter Klimant. - Fotogr. 1. In: Tekovské noviny. - ISSN 1338-8800, Roč. XXVI, č. 8 (2016), s. 8.
- Inside uvedie do života nový album, pokrstí ho kapela Zoči-voči / Peter Klimant. In: Tekovské noviny. - ISSN 1338-8800, Roč. XXVI, č. 6 (2016), s. 9.
- Rozhovor so zlatomoraveckým gitaristom Martinom Vagom / Peter Klimant. - Fotogr. 1. In: Tekovské noviny. - ISSN 1338-8800, Roč. XXVII, č. 2 (2017), s. 10.

277.

IUVENTUS CANTI – v predchádzajúcich rokoch známy ako „*Celoslovenská spevácka súťaž Imricha Godina*“ vznikla v roku 1993. Od roku 1999 je to súťaž na medzinárodnej úrovni s názvom Iuventus Canti. Jej cieľom je prispieť k zvyšovaniu umeleckej úrovne spevu na umeleckých školách. Súťaž vyhlasovanú Ministerstvom školstva SR každoročne organizuje Základná umelecká škola Imricha Godina Vrábľa a mesto Vrábľa na počesť slávneho vrábeľského rodáka, operného speváka európskeho mena a pedagóga Doc. Imricha Godina. Súťaž vytvára podmienky na reprezentáciu mladých talentovaných spevákov a pre mnohých spevákov znamená úspešný štart na európske koncertné pódia i operné scény.

Literatúra:

- Godinova súťaž doteraz najkvalitnejšia / Eva Dóriová. - Fotogr. In: Naše Vrábľa. - Roč. 3, č. 10 (2006), s. 1-2.
- Iuventus Canti '99. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. IV, č.24 (1999), s. 1.
- Mesto pozýva na Iuventus Canti / - si -. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XIII, č. 22 (2004), s. 1.
- Profesor Kucharský tvrdí, že kvalita súťaže si drží svoju dobrú úroveň / - r -. Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XI, č. 25 (2002), s. 1, 4.
- Prvá cena Adriane Banásovej z Nitry / Jozef Vráběl. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 25, č. 19 (2016), s. 13.
- Skončila renomovaná spevácka súťaž / - ed -. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. X, č. 25 (2001), s. 1.
- Spevácka súťaž začína. In: Nitrianske noviny. - Roč. XI, č. 24 (2002), s. 6.
- Spevácka súťaž začína / Jozef Vráběl. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XI, č. 24 (2002), s. 6.
- Vitajte na Iuventus Canti / Juraj Čokyna. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XII, č. 23 (2003), s. 1.
- Vrábľa hostia spevákov / - si -. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIV, č. 16 (2005), s. 14.
- Vrábľa hostia spevákov / - si -. - Fotogr. In: Vrábelské noviny. - Roč. XIV, č. 16 (2005), s. 14.
- Výsledky Godinovej súťaže / Eva Dóriová. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. IX, č. 26 (2000), s. 1.

278.

JAHELKOVÁ Milada, hudobná pedagogička. Pôsobila na Základnej umeleckej škole v Nitre.

Literatúra:

Hudobný život v Nitre : (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra- : literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 179. - ISBN 80-967654-1-8.

279.

JAMESTOWN - hudobnú kapelu založil Itcho Pčelár so svojimi kamarátmi. Hrajú prevažne v Nitre a okolí, niekoľko vystúpení mali v Bratislave. Členovia kapely: Štefan „Itcho“ Pčelár (spev, gitara), Kristína Uhlíková (husle), Tomáš Dúcky - Maťka (klávesy), Tom Löbb (spev, gitara), Adam Spišák (bicie), Marián Plachý - Majdo (basgitara), externá členka Romana Uhlíková (kontrabas). Texty piesní anglických aj slovenských si píše sami. V decembri 2013 vydali album *Divadlo bláznov* a pripravili klip k pesničke Rieka.

Literatúra:

Jamestown prvý album krstil netradične vo vani / Jana Černáková. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 23, č. 1 (2014), s. 11.

Štefan Itcho Pčelár: "Hudba je prostriedkom, ktorým chceš dávať niečo zo seba" / Denisa Hopková, Štefan (Itcho) Pčelár. - Fotogr. In: Občas nečas. - ISSN 1338-1083, Roč. 21, č. 2 (2015), s. 38-39.

280.

JANA MÁČOVSKÁ & POMENE - nitrianska hudobná skupina. Speváčka J. Máčovská vystupovala dlhé roky sama. V roku 2001 oslovila na spoluprácu gitaristu, vedúceho kapely Vladimíra Vargu. Ďalšími členmi kapely sú Michal Varga (bicie), Andrej Patuca (basgitara), ktorého neskôr nahradil Matej Varga. Na Country lodenici, festivale amatérskych a folkových skupín v roku 2005 získali druhé miesto.

Literatúra:

Nitránia pripravujú album / - sd' -. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIV, č. 39 (2005), s. 18.

Nitránia pripravujú album / - sd' -. - Fotogr. In: Vrábelské noviny. - Roč. XIV, č. 39 (2005), s. 18.

281.

JANČI Štefan, operný a spevoherný spevák, nar. 19. 11. 1930, Jelšovce, zom. 18. 9. 1994, Bratislava. Pôsobil ako sólista opery Slovenského národného divadla v Bratislave.

Literatúra:

Operná bilancia Š. Jančího / Helena Sebestyénová. In: Ľud. - 8. 1.1977.

282.

JANDA Štefan, hudobný skladateľ, regenschori a organológ, nar. 5. 7. 1848, Podolie, zom. 17. 8. 1936, Modra. Od roku 1868 pôsobil ako učiteľ v Podolí, Močenku, Čermanoch, v rokoch 1874-1914 v Modre, kde bol od roku 1891 regenschorim pri tamojšom rímsko-katolíckom chráme. Bol známym organológom a vo svojom okolí odborným poradcom pri stavbe organov. Popri pedagogickej činnosti bol činný aj ako hudobný skladateľ. Autor drobných cirkevných skladieb.

Literatúra:

Československý hudební slovník osob a institucí. Svazek první : A-L. - 1. vyd. - Praha : Státní hudební vydavatelství, 1963. - S. 569.

Slovenský biografický slovník : (od roku 833 do roku 1990). 2. zväzok : E-J ; [hlavná redakcia Vladimír Mináč...[et al.]]. - 1. vyd. - Martin : Matica slovenská, 1987. - S. 523.

Súpis slovenských hudobní a literatúry o hudobníkoch / Juraj Potúček. - Bratislava : Nakladateľstvo Slovenskej akadémie vied a umení, 1952. - S. 122.

283.

JANIŠ Jozef, učiteľ, hudobník, folklorista, zakladateľ a umelecký vedúci detského folklórneho súboru Zbojník, nar. 7. 10. 1937, Mojmírovce, zom. 13. 2. 2007, Mojmírovce. Po ukončení štúdia na Pedagogickej škole v Zlatých Moravciach v roku 1956 pôsobil ako učiteľ v obci Štrba, od roku 1962 pôsobil v Poľnom Kesove. Začiatkom školského roka 1962/63 zo žiakov vyšších ročníkov základnej deväťročnej školy (ZDŠ) vytvoril Súbor ľudových tancov, hudby a spevu, ktorý neskôr niesol už názov Zbojník. V súbore 11 rokov viedol nácviky spevu, tanca a zároveň robil i hudobný doprovod. Súbor pod jeho vedením vystupoval na rôznych slávnostiach v obci, v meste Nitra, aj v iných okresoch, na celoslovenských prehliadkach a slávnostiach. V roku 1973 v rámci reorganizácie školstva prešiel pracovať do Mojmíroviec a skončil činnosť v súbore. V Mojmírovciach vytvoril nový kolektív tanečníkov a pôsobil ako primáš vo viacerých malých zoskupeniach.

Literatúra:

Neúnavný učiteľ / Mikuláš Gál. In: Učiteľské noviny. - 19.11.1981.

Nezabudnuteľný Jožko Janiš / Ivan Mojmir Zoborský. - Fotogr. In: Mojmirovčan. - ISSN 1339-0988, Roč. XXIII, č. 3 (2017), s. 7-9.

284.

JANUÁROVÉ PREKVAPENIE - vrábeľská kapela už po druhýkrát za sebou zvíťazila v „československej hitparáde SOBY 20“.

Literatúra:

Koncertovali proti násiliu na deťoch / Slavomíra Ďurišová. - Fotogr. In: Vrábeľské noviny. - Roč. XIV, č. 47 (2005), s. 15.

Vedie Januárové prekvapenie / - si -. - Fotogr. In: Vrábeľské noviny. - Roč. XIV, č. 27 (2005), s. 1.

285.

JARÁBEK Igor, spevák, gitarista, nar. 13. 6. 1965, Komárno. Základnú školu absolvoval v Lučenci, študoval na gymnáziu v Komárne a na Vysokej škole poľnohospodárskej v Nitre. Súkromne sa učil hru na klavíri a ako gitarista je samoukom. Roku 1990 sa stal víťazom Armádnej súťaže umeleckej tvorivosti so skupinou Čatabs Band. Na svojich CD *Matchball* (Komárno, 1999), *Dobrý deň kamaráti* (Komárno, 2002) je autorom textov piesní.

Literatúra:

Hudobníci okresu Komárno : biobibliografický slovník hudobných skladateľov, interpretov a spevákov ; [zostavila Eva Ďurčová]. - [1. vyd.]. - Komárno : Podunajská knižnica, 2003. - S. 29.

286.

JARÁBEK Karol, pedagóg, hudobník, nar. 17. 1. 1921, Modra, zom. 25. 4.1988, Nitra, poch. v Hronskom Beňadiku. V rokoch 1927-1936 študoval v rodisku, stredoškolské vzdelanie získal v rokoch 1936-1940 na modranskom učiteľskom ústave, v rokoch 1954-1958 študoval na Vysokej škole pedagogickej v Bratislave. Pôsobil ak učiteľ v Rišňovciach, v rokoch 1941-1946 v Hronskom Beňadiku, päť rokov bol riaditeľom školy vo Veľkých Vozokanoch. Roku 1951 nastúpil na pedagogickú školu do Zlatých Moraviec, kde sa venoval najmä hudobnej výchove a vyučovaniu hry na hudobné nástroje. Na škole založil študentský inštrumentálny súbor a spevokol, s ktorým uskutočnil množstvo výchovných koncertov na školách a vystupoval na rôznych slávnostiach a kultúrnych podujatiach. V rokoch 1954-1955 vyučoval hudobnú výchovu aj na tamojšej jedenásťročnej škole. Po zrušení pedagogickej školy v Zlatých Moravciach (1959) nastúpil na pedagogické gymnázium do Levíc. Roku 1961 začal pôsobiť na Pedagogickej fakulte v Nitre, kde sa zamerával najmä na otázky pedagogickej teórie a praxe, venoval sa dejinám pedagogiky a postgraduálnemu vzdelávaniu učiteľov. Autor odborných monografických prác a článkov, spoluautor učebnice *Teória vyučovania*.

Literatúra:

Pedagogická encyklopédia Slovenska. 1. zv. : A-O / [vedúci autorského kolektívu Ondrej Pavlík] ; Ondrej Pavlík. - 1. vyd. - Bratislava : Veda, 1984. - S. 364.

Významné osobnosti Nitry : vydané pri príležitosti 750. výročia udelenia kráľovských mestských výsad Nitre 2. septembra 1248 / [zostavovateľ: Anton Pažitný ; foto: Koloman Zúrik, Ivan Kvapil, Gabriel Hupka]. - Nitra ; Nitra : Mesto Nitra, Mestský úrad, 1998. - S. 67. - ISBN 80-967814-8-0.

Nestor pedagogickej teórie doc. PhDr. Karol Jarábek, CSc./ Anton Pažitný. - Fotogr. 1. In: Nitra. - Roč. XXV, č. 2 (2001), s. 22-23.

Osobnosti z obce Veľké Vozokany / Justína Pálková. In: Mozaika miestnej kultúry. - Č. 2 (2010), s. 23-24.

Zomrel obetavý pedagóg / Š. M. - Fotogr. 1. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. XII, č. 6 (1988), s. 34-35.

287.

JAROČAN - folklórna skupina vznikla v roku 1995 v Jarku. Spracováva ľudové zvyky a pestuje staré tradície obce Jarok aj zo širšieho regiónu Ponitria. Repertoár skupiny tvoria témy a zvyky, ako sú Fašiangy spojené s pochovávaním basy, Stavanie mája, Žatva, Žatevný oldomáš, Svadba, Vinobranie, Na muzike, Dupanie zeme, Driapačka, Vianoce. Pri tvorbe programov vychádzajú folkloristi najmä z vlastných výskumov. Účinkovali v televíznej relácii Kapura a folkloristi spolupracovali aj na projekte NOC - Ľudové tance slovenských regiónov. Dvakrát sa zúčastnila na celoštátnej súťaži folklórnych skupín, sú pravidelnými účastníkmi regionálnych a krajských súťažných prehliadok a festivalov Dni zeme v Szarvasi (Maďarsko), medzinárodných folklórnych festivalov na Myjave a vo Východnej, na Hontianskej paráde v Hrušove, na Podhoráčskych slávnostiach v Zuberci a Požitavských slávnostiach v Mani. Zástupcom folklórnej skupiny je Jozef Tököly.

Literatúra:

Jaročan s Íreckou svadbou / - šk -. In: Nitrianske noviny. - Roč. X, č. 25 (2001), s. 11.

Jaročan s Íreckou svadbou / - šk -. In: Vrábeľské regionálne noviny. - Roč. X, č. 25 (2001), s. 11.

Jaročan z Jarku. - Fotogr. 1. In: Mozaika miestnej kultúry. - Nitra : Krajské osvetové stredisko v Nitre, 2015. - S. 15.

O polnoci chodia odčepčovať nevesty / Jolana Čuláková. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. 13, č. 35 (2004), s. 26.

288.

JAVOR Pavol, vysokoškolský pedagóg, etnograf, choreograf, etnomuzikológ, upravovateľ ľudových piesní, režisér, nar. 3. 12. 1923, Hontianske Nemce, zom. 13. 4. 2002, Nitra. Študoval na Učiteľskom ústave v Banskej Bystrici a na Vysokej škole pedagogickej v Bratislave. Pôsobil ako učiteľ, neskôr riaditeľ Osemročnej strednej školy vo Veľkej Čalomiji, potom riaditeľ Jedenásťročnej strednej školy v Modrom Kameni. Od roku 1956 účinkoval v Kokave nad Rimavicou, kde založil prvú detskú ľudovú hudbu na Slovensku. V rokoch 1969-1978 pôsobil ako vysokoškolský pedagóg na Pedagogickej fakulte v Nitre. Popri vzdelávaní a výučbe mládeže zakladal a odborne viedol detské zbory, hudobné súbory, ženské spevácke zbory. Komponoval a upravoval piesne a hudobné celky pre tieto telesá, pre ľudové hudby folklórnych súborov, pre dychové hudby. Vytvoril početné tanečné choreografie a réžie folklórnych slávností. V roku 1967 založil pri vtedajšej Ľudovej škole umenia v Nitre prvú detskú ľudovú hudbu, detskú cimbalovku "Nitran". Pôsobil ako umelecký vedúci vysokoškolského folklórneho súboru Ponitran pri Pedagogickej fakulte v Nitre. Zbieral informácie zo všetkých oblastí ľudovej kultúry, ľudové piesne, zvyky, obyčaje, tance v regiónoch Ponitria, Tekova, Hontu, Gemera i u Slovákov v zahraničí, najmä v rumunskom Bihore a Banáte. Spolupracoval s Jazykovedným ústavom Ľ. Štúra a Umenovedným ústavom Slovenskej akadémie vied v Bratislave, s Maticou slovenskou v Martine, bol členom Muzeálnej slovenskej spoločnosti. Popri časopisecky publikovaných príspevkoch v odborných zborníkoch a hudobno-folklórnych štúdiách vydal z vlastného výskumu uskutočneného a spracovaného spolu s manželkou Gabrielou Javorovou zbierku piesní *Slovenské ľudové piesne z rumunského Bihora* (2000) a knihu *Slovenské ľudové piesne z Hontianskych Nemiec* (2000). V roku 2003 Dom Matice slovenskej v Nitre pri príležitosti nedožitej osemdesiatky Pavla Javora vydala publikáciu s názvom *Žil som piesni (Pavol Javor)* od autorky G. Javorovej.

Literatúra:

Žil som piesni / Gabriela Javorová. - 1. vyd. - Nitra : Dom Matice slovenskej, 2003. - 54 s. - ISBN 80-7090-710-X.

Pavol Javor svoj život zasvätil ľudovej hudbe a ľudovej kultúre: založil viac ako desať folklórnych a hudobných súborov / - si - . -

Fotogr. 1. In: Nitra. - Roč. XXIV, č. 7-8 (2000), s. 34-35.

Pavlovi Javorovi udelili medailu / - ga -. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. 13, č. 6 (2004), s. 5.

289.

JAZZFEST - jazzový festival sa koná vo Vrábľoch od roku 2006. Organizátorom festivalu je Mesto Vrábľa a Základná umelecká škola Imricha Godina vo Vrábľoch.

Literatúra:

Jazzfest kvalitný, avšak len jednodňový / Eva Dóriová. - Fotogr. In: Naše Vrábľa. - ISSN 1339-0414, Roč. XIV, č. 12 (2017), s. 1.

Jazzfest s jedným blues navyše / - ed -. In: Naše Vrábľa. - Roč. V, č. 13 (2008), s. 5.

Jazzfest v tomto roku vďaka zázraku / Eva Dóriová. - Fotogr. In: Naše Vrábľa. - ISSN 1339-0414, Roč. X, č. 13 (2013), s. 1.

Jazzové esá pritiahli ľudí aj do tepla / Eva Dóriová. - Fotogr. In: Naše Vrábľa. - ISSN 1339-0414, Roč. XII, č. 13 (2015), s. 1.

Kvalitný program, ale málo ľudí / Eva Dóriová. - Fotogr. In: Naše Vrábľa. - ISSN 1339-0414, Roč. XI, č. 13 (2014), s. 5.

Na Jazzfeste 2007 plná sála hudby i publika / - ed -. - Fotogr. In: Naše Vrábľa. - Roč. 4, č. 13 (2007), s. 5.

Na Jazzfeste prekvapili kapely aj obraz na plátne / Eva Dóriová. - Fotogr. In: Naše Vrábľa. - ISSN 1339-0414, Roč. XIII, č. 11 (2016), s. 1.

Na Jazzfeste viac prekvapení / ED. In: Naše Vrábľa. - Roč. VIII, č. 12 (2011), s. 5.

Spevák, ktorý spieval v Bailande, organizuje Jazzfest vo Vrábľoch / - kr -. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. 16, č. 25 (2007), s. 11.

Tohtoročný Jazzfest presiahol tie minulé / - ed -. In: Naše Vrábľa. - Roč. VI, č. 13 (2009), s. 1.

Vrábľa ožili jazzom / Petra Dolná. - Fotogr. In: Požítavské noviny. - ISSN 1338-7235, Roč. 1, č. 3 (2012), s. 2.

Začína Jazz Fest / (TASR). In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 24, č. 22 (2015), s. 11.

290.

JÁNOŠKA Lajoš, hudobník, spevák, nar. 1919, Šaľa?

Literatúra:

Vynikajúci hudobník a spevák: hrá a spieva vo vychýrených viedenských lokáloch / Markus Gáll. - Fotogr. In: Slovo Šaľanom. - Roč. II, č. 1 (1988), s. 5.

291.

JÁREK Marián, etnomuzikológ, folklorista, vysokoškolský pedagóg, interpret, zberateľ a upravovateľ ľudových piesní, nar. 26. 9. 1946, Nitra. Ako študent Vysokej školy poľnohospodárskej v Nitre pôsobil ako vedúci, v rokoch 1967 a 1968 ako primáš ľudovej hudby folklórneho súboru Zobor, ktorý pôsobil pri Vysokej škole poľnohospodárskej v Nitre. V roku 1979 sa stal pedagógom Katedry hudobnej výchovy Pedagogickej fakulty v Nitre a umeleckým vedúcim súboru a primášom súboru Ponitran. V súčasnosti pôsobí na Katedre etnológie a etnomuzikológie Filozofickej fakulty Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre. Od roku 1970 sa venoval hudobným spracovaniám inštrumentálnych a vokálno-inštrumentálnych skladieb najskôr pre ľudovú hudbu folklórneho súboru Zobor, neskôr pre ľudovú hudbu Ponitranu. Okrem pedagogických povinností vykonáva funkciu riaditeľa folklórneho festivalu Akademická Nitra, je členom

odborných porôt, autorom, resp. spoluautorom scénických folklórnych programov atď. Výsledky jeho zberateľskej činnosti z regiónov Nitra, Tekov a Hont boli už viackrát publikované v monografiách. Rozsah jeho práce dopĺňajú aj stovky nahrávok v bývalom Československom rozhlase, Československej televízii a od roku 1993 v Slovenskom rozhlase, Slovenskej televízii ako aj v mnohých elektronických médiách. Viaceré z nich vyšli na CD-nosičoch vo Francúzsku, Poľsku, Rakúsku, Taliansku, Nemecku a Maďarsku. Je nositeľom Ceny Pavla Tonkoviča za rok 2000.

Dielo: (výber): monografie: Ponitran spieva a gajduje (Pedagogická fakulta v Nitre, 1988); Slovenské ľudové piesne v Ponitrane (Okresné osvetové stredisko v Nitre, 1989); Svadobné piesne a obyčaje z okolia Nitry (s. D. Luther, Krajské osvetové stredisko Bratislava, 1989); Zahrajte mi muzikanti. Ľudové piesne z Tekova (Regionálne kultúrne stredisko Nitra, 1996); Už mi hrajú. Ľudové piesne z Veľkého Lapáša a Golianova (Akademická Nitra 1996); Slovenské ľudové piesne Horné Lefantovce, Sokolníky (Dom Matice slovenskej v Nitre, 1997); Vyletela húska. Ľudové piesne zo Skýcova, Slažian a Hostoviec (Dom Matice slovenskej, Nitra, 1997); Odkážte, odpíšte. Hontianske ľudové piesne (Nitra, 1997); Svadobné piesne a obyčaje z okolia Nitry (s. D. Luther, KOS Bratislava, 1989); Veľké Zálužie. Slovenské ľudové piesne (s. E. Žilková, Folklórna únia Slovenska, Nitra, 1993); Veje viator: hontianske ľudové piesne: Bzovík, Čabradský Vrbovok, Čekovce, Drieňovo (Dom Matice slovenskej v Nitre, 1998); Malé Zálužie: slovenské ľudové piesne (Nitra, 1998); Ide Janko hore humny (Krajské osvetové stredisko v Nitre, 2008); Zakukala kukulienka : tekovské ľudové piesne : Voznica (Nitra, 2002); Ľudová piesňová tradícia v Dolnom Ohaji (s. B. Garaj, Nitra, 2005); V mojej milej dvore : slovenské ľudové piesne: Čeladice : (Tekov) (Nitra ; Čeladice : Krajské osvetové stredisko, OÚ Čeladice, [2013]); Slovenské ľudové piesne z obce Komjatice (Nové Zámky, 2015); *hudobniny:* Piesne z Nitry a Tekova (Folk Band Ponitran. ASCO Bratislava, 1993); Spievajúce Slovensko (CD, Klingende Slowakei, Musica Bratislava, 1995); Pod naším okénkom (audiokazeta, Folk Band Ponitran. F.F.Folk Kraków, 1996); Rodný môj kraj. Piesne zo slovenských zábav (CD, Musica Bratislava, 1996); Jaj, Anička, zle s nami (audiokazeta, Folk Band Ponitran. F.F.Folk Kraków, 1996); Kázala mi mati. Slovenské ľudové piesne (audiokazeta a CD. Radio Nitra - Slovakia, 1996); Zašlo slnko za hory. Ľudové piesne z Hontu, Tekova a Ponitria (audiokazeta a CD, Ľudová hudba Ponitran. RB-vydavateľstvo Slovenského rozhlasu, 1997); Keď som chodil do školy: slovenské ľudové piesne od Nitry (CD, SR : Music master, 2008).

Literatúra:

Hudobný život v Nitre : (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra- : literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 183. - ISBN 80-967654-1-8.

Folklorista Marian Járek zozbieral za tridsať rokov vyše tisícku piesní / Táňa Nováková. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. X, č. 46 (2001), s. 12.

Folklorista Marian Járek zozbieral za tridsať rokov vyše tisícku piesní / Táňa Nováková. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. X, č. 46 (2001), s. 12.

Marián Járek ocenený ministrom kultúry / -Iš-. In: Nitrianske noviny. - Roč. 15, č. 30 (2006), s. 2.

Na školách sa bude spievať podľa zbierky piesní Išiel [Ide] Janko hore humny / Ludmila Synaková. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXV, č. 2 (2010), s. 10.

Umelecký vedúci FS Ponitran ... / O. S. - Fotogr. 1. In: Nitra. - Roč. XXV, č. 11 (2001), s. 29.

Za peknou slovenskou pesničkou : životné jubileum milovníka a zberateľa ľudových piesní Ing. Mariána Járeka / Miroslava Zaujcová. - Fotogr. 1. In: Nitra. - Roč. XX, č. 11 (1996), s. 24-25.

Zozbieral viac ako desaťtisíc ľudových piesní / Luboslava Štofková. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. 15, č. 30 (2006), s. 6.

Život ako jedna veľká pieseň / Ján Jančovič. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. 31, č. 9 (2006), s. 37.

292.

JELENČEK - detský folklórny súbor založila PhDr. Dana Krajková s manželom v roku 1991 pri Miestnom odbore Matice slovenskej v Jelenci. V programových vystúpeniach sa zameriava najmä na detské hry, piesne a riekanky z tekovskej oblasti. Súbor dlhé roky viedla Bc. Žofia Magátová s manželom Jaroslavom Magátom. Súbor vystupuje na rôznych podujatiach v obci a na okolí, pravidelne sa zúčastňuje folklórnych prehliadok na Slovensku i v zahraničí.

Literatúra:

Od semienka k plodom : monografia slovenského folklórneho diania v Jelenci / [Žofia Magátová]. - [1. vyd.]. - [S.l. : s.n.], 2016. - 70 s. ; 31 cm.

Čo nového v OZ Jelenka ? / Žofia Magátová. - Fotogr. In: Jelenecký spravodaj = Gimesi Hírmondó - Roč. VI, č. 1 (2015), s. 10-11.

Folklór v Jelenci / Eugen Paľcev. In: Nitrianske noviny. - Roč. IX, č. 23 (2000), s. 12.

Folklór v Jelenci / Eugen Paľcev. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. IX, č. 23 (2000), s. 12.

Folklórne dni v Jelenci / Boris Magát. In: Matičné zvesti. - Roč. XII, č. 3 (2011), s. 1-2.

Jelenček v Chorvátsku / Žofia Magátová. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. IX, č. 26 (2000), s. 11.

Jelenček v Chorvátsku / Žofia Magátová. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. IX, č. 26 (2000), s. 11.

Jelenček : detský folklórny súbor. - Fotogr. In: Matičné zvesti. - Roč. 7, č. 7-9 (2003), s. 8.

Lúčenie s Morenou / O. Sivčák. - Fotogr. 1. In: Nitra. - Roč. XXI, č. 5 (1997), s. 27.

Výročie Jelenčeka / - mz -. In: Nitrianske noviny. - Roč. V, č. 14 (1996), s. 2.

293.

JELENKA - folklórna skupina vznikla v roku 2003 v podzoborskej obci Jelenec, v ktorej žijú občania maďarskej národnosti. Orientuje sa však aj na spracovávanie folklórneho materiálu z okolitých slovenských obcí (Neverice, Sľažany, Velčice). Pri tvorbe programov využíva zbierky ľudových piesní a zozbierané informácie z vlastných terénnych výskumov. V jej repertoári nachádzame tradične poňaté ľudové témy a podujatia, ako sú Fašiagy, Driapačky, Vianočné koledy, Zvyky na Ondreja, Na muzike, Regrúti idú a Požitavská svadba. Ľudovú hudbu vedie Jaroslav Magát a tanečným pedagógom skupiny je Boris Magát. Jelenka úspešne vystupuje nielen vo svojej obci a okolí, ale zúčastňuje sa aj na významných folklórnych podujatiach na Slovensku i v zahraničí, napr. na medzinárodnom folklórnom festivale vo Východnej, na festivaloch v Maďarsku, Čechách, Chorvátsku, Poľsku a Lotyšsku. V roku 2015 skupina získala zlaté pásmo v krajskej súťaži a postup do celoslovenskej súťaže folklórnych skupín s pásmom Na Urbana! Zástupcom folklórnej skupiny je Žofia Magátová.

Literatúra:

Jelenka z Jelenca. - Fotogr. 1. In: Mozaika miestnej kultúry. - Nitra : Krajské osvetové stredisko v Nitre, 2015. - S. 15.

294.

JINDROBAND BLUE NOTES - od roku 2013 pôsobí na hudobnej scéne. Skupinu založili členovia pochádzajúci z rôznych kapiel - Jindřich Videnský (klávesy, klarinet, saxofóny, spev), Zuzana Rojková (spev, tenorsaxofón), Emil Pinter (basgitarista), Milan Blaškovič (gitarista) a Stanislav Kertész (bicie). Hrajú nielen džez, ale aj pop a rock v kluboch a podnikoch, na festivaloch a kultúrnych podujatiach.

Literatúra:

Pre Jindroband Blue Notes je hranie džezu hobby / Jana Černáková. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 25, č. 27 (2016), s. 11.

295.

JOHNY AND FROGS - beatová hudobná skupina z Nitry. Na I. nitrianskom beatovom festivale v roku 1970 získala tretie miesto.

Literatúra:

Beatová lastovička / M. Horváth, R. Brázda. - Fotogr. In: Nitriansky hlas. - Roč. XI (XXI), č. 7 (1970), s. 3.

296.

JÓNÁS JÓSKA, cigánsky primáš, huslista, nar. 1891, Zlaté Moravce. Od šestnástich rokov bol primášom. Jeho učiteľom bol peštiansky primáš Sándor Oláh, potom študoval na hudobnej akadémii. Od roku 1906 pôsobil v Nitre. Na súťaži cigánskych kapiel v Komárne bol ocenený.

Literatúra:

Nitra arany könyve. - Nitra : Dr. Faith Kiadása, 1940. - S. 62.

297.

JÓZSA Monika, vysokoškolská pedagogička, dirigentka. Pôsobí ako odborná asistentka na Pedagogickej fakulte Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre. Popri pedagogickej činnosti pôsobí ako dirigentka Maďarského speváckeho zboru, ktorý často vystupuje na rôznych významných zborových podujatiach mimo Nitry.

Literatúra:

Hudobný život v Nitre : (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra- : literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 182. - ISBN 80-967654-1-8.

298.

JUHÁS Tomáš, operný spevák (tenor), nar. 1978, Šaľa. Študuje na Vysokej škole múzických umení v Bratislave a účinkuje v Slovenskom národnom divadle v Bratislave. Žije v Bratislave.

Literatúra:

Tenorista Tomáš Juhás obdivuje Luciana Pavarottiho: vystupuje na opernej scéne SND s Milkou Vášaryovou / Milan Aľakša. In: Slovo Šaľanov. - Roč. 8, č. 1 (2003), s. 12.

299.

JURČÍK Rastislav, hudobník (akordeón), nar. 1996, Nitra. Žiak osemročného cirkevného gymnázia v Nitre. Navštevuje Základnú umeleckú školu J. Rosinského v Nitre, triedu Anny Fintovej. Hrá na gombíkovom akordeóne. Na celoslovenskej súťaži v Rajeckých Tepliciach v roku 2006 vyhral prvé miesto, na medzinárodných súťažiach

v Dunajskej Strede (2007) si odniesol 2. miesto a v Poprade získal 3. miesto. Na medzinárodnej akordeónovej súťaži v talianskom meste Lanciano v kategórii "L" classic music do 15 rokov získal prvé miesto.

Literatúra:

Dve ceny z hudobnej súťaže v Taliansku / (FA). In: Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 17, č. 46 (2008), S. 10.

Rasťo vyhral peniaze na koncertný akordeón / [autor] (KR). In: Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 17, č. 15 (2008), s. 6.

300.

KAČKOVIČOVÁ Veronika, učiteľka, korepetitorka, speváčka, klaviristka. Je absolventkou magisterského i doktorandského štúdia na Katedre hudby Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre. Okrem toho pôsobí v Súkromnej základnej umeleckej škole Ars Studio ako učiteľka a korepetitorka. Ako speváčka hosťovala v niekoľkých kapelách, účinkovala v speváckom zbore Univerzity Konštantína Filozofa, v rôznych hudobných zoskupeniach i v zbore v muzikáli Ples upírov. V roku 2012 spoluzakladateľka a členka zboru KatArs, ktorá pôsobí pri Súkromnej základnej umeleckej škole Ars studio. KatArs interpretuje viacero štýlov hudby od muzikálnych piesní, cez pop, jazz, až ku klasike. Vystupovali už na koncertoch organizovaných Ars Studiom, na verejných koncertoch v Nitre, v Nových Zámkoch, Bratislave i v divadle Nová scéna.

Literatúra:

KatArs: chceme spievať viac a viac! / Lenka Káčerová. - Fotogr. 9. In: Občas nečas. - ISSN 1338-1083, Roč. 18, č. 3 (2012), s. 32-34.

301.

KALIX Eugen, JUDr., klavirista, hudobný pedagóg a skladateľ, nar. 22. (alebo 27.) 12. 1898, Nitra, zom. 7. 9. 1950, Maracaibo (Venezuela). Brat hudobného skladateľa Vojtecha Kalixa. Pochádzal z hudobne podnetného prostredia. Svoj talent rozvíjal najprv v súkromnej škole v Nitre. Študoval na gymnáziu v Nitre, 1917-1921 klavír na Vysokéj hudobnej škole v Budapešti, súběžne právo na univerzite, 1921-1923 klavír na Nemeckej hudobnej akadémii v majstrovskej triede C. Ansoorgeho v Prahe, kde od roku 1927 pôsobil ako učiteľ a od 1936 profesor klavírnej hry. Ako koncertný umelec vystupoval sólovo v Prahe, Bratislave (1927) a v zahraničí (Rakúsko, Nemecko, Rumunsko, Juhoslavia). Nitru viackrát navštívil a usporiadal tu aj niekoľko koncertov, napr. 12. januára 1923 hral v Nitre Lisztov koncert pre klavír a orchester Es-dur. Po nástupe fašizmu mal ťažkosti, lebo jeho manželka nemala árijský pôvod. Prijal pozvanie do Južnej Ameriky do Venezuely. Najprv žil aj s rodinou v hlavnom meste Caracase, odkiaľ robil úspešné koncerty po USA a štátoch Južnej Ameriky. Ťažko znášal tamajšie klimatické pomery, preto sa zo zdravotných dôvodov presídlil do mesta Maracaibo. Jeho zdravotný stav sa naďalej zhoršoval a po čase musel koncerty zanechať. Autor niekoľkých klavírných skladieb.

Literatúra:

Československý hudební slovník osob a institucí. Svazek první : A-L. - 1. vyd. - Praha : Státní hudební vydavatelství, 1963. - S. 637.

Hudobný život v Nitre : (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra - literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 179. - ISBN 80-967654-1-8.

Hudobný život v Nitre v rokoch 1850-1950 : diplomová práca napísaná na Katedre hudobného umenia PF KU pod vedením Zuzany Zahradníkovéj / Zuzana Juricová. - Ružomberok : [s.n.], 2006. - S. 50-51.

Slovenský biografický slovník : (od roku 833 do roku 1990). 3. zväzok : K-L ; [hlavná redakcia Vladimír Mináč...[et al.]]. - 1. vyd. - Martin : Matica slovenská, 1989. - S. 26.

Súpis slovenských hudobní a literatúry o hudobníkoch / Juraj Potúček. - Bratislava : Nakladateľstvo Slovenskej akadémie vied a umení, 1952. - S. 128.

Významné osobnosti Nitry : vydané pri príležitosti 750. výročia udelenia kráľovských mestských výsad Nitry 2. septembra 1248 / [zostavovateľ: Anton Pažitný ; foto: Koloman Zúrik, Ivan Kvapil, Gabriel Hupka]. - Nitra ; Nitra : Mesto Nitra, Mestský úrad, 1998. - S. 71-72. - ISBN 80-967814-8-0.

Z hudobného života Nitry v minulosti a súčasnosti / Helena Stančeková, Richard Rybarič. In : Kapitoly z dejín Nitry : zborník štúdií k 1100. výročiu príchodu Cyrila a Metoda / Jozef Lajoš. - Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1963. - S. 24.

Vojtech a Eugen Kalixovci / L. Martinček. - Fotogr. 2. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. 6, č. 11 (1982), s. 29.

Zabudnutí nitrianski hudobní umelci : (In memoriam bratov Kalixovcov) / Štefan Valent. In: Nitra. - Roč. XIX, č. 7 (1994), s. 34-35.

302.

KALIX Vojtech, dirigent a hudobný skladateľ, nar. 17. 2. 1897, Nitra, zom. 15. 8. 1956, Stuttgart (Nemecko). Brat klaviristu Eugena Kalixa. Základné a stredoškolské štúdiá absolvoval v Nitre, hudobné vzdelanie získal v súkromnej nitrianskej hudobnej škole Júlie Narančičovej. Učil sa hru na klavíri a popri tom u katedrálneho regenschoriho Eugena Štětka sa priučal hre na organe. Počas I. svetovej vojny v zajatí skomponoval dve opery (*Ostrov šťastia* a *Bozk dievčat*), ktoré v zajateckom tábore úspešne hrali. V roku 1918 sa stal dirigentom českej kapely vo Vladivostoku, ktorá hrala v tureckom kabarete. Po návrate do Európy sa venoval vážnej hudbe a študoval na hudobnej akadémii v Budapešti a Mníchove. Po dokončení štúdií ho angažoval orchester mníchovskej opery a neskôr sa stal dirigentom opery v Norimbergu, napokon v Stuttgarte, kde účinkoval až do svojej smrti. Do Nitry prichádzal len zriedka a ako dirigent vystúpil v Nitre na koncerte, konanom 12. januára 1923, na ktorom ako sólista spoluúčinkoval jeho mladší brat, klavirista Eugen.

Literatúra:

Hudobný život v Nitre : (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra - literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 179. - ISBN 80-967654-1-8.

Hudobný život v Nitre v rokoch 1850-1950 : diplomová práca napísaná na Katedre hudobného umenia PF KU pod vedením Zuzany Zahradníkovej / Zuzana Juricová. - Ružomberok : [s.n.], 2006. - S. 48-49.

Významné osobnosti Nitry : vydané pri príležitosti 750. výročia udelenia kráľovských mestských výsad Nitre 2. septembra 1248 / [zostavovateľ: Anton Pažitný ; foto: Koloman Zúrik, Ivan Kvapil, Gabriel Hupka]. - Nitra ; Nitra : Mesto Nitra, Mestský úrad, 1998. - S. 72. - ISBN 80-967814-8-0.

Z hudobného života Nitry v minulosti a súčasnosti / Helena Stančeková, Richard Rybarič. In : Kapitoly z dejín Nitry : zborník štúdií k 1100. výročiu príchodu Cyrila a Metoda / Jozef Lajoš. - Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1963. - S. 24.

Vojtech a Eugen Kálixovci / L. Martinček. - Fotogr. 2. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. 6, č. 11 (1982), s. 29.

Zabudnutí nitrianski hudobní umelci: (In memoriam bratov Calixovcov) / Štefan Valent. In: Nitra. - Roč. XIX, č. 7 (1994), s. 34-35.

303.

KAMARÁT - spevácka skupina so speváčkami Kristínou Karabínošovou z Nitry a Matúšom Hamarom z Partizánskeho vznikla v roku 1998. Ich repertoár tvorili pesničky pre „tínedžerov“. Vyšla im CD s názvom *Správne trafení*. Album tvorí dvanásť pesničiek, na ktorých hudobne spolupracoval aj Juraj Gahér zo Salca. Kristína študovala herectvo, spev, ľudový tanec i klasický balet, gymnastiku aj hru na klavír na Súkromnom konzervatóriu Dezidera Kardoša v Topoľčanoch. Matúš študoval na hotelovej škole. Vystupovali v Nitre, Partizánskom, v Bratislave a v mnohých ďalších mestách na Slovensku i v televízii.

Literatúra:

Aj hviezdy mali šancu pomôcť / Jana Černáková. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč VIII, č. 29 (1999), s. 12.

Aj hviezdy mali šancu pomôcť / Jana Černáková. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. IV, č. 29 (1999), s. 12.

Ani počas letných prázdnin ... / - st -. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. VII, č. 33 (1998), s. 4.

Ani počas letných prázdnin ... / - st -. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. III, č. 33 (1998), s. 4.

Diskomaratón pred múzeom / - st -. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. VII, č. 26 (1998), s. 4.

Diskomaratón pred múzeom / - st -. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. III, č. 26 (1998), s. 4.

Chce byť moderátorkou / - st -. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. VIII, č. 20 (1999), s. 13.

Chce byť moderátorkou / - st -. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. IV, č. 20 (1999), s. 13.

Členovia skupiny Kamarát ... / - st -. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. VIII, č. 1 (1999), s. 8.

Členovia skupiny Kamarát ... / - st -. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. IV, č. 1 (1999), s. 8.

Videoklip natočia v safari parku : Kristína Karabínošová spieva v skupine Kamarát a úspešne recituje / Jana Stopková. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. VII, č. 20 (1998), s. 13.

Videoklip natočia v safari parku / Jana Stopková. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. III, č. 20 (1998), s. 13.

304.

KAMENE - farský spevácky zbor vznikol v roku 1990 pri kostole Preblahoslavenej Panny Márie vo Vrábľoch na podnet pána farára Imricha Poláka a kaplána Petra Seppa. Pod vedením dirigenta Jozefa Vrábela účinkujú pri liturgických slávnostiach vo vrábelskom farskom kostole aj na rôznych pútnických miestach. Okrem toho vystupujú aj na koncertoch chrámovej hudby a na rozličných festivaloch. Ich repertoár tvoria liturgické spevy v jednotlivých obdobiach, napríklad vianočné, veľkonočné alebo pôstne spevy. Spievajú latinský gregoriánsky chorál, ako i slovenské a latinské zborové skladby.

Literatúra:

Farský spevokol jubiloval / členovia farského speváckeho zboru. - Fotogr. In: Naše Vrábľa. - ISSN 1339-0414, Roč. XIII, č. 3 (2016), s. 5.

Kamene oslavujú a chcú zotrvať / Eva Dóriová. In: Naše Vrábľa. - ISSN 1339-0414, Roč. VII, č. 17 (2010), s. 1.

Pozdravili druhý vrchol Vianoc / - si -. - Fotogr. In: Vrábelské noviny. - Roč. XIV, č. 1 (2005), s. 1.

Spevácky zbor Kamene oslávil okrúhle narodeniny: desať rokov sakrálnej hudby vo Vrábľoch sa spája s osobou Jozefa Vrábela. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. IX, č. 12 (2000), s. 1.

Spoločný koncert k 20. narodeninám / [autor] ED. In: Naše Vrábľa. - ISSN 1339-0414, Roč. VII, č. 19 (2010), s. 4.

305.

KARDOSS János, cigánsky primáš, nar. Nitra. Pôsobil v Nitre ako cigánsky primáš. Najlepšími hudobníkmi v jeho kapele boli jeho synovia Jozef, Karol, Krištof a Vojtech. Ich učiteľom bol Straškraba Andrej, ktorý úroveň kapely vyzdvihol. V 80. rokoch rok pôsobili v Berlíne a domov sa vrátili s peniazmi a vo vojenských uniformách. Po príchode do Nitry prvý koncert mali v preplnenej sále Hotela Szarvas. Čoskoro odišli do Viedne a potom do Berlína. Druhýkrát už nemali šťastie, schudobneli a kapela sa rozpadla. Kardoss Krištof ako cimbalista sa dostal do Ruska a dobre zarábal. Ostatní Kardossovcovia sa dostali do Bratislavy a pôsobili v kapele Istvána Oláha.

Literatúra:

Nitra arany könyve. - Nitra : Dr. Faith Kiadása, 1940. - S. 61.

KARDOŠ Dezider, hudobný skladateľ a pedagóg, národný umelec, nar. 23. 12. 1914, Nadlice, zom. 18.3.1991, Bratislava. V rokoch 1925-1929 študoval na gymnáziu v Nitre, 1929-1933 v Bratislave. Hudobné začiatky získal od otca a v rokoch 1929-1932 študoval klavírnú hru na Hudobnej škole v Bratislave. Kompozíciu študoval na Hudobnej a dramatickej akadémii u A. Moyzesa, súčasne hudobnú vedu a estetiku na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Už počas štúdií u A. Moyzesa písal hlavne komornú hudbu. Kompozičné vedomosti si doplnil na Majstrovskej škole V. Nováka v Prahe v rokoch 1937-1939. V rokoch 1939-1945 pôsobil ako vedúci hudobného oddelenia Slovenského rozhlasu v Prešove, 1945-1951 hudobného odboru Československého rozhlasu v Košiciach. V rokoch 1952-1954 bol riaditeľom Slovenskej filharmónie, 1955-1963 predsedom Zväzu slovenských skladateľov. V rokoch 1961-1984 pôsobil na Vysokej škole múzických umení v Bratislave, kde od roku 1968 bol profesorom kompozície. Bol nositeľom Československej ceny mieru (1951), trojnásobným laureátom Štátnej ceny Klementa Gottwalda (1954, 1959, 1978), Národnej ceny SSR (1971) a nositeľom Radu práce (1985). Autor klavírných, komorných, orchestrálnych skladieb, kantát. Vo svojej rozsiahlej a osobitej folkloristickej tvorbe sa zameriaval predovšetkým na úpravu ľudových piesní z východného Slovenska.

Dielo: (výber): sólový nástroj: Dve klavírne skladby (1933); Klavírna suita č. 1, č. 2 (1934, 1937); Štúdie pre klavír (1947); Bagately (1948); Klavírne skladby pre mládež (1956); Praeludium quasi una fantasia (1960); Elevazioni per organo da concerte (1968); Partita pre sólovú violu (198); *komorný súbor:* Sláčikové kvarteto č. 1 (1936); Uspávanka (1938); Kvinteto pre päť dychových nástrojov (1938, rev. 1978); Tri skladby (1947); Sláčikové kvarteto č. 2 (1966); Koncert pre kvinteto fúkových nástrojov (1977); Sláčikové kvarteto č. 3 (1978); Musica rustica slovacica (1979); Sláčikové kvarteto č. 4 (1985); Sláčikové kvarteto č. 5 (1991); *orchester:* Moja rodná (1946, rev. 1985); Predohra pre symfonický orchester (1948); Východoslovenské tanečné scény (1949); Dve tanečné scény pre SEUK (1952); Symfónia č. 2 „O rodnej zemi“ (1955); Symfónia č. 4 „Piccola“ (1962); Koncert pre klavír a orchester č. 1 (1969); Res philharmonica (1971); Partita pre dvanásť sláčikových nástrojov (1972); Symfónia č. 6 (1974); Slovakofónia (1976); Sinfonietta domestica (1979); Bratislavská predohra (1981); *hlas a nástroj/orchester:* Piesne o láske (V. Beniák, M. Haľamová; pôv. Večerné piesne; 1935, rev. 1966); Pomôžeme slávikovi (E. Petřík; 1963); Spevy o živote (M. Válek, M. Haľamová; 1973); *zbor:* Cyklus detských sborov (P. Bella-Horal; 1937); Dva mužské sbory (ľud.; 1940); Zem moja rodná (M. Rázusová-Martáková; 1949); Nech žije 1. máj (19502); Pozdrav (1961); Spev o láske (M. Rázusová-Martáková; 1967); Októbrové poémy (A. Plávka, J. Brezina, P. Koyš; 1977); *hlas, zbor a orchester:* Mierová kantáta (P. Horov; 1950); Pieseň šťastných detí (S. Cónová; 1951); Hymna slobodnej mládeže (M. Lajčiak; 1956); Symfónia č. 7 „Balada o sne“ (P. Horov; 1984); *hudba pre film a rozhlas:* Umelé vlákna (KD-P. Bielik, 1943); Svit (1943); Pomätená (1945); Dúha nad Slovenskom (DD-V. Bahna, 1952); Povstanie v Martine (1954); *úpravy folklóru:* Štyri zbojnícke slovenské piesne (1937); Štyri slovenské ľudové piesne (1938); Spevy východného Slovenska (1939); V Zemplíne spievajú (1940); Valalské spevy (1944); Východoslovenské koledy (1945); Východoslovenské spevy a tance (1948); Okolo 70 úprav východoslov. ľud. piesní pre sóla, CM a ľud. inštrumentálny súbor Branisko (1946-50); Morena (1952); Na Prešporku, Dunaju (1957); Tri staré piesne z východného Slovenska (1971); Tri spevy zo Zemplína (1972); Tri východoslovenské impresie (1973); Lúboštné a dievčenské hry z východného Slovenska (1977); *diskografia:* Východoslovenská predohra (SF; L. Rajter, dir. - SUPRAPHON 5483 -1954); Pozdrav veľkej zemi (M.Česányiová, s; Miešaný zbor ČsRI Praha; J. Pinkas, zbm.; SOČR Praha; F. Stupka, dir. - SUPRAPHON 5628 - 1957); Pomôžeme slávikovi (Detský zbor ČsR Bratislava; Rejchovo dychové kvinteto; O. Francisci, dir. - SUPRAPHON 04156 - 1960); Hrdinská balada (SF; L. Rajter, dir. - SUPRAPHON 5733 - 1961; 15131 - 1961); Zem moja rodná (Spevácky zbor SF; J.M. Dobrodinský, zbm. - SUPRAPHON 6080 - 1964); Dve vianočné koledy (Detský spev. zbor Plameň; J. Klocháň, zbm.; J.Meier, org. - SUPRAPHON 013 799 - 1966); Sláčikové kvarteto č. 2 (Slovenské kvarteto - SUPRAPHON 111 0977 -1971); Hrdinská balada (SF; E. Rajter, dir. - OPUS 9010 0031 - 1971); Koncert pre klavír a orchester (R.Macudziński, pf; SF; L. Slovák, dir. - OPUS 9110 0200 - 1973); Míla moja (Spevácky zbor Lúčnice; Š.Klím, zbm. - OPUS 9112 0215 - 1973); Partita pre dvanásť sláčikových nástrojov (SKO; B.Warchal, dir. - SUPRAPHON 110 1603 - 1974; OPUS 9111 0425 - 1975; OPUS 9111 1588 - 1984); Pieseň šťastných detí (Orchester a Zbor Opery SND; O. Lenárd, dir.; Detský zbor Plameň; J. Klocháň, zbm. - OPUS 91120426 - 1975; OPUS 91160362 - 1973; OPUS 91160624 - 1977); Dievčenské hry z východného Slovenska; Lúboštná (Spevácky zbor Lúčnice; Š. Klím, zbm. - OPUS 91120619 - 1978); Slovakofónia (SF; L. Slovák, dir. - OPUS 91100880 - 1980); Sláčikové kvarteto č. 3 (Trávníckovo kvarteto - OPUS 91111588 - 1984); Symfónia č. 7 (F. Caban, v; SFZ; P. Baxa, zbm.; SF; B. Režucha, dir. - OPUS 93101634 - 1986); Východoslovenské koledy (D. Kubrická, s; S. Vrabeľ, v; SFZ, SF, P. Procházka - OPUS 93122153; CD OPUS 93522153 - 1989).

Literatúra:

Československý hudobní slovník osob a institucí. Svazek první : A-L. - 1. vyd. - Praha : Státní hudobní vydavatelství, 1963. - S. 648-649.

100 slovenských skladateľov / [editori: Marián Jurik, Peter Zagar]. - Bratislava : Národné hudobné centrum, 1998. - S. 140-144. - ISBN 80-967799-6-6.

Súpis slovenských hudobní a literatúry o hudobníkoch / Juraj Potúček. - Bratislava : Nakladateľstvo Slovenskej akadémie vied a umení, 1952. - S. 129.

307.

KARCHOVÁ Veronika, speváčka, prekladateľka, nar. 24. 7. 1986, Michalovce. Umelecké meno **Nika Karch**. Spevu sa venuje od mala. V 16-tych rokoch v Michalovciach založila svoju prvú skupinu, s ktorou hrali prevažne prevzaté pesničky. Na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre študovala prekladateľstvo a anglický jazyk a popritom študovala spev na základnej umeleckej škole. Od roku 2007 vystupuje s bratislavskou skupinou pod spoločnou značkou Nika Karch. Prvé spoločné verejné vystúpenie mali v roku 2009 a od apríla 2011 so svojou kapelou absolvuje turné po Slovensku. V roku 2013 vydali debutový album s názvom *INÁ*. V roku 2013 mala spoločné turné so speváčkou Beátou Dubasovou v šiestich slovenských mestách. Od roku 2017 je speváčkou švédskej skupiny Rednex, s ktorým pod umeleckým menom **Zoe** koncertuje po európskych krajinách.

Literatúra:

Beáta Dubasová a Nika Karch spolu v divadle / (BO). - Fotogr. 2. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 22, č. 40 (2013), s. 11.

Nika Karch: Môj Rednex život je úžasný a každým koncertom sa mi plnia sny / Jana Černáková. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 27, č. 33 (2018), s. 10.

Nika Karch so skupinou chystá svoj prvý album / Jana Černáková. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 20, č. 16 (2011), s. 10.

Nika Karch v letnej čítaní / (RE). In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 23, č. 26 (2014), s. 11.

Nika Karch z Nitry je speváčkou Rednexu ! / Michal Frank. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 26, č. 36 (2017), s. 10.

Pomoc pre ťažko chorú Nikoletu / (ČE). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 25, č. 50-51 (2016-2017), s. 11.

Vianočný koncert Niky Karch a hostí bude v synagóge / Jana Černáková. - Fotogr. 3. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 23, č. 46 (2014), s. 12.

Vianočný koncert Niky so stálicami hudobného neba / Jana Černáková. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 25, č. 48 (2016), s. 14.

Zázrak ide do celosvetovej súťaže / (KA). In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 24, č. 48 (2015), s. 12.

Zázrak spievala Nika aj na svadbe básnikovej dcéry / Jana Černáková. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 24, č. 48 (2015), s. 12.

308.

KARVAIOVCI - muzikantská rodina s dlhoročnou hudobnou tradíciou. V skupine hrali členovia rodiny i priatelia. Primáš kapely Gustáv Karvai mal za zaťa hudobníka Izidora Bukaiho. Hudbou sa zaoberali Jozef, Lajo a Šaňo Karvaiovci. Jozef ovládal klarinet i saxofón.

Literatúra:

Čerešňová ulica a ulička Pérov v susedstve lúk / Jozef Trubíni. In: Vráble "Fidvár" - archeologické nálezisko európskeho významu : [príspevky k histórii mesta] / Jozef Batora ; Peter Tóth. - [1. vyd.]. - Bratislava : Mestský úrad, 2015. - S. 129. - ISBN 978-80-972181-9-5.

309.

KARVAŠ Jozef, džezový hudobník, textár, umelecký vedúci džezových orchestrov, nar. 8. 2. 1945, Nitra. V rokoch 1951-1959 navštevoval základnú školu v Banskej Bystrici. V rokoch 1959-1962 študoval na Hudobnom konzervatóriu v Brne, ktoré neukončil a z kádrových dôvodov mu boli znemožnené aj ďalšie vzdelávacie procesy. Je umeleckým vedúcim džezových orchestrov OK Band Trio, BB Band Dixieland Jazz Band, BB Band Junior Swing Band. Zúčastnil sa na mnohých domácich aj zahraničných džezových festivaloch i v televíznych a rozhlasových programoch. Je spoluzakladateľom a spoluorganizátorom džezového festivalu a života v Banskej Bystrici. V roku 2000 sa stal Osobnosťou roka - získal certifikát ABI North Carolina (USA) za zásluhy a prínos v oblasti hudby a dostal Cenu primátora mesta Banská Bystrica za propagáciu džezu doma i v zahraničí. V odborných časopisoch publikuje štúdie a články so zameraním na džez a nahral CD : *BB Band Dixieland Jazz Band* (1996), *Fly Me to the Moon* (1998), *Seven and One* (1999), *Body and Soul* (2001) a i.

Literatúra:

Kto bol kto v Banskej Bystrici v roku 2001 ; [zostavila Darina Šovčíková a kolektív]. - [1. vyd.]. - Banská Bystrica : Štátna vedecká knižnica, 2002. - S. 112-113. - ISBN 80-85169-59-2.

310.

KASZÁS Attila, herec, spevák, nar. 16. 3. 1960, Šaľa, zom. 23. 3. 2007, Budapešť (Maďarsko). Rodák zo Žihárca. Vyštudoval gymnázium v Komárne, v rokoch 1979-1983 herectvo v Budapešti. Bol jedným z najvýznamnejších maďarských hercov vo svojej generácii. Preslávil sa účinkovaním v množstve maďarských filmov a účinkovaním v Maďarskom národnom divadle. Na Slovensku ako hosť pôsobil v Jókaiho divadle v Komárne. V roku 1998 vydal CD s názvom *Tomboló hold*, na ktorom je autorom šiestich piesní komárňanský rodák Mikuláš Škuta. V roku 2003 daroval sedliacky dom svojho strýka v Žihárce obecnému úradu na vytvorenie dedinského múzea. Zomrel náhle na mozgovú príhodu vo veku štyridsaťsedem rokov.

Literatúra:

Hudobníci okresu Komárno : biobibliografický slovník hudobných skladateľov, interpretov a spevákov ; [zostavila Eva Ďurčová]. - [1. vyd.]. - Komárno : Podunajská knižnica, 2003. - S. 30.

Múzeum Attilu Kaszása / Ondrej Sivčák. In: Noviny Juhozápadu : My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 16, č. 46 (2007), s. 8.

Rozlúčili sa s hercom / [autor] - petr -. - Fotogr. In: Noviny juhozápadu : My Nitrianske noviny. - Roč. 16, č. 16 (2007), s. 9.

V Žihárce založili Kultúrny festival na počesť svojho rodáka / Jana Lazániová. In: Noviny juhozápadu : My Nitrianske noviny. - ISSN 1338-1733, Roč. 19, č. 22 (2010), s. 7.

Žihárec spomína na svojho rodáka Attilu Kaszása hudbou a tancom / Stano Šimo. In: Noviny juhozápadu : My Nitrianske noviny. - ISSN 1338-1733, Roč. 19, č. 32 (2010), s. 7.

311.

KatArs - zakladateľmi speváckeho zboru KatArs boli v roku 2012 Ľubica Michalicová, Ján Hyža a Veronika Kačkovičová. Členmi zboru sú študenti a absolventi Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre. Zbor pôsobí pod Súkromnou základnou umeleckou školou Ars studio v Nitre a tvoria ho nielen speváci, ale zároveň i hudobníci. Zbor interpretuje viacero štýlov hudby od muzikálnych piesní, cez pop, jazz, až ku klasike. Na ich koncertoch môžeme počuť klavír, gitaru ale aj priečnu flautu a cajón. Vystupujú na koncertoch Ars Studia, na verejných koncertoch v Nitre, v Nových Zámkoch, Bratislave i v divadle Nová Scéna. Členovia zboru: Ľubica Michalicová, Veronika Kačkovičová, Ján Hyža, Mária Lechmanová, Lukáš Rudzan, Miroslava Čajová, Lucia Šutková, Jaroslav Reichel, Milan Tomka, Mário Bendík.

Literatúra:

KatArs : chceme spievať viac a viac! / Lenka Káčerová. - Fotogr. 9. In: Občas nečas. - ISSN 1338-1083, Roč. 18, č. 3 (2012), s. 32-34.

KATARZIA pozri **KUBOŠIOVÁ Katarína**.

312.

KATEDRA HUDOBNEJ VÝCHOVY - Pedagogickej fakulty Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre začala svoju činnosť 1. 9. 1959 na vtedajšom Pedagogickom inštitúte v Nitre a jej úlohou bolo poskytnúť vysokoškolské hudobno-pedagogické vzdelanie budúcim učiteľom základných škôl. Súčasťou katedry bola aj špeciálna učebňa hudobnej výchovy, ktorá bola prerobená na modernú ustanovizeň a v máji 2016 odovzdaná do užívania a premenovaná na Pavilón hudby. Počas svojej existencie sa vo vedení katedry vystriedali viaceré osobnosti, ktoré svojou činnosťou ovplyvnili aj hudobný život Nitry (Doc. Tadeáš Salva, Prof. Mgr. Ladislav Holásek, Prof. Juraj Hatrík, Doc. PhDr. Peter Krbaťa, CSc., Prof. PhDr. Lubomír Chalúпка, a i.). Pedagógovia vychovali mnohých absolventov, ktorí sa uplatňujú ako učitelia na 1. a najmä 2. stupni základných škôl, vyučujú na stredných a na základných umeleckých školách. Pre viacerých z nich sa absolvovanie štúdiá na Pedagogickej fakulte stalo predstupňom pre ich ďalšie profesionálne hudobné vzdelávanie. Dôležitou súčasťou práce pedagógov katedry je aj ich vedecko-výskumná a publikačná činnosť a popri pedagogickej činnosti sa viacerí členovia katedry venujú aj umeleckej činnosti. Pri katedre pôsobí súbor Ponitran aj Dievčenský spevácky zbor, a organizujú aj rôzne koncerty, napr. Akademickú hudobnú jeseň Tadeáša Salvu. Na katedre v rokoch 1984-1998 pravidelne každý druhý rok sa konali celoštátne konferencie o hudobnej výchove. Vedúcimi katedry boli v rokoch 1959-1966 Ružena Polónyová - Žaludová, 1966-1978 PhDr. Viliam Fedor, CSc., zaslúžilý učiteľ, 1978-1979 PhDr. Peter Kuruc, 1979-1981 Prof. PhDr. Ladislav Burlas, DrSc., zaslúžilý učiteľ, 1982- 1989 Doc. Jozef Vereš, CSc., 1990 Mgr. Katarína Szakalová, CSc., 1990-2000 Doc. Mgr. Eva Strelková, 2000-2003 opäť Doc. Jozef Vereš, CSc., 2003-2005 Prof. Ivan Parík, ArtD., od roku 2005 Mgr. Alena Čierna.

Literatúra:

Hudobný život v Nitre : (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra - : literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 182, 195-198. - ISBN 80-967654-1-8.

Z hudobného života Nitry v minulosti a súčasnosti / Helena Stančeková, Richard Rybarič. In : Kapitoly z dejín Nitry : zborník štúdií k 1100. výročiu príchodu Cyrila a Metoda / Jozef Lajoš. - Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1963. - S. 26.

Akademický komorný súbor Pedagogickej fakulty... / Táňa Nováková. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XI, č. 4 (2002), s. 7.

Akademický komorný súbor Pedagogickej fakulty... / Táňa Nováková. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XI, č. 4 (2002), s. 7.

Folkloristi na Ukrajine / - si - . In: Nitrianske noviny. - Roč. XI, č. 20 (2002), s. 3.

Folkloristi na Ukrajine / - si - . In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XI, č. 20 (2002), s. 3.

Hudobná jeseň. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. III, č. 41 (1998), s. 3.

Hudobná jeseň T. Salvu. In: Nitrianske noviny. - Roč. VI, č. 41 (1997), s. 3.

Konferencia o hudobnej výchove / Renáta Beličová. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. X, č. 11 (1986), s. 19.

Liahň hudobných pedagógov / Helena Červeňová. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. XIII, č. 11 (1989), s. 17-18, 34.

Navštívili muzikantov na Ukrajine / Ondrej Sivčák. In: Nitrianske noviny. - Roč. XI, č. 25 (2002), s. 7.

Navštívili muzikantov na Ukrajine / Ondrej Sivčák. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XI, č. 25 (2002), s. 7.

Nový pavilón hudby stál vyše dva milióny eur / Tomáš Holúbek. - Fotogr. 1. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 25,

č. 21 (2016), s. 5.

O hudbe medzinárodne. In: Nitrianske noviny. - Roč. VI, č. 26 (1997), s. 3.

Orffovci koncertovali s pražskými deťmi / Silvia Struhárová. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XII, č. 22 (2003), s. 4.

Orffovské myšlienky spojili učiteľov hudby / Táňa Nováková. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. X, č. 31 (2001), s. 3.

Svetová konferencia o hudbe / Bernard Garaj. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. VI, č. 25 (1997), s. 5.

Študenti koncertovali spolu s pedagógmi / Jana Kupková. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIII, č. 1 (2004), s. 5.

Študenti koncertovali spolu s pedagógmi / Jana Kupková. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XIII, č. 1 (2004), s. 5.

V Nitre sa stretli hudobní pedagógovia / Miroslava Blažeková. In: Nitrianske noviny. - Roč. X, č. 50 (2001), s. 17.

V Nitre slovenská premiéra Džezových pašii. Na koncerte budú aj autori z Chicaga/ Alena Čierna. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 26, č. 14 (2017), s. 11.

Vedecko - pedagogická konferencia Nitra 4. In: Nitra. - Roč. XIX, č. 11 (1994), s. 49.

Vokálny koncert v Nitrianskej štátnej galérii / Koloman Zúrik. - Fotogr. 1. In: Nitra. - Roč. 19, č. 6 (1994), s. 37.

313.

KAUFFMAN Ludovít, nitriansky hudobník. Hrával v európskych krajinách od osemdesiateho šiesteho roku s profesionálnou kapelou. Je vraj jediný muzikant na svete, ktorý dokáže hrať na troch saxofónoch súčasne.

Literatúra:

Hrať na troch saxofónoch nie je špás / Silvia Struhárová. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIII, č. 4 (2004), s. 6.

Hrať na troch saxofónoch nie je špás / Silvia Struhárová. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XIII, č. 4 (2004), s. 6.

314.

KAZÁN Jozef, pedagóg, učiteľ spevu, dirigent, hudobník, nar. 29. 5. 1948, Branč. Zanieteny muzikant a vynikajúci zbormajster, organizátor zborových a hudobných podujatí. Študoval na Strednej všeobecno-vzdelávacej škole a na Pedagogickej fakulte v Nitre. Pracoval v Osvetovom stredisku v Nových Zámkoch ako odborník na hudbu, neskôr ako riaditeľ. Viac rokov organizuje vo Veľkom Kýri, kde pôsobí ako učiteľ, predvianočné hudobné prehliadky speváckych zborov, najmä zo západného Slovenska. Neskôr sa tieto prehliadky konali aj v obci Branč. Pri príležitosti životného jubilea bol v roku 2008 ocenený Poctou generálneho riaditeľa Národného osvetového centra.

Literatúra:

Kultúrny život v okrese Nové Zámky : folklór, hudba, tanec a spev / Peter Lakata. - 1. vyd. - Nové Zámky : Občianske združenie Nové Zámky, 2014. - S. 55. - ISBN 978-80-971870-0-2.

315.

KAZÍK Robo, spevák populárnych piesní, podnikateľ, nar. 11. 5. 1947, Topoľčianky. Absolvoval Strednú ekonomickú školu a Inštitút pre národné výbory. Pracoval ako robotník v n. p. Calex Zlaté Moravce, v Pozemných stavbách Banská Bystrica, v rokoch 1983-1990 bol riaditeľom banskobystričského Slovkoncertu. Pôsobí a žije v Banskej Bystrici, kde pôsobil ako viceprimátor, vlastní súkromnú jazykovú školu, umeleckú agentúru, vydavateľstvo a hudobné štúdio. V 60. rokoch v Zlatých Moravciach založil bitovú skupinu The Ice Boys (Ľadoví muži), s ktorou hrávali v klube Calex Zlaté Moravce. Oblúbený interpret množstva populárnych piesní a viacerých albumov. Vydal albumy *Vrát sa mi, láska* (1994), *Venované vám* (1995), *Toto sólo patrí vám* (1996), *Srdce ti napovie* (1997), *Vianoce* (1997), *Jesenné listie* (1998), *Letná nálada* (1999), *Daj, Boh, šťastia tejto zemi* (1999), *Jarná serenáda* (2000), *Galatéka Roba Kazíka* (2001), *Na návrší taký dom* (2002), *Ja keď spievam slzy tečú* (2002), *Megamixy* (2004), *Mojim najdrahším* (2005), *Slovensko naše* (2006), *Na srdci mi hraje* (2013), *Galatéka II.* (2015). Viacnásobný držiteľ zlatej i platinovej platne, Strieborný slávik 1998, Bronzový slávik 1999, držiteľ cien Slovenského ochranného zväzu autorského (SOZA) za roky 1997 a 1998 za najúspešnejší nosič zvukového záznamu slovenského interpreta. V Slovenskej televízii účinkoval v programe Repete.

Literatúra:

Topoľčianky : rozprávanie / Pavol Hudík. - Bratislava : Sprint dva, 2010. - S. 187. - ISBN 978-80-89393-27-5.

Kazík má na nose sedemnást' štičov / Milan Kelemen. In: Nitrianske noviny. - Roč. XI, č. 23 (2002), s. 4.

Laiferová a Kazík v škôlke / Silvia Struhárová. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XII, č. 26 (2003), s. 10.

Laiferová a Kazík v škôlke / Silvia Struhárová. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XII, č. 26 (2003), s. 10.

Mám tu poslanie, prinášať pohodu a relax: oblúbený spevák Robo Kazík na ... / Milan Aľakša. - Fotogr. 1. In: Slovo Šaľanov. - Roč. V, č. 2 (2000), s. 12.

Na detskom Repete aj Kazík: najlepší boli imitátori hudobnej skupiny Senzus / - st -. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. VI, č. 23 (1997), s. 5.

Na plese osobností spieval Kazík aj Konstanty / - str -. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XIII, č. 7 (2004), s. 5.

Nitranov roztancoval Robo Kazík / Ondrej Sivčák. In: Nitrianske noviny. - Roč. XII, č. 27 (2003), s. 9.

Nitranov roztancoval Robo Kazík / Ondrej Sivčák. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XII, č. 27 (2003), s. 9.

Príde aj Robo Kazík / - no -. In: Nitrianske noviny. - Roč. VI, č. 25 (1997), s. 4.

Príde aj Robo Kazík / - os -. In: Nitrianske noviny. - Roč. XI, č. 26 (2002), s. 4.

Príde aj Robo Kazík / - os -. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XI, č. 26 (2002), s. 7.

Repete aj s Kazíkom / - st -. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. V, č. 26 (1996), s. 5.

Robo Kazík je vychýrený maškrtník / Silvia Struhárová. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XII, č. 2 (2003), s. 6.

Robo Kazík je vychýrený maškrtník / Silvia Struhárová. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XII, č. 2 (2003), s. 6.

Robo Kazík kedysi spieval do lievika / Silvia Struhárová. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIII, č. 2 (2004), s. 6.

Robo Kazík kedysi spieval do lievika / Silvia Struhárová. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XIII, č. 2 (2004), s. 6.

Robo Kazík márne čaká na vnúčatá / Tomáš Holúbek. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIII, č. 28 (2004), s. 5.

Robo Kazík márne čaká na vnúčatá / Tomáš Holúbek. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XIII, č. 28 (2004), s. 5.

Robo Kazík trávi víkendy vo vinohrade / Ondrej Sivčák. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XI, č. 27 (2002), s. 6.

Robo Kazík trávi víkendy vo vinohrade / Ondrej Sivčák. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XI, č. 27 (2002), s. 6.

Robo Kazík tvrdí, že si dobré počasie pre nitriansky koncert vymodlil / T. Nováková. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. X, č. 29 (2001), s. 8.

Robo Kazík tvrdí, že si dobré počasie pre nitriansky koncert vymodlil / T. Nováková. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. X, č. 29 (2001), s. 8.

Robo Kazík: stretol som zlatú ryбку - rodičov a starých rodičov / Eva Moncmanová. In: Roľnícke noviny. - Č. 69 (9. 4. 1998). - Príl. Panoráma. - S. 1, 2.

Robovi Kazíkovi sa stále nespĺnil sen – vnúčatá / Slavomíra Ďurišová. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIV, č. 26 (2005), s. 7.

Robovi Kazíkovi sa stále nespĺnil sen – vnúčatá / Slavomíra Ďurišová. - Fotogr. In: Vrábelské noviny. - Roč. XIV, č. 26 (2005), s. 7.

Slovenské pesničky do Chicaga / L. Š. - Fotogr. 1. In: Nitra. - Roč. XX, č. 8 (1996), s. 14.

Som prekvapený, že deti ovládajú ľudové piesne, tvrdí Robo Kazík / Erika Rusnáková. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. IX, č. 27 (2000), s. 13.

Som prekvapený, že deti ovládajú ľudové piesne, tvrdí Robo Kazík / Erika Rusnáková. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. IX, č. 27 (2000), s. 13.

Sólo pre vás: Robo Kazík, exkluzívny rozhovor / zhovárал sa L. Kotešovský. - Fotogr. In: Tekovské noviny. - Roč. VI, č. 8 (1996), s. 12.

Škôlkari mali už desiate „Repete“ / Slavomíra Ďurišová. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIV, č. 26 (2005), s. 7.

Škôlkari mali už desiate „Repete“ / Slavomíra Ďurišová. - Fotogr. In: Vrábelské noviny. - Roč. XIV, č. 26 (2005), s. 7.

Škôlkarom na minirepete zaspieval aj Robo Kazík / M. Krasnovský. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. IX, č. 26 (2000), s. 12.

Škôlkarom na minirepete zaspieval aj Robo Kazík / M. Krasnovský. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. IX, č. 26 (2000), s. 12.

Večer hudby a smiechu / Koloman Zúrik. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. VI, č. 26 (1997), s. 3.

Volili Skýcovského slávik / - eh -. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. VI, č. 27 (1997), s. 5.

Zlato-strieborný spev bronzového slávik / Jaroslav Schut. In: Slovenská republika. - Roč. 8, č. 70 (24. 3. 2000). - Príl. Víkend. - Roč. 8, č. 12 (2000), s. 17/IX.

Zo speváka viceprimátor / Tomáš Holúbek. In: Nitrianske noviny. - Roč. 16, č. 10 (2007), s. 4.

Toto sólo patrí vám ... / - r -. Fotogr. 1. In: Nitra. - Roč. XXI, č. 8 (1997), s. 20.

316.

KÁKOS Ján, režisér, dramatik, nar. 14. 8. 1927, Nitra, zom. 11. 9. 1996, Bratislava. Po gymnaziálnych štúdiách v Nitre študoval dočasne na Štátnom konzervatóriu a na Vysokéj škole múzických umení v Bratislave. Pracoval ako asistent réžie Československého štátneho filmu, v rokoch 1949-1950 Československého rozhlasu. Počas vojenskej základnej služby bol členom Vojenského umeleckého súboru a po vojenčine, od roku 1952 pôsobil ako dramaturg a umelecký šéf Mládežníckeho súboru Národného divadla, v rokoch 1954-1970 riaditeľ a režisér Novej scény Slovenského národného divadla v Bratislave. Vytvoril desiatky hier v javiskovej, rozhlasovej i televíznej verzii a je aj autorom niekoľkých bábkových hier. Okrem samostatných dramatických prác a réžií v činohre režíroval operety *Šťastnú cestu*, *Pieseň tajgy*, *Biely agát*, *Vojak kráľovnej Madagaskaru*, *Pod južným krížom* a i. Písal články o divadle.

Literatúra:

Československý hudební slovník osob a institucí. Svazek první : A-L. - 1. vyd. - Praha : Státní hudební vydavatelství, 1963. - S. 628.

Významné osobnosti Nitry : vydané pri príležitosti 750. výročia udelenia kráľovských mestských výsad Nitre 2. septembra 1248 / [zostavovateľ: Anton Pažitný ; foto: Koloman Zúrik, Ivan Kvapil, Gabriel Hupka]. - Nitra ; Nitra : Mesto Nitra, Mestský úrad, 1998. - S. 70. - ISBN 80-967814-8-0.

317.

KELEČÉNI Jozef (Kelecsényi), statkár, vlastivedný pracovník, nar. 20. 3. 1815, Ivanka pri Nitre. Študoval na gymnáziu v Nitre. Zaoberal sa regionálnou históriou, zbieral národopisný materiál a starožitnosti. Vydal obrázkový album Nitry a jej okolia. Podľa neho je nazvaný spevník (Kelecsényi énekeskönyv), ktorý daroval Uhorskej akadémii vied a je uložený v jej archíve. Obsahuje zápisy prevažne maďarských piesní z rokov 1723-1765, hlavne z okolia Nitry.

Literatúra:

Významné osobnosti Nitry : vydané pri príležitosti 750. výročia udelenia kráľovských mestských výsad Nitre 2. septembra 1248 / [zostavovateľ: Anton Pažitný ; foto: Koloman Zúrik, Ivan Kvapil, Gabriel Hupka]. - Nitra ; Nitra : Mesto Nitra, Mestský úrad, 1998. - S. 173. - ISBN 80-967814-8-0.

318.

KEPEŽDANKA - folklórna skupina bola založená v roku 1984 v obci Hájske (Kepežd). Celých 19 rokov bola vedúcou folklórnej skupiny pani J. Tóthová, od roku 2003 súbor vedie Ivan Hambalek. Skupina vystupuje na obecných

podujatiach doma i v okolí aj v zahraničí. Nahrali 4 CD, tri ľudové a jedno vianočné CD a tiež DVD *Stará kepežská svadba a Fašiangy*.

Literatúra:

Kepeždanka : 25. výročie. - [Hájske : Kepeždanka, 2009]. - [6] s.

30. výročie FS Kepeždanka / Ivan Hambalek. - Fotogr. In: *Obecné noviny*. - Č. 4 (2014), s. 7.

319.

KGB - Klub geniálnych bubeníkov vedie hudobník, pedagóg Základnej umeleckej školy J. Rosinského v Nitre, Igor Holka. Členmi KGB sú jeho žiaci.

Literatúra:

Africké bubnovanie v štýle kágébé / - bej - . - Fotogr. In: *Nitrianske noviny*. - Roč. XI, č. 49 (2002), s. 10.

Africké bubnovanie v štýle kágébé / - bej - . - Fotogr. In: *Vrábeľské regionálne noviny*. - Roč. XI, č. 49 (2002), s. 10.

Novák za hranicami sna / Michaela Guthová. - Fotogr. In: *Vrábeľské regionálne noviny*. - Roč. XII, č. 12 (2003), s. 6.

Pozvánky: KGB, čiže Klub geniálnych bubeníkov / - str, bej -. In: *Nitrianske noviny*. - Roč. XI, č. 47 (2002), s. 8.

320.

KISSOVÁ Magdaléna, dirigentka, učiteľka, kultúrna pracovníčka, nar. 28. 9. 1942, Nové Zámky. Hudbu študovala na Hudobnej škole v Nových Zámkoch u prof. A. Szegheőovej a I. Czaničkovej (klavír), v rokoch 1964 -1977 na Pedagogickej fakulte v Nitre (klavír, spev) a dirigovanie na školeniach Osvetového ústavu u prof. P. Hradila, P. Procházku, L. Halása a i. V rokoch 1963-1977 pôsobila ako učiteľka hudby na základnej škole a Základnej umeleckej škole v Nových Zámkoch, 1993-2000 na Základnej umeleckej škole v Štúrove. V rokoch 1977-2000 pracovala v Okresnej knižnici v Nových Zámkoch ako vedúca hudobného oddelenia. Od roku 1971 členka Speváckeho zboru slovenských učiteľiek Ozvena, v rokoch 1979-1992 jej vicedirigentka, asistentka E. Šarayovej-Kováčovej a P. Baxu. V rokoch 1968-1998 viedla Detský spevácky zbor Lastovička, v roku 1992 založila Dámsky komorný zbor pri Základnej umeleckej škole v Nových Zámkoch. V roku 2003 jej mesto Nové Zámky udelilo cenu Pro Urbe. Žije v Nových Zámkoch.

Literatúra:

Hudobníci okresu Nové Zámky : bibliografický slovník ; spracovali KISSOVÁ Magdaléna, AGNEŠA FITUŠOVÁ. - 2. rozš. a dopl. vyd. -

Nové Zámky : Knižnica Antona Bernoláka, 2000. - S. 15.

Kultúrny život v okrese Nové Zámky : folklór, hudba, tanec a spev / Peter Lakata. - 1. vyd. - Nové Zámky : Občianske združenie Nové Zámky, 2014. - S. 56. - ISBN 978-80-971870-0-2.

321.

KIŠDY Benedikt (Kisdy), cirkevný hodnostár, jágerský biskup, mecén, zberateľ katolíckych piesní, nar. okolo r. 1598, Szécsény (Maďarsko), zom. 22. 6. 1660, Jasov, poch. v Košiciach. Študoval v Trnave, vo Viedni, teológiu v Ríme. Pôsobil ako kaplán ostrihomského arcibiskupa Petra Pázmánya, farár v Podunajských Biskupiciach a Šali, 1626 bratislavský, 1629 ostrihomský kanonik a hontiansky archidiakon, 1631 prepošť svätajurského poľa a sídelný archidiakon, 1636 hatvanský prepošť, 1642 ostrihomský veľprepošť, 1644 sriemsky, 1646 oradejský biskup a bratislavský prepošť, 1648 jágerský biskup so sídlom v Jasove. Roku 1654 založil v Košiciach jezuitské kolégium. V roku 1651 vlastným nákladom v Trnave vydal maďarský katolícky spevník *Cantus Catholici*.

Literatúra:

Encyklopédia Slovenska : [súhrn poznatkov o minulosti a prítomnosti Slovenska]. 3. zväzok : K-M, Kaán, Karol-mzda / [hlavná redakcia Oto Dub, Miloš Gosiorovský ... [et al.]] ; Oto Dub, Miloš Gosiorovský. - 1. vyd. - Bratislava : Veda, 1979. - S. 70.

Lexikón katolíckych kňazských osobností Slovenska / [Július Pašteka spolu s autorským kolektívom ; úvod napísal kardinál Ján Chryzostom Korec]. - 1. vyd. - Bratislava : Lúč, 2000. - S. 666. - ISBN 80-7114-300-6.

Slovenský biografický slovník : (od roku 833 do roku 1990). 3. zväzok : K-L ; [hlavná redakcia Vladimír Mináč...[et al.]]. - 1. vyd. - Martin : Matica slovenská, 1989. - S. 85-86.

Šaľa / László Bukovszky ... [et al.] ; zostavovateľka Veronika Nováková. - 1. vyd. - Šaľa : Mesto Šaľa, 2004. - S. 201-202. - ISBN 80-89032-21-4.

Šaľa : kapitoly z histórie mesta / Karol Šmida. - [1. vyd.]. - Šaľa : Mestský úrad, 1993. - S. 142,144.

Cesta k sláve viedla cez Šaľu : historické zaujímavosti (vyberáme z dobovej tlače). In: *Slovo Šaľanov*. - ISSN 1336-4073, Roč. XVI, č. 10 (2011), s. 24.

322.

KLEMPA Ján, folklorista, nar. 1. 12. 1839, Jacovce, zom. 26. 10. 1894, Zeleneč. Požíval tiež pseud. J. Klempa-Jacovský. Študoval v Hlohovci, Trnave, od 1859 teológiu na Pázmáneu vo Viedni. Od roku 1866 až do smrti bol katolíckym farárom v Zelenči. Venoval sa regionálnej histórii, dejinám katolíckej literárnej tvorby, ľudovému zvykosloviu, zbieral starožitnosti a ľudovú slovesnosť. Do *Písni slovenských* (Pa, 1880) prispel okolo 150 ľudovými

piesňami z Bratislavskej a Nitrianskej župy. Prispieval do Cyrila a Metoda, Slovenského letopisu, Literárnych listov, Kazateľne, Katolíckych novín a i.

Literatúra:

Československý hudobní slovník osob a institucí. Svazek prvý : A-L. - 1. vyd. - Praha : Státní hudobní vydavatelství, 1963. - S. 669.

323.

KLIŽAN Jozef, misionár, hudobník, nar. 16. 2. 1922, Skačany, zom. 17. 6. 1979, Skačany. Do Spoločnosti Božieho Slova vstúpil 26. 8. 1936. Noviciát si vykonal v Misijnom dome na Zobore pri Nitre v rokoch 1940-1942. Filozofiu študoval v Nitre, teológiu v Ružomberku a v Ríme, kde bol 2.4.1949 vysvätený za kňaza. Za misijné pôsobisko mu predstavení určili ostrov Flores v Indonézii. Zostavil spevník náboženských piesní v reči domorodcov a podľa ich melódií. Roku 1960 vyšlo prvé vydanie jeho *Kresťanského spevníka*, obsahoval 40 chrámových piesní v domorodej reči a podľa ľudových melódií. Kresťanský spevník bol vydaný aj v roku 1963 a vyšlo aj v 3. i 4. vydaní. Roku 1970 a potom znovu roku 1979 ochorel a v Holandsku mu zistili rakovinu pľúc i pečene v pokročilom štádiu. Dopravili ho do rodných Skačian, kde umrel.

Literatúra:

Lexikón katolíckych kňazských osobností Slovenska / [Július Pašteka spolu s autorským kolektívom ; úvod napísal kardinál Ján Chryzostom Korec]. - 1. vyd. - Bratislava : Lúč, 2000. - S. 678-679. - ISBN 80-7114-300-6.

324.

KLOKANI - hudobná skupina. V osemdesiatych rokoch pôsobili pri Parku kultúry a oddychu v Nitre.

Literatúra:

Mladých voláme do klubu KM / Juraj Paulíny. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. IV, č. 11 (1980), s. 22-23.

325.

KLUB mladých PKO (Park kultúry a oddychu) - v Nitre v osemdesiatych rokoch 20. stor. vo svojich priestoroch na Výstavnej ulici každý štvrtok organizoval stretnutie mladých záujemcov o populárnu hudbu. Autori a zároveň realizátori cyklu ABC populárnej hudby G. Linhartová a L. Sládečka zaujímavou formou i obsahovým stvárnením jednotlivých etáp vývoja populárnej hudby od blues až po súčasnú československú hudbu približovali mládeži skladateľské či interpretačné majstrovstvo osobností našej i zahraničnej hudby. Od apríla 1989 tu pôsobil klub Hudobnej mládeže a pri Klube mladých pôsobili aj hudobné skupiny Mixi Band a H.S. Nitrava.

Literatúra:

Hudba v klube / P. Olajoš. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. XII, č. 2 (1988), s. 44.
Od blues po dnešok / (da). - Fotogr. 1. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. 11, č. 5 (1987), s. 47.
Príďte do klubu Hudobnej mládeže. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. XIII, č. 5 (1989), s. 36.
V ústrety záujmom mladých / (rč). In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. 11, č. 7 (1987), s. 34-35.

326.

KMOTRIKOVÁ Anežka, speváčka. Štúdium na konzervatóriu zo zdravotných dôvodov nedokončila. Študuje na Pedagogickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave a spieva v Zbore slovenských učiteľov Ozvena. Od roku 1994 vystupuje na podujatiach mesta Šaľa, ako speváčka pôsobí v skupine Z ČASU NA ČAS i v profesionálnej kapele hrajúcej v Rakúsku. Navštevovala operné kurzy v Maďarsku a tiež piešťanské kurzy. V roku 1997 víťazka celoslovenskej súťaže Imricha Godina vo Vrábl'och. Vo februári 2004 si nahrála vlastnú demonahrávku (3 skladby).

Literatúra:

Od opery k džezu / Lea Tóthová, Anežka Kmotríková. In: Slovo Šaľanov. - ISSN 1336-4073, Roč. 9. č. 7 (2004), s. 12.

327.

KOCINCOVÁ Hanka, manažérka, kulturologička, bývalá členka skupiny Close Harmony Friends, nar. 1978, Nitra. Študovala na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre odbor slovenský jazyk a kulturológia a operný spev na súkromnom konzervatóriu v Topoľčanoch. Pôsobila ako tlačová tajomníčka v Divadle Andreja Bagara v Nitre, ako PR manažérka projektu Nitra - kandidát na Európske hlavné mesto kultúry 2013 na Mestskom úrade v Nitre. Býva v Nitre na Zobore.

Literatúra:

Spovednica: Mgr. Hanka Kocincová / -r-. - Fotogr. 1. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. 32, č. 7-8 (2007), s. 29.

328.

KODÁLY Zoltán, maďarský hudobný skladateľ, folklorista, nar. 16. 12. 1882, Kecskemét (Maďarsko), zom. 6. 3. 1967, Budapešť (Maďarsko). Jeho rodina sa presťahovala do Galanty, kde sa začal učiť po slovensky a nemecky. V štúdiách pokračoval na gymnáziu v Trnave a v Budapešti na akadémii hudobných vied. Venoval sa hudobnej literatúre a zbieraní ľudových piesní, a to aj v podzoborských obciach, ktoré ho uchvátili množstvom tradičných piesní. V rámci výskumu ľudových piesní Podzoboria navštívil v rokoch 1905-1919 viackrát Nitrianske Hrnčiarovce, Dolné Štitáre (1907, 1914), Dražovce, Dolné Obdokovce, kde zozbieral takmer tisíc maďarských melódií. Najznámejšie piesne Pod štitárskymi vrchmi, Hrnčiarovská ulica a iné. Výsledkom jeho cesty bola práca *Zoborvidéki népszokások (Ľudové zvyky spod Zobora)* uverejnené v Ethnographii. V septembri 2005 inštalovali a odhalili pri vstupe do Obecného úradu Štitáre pamätnú tabuľu, ktorá pripomína jeho pôsobenie v nitrianskom regióne. Jeho sestra je pochovaná na mestskom cintoríne v Nitre, bola vydatá za Silvestra Rózsua, prednostu železničnej stanice v Nitre.

Literatúra:

Dolné Obdokovce : podzoborské tradície. - 1. vyd. - [Komárno] : Komárňanské tlačiarne a vydavateľstvo s.r.o., 1998. - 16 s. - ISBN 80-8056-093-5.

Pedagogická encyklopédia Slovenska. 1. zv. : A-O / [vedúci autorského kolektívu Ondrej Pavlík] ; Ondrej Pavlík. - 1. vyd. - Bratislava : Veda, 1984. - S. 417.

Súpis slovenských hudobní a literatúry o hudobníkoch / Juraj Potúček. - Bratislava : Nakladateľstvo Slovenskej akadémie vied a umení, 1952. - S. 133.

Štitáre : v zrkadle 900-ročnej histórie / Beáta Pintérová ; Hilda Kramáreková, Alena Dubcová, Eva Gajdošová Spevárová. - [1. vyd.]. - Štitáre : Obecný úrad, 2013. - S. 122-124. - ISBN 978-80-971417-9-0.

Kodály v Nitre / Ladislav Martinček. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. 7, č. 2 (1983), s. 26.

Spomienka na Zoltána Kodálya / Terézia Tkáčová. - Fotogr. In: Jelenecký spravodaj = Gimesi Hírmondó. - Roč. 1, č. 2 (2007), s. 20.

Tabuľu v Štitároch odhalili traja ministri / Slavomíra Ďurišová. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. 14, č. 35 (2005), s. 12.

Výročie skladateľa / (Im). - Fotogr. 1. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. 6, č. 2 (1982), s. 26.

329.

KOHÚT Juraj, spevák, nar. 1994, Šaľa. V hudobnej sfére si hovorí **MC George Green**. Na Hotelovej akadémii v Nitre napísal 90 percent obsahu svojho prvého CD, ktoré vydal v roku 2015 pod názvom *Qualitne High*. Tematika mixtapu je rôzna a každá skladba je osobitá.

Literatúra:

Qualitne High / [autor] (LL). - Fotogr. In: Slovo Šaľanov. - ISSN 1336-4073, Roč. XX, č. 1 (2015), s. 22.

330.

KOLLÁR Mário, hudobník, spevák, textár, líder skupiny Desmod, nar. 15. 7. 1971, Nitra. Známy pod umeleckým menom **Kuly**. V sedemnástich rokoch opustil školu, začal pracovať a popri tom sa snažil presadiť aj v hudbe. Hudobné vzdelanie nemá, lebo konzervatórium dvakrát napriek úspešne zloženým prijímačkám vzdal. Hrával na bicích nástrojoch, dnes je lídrom kapely Desmod. Prvý album vydali až v roku 2000 a hneď nasledujúci rok boli nominovaní na Slovak Grammy 2001 v kategórii Objav roka. Odtedy ich popularita rýchlo stúpala a kapela má na konte viacero hitov a albumov. Roku 2007 získal Bronzového, 2008 Strieborného slávik, viacnásobný držiteľ Zlatého a Absolútneho slávik, je päťnásobným držiteľom titulu OTO. V Divadle Andreja Bagara v Nitre účinkoval v muzikáli Sladká Charity. V roku 2008 primátor mesta Nitry Jozef Dvonč ocenil Kulyho a skupinu Desmod za prezentáciu mesta Nitry doma i v zahraničí Cenou primátora. Býva v Zbehoch.

Literatúra:

Desmod má šieste zlato a Absolútneho slávik / Jana Černáková. - Fotogr. 1. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 21, č. 9 (2012), s. 11.

Desmod : siedme zlato a druhý Absolútny slávik / (ČE/SITA). - Fotogr. 1. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 22, č. 6 (2013), s. 10.

Desmod získal Cenu primátora mesta Nitra / Silvia Struhárová. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXIV, č. 2 (2009), s. 8-9.

Kuly: „Bojovali sme až do odpadnutia“ / - juh, ki -. - Fotogr. In: Vrábefské noviny. - Roč. XIV, č. 49 (2005), s. 21.

Kuly: Na prvom mieste je hudba, v rádiu relaxujem / Martina Cibulová. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIV, č. 48 (2005), s. 7.

Kuly z Desmodu : Koncerty máme tvrdé / Silvia Struhárová. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. 12, č. 47 (2003), s. 5.

Kuly z Desmodu: koncerty máme tvrdé / Silvia Struhárová. - Fotogr. In: Vrábefské regionálne noviny. - Roč. XII, č. 47 (2003), s. 5.

Kuly z Desmodu: Muzika je vrtkavá, raz si hore, raz dole / Silvia Antolová. - Fotogr. In: Vrábefské noviny. - Roč. XIV, č. 13 (2005), s. 9.

Kuly chce v Nitre otvoriť jazykovú školu / Miriam Hojčušová. - Fotogr. 2. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 22, č. 46 (2013), s. 3.

Kuly sa bozkával s Pind'om / J. Čuláková. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIV, č. 7 (2005), s. 10.

Kuly sa bozkával s Pind'om / J. Čuláková. - Fotogr. In: Vrábefské noviny. - Roč. XIV, č. 7 (2005), s. 10.

Kuly spieval s Vanessou i Silviou: aj v rómčine / Jana Černáková. - Fotogr. 1. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 21, č. 47 (2012), s. 8.

Kulyho a Luciu natáčali pri tancovaní aj oblievačke / (ČE). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - Roč. 24, č. 13 (2015), s. 10.

Kulymu sa darí - má OTA a zranenie sa mu lieči / [autor] - petr -. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. 16, č. 11 (2007), s. 11.
Kulymu z Desmodu vyrázil získaný Aurel dych / - TASR -. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIV, č. 10 (2005), s. 6.

331.

KOLLÁR Miloslav, hudobník, multiinštrumentalista, textár, nar. Šaľa. Pracuje a vedie rodinný podnik "Čajovňa" v Šali. Popri práci skladá piesne, zbiera hudobné nástroje a pôsobí v šalianskej kapele Capre, kde obsluhuje širokú škálu hudobných nástrojov (sitar, saz, husle, mandolína, flauta a i.). V roku 2016 nahral sólový debutový album s názvom *Duch dúh*, na ktorom sa nachádza 78 vlastných pesničiek.

Literatúra:

Trubadúr Miloslav Kollár : potulný multiinštrumentalista zo Šale / Zhovárala sa Lucia Lenická. - Fotogr. In: Slovo Šaľanov. - ISSN 1336-4073, Roč. XXI, č. 7 (2016), s. 14.

332.

KOLOVRAT - detský folklórny súbor je pokračovateľom súboru Vretienko. Pôsobí pri nitrianskej súkromnej umeleckej škole Ars Studio.

Literatúra.

Konkurz do Kolovratu. In: Nitrianske noviny. - Roč. VI, č. 40 (1997), s. 5.

Kúsok Nítry pri Egejskom mori / Jana Stopková. - Fotogr. In: Oblastné nitrianske noviny. - Roč. IV, č. 39 (1995), s. 3.

Požehnal im bulharský pop: Vretienko a Kolovrat na cestách / Jana Stopková. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. VII, č. 33 (1998), s. 3.

V septembri vystúpia v Tunise: kresby detí z ARS Studia poznajú aj v japonskej Kanagawe / Jana Stopková. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. VII, č. 21 (1998), s. 4.

V septembri vystúpia v Tunise: kresby detí z ARS Studia poznajú aj v japonskej Kanagawe / Jana Stopková. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. III, č. 21 (1998), s. 4.

V Starom divadle oslávia 10 rokov Art Pegas a 20 rokov súboru Kolovrat / (ČE). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 26, č. 19 (2017), s. 12.

333.

KOMPAS Karol, hudobník, pedagóg, nar. 23. 12. 1979, Nitra. Na Vysokej škole múzických umení v Bratislave študoval hru na klasickej gitare. Pedagogicky ho formovali Ján Labant a Jozef Zsapka. Pôsobí ako pedagóg, učí gitaru na Katedre hudby Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre, na konzervatóriu v Topoľčanoch a v Súkromnej základnej umeleckej škole Ars Studio v Nitre. Venuje sa klasickej hudbe a občas aj komponuje. Ako muzikant spolupracuje na nových projektoch, napr. v Divadle Andreja Bagara v Nitre hral v monodráme Skok z výšky, účinkoval v muzikáloch Ples upírov a Cyrano z predmestia (Staré divadlo a UKF v Nitre), na konzervatóriu v Topoľčanoch nahrával hudbu na muzikál Osem nahneváných žien. Spolupracuje s Campanou Batucadou z Nítry a so Zuzanou Kráľovou tvoria minimalistickú zostavu spev a gitara. Občas vystupuje s flautistkou Barborkou Kolářovou alebo gitaristom Vladom Ondrejčákom. Účinkuje s hudobným telesami, ako sú Venienensemble alebo Musica aeterna. Venuje sa nielen hudobnej kompozícii, ale aj improvizácii.

Literatúra:

Jubileum festivalu korunovali pamätné listy / Silvia Struhárová. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XI, č. 44 (2002), s. 9.

Karol Kompas hrá klasiku, pop-rock i komponuje / - bn -. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XII, č. 34 (2003), s. 4.

Meno z kalendára / (ČE). - Fotogr. 1. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 23, č. 43 (2014), s. 14.

334.

KONÁREK Ján, spevák, pedagóg. Spievať začal v šiestich rokoch pod vedením učiteľky Magdalény Hrmovej v Ľudovej škole umenia v Nitre. V štúdiu spevu pokračoval na bratislavskom konzervatóriu, kde navštevoval triedu Ruženy Illenbergovej. Od roku 1985 je pedagógom spevu na Základnej umeleckej škole Jozefa Rosinského v Nitre. Je dlhoročným violončelistom v súbore Collegium Cantorum a ako vokálny sólista účinkuje v nitrianskom zbore Nítria.

Literatúra:

15. medzinárodný festival sakrálnej hudby Musica sacra : pod záštitou Jána Chryzostoma kardinála Korca a primátora mesta Nítry Ferdinanda Víteka : 5. jún - 4. júl 2005 / [zostavila Ľudmila Bratová ; preklad Jana Hanáková]. - Nitra : Mesto Nitra-Mestský úrad v Nitre, 2005. - S. 20.

335.

KONÁREK Václav, hudobný pedagóg. Pôbil ako pedagóg a riaditeľ na Základnej umeleckej škole v Nitre.

Literatúra:

Hudobný život v Nitre : (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra - : literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 179. - ISBN 80-967654-1-8.
65 rokov ZUŠ v Nitre / M. Hroncová. - Fotogr. 5. In: Nitra. - Roč. XIX, č. 9 (1994), s. 36-39.

336.

KONČEK Peter, spevák, študent, nar. 1986, Nové Zámky, zom. 6. 1. 2012, Nové Zámky. Študoval na Katedre sociálnej práce a sociálnych vied Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre. V roku 2005 účinkoval v prvej sérii speváckej súťaže Slovensko hľadá SuperStar. Svoj prvý album s názvom *My Soul* vydal v decembri v roku 2005. Na singel I Love You More natočil aj videoklip.

Literatúra:

Dlhá hviezdna noc Petra Končeka / - ma -. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIV, č. 1 (2005), s. 18.
Končekovci tvrdia: Petrovo vypadnutie nebolo fér / Miroslav Antoni. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIV, č. 8 (2005), s. 7.
Končekovci tvrdia: Petrovo vypadnutie nebolo fér / Miroslav Antoni. - Fotogr. In: Vrábelské noviny. - Roč. XIV, č. 8 (2005), s. 7.
Marta Dvorská: Peťovi nerobím záves / - ma -. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIV, č. 9 (2005), s. 6.
Na Týždni rómskej kultúry v Nitre bude aj Peter Konček zo SuperStar / SITA. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIV, č. 14 (2005), s. 3.
Na Týždni rómskej kultúry v Nitre bude aj Peter Konček zo SuperStar / SITA. In: Vrábelské noviny. - Roč. XIV, č. 14 (2005), s. 3.
Peter Konček je hrdý na to, že je Róm / Tomáš Holúbek. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIV, č. 15 (2005), s. 7.
Peter Konček je hrdý na to, že je Róm / Tomáš Holúbek. - Fotogr. In: Vrábelské noviny. - Roč. XIV, č. 15 (2005), s. 7.
Peter Konček plánuje s koncertmi počkať / - sď -. In: Vrábelské noviny : Nitrianske noviny. - Roč. 15, č. 14 (2006), s. 17.
Peter Konček skončil, no spevu zostane verný / TASR. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIV, č. 7 (2005), s. 8.
Peter Konček skončil, no spevu zostane verný / TASR. In: Vrábelské noviny. - Roč. XIV, č. 7 (2005), s. 8.

337.

KONEČNÝ Ivan, hudobný skladateľ, pedagóg, nar. 9. 5. 1939, Liptovský Mikuláš. V rokoch 1955-1960 študoval skladbu na Konzervatóriu v Bratislave u A. Očenáša a dirigovanie u K. Schimpla. V štúdiu skladby pokračoval v rokoch 1960-1964 u prof. A. Moyzesa na Vysokej škole múzických umení v Bratislave. V rokoch 1985-1986 súkromne študoval skladbu u prof. D. Kardoša. V rokoch 1967-1986 vyučoval náuku o nástrojoch, hru na klavíri, náuku o hudobných formách a hudobnú analýzu na Pedagogickej fakulte UK v Trnave, 1986-1988 na Pedagogickej fakulte v Nitre, 1988-1989 na Konzervatóriu v Bratislave, 1989-1997 na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre, od roku 1997 prednáša na Trnavskej univerzite. Tvoril pre klavír, v 60. rokoch pre malé komorné zoskupenia a jeho orchestrálne diela vznikli v 70. rokoch.

Dielo: (výber): sólový nástroj: Variácie (1957); Dve skladby (1958); Fantázia č. 1 (1971); Päť etud (1972); Z mojej mladosti (1955, rev. 1974); Sonáta (1975); Šesť prelúdií (1975); Štyri bagately (1978); Fantázia č. 2 (1980); Spomienka (1985); Balada (1985); Nalady (1990); komorný súbor: Malá suita (1957); Sonáta (1963); Balada (1968); Tri bagately (1968); Okteto (1980); Klavírne trio (1981); Tre intermezzi (1981); Sonáta č. 2 (1993); orchester: Sinfónia (1973); Tri skladby (1973); Koncert (1979); hlas a nástroje: Dážď (J. Lenko, 1989); zbor: Tri piesne z Liptova (ľud., 1974); Myjava, Myjava (ľud., 1974).

Literatúra:

100 slovenských skladateľov / [editori: Marián Jurík, Peter Zagar]. - Bratislava : Národné hudobné centrum, 1998. - S. 147-148. - ISBN 80-967799-6-6.

338.

KONFRONTÁCIE - festival hudby a výtvarného umenia v Nitre organizuje Pedagogická fakulta Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre, Mesto Nitra, občianske združenie Konfrontácie a NSK. Prvý ročník festivalu sa uskutočnil v roku 2003. Autorkou projektu je Alena Čierna z Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre.

Literatúra:

Apríl v znamení hudobných konfrontácií / -mz-. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIV, č. 13 (2005), s. 7.
Festival Konfrontácie pokračuje koncertmi / (RE). In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 20, č. 44 (2011), s. 12.
Festival Konfrontácie spestrí divadlo, výstava i koncerty / (CUN). In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 27, č. 46 (2018), s. 10.
Festival umení / Jana Černáková. - Fotogr. In: Náš čas. - ISSN 1338-3272, Roč. XXII, č. 5 (2018), s. 48.
Hudobné konfrontácie / Mariana Záturová. - Fotogr. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. 29, č. 5 (2004), s. 25.
Konfrontácia umení v nitrianskej Synagóge / (KR). In: Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 17, č. 14 (2008), s. 12.
Konfrontácie: obrazy aj koncerty / (RE). In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 26, č. 46 (2017), s. 13.
Konfrontácie / (RE). In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 25, č. 46 (2016), s. 13.
Konfrontácie otvorilo klavírne trio / Kristína Rídekyová. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. 16, č. 15 (2007), s. 15.
Konfrontácie po tretí raz v Synagóge / Alena Čierna. In: Vrábelské noviny. - Roč. XV, č. 16 (2006), s. 26.

Konfrontácie ponúkli hudobné i výtvarné umenie / (ČE). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 25, č. 47 (2016), s. 12.

Konfrontácie sprevádzala „dvojvýstava“ / E. Synaková. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXIII, č. 5 (2008), s. 29

Svetová premiéra uzavrela Konfrontácie / (KR). In: Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375. - Roč. 17, č. 18 (2008), s. 20.

Synagóga žila konfrontáciami / Mariana Záturová. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. 30, č. 5 (2005), s. 7.

Umelecké konfrontácie / - r-. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIII, č. 14 (2004), s. 6.

V synagóge začína festival Konfrontácie / (ČE). In: Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 21, č. 45 (2012), s. 11.

339.

KONRÁD Martin, spevák, textár, nar. 1992, Neded. V roku 2007 sa zúčastnil tretej série televíznej súťaže Slovensko hľadá SuperStar, kde sa umiestnil na 5. mieste. Pestuje si imidž rockera a rebela. S piesňou *Ja viem* z jeho nového albumu *Sám sebou* (2009) postúpil v roku 2010 do prvého národného semifinále Eurovízie a získal 13,5 percenta hlasov. Jeho prvý videoklip na skladbu *Chance* mal premiéru 23. mája 2012.

Literatúra:

Alone a Martin Konrád postúpili do semifinále / (ČE/LAZ). In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 19, č. 5 (2010), s. 11.

Konrád na Eurovízii postúpil s piesňou z nového albumu / Jana Lazániová. In: Noviny Juhozápadu: My Nitrianske noviny. -

ISSN 1338-1733, Roč. 19, č. 4 (2010), s. 8.

Krstili artézskou vodou: debut Martina Konráda "Sám sebou" / -SŠ-. In: Slovo Šaľanov. - ISSN 1336-4073, Roč. XIV, č. 12 (2009), s. 30.

Martin Konrád predstaví svoj prvý videoklip / (SŠ). - Fotogr. 1. In: Slovo Šaľanov. - ISSN 1336-4073, Roč. XVII, č. 5 (2012), s. 15.

Po oddychu na Ibize robí Konrád na novom albume / Jana Černáková. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 19, č. 34 (2010), s. 10.

Spev má v krvi po svojich rodičoch / Ondrej Sivčák. In: Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 16, č. 45 (2007), s. 14.

340.

KOPASZ Elemér, dirigent, pedagóg, nar. 28. 4. 1910, Branč, zom. 11. 1. (alebo 7.) 1989, Nové Zámky. Študoval na Učiteľskom ústave a na Štátnom konzervatóriu v Bratislave. Pôsobil ako pedagóg na základnej škole vo Svodíne, Veľkom Kýri, v Nových Zámkoch a v Tvrdošovciach. Ako odborný asistent pôsobil na Katedre hudobnej výchovy Pedagogického inštitútu v Nitre, kde dlhší čas viedol maďarský mládežnícky miešaný zbor. Bol aktívnym členom novozámockého hudobného života, hral na husliach a kontrabase, viedol Spevokol novozámockých remeselníkov, Mužský zbor vo Veľkom Kýri, Miešaný zbor novozámockého Csemadoku, Detský zbor na základnej škole s vyučovacím jazykom maďarským a i. Ako učiteľ hry na husliach od roku 1961 pôsobil na Ľudovej škole umenia v Nových Zámkoch.

Literatúra:

Hudobníci okresu Nové Zámky : bibliografický slovník ; spracovali Kissová Magdaléna, Agneša Fitušová. - 2. rozš. a dopl. vyd. - Nové Zámky : Knížnica Antona Bernoláka, 2000. - S. 16.

Hudobný život v Nitre : (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra - literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 182. - ISBN 80-967654-1-8.

341.

KOPEC Vladimír, organista, pedagóg, hudobný skladateľ, komponista, nar. 1981, Oponice. Vyštudoval hudobnú pedagogiku na Pedagogickej fakulte Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre. Organ študoval u prof. Ivana Sokola a Dr. Stanislava Šurina, v rokoch 2008-2010 organovú hru a kompozíciu na Konzervatóriu sv. Cecílie v Ríme u prof. Jiriho Leciana. Počas štúdií v Ríme pôsobil ako organista Zboru vikariátu mesta Vatikán a ako príležitostný organista v Bazilike svätého Petra počas generálnych audiencií pápeža Benedikta XVI. Je organistom v Katedrále - Bazilike sv. Emeráma v Nitre. Ako lektor sa zúčastňuje organových kurzov, je členom poroty v medzinárodných súťažiach v hre na organ. Ako interpret organového umenia pravidelne účinkuje na medzinárodných organových festivaloch na Slovensku i v zahraničí. Pôsobí ako pedagóg na Piaristickom gymnáziu v Nitre a prednáša liturgický spev a hudobnú stránku liturgie na Teologickom inštitúte Kňazského seminára v Nitre. Je zborníkom speváckeho zboru Psallite Deo a Carmina. Komponuje diela pre zbor, organ a orchester. Okrem drobných kompozícií pre organistov na liturgické účely je aj autorom väčších kompozícií ako *Missa brevis* g mol, kantáta *Nitra, milá Nitra* pre miešaný zbor „a cappella“ *Tu es Petrus, Ave verum corpus* a množstva zborových a organových skladieb (napr. *Ave Maria, Magnificat*). Komponoval hudbu k muzikálom *Umučenie a Vzkriesenie*, ktorý nacvičili študenti piaristického gymnázia v Nitre. Zostavil zborník piesní a antifón „*Kriste, náš pokoj*“, do ktorého okrem vlastných kompozícií zaradil transkripcie a úpravy skladieb rímskych cirkevných hudobníkov Domenica Bartolucciho, Marca Frisinu a Giuseppe Liberta.

Literatúra:

XX. medzinárodný festival sakrálnej hudby Musica sacra : 13. jún - 4. júl. 2010 / Zostavila : Eudmila Bratová. - 1. vyd. - Nitra : Mesto Nitra, 2010. - S. 13-15.

XXVI. medzinárodný festival sakrálnej hudby Musica sacra : 12. jún - 3. júl 2016 / Zostavila : Eudmila Bratová. - 1. vyd. - Nitra : Mestský úrad v Nitre, 2016. - S. 19-23.

Bývalý študent dnes učí na škole a komponuje / Jolana Čuláková. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIII, č. 48 (2004), s. 16.
Bývalý študent dnes učí na škole a komponuje / Jolana Čuláková. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XIII, č. 48 (2004), s. 16.
Lodate Dio con arte. - Fotogr. 1. In: Gorazd. - ISSN 1336-4677, Roč. XXII, č. Veľká noc (2011/2012), s. 3.
Vo Vatikáne ho pri hre na organe strážili bodyguardi / Kristína Rídekyová. In: Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 16, č. 12 (2007), s. 9.

342.

KOPPÁL Peter, tenorista, vysokoškolský pedagóg, nar. 1. 12. 1951, Martin. Absolvent Konzervatória v Žiline a Vysokej školy múzických umení v Bratislave, kde študoval v triede prof. A. I. Orfenova. Od roku 1979 bol sólistom súboru Opery Divadla J. G. Tajovského v Banskej Bystrici, kde stvárnil viacero hlavných postáv, napr. Jeníka z Predanej nevesty B. Smetanu, Vojvodu z Rigoletta G. Verdiho, Jána z Majstra Pavla B. Urbanca a i. Od roku 1986 pôsobí ako pedagóg hlasovej výchovy na Pedagogickej fakulte Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre. Verejne vystupuje na koncertoch, na ktorých ho na klavíri sprevádza doc. Mgr. Eva Strelková. Popri operných áriách a piesňach svetových skladateľov zaraďuje do programu aj piesne súčasných i starších slovenských skladateľov.

Literatúra:

Hudobný život v Nitre : (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra - literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 193. - ISBN 80-967654-1-8.
Hudobný úvod roka / Mária Spišiaková. - Fotogr. 1. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. XII, č. 5 (1988), s. 41-42.
Chrámový koncert / - ed -. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XI, č. 28 (2002), s. 1.
Nitriansky tenorista / Silvia Struhárová. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. 14, č. 4 (1990), s. 31.
Zlato v hrdle Petra Koppala / (sy). - Fotogr. 1. In: Nitra. - Roč. XXVIII, č. 6 (2003), s. 12.

343.

KOPRDOVÁ Kristína, speváčka, herečka. Navštevovala konzervatórium v Topoľčanoch, študuje na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre odbor učiteľstvo hudobno-dramatického umenia. Účinkovala v speváckej súťaži Zlatá črievička, vo vokáloch na vystúpeniach súťaží Slávik či Eurosong. Ako 18-ročná stvárnila Zuzanu vo filme Legenda o lietajúcom Cypriánovi, hrala vo filme Obhliadka.

Literatúra:

Lahko erotická scéna bola pre Kristínu šokom / Karolína Lacová. - Fotogr. 1. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 19, č. 48 (2010), s. 11.

344.

KORČEK Ladislav, pedagóg, telovýchovný a kultúrny pracovník, zborníkar, nar. 25. 9. 1916, Hlohovec, zom. 16. 10. 1984, Nitra. Študoval na gymnáziu v Nitre, 1935-1937 na Právnickej fakulte Univerzity Komenského, 1940-1941 na učiteľskom ústave, 1951-1953 na konzervatóriu v Bratislave absolvoval štúdium spevu. Súčasne pôsobil ako učiteľ v Jarku, Nitre-Mlynárčiach, na meštianskej škole v Mojmirovciach a v Nitre, kde pôsobil do roku 1945, potom učil na obchodnej akadémii a v rokoch 1950-1960 na pedagogickej škole. Od roku 1960 pôsobil na Strednej všeobecno-vzdelávacej škole E. Gudernu a v rokoch 1966 - 1977 na Strednej všeobecno-vzdelávacej škole (neskôr gymnázium) na Párovskej ulici v Nitre. Okrem pedagogickej činnosti sa aktívne venoval športu, najmä ľahkej atletike ako aktívny športovec i tréner. Zaslúžil sa o výstavbu športového štadióna na Sihoti. Hudbe sa začal venovať v spevokole u J. Rosinského v Nitre, v 50. rokoch sólista-tenorista Speváckeho zboru slovenských učiteľov, súboru madrigalistov pri Vysokej škole múzických umení v Bratislave. Zborovému spevu sa systematicky venoval už od roku 1947 ako zborníkar rozličných školských zborov v Nitre. V roku 1946 založil miešaný spevácky zbor na Obchodnej akadémii v Nitre, s ktorým absolvoval vyše 250 vystúpení. So súborom uviedol diela starých majstrov, českých klasikov i slovenských súčasníkov. Spevokol zanikol v roku 1950, kedy založil ženský vokálny súbor v Nitre, ktorý sa stal viacnásobným krajským víťazom ľudovej umeleckej tvorivosti. Od roku 1977 sa zameriaval na sakrálnu hudbu ako vedúci zborov pri miestnych kostoloch, s kt. nacvičoval najmä skladby z renesancie a baroka a gregoriánsky chorál. Niekoľko rokov viedol nitriansky Katedrálny spevokol Emerám. Upravoval ľudové piesne pre spevácke zbory a orchestre. Je autorom omše *Missa per duas voces*, tvorcom libreta Rosinského opery *Lambert*, spoluautorom zborníka *Spevy a piesne*, spoluautor zbierky piesní *Janíkovská lúka*.

Literatúra:

Československý hudební slovník osob a institucí. Svazek první : A-L. - 1. vyd. - Praha : Státní hudební vydavatelství, 1963. - S. 710.
Encyklopédia Slovenska : [súhrn poznatkov o minulosti a prítomnosti Slovenska]. 3. zväzok : K-M, Kaán, Karol-mzda / [hlavná redakcia Oto Dub, Miloš Gosiorovský ... [et al.]] ; Oto Dub, Miloš Gosiorovský. - 1. vyd. - Bratislava : Veda, 1979. - S. 165.
Slovenský biografický slovník : (od roku 833 do roku 1990). 3. zväzok : K-L ; [hlavná redakcia Vladimír Mináč...[et al.]]. - 1. vyd. - Martin : Matica slovenská, 1989. - S. 174.

Významné osobnosti Nitry : vydané pri príležitosti 750. výročia udelenia kráľovských mestských výsad Nitre 2. septembra 1248 / [zostavovateľ: Anton Pažitný ; foto: Koloman Zúrik, Ivan Kvapil, Gabriel Hupka]. - Nitra ; Nitra : Mesto Nitra, Mestský úrad, 1998. - S. 83-84. - ISBN 80-967814-8-0.

Z hudobného života Nitry v minulosti a súčasnosti / Helena Stančeková, Richard Rybarič. In : Kapitoly z dejín Nitry : zborník štúdií k 1100. výročiu príchodu Cyrila a Metoda / Jozef Lajoš. - Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1963. - S. 29.

Katedrálny zbor Emerám dostal meno podľa chrámu, v ktorom účinkuje / Viera Ondrušková. - Fotogr. 2. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXXI, č. 3 (2016), s. 10-12.

Okienko do histórie : Ladislav Korček / (rsk). In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. 30, č. 2 (2005), s. 29.

Športovec, pedagóg, kultúrno-osvetový pracovník Ladislav Korček / Anton Pažitný. In: Nitra. - Roč. 20, č. 9 (1996), s. 21-24.

345.

KORŠO Ján, herec, spevák, inšpicient, nar. 10. 7. 1924, Poltár, zom. 5. 10. 1981, Prešov. V rokoch 1943-45 herec a inšpicient Slovenského ľudového divadla v Nitre.

Literatúra:

Encyklopédia dramatických umení Slovenska. 1 : A-L / zostavili Richard Blech...[et al.]. - 1. vyd. - Bratislava : Veda, 1989. - S. 591. - ISBN 80-224-0000-9.

346.

KORTE František (pôv. Kohn), JUDr., český hudobný skladateľ, sudca, nar. 22. 4. 1895, Ústí nad Orlicí (Česká republika), zom. 27. 7. 1962, Praha (Česká republika). Študoval právo na českej univerzite a 1913-1914 kompozíciu súkromne u V. Nováka v Prahe. Pôsobil ako dirigent v Prahe, v rokoch 1921-1933 predseda senátu v Komárne, 1933-1939 v Nitre, od 1939 regenschori a riaditeľ chóru, od 1945 riaditeľ poisťovacieho súdu v Prahe. Bol zborníkom Južnoslovenského spevokolu v Nových Zámkoch a po oslobodení dirigent závodných orchestrov. Autor klavírnych skladieb, piesní, sakrálnych hudby. Niektoré jeho skladby uvádzal bratislavský rozhlas. Autor klavírnych skladieb *Tance, Preludia, 4 sonatiny, Sonata eroica*, komorných skladieb *huslová sonata, 3 sonatiny pre violu a klavír*; orchestrálnych klavírových kvartet - *suity Rusticana, Šípková Ruženka* (1936), *1. symfónia* (1930), symfonická báseň *O láske a sklamaní* (1920), *Česká rapsódia pre klavír a orchester* (1933), *Poetické tance pre komorný orchester* (1935), melodramatické pásmo na verše Ščipačeva (1955), oper *Český Honza* (1930), *Princezná z Koralie* (1944) a chrámových skladieb (*České Stabat Mater* -1942, *omša A* - 1939 a *d* - 1944).

Literatúra:

Československý hudobní slovník osob a institucí. Svazek první : A-L. - 1. vyd. - Praha : Státní hudobní vydavatelství, 1963. - S. 712.

Hudobníci okresu Komárno : biobibliografický slovník hudobných skladateľov, interpretov a spevákov ; [zostavila Eva Ďurčová]. - [1. vyd.]. - Komárno : Podunajská knižnica, 2003. - S. 32-33.

Slovenský biografický slovník : (od roku 833 do roku 1990). 3. zväzok : K-L ; [hlavná redakcia Vladimír Mináč...[et al.]]. - 1. vyd. - Martin : Matica slovenská, 1989. - S. 186.

347.

KORTE Oldřich František, český hudobný skladateľ, klavirista, publicista, nar. 26. 4. 1926, Šaľa, zom. 10. 9. 2014, Praha (Česká republika). Syn skladateľa Fr. Korte. Do roku 1939 žil v Šali. Študoval na gymnáziu v Komárne, Nitre, Klatovoch a v Prahe. Počas okupácie bol vylúčený zo štúdia, lebo bol členom Zväzu bojovníkov za slobodu a maturoval až po návrate z koncentračného tábora. Konzervatórium ukončil v Prahe v roku 1949. Pre svoje politické názory bol viackrát väznený a živil sa rôzne - ako poľnohospodár, lesný a stavebný robotník, občas pracoval ako závozník, kurič na lokomotive, ale aj ako herec, žurnalista a cestovateľ. Ako klavirista interpretoval vlastné skladby a mal vyše 3 000 vystúpení na 4 kontinentoch. Pri klavíri sa striedal s Jiřím Šlitrom a Rudolfom Roklom. Účinkoval v Laterne Magike v Prahe a ako hudobný skladateľ bol na výstave EXPO 1967 v Montreale. Získal viacero medzinárodných hudobných ocenení. Autor muzikálu pre mládež *Piráti z Fortunie* (premiéra v Theater an der Wien, 1975), symfonickej drámy *Príbeh flaut*, baletu *Orbis*, cyklu miniatur *Chvála smrti* a i. Jeho symfónie tvoria repertoár mnohých hudobných telies. V oblasti publicistiky pôsobil ako hudobný kritik, písal eseje, scenáre pre rozhlasové relácie a spolupracoval s televíziou. V roku 2006 ocenený Cenou mesta Šaľa.

Literatúra:

Československý hudobní slovník osob a institucí. Svazek první : A-L. - 1. vyd. - Praha : Státní hudobní vydavatelství, 1963. - S. 712-713.

Mesto ocenilo občanov: Cena mesta za rok 2006. In: Šaľa. - Roč. VIII, č. december (2007), s. 8-9.

Slávny skladateľ zo Šale: po 70 rokoch znova v rodnom meste / -LT-. In: Slovo Šaľanov. - ISSN 1336-4073, Roč. 11, č. 8 (2006), s. 4.

Stretnutie s nevšedným človekom: hudobný skladateľ Oldřich František Korte v Šali / Mk. In: Šaľa. - Roč. 7, č. august (2006), s. 14.

Zo stretnutia s Františkom Kortem / - jm -. In: Noviny juhozápadu: Nitrianske noviny. - Roč. 15, č. 31 (2006), s. 3.

348.

KOŠÍK Béd'a Filip, náboženský spisovateľ, učiteľ, nar. 27. 10. 1886, Solčany, zom. 15. 3. 1969, Topoľčany, poch. v Solčanoch. Roku 1906 vstúpil v Trnave do františkánskej rehole. Študoval na gymnáziu v Nitre, filozofiu v Malackách,

teológiu v Bratislave: V roku 1911 bol vysvätený za kňaza. Súkromne študoval spev u L. Dušínskeho v Nitre, 1906-1907 E. Schmeru v Trnave, 1908-1911 u F. Mocku v Bratislave. Pastoračne pôsobil v Trnave, Žiline, Bratislave, Beckove, od roku 1927 v Malackách, 1941-1945 profesor na gymnáziu v Hlohovci, od 1952 správca farnosti v Oponiciach. Zakladal a viedol divadelné a spevácke krúžky, bol duchovným vodcom miestnych jednôt Orla a Katolíckeho skautingu. Prispieval do cirkevných časopisov, zostavil publikáciu *Hviezdičky* (modlitebná knižka s cirkevným spevníkom), napísal 2 nábožensky motivované divadelné hry.

Literatúra:

Československý hudobní slovník osob a institucí. Svazek první : A-L. - 1. vyd. - Praha : Státní hudobní vydavatelství, 1963. - S. 712-713.

Hudobný život v Nitre v rokoch 1850-1950 : diplomová práca napísaná na Katedre hudobného umenia PF KU pod vedením Zuzany Zahradníkové / Zuzana Juricová. - Ružomberok : [s.n.], 2006. - S. 52.

Slovenský biografický slovník : (od roku 833 do roku 1990). 3. zväzok : K-L ; [hlavná redakcia Vladimír Mináč...[et al.]]. - 1. vyd. - Martin : Matica slovenská, 1989. - S. 200.

Súpis slovenských hudobní a literatúry o hudobníkoch / Juraj Potúček. - Bratislava : Nakladateľstvo Slovenskej akadémie vied a umení, 1952. - S. 138.

349.

KOŠŤÁL Mikuláš (Košťál), skladateľ, nar. 22. 8. 1915, Topoľčianky. Študoval na gymnáziu v Zlatých Moravciach a na učiteľskom ústave v Banskej Bystrici. V rokoch 1926-1931 súkromne študoval hru na husle a potom sa vzdelával sám. Bol členom rôznych študentských džezových orchestrov, v ktorých hral ako huslista, klavirista alebo harmonikár. Pôsoobil ako učiteľ v Kozárovciach, kde od roku 1947 viedol školský spevokol. Venoval sa tvorbe tanečnej a estrádnej hudby a zbieral ľudové piesne v Tekove. Zložil *Serenádu pre orchester*, valčík *Priateľstvo a láska*, 25 ľudových piesní z Tekovskej oblasti. Niektoré tanečné piesne vydal J. Stožický (Bratislava, 1936-39).

Literatúra:

Československý hudobní slovník osob a institucí. Svazek první : A-L. - 1. vyd. - Praha : Státní hudobní vydavatelství, 1963. - S. 717.

Súpis slovenských hudobní a literatúry o hudobníkoch / Juraj Potúček. - Bratislava : Nakladateľstvo Slovenskej akadémie vied a umení, 1952. - S. 138.

350.

KOTVA - country hudobná skupina sa na hudobnej scéne vo Vrábľoch začala účinkovať v roku 2000. Členovia skupiny: František Benedek (vedúci, kontrabas), Štefan Husár (mandolína), Ludo Drmlík (gitara), Ján Géci (gitara), Juraj Štefan (bendžo), Eva Števková (husle).

Literatúra:

Ďalšou skupinou Romen / -ed-. In: Vrábľské regionálne noviny. - Roč. XI, č. 32 (2002), s. 1.

Každá dobre zahraná muzika je dobrá: začiatok novej country skupiny Kotva / - ed -. In: Vrábľské regionálne noviny. - Roč. IX, č. 32 (2000), s. 1.

Kultúrne pozvánky / - r -. In: Vrábľské regionálne noviny. - Roč. XI, č. 30 (2002), s. 1.

Kotva ohlásila návrat. - Fotogr. In: Vrábľské regionálne noviny. - Roč. XI, č. 28 (2002), s. 1.

Kotva šíri radosť z country hudby / Eva Doriová. In: Vrábľské regionálne noviny. - Roč. IX, č. 34 (2000), s. 1.

Vrábľania bavili Vrábľanov / Silvia Neúročná. - Fotogr. In: Vrábľské regionálne noviny. - Roč. XI, č. 9 (2002), s. 1.

351.

KOUBEK Stanislav, úradník, dirigent spevokolu pri Telocvičnej jednote Sokol, ktorý vznikol v roku 1924 v Nitre.

Literatúra:

Hudobný život v Nitre : (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra- : literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 181. - ISBN 80-967654-1-8.

Z hudobného života Nitry v minulosti a súčasnosti / Helena Stančeková, Richard Rybarič. In : Kapitoly z dejín Nitry : sborník štúdií k 1100. výročiu príchodu Cyrila a Metoda / Jozef Lajoš. - Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1963. - S. 24-25.

352.

KOVÁCS Koloman, dirigent, zbormajster, nar. 25. 10. 1947, Kráľová nad Váhom. Základy z hudobnej teórie získal u súkromného učiteľa J. Tótha: Od roku 1956 navštevoval Ľudovú školu menia v Šali, od roku 1963 študoval na Konzervatóriu v Bratislave hru na klavíri u P. Pokojnej, hudobnú teóriu a skladbu u A. Očenáša, dirigovanie u K. Schimpla. V rokoch 1969-1974 na Vysokej škole múzických umení v Bratislave pod pedagogickým dozorom dr. J. Haluzického študoval dirigovanie zboru a od roku 1970 orchestrálne dirigovanie u dr. L. Rajtera. Do operného dirigovania vnikal pod vedením G. Auera. Po skončení štúdia na VŠMU pracoval tri mesiace ako teoretik na hudobnom oddelení Historického ústavu Slovenského národného múzea v Bratislave. Absolvoval študijný pobyt na Parížskom konzervatóriu v triede orchestrálneho dirigovania Jeana-Sébastiena Bereaua. V rokoch 1971-1999 pôsobil ako externý

zbormajster v maďarskom súbore piesní a tancov Mladé srdcia v Bratislave, 1975-2013 2. dirigent operného zboru Slovenského národného divadla v Bratislave. Spolupracoval ako externista s pedagógmi operného štúdia VŠMU a pôsobil ako externý pedagóg aj na Konzervatóriu v Bratislave, v rokoch 1986-1987 dirigent Štátnej opery v Istanbule. V roku 2006 ocenený Striebornou plaketou Slovenskej republiky. Autor učebnice hudobnej výchovy.

Dielo: (výber): zborové party v operách: SND Bratislava: Nižina (1979); Figarova svadba (1980); Nápoj lásky (1983); Blúdiaci Holanďan (1984); Simon Boccanegra (1985); VŠMU: Skamenený (1978); Fígel' z lásky (1979); Fra Diavolo (1981); Titus (1982); Abu Hasan (1983); diskografia: Mladé srdcia. Ifjú Szívek. Cs. Szabó: Piroške; E. Szíjjártó: Päť krátkych zborov. Zbor súboru, dir. K. Kovács - OPUS 91171010.

Literatúra:

A cseh/szlovákiai magyar irodalom lexikona 1918-2004 / Főszerkesztő Fónod Zoltán. - 2. opr., rozš. vyd. - Bratislava : Madách-Posonium, 2004. - S. 213.

Encyklopédia dramatických umení Slovenska. 1 : A-L / zostavili Richard Blech...[et al.]. - 1. vyd. - Bratislava : Veda, 1989. - S. 605. - ISBN 80-224-0000-9.

Slovenskí dirigenti a zbormajstri / Vladimír Čížik. - 1. vyd. - Bratislava : Opus, 1986. - S. 165-166.

353.

KOVÁČ Branči, spevák, raper, nar. Zlaté Moravce. Pôsobí pod pseudonymom **Vec**. Na gymnáziu si spolu s Mídim založil skupinu Trosky

Literatúra:

Rozhovor s Brančim Kováčom alias Vec: Aké bolo jeho detstvo? / Ivana Chrenová. - Fotogr. In: Tekovské noviny. - ISSN 1338-8800, Roč. XXVIII, č. 4 (2018), s. 10-11.

354.

KOVÁČOVÁ Ivana, študentka, speváčka, nar. Žiar nad Hronom. Študovala na Gymnázium Jána Kollára v Žiari nad Hronom, od roku 2009 študuje na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre, odbor predškolská a elementárna pedagogika. Napriek štúdiu sa spevu a hudbe venuje aj naďalej a koncertuje. V roku 2007 v tretej sérii SuperStar skončila na 4. mieste.

Literatúra:

Superstaristka Ivana Kováčová študuje na nitrianskej univerzite / Jana Černáková. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 19, č. 9 (2010), s. 8.

355.

KOVÁR Vladimír, hudobník, muzikant, poľnohospodársky inžinier, nar. Nitra. Študoval na Technickej fakulte Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre. Pôsobil v inscenáciách Divadla Andreja Bagara v Nitre a divadelného združenia Le Mon. V nitrianskej skupine Zoči Voči hrá na bicích nástrojoch.

Literatúra:

Vladimír Kovár: Keď chcem niečo dosiahnuť, musím na sebe tvrdo pracovať : bubeník kapely Zoči Voči / Renáta Chosraviová. - Fotogr. In: Poľnohospodár. - ISSN 1336-2909, Roč. 57, č. 19-20 (2013), s. 29.

356.

KOVÁŘOVÁ - Dvořáková Anna, pedagogička, organizátorka hudobného života, muzikologička, publicistka, nar. 23. 3. 1921, Bratislava. V rokoch 1969-1971 pôsobila ako odborná asistentka na Pedagogickej fakulte v Nitre.

Literatúra:

Pedagogická encyklopédia Slovenska. 1. zv. : A-O / [vedúci autorského kolektívu Ondrej Pavlík] ; Ondrej Pavlík. - 1. vyd. - Bratislava : Veda, 1984. - S. 451.

357.

KOZMA Ján, hudobník, cimbalista, nar. 27. 7. 1933, Mojmírovce. Na cimbale ho učil hrať otec, neskôr Ladislav Virág. V roku 1957 úspešne absolvoval konkurz do Slovkoncertu v Bratislave, kde pôsobil celých 30 rokov, z toho 15 rokov v zahraničí. Sedem rokov bol vo Viedni, účinkoval aj v Mníchove, Hamburgu, Holandsku, Švajčiarsku, Nórsku, Maďarsku. Počas pôsobenia na Slovensku hrával na rôznych podujatiach v Bratislave. V Mojmírovciach účinkuje na obecných slávnostiach a na rôznych podujatiach. Založil si vlastnú kapelu pod názvom Ľudová kapela, v ktorej hrajú aj jeho synovia (Štefan na cimbale, Ladislav na viole). Syn Jozef má vlastnú kapelu, kde pôsobí už aj vnuk pána Kozmu. Zo svojou kapelou nahral album *Na cigánskej svadbe* (2004 alebo 2005).

Literatúra:

Žijú medzi nami / Alžbeta Zemanová, Dana Bandryová. - Fotogr. In: Mojmirovčan. - Roč. 12, č. 12 (2006), s. 9.

358.

KOZMOVSZKY M. Ema, operná speváčka, nar. Nitra. Bola absolventkou budapeštianskej hudobnej vysokej školy. Ako operná speváčka pôsobila vo Veľkom Varadíne (Rumunsko).

Literatúra:

Nitra arany könyve. - Nitra : Dr. Faith Kiadása, 1940. - S. 43.

359.

KRAJČOVIČ Marián, pedagóg. Študoval na Katedre hudby Pedagogickej fakulty Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre a kompozíciu na hudobno-tanečnej fakulte Vysokej školy múzických umení v Bratislave. Už počas štúdií skomponoval niekoľko skladieb.

Literatúra:

Hudobný život v Nitre : (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra- : literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 197. - ISBN 80-967654-1-8.

360.

KRAJČOVIČOVÁ Vanda, speváčka, skladateľka, nar. Nitra. Umelecké meno **Vanda**. Študovala na Párovskom gymnáziu v Nitre, kde chodila do španielskej triedy. Hudbou sa začala zaoberať už od 13 rokov, kedy začala skladáť vlastné pesničky. Navštevovala Základnú umeleckú školu Jozefa Rosinského v Nitre, kde študovala spev a hru na klavíri. Dlhé roky súkromne chodila aj na hodiny spevu a klavíra k Márii Mandákovej a spievala v jej zbore Carmina. Napísala v angličtine viac než stovku vlastných piesní a niekoľko v španielčine. So svojou skupinou a pod menom Vanda vydala albumy *Astrology* (2012), *Introspective* (2015), *Valor* (2017). Svoj hudobný štýl označuje ako alternatívny pop, niečo na pomedzí popu a rocku s vplyvom viacerých iných žánrov. Koncertuje doma i v zahraničí (Argentína, Taliansko). Speváčka striedavo žije v Argentíne a na Slovensku, v Bratislave.

Literatúra:

Album *Astrology* krstili hviezdny prachom / Jana Černáková. - Fotogr. 3. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 22, č. 43 (2013), s. 8.

Album *Introspective* je pohľadom do mojej duše / Jana Černáková. - Fotogr. 2. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 24, č. 16 (2015), s. 10.

Hviezdna prvotina ... In: Život. - Roč. 63, č. 10 (2013), s. 8.

Meno z kalendára / (ČE). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 26, č. 5 (2017), s. 10.

Najkrajším zážitkom bol týždeň bez mobilu v národnom parku Tayrona / Jana Černáková. - Fotogr. 7. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 23, č. 30 (2014), s. 17.

Speváčka Vanda z Nitry vydala svoj tretí album *Valor*. Je celý v španielčine / Jana Černáková. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 26, č. 37 (2017), s. 17.

361.

KRČMĚRY Štefan, redaktor, publicista, básnik, literárny historik, prekladateľ, tajomník Matice slovenskej, nar. 26. 12. 1892, Mošovce, zom. 15. 2. 1955, Pezinok, poch. v Bratislave. Od mája 1936 býval v Nitre, bol tu na liečebnom pobyte. Prebásnil hymnickú pieseň *Nitra milá*, *Nitra* na pieseň o slobode. Vydal množstvo poetických i literárnohistorických diel.

Literatúra:

Významné osobnosti Nitry : vydané pri príležitosti 750. výročia udelenia kráľovských mestských výsad Nitry 2. septembra 1248 / [zostavovateľ: Anton Pažitný ; foto: Koloman Zúrik, Ivan Kvapil, Gabriel Hupka]. - Nitra ; Nitra : Mesto Nitra, Mestský úrad, 1998. - S. 174. - ISBN 80-967814-8-0.

362.

KRUČAY Martin, hudobný pedagóg. Pôsobil na Základnej umeleckej škole v Nitre.

Literatúra:

Hudobný život v Nitre : (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra- : literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 179. - ISBN 80-967654-1-8.

363.

KRUH PRIATEĽOV A MILOVNÍKOV UMENIA - koncom roka 1951, resp. začiatkom roka 1960 vznikol pri Parku kultúry a oddychu v Nitre, ktorého zakladateľmi boli Zväz slovenských skladateľov, Koncertná a divadelná kancelária

v Bratislave a Povereníctvo kultúry. V spolupráci s Parkom kultúry a oddychu v Nitre a Slovkoncertom pripravili každoročne celý rad hudobných podujatí, z ktorých najväčšej obľube boli cykly jarých a jesenných koncertov s názvom Nitrianska hudobná jar a Nitrianska hudobná jeseň. Prvá Nitrianska hudobná jar sa uskutočnila v máji 1960. Kruh organizoval besedy o hudbe, autorské besedy, hudobné večery, ale jeho činnosť sa najviac sústredila na usporadúvanie koncertov, na ktoré pozývali aj zahraničných sólistov, komorné združenia i symfonické orchestre. Vedenie Kruhu obnovilo v Nitre starú tradíciu abonementných koncertov, organizovaných A. Stupkom v 20. a 30. rokoch minulého storočia. Činnosť Kruhu priateľov postupne ochabovala, posledným podujatím bola 32. Nitrianska hudobná jar a jeseň 1991. K pokusu o oživenie došlo v rokoch 1993-1994, kedy sa konali koncerty v kinosále vtedajšieho Domu kultúry Orbis. Oživiť činnosť Kruhu priateľov hudby sa však nepodarilo. Predsedami Kruhu boli Ernest Ševčík, Marta Červeňanská, PhDr. Peter Kuruc.

Literatúra:

Hudobný život v Nitre : (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra - : literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 185-187. - ISBN 80-967654-1-8.

Z hudobného života Nitry v minulosti a súčasnosti / Helena Stančeková, Richard Rybarič. In : Kapitoly z dejín Nitry : sborník štúdií k 1100. výročiu príchodu Cyrila a Metoda / Jozef Lajoš. - Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1963. - S. 30-31.

Desať rokov KPU pri PKO / (vk). In: Nitriansky hlas. - Roč. X (XX), č. 15 (1969), s. 1.

Hudobná Nitra / F. Stupka. In: Hudobný život. - 22.1.1973.

Jeseň s kultúrou / E. Ševčík. In: Nitriansky hlas. - Roč. X (XX), č. 42 (1969), s. 2.

O Kruhu priateľov umenia v Nitre kedysi písali v českých novinách ako o zázraku / - če -. - Fotogr. In: Vrábeľské regionálne noviny. - Roč. IX, č. 20 (2000), s. 13.

Rastie záujem o hudbu / (hž). In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. XI, č. 10 (1987), s. 31-32.

Výročie, ktoré by nemalo upadnúť do zabudnutia / - si -. - Fotogr. 1. In: Nitra. - Roč. XXIV, č. 7-8 (2000), s. 12-13.

364.

KŠIŇAN Samuel, hudobník, spevák, nar. 1994, Nitra. Študuje biológiu na Univerzite Komenského v Bratislave. Na spevácku dráhu sa vydal v roku 2014. Venuje sa tvorbe vlastnej hudby, ktorú charakterizuje ako akustický folk. Má za sebou rad úspešných vystúpení v Nitre, Bratislave, Trnave či Senci.

Literatúra:

Meno z kalendára ... / (ČE). - Fotogr. 1. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 24, č. 33 (2015), s. 8.

Samove melancholické songy / Peter Škorec. - Fotogr. 1. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 24, č. 42 (2015), s. 14.

Z basketbalu a maľby presedlal na hudbu / Jana Černáková. - Fotogr. 1. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 24, č. 5 (2015), s. 12.

365.

KUBÍK Dionýz Ignác, dramatik, zberateľ piesní, stredoškolský učiteľ, nar. 23. 7. 1749, Nitra, zom. 17. 9. 1811, Prievidza. Príslušník piaristickej rehole. Bol učiteľom gymnázia v Banskej Štiavnici, potom pôsobil v kláštoroch v Brezne, Trenčíne, Sabinove, od 1800 v Prievidzi. Autor školských hier. Písal tragédie i komédie náboženského (o Jánovi Nepomuckom; Taciturnitas laureata, sive sacramentale silentium D. Joannes Nepomuceni martyri. 1774), alegorického (hud. komédia u ruží vyvolenej za kráľovnú ruží; Rosa. 1772) aj idylického obsahu (ekloga o Maliboeovi a Mopsovi, Lycidasovi a Alexisovi). Jeho zbierka *Slovenské piesne* je najúplnejšie zachovaným spoločenským spevníkom z 18. stor. Obsahuje 214 slovenských piesní a básní z rozličných nárečových oblastí. Mierne v nej prevláda umelá poézia, z piesní ľudového, meštianskeho a študentského typu zasa piesne žartovné a satirické, často so sociálnym zameraním. V zbierke *Libellus* sústredil prevažne latinskú poéziu a príležitostné, študentské a zbojnícke piesne. Ukážky a výbery z jeho zbierok vyšli v Bratislave v autorstve Jozefa Minárika pod názvom *Piesne a verše pre múdrych a bláznov* (1969).

Literatúra:

Encyklopédia slovenských spisovateľov. 1. zväzok : A-O / [napísal kolektív autorov pod vedením Karola Rosenbauma]. - 1. vyd. - Bratislava : Obzor, 1984. - S. 353-354.

Lexikón katolíckych kňazských osobností Slovenska / [Július Pašteka spolu s autorským kolektívom ; úvod napísal kardinál Ján Chryzostom Korec]. - 1. vyd. - Bratislava : Lúč, 2000. - S. 773. - ISBN 80-7114-300-6.

Slovenský biografický slovník : (od roku 833 do roku 1990). 3. zväzok : K-L ; [hlavná redakcia Vladimír Mináč...[et al.]]. - 1. vyd. - Martin : Matica slovenská, 1989. - S. 288.

Slovník slovenských spisovateľov / [spracoval kolektív autorov pod vedením Valéra Mikula]. - 1. vyd. - Praha : Libri, 1999. - S. 260. - ISBN 80-85983-56-7.

Reálie a personálie Nitry / Anton Pažitný. - 1. vyd. - Nitra : Dom Matice slovenskej v Nitre, 2006. - S. 184-185. - ISBN 80-7090-805-X.

Významné osobnosti Nitry : vydané pri príležitosti 750. výročia udelenia kráľovských mestských výsad Nitry 2. septembra 1248 / [zostavovateľ: Anton Pažitný ; foto: Koloman Zúrik, Ivan Kvapil, Gabriel Hupka]. - Nitra ; Nitra : Mesto Nitra, Mestský úrad, 1998. - S. 215. - ISBN 80-967814-8-0.

366.

KUBOŠIOVÁ Katarína, hudobníčka, speváčka, textárka, nar. 1989, Nitra. Vystupuje pod umeleckým menom **Katarzia**. Navštevovala Základnú umeleckú školu v Nitre. Študovala na osemročnom gymnáziu v Nitre a v šestnástich rokoch absolvovala výmenný pobyt v Oklahome (USA), kde študovala na súkromnej strednej škole. Dva roky študovala divadelný manažment, filmovú scenáristiku a dramaturgiu študuje na Vysokej škole múzických umení v Bratislave. Popri škole pracuje v televízii ako asistentka réžie. Na koncertoch vystupuje sama s gitarou a spieva vlastné pesničky. V roku 2013 debutovala albumom *Generácia Y ako búrka*. V roku 2016 vydala album *Agnostika*. Zložila titulnú pesničku k filmu *Piata loď - Kde sa slzy berú* (2016).

Literatúra:

Titulnú pesničku k filmu *Piata loď* zložila Katarzia / (ČE/ZG). - Fotogr. In: *My Nitrianske noviny*. - ISSN 1335-8375, Roč. 26, č. 9 (2017), s. 12.

Tri divy zaspievajú na Nitrianskom hrade / (RK). Fotogr. In: *My Nitrianske noviny*. - ISSN 1335-8375, Roč. 26, č. 29 (2017), s. 10.
Večer s piesňami, bez ktorých by k nám neprišli Vianoce / (syn). - Fotogr. 2. In: *Nitra*. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXII, č. 2 (2007), s. 28.

Vydarený koncert dvoch nových hviezd / Marek Muzika. - Fotogr. In: *Naše Vráble*. - ISSN 1339-0414, Roč. XI, č. 6 (2014), s. 5.

367.

KUCHARSKÝ Andrej, operný spevák (tenor), nar. 6. 1. 1932, Žilina, zom. 17. 1. 2010, Oberhaching (Nemecko). Absolvent bratislavskej Vysokej školy múzických umení a frekventant prestížneho speváckeho kurzu na rímskej akadémii. V rokoch 1956-1965 bol sólistom Opery Slovenského národného divadla v Bratislave, od roku 1965 pôsobil v zahraničí, predovšetkým na významných nemeckých scénach a súčasne pravidelne hosťoval v Slovenskom národnom divadle v Bratislave. Od roku 1986 sa venoval aj pedagogickej práci. Vo Vrábľoch spolupracoval na medzinárodnej speváckej súťaži *Iuventus Canti* od jej vzniku roku 1995 a stal sa jej čestným hosťom. Významným spôsobom sa zaslúžil o rozvoj, zveľadovanie a propagáciu mesta Vráble. V roku 1995 sa stal Čestným občanom mesta Vráble.

Literatúra:

Andrej Kucharský v myšliach Vrábľanov žije ďalej / ED. - Fotogr. In: *Naše Vráble*. - Roč. VIII, č. 2 (2011), s. 1.

Zomrel Andrej Kucharský... / SND, ED. In: *Naše Vráble*. - Roč. VII, č. 3 (2010), s. 7.

KUKO pozri **Horkýže Slíže**

KULPRATE pozri **CHRENKO Róbert**

368.

KULTÚRNY FESTIVAL MIKROREGIÓNU POŽITAVIE – ŠIROČINA - prvý ročník folklórneho festivalu hudby a tanca sa uskutočnil v Tekovských Nemciach v roku 2011. Na festivale sa predstavili spevácke a folklórne skupiny z obcí Čierne Kľačany, Choča, Veľké Vozokany, Volkovce, Tekovské Nemce, Nemčiňany, Čaradice a Tesárske Mlyňany a hudobné skupiny z Čaradic, Tesárskych Mlynian a Veľkých Vozokán.

Literatúra:

Prvý ročník kultúrneho festivalu Požitavie - Širočina sa konal v Tekovských Nemciach / Ján Sikoriak. - Fotogr. In: *Tekovský nemčan*. - ISSN 13389-9602, Roč. 8, č. 3 (2011), s. 6.

Veselé folklórne popoludnie / E. Šimegová. In: *Tekovský nemčan*. - ISSN 13389-9602, Roč. 8, č. 3 (2011), s. 6.

KULY pozri **KOLLÁR Mário**.

369.

KURUC Ľudovít, učiteľ Základnej umeleckej školy Imricha Godina vo Vrábľoch je verejnosti známy z televíznej obrazovky ale i z rozhlasu ako spevák. Popritom korepetuje, aranžuje, aktívne hrá a venuje sa aj kompozícii.

Literatúra:

Večer Ľudovíta Kuruca / - jv -. In: *Vrábeľské regionálne noviny*. - Roč. XII, č. 26 (2003), s. 1.

370.

KURUC Peter, vysokoškolský pedagóg, nar. 26. 6. 1918, Veľké Lovce, zom. 26. 12. 1994, Nitra. Od roku 1961 pôsobil na Katedre hudobnej výchovy Pedagogického inštitútu v Nitre ako odborný asistent, neskôr ako vedúci katedry a bol vedúcim miešaného študentského zboru. Bol členom Slovenskej spoločnosti pre hudobnú výchovu a predsedom jej nitrianskej pobočky a na prelome sedemdesiatych a osemdesiatych rokov predsedom Kruhu priateľov umenia hudby v Nitre. Publikačne a literárne činný.

Literatúra:

Hudobný život v Nitre : (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra- : literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 181, 186, 195. - ISBN 80-967654-1-8.

371.

KURUCOVÁ Denisa, speváčka, nar. 1987, Šaľa. Študovala na Gymnázium Juraja Fándlyho v Šali, ekonomiku študuje na Slovenskej poľnohospodárskej univerzite v Nitre. Na Základnej umeleckej škole v Šali u Rity Záležákovej sa zdokonaľovala v speve. Prezývajú ju šalianskou **Shakirou**. Venuje sa modernému spevu a vystupuje so skupinou Collor, ktorá v roku 2008 vyhrala televíznu súťaž v nemeckom meste Bramstend.

Literatúra:

Čo robí "šalianska Šakira"? / Andrej Petro. In: Slovo Šaľanov. - ISSN 1336-4073, Roč. XIV, č. 4 (2009), s. 29.

Denisa Kurucová - Šalianska Shakira : spevácky talent z "liahne" Rity Záležákovej / (ak). In: Slovo Šaľanov. - ISSN 1336-4073, Roč. 8, č. 6 (2003), s. 12.

Študenti gymnázia spálili na večernej párty svoje zošity / Jožo Malý. In: Krajské Nitrianske noviny: Noviny juhozápadu. - Roč. 13, č. 27 (2004), s. 1.

372.

KUSENDA Miloš, herec, bábkoherec, hudobník, textár, nar. 20. 6. 1979, Nitra. Študoval na stavebnej škole v Nitre, herecký kurz absolvoval v roku 2008 na Birkbeck University v Londýne. Šesť rokov pôsobil ako technik v Divadle Andreja Bagara v Nitre a hral takmer v každom komparze, v rokoch 2004-2008 žil a pracoval v Anglicku. Hrával v amatérskych divadelných krúžkoch aj v menších londýnskych divadlách, účinkoval vo filmoch i v televízii. Od roku 2009 člen umeleckého súboru Starého divadla Karola Spišáka v Nitre. Okrem divadla sa venuje aj hudbe. Je spevákom punkrockovej kapely Happy Cocks, pre ktorú skladá texty v angličtine. Okrem toho píše krátke scenáre, poéziu, rozprávky. V roku 2015 debutoval básnickou zbierkou *Poézia nie je mŕtva*.

Literatúra:

Snívajte s nami : monografia k 60. výročiu Starého divadla Karola Spišáka v Nitre / Ida Hledíková ; [autorka anglického prekladu Mária Švecová]. - [1. vyd.]. - Nitra ; Bratislava : Staré divadlo Karola Spišáka, Vysoká škola múzických umení, 2011. - 139 s. ; 22 cm. - ISBN 978-80-89439-11-9.

Miloš Kusenda nakrúcal filmy s Madonnou aj Hopkinsom / Jana Černáková. - Fotogr. 3. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 21, č. 25 (2012), s. 11.

Miloš Kusenda: presunom sa zbavujem vecí z minulosti / Mária Brišová. - Fotogr. 2. In: Občas nečas. - ISSN 1338-1083, Roč. 21, č. 1 (2015), s. 48-50.

Poézia podľa Kusendu nie je mŕtva : vydal zbierku / Jana Černáková. - Fotogr. 1. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 25, č. 9 (2016), s. 12.

373.

KUTNÁR Marek, spevák, nar. 1993, Nitra. Je študentom psychológie na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre. Je členom skupiny Close Harmony Friends (CHF). Má funkovú kapelu Sematam.

Literatúra:

Karola Duchoňa si uctia generácie muzikantov / (MA). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 26, č. 48 (2017), s. 14.

Marek spieva v CHF a funk s Sematam / (ČE). - Fotogr. 1. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč.23, č. 7 (2014), s. 9.

374.

KÜHNOVÁ Katina, speváčka, hudobná pedagogička, dirigentka, nar. 22. 8. 1943, Turčiansky Sv. Martin, zom. 12. 11. 2014, Nitra. Vyrástla v rodine evanjelického farára, kde bola od detstva vedená k hudbe a spevu. Spievala v cirkevnom spevokole, ktorý viedla jej matka - učiteľka hudby. Neskôr spievala aj vo vysokoškolskom súbore, bola víťazkou viacerých speváckych súťaží a prehliadok. Študovala na Katedre hudobnej výchovy Pedagogickej fakulty v Nitre. Pôsobila ako hudobná pedagogička na Základnej umeleckej škole Jozefa Rosinského v Nitre, kde vyučovala hudobnú teóriu a hru na klavír a zaviedla vyučovanie hry na keyboard a syntetizátor. Bola členkou porôt viacerých speváckych súťaží, v roku 1970 členkou festivalovej poroty na Bratislavskej lýre. Od roku 1979 bola 16 rokov sólistkou dychového orchestra Nitranka, ktorý pôsobil pri Parku kultúry a oddychu v Nitre. Takmer 20 rokov spolupracovala so Zborom pre občianske záležitosti mestského úradu v Nitre, spievala pri občianskych obradoch a slávnostných príležitostiach. Bola presbyterkou Cirkevného zboru ECAV v Nitre, od roku 1997 dirigentkou Nitrianskeho evanjelického spevokolu. V roku 2013 ocenená Cenou primátora mesta Nitra za významný prínos v oblasti kultúry.

Literatúra:

Hudobný život v Nitre : (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra- : literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 197. - ISBN 80-967654-1-8.
Cena primátora pre dirigentku Katinu Kühnovú / (jň). - Fotogr. 1. In: Nitrianske echo. - ISSN 1338-5755, Roč. 8, č. 45 (2013), s. 4.
Gratulácia nie celkom oficiálna / -r-. - Fotogr. 1. In: Nitra. - Roč. 17, č. 12 (1993), s. 33-34.
Hudba v evanjelickom kostole / (RE). In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 22, č. 46 (2013), s. 12.
Krajské vyznamenanie ako jediná ...- Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. IV, č. 14 (1999), s. 13.
Navždy nás opustila Katina Kühnová / (JE). - Fotogr. 1. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 23, č. 45 (2014), s. 15.
Pieseň v srdci zrodená: nitriansky evanjelický spevokol oslávil desiate výročie existencie / L. Synaková. - Fotogr. 2. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXII, č. 12 (2007), s. 32-33.
Spievala aj vláde: Mgr. Katina Kühnová pre Nitrianske noviny / - mh -. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. V, č. 22 (1996), s. 5.
65 rokov ZUŠ v Nitre / M. Hroncová. - Fotogr. 5. In: Nitra. - Roč. XIX, č. 9 (1994), s. 36-39.
Výťažok z koncertu ide na úhradu dlhu / - r -. In: Nitrianske noviny. - Roč. X, č. 25 (2001), s. 1.

375.

KVASŇOVSKÝ Slavo, hudobník, nar. 1995. Študoval na Základnej umeleckej škole v Mojmirovciach v triede hry na akordeón, neskôr prestúpil na bicie. Bicím sa venuje už takmer 10 rokov a svoj prvý koncert mal 11. novembra 2012 v klube u Frankieho v Nitre. Na Súkromnom konzervatóriu Heleny Madariovej sa učí hrať aj na klavíri. Venuje sa alternatívnej hudbe. Takéhoto rázu je aj jeho debutové CD s názvom *Rapunk* (2014). Na albume je sedem skladieb a jeden bonus. Ku skladbám *Verný tradícii* a *Výstrel* vznikli aj videoklipy, ktoré natočili v Nitre. Žije v Mojmirovciach.

Literatúra:

Pre klip *Verný tradícii* bubnoval na streche čajovne / Jana Černáková. - Fotogr. 2. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 23, č. 36 (2014), s. 13.

376.

KVETY VĹN - hudobnú skupinu založil Július Fujak, ktorý v rokoch 2000-2010 viedol zoskupenie Teória Otrasy a v roku 2010 založil nitrianske trio Ne:bo:daj. Formácia Kvety vln pôsobili v zložení Lucia Vadelová (spev, zobcová flauta) a Julio Fujak (klavír). V roku 2003 vydali CD s názvom *Kvety vln*.

Literatúra:

Homolová pokrstí CD *Kvety vln* / - str -. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XII, č. 44 (2003), s. 5.
Kvety vln „krstili“ CD jesenným listím / Silvia Struhárová. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. 12, č. 45 (2003), s. 7.
Kvety vln „krstili“ CD jesenným listím / Silvia Struhárová. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XII, č. 45 (2003), s. 7.

377.

LABANT Ján, gitarista, hudobný pedagóg, nar. 9. 1. 1961, Žilina. Študoval hru na gitare na Konzervatóriu v Žiline u prof. Dušana Lehotského. Počas štúdií získal 1. a 2. miesto v celoslovenskej súťaži konzervatórií a 3. miesto a cenu Českého hudobného fondu v Kutnej Hore. Študoval na Pedagogickej fakulte v Nitre a súčasne gitarovú hru v mimoriadnom štúdiu na Vysokej škole múzických umení v Bratislave u prof. J. Zsapku. Konzervatórium v Žiline ukončil *Conciertom de Aranjuez J. Rodriga za sprievodu ŠKO Žilina* a bol vyhlásený za najlepšieho absolventa konzervatória v roku 1982. V roku 1983 založil s PhDr. Pavlom Sikom v Nitre medzinárodný festival *Cithara aediculae*, ktorého je každoročným dramaturgom a na ktorom pravidelne vystupuje. Od roku 1987 pôsobí ako pedagóg, vyučuje gitaru na Konzervatóriu v Žiline. Je nositeľom viacerých ocenení v medzinárodných súťažiach a festivaloch. Nahráva pre rozhlas a venuje sa i komornej hre so sláčikovým triom. Nahral CD so skladbami Maura Giulianiho (*Rossiniana č. 1, 2, 3, Grand Ouverture*), viedol kurzy na festivaloch a konzervatóriách na Slovensku i v zahraničí. V roku 2007 bol ocenený Cenou primátora mesta Nitry.

Literatúra:

Cithara aediculae / Ján Labant. In: Nitra, naša Nitra- : literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, 1998. - S. 201. - ISBN 80-967654-1-8.
Cithara aediculae '92 / autor : Pavol Sika ; textové príspevky : Danica Ilievová; Juraj Begala. - Nitra . Nitrianske múzeum, 1992. - (15) s.
Cithara aediculae '93 / autor koncepcie a grafickej úpravy : Pavol Sika ; autori textov : Pavol Sika a Lubomír Podušel. - V Nitre : Nitrianska štátna galéria, 1993. - 1 skladačka ([12] s). Programový bulletin
Cithara aediculae '95 / autor : Pavol Sika ; textové príspevky : Juraj Begala, Lubomír Podušel. - Nitra : Nitrianska štátna galéria, 1995. - (8) s. Programový bulletin
Hudobný život v Nitre : (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra- : literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 196. - ISBN 80-967654-1-8.
Gitarový festival / (R). In: Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 16, č. 42 (2007), s. 13.

Gitarový festival Cithara Aediculae zaradil Nitrú do medzinárodného kalendára / (SYN). - Fotogr. 1. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXVII, č. 11 (2012), s. 14.

Radosť zo šiestich strún / František Malec. - Fotogr. 2. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. IX, č. 11 (1985), s. 15-16.

378.

LACKO Igor, operný spevák, nar. 11. 6. 1958, Zlaté Moravce. V rokoch 1973-1978 študoval na odbornom učilišti s maturitou v Partizánskom, 1978-1980 na Slovenskej vysokej škole technickej v Bratislave, 1984-1988 operný spev na Vysokej škole múzických umení v Bratislave. Pôsobí ako sólista v Štátnej opere v Banskej Bystrici.

Literatúra:

Kto bol kto v Banskej Bystrici v roku 2001 ; [zostavila Darina Šovčíková a kolektív]. - [1. vyd.]. - Banská Bystrica : Štátna vedecká knižnica, 2002. - S. 137. - ISBN 80-85169-59-2.

379.

LACOVÁ Erika, speváčka, hudobná pedagogička. Na základnej umeleckej škole navštevovala hodiny spevu v triede E. Malatinovej. Roku 1997 ukončila štúdium na konzervatóriu v Žiline v triede R. Böhma. Pôsobí ako učiteľka spevu na Základnej umeleckej škole Jozefa Rosinského v Nitre. V speváckom zbore Nitria pôsobí ako hlasová pedagogička.

Literatúra:

15. medzinárodný festival sakrálnej hudby Musica sacra : pod záštitou Jána Chryzostoma kardinála Korca a primátora mesta Nitry Ferdinanda Víteka : 5. jún - 4. júl 2005 / [zostavila Ludmila Bratová ; preklad Jana Hanáková]. - Nitra : Mesto Nitra-Mestský úrad v Nitre, 2005. - S. 20.

Koncert pedagógov a absolventov. In: Nitra. - ISSN 1335-8375, Roč. 32, č. 6 (2007), s. 38.

380.

LADÁNYI József, kabaretný umelec, bubeník. Pochádzal z Nitry a pôsobil v kabarete ako „Joko - opičí muž“, neskôr ako jazzový bubeník.

Literatúra:

Nitra arany könyve. - Nitra : Dr. Faith Kiadása, 1940. - S. 58.

381.

LA GIOIA - pop operné trio z Nitry vzniklo v roku 2008. Zoskupenie tvorí Peter Ďurovec (spevák - barytón), Peter Ševčík (spevák - barytón) a Matej Vaník (spevák - tenor). Repertoár zoskupenia tvoria skladby svetovej hudobnej scény a úpravy známych slovenských a českých hitov, ktoré upravujú do operných aranžmánov. Okrem slovenčiny spievajú v angličtine, taliančine, francúzštine, ruštine aj latinčine. V roku 2011 sa stali finalistami súťaže Česko Slovensko má talent. Na konte majú desiatky koncertov doma i v zahraničí. Vydali albumy *La Gioia* (2009), *Per Te* (2012), *Adagio* (2013), *Mia Strada*.

Literatúra:

Album La Gioii krstili David, Patejdl a Bílá / Jana Černáková. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 21, č. 36 (2012), s. 8.

La Gioia Adagio je plné vášne a emócií / Jana Černáková. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 22, č. 47 (2013), s. 8.

La Gioia pop operou príjemne šokuje / Jana Černáková. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 20, č. 21 (2011), s. 11.

La Gioia z Nitry postúpila do televíznej súťaže / Jana Černáková. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 20, č. 41 (2011), s. 8.

La Gioia v Nitre štartuje turné Rockové balady / Jana Černáková. - Fotogr. 1. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 26, č. 12 (2017), s. 12.

Nové albumy La Gioii pokrstil Ráž a Marcin / Jana Černáková. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 26, č. 49 (2017), s. 13.

Pop operná trojica La Gioia vydáva koncertné DVD / Dominika Cunevová. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 28, č. 40 (2019), s. 10-11.

382.

LAKATOS Vojtech, klavirista, dirigent, nar. 8. 7. 1935, Nové Zámky. Hru na klavíri študoval na Hudobnej škole v Nových Zámkoch u p. Huslíčkovej a Szegheőovej. Vojenskú hudobnú školu Víta Nejedlého v Liberci ukončil s vyznamenaním v roku 1954. V Ústrednej hudbe československej armády dvanásť rokov pôsobil ako sólový hráč na klarinete a klavíri. V roku 1966 bol poverený Ministerstvom národnej obrany, aby spolu s Žigmundom Kozákom založil v Nitre 50-členný orchester, v ktorom dirigoval sláčikový a tanečný orchester Big Band. V rokoch 1966-1969 bol zástupcom riaditeľa Ludovej školy umenia v Šuranoch a vedúcim klávesového a dychového oddelenia. V roku 1967 v Opatiji viedol 5-členný orchester. Účinkoval v Kolíne, Hamburgu, Stuttgarte, Frankfurte, Dortmunde, Düsseldorf,

Aachene, Amsterdame, Tilburgu, Rotterdame, Einthowene, Kölne, v roku 1985 vo švajčiarskom kabarete Terasse a v hoteli Sheraton v Zürichu. Venuje sa aj kompozícii. Žije v Nových Zámkoch.

Literatúra:

Hudobníci okresu Nové Zámky : bibliografický slovník ; spracovali Kissová Magdaléna, Agneša Fitušová. - 2. rozš. a dopl. vyd. - Nové Zámky : Knížnica Antona Bernoláka, 2000. - S. 17.

383.

LAKTIŠ Štefan, kapelník Dychovej hudby Podhrušovan, dlhoročný riaditeľ Umeleckej školy v Zlatých Moravciach.

Literatúra:

Topoľčianky : rozprávanie / Pavol Hudík. - Bratislava : Sprint dva, 2010. - S. 186. - ISBN 978-80-89393-27-5.

384.

LAPÁŠANKA - dychová hudba bola založená v roku 1936 vo Veľkom Lapáši a vystriedalo sa v nej už niekoľko generácií hudobníkov. Medzi jej významné osobnosti patrili Ľudovít Kostoláni, zakladateľ takzvanej Trúbovej bandy, kapelníci Augustín Hýbela, Severín Galo, Ján Mičátek a dlhoročný vedúci Štefan Pilka. Prelomovým obdobím bol rok 1994, kedy začali pôsobiť pod dirigentskou taktovkou učiteľa hudby Františka Březovjaka a vedúcim dychovej hudby Miroslava Polčíka. Lapášanka účinkuje na festivaloch dychových hudieb, obecných oslavách, benefičných koncertoch a rôznych iných kultúrnych podujatiach doma i v zahraničí. Zúčastnila sa vystúpení v Slovenskom rozhlase i v televízii. Je zakladateľkou a organizátorkou „Zoborských slávností dychových hudieb“ vo Veľkom Lapáši.

Literatúra:

Dve dychovky v zlatom pásme / Ján Medáček. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XI, č. 27 (2002), s. 7.

Jubileum dychovky / - mz -. In: Nitrianske noviny. - Roč. V, č. 4 (1996), s. 2.

Kazeta je na svete / - st -. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. VII, č. 50-51 (1998-1999), s. 3.

Kazeta je na svete / - st -. - Fotogr. In: Vrábelské nitrianske noviny. - Roč. III, č. 50 (1998), s. 3.

Lapášanka jubiluje / [autor] - jm -. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. 15, č. 4 (2006), s. 16.

Lapášanka jubiluje / [autor] - jm -. - Fotogr. In: Vrábelské noviny. - Roč. XV, č. 4 (2006), s. 16.

Lapášanka v Maďarsku / - mz -. In: Nitrianske noviny. - Roč. V, č. 48 (1996), s. 2.

Úspechy Lapášanky / - mp -. In: Nitrianske noviny. - Roč. VI, č. 10 (1997), s. 4.

V uplynulých dňoch sa dychovka Lapášanka ... / - če -. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. VIII, č. 35 (1999), s. 12.

Z Trúbovej bandy Lapášanka: dychová kapela oslávila šesťdesiatku / (beň). In: Nitriansky hlásnik plus. - Roč. III (VI), č. 3 (1996), s. 2.

385.

LASZKY Vojtech (Béla), hudobný skladateľ, nar. 3. 6. 1867, Nitra, zom. 2. 11. 1935, Viedeň (Rakúsko). Študoval na viedenskom konzervatóriu, potom bol dôstojníkom a neskoršie sa venoval tvorbe populárnych skladieb, komických výstupov a šansónov. Jeho skladby spievala úspešne jeho manželka, v roku 1921 tiež v Bratislave.

Literatúra:

Československý hudební slovník osob a institucí. Svazek první : A-L. - 1. vyd. - Praha : Státní hudební vydavatelství, 1963. - S. 813.

Súpis slovenských hudobní a literatúry o hudobníkoch / Juraj Potúček. - Bratislava : Nakladateľstvo Slovenskej akadémie vied a umení, 1952. - S. 148.

386.

LAU Karol, pedagóg, hudobník, nar. Cheb. Zameriava sa hlavne na dychové nástroje - flautu, klarinet, saxofón a harmoniku. Vyrastal v Horných Salibách, býva v Matúškove. Študoval na vojenskom konzervatóriu v Prahe. Po jeho ukončení slúžil ako vojak z povolania vo vojenskom orchestri v Brne a Trenčíne až do osemdesiateho roku, keď odišiel do civilu a nastúpil do šalianskej umeleckej školy. Popri práci ukončil aj absolutorium na bratislavskom konzervatóriu. Počas vyučovania v Šali vystupoval v okolí s rôznymi kapelami. V deväťdesiatom roku vyhral konkurz za hudobníka na nemeckú zaoceánsku loď „Traumschiff“ Berlín do slovenskej kapely. Absolvoval aj niekoľko rôznych zahraničných hosťovaní.

Literatúra:

So saxofónom cez oceán: hral Nemcom na luxusnej „lodi snov“ / Zhováral a Milan Aľakša. - Fotogr. In: Slovo Šaľanov. - Roč. II, č. 12 (1997), s. 12.

387.

LAZÚROVÁ Marta, poľnohospodárska inžinierka, kultúrna pracovníčka, pedagogička, nar. 6. 6. 1961, Zlaté Moravce. Študovala na Vysokej škole poľnohospodárskej v Nitre a do roku 1991 pracovala v Jednotnom roľníckom družstve Tekovské Nemce. V rokoch 1991-2003 pôsobila ako učiteľka v Základnej škole sv. Don Bosca, do mája 2008 riaditeľka

Mestského kultúrneho strediska v Zlatých Moravciach, krátko pracovala vo firme svojho muža, od augusta 2008 riaditeľka cirkevnej Základnej školy sv. Don Bosca v Zlatých Moravciach. Absolvovala dva cykly v Ľudovej škole umenia. Pôsobí v speváckych zboroch, v roku 1990 spoluzakladateľka a vedúca speváckej zložky Folklórneho súboru Zlatňanka, v roku 1991 vedúca a zbormajsterka detského speváckeho zboru Nádej pri Základnej škole sv. Don Bosca, spoluorganizátorka koncertov, festivalov a pod.

Literatúra:

Kto je kto Marta Lazúrová ... / Tomáš Holúbek. In: Krajské nitrianske noviny. - Roč. 16, č. 17 (2007), s. 12.

Kultúra udržuje národné tradície : rozhovor s novovymenovanou riaditeľkou MsKS / J. Gáfríková. In: Tekovské noviny. - Roč. 13, č. 16 (2003), s. 2.

Predstavujeme riaditeľku MsKS. In: Tekovské noviny. - Roč. 13, č. 16 (2003), s. 2.

Riaditeľkou cirkevnej školy je Marta Lazúrová: budovu chce dostať do vlastníctva farnosti / Tomáš Holúbek. In: Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 17, č. 30 (2008), s. 4.

Rozhovor s Martou Lazúrovou / AZ. - Fotogr. 1. In: Tekovské noviny. - ISSN 1338-8800, Roč. XXVI, č. 5 (2016), s. 10-11.

388.

LECHMANOVÁ Mária, lektorka spevu, speváčka, nar. 1988. Študovala na bratislavskom konzervatóriu a na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre študuje učiteľstvo hudobno-dramatického umenia. Ako speváčka pôsobí na bratislavskej Novej scéne a ako lektorka spevu na nitrianskom konzervatóriu. Účinkovala v Plese upírov (UKF Nitra), v Bratislave hrá v predstaveniach Čajočky, Príbeh ulice, Princ a Večernica. Od roku 2012 je členkou zboru KatArs, ktorý pôsobí pri Súkromnej základnej umeleckej škole Ars studio v Nitre.

Literatúra:

Chlapi neplačú: rozhovor s Máriou Lechmanovou / A.S. - Fotogr. 4. In: Rendez-vous Fashion. - Zima (2013), s. 8-9.

KatArs: chceme spievať viac a viac! / Lenka Káčerová. - Fotogr. 9. In: Občas nečas. - ISSN 1338-1083, Roč. 18, č. 3 (2012), s. 32-34.

Mária Lechmanová: divadlo poskytuje únik z reality / Kristína Holá. - Fotogr. 1. In: Občas nečas. - ISSN 1338-1083, Roč. 20, č. 1 (2014), s. 23-24.

389.

LEIHEROVÁ Valéria, hudobná pedagogička. Študovala na Hudobnej akadémii v Bratislave, štátnu skúšku z klavíru zložila v Brne. Pôsobila na Mestskej hudobnej škole v Nitre, kde vyučovala sólový spev a hru na klavír, v rokoch 1944-1953 riaditeľka školy.

Literatúra:

Hudobný život v Nitre : (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra- : literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 179. - ISBN 80-967654-1-8.

65 rokov ZUŠ v Nitre / M. Hroncová. - Fotogr. 5. In: Nitra. - Roč. XIX, č. 9 (1994), s. 36-39.

390.

LENSKÝ Tibor, spevák populárnych piesní, nar. 26. 6. 1940, Vráble. Od malička spieval a hral na gitare. Spevácky talent prejavoval od žiackeho veku a od šestnástich rokoch účinkoval s nitrianskym orchestrom. V speváckej kariére pokračoval v Brne, od roku 1973 bol členom, neskôr manažérom Orchestra Gustava Broma. Čestný občan mesta Vráble.

Literatúra:

Čerešňová ulica a ulička Pérov v susedstve lúk / Jozef Trubíni. In: Vráble "Fidvár" - archeologické nálezisko európskeho významu : [príspevky k histórii mesta] / Jozef Batora ; Peter Tóth. - [1. vyd.]. - Bratislava : Mestský úrad, 2015. - S. 126-128. - ISBN 978-80-972181-9-5.

Když mi bylo 13. In: Sedmička (Praha). - 31.8.1973.

391.

LETŇANOVÁ Elena, klaviristka, pedagogička, nar. 23. 10. 1942, Bratislava. V rokoch 1962-1966 študovala na Vysokej škole múzických umení klavír u Rudolfa Macudzinského, 1966-1968 absolvovala postgraduálne štúdium klavíra na Hudobnej akadémii F. Chopina vo Varšave, v rokoch 1977-1983 študovala na Katedre vied o umení FF UK v Bratislave. V rokoch 1968-1970 pôsobila ako pedagogička klavírnej hry na Pedagogickej fakulte Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre. Koncertovala na domácich festivaloch, ale bohatú koncertnú činnosť mala najmä v zahraničí.

Literatúra:

Návraty a rekapitulácie / Elena Letňanová, Vladimír Čížik. In: Hudobný život. - Roč. 24, č. 18 (7.10.1992), s. 7.

392.

LEVASOVSKÝ Eliáš, ľudový umelec, gajdoš, nar. 26. 7. 1914. Pochádzal z Jedľových Kostolian. Na dôchodku žil v Zlatých Moravciach. Jeho gajdošský repertoár tvoril 31 piesní. Jeho brat Ján, žijúci v Lehôtke pri Novákoch, tiež hral na gajdách, zostala po ňom zvuková nahrávka.

Literatúra:

Gajdošská ľudová hudobná kultúra na Ponitří / Pavol Javor, Gabriela Javorová. In: Hudobný archív : zborník hudobnohistorických prác, prameňov a dokumentov. 11 / zostavil Emanuel Muntág. - 1. vyd. - Martin : Matica slovenská, 1990. - S. 169-182 + notová príloha v origináli, s. 183-189.

Inštrumentálny prejav gajdoša Eliáša Levasovského / Bernard Garaj. In: Hudobný archív : zborník hudobnohistorických prác, prameňov a dokumentov. 11 / zostavil Emanuel Muntág. - 1. vyd. - Martin : Matica slovenská, 1990. - S. 125-135 + notová príloha, s. 136-168.

Jedľové Kostofany : príroda, história, zvyky a obyčaje / [Darina Turčániová ; Dana Hubáčová, Iveta Kováčová]. - 1. vyd. - [Zlaté Moravce : KMP-A projekt VOCA, 1997]. - S. 154-156.

Gajdošské fašiangy / (jb). In: Nitriansky hlásnik plus. - Roč. III (VI), č. 6 (1996), s. 2.

393.

LEVÝŇ Alexander, amatérsky hudobný skladateľ, pedagóg, nar. 1894, Litva, zom. 1988, Nitra. Študoval prírodné vedy na univerzite vo Vilne, kde získal titul magistra fyzikálnych a matematických vied. Usadil sa v Nitre, kde pôsobil ako učiteľ na stredných školách. Popri svojej pedagogickej práci sa venoval svojmu obľúbenému záujmu, hudobnej tvorbe. Komponoval a upravoval piesne. Skladbám dal formu starších majstrov, a tak vznikli mazurky, suity, tance a ďalšie hudobné formy. Na svojej mandolíne zložil celý rad skladieb, ktoré vychádzajú z metodiky ľudovej litovskej hudby. Pri komponovaní basových partov mu pomáhal skladateľ B. Urbanec. Jeho skladby nahrali interpreti Eva Strelková, Peter Stoklas, Václav Konárek a ďalší a tiež interpretovali žiacke súbory na rôznych vystúpeniach. Zložil napr. *Litovskú rapsódiu*, suitu *Z Pomarského lesa*, *Vilenskú mazurku*, *Pochod mieru*, *Pieseň na rozlúčku*. Jeho piesne zazneli aj v mestskom rozhlase, napr. *Pieseň na rozlúčku*, *Vilenská mazurka*. Je autorom humoresky *Ach, tie ihličky*.

Literatúra:

Bodry starček / Čermáň, R. In: Život a kultúra mesta Nitra. - Roč. 10, č. 7 (1986), s. 22-23.

Hudobný večer z diel A. Levýňa / R. Čermáň. In: Život a kultúra mesta Nitra. - Roč. 11, č. 2 (1987), s. 31.

Skladateľ amatér. In: Život a kultúra mesta Nitra. - Roč. VIII, č. 2 (1984), s. 18.

Zomrel A. Levýň / /rč/. In: Život a kultúra mesta Nitra. - Roč. 12, č. 4 (1988), s. 46.

394.

LEXMAN Juraj, hudobný skladateľ, hudobný a filmový teoretik, režisér, pedagóg, nar. 19. 1. 1941, Bratislava. Absolvent nitrianskej hudobnej školy. V rokoch 1991-2009 bol vedeckým pracovníkom Ústavu hudobnej vedy Slovenskej akadémie vied v Bratislave. Z poverenia nitrianskeho biskupa Jána Pásztorá so spolupracovníkmi pripravil začiatkom 80. rokov príručku liturgických nápevov s názvom *Liturgický spevník I.*, ktoré vyšlo v Ríme až v roku 1990. Je autorom viacerých odborných publikácií (*Teória filmovej hudby*, 1981, *Hudobná dramaturgia filmovej a televíznej tvorby*, 1994, *Slovenská filmová hudba 1896-1996*, 1997 a i.), hudby viac než 120 filmom, hudby k scénickým programom SLUK-u, komornej hudby, piesní, autorom a režisérom hudobných dokumentárnych filmov a televíznych relácií.

Literatúra:

Hudobný život v Nitre : (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra - literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 179. - ISBN 80-967654-1-8.

395.

LIBA Peter, rektor emeritus, univerzitný profesor, literárny vedec, editor, bibliograf, kultúrny historik, nar. 27. 6. 1931, Klenov. Po ukončení štúdia slovenčiny a dejepisu na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave pracoval v Bibliografickom ústave Matice slovenskej. Roku 1973 prešiel na Pedagogickú fakultu v Nitre a roku 1991 sa stal jej dekanom. V rokoch 1993-1995 bol rektorom Vysokej školy pedagogickej v Nitre, v rokoch 1995-1999 rektorom Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre. Zaslúžil sa o založenie a rozvoj viacerých disciplín, oblastí a pracovísk slovenskej vedy. Venuje sa teórii literárnej komunikácie, textu, semiotike a folkloristike. Je autorom viacerých monografií z oblasti bibliografie, literatúry, kultúry a vzdelávania. Odborné a vedecké štúdie z výskumu teórie a dejín slovenskej bibliografie publikoval v Bibliografických zborníkoch Matice slovenskej. Autor diel *Kontexty populárnej literatúry* (1981), *Čitateľ a literárny proces* (1987), *Literatúra a folklor* (1991), *Odstredivé priestory literatúry* (1995), *Kultúrnosť vzdelávania* (1999), *Otvorené návraty* (2001) a i.

Literatúra:

- Encyklopédia slovenských spisovateľov. 1. zväzok : A-O / [napísal kolektív autorov pod vedením Karola Rosenbauma]. - 1. vyd. - Bratislava : Obzor, 1984. - S. 388-389.
- Historické a literárne reálie a personálie Nitry / Anton Pažitný. - 1. vyd. - Nitra : Dom Matice slovenskej, 2002. - S. 83-84. - ISBN 80-7090-652-9.
- Honorabilis I : Univerzita Konštantína Filozofa : (1992 - 2009). - 1. vyd. - Nitra : Univerzita Konštantína Filozofa, 2009. - S. 84-85. - ISBN 978-80-8094-577-0.
- Peter Liba - personálna bibliografia : pripravená pri príležitosti významného životného jubilea / Anna Kucianová. - Nitra : Univerzita Konštantína Filozofa, 2001. - 109 s. - ISBN 80-8050-414-8.
- Reálie a personálie Nitry / Anton Pažitný. - 1. vyd. - Nitra : Dom Matice slovenskej v Nitre, 2006. - S. 189. - ISBN 80-7090-805-X.
- Slovník slovenských spisovateľov / [spracoval kolektív autorov pod vedením Valéra Míkula]. - 1. vyd. - Praha : Libri, 1999. - S. 284. - ISBN 80-85983-56-7.
- Slovník slovenských spisovateľov 20. storočia / Augustín Maňovčík ... [et al.]. - Bratislava : Vydavateľstvo Spolku slovenských spisovateľov, 2001. - S. 289-290. - ISBN 80-8061-122-X.
- Slovník slovenských spisovateľov pre deti a mládež / [zostavovateľ Ondrej Sliacky a kolektív]. - 1. vyd. - Bratislava : Literárne informačné centrum, 2005. - S. 202-203. - ISBN 80-88878-97-7.

396.

LIESKOVSKÝ Andrej, hudobný skladateľ, nar. 22. 11. 1913, Hlohovec, zom. 18. 3. 1995, Bratislava. V rokoch 1928-1932 študoval na gymnáziu v Nitre. Na nitrianskej hudobnej škole získal základy v hre na hudobných nástrojoch i v hudobnej teórii. Už ako gymnazista v roku 1930 založil v Nitre džezový tanečný orchester Jazz Band, s ktorým často vystupoval. V Bratislave absolvoval klarinetnú triedu Mik. Pongrácza a skladbu súkromne u Z. Míkulu. Začal hrať na akordeóne a krátko na to aj účinkovať v rôznych poloprofesionálnych a profesionálnych hudobných telesách. V rokoch 1939-1950 bol úradníkom Ministerstva financií, potom redaktorom zábavnej a tanečnej hudby Československého rozhlasu v Bratislave. Hudobnej kompozícii sa začal venovať najmä po druhej svetovej vojne. Patril medzi priekopníkov slovenskej tanečnej hudby a mnohé z jeho skladieb sa stali evergreenmi. Zložil vyše 170 tanečných piesní, väčšina vyšla na gramoplatniach a hrali sa v rozhlase. Jeho piesne hrali nielen u nás, ale aj v zahraničí, zvlášť v Maďarsku, Bulharsku a Rumunsku. Na žiadosť amerických Slovákov ich vydali na gramoplatni v USA a mnohé vyšli aj v Sovietskom zväze. Striedavo žil v Bratislave a v Nitre, v posledných rokoch života sa usadil v Nitre. Najúspešnejšie skladby *Chodníček vyšliapaný*, *Hrá kapela*, *Veselé ráno*, *Náladová láska*, *Píš mi, dievča*, *Don Juan*, *Havana*, *Karolina*, *Kúzelník*, *Na dobrú noc*, *Na hojdačke*, *Nie som žiarlivá*, *Skryl sa mesiac*, *Modrý orgován*, *Spievam si, spievam*, *Až bude pokosená tráva*, *Nič krajšieho nepoznám*, *Len malú chvíľu*, *Vám o láske spievam*, *Múdrejší ustúpi*, *Raz si ku mne veľmi milý*, *Môj manžel* a i. V roku 1974 vyšla Opuse platňa s jeho pesničkami a v roku 2006 CD s názvom *Skryl sa mesiac*.

Literatúra:

- Československý hudební slovník osob a institucí. Svazek první : A-L. - 1. vyd. - Praha : Státní hudební vydavatelství, 1963. - S. 833.
- Encyklopédia Slovenska : [súhrn poznatkov o minulosti a prítomnosti Slovenska]. 3. zväzok : K-M, Kaán, Karol-mzda / [hlavná redakcia Oto Dub, Miloš Gosiorovský ... [et al.]] ; Oto Dub, Miloš Gosiorovský. - 1. vyd. - Bratislava : Veda, 1979. - S. 361.
- Súpis slovenských hudobní a literatúry o hudobníkoch / Juraj Potúček. - Bratislava : Nakladateľstvo Slovenskej akadémie vied a umení, 1952. - S. 155.
- Významné osobnosti Nitry : vydané pri príležitosti 750. výročia udelenia kráľovských mestských výsad Nitre 2. septembra 1248 / [zostavovateľ: Anton Pažitný ; foto: Koloman Zúrik, Ivan Kvapil, Gabriel Hupka]. - Nitra : Nitra : Mesto Nitra, Mestský úrad, 1998. - S. 88. - ISBN 80-967814-8-0.
- Až bude pokosená tráva a iné hity Andreja Lieskovského / Martin Jurčo. In: Nitra. - ISSN 1335-8375, Roč. 31, č. 7-8 (2006), s. 35, 36.
- Blahoželanie k životnému jubileu Andreja Lieskovského / -r-. In: Nitra. - Roč. 18, č. 12 (1993), s. 30.
- Jeho pesničky zľudovali / (st). - Fotogr. 1. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. XIII, č. 1 (1989), s. 20-21.
- Na posiedke so skladateľom A. Lieskovským / Ladislav Martinček. - Fotogr. 1. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. VIII, č. 1 (1984), s. 26.

397.

LIPKA - spevácky zbor vznikol pri Klube dôchodcov v Nitre - Dolných Krškanoch v roku 1999. Zakladateľkou a jeho predsedníčkou bola Mária Žitná, v roku 2002 jej miesto prevzala Helena Švecová. Dirigentkou a umeleckou vedúcou zboru bola 11 rokov Mgr. Margita Horáková, v súčasnosti zbor pracuje pod vedením dirigentky Mgr. Márie Mišunovej. Repertoár zboru tvoria piesne ľudové v spracovaní hudobných skladateľov, piesne hymnické a sakrálné. Zbor pravidelne účinkuje na rôznych kultúrno-spoločenských podujatiach, na festivaloch chrámovej hudby, na festivaloch a koncertoch pod záštitou MÚ a ÚNSK Nitra, pri slávnostných príležitostiach v kostoloch, na koncertoch medzinárodného festivalu speváckych zborov Zbory mestu a podobne. Okrem domácich vystúpení sa zbor zúčastnil aj na niekoľkých medzinárodných podujatiach vo Viedni, v Štokholme, v poľskom Rzeszowe a v Rige. Lipka získala viacero ocenení na rôznych súťažiach. V roku 2011 získala na súťaži Chrámové zbory v Topoľčanoch strieborné pásmo, ktoré v roku 2013 úspešne obhájila. Na 34. ročníku festivalu zborového spevu Viliama Figuša Bystrého v Banskej Bystrici v roku 2014 sa zbor umiestnil v striebornom pásme, na medzinárodnom festivale Cantate Deo v Rzeszove získal 3. miesto v kategórii miešaný zbor. V roku 2015 počas letného turné v Rige nahrali prvé CD v Kostole sv. Petra.

Literatúra:

Chrámová pieseň : 4. ročník prehliadky speváckych zborov Rímskokatolícky kostol Tesárske Mlyňany 7. október 2007 / [zostavila Ľudmila Struková]. - Nitra : Krajské osvetové stredisko, 2007. - 9 s.

Zbory mestu : 9. festival speváckych zborov venovaný Jozefovi Rosinskému : Nitra 24. - 26. november 2006 Kostol Ducha Svätého v Nitre ; [zostavila Ľudmila Bratová]. - [1. vyd.]. - Nitra : Mesto Nitra - Mestský úrad v Nitre, 2006. - S. [10].

Zbory mestu : XIII. festival speváckych zborov : pod záštitou primátora mesta Nitry Jozefa Dvonča : 23. - 24. novembra 2012 Kostol Ducha Svätého v Nitre ; [zostavila Ľudmila Bratová]. - [1. vyd.]. - Nitra : Mestský úrad, [2012]. - S. [7].

Lipka krstila svoje CD / (MP). - Fotogr. 1. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 25, č. 6 (2016), s. 13.

Lipka úspešná aj vo Viedni / (MP). In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 24, č. 3 (2015), s. 11.

Lipka úspešná v Poľsku / (MP). - Roč. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 24, č. 36 (2015), s. 12.

Noty im počas vystúpenia zobral vietor / - čuj - . - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIV, č. 3 (2005), s. 10.

Noty im počas vystúpenia zobral vietor / - čuj - . - Fotogr. In: Vrábeľské noviny. - Roč. XIV, č. 3 (2005), s. 10.

Spevácky zbor Lipka jubiluje / [autor] (HŠ). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 23, č. 47 (2014), s. 15.

Spevácky zbor Lipka odovzdáva radosť s piesňou pätnásť rokov / (sy). - Fotogr. 2. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXX, č. 9 (2015), s. 12.

Spevácky zbor Lipka úspešne reprezentoval Nitru na festivale v Poľsku / (S). - Fotogr. 1. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXX, č. 7-8 (2015), s.

398.

LITOBORSKÝ Bohumil, hudobník, vojenský kapelník, kapitán vo výslužbe, nar. 4. 10. 1882, Praha, zom. 11. (alebo 7.) 12. 1958, Trenčín. Vstúpil do armády a ako nadaný hudobník v rokoch 1897-1903 stal sa elévom vojenskej hudby v Krakove. Po šiestich rokoch odišiel do zálohy a účinkoval ako člen divadelných orchestrov v Olomouci, Záhrebe, Klagenfurte. V rokoch 1911-1912 bol členom Slovinskej filharmónie v Lubľane dirigovanej Václavom Talichom, 1912-1913 Českej filharmónie v Prahe, 1913-1914 orchestra Národného divadla. V rokoch I. svetovej vojny bol členom vojenského orchestra v Belehrade, od roku 1920 v hodnosti kapitána zastával funkciu dirigenta posádkovej hudby v Nitre, krátko v Jindřichovom Hradci. V roku 1927 bol preradený do zálohy a ako kapitán vo výslužbe prišiel opäť do Nitry. V rokoch 1929-1934 pôsobil ako riaditeľ a zároveň aj učiteľ Mestskej hudobnej školy v Nitre, na odpočinku žil v Trenčíne. V Nitre od roku 1922 usporadúval s vojenským orchestrom symfonické koncerty s náročným programom (Smetanova Vltava a Tábor, Čajkovského Slávnostná predohra 1812, Beethoven Egmont, Griegov Peer Gynt, Haydnova Symfónia G-dur, Saint-Saëns Danse Macabre). Patril k iniciátorom založenia mestskej hudobnej školy v Nitre. V rokoch 1929-1934 vyučoval hru na klavíri a spolu so svojimi kolegami vystupoval ako sólista na dychových nástrojoch (hoboj, klarinet) na rôznych verejných podujatiach.

Literatúra:

Československý hudební slovník osob a institucí. Svazek první : A-L. - 1. vyd. - Praha : Státní hudební vydavatelství, 1963. - S. 838.

Desiate výročie založenia mestskej hudobnej školy / - ý. In: Výročná zpráva: Mestská hudobná škola v Nitre 1938 - 39. - Nitra : Rišňovský, 1939. - S. 1- 8.

Hudobný život v Nitre : (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra - : literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 177. - ISBN 80-967654-1-8.

Hudobný život v Nitre v rokoch 1850-1950 : diplomová práca napísaná na Katedre hudobného umenia PF KU pod vedením Zuzany Zahradníkovéj / Zuzana Juricová. - Ružomberok : [s.n.], 2006. - S. 34-36.

Slovenský biografický slovník : (od roku 833 do roku 1990). 3. zväzok : K-L ; [hlavná redakcia Vladimír Mináč...[et al.]]. - 1. vyd. - Martin : Matica slovenská, 1989. - S. 418.

Významné osobnosti Nitry : vydané pri príležitosti 750. výročia udelenia kráľovských mestských výsad Nitry 2. septembra 1248 / [zostavovateľ: Anton Pažitný ; foto: Koloman Zúrik, Ivan Kvapil, Gabriel Hupka]. - Nitra ; Nitra : Mesto Nitra, Mestský úrad, 1998. - S. 88-89. - ISBN 80-967814-8-0.

Z hudobného života Nitry v minulosti a súčasnosti / Helena Stančeková, Richard Rybarič. In : Kapitoly z dejín Nitry : sborník štúdií k 1100. výročiu príchodu Cyrila a Metoda / Jozef Lajoš. - Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1963. - S. 21, 24, 26.

Polstoročie hudobnej školy / Eva Kučerová. - Fotogr. 2. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. III, č. 12 (1979), s. 15-17.

65 rokov ZUŠ v Nitre / M. Hroncová. - Fotogr. 5. In: Nitra. - Roč. XIX, č. 9 (1994), s. 36-39.

399.

LO PRETE Adam, spevák - rapper, nar. 10. 12. 1985, Šaľa. Už ako 15-ročný založil s kamarátom Rudom Vanyom skupinu Modrá žiara. V roku 2004 nahral a vydal CD s názvom *Modrá žiara*, na ktorom je osem skladieb, z nich jedna v talianskom jazyku.

Literatúra:

Rapper Adam Lo Prete : Šaľan s talianskymi koreňmi / -LT-. In: Slovo Šaľanov. - ISSN 1336-4073, Roč. 9, č. 10 (2004), s. 36.

400.

LOVÁSZ Irén, maďarská speváčka, zberateľka ľudových piesní, folkloristka, vysokoškolská pedagogička, nar. 11. 4. 1962, Karcag (Maďarsko). Ako zberateľka ľudových piesní niekoľkokrát navštívila aj Podzoborské obce - Ladice, Štitáre, Žirany, Host'ová, Koliňany. Vydala albumy *Világfa, Tři hlasy - Three Voices, Égi Hang* a i.

Literatúra:

A magyar népdal igazi örömforrás: Lovász Irén a Zoboralján is gyűjtött népdalokat / Neszméri Tünde - Fotogr. 2. In: Szabad Újság. - Év. XXII, sz. 1 (2016), s. 3-5.

401.

LUKÁČ Emil Boleslav, básnik, redaktor, prekladateľ, nar. 1. 11. 1900, Hodruša-Hámre, zom. 14. 9. 1979 Bratislava. V roku 1918 vojak 14. honvédskeho pluku v Nitre. Študoval na gymnáziu v Banskej Štiavnici, teológiu v Bratislave, dva roky pobudol v Paríži na Sorbonne a v Lipsku. Ako kaplán pôsobil na viacerých miestach, bol tajomníkom Ev. generálnej cirkvi pre odbor mládeže, 1926-1936 profesor na Hudobnej a dramatickej škole, 1933-1947 na dievčenskom gymnáziu, 1947-1950 prednostom odboru na Povereníctve školstva a osvety, 1950-1955 pracovníkom Slovenského múzea, do 1965 korektorom Západoslovenských tlačiarň v Bratislave. Popredný predstaviteľ mladej slovenskej poézie po roku 1918. Autor viacerých básnických zbierok (*Dunaj a Seina*, 1925; *Hymny k sláve Hosudarovej*, 1926; *Križovatky*, 1929; *Spev vlkov a iné básne*, 1929; *Elixír*, 1934; *Parížske romance*, 1969 atď.) a prekladov z francúzskej a maďarskej literatúry. Jeho texty zhudobnil F. Babušek, zbor *Slovenská zem*; A. Moyzes *Santa Helena* (Ruppeldt, Zbierka slov. muž. zborov IV), je autorom libreta k opere *Detvan* od V. Figuša-Bystrého (prem. 1928 v SND, Bratislava 1928), napísal texty duchovných piesní v *Príd. nových piesní .. k Zpěvníku* (č. 42, 46). Napísal štúdiu *Na okraj maď. prekladu Transciových Piesní duch*. (Tran. sborník. L. Mikuláš 1936), *Význam umenia pre národ* (Tvorba I. 1940/41, č. 9).

Literatúra:

Československý hudební slovník osob a institucí. Svazek druhý : M-Ž. - 1. vyd. - Praha : Státní hudební vydavatelství, 1965. - S. 1064. Encyklopédia slovenských spisovateľov. 1. zväzok : A-O / [napísal kolektív autorov pod vedením Karola Rosenbauma]. - 1. vyd. - Bratislava : Obzor, 1984. - S. 394-396.

Slovenský biografický slovník : (od roku 833 do roku 1990). 3. zväzok : K-L ; [hlavná redakcia Vladimír Mináč ... [et al.]]. - 1. vyd. - Martin : Matica slovenská, 1989. - S. 437-439.

Slovník slovenských spisovateľov 20. storočia / Augustín Maťovčík ... [et al.]. - Bratislava : Vydavateľstvo Spolku slovenských spisovateľov, 2001. - S. 292-293. - ISBN 80-8061-122-X.

402.

LUKNIŠ Karol, ľudový maliar, huslista, výrobca huslí, nar. 6. 1. 1911, Zlatno, zom. 29. 12. 1988, Lučenec. Ľudovú školu vychodil v Zlatne, meštianku v Komárne. Po ukončení základnej vojenskej služby absolvoval policajnú školu. Ako žandár pôsobil v Považskej Bystrici, Starej Lubovni a v Námestove. V roku 1955 zmenil povolanie a presťahoval sa do Lučenca. Vyštudoval Stavebnú priemyselnú školu v Lučenci a pracoval v stavebníctve. Od mladosti sa venoval výrobe hudobných nástrojov. Prvé husle z javora zhotovil ako 13-ročný a naučil sa na nich hrať. Celkovo vyhotovil asi 70 nástrojov huslí a viol. Zúčastňoval sa na výstavách a súťažiach výrobcov hudobných nástrojov a získal viacero prestížnych ocenení za vynikajúcu husliarsku prácu. Jeho husle nájdeme aj v Slovenskom národnom múzeu v Bratislave a v Literárnom a hudobnom múzeu v Banskej Bystrici. Okrem toho bol aj nadaným maliarom-samoukom. Maľoval hlavne krajinky, prírodné úkazy a útvary, zrúcaniny slovenských hradov. Svoje diela s úspechom prezentoval na výstavách ľudových umelcov. Pri príležitosti storočnice usporiadalo Osvetové stredisko v Lučenci reprezentačnú výstavu jeho obrazov. Bol odmenený cenou dr. L. Lenga.

Literatúra:

Naše osobnosti : poznávajme osobnosti Novohradu ; zostavila Zora Nagyová. - [1. vyd.]. - Lučenec : Novohradská knižnica, 2013. - S. 46. - ISBN 978-80-85142-74-7.

Zlatno v náručí hôr : z histórie a života obce / Emil Benčík. - 1. vyd. - Zlatno : Obecný úrad Zlatno, 2014. - S. 163-164. - ISBN 978-80-971481-2-6.

403.

LUPTÁK Ján, vysokoškolský pedagóg. Pôsobil ako odborný asistent na Katedre hudobnej výchovy Pedagogického inštitútu v Nitre. Popri pedagogickej činnosti v rokoch 1964-1969 viedol miešaný študentský spevácky zbor, ktorý pôsobil pri Katedre hudobnej výchovy Pedagogického inštitútu v Nitre. So speváckym zborom dosiahol viaceré úspechy na rôznych súťažiach.

Literatúra:

Hudobný život v Nitre : (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra - literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 181. - ISBN 80-967654-1-8.

404.

LÚČ - miešaný spevácky súbor založila Eva Jančíková v roku 1996 v Lužiankach. Skupina nadšencov pre spev na čele s vedúcou a organizátorkou v jednej osobe Evou Jančíkovou sa rýchlo udomácnila svojimi vystúpeniami doma i v okolí. Prvým harmonikárom súboru bol Ing. Marián Vrabc, druhým Jaroslav Broďani, ktorého na husliach sprevádzal jeho syn Peter. V súčasnosti má súbor 16 členov a na harmonike ich sprevádza Andrej Turan. Vedúcou a choreografkou súboru je

Mária Kucháriková. Folklórny súbor počas svojej 20-ročnej činnosti navštívil Rumunsko, niekoľkokrát Maďarsko a nespočetnekrát okolité obce, kde reprezentuje obec Lužianky.

Literatúra:

Je tu už 20- rokov / Milan Cabánek. - Fotogr. 6. In: Lužianske novinky. - ISSN 1338-9017, Roč. XIX, č. 4 (2016), s. 8-9.

Lúč fašiangoval. In: Nitrianske noviny. - Roč. VII, č. 9 (1998), s. 13.

Skupina Lúč bola v Rumunsku / Eva Jančíková. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. VI, č. 24 (1997), s. 3.

405.

EUDOVÁ HUDBA SPOD ZOBORA - súbor vznikol v roku 2005. Súbor tvoria študenti Katedry etnológie a etnomuzikológie Filozofickej fakulty Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre. Umelecký vedúci Marián Járek so študentmi spracováva hudobný a tanečný folklór z rôznych regiónov Slovenska, keďže členovia súboru pochádzajú aj z iných regiónov.

Literatúra:

Nitrianski folkloristi uspeli v Poľsku. / Ľuboslava Štofková. In: Nitrianske noviny. - Roč. 15, č. 24 (2006), s. 17.

406.

MACUDZIŇSKA-HALMOŠOVÁ Silvia, klaviristka, nar. 11. 11.1906, Mojmírovce, zom. 30. 7. 1997, Bratislava. Hudobné základy získala u otca, ktorý bol učiteľom i organistom, v rokoch 1920-1924 študovala na Hudobnej škole pre Slovensko v Bratislave u prof. M. Ruppeltda a J. Strelca, 1924-1926 na Konzervatóriu v Brne, 1926-1929 na majstrovskej škole Konzervatória v Prahe u V. Kurza. Po skončení štúdií vystupovala ako sólistka a vynikala ako klavírna sprevádzачka. Spolupracovala s huslistom M. Jelinkom, roku 1930 vytvorila klavírne duo s budúcim manželom Rudolfom Macudzinským. V rokoch 1933-1934 súčasne pôsobila ako klaviristka v Rádiožurnále, 1945-1948 učiteľka na Hudobnej škole, 1948-1952 externá učiteľka na Štátnom konzervatóriu v Bratislave. Patrila k zakladateľskej generácii moderného slovenského interpretačného umenia. Ako sólistka interpretovala najmä diela romantikov. Sprevádzala takmer všetkých slovenských koncertných umelcov a spevákov, napr. P. Dvorského, M. Hajóssyovú a S. Kopčáka. S manželom koncertovali na domácich pódioch i v zahraničí: v Budapešti, Grazi, Sofii, Marseille, Barcelone, na Mallorke, vo Weimare, v Lipsku, Drážd'anoch, bývalom ZSSR, západnom Nemecku a v Poľsku. Svojou umeleckou úrovňou inšpirovali slovenských hudobných skladateľov na pôvodnú tvorbu alebo úpravy pre toto obsadenie (J. Cikker: Slovenská suita, A. Moyzesa: Jazzová sonáta) a rozhlasovými nahrávkami prispeli k propagácii slovenskej klavírnej tvorby. Od roku 1960 absolvovala vyše 50 koncertov ako stála partnerka pražského Dvořákovho kvarteta, vystupovala aj s Českou filharmóniou. V roku 1975 sa zúčastnila na Čajkovského súťaži v Moskve, 1976 na Erkelovej súťaži v Budapešti. Od roku 1955 bola členkou tvorivej komisie koncertných umelcov vo Zväze slovenských skladateľov. Ako členka klavírneho dua ocenená Cenou F. Kafendu.

Literatúra:

Československý hudební slovník osob a institucí. Svazek druhý : M-Ž. - 1. vyd. - Praha : Státní hudební vydavatelství, 1965. - S. 20-21.

Encyklopédia Slovenska : [súhrn poznatkov o minulosti a prítomnosti Slovenska]. 3. zväzok : K-M, Kaán, Karol-mzda / [hlavná redakcia Oto Dub, Miloš Gosiorovský ... [et al.]] ; Oto Dub, Miloš Gosiorovský. - 1. vyd. - Bratislava : Veda, 1979. - S. 439.

Lexikón slovenských žien ; [zodpovedný redaktor Augustín Maťovčík, hlavné autorky a odborná redakcia Ľudmila Ďuranová, Anna Šourková, Alena Tábovecká]. - Martin : Slovenská národná knižnica, 2003. - S. 151-152. - ISBN 80-89023-30-4.

Súpis slovenských hudobní a literatúry o hudobníkoch / Juraj Potúček. - Bratislava : Nakladateľstvo Slovenskej akadémie vied a umení, 1952. - S. 160.

Umrela Sylvia Macudziňská / Pavol Takáč. In: Mojmírovčan. - Roč. 3, č. 10 (1997), s. 3.

407.

MADARI Juraj, hudobník, huslista. Rodák z Nitry. Syn známeho nitrianskeho hudobníka Štefana Madariho. Študoval na Konzervatóriu v Bratislave, v triede prof. Š. Gyöpösa, bol poslucháčom Musikhochschole Viedeň, Vysokej školy múzických umení v Bratislave a Janáčkovej akadémie múzických umení v Brne. Zúčastnil sa na medzinárodnej Kociánovej husľovej súťaži v Ústi nad Orlicí, na celoslovenskej súťaži v komornej hre s klavírnym triom získal cenu Ministerstva kultúry a diplom a cenu Slovenskej filharmónie. Účinkoval na husliach aj ako sólista so speváckym zborom Cantantína vo Švajčiarsku a s komorným orchestrom súboru Technik v Anglicku. Na koncerte v Nitrianskej štátnej galérii dňa 24. januára 1995 predniesol skladby R. Korsakova Čmeliak a Variácie na Gorellioho tému G. Tartaniho a F. Kreislera.

Literatúra:

Keď znie fenomenálna hudba / - R -. - Fotogr. 1. In: Nitra. - Roč. XIX, č. 3 (1995), s. 26-27.

Koncerty mladých talentov / L.T. - Fotogr. 2. In: Nitra. - Roč. XXV, č. 2 (2001), s. 26-27.

408.

MADARI Štefan, huslista, hudobný pedagóg. Pôsobí ako pedagóg hry na husliach na Základnej umeleckej škole v Nitre a na Súkromnom konzervatóriu Dezidera Kardoša v Topoľčanoch. Pôsobil v žilinskom mestskom kvartete a spolupracoval s hudobným skladateľom Bartolomejom Urbancom. Založil a viedol viaceré hudobné telesá, v ktorých aj účinkoval. V Nitre založil Detský komorný súbor, neskôr Detský komorný orchester pri bývalej Ľudovej škole umenia, v roku 1978 bol zakladajúcim členom Nitrianskeho kvarteta, založil a bol vedúcim Komorného orchestra Nitra. V roku 1989 založil, vedie a je umeleckým vedúcim nitrianskeho mestského komorného telesa Collegium cantorum a vedie aj komorný orchester St. Cecílie.

Literatúra:

Barokové sláčiky / (šm). In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXX, č. 6 (2005), s. 27.

Piata koncertná sezóna Collegium cantorum / Silvia Struhárová. - Fotogr. 1. In: Nitra. - Roč. XXII, č. 7 (1998), s. 24-26.

Snívame o profesionálnom súbore / Silvia Struhárová. - Fotogr. 1. In: Nitra. - Roč. XXV, č. 10 (2001), s. 26-27.

409.

MADARIOVÁ Helena, pedagogička, riaditeľka a zriaďovateľka Súkromného konzervatória a Súkromnej základnej umeleckej školy v Nitre. Študovala na Pedagogickej fakulte v Nitre, odbor hudobná výchova a matematika. Pracovala ako pedagóg tanca na Ľudovej škole umenia v Nitre. Popri zamestnaní študovala francúzštinu a zároveň navštevovala hodiny tanca u Eleny Žitňanovej v Bratislave a absolvovala doplnkové pedagogické štúdium pre učiteľov tanečných odborov. Odbornú kvalifikáciu získala na Akadémii múzických umení v Prahe u profesorky Oľgy Páskovej. V spolupráci s Oľgou Saxovou pripravili projekt v podobe celovečerného baletu Luskáčik a o rok neskôr balet Šípková Ruženka.

Literatúra:

Helena Madariová. - Fotogr. 1. In: Rendez-vous news. - Január (2012), s. 5.

Helena Madariová: Splnila som si veľký sen / Renáta Chosraviová. - Fotogr. In: MY = schránkové nitrianske noviny, Roč. 2/13, č. 21 (2006), s. 2.

Hudobný darček umelcov / Slavomíra Ďurišová. - Fotogr. In: Vrábeľské noviny. - Roč. XV, č. 1 (2006), s. 12.

Jeseň s prívlastkom hudobná / (syn). - Fotogr. 3. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXII, č. 11 (2007), s. 9.

Koncert pedagógov / G. Langerová. - Fotogr. In: Vrábeľské noviny. - Roč. XIV, č. 26 (2005), s. 9.

V Nitre vznikne ďalšia umelecká škola / - str -. In: Nitrianske noviny. - Roč. XI, č. 36 (2002), s. 1.

410.

MADARIOVÁ Katarína, violončelistka. Rodáčka z Nitry. Študovala na Janáčkovej akadémii múzických umení v Brne. Držiteľka viacerých medzinárodných ocenení. V roku 1999 vystúpila spoločne s Medzinárodným mládežníckym koncertom pod vedením Konstantina Ilevského na festivale Cithara aediculae v Nitre.

Literatúra:

Koncerty mladých talentov / L.T. - Fotogr. 2. In: Nitra. - Roč. XXV, č. 2 (2001), s. 26-27.

Potlesk pre Katarínu Madariovú. - Fotogr. 1. In: Nitra. - Roč. 23, č. 12 (1999), s. 26.

411.

MAGDOLEN Viktor, operný spevák, rozhlasový režisér, nar. 9. 9. 1920, Chynorany. Vyrástol vo Veľkých Janíkovciach, gymnázium ukončil v Nitre. Štúdium práva na Slovenskej univerzite v Bratislave prerušil odchodom za hranice, kde študoval hudbu a spev najskôr vo Viedni a potom v Paríži. Žije v Mníchove, kde po ukončení štúdia pôsobil ako regenschori chrámu sv. Štefana a ako rozhlasový režisér v mníchovskom RFE a v americkom rozhlase Rádio slobodná Európa (RFE). Od roku 2003 je čestným občanom obce Chynorany.

Literatúra:

Janíkovský kostol jubiluje (1397-1997) / Štefan Milo. - [1. vyd.]. - Nitra : Nitra print, 1997. - S. 53-55. - ISBN 80-967657-0-1.

Zaslúžil sa o cirkevnú hudbu: Viktor Magdolen 80-ročný / Imrich Kružliak. In: Slovenské zahraničie. - Roč. 5, č. 9 (2000), s. 21.

412.

MACHÁČKOVÁ Eliška, speváčka (soprán), nar. 24. 7. 1960, Zlaté Moravce. Roku 1981 absolvovala štúdium spevu na Konzervatóriu v Bratislave (I. Černecká). Od 1981 sólistka spevohry Novej scény v Bratislave.

Literatúra:

Encyklopédia dramatických umení Slovenska. 2 : M-Ž / zostavili Richard Blech...[et al.]. - 1. vyd. - Bratislava : Veda, 1990. - S. 20.

413.

MACHOVICH Johan, učiteľ, hudobník, organista, nar. 1799, zom. 1879. Súčasník ThDr. Jozefa Dlhovského. Člen Slovenského učeného tovarišstva.

Literatúra:

Topoľčianky : rozprávanie / Pavol Hudík. - Bratislava : Sprint dva, 2010. - S. 186. - ISBN 978-80-89393-27-5.

414.

MALATINEC Emil, pedagóg, odborný asistent, zbormajster, nar. 2. 3. 1947, Nové Zámky, zom. december 2010, Nitra. Po maturite pracoval v podniku Bioveta Nitra. Po štúdiách spevu v Žiline a dirigovanie zboru v Bratislave od roku 1994 pôsobil ako pedagóg, odborný asistent na Katedre hudobnej výchovy Pedagogickej fakulty Univerzity Konštantína Filozofa, v rokoch 1993-1999 na Gymnáziu sv. Cyrila a Metoda v Nitre. V roku 1982 založil pri Vysoké škole poľnohospodárskej v Nitre miešaný spevácky zbor Cantantína, viedol Komorný mužský spevácky zbor pri Pedagogickej fakulte v Nitre. V Šuranoch založil spevácky zbor Cantata.

Literatúra:

20 rokov Spojenej katolíckej školy. - [1. vyd.]. - Nitra : Spojená katolícka škola, 2011. - S. 23.

Hudobný život v Nitre : (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra- : literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 182. - ISBN 80-967654-1-8.

K dejinám zborového spevu na Slovensku 5 / Sprac. Tibor Sedlický. - Banská Bystrica : Univerzita Mateja Bela v BB, 2000. - S. 61-62.

Chrámový koncert / - ed -. In: Vrábeľské regionálne noviny. - Roč. XI, č. 28 (2002), s. 1.

Pátranie po zabudnutých skladateľoch mesta Nitry / - os -. - Fotogr. 2. In: Nitra. - Roč. XXIII, č. 4 (1999), s. 24-25.

415.

MALOVEC Jozef, hudobný skladateľ, nar. 24. 3. 1933, Hurbanovo, zom. 7. 10.1998, Bratislava. Študoval na gymnáziu v Nitre a súčasne súkromne harmóniu, kontrapunkt a hudobné formy u J. Zimmera na hudobnej škole. Štúdium na Konzervatóriu v Bratislave absolvoval v triede klaviristky prof. Alici Saubererovej-Nitrayovej. V rokoch 1952-1954 kompozíciu študoval na Vysoké škole múzických umení v Bratislave u A. Moyzesa, 1954-1957 na Akadémii múzických umení v Prahe u J. Řídkého a V. Sommera. V rokoch 1957-1981 pôsobil ako redaktor a dramaturg v Československom rozhlas v Bratislave, 1977-1981 redaktor Elektroakustického štúdia Československého rozhlasu v Bratislave. Patril k významným osobnostiam slovenskej Novej hudby, komponoval elektroakustickú hudbu, vytvoril symfónie, filmovú a scénickú hudbu, hudbu k poézii a celý rad šansónov. Získal viacero ocenení, Cenu Zväzu slovenských skladateľov, Cenu mesta Piešťany, Cenu československej hudobnej kritiky za skladbu Ortogenesis a i.

Dielo: (výber): Predohra pre orchester (1957); Dve časti pre komorný orchester (1963); Kryptogram I (1965); Koncertná hudba (1967); Divertimento pre dychové kvinteto (1976); Poéma pre husle (1977); Hudba pre bas a orchester (1977); Bagately pre sláčikové kvarteto (1977); Komorná symfónia (1980); Epigramy pre husle a gitaru (1984); Partita (1986); Dve duchovné piesne na staré latinské texty (1989); Letné prelúdiá (1990); *elektronické kompozície:* Orthogenesis (1966); Punctum alfa (1967); Tmel (1968); Tabu (1969); Theorema (1970); B-A-C-H (1975); Záhrada radosti (1981); *scénická hudba:* Don Juan (Molière, českoslov. rozhlas - 25.7.1965 o 20,00 hod.); Kde hvízdajú drozdy; Morčatá; Neslobodný Jeruzalem; Posledný most; Skúška dospelosti; Ujo Váňa; *šansóny:* Bratislavské mambo, Bájka, Hviezda nad nami. *Diskografia :* Dve časti pre komorný orchester (Supraphon, 1965); Kryptogram 1 (Supraphon, 1992); Malá komorná hudba (OPUS, 1979); Meditazioni notturni e coda (OPUS, 1979); Poéma in memoriam D. Šostakoviča (OPUS, 1979); Hudba pre bas a komorný orchester (OPUS, 1979); Koncertná hudba (OPUS); Orthogenesis (CD 1992); Theorema (CD, 1992); Päť národných piesní (OPUS); Balada (OPUS); Sláčikové kvarteto č. 4 (CD, 1993); Symfónia č. 2 (CD, 1993); Komorná symfónia (CD, 1995); Sláčikové kvarteto č. 5 "Symetrická hudba" (CD 1998).

Literatúra:

Československý hudební slovník osob a institucí. Svazek druhý : M-Ž. - 1. vyd. - Praha : Státní hudební vydavatelství, 1965. - S. 37.

Encyklopédia dramatických umení Slovenska. 2 : M-Ž / zostavili Richard Blech...[et al.]. - 1. vyd. - Bratislava : Veda, 1990. - S. 29.

Encyklopédia Slovenska : [súhrn poznatkov o minulosti a prítomnosti Slovenska]. 3. zväzok : K-M, Kaán, Karol-mzda / [hlavná redakcia Oto Dub, Miloš Gosiorovský ... [et al.]] ; Oto Dub, Miloš Gosiorovský. - 1. vyd. - Bratislava : Veda, 1979. - S. 484.

Hudobný život v Nitre : (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra- : literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 179, 191-192. - ISBN 80-967654-1-8.

Jozef Malovec / [Jarmila Sýkorová ; Katarína Lakotová ; anglický preklad Elena Podracká]. - [1. vyd.]. - Bratislava : Hudobné informačné stredisko Slovenského hudobného fondu, [1992]. - [10 s.].

Kde som prežil mladé roky... / Jozef Malovec. In: Nitra, naša Nitra- : literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, 1998. - S. 204-205. - ISBN 80-967654-1-8.

100 slovenských skladateľov / [editori: Marián Jurík, Peter Zagar]. - Bratislava : Národné hudobné centrum, 1998. - S. 178-181. - ISBN 80-967799-6-6.

Mesto Nitra žije bohatou hudobnou kultúrou / Drahomíra Pechočiaková. In: Nitra. - Roč. XVII, č. 4 (1993), s. 26-27.

Návraty Malovca do Nitry / Andrej Zábredský. - Fotogr. 1. In: Nitra. - Roč. XIX, č. 8 (1994), s. 26-28.

Polstoročie hudobnej školy / Eva Kučerová. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. III, č. 12 (1979), s. 15-17.

Slávnostný koncert k životnému jubileu hudobného skladateľa Jozefa Malovca / Andrej Zábredský. - Fotogr. 1. In: Nitra. - Roč. XVII, č. 5 (1993), s. 39-40.

Večer s hudobným skladateľom / Andrej Zábredský. In: Oblastné nitrianske noviny. - Roč. 3, č. 21 (1994), s. 5.

416.

MANKOVECKÝ Peter, režisér, skladateľ, pedagóg, herec, nar. 16. 2. 1968, Zlaté Moravce, zom. 2. 5. 2013, Bratislava. Vyrastal v Zlatých Moravciach. Vyštudoval herectvo na Vysoké škole múzických umení v Bratislave. Tri sezóny pôsobil v divadle v Martine, od roku 1995 pôsobil ako umelec v slobodnom povolaní. Bol tiež doktorandom, pedagógom hereckej tvorby a neskôr vedúcim katedry herectva na Divadelnej fakulte Vysoké školy múzických umení v Bratislave. Komponoval hudbu k divadelným predstaveniam a filmom. Pre Činohru Slovenského národného divadla skomponoval hudbu k 53 inscenáciám. Hudbu napísal aj k vyše 80 hrám pre slovenské, české a ďalšie zahraničné divadlá. Spolupracoval aj s Divadlom Andreja Bagara v Nitre, kde režíroval Testosterón, Okuliare Eltona Johna robil hudbu k predstaveniam Všetko za národ, Statky zmätky, Šoumeni a mnohým ďalším. Zložil hudbu aj k rozhlasovej adaptácii Pána prsteňov.

Literatúra:

Slovenská vlastiveda : Nitrianska župa. 4 / Drahoslav Machala. - 1. vyd. - Martin : Matica slovenská, 2012. - S. 252. - ISBN 978-80-8128-058-0.

Mankovecký je bývalý Zlatomoravčan / Silvia Struhárová. In: Nitrianske noviny. - Roč. 13, č. 16 (2004), s. 7.

Mankovecký je bývalý Zlatomoravčan / Silvia Struhárová. - Fotogr. In: Vrabeľské regionálne noviny. - Roč. XIII, č. 16 (2004), s. 7.

Mankovecký sa vracia "oživovať" svoju starú kapelu / Miroslava Direrová. In: Nitrianske noviny. - Roč. 16, č. 14 (2007), s. 10.

Muzikantská vnímavosť : hovoríme s hercom a režisérom Petrom Mankoveckým / Iveta Bognárová. In: Pravda. - Roč. 8, č. 243 (21. 10. 1998), s. 17.

Rozlúčili sa s Petrom Mankoveckým / (TASR/ČE). - Fotogr. 1. In: My Nitrianske noviny, ISSN 1335-8375, Roč. 22, č. 19 (2013), s. 11.

Skladá aj hudbu k filmom / - sd' -. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. 15, č. 16 (2006), s. 21.

MANTINELS pozri Gréta a Mantinels

417.

MARKO Valent, učiteľ, organista, vedúci speváckych zborov, dirigent, nar. 3. 3. 1908, Chynorany, zom. 15. 12. 1989, Košice, poch. Horná Žďaňa. Vyštudoval učiteľský ústav v Leviciach a celý život pôsobil ako dedinský učiteľ v rokoch 1927-1938 a 1945-1950 v Hornej Žďani, 1938-1945 v Hostiach, 1950-1956 v Jánovej Lehote, 1956-1960 v Bartošovej Lehotke a napokon do roku 1973 v Prestavíkoch. Na dôchodku žil u svojho syna v Košiciach. Popri pedagogickej práci pripravoval umelecké programy so školskou mládežou, nacvičoval divadelné predstavenia, hral v kostole na organe, viedol chrámové spevácke zbory, aktívne účinkoval v učiteľskom speváckom zbore. Zakladal rôzne hudobné telesá a vychovával pre ne hráčov na potrebné nástroje. V Hostí intenzívne pracoval s miestnou dychovou hudbou, ktorá sa jeho pričinením vypracovala na hudobné teleso celoslovenského formátu. Pre dychovú hudbu z Hostí skomponoval smútočný pochod „*Nad svojím hrobom*“. Organizačne podchytil dedinskú mládež, na pôžičku z banky zakúpil všetky potrebné hudobné nástroje, bol hudobným pedagógom na jednotlivé dychové nástroje a zároveň aj dirigentom.

Literatúra:

Sto rokov dychovej hudby v Hostiach : 1897 - 1997 / [podľa kroník, spomienok a rozprávania spísal Emil Borčín]. - Bratislava : PRESSTO, 1997. - [16] s.

418.

MAŤO Michal (vl. m. Matyó, pseud. Maťo M. Nitriansky), hudobný skladateľ, nar. 12. 9. 1901, Nitra, zom. 2. 5. 1976, Bratislava. V rokoch 1945-1949 študoval hudobnú vedu na Univerzite Komenského v Bratislave. Pôsobil ako džokej, kolportér, hudobný skladateľ v Bratislave. Venoval sa tvorbe populárnych a estrádnych skladieb. Vydal diela *Ja ti už neverím* (Bratislava, 1937, fox, text J. Pelikán a O. Kaušitz); *Ja som dievča mladé* (Bratislava, 1939, fox, text J. Elen); *Vianočná pieseň* (Slovák, 20, 1938, č. 293, s. 17; text L. Hohoš); *Vyšla žiarna hviezda* (Katolícke noviny, 65, 1950, č. 51-52, s. 5; pieseň, klavír 2-ručne); v rukopise: *Mám rád len teba* (tango, 1950, text s J. Evjárom); *Spi dobre, moja milá* (valčík, 1950, text J. Evják); *Melódia bez slov* (tango, 1952).

Literatúra:

Československý hudební slovník osob a institucí. Svazek druhý : M-Ž. - 1. vyd. - Praha : Státní hudební vydavatelství, 1965. - S. 68.

Slovenský biografický slovník : (od roku 833 do roku 1990). 4. zväzok : M-Q ; [zodpovedný redaktor Augustín Maňovčík]. - 1. vyd. - Martin : Matica slovenská, 1990. - S. 112. - ISBN 80-7090-070-9.

Súpis slovenských hudobní a literatúry o hudobníkoch / Juraj Potúček. - Bratislava : Nakladateľstvo Slovenskej akadémie vied a umení, 1952. - S. 167.

Významné osobnosti Nitry : vydané pri príležitosti 750. výročia udelenia kráľovských mestských výsad Nitre 2. septembra 1248 / [zostavovateľ: Anton Pažitný ; foto: Koloman Zúrik, Ivan Kvapil, Gabriel Hupka]. - Nitra ; Nitra : Mesto Nitra, Mestský úrad, 1998. - S. 176. - ISBN 80-967814-8-0.

419.

MÁČIKOVÁ Lenka, operná speváčka, nar. 4. 6. 1981, Šaľa. Absolvovala Štátne konzervatórium v Bratislave ako najlepší absolvent školy. Študovala na Vysokej škole múzických umení v Bratislave u prof. Mgr. Zlatici Livorovej. Na speváckych súťažiach obsadila popredné miesta. Pôsobila v Slovenskom národnom divadle v Bratislave (Barbarina vo Figarovej svadbe), v pražskom Stavovskom divadle (Zerlina v Don Giovanni), v Brne (Pamina v Čarovnej flaute) a na operných scénach v Taliansku, Francúzsku, v Poľsku a i.

Literatúra:

"Aby bola raz aj Šaľa na mňa pyšná" : Túžba Lenky Máčíkovej: / Lea Tóthová, Lenka Máčíková. - Fotogr. In: Slovo Šaľanov. - ISSN 1336-4073, Roč. 9, č. 3 (2004), s. 12.

Kľakol si pred ňou aj Peter Dvorský / Lea Tóthová. In: Slovo Šaľanov. - ISSN 1336-4073, Roč. 11, č. 2 (2006), s. 12.

Postúpila do finálovej deviatky: Lenka Máčíková vo finále... / (SŠ). - Fotogr. 1. In: Slovo Šaľanov. - ISSN 1336-4073, Roč. XV, č. 7 (2010), s. 24.

420.

MÁČOVSKÁ Jana, speváčka, nar. 1978, Bratislava. Je hudobným samoukom, venuje sa country hudbe. V roku 2004 sa stala laureátkou letného festivalu Country lodenica v Piešťanoch. Niekoľko rokov pôsobila v nitrianskej hudobnej skupine Pengagi. Účinkuje na rôznych festivaloch, v kluboch, záhradných reštauráciách a jej spev môžeme počuť aj z vysielania nekomerčných rádii. Pripravuje vydanie svojho druhého albumu s nitrianskym hudobníkom Vladimírom Vargom.

Literatúra:

Neúspech v Superstar je dobrou skúsenosťou / - čuj -. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIII, č. 48 (2004), s. 13.

421.

MÁRTON Štefan, spevák (tenor), nar. 15. 9. 1911, Levice, zom. 20. 5. 1979, Vyšné Hágy, poch. v Prešove. Po skončení meštianskej a obchodnej školy sa od roku 1927 učil za obchodníka, do roku 1941 pracoval ako obchodnícky tovariš, neskôr vedúci v Leviciach. Úspešne pôsobil ako ochotník, po vystúpení v Leviciach ho riaditeľ Újpesti Színházu angažoval do svojho divadla. Spev študoval súkromne u prof. Fényvesiho v Budapešti. V rokoch 1944-1945 sólista operety Slovenského ľudového divadla v Nitre, 1946-1959 spevohry Divadla J. Záborského v Prešove, 1959-1961 Divadla J.G. Tajovského v Banskej Bystrici a do roku 1976 Divadla J. Záborského v Prešove.

Literatúra:

Encyklopédia dramatických umení Slovenska. 2 : M-Ž / zostavili Richard Blech...[et al.]. - 1. vyd. - Bratislava : Veda, 1990. - S. 38.

Slovenský biografický slovník : (od roku 833 do roku 1990). 4. zväzok : M-Q ; [zodpovedný redaktor Augustín Maťovčík]. - 1. vyd. - Martin : Matica slovenská, 1990. - S. 96. - ISBN 80-7090-070-9.

MC George Green pozri **KOHÚT Juraj**.

422.

MEDIANTA - stredoškolský spevácky zbor pri Gymnáziu na Golianovej ulici v Nitre vznikol v roku 1993. Bol založený z iniciatívy riaditeľky školy RNDr. Marty Rácovej a Mgr. Márie Mišunovej, ktorá sa stala jeho prvou dirigentkou. Zbor od svojho vzniku pracoval pod vedením viacerých dirigentov - Ladislav Geró, od augusta 1997 Mgr. Tatiana Horňáčková, v rokoch 1998-2003 Mgr. Soňa Petrová, Monika Saričková. Pri príležitosti benefičného koncertu v decembri 1997 zbor prijal názov MEDIANTA. Spevácky zbor vystupuje pravidelne na spoločenských a kultúrnych podujatiach školy, reprezentuje školu, mesto a Slovensko na akciách družobných škôl v zahraničí.

Literatúra:

Zbory mestu : Nitra 1. septembra 1998 : festival speváckych zborov s medzinárodnou účasťou ; [zostavila Magda Radecká]. - Nitra : Ponitrianske kultúrne centrum - Ponitrianske osvetové stredisko, 1998. - S. 7.

Zbory mestu : festival speváckych zborov : 24.-26. november 2000. - [1. vyd.]. - Nitra : Mesto Nitra - Mestský úrad, 2000. - [10] s.

Programový bulletin festivalu Zbory mestu 2003 / [zostavili: Ľudmila Bratová a Dagmar Bojdomá]. - Nitra : Mestský úrad, [2004]. - S. [12].

Nitrianske zbory obyvateľom mesta / - si -. - Fotogr. 1. In: Nitra. - Roč. XXIV, č. 1 (2000), s. 31.

423.

MEDOVÝ KOLÁČIK - sláčikový komorný orchester vznikol v roku 2002 na Základnej umeleckej škole Jozefa Rosinského v Nitre. Má 17 členov vo veku od 10 do 18 rokov. V repertoári orchestra sú barokové a klasicistické skladby i diela skladateľov 20. storočia.

Literatúra:

Hrali vo Švédsku a Dánsku / Jolana Čuláková. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIII, č. 25 (2004), s. 11.

Hrali vo Švédsku a Dánsku / Jolana Čuláková. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XIII, č. 25 (2004), s. 11.

424.

MELICHER Jozef, literárny historik a kritik, prozaik, folklorista, bibliograf, vysokoškolský pedagóg, nar. 20. 3. 1929, Hronské Kľačany, zom. 9. 1. 2008, Nitra. Požíval pseudonym Jozef Vrchár. Po absolvovaní Učiteľskej akadémie v Leviciach pôsobil najskôr ako výpomocný učiteľ v Jure nad Hronom a Dolnom Ohaji, potom ako učiteľ na strednej škole v Želiezovciach a odbornom učilišti pri závode S. M. Kirova v Tlmačoch. Externe študoval na Vysokej škole pedagogickej v Bratislave odbor slovenský jazyk a literatúra. V rokoch 1960-1966 pracoval v Okresnom archíve v Leviciach, v rokoch 1966-1973 odborný asistent na Katedre slovenského jazyka a literatúry Pedagogickej fakulty v Nitre, 1973-1979 pomocný robotník v Bytovom podniku v Nitre, potom knihovník v Archeologickom ústave Slovenskej akadémie vied v Nitre. Roku 1990 sa vrátil na Pedagogickú fakultu v Nitre, kde pôsobil až do odchodu do dôchodku ako odborný asistent, 1992-1997 docent na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre. Publikovať začal roku 1944 v mesačníku Spolku sv. Vojtecha Dobrý pastier. Celý svoj tvorivý život sa zaoberal literárnym regionalizmom, interpretáciou folklórnych textov a zamlčovanej literatúrou, najmä katolíckou modernou. K jeho najznámejších dielam patria *Tekovské povesti*, *Poézia katolíckej moderny*, *Zamlčovaná literatúra*, *Hontianske povesti*, *Požitavské povesti*, *Od Zobora po Sitno*, *Literárne stopy pod Zoborom*, *Literárne stopy pod Slovenskou bránou*. Ako spoluautor sa podieľal na publikáciách *Nitra, naša Nitra*, *Významné osobnosti Nitry* a svoju tvorbu uverejnil v almanachoch *Nitra*. Spracoval desať ročníkov *Bibliografie slovenskej archeológie*.

Literatúra:

Historické a literárne reálie a personálie Nitry / Anton Pažitný. - 1. vyd. - Nitra : Dom Matice slovenskej, 2002. - S. 84-85. - ISBN 80-7090-652-9.

Honorabilis I : Univerzita Konštantína Filozofa : (1992 - 2009). - 1. vyd. - Nitra : Univerzita Konštantína Filozofa, 2009. - S. 92-93. - ISBN 978-80-8094-577-0.

Reálie a personálie Nitry / Anton Pažitný. - 1. vyd. - Nitra : Dom Matice slovenskej v Nitre, 2006. - S. 192. - ISBN 80-7090-805-X.

Slovník slovenských spisovateľov 20. storočia / Augustín Maňovčík ... [et al.]. - Bratislava : Vydavateľstvo Spolku slovenských spisovateľov, 2001. - S. 308. - ISBN 80-8061-122-X.

Slovník slovenských spisovateľov pre deti a mládež / [zostavovateľ Ondrej Sliacky a kolektív]. - 1. vyd. - Bratislava : Literárne informačné centrum, 2005. - S. 215-216. - ISBN 80-88878-97-7.

Literárne stopy Jozefa Melichera. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXIII, č. 3 (2008), s. 30.

Odklätie spisovateľa Jozefa Melichera / Andrej Zábredský. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. 14, č. 3 (1990), s. 41-42.

Spisovateľ a pedagóg Melicher vie oslaviť všetky generácie / Silvia Struhárová. In: Nitrianske noviny. - Roč. 12, č. 7 (2003), s. 8.

425.

MELICHERČÍK Andrej, folklorista, univerzitný profesor, nar. 16. 1. 1917, Párnica, zom. 30. 5. 1966, Ružomberok, poch. v Bratislave. Študoval na gymnáziu v Dolnom Kubíne a na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Pôsobil ako profesor na gymnáziu v Bratislave a Žiline, v rokoch 1941-1945 asistent národopisného seminára na Filozofickej fakulte UK, 1945-1951 referent a prednosta národopisného odboru, resp. tajomník Matice slovenskej v Martine, 1951-1952 riaditeľ Národopisného odboru SAVU, od 1952 učiteľ folkloristiky a národopisu na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Počas Slovenského národného povstania člen Okresného RNV v Dolnom Kubíne, po oslobodení krátko redaktor časopisu *Vôľa ľudu* v Nitre. Zaoberal sa dejinami etnografie a folkloristiky, vzťahmi ľudovej slovesnosti a literatúry, skúmal problematiku zbojníctva a zbojníckej poézie na Slovensku. Autor monografických diel *Spoločenský spev na Slovensku* (Bratislava, 1944), *Teória národopisu* (Liptovský Mikuláš, 1945), *Jánošíkovská tradícia na Slovensku* (Bratislava, 1952), *Slovenský folklór. Chrestomatia* (Bratislava, 1959), *Jánošík, junošík* (Bratislava, 1963), *Pisně moje, písne...* (Praha 1968, zostavovateľ) a i., okolo 120 štúdií publikovaných v domácich i zahraničných odborných časopisoch.

Literatúra:

Encyklopédia slovenských spisovateľov. 1. zväzok : A-O / [napísal kolektív autorov pod vedením Karola Rosenbauma]. - 1. vyd. - Bratislava : Obzor, 1984. - S. 423-424.

Slovenský biografický slovník : (od roku 833 do roku 1990). 4. zväzok : M-Q ; [zodpovedný redaktor Augustín Maňovčík]. - 1. vyd. - Martin : Matica slovenská, 1990. - S. 147-148. - ISBN 80-7090-070-9.

426.

MELÓDIA - spevácky zbor pri Základnej organizácii Slovenského zväzu žien v Kráľovej nad Váhom vznikol v roku 1977. Pôsobil pod vedením zbornajstra Františka Pintéra, od roku 1983 zbor vedie Edmund Kováč. Pravidelný účastníci súťaží a festivalov.

Literatúra:

Spevom k srdciam, spevom za mier : 10 rokov speváckeho zboru Melódia / -mp-. In: Víťazná cesta. - Roč. 32, č. 1 (1988), s. 3.

427.

MENU - hudobná skupina sa skladá z bratislavských a nitrianskych hudobníkov. Hrávajú spolu od roku 2001 a ich repertoár tvorí blues, rock i džez. Najmä počas letných mesiacov absolvujú koncerty. Spevákom a textárom skupiny je Peter Gecík.

Literatúra:

Peter Gecík sa kvôli rodine vzdal hereckého povolania / Slavomíra Ďurišová. In: Nitrianske noviny. - Roč. 14, č. 48 (2005), s. 5.

428.

MENYHÁRT József, pedagóg, spevák, gitarista. Po skončení vysokej školy od roku 1999 pracoval ako profesor na súkromnom gymnáziu v Galante, od roku 2004 pôsobí ako vysokoškolský pedagóg na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre, kde vyučuje maďarský jazyk. Spolupracovník Jazykovedného ústavu Gramma (Gramma Nyelvi Iroda), kde sa venuje sociolingvistickému a dialektologickému výskumu. Od roku 2002 pôsobí v samospráve. Je zástupcom starosty v obci Vrakúň (Nyékvárkony, okres Dunajská Streda). S Katalinom Lantos Borbély v roku 2000 založili spevácku skupinu Kicsi Hang. Ich repertoár tvoria zhudobnené básničky maďarských autorov. Každoročne absolvujú viacero koncertov aj na školách. Sú dvojnásobnými nositeľmi ocenení Harmónia, v roku 2012 dostali cenu Kor-Zár, v roku 2013 cenu Kicsi Hang. Vydali albumy *Egyszerű ez* (2003), *Ki viszi át* (2006), *Dúdoló* (2008).

Literatúra:

A jó Isten kegyelméből / Mária Bodó. - Fotogr. 3. In: Remény. – ISSN 1335-6534, Év. XXIV, sz. 25 (2013), o. 5.

429.

MĚRKA Vojtěch, pedagóg, publicista, hudobný skladateľ, nar. 5. 2. 1888, Vřesovice (Česká republika), zom. 24. 12. 1974, Ostrava (Česká republika). V rokoch 1907-1912 študoval na Filozofickej fakulte Karlovej univerzity v Prahe slovenskú filológiu, estetiku a hudobnú vedu (u O. Hostinského a Z. Nejedlého). V rokoch 1915-1919 pôsobil ako profesor na gymnáziu v Prostějove, 1919-1931 na Obchodnej akadémii v Košiciach, súčasne 1927-1931 šéf hudobného oddelenia košického rozhlasu, od 1931 riaditeľ Obchodnej akadémie v Nitre, 1938-1939 Obchodnej akadémie v Brne a 1939-1942 v Ostrave. V Nitre založil a viedol študentský orchester, ktorý vystupoval na kultúrnych podujatiach školy a 4. mája 1933 prvýkrát verejne v sále Okresného domu a o mesiac neskôr účinkoval dokonca v bratislavskom rozhlase. Žiacky orchester vystúpil v rokoch 1931-1934 v rámci školy a potom aj mesta viac ako stodvadsaťkrát. Bol aj dirigentom Orchesterálneho združenia, ktoré prvýkrát sa predstavilo nitrianskej verejnosti v sále Okresného domu 6. marca 1934 na koncerte so Schubertovou VIII. symfóniou h moll. Orchesterálne združenie pripravovalo každoročne najmenej štyri verejné koncerty. V roku 1933 sa stal aj podpredsedom kuratória mestskej hudobnej školy. Prekladal texty piesní a mal bohatú prednáškovú a ľudovovychovnú činnosť na poli hudobnej kultúry.

Diela: (výber): hudobné: Matičce (kantáta, 1916); Vzpomínka (1916); Tři písně (text J. Vrchlický, 1917); *knižné:* Jiří Wolker jako skladatel. (B.m., po 1920); Bedřich Smetana (Košice, 1924); Ksaver Meško (Nitra, 1934); Božo Lovrić (B.m., 1936); Dr. Ivan Lah (Nitra, b.r.); *štúdie:* O. Ostrčil. Výročná zpráva Mestskej hudobnej školy v Nitre za šk. rok 1936-37; Leoš Janáček. Výročná zpráva Mestskej hudobnej školy v Nitre za šk. rok 1937-38; *preklady:* Meško, K.: U Dubových (Prostějov, 1935); Dukić, A.: Výber z prác A. Dukića (Nitra, 1937 aj usporiadal) a i.

Literatúra:

Hudobný život v Nitre v rokoch 1850-1950 : diplomová práca napísaná na Katedre hudobného umenia PF KU pod vedením Zuzany Zahradníkovéj / Zuzana Juricová. - Ružomberok : [s.n.], 2006. - S. 37-39.

Slovenský biografický slovník : (od roku 833 do roku 1990). 4. zväzok : M-Q ; [zodpovedný redaktor Augustín Maňovčík]. - 1. vyd. - Martin : Matica slovenská, 1990. - S. 153. - ISBN 80-7090-070-9.

Významné osobnosti Nitry : vydané pri príležitosti 750. výročia udelenia kráľovských mestských výsad Nitry 2. septembra 1248 / [zostavovateľ: Anton Pažitný ; foto: Koloman Zúrik, Ivan Kvapil, Gabriel Hupka]. - Nitra ; Nitra : Mesto Nitra, Mestský úrad, 1998. - S. 176. - ISBN 80-967814-8-0.

Významné osobnosti: pozdvihol kultúrny život / Ján Struhár. - Fotogr. 3. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. IX, č. 1 (1985), s. 27-28.

430.

MESTO NITRA - Mestský úrad v Nitre - prostredníctvom Oddelenia pre kultúru, vzdelávanie, športu a sociálne veci usporiadajú k rôznym spoločenským udalostiam hudobné podujatia i koncerty. V spolupráci s organizáciami každoročne pripravujú medzinárodný festival sakrálnej hudby Musica sacra, festival speváckych zborov Zbory mestu, Mestival Nitra, koncerty, ako sú Trojkráľový i Vianočný koncert, Čaro Vianoc a rôzne benefičné koncerty (k Mesiacu úcty k starším, k Medzinárodnému dňu žien, pri príležitosti Svetového dňa prevencie týraných detí a pod.). Podujatia sú organizované väčšinou v mestských kultúrnych zariadeniach, v Synagóge, športovej hale, na amfiteátri, ale koncerty v kláštornej kostole či na hrade sa stali tiež súčasťou kultúrnych podujatí. V spolupráci s Katedrou hudby PF UKF v Nitre a s Hudobným centrom v Bratislave pripravujú výchovné koncerty pre žiakov základných škôl. V roku 2011 boli spoluorganizátormi dvojdňového hudobného festivalu Gold Fest. V meste pôsobí Základná umelecká škola Jozefa

Rosinského, Súkromná základná umelecká škola ARS Studio, Súkromná základná umelecká škola ART Pegas, Súkromná základná umelecká škola Tralaškola, Súkromná základná umelecká škola Heleny Madariovej, Súkromné Konzervatórium H. Madariovej.

Literatúra:

- Austrálčania prileteli koncertovať / Silvia Struhárová. In: Nitrianske noviny. - Roč. XII, č. 15 (2003), s. 6.
- Benefičný koncert Bez modrín podporil týrané ženy a trpiace deti / (SY). - Fotogr. 2. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXIX, č. 1 (2014), s. 15.
- Benefičný koncert pod záštitou primátora / (S). In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXVIII, č. 11 (2013), s. 11.
- Benefičný koncert pre našich dôchodcov / - os -. - Fotogr. 1. In: Nitra. - Roč. XVIII, č. 11 (1993), s. 38.
- Galakonzert Čaro Vianoc - darček primátora obyvateľom : jediná otázka pre Ladislava Švihela / (SYN). - Fotogr. 1. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXVII, č. 12 (2012), s. 13.
- Galakonzert Čaro Vianoc ľudí naladí na blížiace sa sviatky. - Fotogr. 1. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXIX, č. 12 (2014), s. 14.
- Hudobná jeseň sa už začína. In: Nitrianske noviny. - Roč. V, č. 41 (1996), s. 3.
- Hudobné legendy na Gold Feste / (sy). In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXVI, č. 9 (2011), s. [2. s. titl.listu].
- Koncerty ... - Fotogr. 1. In: Nitra. - Roč. XIX, č. 3 (1994), s. 11.
- Mesto organizuje výchovné koncerty / (sy). - Fotogr. 1. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXII, č. 7-8 (2007), s. 12.
- Na galakonzerte zablahoželali D. Laščiakovkej / Ľudmila Synaková. - Fotogr. 1. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXVII, č. 2 (2012), s. 3.
- Predstavujeme vám pracoviská Mestského úradu v Nitre. Dnes: Oddelenie pre kultúru, vzdelávanie, šport a sociálne veci : K rytmu mesta patrí aj kultúrne dianie / Ľudmila Synaková. - Fotogr. 1. In: Nitra. - Roč. XXVI, č. 4 (2002), s. 8-10.
- Symbióza sveta umenia a Nitránov / Ľudmila Synaková. - Fotogr. 1. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXV, č. 2 (2010), s. 6.
- Trojkráľový koncert / (SY). - Fotogr. 1. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXIX, č. 2 (2014), s. 16.
- Trojkráľový koncert bude u Piaristov / (EB). In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXIX, č. 1 (2014), s. 5.
- V piatok začína Mestival / (BK). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 26, č. 39 (2017), s. 12.
- V pravú chvíľu na správnom mieste : vydarený Vianočný koncert v nitrianskej hradnej katedrále. - Fotogr. 2. In: Nitra. - Roč. 16, č. 1, 2 (1992), s. 20-21, 24-25.
- Vianočná Nitra, to sú aj koncerty / Ľudmila Synaková. - Fotogr. 1. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXVII, č. 1 (2012), s. 8.
- Výchovný koncert s Petrom Michalicom / (syn). - Fotogr. 1. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXII, č. 12 (2007), s. 14.
- Zaznel aj dobový nástroj / Silvia Struhárová. In: Nitrianske noviny. - Roč. XI, č. 1 (2002), s. 5.

431.

MESTO ŠAĽA - Mestské kultúrne stredisko, predtým Dom kultúry, bol otvorený 7. septembra 1973. Takmer dvadsať rokov patril pod podnik Duslo Šaľa. Na začiatku 90 - tych rokov bol na krátku dobu v ekonomickom prenájme, potom sa zriaďovateľom Domu kultúry stalo mesto, ktoré je ním dodnes. Od tej doby prešlo toto zariadenie rôznymi formami existencie, až sa nakoniec Dom kultúry z právnej subjektivity pretransformoval na rozpočtovú organizáciu Mesta Šaľa. V súčasnosti patrí pod Mestské kultúrne stredisko spolu so Spoločenským Domom vo Veči a Kultúrnym strediskom vo Večierke. Mestské kultúrne stredisko usporiada v spolupráci s kultúrnymi organizáciami celý rad hudobných podujatí, ako sú Colourfest (ethno a world musica festival), Mediawave (medzinárodný filmový a hudobný festival), Mini March Fest (festival hudby, filmov a hier), hudobné festivaly Šalianske slávnosti a Večianske slávnosti, Oldies párty (v kultúrnych domoch v Šali a v Šali-Veči), Rozlúčka s letom (koncerty klasickej a modernej hudby), Hudobný a pivný festival, Vianočný koncert, okresnú spevácku súťaž Najkrajší dar je pieseň, Top Star. Na Medzinárodnom festivale speváckych zborov Šaľa 2005, ktorý sa konal 19. - 25. septembra vystúpili domáci speváci zo Zboru Caecilia chorus pod vedením Mgr. art. Evy Bogárovej, študenti Gymnázia Otakara Březiny v Telči zo zboru Cantilena a speváci zo zboru, ktorý pracuje pri Gymnázium Jozefa Lengyela v Oroszláni. V meste pôsobí Základná umelecká škola.

Literatúra:

- Colourfest pokračuje. - Fotogr. In: Slovo Šaľanov. - ISSN 1336-4073, Roč. XVIII, č. 9 (2013), s. 16-17.
- Na slávnostiach vo Veči vystúpili hudobné skupiny / Martin Hipp. - Fotogr. In: Noviny juhozápadu : Nitrianske noviny. - Roč. 15, č. 20 (2006), s. 4.
- Naši primáši / Imrich Šmida. - Fotogr. In: Slovo Šaľanov. - Roč. III, č. 10 (1998), s. 25.
- 75 rokov dychovky v Šali / Karol Šorman. - Fotogr. In: Slovo Šaľanov. - Roč. II, č. 9 (1997), s. 19.
- Srbská dychovka zahviezdila / Ivan Aľakša. In: Slovo Šaľanov. - ISSN 1336-4073, Roč. XV, č. 12 (2010), s. 25.
- Šaľa spievajúca v Európe / Slávka Tóthová. - Fotogr. In: Slovo Šaľanov. - ISSN 1336-4073, Roč. 10, č. 10 (2005), s. 39.

432.

MESTO VRÁBLE - oddelenie kultúry a športu MSÚ, referát kultúry vytvára podmienky pre činnosť záujmových súborov a skupín, organizuje a zabezpečuje kultúrne programy k rôznym podujatiam, podieľa sa na podujatiach organizovaných inými organizáciami. V spolupráci so základnou umeleckou školou organizujú medzinárodnú spevácku súťaž Imricha Godina v klasickej speve Iuventus Canti, jazzový festival Jazzfest Vráble a v spolupráci s ostatnými subjektmi ako sú Rock Fest, Rock Show, Vrábeľské kultúrne leto a každoročne aj niekoľko koncertov.

Literatúra:

- A je tu Rock Show / - ml - . - Fotogr. In: Vrábeľské regionálne noviny. - Roč. XI, č. 33 (2002), s. 1.

Blíži sa Rock Show Vráble / Juraj Čokyna. In: Vrábeľské regionálne noviny. - Roč. XII, č. 30 (2003), s. 1.
 Hodový koncert oslovil fajnšmekrov / Katarína Botková. - Fotogr. In: Naše Vráble. - ISSN 1339-0414, Roč. XIII, č. 19 (2016), s. 1.
 Jazzové esá pritiahli ľudí aj do tepla / Eva Dóriová. - Fotogr. In: Naše Vráble. - ISSN 1339-0414, Roč. XII, č. 13 (2015), s. 1.
 Kapela prežíva generačný problém / Ondrej Sivčák. - Fotogr. In: Vrábeľské regionálne noviny. - Roč. XIII, č. 34 (2004), s. 1.
 Kultúrne leto s pestrým programom / (ED). - Fotogr. In: Naše Vráble. - ISSN 1339-0414, Roč. XIII, č. 15 (2016), s. 5.
 Na benefičnom plesе aj skladby Elvise / Eva Dóriová. - Fotogr. In: Naše Vráble. - ISSN 1339-0414, Roč. XIII, č. 2 (2016), s. 1.
 Na Jazzfeste prekvapili kapely aj obraz na plátne / Eva Dóriová. - Fotogr. In: Naše Vráble. - ISSN 1339-0414, Roč. XIII, č. 11 (2016), s. 1.
 Najvydarenejšia Rock show v histórii / - ed -. - Fotogr. In: Vrábeľské regionálne noviny. - Roč. XI, č. 35 (2002), s. 1.
 Ples v menšom, ale s červeným kobercom / Eva Dóriová. - Fotogr. In: Naše Vráble. - ISSN 1339-0414, Roč. XII, č. 2 (2015), s. 1.
 Rock show '99 ... / - ml -. - Fotogr. In: Vrábeľské regionálne noviny. - Roč. VIII, č. 33 (1999), s. 1.
 Rock Show je už tu! / Juraj Čokyna. In: Vrábeľské regionálne noviny. - Roč. XII, č. 32 (2003), s. 1.
 Rock show s metalom, ale aj poprockom / Eva Dóriová. - Fotogr. In: Naše Vráble. - ISSN 1339-0414, Roč. XII, č. 16 (2015), s. 1.
 Rock show Vráble / (jb). In: Nitriansky hlásnik plus. - Roč. III (IV), č. 33 (1996), s. 2.
 Rockový večer na konci roka / Eva Dóriová. In: Vrábeľské regionálne noviny. - Roč. XII, č. 1 (2003), s. 1.
 Show bavila, i hnevala / Juraj Čokyna. In: Vrábeľské regionálne noviny. - Roč. XII, č. 34 (2003), s. 1.
 Spev žije vo Vrábľoch aj naďalej / Eva Dóriová. - Fotogr. In: Naše Vráble. - ISSN 1339-0414, Roč. XII, č. 9 (2015), s. 1.
 Utopená Rock show vo Vrábľoch / M. Libiak. - Fotogr. In: Vrábeľské regionálne noviny. - Roč. X, č. 35 (2001), s. 1.
 Zabíjačka na Hornom Ohaji so spevom / Eva Dóriová. - Fotogr. In: Naše Vráble. - ISSN 1339-0414, Roč. XIII, č. 3 (2016), s. 1.

433.

MESTO ZLATÉ MORAVCE - kultúrny život sa sústreďuje v kultúrnych a spoločenských inštitúciách v meste a v častiach Chyzerovce a Prilepy. Kultúrne aktivity vyvíja Mestské kultúrne stredisko, Kultúrny dom Prilepy, Kultúrny dom Chyzerovce, Kino Tekov, Mestská knižnica, Ponitrianske múzeum a tiež rôzne spoločenské organizácie. Pôsobí tu Folklórny súbor Zlatňanka, Folklórny súbor Inovec, Ľudová hudba Lazúrovci, spevácky zbor Carmina Vocum, Spevácky zbor Nádej pri ZŠ sv. Don Bosca, spevácky zbor Cantus, Hudobná skupina Formax, Hudobná skupina Miniband, Dychový hudba Topoľanka. V meste pôsobí Základná umelecká škola. V spolupráci s kultúrnymi organizáciami mesto organizuje kultúrno-spoločenské podujatia, ako sú napr. Slniečny rockový koncert, Medzinárodný folklórny festival Zlaté Moravce, Festival kultúry, Lupiniarska paráda, Zlatomoravecké folklórne slávnosti, Objavujeme talenty, Detský folklórny festival, benefičné a iné koncerty k rôznym podujatiam.

Literatúra:

Benefičný koncert pre deti Ázie / A. Mondočková. - Fotogr. In: Tekovské noviny. - Roč. 15, č. 4 (2005), s. 1.
 Detský folklórny festival v Chyzerovciach / Peter Klimant. - Fotogr. In: Tekovské noviny. - ISSN 1338-8800, Roč. XXVII, č. 8 (2017), s. 7.
 Lupiniarska paráda v Chyzerovciach v znamení mlynárstva / Peter Klimant. - Fotogr. In: Tekovské noviny. - ISSN 1338-8800, Roč. XXVII, č. 9 (2017), s. 9.
 Objavujeme talenty v Zlatých Moravciach / Peter Klimant. - Fotogr. In: Tekovské noviny. - ISSN 1338-8800, Roč. XXVIII, č. 11 (2018), s. 7.
 8. medzinárodný folklórny festival Zlaté Moravce 2003 / J. Gáfriková. - Fotogr. 12. In: Tekovské noviny. - Roč. 13, č. 14 (2003), s. 4-5.
 Rock, motorky a skvelá zábava / M. Petrovičová. - Fotogr. In: Tekovské noviny. - Roč. XXII, č. 8 (2012), s. 8.
 Rockový koncert v Zlatých Moravciach / Peter Klimant. - Fotogr. In: Tekovské noviny. - ISSN 1338-8800, Roč. XXVII, č. 8 (2017), s. 7.
 Slniečny rockový koncert / Peter Klimant. - Fotogr. In: Tekovské noviny. - ISSN 1338-8800, Roč. XXVIII, č. 8 (2018), s. 8.
 Slniečny rockový koncert na amfiku / Peter Klimant. - Fotogr. In: Tekovské noviny. - ISSN 1338-8800, Roč. XXVII, č. 9 (2017), s. 8.
 Slovenský folklór u Lupiniarov / E. Rosinská. - Fotogr. In: Tekovské noviny. - Roč. XXII, č. 9 (2012), s. 12.
 Umenie, krása - folklór / A. Mondočková. - Fotogr. In: Tekovské noviny. - Roč. XXI, č. 13 (2011), s. 1.
 Úspešný IX. medzinárodný folklórny festival / J. Gáfriková. - Fotogr. 13. In: Tekovské noviny. - Roč. 14, č. 14 (2004), s. 4-5.
 Zlaté Moravce - metropola detského folklóru / J. Šúň. In: Tekovské noviny. - Roč. 5, č. 13 (1995), s. 10.
 Zlaté Moravce ožili deťmi a folklórom / -r-. - Fotogr. In: Tekovské noviny. - Roč. 5, č. 13 (1995), s. 10.
 Zlatomoravecké folklórne slávnosti / Peter Klimant. - Fotogr. In: Tekovské noviny. - ISSN 1338-8800, Roč. XXVII, č. 10 (2017), s. 6.
 Zlatomoravecké folklórne slávnosti 2018 / Barbora Rajtárová. - Fotogr. In: Tekovské noviny. - ISSN 1338-8800, Roč. XXVIII, č. 10 (2018), s. 10.

434.

MESTSKÁ HUDOBŇÁ ŠKOLA v NITRE - bola založená v roku 1929 z iniciatívy starostu mesta Nitry Karola Coboriho. Uznesením č. 4730 z. Z. 15249/1929 bolo vymenované kuratórium, ktorého členmi boli Karol Cobori, František Mojto, Rudolf Formánek, Anton Stupka, Bohumil Litoborský. 3. septembra 1929 bol zvolený predseda kuratória a riaditeľ hudobnej školy, ktorým sa stal Bohumil Litoborský. Vyučovanie sa začalo 16. septembra 1929 v provizórnych triedach na Piaristickej ulici č. 20. Školu, program, organizačný štatút, rokovací poriadok, kuratórium a osnovy schválilo Ministerstvo školstva a národnej osvety výnosom z 24. sept. 1930, číslo 102.524. Vyučovala sa tu hra na klavír, husle, sólový spev a neskôr aj hra na violoncello. Od roku 1935 navštevovali žiaci aj prednášky z hudobnej teórie, zo všeobecnej náuky o hudbe, harmónie, náuky o formách, dejín hudby a intonácie, neskôr aj kompozíciu.

Hudobná škola usporadúvala ročne niekoľko interných večierkov, na ktorých vystupovali učitelia aj žiaci a koncom školského roka verejný koncert, ktorý býval súčasne absolventským vystúpením žiakov najvyššieho ročníka. Činnosť hudobnej školy trvala do roku 1945, keď sa na krátky čas prerušila, ale obnovila sa v septembri toho istého roku. Ďalšie názvy školy: Ľudová škola umenia (1960), Základná umelecká škola (1990), Základná umelecká škola Jozefa Rosinského v Nitre (2000).

Literatúra:

Hudobný život v Nitre v rokoch 1850-1950 : diplomová práca napísaná na Katedre hudobného umenia PF KU pod vedením Zuzany Zahradníkovej / Zuzana Juricová. - Ružomberok : [s.n.], 2006. - S. 14.

Z hudobného života Nitry v minulosti a súčasnosti / Helena Stančeková, Richard Rybarič. In : Kapitoly z dejín Nitry : zborník štúdií k 1100. výročiu príchodu Cyrila a Metoda / Jozef Lajoš. - Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1963. - S. 26.

Výročná zpráva : Mestská hudobná škola v Nitre : 1938 -1939. - Nitra : [s.n., 1939]. - 28 s.

Mladí hudobníci absolvovali / -ra-. - Fotogr. 2. In: Nitra. - Roč. XVII, č. 7 (1993), s. 38-39.

435.

METROPOLIS - metalovú skupinu založili vo Vrábľoch v roku 2002 traja hudobníci: Noro Pavlis, Jimmy Cimbala a Rado Cimbala. Skupina odvtedy prešla niekoľkými zmenami. V kapele pôsobia hudobníci z Nitry, Vrábľ a Serede a medzi členov kapely pribudli Vasil Kluch a Marek Šušula. Skupina Metropolis v hudobnej súťaži Slávik 2008 vyhrala v kategórii Skokan roka. Koncertujú vo Vrábľoch, Nitre, po celom Slovensku i v zahraničí (Francúzsko). V roku 2005 vydali CD s názvom *Rádioaktivita*.

Literatúra:

Desmod priniesol domov veľkolepú šou / Silvia Struhárová. - Fotogr. 2. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXIII, č. 5 (2008), s. 23.

Metropolis koncertuje / Slavomíra Ďurišová. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. 14, č. 44 (2005), s. 14.

Metropolis má ďalší album / [autor] - ed -. In: Naše Vrábľe. - Roč. 2, č. 5 (2005), s. 5.

Skokani roka chcú preraziť na MTV a v Škandinávii / Jana Lazániová. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 17, č. 48 (2008), s. 10.

436.

MIHALIČ Branko, huslista. Bol členom sláčikového kvarteta, v zložení Jozef Sušický - I. husle, Gejza Pongrácz - II. husle, Anton Stupka - viola a Branko Mihalič - violoncello. Často vystupovali na verejnosti. Kvarteto pri nitrianskom vystúpení Českého kvarteta a Ševčíkovho kvarteta spoluúčinkovalo pri predvedení Schubertovho Dvojkvarteta. Účinkoval aj v klavírnom triu v zložení Stupka - husle, Mihalič - violoncello a Ilona Grálová-Kramerová - klavír.

Literatúra:

Hudobný život v Nitre : (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra - literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 176. - ISBN 80-967654-1-8.

Z hudobného života Nitry v minulosti a súčasnosti / Helena Stančeková, Richard Rybarič. In : Kapitoly z dejín Nitry : zborník štúdií k 1100. výročiu príchodu Cyrila a Metoda / Jozef Lajoš. - Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1963. - S. 24.

437.

MIHALIČKA Stanislav, dirigent a spevák, kňaz, nar. 9. 1. 1955, Trnava, zom. 8. 3. 1999, Trnava. V Bratislave študoval spev a dirigovanie, najprv na Státnom konzervatóriu, od roku 1978 na Vysoké škole múzických umení, ktorú absolvoval 10.6.1983 ako orchestrálny dirigent. V rokoch 1983-1986 prednášal na Katedre hudobnej výchovy Pedagogickej fakulty v Nitre, kde viedol dievčenský spevácky zbor. Po pôsobení v Nitre sa stal zbormajstrom Slovenského ľudového umeleckého kolektívu (SLUK), zároveň dirigoval zbor jezuitského kostola v Trnave. V roku 1987 sa nevrátil z dovolenky v Taliansku, zostal v Ríme, aby sa mohol stať kňazom. Sviatosť kňazstva prijal v Ríme 29.4.1996 z rúk pápeža Jána Pavla II.

Literatúra:

Lexikón katolíckych kňazských osobností Slovenska / [Július Pašteka spolu s autorským kolektívom ; úvod napísal kardinál Ján Chryzostom Korec]. - 1. vyd. - Bratislava : Lúč, 2000. - S. 918-919. - ISBN 80-7114-300-6.

438.

MICHAL CHRENKO BAND - hudobnú skupinu založil Michal Chrenko, finalista šou Slovensko hľadá superstar 2008. Jej členmi sú bubeník Pavel Rak, basgitarista Róbert Trunkvalter a gitarista Tomáš Veselický.

Literatúra:

Michal Chrenko Band vo štvrt'finále ôsmy / (ČE). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 19, č. 3 (2010), s. 8.

439.

MICHALICOVÁ Ľubica, pedagogička, speváčka. V roku 2010 skončila štúdium učiteľstva hudobno-dramatického umenia na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre. Od roku 2008 vyučuje literárno-dramatický odbor a spev na Súkromnej základnej umeleckej škole Ars Studio v Nitre. Počas štúdia na univerzite účinkovala v muzikáli Jozef a jeho zázračný farebný plášť, potom v klauniáde v rámci projektu Veľkí herci malým deťom a pracuje aj ako "klaundoktor" pre nadáciu Červený nos. V roku 2012 spoluzakladateľka a členka zboru KatArs, ktorý pôsobí pri Súkromnej základnej umeleckej škole Ars studio. Zbor interpretuje viacero štýlov hudby od muzikálnych piesní, cez pop, jazz, až ku klasike.

Literatúra:

KatArs : chceme spievať viac a viac! / Lenka Káčerová. - Fotogr. 9. In: Občas nečas. - ISSN 1338-1083, Roč. 18, č. 3 (2012), s. 32-34.

440.

MICHALOVIČ Peter, folklorista, publicista. Študoval na Katedre hudobnej výchovy Pedagogickej fakulty Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre. Pôsobí na Ústave hudobnej vedy Slovenskej akadémie vied v Bratislave.

Literatúra:

Hudobný život v Nitre : (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra - : literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 196. - ISBN 80-967654-1-8.

441.

MIKÓ Róbert, spevák, chemik, nar. Šaľa. So svojim bratom Zoltánom dlhé roky hral v skupine Index pôsobiacej pri Dome mládeže v Šali. V Bratislave vyštudoval chemickotechnologickú fakultu. Počas štúdia na vysokej škole pôsobil v kapele The Pipe ako basgitarista. Počas základnej vojenskej služby pôsobil v armádnom umeleckom súbore, v rokoch 1999-2000 odohral niekoľko koncertov so slovenskou skupinou B3. Po štúdiách sa zamestnal v n. p. Duslo Šaľa, kde pôsobí na podnikovom výskume. Spevu sa venuje aj naďalej. Pôsobí v kapele Z času na čas, skladá a tvorí vlastné piesne.

Literatúra:

Spievajúci Mikóovci: otec Zoltán a synovia Zoltán a Róbert / Ivan Aľakša. - Fotogr. 2. In: Slovo Šaľanov. - ISSN 1336-4073, Roč. VII, č. 5 (2002), s. 22.

Zolo a Robo Mikovci hrajú v Bratislave: na koncertovanie majú svoju manažérku / Milan Aľakša. - Fotogr. 1. In: Slovo Šaľanov. - Roč. 1, č. 9 (1996), s. 16.

442.

MIKÓ Zoltán, spevák, pedagóg, nar. 1976, Šaľa. Na Základnej umeleckej škole v Šali študoval klavír, potom spev u Henriety Záležákovej. So svojim bratom Róbertom dlhé roky hral v skupine Index pôsobiacej pri Dome mládeže v Šali. V Bratislave študoval na Pedagogickej fakulte Univerzity Komenského hudobnú výchovu (spev a klavír) a zároveň na Vysokej škole múzických umení operný a koncertný spev. Počas štúdia na vysokej škole spieval v kapele The Pipe a štyri roky v univerzitnom zbere Comenius, kde spieval v tenorovej zložke. Po štúdiách účinkoval v Armádnom umeleckom súbore, potom v hudobnej formácii Top Smile vo Švajčiarsku. Po návrate domov sa vrátil k pedagogickej činnosti a pôsobil v kapele Z času na čas. Učí hudobnú výchovu, angličtinu a zemepis na Základnej škole Pionierska v Šali.

Literatúra:

Chce byť operným spevákom / Ivan Aľakša. - Fotogr. 4. In: Slovo Šaľanov. - Roč. III, č. 10 (1998), s. 24.

Spievajúci Mikóovci: otec Zoltán a synovia Zoltán a Róbert / Ivan Aľakša. - Fotogr. 2. In: Slovo Šaľanov. - ISSN 1336-4073, Roč. VII, č. 5 (2002), s. 22.

Spieval hneď po narodení: Zolo Mikó pochádza z muzikantskej rodiny / Lea Tóthová. - Fotogr. 1. In: Slovo Šaľanov. - ISSN 1336-4073, Roč. 11, č. 1 (2006), s. 12.

Zolo a Robo Mikovci hrajú v Bratislave: na koncertovanie majú svoju manažérku / Milan Aľakša. - Fotogr. 1. In: Slovo Šaľanov. - Roč. 1, č. 9 (1996), s. 16.

443.

MIKÓ Zoltán st., pedagóg, maliar, spevák. Rodák z Gemera. Hudobný talent zdedil po rodičoch. Vyštudoval však výtvarnú výchovu. Pôsobil ako učiteľ výtvarnej a telesnej výchovy na maďarskej Základnej škole v Trsticiach a v Nedede. Je členom dvoch maďarských speváckych zborov - celoslovenského speváckeho Zboru maďarských učiteľov na Slovensku a Speváckeho zboru Zoltána Kodálya v Galante. Účinkuje príležitostne aj sólovo s cigánskymi a maďarskými ľudovými kapelami a cimbalovkami. Jeho synovia Zoltán a Robert sa venujú hudbe a spevu. Žije v Šali.

Literatúra:

Spievajúci Mikóovci: otec Zoltán a synovia Zoltán a Róbert / Ivan Aľakša. - Fotogr. 2. In: Slovo Šaľanov. - ISSN 1336-4073, Roč. VII, č. 5 (2002), s. 22.

Zoltán Mikó st. a jeho Čaro prírody: zasadačka MsÚ, malá galéria veľkého významu / Lea Tóthová. - Fotogr. 1. In: Slovo Šafranov. - ISSN 1336-4073, Roč. XV, č. 6 (2010), s. 28.

444.

MIKULÁŠ Peter, operný a koncertný spevák, zaslúžilý umelec, nar. 23. 1. 1954, Nitra. Patrí medzi najvýznamnejších predstaviteľov slovenského vokálneho umenia. Absolvent Ľudovej školy umenia v Nitre. Študoval na gymnáziu v Nitre, v roku 1978 absolvoval štúdium operného a koncertného spevu na Vysokej škole múzických umení v Bratislave (V. Stracenská), 1977 spevácky kurz v Siene (F. Favarette). Od roku 1978 sólista Opery Slovenského národného divadla v Bratislave. Od roku 1994 pôsobí aj ako vokálny pedagóg na Vysokej škole múzických umení v Bratislave. V sezóne 2006/2007 bol riaditeľom Opery Slovenského národného divadla. Patrí k najobsadzovanejším slovenským sólistom v oratóriách, kantátach a omšiach na pódiu Slovenskej filharmónie. Na svojom konte má vyše 50 operných postáv. V jeho repertoári je takmer 90 titulov z koncertného repertoáru a niekoľko desiatok komorných piesní. Popri pôsobení v Slovenskom národnom divadle v Bratislave pravidelne účinkuje na významných operných scénach a koncertných pódiiach v zahraničí (o. i. v Prahe, Viedni, Salzburgu, Berlíne, Ríme, Madride a Tokiu). Popri opere sa intenzívne venuje piesňovej, kantátovej a oratoriálnej tvorbe. Jeho široký koncertný repertoár zahŕňa diela klasikov, ale i hudbu 20. a 21. storočia, vrátane diel slovenských autorov. Spolupracoval s poprednými dirigentmi ako Ch. Mackerras, Sir C. Solti, C.M. Guilini, J. Bělohlávek, L. Pešek, H. Rilling, Sir N. Marriner. V roku 1988 mu vyšla profilová platňa obsahujúca reprezentačný výber operných árií z talianskeho, ruského, českého i domáceho repertoáru, ale jeho diskografia zahŕňa aj nahrávky diel mnohých štýlových období. Nositeľ viacerých domácich i medzinárodných ocenení. V roku 2014 bol vyznamenaný Cenou ministra kultúry. Žije v Bratislave – Devíne.

Literatúra:

Encyklopédia dramatických umení Slovenska. 2 : M-Ž / zostavili Richard Blech...[et al.]. - 1. vyd. - Bratislava : Veda, 1990. - S. 63.
Hudobný život v Nitre : (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra - : literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 179. - ISBN 80-967654-1-8.

Kto je kto na Slovensku 1991?. - 1. vyd. - Bratislava : Konzorcium Encyklopédia, 1991. - S. 117.

Platňa P. Mikuláša / (rč). In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. XII, č. 9 (1988), s. 42.

Popredný sólista / (rč). In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. 11, č. 10 (1987), s. 40.

Uvítali sme P. Mikuláša / (rč). In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. 10, č. 12 (1986), s. 26.

ZUŠ Jozefa Rosinského oslavovala 80. výročie založenia / Ľudmila Synaková. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXV, č. 4 (2010), s. 10-11.

445.

MILO Štefan, pedagóg, publicista, nar. 18. 4. 1924 Nitra - Janíkovce, zom. 24. 4. 1998 Nitra - Janíkovce. V rokoch 1937-1946 študoval na nitrianskom gymnáziu, 1946-1950 na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Po štúdiách učil jeden rok na pedagogickom gymnáziu v Bánovciach nad Bebravou a po vojenčine pôsobil v rokoch 1953-1954 na Jedenástročnej strednej škole v Nitre. Do roku 1961 pracoval na Krajskom pedagogickom ústave v Nitre, do roku 1989 na Katedre slovenského jazyka, neskôr na Katedre pedagogiky Pedagogickej fakulty v Nitre. Literárne začal tvoriť už ako študent gymnázia. Ako vysokoškolák písal básne a fejtóny. Bol členom speváckeho zboru v Lúčnici. Popri pedagogickej práci bol aj organizačným vedúcim fakultného folklórneho súboru Ponitran, čo ho podnietilo k zbieraniu ľudových piesní z nitrianskeho regiónu, najmä z rodných Janíkoviec a okolia. Vznikla z toho zbierka 75 piesní, ktorú v spolupráci s L. Korčekom vydali v roku 1969 pod názvom *Janíkovská lúka*. Je autorom hudby a textu *Pochodu AC Nitra*, ktorý venoval nitrianskym futbalistom a fanúšikom. Autor a spoluautor monografických prác *Dejiny českého a slovenského učiteľstva v rokoch 1918-1938 na Slovensku* (1970), *Slovenský učiteľ v rokoch prvej ČSR* (1995), *Dejiny nitrianskeho školstva* (1987), *Päťdesiat rokov janíkovského futbalu* (1983), *Janíkovský kostol jubiluje* (1997), okolo 80 odborných štúdií a populárnych článkov, ktoré uverejňoval najmä v pedagogických periodikách a v mesačníku Nitra.

Literatúra:

Významné osobnosti Nitry : vydané pri príležitosti 750. výročia udelenia kráľovských mestských výsad Nitre 2. septembra 1248 / [zostavovateľ: Anton Pažitný ; foto: Koloman Zúrik, Ivan Kvapil, Gabriel Hupka]. - Nitra ; Nitra : Mesto Nitra, Mestský úrad, 1998. - S. 98-99. - ISBN 80-967814-8-0.

70. výročie narodenia pedagóga a zberateľa regionálnych piesní PhDr. Štefana Milu, CSc. / Anton Pažitný. - Fotogr. 1. In: Nitra. - Roč. XIX, č. 4 (1994), s. 33-35.

Pochod AC Nitra. In: AC Spravodaj. - Nitra : AC Nitra, 24. apríl 1975. - S. [8-9].

446.

MIRONOV Sergej, dirigent, zbornajster, nar. 14. 12. 1949, Kaluge (Rusko). Študoval na konzervatóriu v Kaluge a absolvoval Hudobno-pedagogickú fakultu Moskovského inštitútu, odbor dirigovanie. V rokoch 1983-1990 pôsobil na Katedre hudobnej výchovy Pedagogickej fakulty v Nitre. Od roku 1990 vyučuje dirigovanie a zborový spev na Katedre hudobnej výchovy Pedagogickej fakulty Univerzity Komenského Bratislave. Autor odborných štúdií a článkov.

Literatúra:

K dejinám zborového spevu na Slovensku : o jubilujúcich skladateľoch - dirigentoch - speváckych zboroch. 4 / spracoval: Tibor Sedlický. - 1. vyd. - Banská Bystrica ; Banská Bystrica : Univerzita Mateja Bela, Literárne a hudobné múzeum, 1999. - S. 41. - ISBN 80-8055-245-2.

447.

MISCELLANE (Otázky rozmanitostí) - hudobná skupina. Pôsobia pri Regionálnom kultúrnom stredisku v Nitre. Jej základy položil gitarista a spevák skupiny Peter Orel so sólovým gitaristom, textárom Mírom Hrušovským. Po prvýkrát koncertovali v roku 1995. Ich tvorba zahŕňa široké spektrum hudobných žánrov, od rocku cez jazz, od lyrického tempa po latinsko – americké.

Literatúra:

Zoborská nota : celoarmádny hudobný festival. - Nitra : [s.n.], 1995. - [17] s.

Hudba spája / Jozef Havel. - Fotogr. 2. In: Nitra. - Roč. XIX, č. 5 (1995), s. 8-9.

Nostalgický „Čaj o piatej“ so skupinou Miscellane / Eva Dóriová. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. IX, č. 14 (2000), s. 1.

MISHA pozri **PAĽOVÁ Michaela**.

448.

MIŠÍKOVÁ Michaela, speváčka, textárka, nar. 1984, Nitra. Umelecké meno **Snovonne**. Navštevovala základné školy v USA a v Anglicku a na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre študovala estetiku a angličtinu. Skladať hudbu a písať texty začala už ako dieťa. Okrem toho, že skladby píše, venuje sa aj ich aranžmánom, foteniu a grafike obalov. Nahrála množstvo domácich nahrávok s ktorými sa postupne pokúšala zaujať zahraničné vydavateľstvá. V novembri 2005 podpísala zmluvu s americkou vydavateľskou firmou Vinema records. V roku 2006 jej vyšiel debutový album pod názvom *Tears Are Pretty* (Slzy sú krásne), v roku 2010 v Nemecku oficiálny debut Snovonne s názvom *It's Sno Baby-Not Sugar*. V roku 2012 vydala svoje druhé CD s názvom *Nightmare Bride* (Nevesta nočných mór). Žije v Nemecku a pôsobí s rovnomennou kapelou Snovonne.

Literatúra:

Nevesta nočných mór má v Nitre jediný koncert / Jana Černáková. - Fotogr. 2. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 21, č. 11 (2012), s. 9.

Nitrianska speváčka Michaela Mišíková podpísala kontrakt s Američanmi: hudbe sa venuje ... / - bp -. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIV, č. 44 (2005), s. 14.

Nitrianska speváčka Michaela Mišíková podpísala kontrakt s Američanmi: hudbe sa venuje ... / - bp -. - Fotogr. In: Vrábelské noviny. - Roč. XIV, č. 44 (2005), s. 14.

Nitrianski speváci na spoločnom pódium / Rudi Rus. - Fotogr. In: Vrábelské noviny. - Roč. XV, č. 5 (2006), s. 17.

Snovonne: turné v Česku a Slovensku ukončí v Nitre / Jana Černáková. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 19, č. 9 (2010), s. 10.

449.

MIŠKECHOVÁ Mirka, folková speváčka, pesničkárka, textárka, gitaristka, nar. 2. 4. 1992, Považská Bystrica. Študovala na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre žurnalistiku a masmediálne štúdiá s integrovanou výučbou francúzskeho jazyka. Po skončení bakalárskeho štúdia sa začal viac venovať muzike. Pôsobí v Prahe. Koncertuje v Čechách i na Slovensku. V roku 2014 vydala svoj debutový album s názvom *Schizofrenik - optimista*.

Literatúra:

Pesničkárka s gitarou úspešná v Česku: v šiestich rokoch hrala v detskej kapele, bavili ňou kamarátov / Jana Černáková. - Fotogr. 1. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 24, č. 9 (2015), s. 14.

Schizofrenik - optimista / Kristína Jurzová. In: Občas nečas. - ISSN 1338-1083, Roč. 19, č. 2 (2013), s. 37-39.

450.

MIŠUNOVÁ Mária, hudobná pedagogička, dirigentka, speváčka, nar. Lužianky pri Nitre. Vyštudovala Pedagogickú fakultu v Nitre, aprobáciu slovenský jazyk - hudobná výchova. Pôsobila ako učiteľka hudobnej výchovy a slovenčiny na základných školách v Lužiankach, Jarku a na Základnej škole na Benkovej ulici v Nitre. Od roku 2001 vyučuje spev a zborový spev v Základnej umeleckej škole Jozefa Rosinského v Nitre. Začiatky jej dirigentského pôsobenia siahajú do roku 1980, keď v Základnej škole na Benkovej ulici v Nitre založila školský spevácky zbor Snežienka. Pri Základnej umeleckej škole J. Rosinského v Nitre v roku 2001 založila a vedie detský spevácky zbor Dúha, ktorý úspešne reprezentuje Nitru na celoslovenských súťažiach i v zahraničí. Okrem toho je dirigentkou speváckych zborov Cantica v Močenku, miešaného speváckeho zboru Lipka a zároveň aktívnou speváčkou nitrianskeho speváckeho zboru Nitria a Cameretta, speváckeho zoskupenia pedagógov ZUŠ J. Rosinského v Nitre, od roku 1980 celoslovenského Speváckeho zboru slovenských učiteliek Ozvena. Je spoluzakladateľkou festivalu speváckych zborov Zbory Nitre. V roku 2012 sa stala Seniorkou roka.

Literatúra:

Mária Mišunová je Seniorkou roka / Ľudmila Synaková. - Fotogr. 1. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 22, č. 2 (2013), s. 8.

Rozospievam celé mesto: o zborovom speve s Mgr. Máriou Mišunovou, učiteľkou v Základnej umeleckej škole Jozefa Rosinského v Nitre / Ľudmila Synaková. - Fotogr. 2. In: Nitra. - ISSN 1336-4585, Roč. XXXVII, č. 4 (2012), s. 8-10.

Seniorkou roka sa stala Mária Mišunová. In: Rendez-vous News. - Č. marec (2013), s. 5.

Spovednica: Mgr. Mária Mišunová / (syn). In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. 32, č. 5 (2007), s. 29.

451.

MIXI BAND Divá hus - divadelná hudobná skupina bola založená v roku 1986 pri divadle Divá Hus v Nitre. Členovia kapely: Milan Vigláš (klarinet), Rudo L. Kratochvíl (basová gitara), Juraj Polyák (akustická gitara, spev), Ivan Matejovič (bicie), Roman Omachel (saxofón, klarinet a zvonkohra), Ladislav Réti (klavír, spev). Pravidelne účinkovali na klubových podujatiach Klubu mladých PKO a rôznych organizovaných podujatiach pre mládež. Úspešne účinkovali na festivaloch, koncertoch a nahrávali aj pre Československú televíziu. Hudobná skupina sa stala laureátom Festivalu politickej piesne v Martine a Sokolove. V roku 1989 kapelu tvorili členovia: Juraj Kačenga a Róbert Sedláček (trúbkari), Jozef Olšanský (saxafón), Miloš Sládeček (trombón), Laco Réti (klavirista, spevák, skladateľ), Ivan Matejovič (bicie), Milan Vigláš (klarinet).

Literatúra:

Mixi Band v usilovnom nácviku / (rč). In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. XII, č. 1 (1988), s. 26-27.

Ohňostroj slova, hudba a spevu / Andrej Zábredský. - Fotogr. 1. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. XIII, č. 6 (1989), s. 36-37.

Predstavuje sa Mixi Band / Laco Réti. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. X, č. 5 (1986), s. 20-21.

V ústrety záujmom mladých / (mat). In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. XI, č. 8 (1987), s. 32-33.

Vyspievali zlato / (ka). - Fotogr. 1. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. 11, č. 4 (1987), s. 38-39.

Zazneli angažované pesničky. - Fotogr. 1. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. X, č. 7 (1986), s. 18.

452.

MOČENČANKA - folklórny súbor vznikla roku 1970 v Močenku. Vo svojom programe prezentuje ľudové piesne a obyčaje tradovaných v obci Močenok a región. Od svojho vzniku vystupovala na rôznych kultúrno-spoločenských podujatiach obce a zúčastňovala na folklórnych prehliadkach a festivaloch po celom Slovensku, na ktorých získala niekoľko čestných uznaní a diplomov. Od roku 1985 súbor viedla pani Mária Kolenčíková. V roku 2007 sa zúčastnili na výrobe projektu Slovenskej televízie pod názvom Ľudové tance slovenských regiónov.

Literatúra:

Folklór je umenie ľudu : 40. výročie FS Močenčanka : 1970-2010 / Gabriela Borzová. - 1. vyd. - Močenok : Obec Močenok, 2010. - 39 s.

Hody v Močenku / (nhl). In: Nitriansky hlásnik plus. - Roč. III (IV), č. 46 (1996), s. 2.

Močenské tance v archívoch Slovenskej televízie. - Fotogr. In: Močenok. - Roč. 14, č. 7 (2007), s. 7.

Naša jubilantka - Mária Kolenčíková, vedúca folklórnej skupiny Močenčanka / [autor] - GB -. - Fotogr. In: Močenské noviny. - Č. 6 (2004), s. 12.

453.

MOČENEČKA - detský folklórny súbor vznikol v Močenku roku 1994 a založila ho pani Eva Karlubíková, ktorá bola aj jeho prvou vedúcou. V roku 1998 vedúcou súboru sa stala pani Gabriela Mesárošová, do júna 2004 Monika Kollárová, potom Jolana Lenčesová. Súbor nacvičoval rôzne folklórne pásma - veľkonočné, vianočné, jarné, o prekáračkách, valachoch a podobne. Zúčastňoval sa rôznych súťaží i vystúpení folklórnych súborov po celom Slovensku a na kultúrno-spoločenských akciách poriadanych v obci a okolí.

Literatúra:

Folklórny súbor Močenečka s novou vedúcou. - Fotogr. In: Močenské noviny. - Č. 6 (2004), s. 12.

454.

MOČENSKÁ CIMBALOVKA - bola založená v roku 2006. Má päť členov rómskeho pôvodu. Primášom kapely je Mário Kotlár.

Literatúra:

Od januára funguje cimbalovka / - sd' -. - Fotogr. In: Vrábelské noviny. - Roč. XV, č. 12 (2006), s. 15.

455.

MOČENSKÁ KAPELA - dychová hudba bola založená v roku 1906. V súčasnosti hráva prevažne slovenské, moravské a české ľudové piesne, koncertné, ale aj tanečné skladby. Účinkujú na rôznych festivaloch doma i v zahraničí, na kultúrno-spoločenských podujatiach obce a i. Dychová hudba vydala albumy: *Keď tá naša kapela hrá* (2001) a *Pod lipami* (2009).

Literatúra:

DH Močenská kapela úspešná na celoštátnej súťaži. In: Močenok. - Roč. XVIII, č. 7-8 (2011), s. 13.
Dni Obce Močenok v znamení 110. výročia dychovej hudby / Peter Sýkora. - Fotogr. 2. In: Močenok. - Roč. XXIII, č. 6 (2016), s. 10.
Dni obce Močenok v znamení 110. výročia dychovej hudby / Peter Sýkora. - Fotogr. In: Noviny juhozápadu : My Nitrianske noviny. - ISSN 1338-1733, Roč. 25, č. 34 (2016), s. 13.

456.

MOJMÍROVSKÁ KAPELA - dychová kapela v Mojmirovciach bola založená v roku 1883.

Literatúra:

Dychovka z Mojmiroviec / Koloman Zúrik. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. VI, č. 15 (1997), s. 5.
Obecná kapela oslavovala: okrem milovníkov dychovky si na svoje prišli aj filatelisti / Daniela Kozáková. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. VII, č. 47 (1998), s. 13.
Obecná kapela oslavovala: okrem milovníkov dychovky si na svoje prišli aj filatelisti / Daniela Kozáková. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. III, č. 47 (1998), s. 13.
Tlieskali im aj Japonci / Daniela Kozáková. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. VII, č. 19 (1998), s. 4.
Tlieskali im aj Japonci / Daniela Kozáková. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. III, č. 19 (1998), s. 4.
120 ročná jubilantka / Daniela Kozáková. - Fotogr. 2. In: Mojmirovčan. - Roč. 9, č. 7-8 (2003), s. 4.
130. výročie založenia Mojmirovej kapely. - Fotogr. 1. In: Mojmirovčan. - ISSN 1339-0988, Roč. XIX, č. 11 (2013), s. 12.

457.

MOJMÍROVSKÝ JAZZ FEST - džezový festival organizovaný v Mojmirovciach. Druhý ročník festivalu sa uskutočnil v roku 2004.

Literatúra:

Stretli sa jazzové kapely / - si -. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIII, č. 27 (2004), s. 6.
Stretli sa jazzové kapely / - si -. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XIII, č. 27 (2004), s. 6.

458.

MOJTO František, pedagóg, autor učebníc, hudobník, nar. 10. 10. 1885, Pruské, zom. 11. 1. 1971, Nitra. Študoval na gymnáziu v Trenčíne a v Nitre, teologickú fakultu v Budapešti nedokončil. Do zamestnania nastúpil ako učiteľ v Dubnici nad Váhom a súčasne si dopĺňal vzdelanie na Učiteľskom ústave v Spišskej Kapitule, kde sa podrobil aj organistickej skúške. Po získaní kvalifikácie pôsobil ako učiteľ vo Vysočanoch, v Kolačine a takmer 11 rokov v Čadci, kde ako hudobník vytvoril cirkevný spevokol, s ktorým účinkoval pri rôznych príležitostiach. Okolo roku 1920 prešiel do Nových Sadov, kde tiež založil spevokol a s ktorým vystúpil v programe 13. februára 1921 v Nitre, keď sa konala slávnostná vysviacka prvých slovenských biskupov. Od roku 1922 pôsobil v Nitre ako učiteľ, riaditeľ školy na Zobore, v rokoch 1932-1945 s kratšou prestávkou starosta Nitry. Spracoval *Názornú čítanku a cvičebnicu slovenského jazyka* (1923), *Šlabikár* (1923), *Nový abecedár* (1928), *Vlast' a svet* (1930), *Naša reč I-VI.* (s J. Schulzom, 1932), *Hviezdičky* (1940) a pre učiteľov vydal viaceré metodické príručky.

Literatúra:

Významné osobnosti Nitry : vydané pri príležitosti 750. výročia udelenia kráľovských mestských výsad Nitry 2. septembra 1248 / [zostavovateľ: Anton Pažitný ; foto: Koloman Zúrik, Ivan Kvapil, Gabriel Hupka]. - Nitra ; Nitra : Mesto Nitra, Mestský úrad, 1998. - S. 101-102. - ISBN 80-967814-8-0.
65 rokov ZUŠ v Nitre / M. Hroncová. - Fotogr. 5. In: Nitra. - Roč. XIX, č. 9 (1994), s. 36-39.

459.

MOLNÁR Žigmund, kabaretný umelec, nar. okolo r. 1870, Dražovce. Vynikajúci kabaretný umelec európskych javísk v rokoch 1900-1920. Bol známy ako napodobňovateľ ženských hlasov a úloh. V Nitre chodil do školy a začal spievať. Ako šestnásťročný odišiel do Viedne a o niekoľko mesiacov už vystupoval vo viedenskom kabarete Ronacher. Z Rakúska potom odišiel do Talianska, naposledy pôsobil v Nemecku.

Literatúra:

Hudobný život v Nitre v rokoch 1850-1950 : diplomová práca napísaná na Katedre hudobného umenia PF KU pod vedením Zuzany Zahradníkovej / Zuzana Juricová. - Ružomberok : [s.n.], 2006. - S. 52.
Slávni Slováci sveta / Laco Zrubec ; [ilustroval Ivan Pavlisko]. - 1. vyd. - Nitra : Garmond, 2000. - S. 193. - ISBN 80-967196-8-8.

460.

MOŠAĽ Bohuslav, hudobný pedagóg, kňaz, nar. 18. 4. 1934, Hrušovany. Pôsobil na Základnej umeleckej škole v Nitre.

Literatúra:

Hudobný život v Nitre : (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra- : literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 179. - ISBN 80-967654-1-8.

461.

MOŽNÝ Vincent, organár, nar. 29. 7. 1844, Želeč, zom. 19. 8. 1919, Bratislava. Vyučil sa u organára Martina Šašku v Brezovej pod Bradlom, v stavbe kuželkových sústav organov sa zdokonaľoval u Walckera v Ludvigsburgu. V Nitre sa oženil a roku 1877 si otvoril dielňu, roku 1880 sa presťahoval do Bratislavy. Z jeho dielne vyšli desiatky organov zásuvkovej i kuželkovej sústavy, postavil aj dva organy s pneumatickou traktúrou a kuželkovými vzdušnicami do r. k. kostola v Ivanke pri Dunaji a do Podunajských Biskupíc. Vo Viedni postavil organ pre prof. hudby a hudobného skladateľa F. Schmidta. V roku 1877 postavil v Nitre tri nástroje, do Veľčíc, pre katedrálu a pre novú seminárnu kaplnku v Nitre. Ďalšie jeho organy sa nachádzajú v Nitre-Ivanke, Dolných Krškanoch, Hrnčiarovciach, Jelšovciach, Lapáši, Zbehoch a i.

Literatúra:

Slovenský biografický slovník : (od roku 833 do roku 1990). 4. zväzok : M-Q ; [zodpovedný redaktor Augustín Maľovčík]. - 1. vyd. - Martin : Matica slovenská, 1990. - S. 231. - ISBN 80-7090-070-9.

Veľkolepé hudobné nástroje / -rg-. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. VI, č. 4 (1982), s. 21-22.

462.

Mr. MAN - skupina zo Zlatých Moraviec bola založená v roku 1995. Hrajú v zložení Dodo Haspra (spev, texty) a Stano Štíft (hudba, rap). Ich štýl hudby je club, house, z časti rave a trochu komercie.

Literatúra:

Mr. Man: Nechceme hrať kaleráby / spracoval E. Kotešovský. - Fotogr. In: Tekovské noviny. - Roč. VI, č. 9 (1996), s. 12.

463.

MUDROCHOVÁ-Oborníková Helena, speváčka, nar. Šaľa. Na klavír chodila do ľudovej školy umenia v Šali. Operný spev študovala na Konzervatóriu v Bratislave. Spieva mezzosoprán a alt. Spieva v Zbore mesta Bratislava a bola ja sólistkou zboru Ifjú Szívek. Približne tri roky spievala u Otta Weitera a nahrávala aj vokály do Repete. Od júna 1998 pôsobí v Zbore Slovenskej filharmónie. Účinkuje na príležitostných koncertoch v Dóme svätého Martina so sólistami Slovenského národného divadla a okrem toho spieva sóla aj s maďarským zborom Ifjú Szívek a zo zborom Technik, ktorý patrí pod Technickú univerzitu. V roku 2000 nahrala sólové CD s orchestrom a zborom Technik. Ako žiačka základnej školy dosahovala výrazné úspechy v šachu v rámci vtedajšej Československej republiky. V rokoch 1987-1992 majsterka Slovenska, v roku 1989 ako reprezentantka ČSSR sa stala majsterkou Sovietskeho zväzu a bola tiež Majsterkou Bulharska.

Literatúra:

Helena Mudrochová mala úspech v kolíske opery v Taliansku: spieva v zbore Slovenskej filharmónie / Ivan Aľakša. - Fotogr. 2.

In: Slovo Šaľanov. - ISSN 1336-4073, Roč. V, č. 9 (2000), s. 29.

Helena Mudrochová spieva s Ottom Weiterom / Ivan Aľakša. - Fotogr. 2. In: Slovo Šaľanov. - Roč. I, č. 7 (1996), s. 15.

Pred olympiádou v šachu dala prednosť spevu : Helena Mudrochová-Oborníková - zo šachistky speváčka filharmónie / [autor] (ivn). - Fotogr. In: Slovo Šaľanov. - ISSN 1336-4073, Roč. XXI, č. 12 (2016), s. 16-17.

464.

MUSICA SACRA - prvý ročník medzinárodného festivalu sakrálnej hudby v Nitre sa uskutočnil v roku 1991. S duchovnou hudbou vystupujú na festivale viaceré významné domáce aj zahraničné hudobné združenia, inštrumentálne a vokálne. Koncerty sa konajú v chrámových priestoroch, väčšinou v piaristickom Kostole sv. Ladislava v Nitre. Hlavným organizátorom tohto podujatia je Mesto Nitra.

Literatúra:

Musica sacra : 9. jún - 4. júl 2002 : festival sakrálnej hudby pod záštitou J. Em. Jána Chryzostoma a kardinála Korca a primátora mesta Nitry Jozefa Prokeša ; [zostavila Ľudmila Bratová]. - Nitra : Mesto Nitra, 2002. - [30] s. XXI. medzinárodný festival sakrálnej hudby Musica Sacra = XXI- th international festival of sacral music Musica Sacra : pod záštitou nitrianskeho biskupa J. E. Viliama Judáka a primátora mesta Nitry Jozefa Dvonča ; [zostavila Ľudmila Bratová]. - [1. vyd.]. - Nitra : Mesto Nitra, 2011. - 35 s.

Hudobný život v Nitre : (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra- : literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 188. - ISBN 80-967654-1-8.

Festival Musica sacra otvára nitrianske Kultúrne leto / Silvia Struhárová. In: Nitrianske noviny. - Roč. XII, č. 24 (2003), s. 4.

Festival Musica sacra otvára nitrianske Kultúrne leto / Silvia Struhárová. In: Vrabeľské regionálne noviny. - Roč. XII, č. 24 (2003), s. 4.

Festival Musica Sacra pokračuje koncertmi / (SY). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 25, č. 24 (2016), s. 11.

Festival Musica Sacra ponúka aj svetové premiéry / (LB). - Fotogr. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXXI, č. 6 (2016), s. 8-9.

Festival pokračuje / - er -. In: Nitrianske noviny. - Roč. X, č. 24 (2001), s. 6.

Festival pokračuje / - er -. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. X, č. 24 (2001), s. 6.

Festival sakrálnnej hudby Musica Sacra otvoria diela W. A. Mozarta / [autor] (LB). - Fotogr. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXX, č. 6 (2015), s. 12-13.

Festival sakrálnnej hudby sa koná už po dvanásťkrát / Erika Rusnáková. In: Nitrianske noviny. - Roč. XI, č. 23 (2002), s. 5.

Festival sakrálnnej hudby sa koná už po dvanásťkrát / Erika Rusnáková. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XI, č. 23 (2002), s. 5.

Jubilejná Musica Sacra : na festivale účinkovali špičkoví sólisti a súbory. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXX, č. 7-8 (2005), s. 14.

Kvarteto v kostole / Erika Rusnáková. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XI, č. 25 (2002), s. 7.

Musica sacra. In: Nitrianske noviny. - Roč. VII, č. 21 (1998), s. 4.

Musica sacra / - str -. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XII, č. 23 (2003), s. 7.

Musica sacra 2005 / - r -. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIV, č. 21 (2005), s. 13.

Musica sacra 2005 / - r -. - Fotogr. In: Vrábelské noviny. - Roč. XIV, č. 21 (2005), s. 13.

Musica sacra '99. In: Nitrianske noviny. - Roč. VIII, č. 22 (1999), s. 7.

Musica sacra '99. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. IV, č. 22 (1999), s. 7.

Musica Sacra po piaty raz / Silvia Struhárová. In: Nitriansky hlásnik plus. - Roč. III (VI), č. 22 (1996), s. 3.

Musica sacra pokračuje / Erika Rusnáková. In: Nitrianske noviny. - Roč. XI, č. 24 (2002), s. 4.

Musica sacra pokračuje / Erika Rusnáková. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XI, č. 24 (2002), s. 4.

Musica sacra pokračuje / Štefan Kukan. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. X, č. 27 (2001), s. 10.

Musica Sacra pokračuje / (LB). In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 24, č. 22 (2015), s. 14.

Musica Sacra pokračuje / (LB). In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 24, č. 24 (2015), s. 13.

Musica sacra spestrením kultúrneho života / (syn). - Fotogr. 2. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXI, č. 7-8 (2006), s. 5.

Musica Sacra u piaristov / Štefan Kukan. In: Nitrianske noviny. - Roč. VI, č. 28 (1997), s. 3.

Musica sacra v Nitre / - os -. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. V, č. 24 (1996), s. 3.

Musica Sacra začína / - mh -. In: Nitrianske noviny. - Roč. IX, č. 22 (2000), s. 13.

Musica Sacra začína / - mh -. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. IX, č. 22 (2000), s. 13.

Musica sacra : prehľadka koncertami / Iveta Verešová. - Fotogr. 2. In: Nitra. - Roč. XVII, č. 8 (1993), s. 8-10.

Musica Sacra i Galéria hudby / (RE). In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 25, č. 23 (2016), s. 12.

Organový recitál / - str -. In: Nitrianske noviny. - Roč. XII, č. 25 (2003), s. 10.

Organový recitál / - str -. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XII, č. 25 (2003), s. 10.

Sakrálna hudba očarila : po štrnásťkrát zazneli fanfáry festivalu Musica sacra / E. Synaková. - Fotogr. 2. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXIX, č. 7-8 (2004), s. 9-10.

V čase od 13.6. do 1.7. sa v Nitre uskutočnil ... / Štefan Kukan. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. VIII, č. 26 (1999), s. 13.

V nedeľu začína Musica Sacra. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 24, č. 21 (2015), s. 12.

Začala Musica sacra. In: Nitrianske noviny. - Roč. VI, č. 23 (1997), s. 3.

Začína 24. ročník medzinárodného festivalu sakrálnnej hudby Musica sacra 2014 / (LB). - Fotogr. 1. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXIX, č. 6 (2014), s. 14.

Začína Musica Sacra / (LB). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - Roč. 27, č. 22 (2018), s. 14.

Začína Musica sacra / Silvia Struhárová. In: Nitrianske noviny. - Roč. XII, č. 22 (2003), s. 5.

Začína Musica sacra / Silvia Struhárová. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XII, č. 22 (2003), s. 5.

Začína Musica sacra / (LB). In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 26, č. 22 (2017), s. 11.

Začína sa 23. ročník festivalu Musica sacra / Ľudmila Bratová. - Fotogr. 1. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXVIII, č. 6 (2013), s. 11.

Začína sa festival Musica Sacra / (SY). In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 25, č. 22 (2016), s. 11.

Warchalovci na Musicé sacre. In: Nitrianske noviny. - Roč. VII, č. 23 (1998), s. 3.

Warchalovci otvorili Musicu sacru / - če -. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. IX, č. 24 (2000), s. 12.

Warchalovci otvorili Musicu sacru / - če -. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. IX, č. 24 (2000), s. 12.

465.

MUSICANTICA SLOVACA - z Mojmiroviec. Hudobné zoskupenie, ktoré tvorí Robert Žilík, Mária Žilíková Mandáková, Miroslava Blažeková a Tomáš Blažek bolo založené v roku 2005. V repertoári má hudbu z obdobia 12. – 18. storočia, piesne aranžuje zakladateľ súboru Robert Žilík. Musicantica Slovaca sa venuje aj oživovaniu tradície gajdošskej hudby a piesní, najmä z nitrianskeho regiónu. V roku 2014 vydali CD s názvom *Keť husári verbuvali*.

Literatúra:

Koncert, tancovačka, gajdoši aj bosorky / (ČE). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 24, č. 4 (2015), s. 12.

Musicantica Slovaca oslavuje desiate výročie / (RE). In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 24, č. 29 (2015), s. 7.

Návrat ku koreňom a tradíciám / Ľudmila Synaková. - Fotogr. 2. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXIV, č. 7-8 (2009), s. 1-2.

466.

MUZIKA Marek, spevák a gitarista, nar. 27. 9. 1991, Nitra. Študoval na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre aplikovanú informatiku. Navštevoval Základnú umeleckú školu Imricha Godina vo Vrábľoch. Na základnej škole založil dnes už neexistujúcu hudobnú skupinu Princíp a na strednej škole skupinu Phobia. Pôsobí ako spevák a gitarista v kapele ENS. Je zakladateľom hudobného portálu music-zone.eu.

Literatúra:

Muzika mu bola súdená / Silvia Štrbáková. - Fotogr. 2. In: Občas nečas. - ISSN 1338-1083, Roč. 18, č. 3 (2012), s. 38-39.
V rozhlase nahrávali Spomienky na lásku / Jana Černáková. - Fotogr. 2. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 22, č. 15 (2013), s. 12.

467.

NADÁCIA ASPEKT - ako vzdelávacia inštitúcia vznikla v roku 1992 a je zameraná najmä na cudzojazyčné vzdelávanie a pomoc talentovaným študentom v oblasti klasickej hudby. V roku 2000 zorganizovala v poradí už piaty ročník zameraný na koncertné vystúpenia talentovanej mládeže. Nitrianskemu publiku sa na koncertoch s názvom „Pódium mladých umelcov“ predstavili poslucháči a absolventi umeleckých škôl, konzervatórií, UKF, VŠMU zo Slovenska a tiež poslucháči konzervatória a Janáčkovkej akadémie múzických umení Brno z Českej republiky. Na koncerte vystúpili okrem iných interpretov sólistky, poslucháčky UKF v Nitre Mirka Kubaláková - flauta a Katarína Perenceiová - spev, absolventi Základnej umeleckej školy v Nitre Eva Kárová - husle, Barborka Kolářová - flauta, Michal Mikuláš - kontrabas, Viliam Schovanec - husle, Peter Hrdý - spev, nitrianska sólistka Katka Madariová - violončelo a Juraj Madari - viola.

Literatúra:

Koncerty mladých talentov / L.T. - Fotogr. 2. In: Nitra. - Roč. XXV, č. 2 (2001), s. 26-27.

468.

NAGY Iván, etnológ a etnomuzikológ, folklorista, nar. 24. 2. 1961, Dunajská Streda. Študoval na gymnáziu v Dunajskej Strede, programovanie na vysokej škole v Bratislave, národopis na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre. V rokoch 1981-2002 pracoval ako programátor, do roku 2004 redaktor rádia Pátria v Bratislave, od roku 2006 je etnológom a kurátorom Žitnoostrovského múzea v Dunajskej Strede. Od roku 1997 pôsobí na Umeleckej škole v Dunajskej Strede. Venuje sa zberateľskej a výskumnej činnosti. Autor publikácií *Erősíteni szíveket. Balony község népzenei monográfiája* (Posilniť srdcia. Monografia ľudovej hudby v obci Baloň, Dunajská Streda, 1998), *A csallóközi dudáshagyomány* (Žitnoostrovské gajdošské zvyky, Bratislava, 2002).

Literatúra:

A cseh/szlovákiai magyar irodalom lexikona 1918-2004 / Főszerkesztő Fónod Zoltán. - 2. opr., rozš. vyd. - Bratislava : Madách-Posonium, 2004. - S. 297-298.

469.

NAGYOVÁ Viktória, hlasová pedagogička. Študovala na Cirkevnom konzervatóriu v Bratislave odbor operný spev v triede Mgr. Art Ivici Neshybovej a absolvovala jednoročný muzikálový kurz na Vysokej škole múzických umení v Bratislave. Na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre študovala odbor Učiteľstvo hudobno-dramatického umenia a robí si doktorát v odbore Didaktika hudby. Už počas štúdia na Cirkevnom konzervatóriu spievala na viacerých koncertoch v Beroune (Česká republika) a vo Veľkej Británii. Ako spoluautorka hudby sa predstavila v predstaveniach Betlehemske hry v Bratislave a v Trnave a vo Vianočnom oratóriu. Pre Biele divadlo v Bratislave skomponovala hudbu do predstavenia F. G. Lorcu Krvavá svadba. V rokoch 2008-2009 pôsobila ako hlasová pedagogička na Súkromnom konzervatóriu Dezidera Kardoša v Topoľčanoch a na umeleckej škole v Nitre. Vyučuje spev na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre, Súkromnom konzervatóriu v Nitre a v Súkromnej základnej umeleckej škole Heleny Maďariovej v Nitre a v Bratislave.

Literatúra:

Meno z kalendára / (ČE). - Fotogr. 1. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 24, č. 17 (2015), s. 10.

470.

NARANČIČOVÁ Júlia (Narancsics), klaviristka, klavírna pedagogička, nar. 1859, zom. 1927, Nitra. Jej otec bol generálom a detstvo prežila v Rakúsku. Keď ako dvadsaťročná sa stala sirotou, odcestovala do Paríža, kde študovala hudbu u vynikajúcich francúzskych hudobníkov. Po získaní učiteľského diplomu sa usadila v Nitre. Otvorila tu hudobnú školu a pôsobila aj ako učiteľka hudby. Jej žiakmi boli aj bratia Vojtech a Eugen Kalixovci, vynikajúci hudobníci. Zomrela v nitrianskom chudobinci.

Literatúra:

Hudobný život v Nitre : (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra - : literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 176. - ISBN 80-967654-1-8.
Hudobný život v Nitre v rokoch 1850-1950 : diplomová práca napísaná na Katedre hudobného umenia PF KU pod vedením Zuzany Zahradníkovej / Zuzana Juricová. - Ružomberok : [s.n.], 2006. - S. 14.
Nitra arany könyve. - Nitra : Dr. Faith Kiadása, 1940. - S. 43.

Z hudobného života Nitry v minulosti a súčasnosti / Helena Stančeková, Richard Rybarič. In : Kapitoly z dejín Nitry : zborník štúdií k 1100. výročiu príchodu Cyrila a Metoda / Jozef Lajoš. - Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1963. - S. 21.
65 rokov ZUŠ v Nitre / M. Hroncová. - Fotogr. 5. In: Nitra. - Roč. XIX, č. 9 (1994), s. 36-39.

471.

NÁDEJ - spevácka folklórna skupina bola založená v roku 1999 pri ZO JDS Výčapy - Opatovce. Skupina zorganizovala podujatia „Rok na dedine“ a „Spievaj, že si spievaj“, nacvičujú rôzne zvyky, piesne podľa príležitostných akcií aj humorné vystúpenia. Zúčastnila sa viacerých okresných a krajských prehliadok v Trnave, vo Zvolene, v Kovarciach a reprezentovala obec aj v Maďarsku.

Literatúra:

Jubileum: spevácka skupina Nádej ... / E. Kollárová. In: Nitrianske noviny. - Roč. XI, č. 14 (2002), s. 3.
Jubileum: spevácka skupina Nádej ... / E. Kollárová. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XI, č. 14 (2002), s. 3.
Nádej oslávila 15. výročie založenia / Margita Magáthová. - Fotogr. In: Život obce. - Roč. 6, č. 28 (2014), s. 7.
Spevácke turné našich senioriek / Emília Čerešňová. - Fotogr. In: Život obce. - ISSN 24453-6245, Č. 39 (2017), s. 4-5.

472.

NEBODAJ – nitrianske trio založil v roku 2010 Július Fujak, vysokoškolský pedagóg, estetik, hudobník, multiinstrumentalista a hudobný skladateľ. Členovia tria PhDr. Július Fujak, PhD. (spevák, hráč na rôznych hudobných nástrojoch), Mgr. Jana Ambrózová, PhD. (huslistka, speváčka) a Mgr. Andrej Pleštinský (akordeonista a hráč na talianskom bajane) pôsobia na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre. Hrajú vlastné skladby, komprovizácie a piesne s poéziou slovenských básnikov (P. Milčák, E. Pariláková), ktoré znejú povedľa seba, ale re-interpretujú aj skladby iných autorov M. Feldmana, A. Párta, Ch. Mingusa a skupiny TeórieOdrazu. Koncertné vystúpenia majú po celom Slovensku i v Čechách. V roku 2012 debutovali albumom *Ne:bo:daj* zo 17 skladbami. V roku 2015 vydali album *Leter tu develoter*.

Literatúra:

Hudba Ne:bo:daj je nielen pre náročného poslucháča / Jana Černáková. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 22, č. 45 (2013), s. 8.
Nebodaj pokrstí svoj druhý album Leter tu develoter / Jana Černáková. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 24, č. 45 (2015), s. 12.
Podiv(uhod)ný NE:BO:DAJ / Jana Krajčovičová. - Fotogr. In: Náš čas. - ISSN 1338-3272, Roč. XVII, č. 5 (2013), s. 32-33.

473.

NEFELEJCS - NEZÁBUDKA - folklórna skupina v obci Výčapy - Opatovce pôsobila už v roku 1979. Pod vedením Ing. Gabriely Jánoškovej a Anastázie Billikovej bola obnovená v roku 1999 činnosť folklórnej skupiny a pomenovali sa Nefelejcs - Nezábudka. Vystupujú na rôznych folklórnych prehliadkach v okolitých obciach, od roku 2000 pravidelne sa zúčastňujú na oslavách Svätého Štefana kráľa vo Viedni.

Literatúra:

Folklórna skupina Nefelejcs / Gabriela Jánošková. In: Život obce. - Roč. [2], č. IV. (2008), s. 6-7.
Folklórna skupina Nefelejcs oslavuje 15 rokov / Gabriela Jánošková. - Fotogr. In: Život obce. - Roč. 6, č. 28 (2014), s. 6-7.
Obdivovali ich kroje / Jolana Čuláková. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIII, č. 37 (2004), s. 8.

474.

NEFELEJCS - zmiešaný spevácky zbor. V roku 1996 s aktívnou pomocou Pirosky Lippovej obnovili činnosť speváckeho zboru Nefelejcs v Diakovciach. Dirigentom zboru sa stala Denisa Vargová, neskôr Anikó Csizmárová, v súčasnosti zbor vedie Zuzana Gjergji Bukovská. Spevácky zbor pravidelne vystupuje na obecných podujatiach a slávnostiach. V repertoári majú s Kodályom a Bartókom prepracované ľudové piesne aj vianočné i náboženské piesne. Vystupovali na súťaži Bíborpiros szép rózsa, na podujatí Spev nás spája (Az ének összeköt) i v Maďarsku v obci Kakasd.

Literatúra:

Húsz éves a deáki Nefelejcs énekkar. - Fotogr. 1. In: Terra Hírújság. - ISSN 1338-6344, Roč. VIII, č. 1 (2017), s. 7.
Húsz éves a deáki Nefelejcs énekkar : a női karból tavaly lett vegyes kar / (gaál). In: Noviny diakovčanov=Deákiak Lapja. - Roč. 2, č. 2 (2016), s. 15.

475.

NEFORMÁLNE STRETNUTIE NITRIANSKYCH HUDOBŇÍKOV - tradíciu založili členovia skupiny Plastik na čele s Vladom Vighom v roku 2015. Druhý ročník sa konal pod patronátom E.G.O. Group a v roku 2017 sa stretnutie uskutočnil pod gestorstvom kapely Jindro Band Blue notes.

Literatúra:

Muzikanti hrali aj spomínali / (JV). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 27, č. 28 (2018), s. 18.

Stretnutie nitrianskych muzikantov pod Zoborom / (JV). In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 26, č. 23 (2017), s. 10.
Vydarené Jam session / (JV). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 26, č. 28 (2017), s. 10.

476.

NEMRAVA František, hudobný skladateľ, spevák, huslista, nar. 6. 2. 1891, Nitra, zom. 22. 4. 1970, Nitra. Skladal piesne šansónového štýlu - tanečné melódie, skeče a kuplety. Za éry nemých filmov vyhrával v kine Meteor v Nitre na husliach. V roku 1920 hral v prvom slovenskom kinoskeči, ktorý sa uskutočnil v Nitre.

Literatúra:

Hudobný život v Nitre v rokoch 1850-1950 : diplomová práca napísaná na Katedre hudobného umenia PF KU pod vedením Zuzany Zahradníkovej / Zuzana Juricová. - Ružomberok : [s.n.], 2006. - S. 39-41.

Nitra arany könyve. - Nitra : Dr. Faith Kiadása, 1940. - S. 29-30. Fotogr. s. 18.

Významné osobnosti Nitry : vydané pri príležitosti 750. výročia udelenia kráľovských mestských výsad Nitre 2. septembra 1248 / [zostavovateľ: Anton Pažitný ; foto: Koloman Zúrik, Ivan Kvapil, Gabriel Hupka]. - Nitra ; Nitra : Mesto Nitra, Mestský úrad, 1998. - S. 176. - ISBN 80-967814-8-0.

Z hudobného života Nitry v minulosti a súčasnosti / Helena Stančeková, Richard Rybarič. In : Kapitoly z dejín Nitry : zborník štúdií k 1100. výročiu príchodu Cyrila a Metoda / Jozef Lajoš. - Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1963. - S. 24.

Päťdesiatiny zvukového filmu / Ladislav Martinček. - Fotogr. 1. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. 4, č. 10 (1980), s. 23-24.

Pri prvom kinoskeči / Ladislav Martinček. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. 7, č. 2 (1983), s. 26, 27.

477.

NEVĀDZA - spevácky súbor pôsobí pri Centre pre seniorov na Baničovej ulici v Nitre od roku 2006. Vystupujú na rôznych podujatiach v Nitre a blízkom okolí.

Literatúra:

Nevädza pokrстила vlajku / (sy). - Fotogr. 1. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXVI, č. 4 (2011), s. 3.

Nevädza v maďarskom Tardoši / Miroslava Zaujcová. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 25, č. 41 (2016), s. 12.

478.

NEW ARTIJA - beatová hudobná skupina z Nitry. V roku 1970 získala prvé miesto na I. nitrianskom beatovom festivale. Skupinu tvoria pokročilí poloprofesionálni hudobníci.

Literatúra:

Beatová lastovička / M. Horváth, R. Brázda. - Fotogr. In: Nitriansky hlas. - Roč. XI (XXI), č. 7 (1970), s. 3.

NIKA KARCH pozri **KARCHOVÁ Veronika**.

479.

NITRAN - folklórny súbor vznikol v roku 1987 pri Vojenskej strednej škole tankovej a automobilovej v Nitre-Krškanoch na podnet Mikuláša Németha a podporu Mariána Rašku. Súbor viedla tanečná pedagogička pani Jana Lackovičová, hudbu pprap. Jaroslav Lazar. V roku 1992 sa Nitran zlúčil so stredoškolským súborom Borinka, ktorý pôsobil pri Domine CVC (Centrum voľného času) v Nitre a Gymnáziu na vtedajšej Gudernovej ulici a prijal názov Borina - Nitran. V roku 1994 sa súbor vrátil k pôvodnému názvu Nitran, spevácka skupina si ponechala názov Borina. Vo svojom repertoári má spracovaný folklórny materiál z rôznych regiónov Slovenska. Dramaturgičkou folklórneho súboru je Miroslava Zaujcová. Súbor vystupuje v rámci kultúrnych a spoločenských podujatí v Nitre, na Slovensku i v zahraničí. Na súťažiach a festivaloch získava popredné ocenenia.

Literatúra:

Nitran a Nitranček spieva a tancuje. - Nitra : Regionálne kultúrne stredisko, [2000]. - [22] s.

Folkloristi esperanto nepotrebovali / - čuj -. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIII, č. 25 (2004), s. 12.

FS Nitran-Borina v Taliansku / Jozef Havel. - Fotogr. 2. In: Nitra. - Roč. XIX, č. 9 (1994), s. 13-15.

Kvapky folklóru v ľudských dušiach / Jana Beňová. In: Nitriansky hlásnik. - Roč. 3, č. 12 (1993), s. 4.

Na festivale Klatovy '96 / (jk). In: Nitriansky hlásnik plus. - Roč. III (VI), č. 29 (1996), s. 3.

Nefalšované slzy radosti / Jozef Havel. - Fotogr. 1. In: Nitra. - Roč. 19, č. 7 (1994), s. 11-13.

Potlesk pre Nitran / [autor] (aj). In: Hlas ľudu - Hlas Nitrianskeho kraja. - Roč. 38, č. 34 (10.2.1992), s. 2.

Slovenský folklór do Ríma / - st -. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. V, č. 30 (1996), s. 5.

Súbor Nitran má už pätnásť rokov / Táňa Nováková. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XI, č. 10 (2002), s. 3.

Súbor Nitran má už pätnásť rokov / Táňa Nováková. - Fotogr. In: Vrábeľské regionálne noviny. - Roč. XI, č. 10 (2002), s. 3.

Trofeje nitrianskych folkloristov / - mz -. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. 12, č. 40 (2003), s. 6.

Učaroval im folklór z okolia Nitry : pätnásť rokov súboru Nitran / (mz). In: Nitra. - Roč. XXVIII, č. 2 (2003), s. 28-29.

Všade vítaný Nitran / [autor] (Ba). In: Nový nitriansky hlas. - Roč. 2, č. 5 (4.2.1992), s. 7.

480.

NITRAN - učiteľský spevokol, ktorý viedol Rudolf Burian, vznikol v povojnových rokoch v Nitre a po roku 1945 vyvíjal aktívnu činnosť. Spevokol sa zameriaval hlavne na úpravy ľudových piesní slovenských, českých, poľských a ruských. Často vystupovali aj v okolitých mestách a na dedinách. Na jeho tradíciu v roku 1965 nadviazalo Spevácke združenie nitrianskych učiteľov pričlenené k Parku kultúry a oddychu v Nitre. Dirigentom sa stal Ľudovít Šandrik. Repertoár zboru bol dosť široký a rôznorodý a usporiadal viac samostatných koncertov.

Literatúra:

Hudobný život v Nitre : (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra - literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 181. - ISBN 80-967654-1-8.
Z hudobného života Nitry v minulosti a súčasnosti / Helena Stančeková, Richard Rybarič. In : Kapitoly z dejín Nitry : zborník štúdií k 1100. výročiu príchodu Cyrila a Metoda / Jozef Lajoš. - Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1963. - S. 28.

481.

NITRANČEK - detský folklórny súbor vznikol v roku 1993 pri Výcvikovej základni mierových síl OSN z iniciatívy Mikuláša Németha, metodika záujmovej umeleckej tvorivosti pri Vojenskej strednej škole tankovej a automobilovej v Nitre. Dlhoročnou vedúcou súboru bola Miroslava Zaujcová. Súbor vystupuje v rámci kultúrnych a spoločenských podujatí v Nitre, na Slovensku i v zahraničí.

Literatúra:

Nitran a Nitranček spieva a tancuje. - Nitra : Regionálne kultúrne stredisko, [2000]. - [22] s.
Aj Nitranček / - hs -. In: Nitrianske noviny. - Roč. VI, č. 19 (1997), s. 3.
Festival prehliadkou súborov národnostných menšín / Erika Rusnáková. In: Nitrianske noviny. - Roč. IX, č. 33 (2000), s. 6.
Lúčenie s Morenou / O. Sivčák. - Fotogr. 1. In: Nitra. - Roč. XXI, č. 5 (1997), s. 27.
Na ďalšom ročníku Detskej folklórnej Nitry sa predstavia... / Erika Rusnáková. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. IX, č. 38 (2000), s. 11.
Mikuláš prišiel na výzvu / Erika Rusnáková. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. IX, č. 49 (2000), s. 5.
Na festivale Klatovy '96 / (jk). In: Nitriansky hlásnik plus. - Roč. III (VI), č. 29 (1996), s. 3.
Nitra v znamení folklóru / - r -. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. X, č. 33 (2001), s. 10.
Nitranček na Dolnej zemi: malí umelci navštívili krajanov v Maďarsku / Miroslava Zaujcová. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. VI, č. 47 (1997), s. 5.
Nitranček na Sicílii / Miroslava Zaujcová. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. VI, č. 33 (1997), s. 5.
Nitranček oslavoval. - Fotogr. 1. In: Nitra. - Roč. XIX, č. 12 (1994), s. 31.
Nitrianske piesne a tance pod Etnou / Miroslava Zaujcová. In: Nitra. - Roč. XXI, č. 9 (1997), s. 29.
Nitranček sa do Poľska dostal aj vďaka legende o svätom Svoradovi / Jana Černáková. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. VIII, č. 41 (1999), s. 7.
Nitranček sa do Poľska dostal aj vďaka legende o svätom Svoradovi / Jana Černáková. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. VIII, č. 42 (1999), s. 7.
Nitranček udržiava tradície: deti zo súboru navštívili Sicíliu / Jana Stopková. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. VI, č. 39 (1997), s. 5.
Nitranček v Čechách / Mikuláš Gál. In: Nitrianske noviny. - Roč. VI, č. 29 (1997), s. 3.
Nitranček vystupoval v Poľsku / M. Zaujcová. In: Nitrianske noviny. - Roč. IX, č. 28 (2000), s. 12.
Nitranček vystupoval v Poľsku / M. Zaujcová. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. IX, č. 28 (2000), s. 12.
Pokrstili kazetu / - st -. In: Nitrianske noviny. - Roč. VII, č. 21 (1998), s. 13.
Postúpil aj Nitranček / - mz -. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIII, č. 23 (2004), s. 12.
Postúpil aj Nitranček / - mz -. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XIII, č. 23 (2004), s. 12.
Slovenský folklór do Ríma / - st -. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. V, č. 30 (1996), s. 5.
Trofeje nitrianskych folkloristov / - mz -. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. 12, č. 40 (2003), s. 6.
Učaroval im folklór z okolia Nitry : pätnásť rokov súboru Nitran / (mz). In: Nitra. - Roč. XXVIII, č. 2 (2003), s. 28-29.
Úspešný Nitranček / Mirka Zaujcová. - Fotogr. 1. In: Nitra. - Roč. XXI, č. 7 (1997), s. 28.
V decembri sa so svojim predvianočným programom ... / O. S. - Fotogr. In: Nitra. - Roč. XXI, č. 2 (1997), s. 22.
V Slovinsku zneli piesne zo Slovenska / Miroslava Zaujcová. - Fotogr. 1. In: Nitra. - Roč. XXII, č. 11 (1998), s. 28.
V súťaži „bodovali“ Nitranček a Borinka. In: Nitrianske noviny. - Roč. IX, č. 20 (2000), s. 13.
V súťaži „bodovali“ Nitranček a Borinka. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. IX, č. 20 (2000), s. 13.
Vianočné pastorále. In: Nitrianske noviny. - Roč. V, č. 47 (1996), s. 3.
Zvíťazil súbor Nitranček / Irena Števková. In: Nitrianske noviny. - Roč. VIII, č. 19 (1999), s. 13.
Zvíťazil súbor Nitranček / Irena Števková. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. IV, č. 19 (1999), s. 13.

482.

NITRANKA - zriaďovateľom dychového orchestra je Park kultúry a oddychu v Nitre. Oficiálny rok založenia dychového orchestra v Nitre je rok 1924. Začiatky sa spájajú s menami Karola Coborih a Eduarda Schönfelda, dirigenta a profesionálneho hasiča, ktorý v Dobrovoľnom hasičskom zbore Nitra prevzal úlohu organizačného garanta, riešil koncepčné otázky orchestra, finančné dotovanie, repertoár. Dychová hudba Dobrovoľného hasičského zboru vytvorila tradíciu, ktorá trvá dodnes. Dychový orchester Nitranka sa vypracoval v poslednom desaťročí na úroveň, ktorou úspešne

reprezentuje v súťažiach a významným podielom prispieva k reprezentácii tohto hudobného žánru nielen doma, ale i v zahraničí. Orchester viedli Silvester Vandák, umelecký vedúci a prvý dirigent a dirigenti Róbert Szöllösy, František Škvarka a Žigmund Kozák.

Literatúra:

Nitranka hrá pre nás / (dar). In: Hlas ľudu. - 11. 7. 1981

Rezké tóny Dychovky / Anton Fábera.- Fotogr. 2. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. IX, č. 2 (1985), s. 14.

Rozdávajú radosť / Lubomír Olah. In: Roľnícke noviny. - 20. 4. 1979.

To hrála Nitranka / Mikuláš Gál. In: Nitriansky hlas. - Roč. 21, č. 12 (1980), s. 4.

V rámci družobných stykov okresu Nitra a Bernburg v NDR.... - Fotogr. 1. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. XI, č. 1 (1987), s. 31.

Za rezkých taktov Nitranky / Mikuláš Gál. In: Život. - 27. 3. 1980.

Zlaté výročie / (js). In: Nitriansky hlas. - Roč. 15, č. 50 (1974), s. 3.

483.

NITRAVA - hudobnú skupinu založil v roku 1977 Juraj Paulínyi pri Klube mladých Parku kultúry a oddychu v Nitre. Kapela v roku 1983 vyhrala okresnú súťaž politickej piesne a prebojovala sa na celoslovenský festival v Martine, v roku 1985 reprezentovala našu kultúru v Nemeckej demokratickej republike. So svojimi vystúpeniami obohacovala kultúrno-spoločenský život Nitry.

Literatúra:

Mladých voláme do klubu KM / Juraj Paulíny. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. IV, č. 11 (1980), s. 22-23.

Predstavujeme vám nového vedúceho oddelenia pre kultúru, vzdelávanie a šport Juraja Paulínyho / - r - . Fotogr. 1. In: Nitra. - Roč. XX, č. 10 (1996), s. 7-8.

V Klube mladých PKO... - Fotogr. 1. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. VII, č. 9 (1983), s. 31.

V ústrety záujmom mladých / (mat). In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. XI, č. 8 (1987), s. 32-33.

484.

NITRIA - amatérsky miešaný spevácky zbor vznikol pod názvom Komorný spevokol Orbis v roku 1995. Jeho zakladateľom a súčasne vedúcim je Ing. Bohumil Michalides. Zbor sa v decembri 1996 zaregistroval pod názvom Nitria. V rokoch 1996-2007 pod vedením profesionálneho dirigenta a zbormajster Doc. Mgr. Pavla Procházka sa zbor skonsolidoval a začal umelecky rásť. Už po šiestich mesiacoch od jeho nástupu uskutočnilo toto umelecké teleso sedem samostatných verejných vystúpení v Nitre a v Topoľčanoch. Od januára 2008 umeleckým vedúcim a dirigentom zboru bol doc. Mgr. Ondrej Šaray, Art.Dir., v súčasnosti Mária Mišunová. Repertoár zboru obsahuje skladby sakrálné i svetské, staršie i novodobé polyfónne skladby, ako aj skladby oslavné a upravené ľudové piesne. Zbor sa zúčastnil niekoľkých súťaží a prehliadok, z ktorých si odniesol viaceré víťazstvá a ocenenia. Nitria úspešne reprezentuje nielen mesto, ale aj slovenskú kultúru v zahraničí. V septembri 1999 reprezentovali našu krajinu na svetovom festivale v Brazílii, v rokoch 2009 a 2011 v srbskom Báčskom Petrovci, 2011 v Taliansku atď. V máji roku 2001 v Námestove v konkurencii deviatich zborov, z toho dvoch zo zahraničia, získal v zlatom pásme absolútne prvenstvo.

Literatúra:

Hudobný život v Nitre : (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra- : literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 182. - ISBN 80-967654-1-8.

Musica sacra : 9. jún - 4. júl 2002 : festival sakrálnych hudby pod záštitou J. Em. Jána Chryzostoma a kardinála Korca a primátora mesta Nitry Jozefa Prokeša ; [zostavila Ľudmila Bratová]. - Nitra : Mesto Nitra, 2002. - [30] s.

Zbory mestu : Nitra 1. septembra 1998 : festival speváckych zborov s medzinárodnou účasťou ; [zostavila Magda Radecká]. - Nitra : Ponitrianske kultúrne centrum - Ponitrianske osvetové stredisko, 1998. - S. 9.

Zbory mestu : XIII. festival speváckych zborov : pod záštitou primátora mesta Nitry Jozefa Dvonča : 23. - 24. novembra 2012 Kostol Ducha Svätého v Nitre ; [zostavila Ľudmila Bratová]. - [1. vyd.]. - Nitra : Mestský úrad, [2012]. - S. [6].

Jubilejný koncert speváckeho zboru Nitria / (SY). - Fotogr. 2. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXI, č. 11 (2016), s. 8.

Nitria jubiluje / Jozef Zábojník. In: Nitrianske noviny. - Roč. XI, č. 5 (2002), s. 4.

Nitria jubiluje / Jozef Zábojník. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XI, č. 5 (2002), s. 4.

Nitria oslávi 20-ročné výročie koncertom / Elena Ivanová. - Fotogr. 1. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 25, č. 40 (2016), s. 11.

Nitria v Brazílii / - če -. In: Nitrianske noviny. - Roč. VIII, č. 37 (1999), s. 13.

Nitria v Taliansku spievala aj [v] záhrade grófa Finettiho / (HI). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 24, č. 30 (2015), s. 9.

Nitria v Starej radnici / - če -. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. VIII, č. 45 (1999), s. 4.

Nitria zaujala brazílskym hitom v rytme samby / - če -. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. VIII, č. 40 (1999), s. 13.

Nitria zaujala brazílskym hitom v rytme samby / - če -. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. VIII, č. 40 (1999), s. 13.

Speváci z Nitrie / Bohumil Michalides. In: Nitrianske noviny. - Roč. VI, č. 12 (1997), s. 5.

Spevácky zbor Nitria jubiluje / (bm). - Fotogr. 2. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXI, č. 12 (2006), s. 30-31.

Spevácky zbor Nitria sa chystá na medzinárodný festival do Brazílie: cestu nitrianskeho zboru do južnej Ameriky podporili fondy Pro Slovakia a Pro Nitria / - če -. In: Nitrianske noviny. - Roč. VIII, č. 29 (1999), s. 13.

Spevácky zbor Nitria sa chystá na medzinárodný festival do Brazílie / - če -. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. IV, č. 29 (1999), s. 13.

Umelecké skladby speváckeho zboru Nitria / Blažena Valková. In: Nitria. - Roč. XXII, č. 1 (1998), s. 22-23.

Vianočný koncert / Štefan Kukan. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. IV, č. 1 (1999), s. 8.

485.

NITRIANSKA HELIGÓNKA - pôsobí na hudobnej scéne od roku 2011. V roku 2016 vydala CD nosič s názvom *Ponitrie*.

Literatúra:

Primátor Jozef Dvonč pokrstil CD Nitrianskej heligónke / (J). - Fotogr. 1. In: Nitrianske echo. - ISSN 1338-5755, Roč. 11, č. 26 (2016), s. 5.

486.

NITRIANSKA HUDOBNÁ JAR - cyklus koncertov vážnej hudby. Prvý ročník sa uskutočnil v roku 1960 z iniciatívy Klubu priateľov umenia pri Parku kultúry a oddychu v Nitre. Zánikom príspevkovej organizácie PKO v Nitre v roku 1991 sa tradícia prerušila. Pokusy o jeho obnovenie boli v rokoch 1993 až 1996, keď Dom kultúry Orbis organizoval samostatné koncerty vážnej hudby. Hudobnú jar čiastočne nahradil medzinárodný festival sakrálnej hudby Musica sacra, ktorý sa koná od roku 1991. V roku 2005 v priestoroch synagógy Základná umelecká škola Jozefa Rosinského v Nitre pripravila prehliadku detských talentov pod názvom Nitrianska hudobná jar. Až v roku 2006 Mestský úrad v Nitre tento festival usporiadal v piaristickom Kostole sv. Ladislava a tým obnovil tradíciu Nitrianskej hudobnej jari. Do rámca obnovenej Nitrianskej hudobnej jari, ktorá sa uskutočnila v roku 2007 už zaradili aj detskú časť, Nitriansku hudobnú jar ZUŠ J. Rosinského. Na koncertných cykloch predstavujú nitrianskemu publiku mnohé domáce i zahraničné telesá a sólisti. V súčasnosti hlavným organizátorom koncertov je Mesto Nitria.

Literatúra:

Bohatý svet hudby NHJ '87 / Veronika Chemezová. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. 11, č. 3 (1987), s. 31.

Hudobná jar '77 / Mária Bolfová. In: Nitriansky hlas. - Roč. 18, č. 16 (1977), s. 3.

Jubilejná hudobná jar / Helena Justová. - Fotogr. 2. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. XIII, č. 4 (1989), s. 20-21.

Koncertmi pokračuje Nitrianska hudobná jar / (RE). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 25, č. 13 (2016), s. 13.

NHJ: bude aj gitarový festival / (RE). In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 25, č. 41 (2016), s. 10.

Nitrianska hudobná jar do štvrtého desaťročia / Peter Kuruc. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. 14, č. 4 (1990), s. 19.

Nitrianska hudobná jar jubiluje: päť hodnotných hudobných podujatí / (čay). In: Nitriansky hlas. - Roč. X (XX), č. 17 (1969), s. 1.

Nitrianska hudobná jar '88 / Peter Kuruc. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. XII, č. 4 (1988), s. 40.

Nitrianska hudobná jar 2012: nové zážitky s hudbou / Ľudmila Bratová. - Fotogr. 1. In: Nitria. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXVII, č. 3 (2012), s. 14.

Nitrianska hudobná jar pozýva milovníkov hudby na koncerty. - Fotogr. 1. In: Nitria. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXX, č. 3 (2015), s. 6.

Obnovili Nitriansku hudobnú jar / - mh -. - Fotogr. In: Vrábelské noviny. - Roč. XV, č. 10 (2006), s. 4.

Pokračuje NHJ / (RE). In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 24, č. 41 (2015), s. 11.

Slovenská hudobná únia by v Nitre privítala mestskú umeleckú radu / Silvia Struhárová. In: Nitrianske noviny. - Roč. XII, č. 10 (2003), s. 10.

Slovenská hudobná únia by v Nitre privítala mestskú umeleckú radu / Silvia Struhárová. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XII, č. 10 (2003), s. 10.

Synagóga bude patriť koncertom Nitrianskej hudobnej jari 2014 / (LB). - Fotogr. 1. In: Nitria. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXIX, č. 3 (2014), s. 15.

V synagóge bude gitarový festival / (ČE). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 26, č. 41 (2017), s. 12.

V synagóge pokračuje Nitrianska hudobná jar / (LB/SY). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 26, č. 11 (2017), s. 11.

Večer španielskej hudby. In: Vrábelské noviny. - Roč. XIV, č. 19 (2005), s. 16.

Virtuózní Warchalovci otvorili Nitriansku hudobnú jar / Andrej Jančovič. - Fotogr. 1. In: Nitria. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXV, č. 4 (2010), s. 6.

Začína Nitrianska hudobná jar 2015 / (RE). In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 24, č. 10 (2015), s. 12.

Začína Nitrianska hudobná jar / (SR). In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 25, č. 12 (2016), s. 10.

Začína Nitrianska hudobná jar. Získajte lístky / (SY). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 27, č. 13 (2018), s. 12.

Začína sa Nitrianska hudobná jar / (LB). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 26, č. 10 (2017), s. 11.

Zajtra začína Nitrianska hudobná jar / (Silvia Struhárová). In: Nitriansky hlásnik. - Roč. 3, č. 18 (1993), s. 1.

Základná umelecká škola J. Rosinského v Nitre / Marianna Petrová. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 16, č. 22 (2007), s. 7.

487.

NITRIANSKA HUDOBNÁ JESEŇ - koncertný cyklus slovenských i zahraničných hudobných interpretov. Organizátorom podujatia v osemdesiatych rokoch bol Park kultúry a oddychu a Klub priateľov hudby v Nitre,

v súčasnosti Mesto Nitra. V priestoroch nitrianskej synagógy odznejú rôzne žánre od klasiky cez jazz a swing i súčasné hudobné formy. Súčasťou jesenného cyklu koncertov bol aj medzinárodný festival klasickej gitarovej hudby Cithara aedicularae.

Literatúra.

- Blíži sa Nitrianska hudobná jeseň a Cithara Aedicularae. - Fotogr. 1. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXX, č. 10 (2015), s. 11.
Čo priniesla hudobná jeseň / Jana Kupková. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. X, č. 1 (1986), s. 22-23.
Do mesta vstúpila hudobná jeseň / E. Synaková. - Fotogr. 2. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXIV, č. 10 (2009), s. 27.
Festival v synagóge / (LB). In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 26, č. 39 (2017), s. 10.
Hudobný festival v Nitre / Erika Vladárová. In: Nitriansky hlas. - Roč. 16, č. 39 (1975), s. 3.
Jeseň 1979 / M. Kočnerová. In: Nitriansky hlas. - Roč. 20, č. 39 (1979), s. 3.
Jeseň s prívlastkom hudobná / (syn). - Fotogr. 3. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXII, č. 11 (2007), s. 9.
Jesenné stretnutia s vážnou hudbou / (Ib). - Fotogr. 1. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXVIII, č. 10 (2013), s. 12.
Nitky priateľstva / (J. Kyselica). In: Nitriansky hlas. - Roč. VIII (XVIII), č. 50 (1967), s. 3.
Nitrianska hudobná jeseň / (CUN). In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 27, č. 39 (2018), s. 9.
Nitrianska hudobná jeseň aj oslava jubilea / (ČE). In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 25, č. 40 (2016), s. 10.
Nitrianska hudobná jeseň 2016 a Cithara aedicularae / (SY). In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXXI, č. 10 (2016), s. 16.
Október patrí hudbe / R. Čermáň. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. 5, č. 10 (1981), s. 22-23.
Program Hudobnej jesene '88 / Peter Kuruc. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. XII, č. 10 (1988), s. 35-36.
S hudbou bude jeseň krajšia / Ľudmila Synaková. - Fotogr. 1. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXV, č. 10 (2010), s. 1.
Štyri večery s hudbou / (Nh). In: Nitriansky hlas. - Roč. IX (XIX), č. 45 (1968), s. 1.
XXX. Nitrianska hudobná jeseň / Peter Kuruc. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. XIII, č. 9 (1989), s. 31-32.
Začala sa Nitrianska hudobná jeseň 2014, pokračuje i Cithara aedicularae / (sy). - Fotogr. 2. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXIX, č. 11 (2014), s. 16-17.
Začína sa Nitrianska hudobná jeseň / (ČE). In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 25, č. 39 (2016), s. 12.

488.

NITRIANSKA LUTNA - hudobno-interpretáčna súťaž vznikla v 70-tych rokoch 20. storočia z iniciatívy v Nitre pôsobiaceho hudobného skladateľa Bartolomeja Urbanca, ktorý touto pôvodne krajskou súťažou inicioval vyhľadávanie talentov. Súťaž pre žiakov ľudovej školy umenia nitrianskeho okresu sa konalo v Parku kultúry a oddychu v Nitre v rokoch 1972-1989. Nitrianska lutna bola po niekoľkoročnej prestávke obnovená v roku 2000 a vyprofilovala sa na jednu z desiatich prestížnych súťaží na Slovensku. Jej tradíciu obnovila Základná umelecká škola Jozef Rosinského v Nitre. Prvý ročník hudobno-interpretáčnej súťaže pre základné umelecké školy Nitrianskeho samosprávneho kraja sa uskutočnilo 15. mája 2001. Cieľ Nitrianskej lutny je zameraný na podporu interpretácie skladieb slovenských autorov, na rozvoj mladých talentov a vytvorenie „odrazového mostíka k profesionálnej hudobnej dráhe“ pre víťazov súťaže. Od roku 2007 sa súťaže zúčastňujú aj žiaci umeleckých škôl Trenčianskeho, Trnavského, Bratislavského aj Žilinského kraja v 5 vekových kategóriách.

Literatúra:

- Cena primátora pre osemročného huslistu / Alicia Rétiová. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. X, č. 21 (2001), s. 5.
Cena primátora pre osemročného huslistu / Alicia Rétiová. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. X, č. 21 (2001), s. 5.
Lutna na jubilujúcej ZUŠ / SITA. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIV, č. 19 (2005), s. 16.
Lutna na jubilujúcej ZUŠ / SITA. In: Vrábelské noviny. - Roč. XIV, č. 19 (2005), s. 16.
Nitra na snímkach z minulosti. - Fotogr. 3. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXI, č. 2 (2006), s. [33].
Nitrianska lutna / (sy). In: Nitra. - Roč. XXVI, č. 7-8 (2002), s. 30.
Nitrianska lutna / (syn). In: Nitra. - Roč. XXVIII, č. 7-8 (2003), s. 13-14.
Nitrianska lutna 2004 / Jolana Čuláková. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIII, č. 20 (2004), s. 5.
Nitrianska lutna 2004 / Jolana Čuláková. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XIII, č. 20 (2004), s. 5.
Nitrianska lutna 2007: štyridsaťnásobný úspech pre ZUŠ J. Rosinského / Alena Vaňová. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXII, č. 7-8 (2007), s. 34.
Nitrianska lutna rozvíja hudobnú kreativitu detí / Alicia Rétiová. In: Nitrianske noviny. - Roč. XI, č. 20 (2002), s. 8.
Nitrianska lutna rozvíja hudobnú kreativitu detí / Alicia Rétiová. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XI, č. 20 (2002), s. 8.
Nitrianska lutna už po tretí raz / Silvia Struhárová. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XII, č. 20 (2003), s. 4.
Nitrianska lutna už po tretí raz / Silvia Struhárová. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XII, č. 20 (2003), s. 4.
Nitriansku lutnu založil Bartolomej Urbanec / Eva Holúbeková. - Fotogr. 1. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXIII, č. 6 (2008), s. 38.
Pod Zoborom zneli tóny Nitrianskej lutny 2010 / (sy). - Fotogr. 1. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXV, č. 6 (2010), s. 11.
Súťaž mladých interpretov Nitrianska lutna 2016 / Anna Fintová. - Fotogr. 1. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXXI, č. 6 (2016), s. 14-15.
Súťaž: Základná umelecká škola. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. X, č. 19 (2001), s. 6.
Súťaž venovali Urbanovej pamiatke / Silvia Struhárová. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XI, č. 21 (2002), s. 5.
Talenty zažiarili aj na Nitrianskej lutne / (syn). In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXIV, č. 6 (2009), s. 27.

V závere školského roka ... - Fotogr. 1. In: Život a kultúra mesta Nitra. - Roč. XIV, č. 8 (1990), s. 37.
Vydarený návrat k hudobnému festivalu Nitrianska lutna / - r - . - Fotogr. 1. In: Nitra. - Roč. XXV, č. 7-8 (2001), s. 32.
Základná umelecká škola J. Rosinského v Nitre / Marianna Petrová. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. 16, č. 22 (2007), s. 7.

489.

NITRIANSKE ORCHESTRÁLNE ZDRUŽENIE - koncom októbra roku 1930 sa začal v Nitre organizovať a ich existencia netrvala dlho. Viedol ju riaditeľ obchodnej akadémie dr. Vojtech Měrka, ktorý bol vlastne aj jeho iniciátorom. Prvé celovečerné koncerty usporiadal až roku 1935, dovtedy dopĺňal programy iných hudobných podujatí. Pokiaľ ide o programovú náplň, zameriavalo sa viac na populárne skladby.

Literatúra:

Z hudobného života Nitra v minulosti a súčasnosti / Helena Stančeková, Richard Rybarič. In : Kapitoly z dejín Nitra : zborník štúdií k 1100. výročiu príchodu Cyrila a Metoda / Jozef Lajoš. - Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1963. - S. 24.

490.

NITRIANSKE PREDJARIE - cyklus koncertov vážnej hudby, ktoré usporadúval Kruh priateľov hudby a Park kultúry a oddychu Nitra ako akúsi predohru ku koncertným podujatiam Nitrianskej hudobnej jari.

Literatúra:

Hudobný úvod roka / Mária Spišaková. - Fotogr. 1. In: Život a kultúra mesta Nitra. - Roč. XII, č. 5 (1988), s. 41-42.
Nitrianske predjarije / (ba). In: Nitriansky hlas. - Roč. 23, č. 8 (1982), s. 3.
Nitrianske predjarije / (kč). In: Nitriansky hlas. - Roč. 28, č. 7 (1987), s. 3.
Predzvest'ou jubilejnej 15. nitrianskej hudobnej jari ... / E. Kučerová. In: Hudobný život. - 15. 4. 1974

491.

NITRIANSKE SLÁČIKOVÉ KVARTETO - vzniklo z podnetu hudobného skladateľa Bartolomeja Urbanca pri Oblastnom nitrianskom múzeu v Nitre. Počas desaťročného obdobia, medzi rokmi 1980-1990 sa personálne zloženie kvarteta viackrát menilo. Istý čas vystupovalo aj ako sláčikové trio. V roku 1985 kvarteto tvorili huslisti Júlia Adamcová a Štefan Madari, klaviristka Martina Kopčanová, na viole hrala Jana Spálová, violončele František Březovjác.

Literatúra:

Hudobný život v Nitre : (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra - literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 187. - ISBN 80-967654-1-8.
Novoročné koncerty / Drahomíra Pechočiaková. In: Život a kultúra mesta Nitra. - Roč. X, č. 3 (1986), s. 26.
Premiéra sláčikového kvarteta / L. Martinček. In: Život a kultúra mesta Nitra. - Roč. 4, č. 7 (1980), s. 26.
Prvý koncert / (mg). In: Nitriansky hlas. - Roč. 21, č. 17 (1980), s. 3.
Z hudobného života Nitra / (rč). In: Život a kultúra mesta Nitra. - Roč. IX, č. 7 (1985), s. 31.

492.

NITRIANSKY SLÁVIČEK - dlhé roky organizoval Park kultúry a oddychu v Nitre. Bola to súťaž detských speváckych talentov.

Literatúra:

Nitriansky sláviček.... - Fotogr. 1. In: Život a kultúra mesta Nitra. - Roč. XII, č. 2 (1988), s. 39.

493.

NITRIANSKY SYMFONICKÝ ORCHESTER - začal pracovať začiatkom januára 1960. Na ustanovujúcej schôdzi členov tohto združenia, ktorá sa konala 28. 12. 1959 sa stretli učiteľia ZHŠ, Pedagogického inštitútu a viacerí hudobní ochotníci z mesta, kde bol schválený návrh organizačného poriadku a termín pravidelných skúšok. Za 20 mesiacov činnosti uskutočnil Nitriansky symfonický orchester 7 koncertov, z čoho 2 sa konali v Nitre. Roku 1961 bol orchester pridelený Mestským národným výborom pri Park kultúry a oddychu. Program orchestra bol rôznorodý po stránke štýlovej aj obsahovej. Popri dielach svetových klasikov a romantikov hrali aj skladby patriace do oblasti zábavnej hudby.

Literatúra:

Z hudobného života Nitra v minulosti a súčasnosti / Helena Stančeková, Richard Rybarič. In : Kapitoly z dejín Nitra : zborník štúdií k 1100. výročiu príchodu Cyrila a Metoda / Jozef Lajoš. - Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1963. - S. 30.

494.

NOC HUDBY - Hudobné centrum po prvýkrát vyhlásilo projekt Noc hudby 15. júna 2012, v roku 30. výročia Sviatku hudby - Fête de la musique, ktorý vznikol v roku 1982 vo Francúzsku. Celodenná oslava hudby od roku 2015 sa koná aj v Nitre. Počas celého dňa môžeme vypočuť hudbu všetkých žánrov v rôznych podobách a interpretáciách nielen v koncertných či divadelných sálach, ale tiež aj na netradičných miestach (kaviarne, ulice, MHD a pod.).

Literatúra:

- Hudba zaplavila Nitru / Dominika Szabová. - Fotogr. In: Novinky Nitra. - ISSN 1339-6064, Roč. V, č. 12 (2015), s. 3.
Nitra sa zapojí do Noci hudby. Hrať sa bude aj v autobuse / (LM). In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 26, č. 23 (2017), s. 10.
Noc hudby bude už v piatok / [autor] (LM). In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 24, č. 23 (2015), s. 13.
Noc hudby počas troch dní / (LM). In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 25, č. 23 (2016), s. 14.
Sezónny trh aj Noc hudby / (RE). In: My Nitrianske noviny. - Roč. 27, č. 23 (2018), s. 12.

495.

NOVÁK Milan, hudobný skladateľ, dirigent, národný umelec, nar. 12. 8. 1927, Trakovice. V Nitre študoval na gymnáziu a súčasne sa na mestskej hudobnej škole začal učiť hre na klavíri u Márie Suhaydovej. Študoval na Konzervatóriu v Bratislave, u prof. Frisca Kafendu klavír, u prof. Kornela Schimpla dirigovanie a prof. Alexandra Moyzesa kompozíciu. Po skončení konzervatória v roku 1949 bol žiakom V. Talicha. Po absolvovaní sa stal dirigentom v SEUK-u, od 1950 v Symfonickej orchestri bratislavského rozhlasu. Od nástupu vojenskej služby (1951) je jeho meno späté s Vojenským umeleckým súborom, pri ktorého zrode stál a dlhé roky pôsobil ako umelecký vedúci a autor kmeňového repertoáru. Pod jeho vedením sa súbor vypracoval na reprezentatívne teleso, ktoré má za sebou úspechy doma i v zahraničí. Ťažiskom jeho tvorivého príspevku je kompozičná tvorba siahajúca od drobných inštruktívnych skladieb a folklórnych úprav cez scénickú, zborovú, piesňovú tvorbu, hudobno-tanečné scény až po väčšie scénicko-dramatické útvary.

Dielo: (výber): sólový nástroj: Dve bagately (1957); Klavírna suita č. 1 (1963); Deväť romantických miniatúr (1963); Sonáta pre harfu (1982); Pastorale a capriccio (1989); Dobré ráno (1994); Zlostný dialóg (1995); *dva nástroje:* Sonatina (1961); Tri tance (1970); Kaiservariazionen (1990); Impromptu (1995); Malá romanca (1999); *komorný súbor:* Tri bagately (1971); Hudba pre flautu a sláčikové kvarteto (1975); Divertimento (1980); Kvarteto (1986); Akvarely (1987); Variácie (1989); Intrády (1990); Musica per ogni tempi (1990); Študentské reflexie (1991); Miniexhibícia (1992); Suita (1993); Traja mušketeri (1996); In modo classico (1997); *nástroj a orchester:* Elégia (1951); Tri skladby (1965); Reminiscencie (1969); Koncert (1972); Hudba (1984); *orchester:* Štyri prelúdiá (1980); Rapsódia (1982); Slávnostná predohra (1983); *javisková tvorba:* Plná poľná lásky (M. Ferko, opereta, 1957); Nie je všedný deň (P. Ševčovič, hudobná komédia, 1959); Hra, v ktorej sa spí (Ľ. Feldek, detský muzikál, 1971); Opera Mafiozo (muzikál, 1981); Prestávka (J. Štrasser, opera, 1985); *hlas a orchester:* Piesne o kvetoch (M. Ferko, 1971); Hory a srdce (P. Koyš, 1973); *zbor a cappella:* Lúbozná sonatina (E. Králiková, 1983); Človek žil (J. Štrasser, 1976); Vyletelo vtáča (Š. Ladižinský, 1975); Proglas (Sv. Konštantín-Filozof, 1994); *detský zbor:* Na svete je detí ako smetí (M. Ferko, 1960); Keby všetky deti sveta (M. Ferko, 1961); Rozhovor s hviezdíčkou (B. Wallnerová, 1962); Naša budúcnosť (M. Ferko, 1963); Päťkrát v tanečnom rytme (M. Ferko, 1964); Do kolečka, do kola (M. Ferko, 1965); Spievajúce mandarínky (M. Ferko, 1966); Lietajúce taniere (M. Ferko, 1967); Prišli páni z Bratislavy (Ľud., 1968); Piesne o zvieratkách (M. Ferko, 1969); Pieseň červenej zástave (Š. Ladižinský, 1971); Priateľstvo je mocný hrad (V. Muránska, 1974); Svet, slniečko, svet (E. Čepčková, 1974); Gúľa sa gúľa zemeguľa (B. Droppa, 1976); Žiari šatka (M. Ferko, 1976); Jarná pieseň (B. Droppa, 1976); Sedem slovenských ľudových piesní (1977); Pozdrav októbru (J. Štrasser, 1977); Spievanky (B. Droppa, 1978); Pesničky z lesa (M. Figuli, 1982); Náš zbor (J. Štrasser, 1983); September svieti (V. Hujik, 1983); Výletný letný vlak (J. Štrasser, 1984); Tancuj, tancuj (Ľud., 1985); Bratislavský pochod (Ľ. Moravčík, 1987); Smiešne piesne (B. Droppa, 1988); Proglas (Sv. Konštantín-Filozof, 1992); Búvaj dieťa krásne (Ľud., 1993); Slovenčina (Š. Moravčík, 1995); Vtáčie dialógy (1995); *hlas, zbor a orchester:* Láska (J. Štrasser; 1976); Nežnosti (J. Smrek; 1986); *skladby pre deti:* Od jari do zimy (1964); Dobré je nám (Šimková; 1973); Dve priateľky (1978); Lístok do pamätníka (1990); Sedem drobností (1995); Tri skladbičky (1996); *skladby pre VUS:* Smer Praha (J. Kákoš, 1960); Veselá vojna (J. Guoth, 1960); Kde sa končí hra (J. Guoth, 1964); Strýčko z Ameriky (J. Guoth, 1966); Balada o strome (J. Guoth, 1967); Človek nie je sám (Š. Ladižinský, 1971); Memento a krédo (1972); *hudba pre divadlo:* Tanec nad plačom (1954); Macbeth (1958); Zbojníci (1959); Sluha dvoch pánov (1963); Hamlet (1974); *hudba pre rozhlas, televíziu a film:* Najkrajšie leto (KD - P. Gajdoš, 1954); Čisté ruky (DH - A. Lettrich, 1956); Štyridsaťštyri (DH - P. Bielik, 1957); Šťastie príde v nedeľu (DH - J. Lacko, 1958); Kapitán Dabač (DH - P. Bielik, 1959); Taká svadba ešte nebola (KD - M. Rábek, 1961); Posledný (KD - I. Húščava, 1963); Mám 20 rokov (KD - C. Kováč, 1964); V krajine Čuganda (M. Ferko, R, 1968); Kohútik-vit'úzik (M. Ferko, R, 1969); Cnostný Metod (DH - J. Lacko, 1979); Umenie vzdoru (KD - P. Záchenský, 1979); S Lacom Chudíkom v Hronci (KD - V. Andreánsky, 1980); Anička Jurkovičová (DTv - J. Lacko, 1983); Nepokojný mier (DTv - J. Lacko, 1986); *úpravy folklóru:* To šarišské pole (1952); Fajarôčka moja (1953); Veje vietor (1955); Pri Dunaji šaty perú (1956); Vodu, vodu (1957); Fašiangové piesne (1964); Ej, mám ja lúčku (1966); Zahrajže mi, zahraj (1967); Vihorela lipka (1973); Prišlo slnko (1975); Dve regrútske z Liptova (1977); Partizán (1988); Išlo dievča; Poľana, Poľana (1993); *diskografia:* Na svete je detí ako smetí; Do kolečka, do kola (Supraphon, 1968); Reminiscencie pre violončelo a orchester (Opus, 1977); Koncert pre harfu a komorný orchester (Opus, 1977); Prekroč náš čas (Opus, 1977); Divertimento pre hoboju, klarinet a fagot (Opus, 1986); Hudba pre flautu a sláčikové kvarteto (Opus, 1986).

Literatúra:

Encyklopédia Slovenska : [súhrn poznatkov o minulosti a prítomnosti Slovenska]. 4. zväzok : N-Q, Nábělek, František - quentin / [hlavná redakcia Vladimír Hajko ... [et al.]]; Vladimír Hajko. - 1. vyd. - Bratislava : Veda, 1980. - S. 111-112.

Hudobný život v Nitre : (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra- : literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 178, 179, 192. - ISBN 80-967654-1-8.
Spomienkový list jubilujúcej Nitre / Milan Novák. In: Nitra, naša Nitra- : literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, 1998. - S. 203-204. - ISBN 80-967654-1-8.
100 slovenských skladateľov / [editori: Marián Jurík, Peter Zagar]. - Bratislava : Národné hudobné centrum, 1998. - S. 212-217. - ISBN 80-967799-6-6.
Národný umelec Milan Novák zablahoželel nitrianskej ZUŠ k sedemdesiatinám / Silvia Struhárová. - Fotogr. 1. In: Nitra. - Roč. XXIV, č. 5 (2000), s. 24-25.
Polstoročie hudobnej školy / Eva Kučerová. - Fotogr. 2. In: Život a kultúra mesta Nitra. - Roč. III, č. 12 (1979), s. 15-17.

496.

NOVÁK Rudolf, hobojsista, hudobný pedagóg, nar. 24. 6. 1926, Trakovice, zom. Bratislava. Brat hudobného skladateľa Milana Nováka a hudobníka - klarinetistu Tibora Nováka. V rokoch 1932-1939 študoval husle na Hudobnej škole v Nitre. V školskom roku 1938-1939 vyhral pri stredoškolských súťažiach v hudbe v Trnave 1. cenu zo všetkých huslistov. Na konzervatóriu v Bratislave sa preorientoval na hoboj a stal sa 1. hobojsistom v Slovenskej filharmónii. Pôsobil ako pedagóg - hobojsista na Vysokej škole múzických umení v Bratislave.

Literatúra:

Československý hudební slovník osob a institucí. Svazek druhý : M-Ž. - 1. vyd. - Praha : Státní hudební vydavatelství, 1965. - S. 193.
Spomienkový list jubilujúcej Nitre / Milan Novák. In: Nitra, naša Nitra- : literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, 1998. - S. 203-204. - ISBN 80-967654-1-8.

497.

NOVÁK Tibor, hudobník, klarinetista. Brat hudobného skladateľa Milana Nováka a hobojsistu a hudobného pedagóga Rudolfa Nováka. Na mestskej hudobnej škole v Nitre študoval klavír u pani učiteľky Suhaydovej a na Vysokej škole výtvarných umení v Bratislave klarinet. Pôsobil až do smrti v Opere Národného divadla v Bratislave ako klarinetista.

Literatúra:

Spomienkový list jubilujúcej Nitre / Milan Novák. In: Nitra, naša Nitra- : literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, 1998. - S. 203-204. - ISBN 80-967654-1-8.

498.

NOVÁKOVÁ Magdaléna, učiteľka, folkloristka, nar. 23. 7. 1941, Komjatice. Študovala na Pedagogickej fakulte v Nitre (1965). Počas štúdia na strednej škole v Šuranoch účinkovala vo folklórno-speváckej skupine pod vedením profesora Štefánika. Súčasne v rokoch 1961-1965 bola členkou folklórneho súboru Železničiar v Nových Zámkoch. V rokoch 1961 v Černíku založila a päť rokov viedla Detský folklórny súbor Jánošík, v Komjaticiach v roku 1965 Detský folklórny súbor Mladosť, s ktorým získala viaceré ocenenia.

Literatúra:

Kultúrny život v okrese Nové Zámky : folklór, hudba, tanec a spev / Peter Lakata. - Nové Zámky: Občianske združenie Idea ; Regionálne osvetové stredisko, 2014. - S. 67-68. - ISBN 978-80-971870-0-2.

499.

OBLASTNÉ NITRIANSKE MÚZEUM v Nitre - patrí medzi tie kultúrne organizácie, ktoré tiež rozvíjajú rozvoj hudobného života Nitra. V Koncertnej sále Župného domu usporadúvajú príležitostné koncerty pri rôznych významných udalostiach. Pravidelne sa tu začali usporiadať hudobné podujatia v roku 1979. Vtedy vzniklo pri múzeu prvé oficiálne uznané komorné teleso - sláčikové kvarteto. Pri jeho zrode bol i hudobný skladateľ zaslúžilý umelec Bartolomej Urbanec, neskôr čestný umelecký vedúci kvarteta. Členmi kvarteta boli Jozef Vereš I. husle, Štefan Madari II husle, František Březovják violončelo, Vojtech Pacas viola. Počas rokov svojej existencie prešlo kvarteto viacerými zmenami týkajúcimi sa personálneho obsadenia i interpretačného rastu. V múzeu od roku 1983 pravidelne usporiadali aj dni gitarovej hudby - Cithara aedicularae. Na podujatí vystupujú mladí domáci talentovaní interpreti, ale i gitaristi svetového mena. V rámci kultúrno-výchovnej práce nitrianskeho múzea pripravujú aj autorské večery domácich skladateľov, napr. amatérskeho skladateľa Alexandra Levýňa (1987), hudobného skladateľa a regenschoriho Jozefa Rosinského (1988), zaslúžilého umelca Bartolomeja Urbanca (1988) a pod.

Literatúra:

Hudba tu našla druhý domov / Drahomíra Pechočiková. - Fotogr. 1. In: Život a kultúra mesta Nitra. - Roč. XIII, č. 3 (1989), s. 34-35.

500.

OBYČANKA - dychová hudba bola založená v roku 1902 v Obyciach. Počas svojej existencie sa súbor rozširoval o nových členov, starší hudobníci odstupovali a ich miesta zaujali noví členovia. Kapelníkom dychovky od roku 1933 bol Štefan Turza, od 1948 Pavol Šabo, od 1977 Ján Kováč. V roku 1981 umeleckým vedúcim súboru sa stal Jozef Šabo (nar. 17.10.1936). Dychová hudba počas svojej existencie často vystupovala pri významných sviatkoch v kostole a procesiách v obci, účinkovala na kultúrno-spoločenských podujatiach poriadaných obecným úradom a vystupovala aj po okolitých dedinách a tiež na festivaloch dychových hudieb.

Literatúra:

Bulletin dychovej hudby OB Obyce : vydaný v rámci osláv 80. výročia založenia súboru ; [spracoval Ladislav Sládečka]. - Nitra : Okresné osvetové stredisko, 1982. - 10 s.

100 rokov dychovej hudby v Obyciach : 1902-2002 / [spracovala: Alžbeta Šabová]. - Obyce : Obecný úrad, 2002. - 34 s. - ISBN 80-968795-3-7.

90 ročná Obyčanka / A. Šabová. - Fotogr. In: Tekovské noviny. - Roč. 2, č. 15 (1992), s. 5.

Dychovka v Obyciach oslavuje 110.výročie svojho založenia / Tomáš Holúbek. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 21, č. 31 (2012), s. 11.

Dychovka vyhráva už 90 rokov / Jožo Malý. - Obr. 2. In: Nitriansky hlásnik. - Roč. 3, č. 25 (1993), s. 2.

501.

OLACH Ľubo, publicista, prozaik, básnik, nar. Zlaté Moravce. Študoval na Vysokej škole poľnohospodárskej v Nitre. Pôsobil ako tlačový tajomník na Štátnej veterinárnej správe, redaktor denníka *Smena* a týždenníku *Sloboda* a pracoval aj pre Slovenský rozhlas a Slovenskú televíziu. Ako redaktor denníkov písal aj o populárnej a vážnej hudbe, venoval sa rozhovorom so známymi interpretmi. Po revolúcii sa stal šéfredaktorom mesačníka *Pop horizont*. Bol spoluiniciátorom založenia slovenskej Grammy, neskoršie Aurel, založil reklamnú agentúru *Aurum* a v roku 1997 teleshopingovú firmu. V roku 2007 debutoval básnickou zbierkou *Keď zomriem, tak nech....* V roku 2009 vydal zbierku básní pod názvom *Pri víne s bohémami*. V tom istom roku mu vyšla knižka v nemčine s titulom *Weine und Frauen*, s ktorou sa predstavil aj na knižnom veľtrhu v Karlsruhe. V roku 2011 vyšla básnická zbierka *Kaviarenska poézia Ľuba Olacha*. Autor románov *Nádenník pera vo francúzskych službách* (2012) a *Posledné varovanie* (2013). Je členom prestížneho pezinského PI klubu. Žije v Bratislave.

Literatúra:

Spisovateľ a publicista Ľubo Olach / Anna Mondočková. - Fotogr. In: Požitavské noviny. - ISSN 1338-7235, Roč. 2, č. 1 (2013), s. 5.

502.

ONDREJČEKOVÁ Erika, pedagogička. Je riaditeľkou súboru *Ponitran* pri Pedagogickej fakulte v Nitre.

Literatúra

Hudobný život v Nitre : (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra - literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 183. - ISBN 80-967654-1-8.

503.

ONDREJKA Ján, učiteľ, organista, nar. 29. 12. 1859, Častá. Vzdelanie ukončil 28. júna 1872 v Trnave. Pôsobil ako učiteľ najprv v Komjaticiach, potom spolu s manželkou v Tekovských Nemciach. Mal stály učiteľský plat vo výške 538 forintov a 87 gracijarov. V Tekovských Nemciach pomáhal vysluhovať v kostole, zvonil, doprevádzal kňaza k chorým a podobne.

Literatúra:

História školstva v obci / V. Janček. In: Tekovský nemčan. - ISSN 13389-9602, Roč. 3, č. 4 (2006), s. 6.

504.

ONDREJKOVIČ Karol, spevák (tenor), nar. 11. 11. 1905 Jaslovce, dnes súčasť Jaslovských Bohuníc, zom. 11. 9. 1981 Košice. Roku 1936 absolvoval štúdium spevu na Hudobnej a dramatickej akadémii v Bratislave, v rokoch 1947-1951 u E. Manniho st. v Košiciach. V rokoch 1939-1945 pôsobil sólista operety Slovenského ľudového divadla v Nitre, 1945-1960 opery Štátneho divadla v Košiciach. V Slovenskom ľudovom divadle v Nitre účinkoval vyše tridsiatich operetách (*Modrá ruža*, *Keď rozkvitne máj*, *Poľská krv*, *Zem úsmevov*, *Veselá vdova*, *Cigánska láska*, *Uličníca* a i.) a režíroval operetu G. Dusíka *Tajomný prsteň*. V Košiciach stál pri zrode operného súboru, spieval v opere aj v operete a režíroval niekoľko operiet.

Literatúra:

Divadelná Nitra : (50 rokov slovenského profesionálneho divadla v meste) / Vladimír Štefko. - 1. vyd. - Bratislava : Obzor, 1989. - 423 s. - ISBN 80-215-0026-3.

Encyklopédia dramatických umení Slovenska. 2 : M-Ž / zostavili Richard Blech...[et al.]. - 1. vyd. - Bratislava : Veda, 1990. - S. 126.

505.

ON THE ROAD - hudobná skupina bola založená v roku 2014 v obci Tešedíkovo. S požičanými hudobnými nástrojmi a technikou začínali nacvičovať v žiháreckej skúšobni. V roku 2015 vyhrali prvé miesto na súťaži Pered Csillagai. Členovia kapely: Farkas Bernadett (spev), Farkas Bianka (spev), Szarka Zoltán (gitara), Lancz Richard (gitara), Bosák Gábor (basgítara) a Szűcs Zsolt (bicie).

Literatúra:

Zene s a rock: On The Road - Pered. - Fotogr. 1. In: Terra Hírújság. - ISSN 1338-6344, Roč. VII, č. 12 (2016), s. 29.

506.

ORAVEC Matej, spevák, textár, nar. Nitra. Študuje na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre. Pôsobí v kapelách Slobodná Voľba, Playground Violence a Bijouterrier. Prvý album s názvom *In autumn* 2013 vydal s kapelou Bijouterrier. Okrem spevu sa venuje práci v neziskovej organizácii Storm a učí deti plávať.

Literatúra:

Matej Oravec: svoju prácu som vždy robil so srdcom / Dominika Rimovská. - Fotogr. 1. In: Občas nečas. - ISSN 1338-1083, Roč. 20, č. 2 (2014), s. 32-33.

507.

ORCHESTER DUŠANA DOLINSKÉHO - skupina vznikla v roku 1962 v Nitre ako inštrumentálna skupina. Tvorili ju dva saxofóny, pianová harmonika, gitara a bicie. V roku 1964 keď pribrali do skupiny basgitaristu, začali pravidelne hrať na mládežníckych popoludniach v ODPM. Po prestúpení do Parku kultúry a oddychu v Nitre už hrali pod názvom „orchester Dušana Dolinského“. Najväčší rozmach skupina dosiahla po prijatí varhanistu Júliusa Hrabka a speváka Jozefa Guneva, ktorý dosiahol celý rad významných úspechov ako spevák i ako skladateľ. Ich repertoár obsahuje ľudovú aj tanečnú hudbu, big-beat aj vlastnú tvorbu. Orchester účinkoval v televízii a nahrával aj program pre západonemeckú televíziu.

Literatúra:

V rytme Dolinského / Zolo Hübsch. - Fotogr. In: Nitriansky hlas. - Roč. IX (XIX), č. 40 (1968), s. 3

508.

OUR STORIES - hudobná kapela zo Šale.

Literatúra:

Our Stories : príbehy bez slov s dôrazom na melódiu / (LL). - Fotogr. 1. In: Slovo Šaľanov. - ISSN 1336-4073, Roč. XX, č. 11 (2015), s. 10.

509.

OZÁBAL Jozef, pedagóg, osvetový pracovník, didaktický spisovateľ, nar. 10. 9. 1880, Moravský Ján, zom. 18. 1. 1953, Cífer. Študoval v Trnave, Skalici a na učiteľskom ústave v Modre. Pôsobil ako učiteľ v Radošovciach, v rokoch 1919-1923 školský inšpektor v Nitre, 1923-1939 v Zlatých Moravciach. Od začiatku pedagogickej praxe vyvíjal všestrannú osvetovú činnosť ako zakladateľ speváckych a divadelných krúžkov. Organizátor prvého slovenského divadelného predstavenia po roku 1918 v Nitre. Bol zakladateľom Miestneho odboru Matice slovenskej v Nitre a v Zlatých Moravciach. Zakladateľ a dirigent speváckeho zboru tekovských učiteľov Žitavan. Autor učebníc zemepisu pre ľudové školy, právnej príručky pre učiteľov, prekladal divadelné hry z maďarčiny.

Diela: (výber): učebnice: Zemepis (veľ) župy Nitrianskej (XVI) pre 3. roč. ľud. škôl (Nitra, 1923); Zemepis župy Bratislavskej (XV) pre slov. r. k. ľud. školy (Trnava, 1925); príručka: Nepritomnosť v službe a dovolenka učiteľov škôl národných (B. m., 1938); preklad: Szabó, J.: Nájdené dieťa (Trnava 1925).

Literatúra:

Pedagogická encyklopédia Slovenska. 1. zv. : A-O / [vedúci autorského kolektívu Ondrej Pavlík] ; Ondrej Pavlík. - 1. vyd. - Bratislava : Veda, 1984. - S. 687-688.

Slovenský biografický slovník : (od roku 833 do roku 1990). 4. zväzok : M-Q ; [zodpovedný redaktor Augustín Maľovčík]. - 1. vyd. - Martin : Matica slovenská, 1990. - S. 361. - ISBN 80-7090-070-9.

Významné osobnosti Nitry : vydané pri príležitosti 750. výročia udelenia kráľovských mestských výsad Nitre 2. septembra 1248 / [zostavovateľ: Anton Pažitný ; foto: Koloman Zúrik, Ivan Kvapil, Gabriel Hupka]. - Nitra ; Nitra : Mesto Nitra, Mestský úrad, 1998. - S. 177. - ISBN 80-967814-8-0.

Listovanie v starých kronikách / Ludmila Synaková. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXVIII, č. 1 (2013), s. 14-15.

510.

PAJTINKOVÁ Alena, herečka, speváčka, nar. 7. 8. 1986, Komárno. Vyštudovala hudobno-dramatický odbor na Konzervatóriu v Bratislave. Od roku 2007 je stálou členkou hereckého súboru Divadla Andreja Bagara v Nitre. Venuje sa aj dabingu, účinkuje v televízii i v rozhlase. Ako hosť účinkuje aj v iných divadlách na Slovensku. Na súkromnom konzervatóriu v Nitre pôsobí ako pedagogička predmetu umelecký prednes. Okrem herectva sa aktívne venuje spevu. Od roku 2011 je speváčkou nitrianskej punkovej kapely BijouTerrier, kde vystupuje ako tvrdá rockerka Zita.

Literatúra:

Alena Pajtinková / Dušan Nevín. - Fotogr. 1. In: Rendez-vous news. - Január (2012), s. 6.

Alena Pajtinková nosí náušnice s motívom Nitry / Lucia Víglašová. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 24, č. 35 (2015), s. 12.

Bijouterier do klipu opäť zlákal Viléma Čoka / Jana Černáková. - Fotogr. 1. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 23, č. 11 (2014), s. 9.

Želanie rodičom nevyšlo, miesto učiteľky je herečka / Jana Černáková. - Fotogr. 3. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 20, č. 19 (2011), s. 14.

511.

PAĽOVÁ Michaela, speváčka, textárka, nar. 6. 3. 1975, Michalovce. Umelecké meno **Misha**. Pôvodne sa profesionálne venovala tlmočníctvu a prekladateľstvu v angličtine. Hneď na začiatku hudobnej kariéry s tým však prestala a rozhodla sa pre muziku. Je nositeľkou ocenení Aurel, Slávik a OTO. Svoj debutový album *Colors in My Life* vydala v roku 2002. V roku 2004 jej vyšiel dvojalbum *Misha*, v roku 2007 album *13000krát, Ako nikdy predtým* v roku 2010 a v roku 2012 album s názvom *Dekáda*. Misha je väčšinou autorkou všetkých svojich skladieb. Jej texty piesní sa nachádzajú aj v knihe Slavky Laurovej *Vzťahy a premeny*. Okrem nahrávania je hlavnou jej náplňou koncertovanie so svojou kapelou, ktorú využíva od menšej unplugged zostavy s dvomi až tromi hudobníkmi až po päťčlennú zostavu. Jej kapelu tvoria Juraj Gregorík (basgitar), Štefan Bugala (bicie), Michal Bugala (gitara), Palo Bartovic (klávesy), Eugen Vizváry (klávesy). Koncertuje a vystupuje na rôznych festivaloch doma i v zahraničí a spolupracuje so slovenskými i zahraničnými hudobníkmi. Pôsobila aj ako moderátorka v rádiu TWIST, kde od septembra 2003 do júla 2004 vysielala vlastnú reláciu "Mishin Večerný Soul". Býva v rodinnom dome neďaleko Nitry.

Literatúra:

Knihu obrazov Slavky Laurovej pokrstili vodou a zemou / Jana Černáková. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 19, č. 45 (2010), s. 11.

Koncertovali proti násiliu na deťoch / Slavomíra Ďurišová. - Fotogr. In: Vrábelské noviny. - Roč. XIV, č. 47 (2005), s. 15.

Misha si postavila domček pri Nitre / Jana Černáková. In: Noviny juhozápadu: My Nitrianske noviny. - ISSN 1338-1733, Roč. 19, č. 23 (2010), s. 11.

Na novom CD si Misha vyskúšala aj operu / (ČE). In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 19, č. 45 (2010), s. 11.

512.

PAPP Robo, spevák, nar. 12. 1. 1982, Šaľa. Spev študoval na Základnej umeleckej škole v Šali u Henriety Zálezákovej. Svoj debutový album vydal v roku 2000 pod názvom *Robo Papp*. V tom istom roku získal v diváckej ankete Slávik ocenenie Objav roka. V roku 2002 bol ocenený cenou SOZA za najúspešnejšiu skladbu mladého autora v oblasti populárnej hudby za skladbu „Vatikánska mena“. Bol členom jednorazového projektu G8, naspieval titulnú pesničku Give it k tanečnej šou Miliónový tanec, zúčastnil sa zábavno-súťažnej šou Hit storočia. Spolupracuje so slovenskými hudobníkmi na rôznych projektoch a koncertuje po celom Slovensku. Vydal albumy *Hlava dole* (2002), *R'n'P'* (2004), *Čarovný dom* (2007). Medzi jeho najväčšie hity patrí *Pod lampou*, *Mačka túlavá*, *Give it*, *Čarovný dom*, *Chut' si ťa nájde* (dueto s Darou Rolins) a i. Žije v Bratislave.

Literatúra:

Bystrík a Robo Papp zahrli Šaľanom / Monika Ševčíková. - Fotogr. 1. In: Slovo Šaľanov. - ISSN 1336-4073, Roč. XVI, č. 2 (2011), s. 24.

Dnes vychádza druhý album mladého speváka Roba Pappa / Adrián Potančok. In: Národná obroda. - Roč. 13, č. 121 (27.5.2002), s. 14. Robo je objav roka: Šaľan Robo Papp sa v ankete Slávik 2000 umiestnil na 26. mieste. - Fotogr. 2. In: Slovo Šaľanov. - ISSN 1336-4073, Roč. VI, č. 1 (2001), s. 19.

Robo Papp a jeho kariéra / Ivan Afakša. - Fotogr. 2. In: Slovo Šaľanov. - ISSN 1336-4073, Roč. VII, č. 9 (2002), s. 12.

Robo Papp a jeho magická sedmička / Milan Afakša. - Fotogr. In: Slovo Šaľanov. - ISSN 1336-4073, Roč. 12, č. 6 (2007), s. 22.

Robo Papp a jeho nové cédečko / Ivan Afakša. - Fotogr. 1. In: Slovo Šaľanov. - Roč. V, č. 5 (2000), s. 27.

Robo Papp a krst jeho CD: vyjde zo Šale nová hviezda na speváckom nebi? - Fotogr. 1. In: Slovo Šaľanov. - Roč. V, č. 6 (2000), s. 12.

Robo Papp s Darou, Mishou a Hélicom: z krstu nového albumu R'n'P' / Lea Tóthová. In: Slovo Šaľanov. - ISSN 1336-4073, Roč. 9, č. 6 (2004), s. 12.

513.

PARÍK Ivan, hudobný skladateľ, vysokoškolský profesor, nar. 17. 8. 1936, Bratislava, zom. 2. 3. 2005, poch. v Bratislave. V rokoch 1951-1953 hudbu študoval súkromne u A. Albrechta, 1953-1958 kompozíciu u A. Očenáša

a dirigovanie u K. Schimpla na Konzervatóriu v Bratislave, 1958-1962 kompozíciu u prof. A. Moyzesa na Vysokéj škole múzických umení v Bratislave. V rokoch 1959-1962 pôsobil ako dramaturg v Československej televízii v Bratislave a ako pedagóg. V rokoch 1962-1997 nepretržite prednášal hudobnú teóriu a kompozíciu na Vysokéj škole múzických umení v Bratislave. V roku 1990 profesor, v rokoch 1994-1997 rektor Vysokéj školy múzických umení v Bratislave. Svoju pedagogickú prácu zavŕšil ako vedúci Katedry hudobnej výchovy na Pedagogickej fakulte Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre. Bol spoluorganizátorom seminárov pre súčasnú hudbu v Smoleniciach, predsedom Rady hudobného fondu, pôsobil v rôznych poradných orgánoch, vedeckých a umeleckých radách. Vo svojich skladbách uprednostňoval komorné inštrumentálne zoskupenia (Hudba pre Miloša Urbáška, Listy, Meditácia), využíval však aj ľudský hlas, spev alebo recitáciu (Videné zblízka nad jazerom) a nevyhýbal sa ani orchestrálnemu obsadeniu (Musica pastoralis - ktorá odznela i na Bratislavských hudobných slávnostiach, Hudba pre flautu, violu a orchester, Dve árie na fragmenty textu Stabat Mater). Vytvoril tiež hudbu k mnohým filmom. Venoval sa i teoretickej činnosti, spolu s B. Režuchom je autorom práce *Ako čítať partitúru*.

Dielo: (výber): klavír: Rapsódia (1956); Tri kusy (1960); Sonata (1966); Listy (1992); *iný sólový nástroj:* Pastorale (1979); Sonata (1983); Pospevovanie (1991); Missa brevis (1998); *komorný súbor:* Noc (1956); Epitaf na spôsob improvizácií (1961); Mikroštúdie (1963); Nocturno (1979); Duo (1981); Hudba pre Miloša Urbáška (1981); Ako sa pije zo studničky (M. Rúfus; 1990); Meditácia nad textami Jacopone da Todího (1997); *orchester:* Predohra (1962); Hudba k baletu (1968); Fragmenty (1969); Hudba pre dychové nástroje, kontrabasy a bicie (1981); Musica pastoralis (1984); Hudba pre flautu, violu a orchester (1987); *javiskové diela:* Fragment (Kobo Abbe, balet, 1969); *hlas a nástroje:* Dve piesne na texty starých japonských básnikov (T.No Kijoki, Ki No Curajuki, 1959); Dve slovenské ľudové piesne (1960); Čas odchodov (M. Rúfus, 1976-78); Dve árie na fragmenty textu Stabat mater (1989); *zbor:* Štúdiá (1965); Medzi horami (J. Kollár, 1972); Sená (M. Rúfus, 1982); Missa brevis (1957, rev. 1997); *elektroakustická hudba:* Hommage to William Croft (1969); Variácie na obrazy Miloša Urbáška (1970); Sonata-kánon (1971); Vonku pred dvermi (1974); Cantica feralia (1975); Pocta Hummelovi (1980); Concerto grosso (1991); *skladby pre deti:* Pastierik z Drábska (1978); Podvečerné piesne (1979); *hudba pre divadlo, rozhlas a televíziu:* Ľudský hlas (R, 1965); Tragédia človeka (R, 1969); Kráľ Lear (R, 1964); Slovo (TV, 1978); Medea (TV, 1983); Macbeth (TV, 1992); Sv. František s Assisi (R, 1992); *hudba pre film:* Výzva do ticha (KD, D. Hanák, 1965); Variácie kľudu (KD, D. Hanák, 1967); Sobotienka ide (A, V. Herold, 1972); Babka Ježibabka (A. V. Herold, 1980); *úpravy folklóru:* Tri ľudové z Gemera, 1977); Žatva milá žatva, 1978); Balada Ej pomo tam (1979); *diskografia:* Sonata pre flautau (Supraphon, 1965); Piesne o padajúcom lístí (Supraphon, 1966); Hudba pre troch (Supraphon, 1967); Piesne o padajúcom lístí (Opus, 1980); Hudba k baletu (Opus, 1980); Medzi horami (Opus, 1980); Dve piesne na texty starých japonských básnikov (Opus, 1986); Nocturno (Opus, 1986); Hudba pre Miloša Urbáška (Opus, 1993, CD); Stabat mater (CD, 1993); Hudba pre flautu, violu a orchester (CD, 1996).

Literatúra:

Hudobný život v Nitre : (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra - literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 192. - ISBN 80-967654-1-8.

100 slovenských skladateľov / [editori: Marián Jurík, Peter Zagar]. - Bratislava : Národné hudobné centrum, 1998. - S. 222-225. - ISBN 80-967799-6-6.

Nový vedúci katedry / Ondrej Sivčák. In: Nitrianske noviny. - Roč. 12, č. 9 (2003), s. 8.

Nový vedúci katedry / Ondrej Sivčák. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XII, č. 9 (2003), s. 8.

Odišiel Ivan Parík (17. 8. 1936 - 2. 3. 2005) / Peter Liba. In: Náš čas. - Roč. 9, č. 2 (2005), s. 2.

Zomrel vedúci katedry Parík / TASR. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIV, č. 9 (2005), s. 13.

Zomrel vedúci katedry Parík / TASR. In: Vrábelské noviny. - Roč. XIV, č. 9 (2005), s. 13.

514.

PARK KULTÚRY A ODDYCHU v Nitre - organizácia bola založená v roku 1959. Zakladajúcim riaditeľom bol Ján Chlebo, v rokoch 1965-1970 riaditeľom bol Štefan Hancko, 1970-1979 Dušan Králik, potom Jozef Brendza. Hlavnou úlohou pracovníkov Parku kultúry a oddychu bolo organizovanie kultúrno-výchovnej činnosti v čase pracovného voľna väčšiny ľudí, osobitne voľna mládeže a detí a plnil úlohy, ktoré od nich mesto Nitra očakávalo. V Parku kultúry a oddychu sa konali koncerty vážnej hudby, ktoré spoluorganizoval Kruh priateľov hudby. Záujmová činnosť občanov a mládeže sa organizoval v rôznych kluboch, zboroch a krúžkoch. V rámci hudobných kurzov vyučovali hru na klavíri, akordeóne, gitare a flaute a na hodinách hudobnej výchovy získavali žiaci teoretické aj praktické vedomosti. Pôsobil tu Spevácky zbor nitrianskych učiteľov (zmena názvu na Nitriansky zmiešaný zbor v roku 1990) a viaceré hudobné skupiny. Popri veľkom dychovom orchestri s úspechom účinkovala malá dychovka Nitranka vo svojimi spevákmi. Pre deti pripravili rôzne súťaže - Nitriansky sláviček, Nitrianska lutna. Organizovali sa koncerty populárnej hudby, na ktorých vystupovali najznámejší speváci a hudobné skupiny zo Slovenska i Čiech. V Klube mladých, osobitnom zariadení PKO na Chrenovej okrem iného organizovali tiež hudobné vystúpenia, prebiehali cykly prednášok o hudbe, atď. V roku 1993 prevádzkovateľom budovy sa stal nitriansky podnikateľ Dušan Turba. V budove PKO usporadúvajú plesy, koncerty a vystúpenia slovenských i zahraničných spevákov a hudobných skupín.

Literatúra:

Hudobné kurzy v PKO. In: Nitra. - Roč. 14, č. 10 (1990), s. 42.

Chrámové spevy v kostole piaristov / Andrej Zábredský. - Fotogr. 1. In: Nitra. - Roč. XV, č. 8 (1991), s. 21.

Kultúra naša každodenná / (rs). - Fotogr. 1. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. XIV, č. 2 (1990), s. 31-32.

Spevácky zbor nitrianskych učiteľov - zmena názvu v roku 1990 na Nitriansky zmiešaný zbor. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. 14, č. 2 (1990), s. 47.

PKO v nových rukách / Michal Suško, Dušan Turba. In: Nitrianske noviny. - Roč. 2, č. 34 (1993), s. 3.

515.

P.A.S. - rocková skupina zo Zlatých Moraviec.

Literatúra:

Zázrak spievala Nika aj na svadbe básnikovej dcéry / Jana Černáková. - Fotogr. 2. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 24, č. 48 (2015), s. 12.

516.

PASZOVSKY Kató, speváčka, klaviristka. Pôsobila v Nitre. Mala veľký talent. Spievala ľudové piesne s vlastným klavírnym sprievodom.

Literatúra:

Nitra arany könyve. - Nitra : Dr. Faith Kiadása, 1940. - S. 45.

517.

PATKOLÓ Július (Gyula), husľový virtuóz, nar. 1985, Šaľa. Pochádza z muzikantskej rodiny. Brat klaviristu Ladislava P. Už ako 10 ročný absolvoval Ľudovú školu umenia v Šali, hudobný odbor u prof. Jána Bránskeho. Od 11-ich rokov študoval na Konzervatóriu u prof. Istvána Gyöpösa, pokračoval v štúdiu na Vysoké škole múzických umení v Bratislave v triede ruského husľového virtuóza A. Jablockova. V roku 1997 ako študent Konzervatória získal ocenenie Vlády SR Reprezentant Slovenska - Talent roka. Na medzinárodných súťažiach získal viacero prestížnych ocenení, koncertoval v mnohých krajinách Európy, v USA i na Kanárskych ostrovoch. So svojim bratom 28. mája 2006 usporiadali slávnostný koncert v rímsko-katolíckom kostole v Šali pri príležitosti vydania CD nosiča.

Literatúra:

Ďusi v programe Čírenie talentov. - Fotogr. 1. In: Slovo Šaľanov. - Roč. II, č. 6 (1997), s. 20.

Julko Patkoló a jeho hostia: pozvanie na koncert budúcich virtuózov / Milan Aľakša. In: Slovo Šaľanov. - Roč. II, č. 2 (1997), s. 23.

Július hral v newyorskej Carnegie Hall / Lea Tóthová. - Fotogr. In: Slovo Šaľanov. - ISSN 1336-4073, Roč. 10, č. 12 (2005), s. 27.

Koncertoval v rodnom meste: Šaliensky husľový virtuóz Július Patkoló / (aľ). - Fotogr. In: Slovo Šaľanov. - Roč. II, č. 7 (1997), s. 25.

Slávnostný koncert bratov Patkolóovcov / [autor] MK. - Fotogr. In: Šaľa. - Roč. 7, č. 6 (2006), s. 13.

518.

PATKOLÓ Ladislav, klavirista, nar. Šaľa. Brat huslistu Júliusa P. Klavírnej hre sa venuje od siedmich rokov. Bol mimoriadnym študentom Konzervatória v Bratislave, študoval na Vysoké škole múzických umení v Bratislave u prof. C. Dianovského. Sprevádza svojho brata Júliusa P. na domácich i zahraničných koncertoch. Ako sólista sa najčastejšie prezentuje skladbami F. Liszta a F. Chopina. So svojim bratom 28. mája 2006 usporiadali slávnostný koncert v rímsko-katolíckom kostole v Šali pri príležitosti vydania CD nosiča.

Literatúra:

Slávnostný koncert bratov Patkolóovcov / [autor] MK. - Fotogr. In: Šaľa. - Roč. 7, č. 6 (2006), s. 13.

519.

PAULÍNYI Roman, spevák (baryton), nar. Nitra. Spev študoval na Ľudovej škole umenia v Nitre u prof. Heleny Kozárovej, na konzervatóriu a na Vysoké škole múzických umení v Bratislave u doc. Viktórie Stracenskej. Už počas vysokoškolských štúdií vystupoval externe na podujatiach organizovaných Slovkoncertom. Pôsobil v Slovenskom filharmonickom zbore v Bratislave. V Nitre vystupoval 23. mája 1992 v priestoroch Nitrianskej štátnej galérie so sopranistkou Adrianou Kohútikovou z Bratislavy. Na klavíri ich sprevádzali Anna Prieslová a Mgr. Alena Kručayová.

Literatúra:

Kvety za krásne výkony : koncert v podaní Romana Paulínyho a Andrey Kohútikovej / Andrej Zábredský. - Fotogr. 2. In: Nitra. - Roč. XVI, č. 7 (1992), s. 30

Spevácky talent / (bár). In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. 10, č. 4 (1986), s. 26.

520.

PAVEL Mário, muzikant, gajdoš z Veľkého Zálužia. Je študentom Cirkevnej školy úžitkového výtvarníctva sv. Lukáša v Topoľčanoch. Hrá na flaute a na gajdách od 9 rokov. Jeho učiteľom na gajdách bol Tomáš Blažek, ktorý, okrem iného hrá v zoskupení Musicantica Slovaca.

Literatúra:

Na gajdách hral Mário už ako deväťročný / (ČE). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 24, č. 7 (2015), s. 11.

521.

PAVLIS Noro, gitarista. Pôsobil v kapele Metropolis, v súčasnosti gitarista kapely Zeus.

Literatúra:

Koncert v knižnici / (RE). In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 25, č. 2 (2016), s. 10.

522.

PAVLIS Sebastián, spevák. Pôsobí vo vrábeľskej skupiny Revolt.

Koncert v knižnici / (RE). In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 25, č. 2 (2016), s. 10.

Meno z kalendára.... - Fotogr. 1. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 25, č. 2 (2016), s. 10.

523.

PAVLÍKOVÁ Eva, herečka, nar. 17. 9. 1960, Košice. V rokoch 1979-1983 vyštudovala herectvo na Vysokej škole múzických umení v Bratislave u prof. Zachara. Od roku 1983 stála členka hereckého súboru Divadla Andreja Bagara v Nitre. Patrí medzi prvé dámy súboru a takmer vo všetkých inscenáciách hrá veľké ženské postavy. Prejavila sa ako výrazná protagonistka najmä v inscenáciách režiséra Jozefa Bednáríka. Okrem nitrianskeho divadla hosťuje aj v iných divadlách. Za svoju hereckú tvorbu bola viackrát ocenená. Do jej repertoáru patria aj muzikály, okrem iných sa predstavila vo *Fidlikantovi na streche*, v *Grékovi Zorbovi*, *Báthoryčke*, *Malom obchode hrôzy*, v *Adamovi Šangalovi* alebo v *Kabarete*. Okrem divadelného herectva sa venuje tvorbe v rozhlase, filme, televízii a dabingu. Od roku 2003 každoročne organizuje predvianočný večer s názvom „*Strieborná nedeľa s Evou Pavlíkovou*“. Na tomto podujatí okrem nej aj jej hostia interpretujú muzikálové, vianočné, ľudové i klasické melódie. V roku 2010 ocenená Cenou primátora Mesta Nitry.

Literatúra:

Encyklopédia dramatických umení Slovenska. 2 : M-Ž / zostavili Richard Blech...[et al.]. - 1. vyd. - Bratislava : Veda, 1990. - S. 176.

Cena primátora pre herečku Evu Pavlíkovú / Ľudmila Synaková. - Fotogr. 1. In: Nitrianske echo. - ISSN 1338-5755, Roč. 5, č. 37 (2010), s. 4.

Čaká nás Zlatý večer s Evou Pavlíkovou / Ľudmila Synaková. - Fotogr. 1. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXV, č. 12 (2010), s. 5.

Eva Pavlíková bude v Kabarete mužom / Jolana Čuláková. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. 13, č. 45 (2004), s. 8.

Eva Pavlíková a jej hostia nesklamali / Ľ. Synaková. - Fotogr. 1. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXIV, č. 2 (2009), s. 29.

Hudobný elixír Evy Pavlíkovej / Ľudmila Synaková. - Fotogr. 2. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXVII, č. 2 (2012), s. [18].

Chytľavé grécke piesne nájdete na CD / (sy). - Fotogr. 1. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXVI, č. 7-8 (2011), s. 6.

K Vianociam patrí aj "zlatý" večer s Evkou Pavlíkovou / (syn). - Fotogr. 1. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXI, č. 12 (2006), s. 37.

Krištáľové krídlo získala nitrianska herečka Eva Pavlíková / Ľudmila Synaková. In: Nitrianske noviny. - Roč. 14, č. 13 (2005), s. 9.

Ohňostroj hudby a spevu / Ľudmila Synaková. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXV, č. 2 (2010), s. 7.

Pavlíková spievala zasa v Amerike / Silvia Struhárová. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XII, č. 39 (2003), s. 5.

Pocta v podobe Krištáľového krídla: prestížna cena patrí prvej dáme DAB Eve Pavlíkovej / Ľudmila Synaková. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. 30, č. 5 (2005), s. 24-26.

S CD Evy Pavlíkovej v slnečnom Grécku / Lenka Káčerová. - Fotogr. 1. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 20, č. 21 (2011), s. 12.

Strieborná nedeľa s Evou Pavlíkovou / (sy). In: Nitra. - Roč. 28, č. 12 (2003), s. 10.

Strieborná nedeľa s Evou Pavlíkovou / - str -. In: Nitrianske noviny. - Roč. XII, č. 49 (2003), s. 11.

Strieborná nedeľa s Evou Pavlíkovou / - str -. In: Vrábeľské regionálne noviny. - Roč. 12, č. 49 (2003), s. 11.

Strieborný večer Evy Pavlíkovej / (RE). In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 26, č. 48 (2017), s. 15.

Strieborný večer s Evou Pavlíkovou a jej hosťami. - Fotogr. 1. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXII, č. 12 (2007), s. 13.

Strieborný večer s Evkou Pavlíkovou a jej hosťami / Ľudmila Synaková. - Fotogr. 1. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXIII, č. 12 (2008), s. 29.

Strieborný večer s piesňami / Ľudmila Synaková. - Fotogr. 3. In: Nitra - Roč. XXIX, č. 2 (2004), s. 22-23.

Zlatý večer s Evkou Pavlíkovou / (sy). In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXX, č. 12 (2005), s. 25.

524.

PČELÁR Štefan, prezývaný „Itcho“, spevák, nar. 1988, Nitra. Hudbe sa dostal v 15-tich rokoch cez skauting, integrovanú hudbu študoval na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre. Hrá na gitare, skladá pesničky pre svoju kapelu

Jamestown, ktorú založil ešte počas stredoškolských štúdií, spieva a učí sa hrať aj na klavíri a saxofóne. Okrem toho pôsobí aj v kapele Bijouterrier. V roku 2013 sa prebojoval do finále SuperStar. V tom istom roku s kapelou Jamestown nahral debutový album „Divadlo bláznov“.

Literatúra:

Finalista SuperStar Itcho Pčelár vystúpi v Galérii Mlyny. - Fotogr. 1. In: Nitrianske echo. - ISSN 1338-5755, Roč. 8, č. 28 (2013), s. 2.
Jamestown prvý album krstil netradične vo vani / Jana Černáková. - Fotogr. 4. My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 23, č. 1 (2014), s. 11.
Nitran Itcho Pčelár je už teraz slovenskou superstar / Jana Černáková. - Fotogr. 3. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 22, č. 20 (2013), s. 8.
Nitran Itcho Pčelár je striebornou superstar / (ČE). - Fotogr. 1. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 22, č. 23 (2013), s. 8.
Štefan Itcho Pčelár: "Hudba je prostriedkom, ktorým chceš dávať niečo zo seba" / Denisa Hopková, Štefan (Itcho) Pčelár. - Fotogr. In: Občas nečas. - ISSN 1338-1083, Roč. 21, č. 2 (2015), s. 38-39.

525.

PECEKOVCI - muzikantská rodina. Jozef Pecek talentovaných chlapcov začal do hry na strunové nástroje. Jeho syn Imrich sa dlhé obdobie aktívne venoval dychovej hudbe a spevu. Jeho synovia Imrich a Ladislav pôsobili vo vrábeľskej dychovke.

Literatúra:

Čerešňová ulica a ulička Pérov v susedstve lúk / Jozef Trubíni. In: Vráble "Fidvár" - archeologické nálezisko európskeho významu : [príspevky k histórii mesta] / Jozef Batora ; Peter Tóth. - [1. vyd.]. - Bratislava : Mestský úrad, 2015. - S. 130. - ISBN 978-80-972181-9-5.

526.

PENGAGI - kapela slovenskej tramskej piesne vznikla v roku 1983 v Mojmirovciach, od roku 1985 pôsobí v Nitre. Ich zriaďovateľom bol V-klub Vysokej školy poľnohospodárskej v Nitre. Členovia kapely: Juraj Banás (spev, banjo), T. Ágh (kontrabas), P. Halama (spev, ústna harmonika), P. Mésaroš (spev, zvukové efekty), I. Lachký (gitara), Peter Raškovič (husle), Peter Hadža (gitara, spev). Vedúcim, skladateľom i textárom kapely je Peter Hadža. Kapela hrala spočiatku prevzaté slovenské i české pesničky, postupom času predovšetkým vlastné piesne. V roku 1987 v Tlmačoch na nesúťažnej prehliadke tramských skupín obsadili 3. miesto, hrali v Lucerne v Prahe, účinkovali v Čechách aj v Anglicku. V rokoch 1987-88 boli ocenení zo SAHC (Slovenská asociácia hudby country) ako najlepšia tramská kapela roka. Účinkujú na festivaloch po celom Slovensku, vystupujú na rôznych kultúrno-spoločenských podujatiach organizovaných mestom Nitra i mimo Nitry. Jediným pôvodným členom Pengagi je v súčasnosti Peter Hadža. Zloženie kapely sa časom menilo, hrali v nej Peter Raškovič (spev, husle, flauta, gitara), Juraj Banás (spev, banjo, gitara), Vladimír Raškovič (spev, basgitara), Rudolf „Eifel“ Mladý (spev, gitara), Daniela „Danča“ Konečná (spev, kontrabas, flauty). Vydali CD s vlastnými skladbami : *Konečne Pengagi!* (1996), *Hore Best* (2001), *30 rokov Pengagi* (2013).

Literatúra:

25 - rokov skupiny Pengagi / Rudo Mladý. In: Mojmirovčan. - Roč. XIV, č. 9 (2008), s. 11.
Hoci júlové počasie Kultúrnemu letu ... / - če -. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. IX, č. 29 (2000), s. 1.
Konečne Pengagi: prvá kazeta a CD po štrnástich rokoch / - mh -. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. VI, č. 17 (1997), s. 3.
Kultúrne leto pokračuje / - si -. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. VI, č. 30 (1997), s. 3.
Naša „kapela“ alebo Penco & Eifel a Danča / Rudolf Mladý. - Fotogr. In: Mojmirovčan. - ISSN 1339-0988, Roč. XXI, č. 1-2 (2015), s. 17.
Pengagi - 20. výročie / s Pencom sa zhováral Rudo „Eifel“ Mladý. - Fotogr. In: CFT. - Roč. 3, č. 1 (2003), s. 17.
Pengagi má heslo "aj keď falošne, ale s chuťou" / Jana Černáková. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 22, č. 44 (2013), s. 10.
Pengagi poznajú recept na dlhovekosť kapely / [autor] (PETR). In: Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 17, č. 23 (2008), s. 17.
Pengagi: keď schudneme, bude klip / Slavomíra Ďurišová. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. 15, č. 4 (2006), s. 17.
Tramská pieseň s vôňou domova : rozhovor s kapelníkom skupiny Pengagi / Peter Koppal, Peter Hadža. - Fotogr. 1. In: Nitriansky hlásnik plus. - Roč. 1, č. 22 (1994), s. 3.
Folková skupina... - Fotogr. 1. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. XI, č. 8 (1987), s. 41.
Kamaráti táborových ohňov... - Fotogr. 1. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. XII, č. 5 (1988), s. 43.
Príjemné podoby kultúrneho leta '99. - Fotogr. 1. In: Nitra. - Roč. 23, č. 9 (1999), s. 29.
Slovenské kolo tramskej Porty / J. Zbranek. In: Nitra. - Roč. XVI, č. 5 (1992), s. 37-38.
Spievajúci trampí / P. Olajoš. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. XII, č. 3 (1988), s. 38-39.

527.

PEREDI NÖIKAR - spevácky zbor bol založený v roku 1997 v Tešedíkove. Pod vedením Kataríny Jónasovej postupne vyrástol na úspešný spevácky zbor, ktorý dosiahol úspechy nielen doma ale aj v zahraničí.

Literatúra:

Peredi Nôikar oslavuje významné jubileum - 15 výročie vzniku / Alžbeta Borsányiová. - Fotogr. In: Tešedíkovské noviny = Peredi Újság. - Roč. 15, č. 2 (2012), s. 3.

528.

PERFECT STRANGERS - hudobná skupina z Nitry vznikla v roku 2011. Skupinu založili dvaja súrodenci, Peter (spev, basgítara) a Marek Kozárovci (spev, gítara), ktorý hudbe sa venujú od štrnástich rokov. Neskôr sa k nim pridala dvojica hudobníkov, Marcel Balogh (bicie) a Miloš Fojtík (klávesy). Prvý ich koncert sa uskutočnil v Rock clube Naozzay. Hrali ako predkapela legendárnej maďarskej skupiny Píramish.

Literatúra:

Čo nové na vrábeľskej hudobnej scéne? - Fotogr. In: Naše Vráble, Roč. IX, č. 17 (2012), s. 4.

Hudba z Nitry: Perfect Strangers / Aneta Korcová. - Fotogr. In: Novinky Nitra. - Roč. II, č. 19 (2012), s. 4.

529.

PERNÝ Lukáš, hudobník, bubeník, nar. 1992, Nové Zámky. Vystupuje ako Lucas Perný. Študoval na Strednej priemyselnej škole stavebnej a na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre. Hudbe sa aktívne venuje od roku 2007. Založil kapely Dilusion, Krumplicapricash, v roku 2012 s bývalým kolegom vytvoril duo Lucas Perny & Miloslav Kollár. Pripravil niekoľko hudobných projektov, odohral množstvo úspešných koncertov, vydal spoločné i sólové albumy. Prvý sólový album *Psychedelic Winterland* vydal v roku 2009 a dva roky po ňom *Psychedelic Springland*, v roku 2012 album *Astral Gate*, v roku 2013 *The Rondel*. Popri hudbe píše aj básne a hudobné recenzie.

Literatúra:

Nový album inšpiroval praveký magický rondel / Jana Černáková. - Fotogr. 2. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 22, č. 32 (2013), s. 8.

530.

PETKEŠ Ján, primáš, zverolekár, nar. 1816, zom. 1895. Pôsobil ako zverolekár v Nitre. Bol veľkým milovníkom hudby a sám hral na niekoľkých nástrojoch. Po čase zanechal svoje dobre prosperujúce zamestnanie a založil si hudobnú kapelu. So svojím 48 členným orchestrom naštudoval klasický repertoár. Medzi autormi sa často objavovali mená Beethoven, Verdi, Mozart. So svojou kapelou pochodil takmer celú Európu. Hneď pri prvom vystúpení vo Varšave mali veľký úspech. S úspechom vystupovali v Petrohrade, v Spojených štátoch a i. Dva roky trvajúce turné bolo veľmi nákladné a Dr. Petkeš tak napokon prišiel o celý svoj majetok. Rozpustil kapelu a začal sa venovať komponovaniu. Medzi inými skladbami napísal aj *Nitriansky čardáš*, ktorý mal veľký ohlas. Vydali ho tri nakladateľstvá - Müller vo Viedni, Streibig v Bratislave a Treichlinger v Budapešti. Bol zberateľom fajok, mal aj vzácnu zbierku huslí, maľovaných hlinených holubov, koní a iných zvierat.

Literatúra:

Nitra arany könyve. - Nitra : Dr. Faith Kiadása, 1940. - S. 63.

Fajkárne v Nitre / Pavol Takáč. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. 3, č. 11 (1979), s. 26-27.

Postavy (a postavičky) spod Zobora: Nitriansky čardáš / Ladislav Martinček. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. 6, č. 7 (1982), s. 29.

531.

PETR Jozef, dirigent, zbormajster, hudobný pedagóg, nar. 20. 1. 1903, Opočno (Česká republika), zom. 2. 1. 1981 Pardubice (Česká republika). V rokoch 1918-1923 študoval na pražskom konzervatóriu organ u J. Wiedermanna, na Majstrovskej škole u J. Kličku, zborový spev na hudobno-pedagogickom oddelení konzervatória. Po vojenskej prezenčnej službe riaditeľ Hudobno-speváckej školy v Břeclavi, 1926-1930 dirigent Východoslovenského divadla v Košiciach, 1930-1931 v Tylovom divadle v Prahe, 1931-1933 v Stredoslovenskom divadle v Trnave a Nitre, 1933-1939 v Juhočeskom národnom divadle v Českých Budějoviciach, 1939-1945 učiteľ hudby na hudobnej škole v Soběslavi, 1945-1946 profesor hudobnej výchovy na reálnom gymnáziu v Táboře, 1946-1966 zbormajster, neskôr vedúci zbormajster Slovenského národného divadla v Bratislave, 1975 tu pracoval ako dôchodca. V rokoch 1949-1958 prednášal na Vysokej škole múzických umení v Bratislave odbor opernej korepetície.

Dielo: gramoplatne : (zbormajster): Cikker, J.: Juro Jánošík. IV.-V. obraz (Praha, Supraphon, 1953); Suchoň, E.: Krútnava (Praha, Supraphon, 1953).

Literatúra:

Slovenský biografický slovník : (od roku 833 do roku 1990). 4. zväzok : M-Q ; [zodpovedný redaktor Augustín Maťovčík]. - 1. vyd. - Martin : Matica slovenská, 1990. - S. 445. - ISBN 80-7090-070-9.

532.

PETRILA Jozef, organista, klavirista, nar. 22. 6. 1921, Krompachy. Absolvoval štyri ročníky konzervatória v Prahe. Pôsobil ako organista a v rokoch 1943-1953 ako riaditeľ hudobnej školy v Zlatých Moravciach.

Literatúra:

Základná umelecká škola v Zlatých Moravciach : 1943-2003 / [zostavil: Gejza Hlavatý]. - Zlaté Moravce : Základná umelecká škola, 2003. - 37 s.

533.

PEŤOVSKÝ Osmar Juraj, spevák, textár, raper, nar. 1983, Nitra. Vyše desať rokov sa venuje repu. V začiatkoch ho ovplyvnili najmä slovenské skupiny Názov stavby a Zvuk ulice. Spolu so zoskupením Zlá strava vydal v rokoch 2001-2009 štyri CD - *Nedá sa stráviť*, *Na východ od raja*, *Epicentrum* a *Verejný odkaz*. V roku 2013 vydal album *Logika vyššieho cieľu*.

Literatúra:

Osmar a Skutek pokrstia svoje nové albumy / Jana Černáková. - Fotogr. 1. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 22, č. 9 (2013), s. 9.

534.

PÉTER Jozef, pedagóg, organista, nar. 22. 2. 1856, Tešedíkovo, zom. 14. 8. 1925, Šaľa. Odbornú kvalifikáciu získal v Modre. V rokoch 1874-1879 pôsobil v Tešedíkove na rímskokatolíckej škole, v rokoch 1883-1904 ako hlavný učiteľ, od roku 1904 až do svojej smrti riaditeľ a kantor ľudovej školy v Šali. Svojou prácou sa zaslúžil o rozvoj spoločenského a kultúrneho života v Šali. Bol zástupcom veliteľa, neskôr veliteľom dobrovoľného hasičského zboru, zakladateľom a dirigentom mužského spevokolu, našťudoval a režíroval divadelné hry. Za novú, tzv. fonomimickú metódu na výučbu čítania a písania získal čestnú listinu Maďarskej akadémie vied v Budapešti. Autor diela *Eljárásom: a betű személyesítés és a fonomimika segítségével való olvasás-tanításában: részletes utmutatás az olvasás tanításának megkönnyítésére a betű személyesítés alapján* (Príručka : môj postup pri vyučovaní čítania pomocou personifikácie písmen a fonomiky. V roku 1929 sa stal členom Miestnej organizácie Kresťansko-socialistickej strany, ktorej predsedal do konca svojho života.

Literatúra:

Šaľa / László Bukovszky ... [et al.] ; zostavovateľka Veronika Nováková. - 1. vyd. - Šaľa : Mesto Šaľa, 2004. - S. 157, 207-208. - ISBN 80-89032-21-4.

Vitajte v meste = Welcome to our town : mesto Šaľa ; [text Július Morávek]. - Šaľa : Focesa, [2008]. - S. 33,37.

Príbeh Izabely Bošňákovovej rodenej Péterovej / Judita Szekeresová-Kováčková. - Fotogr. In: Studia Historica Nitriensia. - ISSN 1338-7219, Roč. 18, č. 1 (2014), s. 146-152.

535.

PIARISTICKÝ kostol v Nitre - v priestoroch kostola od roku 1991 hudobné podujatia organizačne zabezpečili pracovníci Parku kultúry a oddychu v Nitre.

Literatúra:

Timpiew high school orchestra and chorus v Nitre / -Sk -. - Fotogr. 1. In: Nitra. - Roč. XV, č. 9 (1991), s. 26.

536.

PIASKOVSKÁ Maria, hudobná pedagogička. Absolventka bratislavskej hudobnej akadémie. Od založenia hudobnej školy v Nitre, od 16. septembra 1929 pol roka pôsobila ako učiteľka pre hru na husle.

Literatúra:

Výročná zpráva : Mestská hudobná škola v Nitre : 1938 -1939. - Nitra : [s.n., 1939]. - 28 s.

Z hudobného života Nitry v minulosti a súčasnosti / Helena Stančeková, Richard Rybarič. In : Kapitoly z dejín Nitry : sborník štúdií k 1100. výročiu príchodu Cyrila a Metoda / Jozef Lajoš. - Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1963. - S. 26.

65 rokov ZUŠ v Nitre / M. Hroncová. - Fotogr. 5. In: Nitra. - Roč. XIX, č. 9 (1994), s. 36-39.

537.

PICCO - nitrianska pop-rocková kapela. Členovia kapely: Tomáš Vereš „Livo“ (spev, gitara), Roman Bihonec „Maslo“ (basgitara), Vandel a Piťuka.

Literatúra:

Nitrianska skupina Picco prechádza z garážového štýlu na komerciu / Erika Rusnáková. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. X, č. 23 (2001), s. 7.

Nitrianska kapela Picco prechádza z garážového štýlu na komerciu / Erika Rusnáková. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. X, č. 23 (2001), s. 7.

538.

PIESOK - detský spevácky zbor bol založený 11. marca 1993 pri Základnej škole sv. Vojtecha vo Vrábľoch. Spevácky zbor od začiatku vedie Erika Komlóšiová. Zúčastňujú sa detských festivalov kresťanských piesní, pripravujú jasličkové pobožnosti, Vianočné akadémie, koledovanie Dobrá novina a i. Vydali CD s názvom *Ukazovačky*.

Literatúra:

Chrámová pieseň : 4. ročník prehliadky speváckych zborov Rímskokatolícky kostol Tesárske Mlyňany 7. október 2007 / [zostavila Ľudmila Struková]. - Nitra : Krajské osvetové stredisko, 2007. - 9 s.

Detský spevácky zbor Piesok ďakuje / - r -. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XII, č. 34 (2003), s. 1.

Piesok nahral DVD / vedúce speváckeho zboru Piesok. - Fotogr. In: Naše Vrábľa. - Roč. 3, č. 15 (2006), s. 3.

Piesok cestoval svetom / - č -. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XII, č. 30 (2003), s. 1.

Piesok účinkoval vo Veľkých Vozokanoch / - r -. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XII, č. 47 (2003), s. 1.

Piesok v Preseňanoch / Míma, Lucia a Monika. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. X, č. 30 (2001), s. 1.

Spevácky zbor Piesok oslavuje pätnásť rokov / Erika Komlóšiová. In: Naše Vrábľa. - Roč. V, č. 7 (2008), s. 4.

Spevácky zbor Piesok slávil dvadsať rokov / Erika Komlóšiová. - Fotogr. In: Naše Vrábľa. - ISSN 1339-0414, Roč. X, č. 9 (2013), s. 4.

Zbor Piesok slávi narodeniny / E. Komlóšiová. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. X, č. 14 (2001), s. 1.

539.

PIŤO Jozef (Pityó), cigánsky primáš, upravovateľ ľudových piesní, nar. 1790 alebo 1800, Tekovské Lužany, zom. 22. 3. 1886, poch. v Liptovskom Mikuláši. Koncom 18. storočia časť rodiny putovala za zárobkom po mestách Tekovskej župy. Jozef Piťo sa narodil v Tekovských Lužanoch. Ako mladý vojak slúžil na severe Talianska. Vo vojenskej kapele hral na husliach. Po príchode do Vrábľ spoločne so svojimi bratmi a príbuznými založil hudobnú skupinu. Po krátkom čase sa odsťahoval do Liptovského Mikuláša. Viedol kapelu s pätnástimi členmi. Hrali na panských plesoch a na kultúrno-spoločenských podujatiach. Od roku 1863 hrával na matičných slávnostiach v Martine. Slovenský výtvarný umelec Peter Bohúň v roku 1862 namaloval jeho portrét s husľami a maliar Janko Alexy ho tiež zobrazil na olejomalbe. Potomkovia bratov Jožka Piťu sa stali poprednými hudobníkmi v Slovenskej filharmónii i v ľudovej hudbe Bratislavského rozhlasu.

Literatúra:

Čerešňová ulica a ulička Pérov v susedstve lúk / Jozef Trubíni. In: Vrábľa "Fidvár" - archeologické nálezisko európskeho významu : [príspevky k histórii mesta] / Jozef Bátora ; Peter Tóth. - [1. vyd.]. - Bratislava : Mestský úrad, 2015. - S. 126-128. - ISBN 978-80-972181-9-5.

Muzikant Jožko Piťo / František Tkáč. In: Hlas ľudu. - 26.1.1980.

540.

PIŤOVCI - muzikantská rodina vo Vrábľoch. Členovia tejto rodiny sa stali poprednými hudobníkmi a primášmi kapiel. *Adalbert (Béla) Piťo (1879 Vrábľa-1970)* - jeho kapela pravidelne vyhrávala v bratislavskej Astorke. *Béla ml. (1913-1983)* - v rokoch 1939-1948 ako primáš kapely účinkoval v ľudovej hudbe Bratislavského rozhlasu a hrával aj v cudzine. *Dezider Piťo (14.10.1919 Nitra-?)* - syn Bélu staršieho. Pôsobil ako čelista Slovenskej filharmónie v Bratislave. Jeho syn *Dezider (nar. 1944)* sa stal primášom kapely, *Belo (nar. 1947)* kontrabasistom a *Juraj (nar. 1953)* čelistou kapely. *Lajo Piťo* - bol primášom ľudovej skupiny. *František Piťo* - na husliach vyhrával v mnohých kapelách. Po roku 1951 hral v orchestri Gramofónových závodov vo Vrábľoch. *Štefan Piťo (1910-?)* - hral na rôznych sláčikových nástrojoch.

Literatúra:

Čerešňová ulica a ulička Pérov v susedstve lúk / Jozef Trubíni. In: Vrábľa "Fidvár" - archeologické nálezisko európskeho významu : [príspevky k histórii mesta] / Jozef Bátora ; Peter Tóth. - [1. vyd.]. - Bratislava : Mestský úrad, 2015. - S. 126-128. - ISBN 978-80-972181-9-5.

541.

PLAYGROUND - hudobná skupina pôsobí v Nitre od roku 2010. Hrajú funky, pop, soul, prebraté aj vlastné skladby. Speváčkou a textárkou kapely je Martina Šišmová, na gitare hrá Peter Šimánsky, na basgitare Juraj Krištofik, bicie Róbert Baboš, klávesy Gabriel Döme. Účinkujú na kultúrno-spoločenských akciách a kluboch v Nitre a nitrianskom kraji, účinkovali v Bratislave, Považskej Bystrici a i.

Literatúra:

Hudba je pre Playground únikom z reality / Jana Černáková. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 25, č. 35 (2016), s. 11.

542.

PLEŠTINSKÝ Andrej, hudobník, pedagóg. Pochádza z Chmeľnice. Bol žiakom Anny Fintovej na Základnej umeleckej škole J. Rosinského v Nitre, hudobnú výchovu a anglický jazyk. študoval na Katedre hudby Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre. Ako pedagóg anglického jazyka pôsobí na Strednej priemyselnej škole stavebnej v Nitre. Hre na akordeóne sa venuje už od šiestich rokov a zaznamenal mnoho úspechov doma i v zahraničí. V roku 2008 v talianskom

Lanciano obsadil tretie miesto na medzinárodnej akordeónovej súťaži „LA FISARMONICA NEL MONDO. V roku 2008 sa stal absolútnym víťazom súťaže „Euromusette Golden Tango“ mladých akordeonistov v Rajeckých Tepliciach, v roku 2009 sa v tej istej súťaži umiestnil v Zlato pásmo. V roku 2009 začal študovať hru na gombíkovom akordeóne, ktorej sa v súčasnosti naplno venuje. Okrem toho pôsobí s viacerými hudobnými telesami, v ktorých akordeón využíva multizároveň. Je členom nitrianskeho tria Ne:bo:daj.

Literatúra:

Hudba Ne:bo:daj je nielen pre náročného poslucháča / Jana Černáková. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 22, č. 45 (2013), s. 8.

Nebodaj pokrstí svoj druhý album Leter tu develoter / Jana Černáková. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 24, č. 45 (2015), s. 12.

Dve ceny z hudobnej súťaže v Taliansku / (FA). In: Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 17, č. 46 (2008), s. 10.

Meno z kalendára / (ČE). - Fotogr. 1. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 24, č. 47 (2015), s. 10.

Peter Michalica predstavil talenty / Eudmila Synaková. - Fotogr. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXV, č. 1 (2010), s. 9.

543.

PLŠEKOVÁ Magyarová Mária, organistka, nar. 1978, Nitra. Jej starý otec Viliam Plšek bol nitrianskym organistom. Organovej hre sa začala venovať ako trinásťročná. Študovala na gymnáziu v Nitre. Hru na organe študovala najprv na Súkromnom konzervatóriu Dezidera Kardoša v Topoľčanoch a neskôr na Viedenskej hudobnej univerzite v koncertnej triede prof. Martina Haselböcka, ktoré úspešne ukončila v novembri 2012. Je taktiež absolventkou Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre aprobácie hudobná výchova - anglický jazyk. V roku 2008 ukončila doktorandské štúdium na Katedre hudby Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre. Účinkovala na mnohých organových koncertoch na Slovensku i v zahraničí (Nemecko, Holandsko, Anglicko, Rakúsko, Poľsko, Fínsko, Nórsko). Ako sólistka vystúpila na medzinárodných organových festivaloch ako napr. Musica Sacra v Nitre, Johann Sebastian Bach -Slovensko, Ars Organi Nitra, Trnavské organové dni, Organové večery v Žiline, Wiener Orgelkonzerte, Orgelsommer Halle, XV Zabraňski medzynarodowy festival organowy, Iwonicz festival organowy, Koncerty pod Pyramídou v Slovenskom rozhlase, ktorý bol v priamom prenose uvedený na Rádiu Devín. Venuje sa i komornej hre a pravidelne spolupracuje s viacerými umelcami. V roku 2014 nahrála pre Slovenský rozhlas organovú tvorbu Petra Kolmana, slovenského skladateľa žijúceho v Rakúsku. V období rokov 2001-2004 pôsobila v Anglicku, kde vyučovala hru na klavír a hudobnú teóriu na Oakham School a popri tom bola vyhľadávaná organistka a korepetitorka. V súčasnosti vyučuje na Súkromnom konzervatóriu v Nitre, koncertuje a zároveň pôsobí ako organistka v chráme Navštívenia Panny Márie v Nitre. Je zakladateľkou a dramaturgickou medzinárodného organového festivalu Ars Organi Nitra.

Literatúra:

Ars Organi Nitra 2008 : I. ročník medzinárodného organového festivalu 20. apríla - 25. mája 2008 : Piaristický kostol sv. Ladislava v Nitre / Zostavila : Mária Plšeková. - V Nitre : Piaristický kostol sv. Ladislava, 2008. - S. 12.

Ars Organi Nitra 2014 : 7. ročník medzinárodného organového festivalu 27. apríla - 25. mája 2008 : Piaristický kostol sv. Ladislava v Nitre a Evanjelický kostol Sv. Ducha v Nitre / Zostavila : Mária Plšeková. - Nitra : Garmond, 2014. - S. 12.

XVI. medzinárodný festival sakrálnej hudby MUSICA SACRA = XVIth international festival MUSICA SACRA : Nitra 4.6. - 4.7. 2006 ; [zostavila Eudmila Bratová]. - [1. vyd.]. - Nitra : Mesto Nitra - Mestský úrad, 2006. - S. 17-20.

Ars Organi: Mária Plšeková / (MAP). - Fotogr. 1. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 20, č. 20 (2011), s. 10.

Bach spojil organistku a flautistku / - sd-. - Fotogr. In: Vrábelské noviny. - Roč. XIV, č. 31 (2005), s. 9.

Máj patrí festivalu Ars Organi 2011 / (syn). In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXVI, č. 5 (2011), s. 8.

Na Ars Organi Mária Plšeková / (ČE). - Fotogr. 1. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 23, č. 19 (2014), s. 10.

Na festivale zahrá jeho zakladateľka Mária Magyarová Plšeková / (MM). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 27, č. 19 (2018), s. 10.

Organ je mojim zmyslom života: talentované osobnosti Nítry / Silvia Struhárová. - Fotogr. 1. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXIII, č. 5 (2008), s. 7.

Organové umenie a operný spev / (MM). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 24, č. 19 (2015), s. 10.

Organový koncert Márie Plšekovej / - st -. In: Nitrianske noviny. - Roč. XII, č. 43 (2003), s. 6.

Organový koncert Márie Plšekovej / - st -. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XII, č. 43 (2003), s. 6.

544.

POBUDA Marek, spevák, nar. 1988. Spev študoval na Základnej umeleckej škole v Zlatých Moravciach u pani učiteľky Dagmar Lukáčovej. Študoval na Fakulte záhradníctva a krajinného inžinierstva Nitre a zároveň operný spev na Cirkevnom konzervatóriu v Bratislave u profesorky Vlasty Hudecovej.

Literatúra:

Spevák záhradníkom? Alebo naopak? / K. Poroková. In: Poľnohospodár. - ISSN 1336-2909, Roč. 52, č. 19 (2008), s. 3.

545.

PODHORNÁ Pia, zbormajsterka, učiteľka, nar. 17. 11. 1949, Zlaté Moravce, zom. 21. 11. 2009, Zlaté Moravce. Základnú školu a gymnázium absolvovala v Zlatých Moravciach. Študovala na Pedagogickej fakulte v Nitre. Pôsobila

ako učiteľka na Základnej škole v Novej Vsi nad Žitavou. Kvôli zdravotným problémom odišla do invalidného dôchodku. Pôsobila ako organistka pri farskom chráme sv. Michala archanjela v Zlatých Moravciach. Pätnásť rokov viedla spevácky zbor CANTUS pri farskom chráme, ktorý reprezentoval farnosť a mesto pri slávnostných príležitostiach a sviatočných koncertoch.

Literatúra:

Rozlúčka so zbormajsterkou / Marián Tomajko. In: Tekovské noviny. - Roč. XIX, č. 22 (2009), s. 4.

546.

PODHORNÝ Július, stredoškolský profesor, zbormajster, hudobník a dirigent, nar. 15. 8. 1913, Močenok, zom. 2008, Zlaté Moravce? Študoval na gymnáziu v Nitre, filozofiu a slovenský jazyk na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Jeden rok študoval v Ríme filozofiu na Gregoriánskej univerzite. Po návrate zo štúdia bol výpomocným učiteľom v Krušovciach a v Klátovej Novej Vsi. Od roku 1939 pôsobil na Gymnázium Janka Kráľa v Zlatých Moravciach, kde učil slovenský jazyk, spev a filozofiu. Na školách bol zakladateľom speváckych zborov. Spevácky zbor **Schola Cantorum** založil na Gymnázium Janka Kráľa v Zlatých Moravciach v školskom roku 1939/40 a viedol ho až do roku 1983. Jeho práca bola odmenená Plaketou mesta Zlaté Moravce, z Národného osvetového centra dostal medailu Daniela Gabriela Richarda, slovenského národovca a pedagóga za dlhoročnú, významnú a záslužnú odbornú prácu pre rozvoj zborového spevu na Slovensku.

Literatúra:

Dirigentove jubileum / Jana Gáfríková. - Obr. 1. In: Calex. - Roč. 2, č. 8 (26.10.1993), s. 3.

Július Podhorný 95-ročný / A. Mondočková. In: Tekovské noviny. - Roč. XVIII, č. 15 (2008), s. 3.

Močenský rodák profesor Július Podhorný / Jarolím Koprda, Anna Mondočková. In: Močenok. - Roč. XV, č. 12 (2008), s. 11.

Oslávil deväťdesiatku / Ondrej Sivčák. In: Nitrianske noviny. - Roč. 12, č. 40 (2003), s. 3.

Príhovor riaditeľa GJK a viceprimátora RNDr. M. Bátoru. In: Tekovské noviny. - Roč. 13, č. 16 (2003), s. 5.

Spomienka na vzácneho človeka - profesora a dirigenta Júliusa Podhorného / Elena Ivanová. In: Tekovské noviny. - Roč. XVIII, č. 23-24 (2008), s. 7.

Širiteľ vzácnnej pohody: na svoj Močenok nedá dopustiť / Gustav Stopka. In: Slovo Šaľanov. - ISSN 1336-4073, Roč. 10, č. 11 (2005), s. 42.

Vysoká pocta pre prof. Júliusa Podhorného / Cyril Lazúr. In: Tekovské noviny. - Roč. 17, č. 5 (2007), s. 2.

547.

PODHRUŠOVAN - dychová hudba je pokračovateľom prvej dychovej hudby v Topoľčiankach, ktorá bola založená v roku 1882 pri dobrovoľnom hasičskom zbore. Prvým kapelníkom bol Kornel Čepec. Dychová hudba vystupovala takmer na všetkých kultúrnych podujatiach a cirkevných obradoch. Ďalšími kapelníkmi boli Michal Meško a Štefan Haspra. Po 2. svetovej vojne kapelníkom sa stal hudobný pedagóg Štefan Laktiš. V rokoch 1958-1959 sa mu podarilo sformovať výber 13 muzikantov, ktorí začali účinkovať pod jeho vedením s názvom Podhrušovan nielen v blízkom okolí, ale aj po celom Slovensku i na Morave a s vydavateľstvom OPUS nahral gramofónovú platňu. Po Š. Laktišovi prevzal post kapelníka Štefan Géci, ktorý ho zastával do roku 1998, kedy ho vystriedal Alojz Martinovič a Štefan Meško ako manažér. V roku 2008 kapelu prevzali Peter Kotora a Jozef Sabo a došlo zároveň aj k obmene a omladeniu kapely.

Literatúra:

130. výročie vzniku dychovej hudby v Topoľčiankach : 1882 - 2012. - [1. vyd.]. - [S.l. : s.n., 2012]. - 1 zložený list [6] s.

Dychová hudba Podhrušovan oslávila 130 rokov / Gabriela Remišová. - Fotogr. In: Požitavské noviny. - Roč. 1, č. 5 (2012), s. 7.

Krásna hudba a spevu / J. Stoják. In: Hlas ľudu. - 13.3.1971.

115-ročný Podhrušovan / (M. Valovič). - Fotogr. In: Nitriansky hlas. - Roč. X (XX), č. 51 (1969), s. 3.

130 rokov dychovej hudby v Topoľčiankach / Peter Kotora. In: Naše Topoľčianky. - ISSN 1339-0619, Č. 2 (2012), s. 3.

Zo života DH Podhrušovan / Peter Kotora. In: Naše Topoľčianky. - ISSN 1339-0619, Č. 1 (2012), s. 4.

548.

PODZOBORSKÍ HELIGONKÁRI - štvorčlenná hudobno-spevácka skupina pôsobí v obci Výčapy - Opatovce.

Literatúra:

Heligonkári na Podzoborí / Ivana Matušková. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 27, č. 34 (2018), s. 9.

549.

PODZOBORSKÝ FESTIVAL SPEVÁCKYCH ZBOROV - medzinárodný festival sa uskutočnil v dňoch 15. - 17. júna 2007 v Kolíňanoch. Na festivale sa zúčastnili spevácke zbory z Čiech, Maďarska, Rumunska a zo Slovenska.

Literatúra:

Volt egyszer egy fesztivál / Dóri Halas. - Fotogr. In: Koloni Visszhang = Ozveny. - Roč. 6, č. 7 (2007), s. 4-5.

550.

POLIAKOVÁ-KYRYČENKO Ľudmila, zborová dirigentka ukrajinskej národnosti, nar. 2. 4. 1930, Nitra. Od roku 1959 pôsobí na Ľudovej škole umenia v Prešove.

Literatúra:

Československý hudební slovník osob a institucí. Svazek druhý : M-Ž. - 1. vyd. - Praha : Státní hudební vydavatelství, 1965. - S. 338.

551.

POLÓNYIOVÁ-ŽALUDOVÁ Ružena, hudobná pedagogička, nar. 11. 7. 1908, Příbram (Česká republika), zom. 11. 6. 1966, Nitra. V rokoch 1919-1923 študovala na reálnom gymnáziu v Příbrame, 1923-1927 na Št. koedukačnom ústave, kde získala učiteľský diplom. V rokoch 1928-1931 vyučovala na obecných školách v Prahe a súčasne študovala na konzervatóriu hru na klavíri, na husliach, na organe a zborový spev. Po štúdiách prišla roku 1931 na Slovensko. V rokoch 1931-1941 vyučovala na učiteľských ústavoch v Banskej Štiavnici, 1941-1945 v Banskej Bystrici, 1945-1949 v Nitre. V rokoch 1959-1966 odborná asistentka, potom vedúca Katedry hudobnej výchovy na Pedagogickom inštitúte v Nitre. Na katedre iniciovala a bola prvou dirigentkou študentského speváckeho zboru. Bola členkou malého inštrumentálneho súboru, zloženého z pedagógov katedry. Spolupracovala na tvorbe učebníc a metodických príručiek hudobnej výchovy pre 8. a 9. ročník základných škôl a na skriptách pre pedagogické inštitúty. Spoluautorka odborných publikácií : *Nauka o hudobných formách a nástrojoch* (Bratislava, 1962), *Hudobná výchova pre 8. ročník základnej deväťročnej školy* (1965), *Metodický sprievodca k hudobnej výchove pre 8. ročník základných deväťročných škôl* (1965). V Sborníku Pedagogického inštitútu v Nitre (1962-1963) publikovala odborné štúdie o improvizácii klavírneho sprievodu ľudových piesní, o harmonizácii slovenských ľudových piesní a ich orientácii na staré tonality.

Literatúra:

Československý hudební slovník osob a institucí. Svazek druhý : M-Ž. - 1. vyd. - Praha : Státní hudební vydavatelství, 1965. - S. 343.

Hudobný život v Nitre : (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra - literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kópál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 181, 195. - ISBN 80-967654-1-8.

Lexikón slovenských žien ; [zodpovedný redaktor Augustín Maťovčík , hlavné autorky a odborná redakcia Ľudmila Ďuranová, Anna Šourková, Alena Tábořecká]. - Martin : Slovenská národná knižnica, 2003. - S. 196. - ISBN 80-89023-30-4.

Slovenský biografický slovník : (od roku 833 do roku 1990). 4. zväzok : M-Q ; [zodpovedný redaktor Augustín Maťovčík]. - 1. vyd. - Martin : Matica slovenská, 1990. - S. 511. - ISBN 80-7090-070-9.

Významné osobnosti Nitry : vydané pri príležitosti 750. výročia udelenia kráľovských mestských výsad Nitry 2. septembra 1248 / [zostavovateľ: Anton Pažitný ; foto: Koloman Zúrik, Ivan Kvapil, Gabriel Hupka]. - Nitra ; Nitra : Mesto Nitra, Mestský úrad, 1998. - S. 114. - ISBN 80-967814-8-0.

Hudobná pedagogička a metodička Ružena Polónyiová / Anton Pažitný. In: Nitra. - Roč. 17, č. 7 (1993), s. 29.

552.

PONGRÁC Karol, akademický maliar, nar. 31. 8. 1872, Senica-Sotiná, zom. 27. 9. 1930, Cabaj-Čápor, poch. v Nitre. Študoval na gymnáziu v Nitre, na Vysokej škole technickej v Budapešti, maliarstvo na výtvarnej akadémii získal v Deutenhoffene a v Mníchove (prof. Š. Hollósy, Anetsberger, Gasteiger), kde sa spriatelil s F. Olgyaym. Jeho prostredníctvom sa dostal do Szolnoku, kde roky pracoval. Štúdiálny pobyt absolvoval 1898 v Paríži a Ríme. Žil a tvoril vo svojom ateliéri v zoborskej vile v Martinskej doline v Nitre. Maľoval obrazy Zobora, mestské celky Nitry a iných slovenských miest. Popri maľovaní sa venoval aj hudbe ako klavirista.

Literatúra:

Hudobný život v Nitre v rokoch 1850-1950 : diplomová práca napísaná na Katedre hudobného umenia PF KU pod vedením Zuzany Zahradníkovej / Zuzana Juricová. - Ružomberok : [s.n.], 2006. - S. 53.

Nitra arany könyve. - Nitra : Dr. Faith Kiadása, 1940. - S. 49.

Slovenský biografický slovník : (od roku 833 do roku 1990). 4. zväzok : M-Q ; [zodpovedný redaktor Augustín Maťovčík]. - 1. vyd. - Martin : Matica slovenská, 1990. - S. 514. - ISBN 80-7090-070-9.

Významné osobnosti Nitry : vydané pri príležitosti 750. výročia udelenia kráľovských mestských výsad Nitry 2. septembra 1248 / [zostavovateľ: Anton Pažitný ; foto: Koloman Zúrik, Ivan Kvapil, Gabriel Hupka]. - Nitra ; Nitra : Mesto Nitra, Mestský úrad, 1998. - S. 114-115. - ISBN 80-967814-8-0.

Karol Pongrácz žil a tvoril vo vile na Zobore / Jana Černáková. - Fotogr. 1. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 24, č. 32 (2015), s. 8.

553.

PONGRÁCZ Gejza, huslista. Bol členom sláčikového kvarteta v zložení Jozef Sušický - I. husle, Gejza Pongrácz - II. husle, Anton Stupka - viola, Branko Mihalič - violoncello. Často vystupovali na verejnosti. Kvarteto pri nitrianskom vystúpení Českého kvarteta a Ševčíkovho kvarteta spoluúčinkovalo pri predvedení Schubertovho Dvojkvarteta.

Literatúra:

Hudobný život v Nitre : (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra- : literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 176,181. - ISBN 80-967654-1-8.
Z hudobného života Nitry v minulosti a súčasnosti / Helena Stančeková, Richard Rybarič. In : Kapitoly z dejín Nitry : zborník štúdií k 1100. výročiu príchodu Cyrila a Metoda / Jozef Lajoš. - Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1963. - S. 24.

554.

PONITRAN - vysokoškolský folklórny súbor vznikol v roku 1966 na Pedagogickej fakulte v Nitre. Repertoár súboru je zameraný na hudbu, tance, spev a zvyky regiónu Ponitria, Požitavia, Tekova a Hontu. Pestuje a rozvíja aj gajdošskú tradíciu z okolia Nitry a Pohronského Inovca. Počas pôsobenia súboru vzniklo mnoho kvalitných choreografií a programov, predovšetkým zásluhou choreografa Jána Blaha a hudobnej úprave primáša ľudovej hudby Ponitran Mariána Járeka. Spevácky zbor súboru nahráva pesničky pre rozhlas i pre televíziu. Súbor pravidelne sa zúčastňuje na folklórnych prehliadkach, festivaloch, súťažiach doma i zahraničí (Poľsko, Maďarsko, Juhoslávia, Srbsko, Chorvátsko, Francúzsko, Tunisko, Dánsko, Azerbajdžan, Španielsko). Podieľa sa na tradičných kultúrnych aktivitách v Nitre a na slávnostiach regionálneho, celoslovenského aj medzinárodného charakteru. Súbor je niekoľkonásobným laureátom Medzinárodného folklórneho festivalu Akademická Nitra a Akademický Zvolen, laureátom MFF v Strážnici, dvakrát získal hlavnú cenu Samka Dudíka a hlavné ceny na medzinárodných festivaloch v Chorvátsku a Poľsku. Riaditeľkou súboru bola doc. Dr. Erika Ondrejčeková, CSc., v súčasnosti Mgr. art. Agáta Krausová, ľudovú hudbu viedla Svetlana Kolláriková-Zaujcová (2012) v súčasnosti Jakub Líška, hlasovým pedagógom je PhDr. Margita Ďurindová, korepetitorkou PhDr. Eva Szóradová. Zástupkyne súboru: Agáta Krausová, Martina Takáčová. Z repertoáru súboru folklorista a zberateľ ľudových piesní Marián Jarek zostavil publikáciu pod názvom Ponitran spieva a gajduje (PF Nitra 1988).

Literatúra:

Hudobný život v Nitre : (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra- : literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 183. - ISBN 80-967654-1-8.
Ponitran : súbor piesní a tancov pri ZV ROH na PF v Nitre. - Nitra : [s.n.], 1976. - 20 s.
Ponitran našťudoval nový program fantázie / Peter Hrabovský. - Fotogr. In: Náš čas. - ISSN 1338-3272, Roč. XXIII, č. 5 (2019), s. 10-11.
Bohatá letná sezóna / Martina Hrabovská. - Fotogr. 2. In: Náš čas. - ISSN 1338-3272, Roč. XX, č. 4 (2016), s. 32-33.
Jubileum Ponitranu: Od Nitry k Tekovu / Jana Depešová, - sd' -. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. 15, č. 47 (2006), s. 36.
Jubilujúci Ponitran / (ová). In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. V, č. 12 (1981), s. 27.
Najkrajší zážitok v Lourdes / Jana Stopková. In: Nitrianske noviny. - Roč. VI, č. 29 (1997), s. 5.
Ocenenie Ponitranu. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. XIII, č. 12 (1989), s. 29.
Ponitran navštívil Chorvátsko / - st -. In: Nitrianske noviny. - Roč. VI, č. 43 (1997), s. 5.
Ponitran ocenili / (jb). - Fotogr. In: Nitriansky hlásnik plus. - Roč. III (VI), č. 25 (1996), s. 2.
Ponitran - stálica na folklórnom nebi. - Fotogr. 1. In: Mozaika miestnej kultúry. - Nitra : Krajské osvetové stredisko v Nitre, 2015. - S. 25.
Ponitran sa predstaví u južných susedov / - er -. In: Nitrianske noviny. - Roč. IX, č. 33 (2000), s. 6.
Ponitran spieva a tancuje / Oľga Felixová. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. X, č. 2 (1986), s. 20.
Ponitran u prezidenta v lietadle / Slavomíra Ďurišová. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. 14, č. 39 (2005), s. 18.
Ponitran u prezidenta v lietadle / Slavomíra Ďurišová. - Fotogr. In: Vrábelské noviny. - Roč. 14, č. 39 (2005), s. 18.
Radosť z piesne i tanca: Folklórny súbor Ponitran oslávila 30. výročie svojho založenia / Marie Vrabcová. - Fotogr. In: Nitriansky hlásnik plus. - Roč. III (IV), č. 47 (1996), s. 3.
Súťažili spevácke zbory / Andrej Zábreďský. - Fotogr. 2. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. IX, č. 12 (1985), s. 15-16.
Širia krásu slovenského folklóru / Erika Ondrejčeková. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. XII, č. 3 (1988), s. 34-35.
Tlieskali im aj Japonci / Daniela Kozáková. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. VII, č. 19 (1998), s. 4.
V rozhlase si zaspieval aj mestský poslanec / - si-. - In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XI, č. 25 (2002), s. 5.
Všetko najlepšie, Ponitran! / Jozef Rybár. - Fotogr. In: Občas nečas. - ISSN 1338-1083, Roč. 1, č. 1 (2012), s. 13-14.
Vynovený Ponitran / Jana Krajčovičová. - Fotogr. 1. In: Náš čas. - ISSN 1338-3272, Roč. XIX, č. 4 (2015), s. 42.

555.

POTOČÁR Jozef, dirigent, pedagóg, zakladajúca osobnosť slovenského zborového dirigovania, nar. 1. 8. 1920, Skalité, zom. 30. 4. 2002, Bratislava. Študoval hudobnú výchovu a slovenský jazyk na Pedagogickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Roku 1954 zložil štátnu skúšku z dirigovania. Po absolvovaní Vysokej školy múzických umení v Bratislave sa venoval najmä pedagogickej práci a zborovému spevu. Od roku 1965 viedol semináre dirigovania na Pedagogickej fakulte UK v Trnave, kde pôsobil do roku 1984, bol odborným asistentom na hudobnej fakulte Vysokej školy múzických umení v Bratislave, pôsobil na Katedre hudobnej výchovy Pedagogickej fakulty Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre. Odchoval mnohých dirigentov speváckych zborov na Slovensku. Bol zakladateľom a dirigentom dvanástich zborov, s ktorými realizoval stovky koncertov a súťaží doma i v zahraničí, desiatky nahrávok v rozhlase a televízii, nahrál viacero gramofónových platní. V rokoch 1986-1990 bol dirigentom komorného Akademického dievčenského zboru Ponitran pri Pedagogickej fakulte v Nitre.

Literatúra:

Hudobný život v Nitre : (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra - : literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 182. - ISBN 80-967654-1-8.
Náruživý dirigent / Jana Kupková. - Fotogr. 1. In: Nitra. - Roč. XV, č. 1 (1991), s. 36-37.
Odišiel Jozef Potočár / Vladimír Blaho. In: Náš čas. - Roč. 6, č. 4 (2002), s. 11.

556.

POTRAVINÁR - folklórny súbor pôsobil pri Strednej priemyselnej škole potravinárskej (SPŠP) v Nitre. Súbor vyše desať rokov viedla PaedDr. Gabriela Javorová, primáška ľudovej hudby.

Literatúra:

Potravinár jubiloval / - or - . - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. V, č. 13 (1996), s. 3.
Na titulnej strane / O.S. - Fotogr. 1. In: Nitra. - Roč. XX, č. 12 (1996), 2. s. titl. 1.

557.

PŮSTĚNYI Ján, cirkevný hodnostár, kultúrny historik, redaktor, správca Spolku sv. Vojtecha, nar. 27. 7. 1891, Kuklov, zom. 26. 10. 1980, Trnava. Základnú školu navštevoval v Kuklove a v Kútoch. Študoval na gymnáziu v Skalici, v Trnave, v Kecskeméte, v rokoch 1911-1915 na bohosloveckom seminári v Nitre. Pôsobil ako kaplán v Dubnici nad Váhom, Kysuckom Novom Meste a v Žiline, v rokoch 1920-1957 správca Spolku sv. Vojtecha v Trnave. Organizátor kultúrneho života (spevokol, ochotnícke divadlo) a publicista v národnom a cirkevnom duchu. Vo funkcii správcu Spolku sv. Vojtecha sa pričínil o vydanie Slovenského misála, Písma svätého, Jednotného katolíckeho spevníka. V 30. rokoch spolupracoval s M. Schneiderom-Trnavským a L. Hološom na redakcii Jednotného katolíckeho spevníka.

Dielo (výber): Modlitby a spevy pri navštevovaní štyroch bazilik ... v Ríme (Trnava, 1925); Nebeské kvietky (Trnava, 1925); Duchovné ruže (Trnava, 1931); Ave Maria (Trnava, 1932); Ružičky (Trnava, 1933); Anjelské hlasy (Trnava, 1934); Jednotný katolícky spevník (Trnava, 1937, zostavovateľ); Slovenský národný život v Trnave v rokoch 1488-1820 (Trnava, 1943).

Literatúra:

Slovenský biografický slovník : (od roku 833 do roku 1990). 4. zväzok : M-Q ; [zodpovedný redaktor Augustín Maňovčík]. - 1. vyd. - Martin : Matica slovenská, 1990. - S. 528. - ISBN 80-7090-070-9.
Súpis slovenských hudobní a literatúry o hudobníkoch / Juraj Potúček. - Bratislava : Nakladateľstvo Slovenskej akadémie vied a umení, 1952. - S. 215-216.
Významné osobnosti Nitry : vydané pri príležitosti 750. výročia udelenia kráľovských mestských výsad Nitry 2. septembra 1248 / [zostavovateľ: Anton Pažitný ; foto: Koloman Zúrik, Ivan Kvapil, Gabriel Hupka]. - Nitra ; Nitra : Mesto Nitra, Mestský úrad, 1998. - S. 177. - ISBN 80-967814-8-0.

558.

PRELOŽNÍK Peter, jazzový hudobník, nar. 6. 7. 1970, Šurany. V Nitre prežil svoje detstvo a školské roky. V Nitre pôsobil v skupine Riavy, neskôr založil spolu s Petrom Kotrym a Marekom Zaťkom jazzovú skupinu THS Band. V Bratislave pôsobil v skupine fusion music Bossa Noha Stana Počaja a v skupine Prúdy. V roku 1998 založil skupinu All Jaz Group, ktorá je orientovaná na moderný akustický jazz.

Literatúra.

Peter Preložník s hviezdami slovenskej pop-scény / - r- . - Fotogr. 1. In: Nitra. - Roč. XXIII, č. 4 (1999), s. 28-29.

559.

PRELOŽNÍK Vladimír, pedagóg, hudobník - amatér, textár, nar. Nitra. Pôsobil ako profesor na Strednej ekonomickej škole v Nitre, kde učil fyziku, matematiku a psychológiu. Hrával v rôznych študentských kapelách už na gymnáziu a na univerzite, neskôr v Nitre v kapele Laca Fabryho. Po rozpade kapely v roku 1975 sa venoval skladaniu pesničiek. V roku 1979 sa dostal do finále Děčinskej kotvy a jeho pesnička *Vetříček* odznela aj na Bratislavskej lýre '81. Interpretovala ju Alena Kováčová zo skupiny Riavy z Nitry spolu s Ing. Kolomanom Zúrikom z Bratislavy. Od roku 1980 spolupracoval s amatérskou skupinou Riavy z Nitry, ktorá prevažne hrala jeho pesničky. Písal pesničky aj pre P. Hammela. Skladba *Pod' a spievaj s nami* v podaní skupiny Riavy vyšla aj na platni a jeho pesničky odzneli aj v rozhlase.

Literatúra:

Ako sa rodí pesnička / R. Čermán. - Fotogr. 1. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. V, č. 9 (1981), s. 31-32.
Vetříček na lýre / (mat). In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. V, č. 5 (1981), s. 20.

560.

PRIELOŽNÝ Emil, spevák (tenor), nar. 12. 12. 1921, Žilina, zom. 23. 7. 1981, Prešov. V rokoch 1934-1938 navštevoval meštiansku školu v Žiline, potom pracoval na technickom referáte v Žiline. Súkromne študoval divadlo, hudbu a spev a spočiatku inklinoval k baletu. V rokoch 1940-1946 člen hereckého súboru Slovenského ľudového divadla v Nitre, 1947-1981 sólista spevohry Divadla J. Záborského v Prešove.

Literatúra:

Divadelná Nitra : (50 rokov slovenského profesionálneho divadla v meste)/ Vladimír Štefko. - 1. vyd. - Bratislava : Obzor, 1989. - 423 s. + Obr. príl. - ISBN 80-215-0026-3.

Encyklopédia dramatických umení Slovenska. 2 : M-Ž / zostavili Richard Blech...[et al.]. - 1. vyd. - Bratislava : Veda, 1990. - S. 222-223.

Slovenský biografický slovník : (od roku 833 do roku 1990). 4. zväzok : M-Q ; [zodpovedný redaktor Augustín Maťovčík]. - 1. vyd. - Martin : Matica slovenská, 1990. - S. 541. - ISBN 80-7090-070-9.

561.

PRIEVOZNÍCI - hudobná skupina pôsobila pri Parku kultúry a oddychu v Nitre. Na celoslovenskej súťaži „Country 80“ v Bratislave obsadila 2. miesto a získala cenu diváka.

Literatúra:

Mladých voláme do klubu KM / Juraj Paulíny. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. IV, č. 11 (1980), s. 22-23.

562.

PROFIL - pôvodne to bola šalianska päťčlenná hudobná skupina, ktorá hrávala zväčša po dedinách na svadbách a zábavách. Vznikla ešte v roku 1987 v zložení varhany, gitara, basgitarra, bicie, saxofón a spev. Od roku 1991 v skupine pôsobila speváčka Ildikó, ktorá sa vydala za kapelníka Jozefa Csizmára. Neskôr sa osamostatnili a skupinu Profil tvoria oni dvaja. Ich repertoár pozostáva z množstva ľudových slovenských i maďarských pesničiek, populárnych piesní a evergrinov. Vydali dve kazety s hudobnými nahrávkami s názvom Žuži a dvaja vagabundi a Sedembodková lienka.

Literatúra:

V Siete hrajú a spievajú Csizmárovci / Milan Aľakša. - Fotogr. In: Slovo Šaľanov. - Roč. II, č. 5 (1997), s. 20.

563.

PROFIL - nitrianska hudobná skupina. Lídrom skupiny je basgitarista Ján Žitňanský. Hrajú na plesoch, zábavách a spoločenských udalostiach prebraté pesničky.

Literatúra:

Zoči Voči: Za prvú tisíčku sme si kúpili mikrofón / Jana Černáková. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 20, č. 10 (2011), s. 7.

564.

PROHASZKA Augustín, hudobný pedagóg. Z mestskej hudobnej školy v Bratislave dochádzal vyučovať hre na violoncello do Nitry. Učil aj huslistov.

Literatúra:

Výročná zpráva Mestskej hudobnej školy v Nitre : 1937-1938. - Nitra : [s.n., 1938]. - 20 s.

Výročná zpráva : Mestská hudobná škola v Nitre : 1938 -1939. - Nitra : [s.n., 1939]. - 28 s.

565.

PROCHÁZKA František, právnik, dirigent, zbormajster, nar. 14. 2. 1881, Písek (Česká republika), zom. 11. 11. 1957, Písek (Česká republika). Pôsobil ako právnik v Miroviciach a v Písku, v rokoch 1921-1923 hlavný župný notár v Zlatých Moravciach, 1923-1928 osobný referent na župnom úrade vo Zvolene, 1928-1938 na Krajskom úrade v Bratislave, od 1938 až do odchodu na dôchodok na Okresnom súde v Písku. Základy hudby získal od otca. Počas stredoškolských a vysokoškolských štúdií účinkoval ako tenorista v zbore B. Jeremiáša a jeho nástupcu A. Vymetala v Písku. Založil a viedol menší komorný orchester v Písku, s kt. aj verejne vystupoval. V Zlatých Moravciach rozšíril už existujúce miestne orchestrálne združenie. Vo Zvolene 1923 dirigoval spojený 36-členný zvolenský a zlatomoravecký orchester. V spolupráci s dramatickým odborom Matice slovenskej vo Zvolene predviedol spevohry, operety, operu, oratóriá a kantáty. V Bratislave prevzal a úspešne viedol spevácky zbor Zora (1930-32) a absolvoval s ním sedem koncertov. Napriek tomu, že ako dirigent a zbormajster bol autodidakt, dosiahol so svojimi hudobnými telesami vysokú umeleckú úroveň.

Literatúra:

Slovenský biografický slovník : (od roku 833 do roku 1990). 4. zväzok : M-Q ; [zodpovedný redaktor Augustín Maľovčík]. - 1. vyd. - Martin : Matica slovenská, 1990. - S. 546. - ISBN 80-7090-070-9.

Súpis slovenských hudobní a literatúry o hudobníkoch / Juraj Potúček. - Bratislava : Nakladateľstvo Slovenskej akadémie vied a umení, 1952. - S. 218.

566.

PROCHÁZKA Pavol, dirigent, zbornajster, hudobný skladateľ, pedagóg, nar. 4. 6. 1949, Topoľčany. V rokoch 1964-1968 študoval hru na klavír na žilinskom konzervatóriu a popritom bol asistentom A. Kálaya v Žilinskom miešanom zbore a viedol detský zbor. V roku 1973 absolvoval zborové dirigovanie na Vysokej škole múzických umení u prof. J. Streleca a J. Haluzického. V rokoch 1975-1985 bol dirigentom Spevacieho zboru Technik, 1975-1985 dirigentom, zbornajstrom a 1990-1995 hudobným šéfom SEUK-u, od 1987 umeleckým vedúcim a dirigentom Spevacieho zboru Kysuca v Čadci, v rokoch 1996-2007 viedol spevácky zbor Nitria, od 2004 zbornajster Spevacieho zboru Technik Akademik. V rokoch 1985-1990 pôsobil ako hlavný zbornajster Slovenského filharmonického zboru, od 2007 hlavný zbornajster Opery Slovenského národného divadla. Ako pedagóg pôsobil v rokoch 1980-1998 na Katedre skladby a dirigovania Hudobnej fakulty Vysokej školy múzických umení v Bratislave, 1995-2006 na Konzervatóriu D. Kardoša v Topoľčanoch, 2004-2007 na Katedre hudby Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre, od 1997 hosťujúci docent na Akadémii umení v Banskej Bystrici. Ako zbornajster získal rad domácich i zahraničných ocenení, účinkoval na koncertoch po celej Európe, ale aj v Južnej Kórei, Maroku a v Brazílii. Realizoval množstvo nahrávok na všetky typy nosičov, pre rozhlas a televíziu. Venuje sa aj kompozičnej činnosti, najmä komornej hudbe, zborovej tvorbe, úprave ľudových piesní.

Literatúra:

Hudobný život v Nitre : (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra - literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 182. - ISBN 80-967654-1-8.

567.

PSALLITE DEO - spevácky zbor vznikol v roku 1998 ako školský spevokol piaristického gymnázia v Nitre s názvom Spevácky zbor Kalazancio Piaristického gymnázia sv. Jozefa Kalazanského v Nitre. Spevokol pracoval pod vedením Mgr. Márie Petrákovvej. Od roku 2004 pod vedením Mgr. Vladimíra Kopca začal zbor smerovať k umeleckej tvorbe slovenských a zahraničných autorov, najmä skladateľov posvätnnej hudby. Zbor pravidelne účinkuje počas školských bohoslužieb v Piaristickom kostole sv. Ladislava a v Katedrále sv. Emeráma v Nitre, pri rôznych cirkevných slávnostiach v Nitre a v slovenských obciach a mestách pri rôznych príležitostiach. Spolupracuje s renomovanými slovenskými umelcami. V decembri roku 2012 zbor koncertoval aj v Ríme, kde vystúpil v Bazilike sv. Petra vo Vatikáne, koncertoval v rímskych chrámoch a zaspieval aj pápežovi Benediktovi XVI. počas audiencie na námestí sv. Petra. Od septembra 2015 sa zbor etabloval ako katedrálny zbor v Nitre, kde spolu so Scholou cantorum Kňazského seminára v Nitre interpretuje gregoriánsky chorál i viachlasné diela rímskej polyfónie počas bohoslužieb.

Literatúra:

Zbory mestu : 9. festival speváckych zborov venovaný Jozefovi Rosinskému : Nitra 24. - 26. november 2006 Kostol Ducha Svätého v Nitre ; [zostavila Ľudmila Bratová]. - [1. vyd.]. - Nitra : Mesto Nitra - Mestský úrad v Nitre, 2006. - S. [6].

Zbory mestu : XIII. festival speváckych zborov : pod záštitou primátora mesta Nitry Jozefa Dvonča : 23. - 24. novembra 2012 Kostol Ducha Svätého v Nitre ; [zostavila Ľudmila Bratová]. - [1. vyd.]. - Nitra : Mestský úrad, [2012]. - S. [5].

XXVI. medzinárodný festival sakrálnej hudby Musica sacra : 12. jún - 3. júl 2016 / Zostavila : Ľudmila Bratová. - 1. vyd. - Nitra : Mestský úrad v Nitre, 2016. - S. 19-23.

Festival hudby Zbory mestu 2001 / O. S. - Fotogr. 1. In: Nitra. - Roč. XXVI, č. 1 (2002), s. 24-25.

Zbory opäť zaspievajú mestu / (SYN). In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXVII, č. 11 (2012), s. 16.

568.

RADVANOVÁ Danica, speváčka, nar. Šaľa. Spevu sa venuje od malička, bola pravidelnou účastníčkou speváckych súťaží. Študuje na Vysokej škole pedagogickej v Nitre. V roku 1995 jej vyšlo reklamné CD obsahujúce 5 pesničiek. Spolupracovala so skupinou Protest, Bábiky v pekle, Slovenskou klobásou. Svoj prvý sólový album vydala v roku 1996 s názvom *Right in the End*.

Literatúra:

Danica dobýja hitparády / Ivan Aľakša. - Fotogr. 1. In: Slovo Šaľanov. - Roč. I, č. 2 (1996), s. 15.

Danica si zahrá v televízii: nový klip šalianskej speváčky / Ivan Aľakša. In: Slovo Šaľanov. - Roč. I, č. 9 (1996), s. 20.

S Danicou o ešte "horúcom" CD / Ivan Aľakša. - Fotogr. 1. In: Slovo Šaľanov. - Roč. I, č. 6 (1996), s. 10.

569.

RAJNOHA Dominik, gajdoš, výrobca gájd, nar. 1907, zom. 1985. Zostala po ňom magnetofónová nahrávka.

Literatúra:

Gajdošská ľudová hudobná kultúra na Ponitří / Pavol Javor, Gabriela Javorová. In: Hudobný archív : zborník hudobnohistorických prác, prameňov a dokumentov. 11 / zostavil Emanuel Muntág. - 1. vyd. - Martin : Matica slovenská, 1990. - S. 169-182 + notová príloha v origináli, s. 183-189. (217 s. - (Teória a výskum, Vedecké zborníky). In: Teória a výskum.)
Jedľové Kostofany : príroda, história, zvyky a obyčaje / [Darina Turčániová ; Dana Hubáčová, Iveta Kováčová]. - 1. vyd. - [Zlaté Moravce : KMP-A projekt VOCA, 1997]. - S. 154-156.
Gajdošské fašiangy / (jb). In: Nitriansky hlásnik plus. - Roč. III (VI), č. 6 (1996), s. 2.
Sedemdesiatročný Dominik Rajnoha... - Fotogr. 1. In: Lud. - 24. 6. 1977.

570.

RALÍK Martin, hudobný pedagóg, zvučár, gitarista, nar. 14. 2. 1978, Nitra. Študoval na konzervatóriu klasickú gitaru. Pôsobí ako učiteľ na Súkromnom konzervatóriu a na Základnej umeleckej škole v Nitre. V roku 2009 spolu s Petrom Slamečkom založili firmu SEVOSound, ktorá sa venuje ozvučeniu koncertov, firemných akcií, od samého začiatku zabezpečujú ozvučenie v Music a Café na Chrenovej v obchodnom dome Centro. Ako hráč, gitarista začínal v kapele Remorse - nahrali jeden album a niekoľko koncertov. Neskôr spolu s priateľmi založili skupinu Alalya. Prvýkrát vystúpili na verejnosti pred jedenástimi rokmi (asi r. 2005) na Svätoplukovom námestí počas Divadelnej Nitry. Od vtedy už odohrali stovky koncertov, vystúpili na koncerte Olympicu, zahrali si ako predskokani Peťa Cmoríka, Zuzky Smatanovej, Horkýže Slíže, Tublatanky. V roku 2008 na medzinárodnej súťaži International Live Awards vo viedenskom Prátri spomedzi tisíciky európskych kapiel skončili na ôsmom mieste. Pôsobí ako gitarista aj v kapele Dr. Zetor (punk-rock'n'roll).

Literatúra:

Meno z kalendára .../(ČE). - Fotogr. 1. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-4685, Roč. 24, č. 44 (2015), s. 10.
V galérii koncertovali mladí gitaristi / - os -. In: Nitrianske noviny. - Roč. XI, č. 27 (2002), s. 7.
V galérii koncertovali mladí gitaristi / - os -. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XI, č. 27 (2002), s. 7.

RAMADA pozri ĎURAČOVÁ Lucia.

571.

RANNÁ NEVOĽNOSŤ - hudobná skupina z Nitry vznikla v roku 2008. Členovia skupiny: Miro Ružička (basgitaru, spevák), Juraj Štefánik (sólová gitara, vokály), Adrián Sitár (gitara) a Miloš Zaujec (bicie). Odohrali viac koncertov, v roku 2012 zúčastnili sa Orange music summer Duchonka, Amfik festu i originálneho projektu Slížovica. Ich štýl hudby je tvrdý, ale aj melodický. Nahrali albumové single pod názvami *Dotyk bláznovstva*, *Vôkol nás* a *Viem*.

Literatúra:

Hudba z Nitry: Ranná Nevoľnosť / Aneta Korcová. - Fotogr. In: Novinky Nitra. - Roč. II, č. 18 (2012), s. 4.

572.

RAPKÁČIK - folklórny súbor pôsobí v obci Veľký Lapáš asi od roku 1989. V začiatkoch ho viedol Andrej Zurbola, po ňom vedenie súboru prebrala Aurélia Šranková.

Literatúra:

Dievčatám doprajú "sprchu" / [autor] - th -. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. 16, č. 14 (2007), s. 11.
Tradiície Veľkej noci oživujú folkloristi / [autor] (JS). In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 19, č. 13 (2010), s. 11.

573.

REANIMATOR - hudobná skupina vznikla koncom roku 1991 v Šali. Členovia skupiny: Roman Papp (basgitaru), Martin Papp (gitara, spev), Rado Zachar (bicie), Juraj Rimeš (gitara). Hrajú vlastnú tvorbu. Texty v angličtine píše Roman Papp a hudbu robia ostatní členovia skupiny.

Literatúra:

Chceli by spievať aj po nemecky / Ivan Aľakša. - Fotogr. In: Slovo Šaľanov. - Roč. I, č. 3 (1996), s. 15.

574.

REGIONÁLNE KULTÚRNE STREDISKO v Nitre - vo veľkej miere sa podieľa na vzdelávacích a kultúrnych aktivitách v meste i v okrese. Metodicky vedie folklórne, divadelné a iné záujmové útvary v okrese Nitra a pre tieto útvary organizuje rôzne postupové súťaže od okresných cez regionálne a rôzne kurzy a prehliadky.

Literatúra:

Bude veselo / (jar). In: Nitriansky hlas. - Roč. IX (XIX), č. 15 (1968), s. 2.
Festival dychových hudieb / Z. Kissová. In: Tekovské noviny. - Roč. 5, č. 10 (1995), s. 3.
Pre každého niečo : rozhovor s riaditeľkou RKS v Nitre / [autor] (koč). In: Nový nitriansky hlas. - Roč. 3, č. 40 (1.10.1993), s. 2.

Prehliadka vystúpení detských speváckych súborov. In: Nitra. - Roč. XX, č. 5 (1996), s. 26.

575.

REGIONÁLNE ZDRUŽENIE SLOVENSKEJ HUDOBNEJ ÚNIE so sídlom v Nitre - oficiálne začalo svoju činnosť po registrácii na Ministerstve vnútra SR, 23. 1. 1996. Regionálne združenie zorganizovalo viaceré besedy s významnými osobnosťami slovenského hudobného a kultúrneho života a koncerty. Predsedom združenia bol doc. J. Vereš, CSc., tajomníčkou Alena Janičiková. Ďalšími členmi predsedníctva sa stali doc. Helena Červeňová, CSc. a Mgr. Ivan Konečný.

Literatúra:

Hudobný život v Nitre : (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra - : literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 194. - ISBN 80-967654-1-8.

576.

REGULOVČÍK - mužský spevácky zbor pôsobil pri Vojenskom učilišti Krškany pod vedením zbornajstra Ladislava Gero.

Literatúra:

Koncert speváckych zborov / A. Širocký. - Fotogr. 1. In: Život a kultúra mesta Nítry. - Roč. X, č. 12 (1986), s. 23-24.
Zoborská nota / Jozef Havel. In: Nitra. - Roč. 18, č. 3 (1994), s. 41.

577.

REICHEL Jaroslav, spevák, gitarista. Na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre študoval matematiku a informatiku, od akad. roka 2012/2013 pokračuje v tomto odbore doktorandským štúdiom. Bol členom zboru v muzikáli Ples upírov. Je spevákom rockovej kapely Destroyed Head a od roku 2012 aj členom zboru KatArs.

Literatúra:

KatArs : chceme spievať viac a viac! / Lenka Káčerová. - Fotogr. 9. In: Občas nečas. - ISSN 1338-1083, Roč. 18, č. 3 (2012), s. 32-34.

578.

RELSKÝ Bohumil (vl. m. Tichý), baletný majster, choreograf, nar. 5. 10. 1902, Brno (Česká republika), zom. 19. 4. 1968, Hranice (Česká republika). Študoval na reálnom gymnáziu, potom tri roky spev, pózu a balet na Štátnom konzervatóriu v Brne. Už ako gymnazista účinkoval v baletných predstaveniach, po štúdiách riadny člen brnianskeho baletu, 1922-1927 baletu Národného divadla v Prahe, od 1927 šéf baletu v Ostrave, potom prešiel s manželkou do revuálneho divadla Aréna v Prahe, 1930-1932 pôsobil v Národnom divadle v Olomouci, 1932-1937 v Juhočeskom národnom divadle v Českých Budějoviciach, 1937-1940 v Slovenskom národnom divadle v Bratislave, 1939-1945 choreograf a šéf baletnej zložky Slovenského ľudového divadla v Nitre, 1945-1950 šéf baletu O. Stibora v Olomouci, 1950-1952 spevohry Divadla J. Záborského v Prešove, 1952-1953 pedagóg na Štátnom konzervatóriu v Brne, od 1953 ako dôchodca viedol baletné štúdio v Klube pracujúcich v Hraniciach a pri Závodnom klube bane Pionýr v Orlove. Okrem samostatných baletov pripravil v Bratislave, Nitre a v Prešove tanečné vložky do oper, operiet a činohier, napísal aj vlastné libretá k spevohrám F. Schramma *Strieborné krídla* (1941) a *Žena jeho snov* (1944), obe boli uvedené v Nitre.

Dielo: (výber): samostatné balety (SND, Bratislava): Anger: Štedrovečerný sen; Fröhlich: Svadba na Ukrajine (1937); Čajkovskij: Labutie jazero (1939); *choreografie v operetách*: Kálmán: Cirkusová princezná; Strauss: Noc v Benátkach; Vilím: Šťastie nie je náhoda; Dusík: Modrá ruža, Pod cudzou vlajkou; *tanečné časti v operetách a operách*: Schubert: Dom u troch dievčatiek (1949); Fall: Ruža z Istambulu (1949); Alexandrov: Svadba v Malinovke (1950); Bizet: Carmen.

Literatúra:

Slovenský biografický slovník : (od roku 833 do roku 1990). 5. zväzok : R-Š ; [zodpovedný redaktor Augustín Maťovčík]. - 1. vyd. - Martin : Matica slovenská, 1992. - S. 63. - ISBN 80-7090-216-7.

579.

REMENÁR Jozef, klavirista. Na Základnej umeleckej škole Imricha Godina vo Vrábľoch bol žiakom Iriny Gončarovej. Do Vrábľ sa prisťahoval v roku 2005 z Trnavy. V Nitre navštevuje Súkromnú základnú umeleckú školu Heleny Madariovej. Na domácich a medzinárodných súťažiach dosahuje vynikajúce výsledky. V roku 2010 na súťaži Schneiderova Trnava obsadil prvé miesto vo svojej kategórii. V roku 2011 na festivale Ivana Ballu na Orave získal v klavírnej súťaži s medzinárodnou účasťou 2. miesto.

Literatúra:

Jožko Remenár predbehol väčšinu konzervatoristov / Eva Dóriová. In: Naše Vráble. - Roč. VII, č. 5 (2010), s. 4.
Virtuozitou prekročili hranice Nítry i Slovenska / (MD). - Fotogr. 1. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 20, č. 28 (2011), s. 8

580.

REPKOVIČ Marek (Repkovic, rehoľné meno Marcus), hudobný pedagóg a skladateľ, františkán, nar. asi 1694, Častá, zom. 6. 1. 1758, Nitra. Od roku 1714 pôsobil ako riaditeľ chóru, učiteľ spevu vo františkánskom kláštore v Trnave, potom dva roky magister seminára, tri roky ako vikár a rok gvardián. V rokoch 1753-1754 magister chori v bratislavskom františkánskom kláštore, do Nitry prišiel pravdepodobne okolo r. 1756. Autor, kopista cirkevných skladieb, kt. zapísal v zbierke *Symphonia coelestis sive Liber sacrorum*, dielo venoval kláštoru v Trnave. Sú to zväčša anonymné jednohlasné omše na počesť svätých, rôzne introity, prózy, hymny, antifóny a pod., väčšinou pre komorné 2-3 členné obsadenie.

Literatúra:

Lexikón katolíckych kňazských osobností Slovenska / [Július Pašteka spolu s autorským kolektívom ; úvod napísal kardinál Ján Chryzostom Korec]. - 1. vyd. - Bratislava : Lúč, 2000. - S. 1149-1150. - ISBN 80-7114-300-6.

Slovenský biografický slovník : (od roku 833 do roku 1990). 5. zväzok : R-Š ; [zodpovedný redaktor Augustín Maťovčík]. - 1. vyd. - Martin : Matica slovenská, 1992. - S. 69. - ISBN 80-7090-216-7.

RESPOT pozri **DEMÍN Lukáš**.

581.

REVOLT - hudobná skupina z Vrábieľ. Členovia kapely: Jakub Arpáš, Sebastián Pavlis, Vladimír Stolár, Martin Lüleli. Koncertujú vo vrábelských puboch a okolí Vrábieľ, koncertovali v Poprade s kapelami IMT Smile a Desmod. V roku 2014 nahrali a vydali pieseň s názvom *Iba zdá*, v roku 2015 pieseň s názvom *Každým dňom*.

Literatúra:

Čo nové na vrábelskej hudobnej scéne? - Fotogr. In: Naše Vrábľa. - Roč. IX, č. 17 (2012), s. 4.

REVOLT nahráva Ďalšiu vlastnú pieseň / Ľubica Račeková. - Fotogr. In: Naše Vrábľa. - ISSN 1339-0414, Roč. XII, č. 6 (2015), s. 4.

582.

RIAVY - hudobnú skupinu založili študenti Strednej priemyselnej školy potravinárskej v Nitre v 70. rokoch 19. storočia. V roku 1977 sa skupina preorientovala na angažovanú a politickú pieseň. Skupina hrala prevažne vlastný repertoár, hlavne z dielne prof. Vlada Preložníka, skladateľa, textára, ktorý pôsobil na škole. Niekoľko pesničiek napísal pre nich aj E. Gnoth. Boli viacnásobnými účastníkmi celoštátneho finále festivalu angažovanej piesne. Skladby *Pod' a spievaj s nami*, *Tieto slová sú* a *V mene ľudskosti* odzneli v roku 1980 na Festivale politickej piesne v Martine. V Sokolove na celoštátnom festivale v kategórii amatérskych hudobných skupín získali 2. miesto. Nahrávali v rozhlase i televízii, koncertovali pre účastníkov spartakiády v pražskom Zjazdovom paláci, Alenu Kováčovú, speváčku prizval k spolupráci VV-systém V. Valoviča atď. Získali Čestné uznanie z festivalu Martin '81 a Zvláštnu cenu ÚV SZM za pesničky s hudbou V. Preložníka, textami Ivana Rajniaka a Valéra Vendrinského.

Literatúra:

Peter Preložník s hviezdami slovenskej pop-scény / - r. - Fotogr. 1. In: Nitra. - Roč. XXIII, č. 4 (1999), s. 28-29.

Populárna nitrianska skupina... - Fotogr. 1. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. VI, č. 10 (1982), s. 30.

Problémy amatérskych hudobných skupín... - Fotogr. 1. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. VII, č. 11 (1983), s. 26.

Riavy '86. - Fotogr. 1. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. X, č. 6 (1986), s. 25.

Riavy cesta nahor / (pk). In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. V, č. 4 (1981), s. 20-21.

Svojich mladých priaznivcov... Fotogr. 1. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. VII, č. 2 (1983), s. 23.

Zájem TV. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. IV, č. 7 (1980), s. 14.

583.

RIGO Ladislav, reprezentant slovenskej hip-hopovej scény, textár. Umelecké meno **DJ Lari, Elrigo**. Pochádza z Bratislavy, v Šali žije od roku 1999. Pod menom DJ Lari mixuje hudbu a od roku 2001 organizuje hudobné podujatie RAPrezent party. Pod menom Elrigo sa venuje rapu a textom. V roku 2013 vydal EP album s názvom *Tuke del* (Tebe dáva) a ďalší album s názvom *Chod' od toho preč*.

Literatúra:

DJ Lari pozval host'a z newyorského Brooklynu: RAPrezent oslavuje 15-te narodeniny /(LL). - Fotogr. 1. In: Slovo Šaňanov. - ISSN 1336-4073, Roč. XXI, č. 6 (2016), s. 14.

584.

RIKKOŇ Richard, hudobník, klavirista. V školskom roku 1979/80 začal študovať u Kataríny Szücsovej na Základnej umeleckej škole v Zlatých Moravciach a neskôr na škole aj pôsobil ako učiteľ klavíra. Ako 5-ročný sa zúčastnil súťaže „Nitrianska lutna“, kde získal cenu za mimoriadny výkon. V školskom roku 1980/81 na podujatí „Bartókova súťaž“, ktorá sa konala v Kiskörösi v Maďarsku získal mimoriadnu cenu.

Literatúra:

Základná umelecká škola v Zlatých Moravciach : 1943-2003 / [zostavil: Gejza Hlavatý]. - Zlaté Moravce : Základná umelecká škola, 2003. - 37 s.

ZUŠ oslavuje / A. Mondočková. In: Tekovské noviny. - Roč. XVIII, č. 18 (2008), s. 1 a 4.

585.

ROCK FEST - hudobný festival sa koná pravidelne od roku 2009 vo Vrábľoch.

Literatúra:

Rock Fest vo veľkolepom štýle / ED. In: Naše Vráble. - Roč. VIII, č. 19 (2011), s. 5.

586.

ROCKOVÁ ŠKOLA - projekt založil v Nitre v roku 2011 člen skupiny U.K.N.D. a zároveň dramaturg Fóra mladých Dalibor Daňko. Jeho cieľom je usmerniť mladých talentovaných ľudí v oblasti hudby a poskytnúť im cenné rady do budúceho pôsobenia v hudobnej branži. V roku 2012 mladí hudobníci z Fóra mladých mali na prvom festivale Rockovej školy možnosť ukázať verejnosti svoj talent. Festival sa konal v Novej pekári v Nitre a bol spojený s vystúpením kapely U.K.N.D.

Literatúra:

Mladí hudobníci z Rockovej školy šokovali publikum / Aneta Korcová. - Fotogr. In: Novinky Nitra. - Roč. II, č. 12 (2012), s. 6.

Nitránsky Rock 'N' Roll až roztriasol dom / Jana Černáková. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 27, č. 25 (2018), s. 9.

Nitránsky Rock 'N' Roll s pôvodnými kapelami / (ČE). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 27, č. 21 (2018), s. 11.

587.

ROCH Július, piaristický profesor, poch. v Nitre. Popri pedagogickej činnosti v rokoch 1877-1878 pôsobil aj ako dirigent spevokolu študentov piaristického gymnázia v Nitre. Pomáhal mu poslucháč Matej Vörös. Ich zásluhou sa zo žiackeho zboru stalo veľké teleso s 95 členmi. Zbor často vystupoval pri gymnaziálnych slávnostiach, rozličných verejných oslavách a bohoslužbách.

Literatúra:

Hudobný život v Nitre : (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra - : literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 180. - ISBN 80-967654-1-8.

Z hudobného života Nitry v minulosti a súčasnosti / Helena Stančeková, Richard Rybarič. In : Kapitoly z dejín Nitry : zborník štúdií k 1100. výročiu príchodu Cyrila a Metoda / Jozef Lajoš. - Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1963. - S. 19.

588.

ROMEN - hudobná skupina z Vrábľí.

Literatúra:

Ďalšou skupinou Romen / -ed-. In: Vrábľské regionálne noviny. - Roč. XI, č. 32 (2002), s. 1.

589.

ROSINA Tomáš, spevák, textár, nar. Nitra. Klavír študoval na Základnej umeleckej škole v Nitre. Texty piesní aj hudbu si sám skladá. Nahral a naspieval skladby *Odpustené* a *Posledná*. Na skladbu *Posledná* natočil aj videoklip. Prvú pesničku nahral v štúdiu Petra Stolárika v Ivanke pri Nitre, druhú v auguste 2012 v Šali. Pracuje v call centre v Nitre.

Literatúra:

Rosina nahrával v Čechách / Jana Černáková. - Fotogr. 1. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 21, č. 46 (2012), s. 11.

Spevák Tomáš Rosina, ktorý spieva o svojich... / Jaroslav Tóth. - Fotogr. 1. In: Nitriansky ohlas. - ISSN 1338-4406, Roč. III, č. 7 (2013), s. 5.

Trápenia z rozhodov dal do svojich skladieb / Jana Černáková. - Fotogr. 1. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 21, č. 34 (2012), s. 11.

590.

ROSINSKÝ Eduard, hudobný pedagóg a organista, nar. 1934, Nitra. Je synom hudobného skladateľa Jozefa Rosinského, ktorý bol jeho prvým učiteľom. Od detstva sa venuje hudbe. Na hudobnej škole v Nitre študoval klavír u profesorky Saubererovej, hru na organ u svojho otca, neskôr u profesora Klindu a v Prahe. Celý život pôsobil ako učiteľ hudby a ako organista vo viacerých nitrianskych kostoloch. Niekoľkokrát verejne vystupoval v Nitre na kultúrnych podujatiach. Je propagátorom organovej hudby svojho otca.

Literatúra:

Hudobný život v Nitre : (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra- : literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 179. - ISBN 80-967654-1-8.

Musica sacra : 9. jún - 4. júl 2002 : festival sakrálnej hudby pod záštitou J. Em. Jána Chryzostoma a kardinála Korca a primátora mesta Nitra Jozefa Prokeša ; [zostavila Ľudmila Bratová]. - Nitra : Mesto Nitra, 2002. - [30] s.

Novoročný koncert nitrianskych umelcov / (rč). In: Život a kultúra mesta Nitra. - Roč. XIII, č. 2 (1989), s. 24.

591.

ROSINSKÝ Jozef, hudobný skladateľ a pedagóg, regenschori, zbormajster, nar. 5. 12. 1897, Bánovce nad Bebravou, zom. 12. 11. 1973, Nitra. Ľudovú školu navštevoval v Bánovciach nad Bebravou, od roku 1908 študoval na gymnáziu v Turíne, 1912 organ a klavír v Nice, na Sardínii a na filozofickej fakulte, súčasne i hru na organe a kompozíciu v Ríme. Popri štúdiách dirigent na umeleckopriemyselných školách, ako 2. organista v Bazilike Via Marsala, 1919-1920 profesor hudby na teologickej fakulte v Cagliari, od 1920 korepetitor zborového spevu v Ríme. V rokoch 1925-1926 profesor hudby, dirigent a kantor v saleziánskom seminári v Šaštíne, od 1926 profesor hudby na štátnom reálnom gymnáziu, na Učiteľskej akadémii, 1945-1950 na Vysokej škole teologickej, 1950-1973 regenschori na biskupskej katedrále a organizátor hudobného života v Nitre. Hudbe sa venoval od malička, ako 6-ročný si konštruoval husle, spieval, hrával divadlo v spolku tovarišov. V Taliansku bol uznávaný spevák, organista a klavirista, vystupoval na akadémiách a koncertoch. V Ríme viedol 70-členný orchester a založil aj spevokol. V Šaštíne viedol orchester, v Nitre zhromažďoval stovky nadšencov v spevokoloch. Bol neobyčajne pracovitým a plodným hudobným skladateľom, ktorý svojimi dielami zasiahol takmer do všetkých oblastí hudobnej tvorby. Kompozícii sa venoval od roku 1920, na objednávku M. Ruppeldta napísal skladby uverejnené v zborníku Zvony, 1927 predviedli v Šaštíne operu Rumunskí komedianti, na Pribinove oslavy v Nitre zložil operu Mataj (1931). Spolu zložil 269 opusov svetských a 542 opusov cirkevných skladieb, zložil 11 opier a 1 detskú spevohru. Keďže tvorivú časť života prežil v Nitre, venoval viac diel tomuto mestu, ale aj iným slovenským mestám a slovenským dejinám, v 50. rokoch skladal i budovateľské piesne. Nahrával aj pre Československý rozhlas v Bratislave, o. i. Intermezzo symfonico, kt. sám dirigoval. Jeho klavírne diela predniesli napr. M. Karin, A. Saubererová. Napísal aj divadelné hry a libretá. Skomponoval 16 piesní na texty M. Válka. Väčšina diel ostala v rukopise, časť vydal vlastným nákladom. Svojimi cirkevnými skladbami sa zaradil medzi významných slovenských reprezentantov tohto druhu hudby. Od 1933 aktívny člen Spolku slovenských umelcov, neskôr Zväzu slovenských skladateľov. Roku 1998 bola na počesť tohto skladateľa pomenovaná Základná umelecká škola v Nitre menom Jozefa Rosinského.

Dielo (výber): opery: Rumunskí komedianti (1927, Šaštín, 1928); Mataj (1931, SND Bratislava, 1933); Matúš Trenčiansky (1934, SND Bratislava, 1936); Čalmak (1937-39, SND Bratislava, 1940); Smrť lásky (1936-37); Lambert (1937); Palmíra (Pri vodách Babylónie, 1939-41); Exulant (1938-39); Bača (1951-53); Prvý vládca (Pribina, 1938-57); Hrdina Revišťa (1962); *operety:* Kolíska (Šaštín, 1928); *detská spevohra:* Vyberači vtáčích hniezd (1943); *orchestrálne diela:* Intermezzo symfonico; Nitra, op. 68 (symfonická poéma); Slovenská suita, op. 75; Dumka pre orchester, op. 155; Slovenské paberky, op. 190; Od Šumavy k Tatrám, op. 191 (symfonická báseň); Tatranská suita, op. 216; Tanečná suita, op. 239; Dojmy z Luhačovic, op. 243 (suits); *kantáty:* Carmen jubilaré, op. 52; Oravská priehrada, op. 230; *inštrumentálne skladby:* Koncert na slovenské motívy pre klavír a orchester; Trenčianske zvony. Bratislava 1939; Akordeónová sonáta; Malá suita-Idyla; Nocturno dansa slavonesa (obe pre husle a klavír); Praktický organista 1-2. Trnava 1950; Vianočné zvuky. Bratislava (1948); vokálna tvorba. Sláva rodu slovenskému. Op. 83. Bratislava (1942); Slovenská pieseň; Na slávu baníkov; Hore, deti; Moskva nadoblačná; Pionierska (pre detský zbor); Pochod ťeláckých sportovcov; Pochod Gottwaldovej mládeže; pokrokový roľník; Rudý šátek; Vďaka strane; Veselí pionieri; Vpred, pionieri (pre detský hlas a cappella); *cirkevná hudba a omše:* piesne, zbory s lat. i slov. textom so sprievodom organu; Missa pastoralis. Op. 319. Praha (1934); Missa; Prvá slovenská omša; *divadelné hry:* Briliant; Križovatka; Súmrak novej doby; Železný vek alebo Torval; *operné libretá:* Cyrano z Bergeracu; Kvetinárka; *platne kompaktné :* Sacris solemniss / Jozef Rosinský ; Dir. Blanka Juhaňáková. - stereo. In: Octet Singers. - Bratislava: Rádio Bratislava, 1995. - 1 kompaktná platňa, s. 1 (2 min. 21 sek.).

Literatúra:

Československý hudební slovník osob a institucí. Svazek druhý : M-Ž. - 1. vyd. - Praha : Státní hudební vydavatelství, 1965. - S. 434.

Encyklopédia dramatických umení Slovenska. 2 : M-Ž / zostavili Richard Blech...[et al.]. - 1. vyd. - Bratislava : Veda, 1990. - S. 260-261.

Hudobný život v Nitre : (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra- : literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 175, 181, 189-190. - ISBN 80-967654-1-8.

Hudobný život v Nitre v rokoch 1850-1950 : diplomová práca napísaná na Katedre hudobného umenia PF KU pod vedením Zuzany Zahradníckovej / Zuzana Juricová. - Ružomberok : [s.n.], 2006. - S. 41-45

K dejinám zborového spevu na Slovensku : o jubilačných skladateľoch - dirigentoch - speváckych zboroch. 4 / spracoval: Tibor Sedlický. - 1. vyd. - Banská Bystrica ; Banská Bystrica : Univerzita Mateja Bela, Literárne a hudobné múzeum, 1999. - S. 59-60. - ISBN 80-8055-245-2.

Slovenský biografický slovník : (od roku 833 do roku 1990). 5. zväzok : R-Š ; [zodpovedný redaktor Augustín Maťovčík]. - 1. vyd. - Martin : Matica slovenská, 1992. - S. 117. - ISBN 80-7090-216-7.

Súpis slovenských hudobní a literatúry o hudobníkoch / Juraj Potúček. - Bratislava : Slov. akad. vied a umení, 1952. - S. 227-229, 319.

Významné osobnosti Nitry : vydané pri príležitosti 750. výročia udelenia kráľovských mestských výsad Nitre 2. septembra 1248 / [zostavovateľ: Anton Pažitný ; foto: Koloman Zúrik, Ivan Kvapil, Gabriel Hupka]. - Nitra ; Nitra : Mesto Nitra, Mestský úrad, 1998. - S. 123-124. - ISBN 80-967814-8-0.

Z hudobného života Nitry v minulosti a súčasnosti / Helena Stančeková, Richard Rybarič. In: Kapitoly z dejín Nitry : zborník štúdií k 1100. výročiu príchodu Cyrila a Metoda / Jozef Lajoš. - Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1963. - S. 25, 27-28.

Hudobný odkaz Jozefa Rosinského nesie škola, jej učitelia a žiaci obdarení talentom / (sy). In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXIII, č. 3 (2008), s. 26-27.

Hudobný skladateľ Jozef Rosinský. - Fotogr. 1. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. 1, č. 12 (1977), s. 28-29.

Jozef Rosinský (1897 - 1973) / Blažena Valková. In: Nitra. - Roč. 21, č. 12 (1997), s. 21-23

Rosinského veľké hudobné dielo / (er). - Fotogr. 2. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. 11, č. 12 (1987), s. 35-37.

Rosinský, Edo : Nad dielom skladateľa. - Fotogr. 2. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. 7, č. 12 (1983), s. 20-21.

592.

ROSTAND Dagmar, speváčka, herečka, nar. 26. jún 1971, Šaľa. Vyštudovala gymnázium a popritom študovala ľudové konzervatórium a neskôr Štátne konzervatórium v Bratislave. Na Novej scéne v Bratislave účinkovala v muzikáloch *Drakula* a *Mníšky*. Ako sólistka pôsobí v Big bande Gustáva Bromu a má aj vlastnú kapelu. V roku 2001 vydala svoj debutový album pod názvom *Možno si na mňa zvykneš*.

Literatúra:

Ďalšia rocková šelma / Alexandra Tinková. In: Pravda. - ISSN 1335-4050, Roč. 11, č. 35 (12.2.2001), s. 15.

V kuchyni so speváčkou Dagmar Rostand / Martina Habláková. In: Sme. - Roč. 12, č. 49 (28. 2. 2004). - Príl. Magazin víkend. - Roč. 6, č. 9 (28. 2. 2004), s. 36.

Vždy som chcela byť rockerkou : D. Rostandt / Denisa Vološčuková. - Fotogr. 1. In: Sme. - Roč. 9, č. 37 (14.2.2001), s. 8.

593.

RTG - hudobná skupina zo Selíc bola založená v šesťdesiatych rokoch minulého storočia a prvé verejné vystúpenie mala na školskom bankete v roku 1968. V kapele hrali : Schnábelt Károly (basová gitara), Lencsés Ottó (sólová gitara), Pásztor György (bicie), Lauro Róbert (bicie) a Krkosek Lajos (spev). Pôvodne sa volali The Motleys. Začiatkom 70-tych rokov pôsobili pri Nemocnici Šali a vtedy si zmenili názov na RTG. Pôvodná zostava sa časom zmenila a v kapele pôsobili : Sivák Ivan (gitara), Mandák János (spev), Mátrai Ede (klavír), Lipovsky Mihály (klavír), Bazsó Lajos -Toxi (bicie), Szabó József (klavír), Fahn Péter (spev), Mészáros János - Sunesz (bicie), Zsidró József (gitara). V 80-tych rokoch pôsobili pri ROH Kráľov Brod. Mali množstvo vystúpení v maďarských obciach. Hrali prebraté skladby anglické, maďarské, od skupín Smokie, The Beatles, Bryan Adams, The Rolling Stones, Lokomotív GT, Illés-együttes, Omega a i. Kvôli práci a rodinných dôvodov kapela rozpadla, ale v 90-tych rokoch ešte dvakrát vystúpili na stretnutiach hudobných skupín a to v obci Mostová a Vága. Z iniciatívy Zoltána Csernáka každoročne organizujú spomienkový deň v Seliciach, kde pripomínajú vystúpenia kapely a spomínajú na prežité časy.

Literatúra:

RTG zenekar Sóskszelőce: Zene s a Rock / eReS. - Fotogr. 1. In: Terra Hírújság. - ISSN 1338-6344, Roč. VIII, č. 5 (2017), s. 29.

594.

RUDZAN Lukáš, klavirista. Študuje na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre, odbor učiteľstvo hudobného umenia v kombinácii s informatikou. Na klavír hrá od roku 2000. Je členom jazzového orchestra Swingless a od roku 2012 aj členom zboru KatArs.

Literatúra:

KatArs : chceme spievať viac a viac! / Lenka Káčerová. - Fotogr. 9. In: Občas nečas. - ISSN 1338-1083, Roč. 18, č. 3 (2012), s. 32-34.

595.

RUŽIČKA Emmanuel Jarolím, hudobník, koncertný umelec, nar. 1969, Nitra. V rokoch 1983-1988 študoval na bratislavskom Konzervatóriu v triede prof. Martina Slávika. Zakladateľ umeleckého projektu CMM (The Classical Music Maniacs), prvý koncertný majster Slovenskej filharmónie. Má za sebou dlhé roky umeleckej práce ako sólový umelec, tiež ako vedúci interpret v popredných orchestrálnych telesách na Slovensku i v zahraničí. Bol zakladajúcim členom viacerých komorných hudobných telies v zahraničí aj na Slovensku.

Literatúra:

XXVI. Medzinárodný festival sakrálnej hudby Musica sacra : Nitra, 12. jún-3. júl 2016 : Bulletin Musica sacra 2016 / zostavila Ludmila Bratová. - V Nitre: MsÚ, 2006. - 30 s.

596.

RYNEČ František (Rýneš), učiteľ, dirigent spevokolu pri telocvičnej jednote Sokol v Nitre, ktorý vznikol v roku 1924. Repertoár spevokolu tvorili najmä zborové úpravy českých a slovenských ľudových piesní a zborové skladby českých a slovenských skladateľov (J. L. Bella, J. Valašťan-Dolinský, M. Schneider-Trnavský, V. Figus-Bystrý, P. Křížkovský, K. Bendl, O. Jeremiáš).

Literatúra:

Hudobný život v Nitre : (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra- : literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 181. - ISBN 80-967654-1-8.

Z hudobného života Nitry v minulosti a súčasnosti / Helena Stančeková, Richard Rybarič. In : Kapitoly z dejín Nitry : zborník štúdií k 1100. výročiu príchodu Cyrila a Metoda / Jozef Lajoš. - Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1963. - S. 24-25.

597.

RYSOVÁ Eva, herečka, pedagogička, zaslúžilá umelkyňa, nar. 16. 8. 1932, Hajnáčka. Roku 1955 absolvovala štúdium herectva na Vysokej škole múzických umení v Bratislave. V rokoch 1955-1960 členka Armádneho divadla SNP v Martine, 1960-1965 Krajového divadla v Trnave, 1965-1966 Krajového divadla v Nitre, od 1966 činohry Novej scény v Bratislave. Na Katedre operného spevu Vysokej školy múzických umení tridsať rokov prednášala hereckú tvorbu. Výrazná predstaviteľka psychologicko-realistického herectva. Vytvorila rozsiahlu paletu žánrovo rozmanitých postáv. Držiteľka Ceny Aničky Jurkovičovej, Ceny Karla Čapka, Krištáľovej ruže, Kvetu Tálie či Zlatej slučky za dabing.

Literatúra:

Encyklopédia dramatických umení Slovenska. 2 : M-Ž / zostavili Richard Blech...[et al.]. - 1. vyd. - Bratislava : Veda, 1990. - S. 297-298.

Herectvo je umenie okamihu / Anna Sláviková. - Fotogr. 1. In: Literárny týždenník. – ISSN 0862-5999, Roč. XXVI, č. 25-26 (2013), s. 13.

598.

SABOVÁ Andrea, herečka, bábkoherečka, nar. 11. 7. 1985, Senec. Absolvovala hudobno-dramatický odbor na Konzervatóriu, v rokoch 2006-2011 štúdium herectva na Vysokej škole múzických umení v Bratislave. Už počas štúdia hosťovala v niekoľkých inscenáciách v Slovenskom národnom divadle, Radošinskom naivnom divadle, v Divadle Aréna a i. Od januára 2012 je členkou divadelného súboru Starého divadla Karola Spišáka v Nitre. Ako hosť účinkovala v Divadle Andreja Bagara v inscenáciách Sladká Charity, DNA.

Literatúra:

Andrea Sabová: "Herectvo je radosť" / Martina Hatňanková. - Fotogr. In: Občas nečas. - ISSN 1338-1083, Roč. 19, č. 1 (2013), s. 50-51.

Andrea Sabová: S každou rolou je herec na začiatku / Jana Černáková. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 21, č. 35 (2012), s. 8.

Nesmrtelný Dracula v Tatre / (ČE). - Fotogr. 1. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 21, č. 49 (2012), s. 10.

599.

SALVA Tadeáš, hudobný skladateľ a dramaturg, pedagóg, nar. 22. 10. 1937, Lúčky (Ružomberok), zom. 3. 1. 1995, Bratislava. V rokoch 1953-1958 študoval hudbu na Konzervatóriu v Žiline. Kompozíciu študoval najprv súkromne u J. Zimmera, v rokoch 1958-1960 na Vysokej škole múzických umení v Bratislave u A. Moyzesa a J. Cíkera, 1962-1966 v poľských Katowiciach v triede B. Szabelského. Kompozičné vzdelanie si doplnil externými konzultáciami u poľského skladateľa W. Lutoslawského vo Varšave. Po ukončení štúdia pracoval v Československom rozhlase v Košiciach, kde bol v rokoch 1966-1968 vedúcim hudobnej redakcie. V rokoch 1968-1977 bol dramaturgom hudobného vysielania Československej televízie v Bratislave, 1977-1988 hudobným dramaturgom a lektorom hudobných partitúr v SEUKu. Od roku 1990 pôsobil ako pedagóg, od roku 1991 docent na Katedre hudobnej výchovy Pedagogickej fakulty Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre. Prednášal estetiku umenia s dôrazom na hudobné umenie, viedol kompozičné semináre pre talentovaných študentov. Zaslúžil sa o vznik festivalu Akademická hudobná jeseň a na jej zahájenie skomponoval slávnostné fanfáry. Z úcty k nemu ako iniciátorovi tejto prehliadky umeleckej tvorby a výkonov od roku 1995 podujatie nesie teraz jeho meno. V roku 1966 bol prijatý do Zväzu slovenských skladateľov, od roku 1991 bol jeho predsedom. Mnohé z jeho skladieb získali domáce i zahraničné ocenenia. Ťažisko jeho diela spočíva v komorných, koncertantných a orchestrálnych kompozíciách. Je autorom prvej slovenskej televíznej opery „Margita a Besná“ a prvej rozhlasovej opery „Pláč“.

Dielo: (výber): sólový nástroj: Sedem kresieb (1959); Im presie (1960); Rapsódia (1966); Sonáta (1972); Balada (1980); Variácie RE MI MI RE LA - MI RE DO MI RE LA (1985); Štyri malé prelúdiá (1989); Prelúdiá TA-AD-DE-EU-US - SA-AL-LA-AV-VA-AT (1992); komorný súbor: Sláčikové kvarteto č.1 (1959); Balada (1974); Reminiscencie na témy Sonáty mesačného svitu (1980); Variácie na tému Malého prelúdiá J.S. Bacha (1981); Variácie in memoriam J. Ježek

(1982); Balada na tému Menuetu z Vodnej hudby od G.F. Händela (1983); Slovenská rapsódia č. 1 (1984); Impresie (1986); Saxofoniáda (1988); Tri árie (1990); Prelúdiá (1994); *sláčikový orchester*: Musica per archi (1970); Balada per duodecimo archi (1974); Slovenské liturgické concerto grosso (1994; *nástroj a orchester*: Koncert (1967); Burelska (1970); Slovenská rapsódia (1975); Slovenské concerto grosso č. 5 (1989); *orchester*: Sedem kresieb (1964); Óda '70 (1970); Slávnostná hudba (1974); 12 symfonických prelúdií (1987); *javiskové diela*: Margita a Besná (V. Vrbková, tel. opera, 1971 rev. 1976); Reminiscor (opera-balet, 1982); Mechúrik Koščúrik s kamarátmi (M. Rúfus, hud. rozprávka, 1983); *hlas a nástroje*: Koncert (1965); Balada (1974); Ária (1980); Dve árie (1984); Najčistejšia láska (1984); *hlas a orchester*: Canti lineae (1961); Canticum Zachariae (1964); Musica in memoriam Artur Honegger (1978); *zbor*: Svadobná balada (Ľud., 1972); Dva talianske madrigaly (1972); Balada (Ľud., 1974); Uspávanky (Ľud., 1979); Autoportrét (1986); Slovenský otčenáš (1989); Slovenské vokálne concerto grosso (M. Rúfus; 1993); hlas, zbor a orchester: Symfónia lásky (1966); Vojna a svet (1972); Žalospevy (M. Rúfus, 1974); Slovenská pieseň piesní (1987); *elektroakustická hudba*: Alikvoty (1971); Balada (1975); Plač (1976); Etuda (1987); *skladby pre deti*: Rozprávky o zázračných husličkách samohrajkách (1979); *hudba pre film*: Eugléna zelená (KD, M. Ricotti; 1969); Oltár sv. Juraja (KD, M. Ricotti; 1970); Putovanie za tvorbu maliara P. Matejku (KD, I. Húščava, 1973); *úpravy folklóru a kolied*: Ozveny v hore (1973); Doliny...doliny (18974); Vrchárska (1977); Krštinárske z Liptova (1977); Spevy gorolov (1981); Vianočné pastorále (1987); *diskografia*: Koncert pre klarinet, 4 ľudské hlasy, bicie nástroje a recitátora (Opus, 1971); Koncert pre violončelo a orchester (Opus, 1971); Impresie (Opus, 1984); Vitaj, majestátny život-láska (Opus, 1984); Uspávanky (Opus, 1984); Balada pre 12 sláčikových nástrojov (Opus, 1988); Alikvoty (CD, 1992); Mša glagolskaja (CD, 1993); Slovenský otčenáš (CD, 1993); Balada pre violončelo (CD, 1993).

Literatúra:

Hudobný život v Nitre : (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra - : literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 192. - ISBN 80-967654-1-8.

Humanistická a mierová tematika v opernej tvorbe Eugena Suchoňa, Jána Cikkera, Miroslava Bázlika, Juraja Beneša, Tadeáša Salvu / Igor Vajda. In: Hudobný archív : zborník hudobnohistorických prác, prameňov a dokumentov. 11 / zostavil Emanuel Muntág. - 1. vyd. - Martin : Matica slovenská, 1990. - S. 98-103.

100 slovenských skladateľov / [editóri: Marián Jurík, Peter Zagar]. - Bratislava : Národné hudobné centrum, 1998. - S. 237-241. - ISBN 80-967799-6-6.

Významné osobnosti Nitry : vydané pri príležitosti 750. výročia udelenia kráľovských mestských výsad Nitry 2. septembra 1248 / [zostavovateľ: Anton Pažitný; foto: Koloman Zúrik, Ivan Kvapil, Gabriel Hupka]. - Nitra ; Nitra : Mesto Nitra, Mestský úrad, 1998. - S. 125-126. - ISBN 80-967814-8-0.

Doc. Mgr. Tadeáš Salva Mužom roka 1992 / - ok - - Fotogr. 2. In: Nitra. - Roč. XVII, č. 6 (1993), s. 12-13.

Za docentom Tadeášom Salvom / Eva Strelková. - Fotogr. 2. In: Nitra. - Roč. XIX, č. 2 (1995), s. 10-11.

Za Tadeášom Salvom / Pavol Bagin. In: Národná osвета. - Roč. 5, č. 3 (1995), s. 27.

SANCHEZ pozri **SANIGA Peter**

600.

SANIGA Peter - textár, hudobník, vydavateľ. Umelecké meno **Sanchez**. Vo svojom nahrávacom štúdiu v Šulekove nahráva albumy skupín Desmod, Horkýže Slíže a Gladiátor. Hrá na gitare a basgitare, skladá piesne. Pôsobí v skupine Borra.

Literatúra:

Budú aj krstiť : Kuko, Kuly a Miko pomohli svojmu zvukárovi Sanchezovi / Felícia Boronkayová. - Fotogr. In: Život. - ISSN 0139-6323, Roč. 61, č. 47 (19.11.2011), s. 103.

601.

SAUBEREROVÁ-NITRAYOVÁ Alica, klaviristka, hudobná pedagogička, nar. 10. 6. 1922, Svätoplukovo, zom. 30. 11. 1996, Nitra. V rokoch 1933-1937 študovala na gymnáziu v Trnave, 1937-1944 u A. Kafendovej-Zochovej na Hudobnej a dramatickej akadémii pre Slovensko, resp. na Št. konzervatóriu v Bratislave. V rokoch 1944-1977 učiteľka hry na klavíri na hudobnej škole, resp. ľudovej škole umenia, okrem 1954-1957, keď učila na pedagogickej škole, v rokoch 1977-1980 korepetitorka na Pedagogickej fakulte v Nitre. Popredná reprezentantka slovenskej hudobnej kultúry. Koncertovať začala už počas štúdií, interpretovala najmä diela slovenských skladateľov (J. L. Bella, T. Frešo, J. Malovec, J. Rosinský, M. Schneider-Trnavský, E. Suchoň, B. Urbanec a i.). Zaslúžila sa o uvádzanie klavírných skladieb v Nitre žijúcich, alebo pochádzajúcich skladateľov, najmä diela J. Rosinského, B. Urbanca a svojho bývalého žiaka J. Malovca. Často vystupovala v Nitre ako sólistka aj komorná hráčka predovšetkým na kultúrnych podujatiach, ale aj inde na Slovensku i v zahraničí. Odohrala vyše 760 koncertov. Spolupracovala s dirigentmi Slovenskej a Košickej filharmónie T. Frešom, B. Režuchom a O. Lenárdom. Nahrávala pre Československý rozhlas a účinkovala aj v Slovenskej televízii. Pod jej vedením vyrástlo niekoľko generácií mladých hudobníkov, napr. hudobný skladateľ J. Malovec, muzikologička E. Čárska, hudobní pedagógovia T. Ghillany a T. Hornáková a i. Roku 1965 spoluzakladateľka a korepetitorka Speváckeho zboru nitrianskych učiteľov pri Parku kultúry a oddychu v Nitre. Bola členkou rozličných odborných porôt,

prednášala metodické témy o vyučovaní hry na klavíri pre učiteľov ľudových škôl a umenia. Roku 1968 vyznamenaná Za obetavú prácu na úseku školstva a kultúry.

Literatúra:

Československý hudební slovník osob a institucí. Svazek druhý : M-Ž. - 1. vyd. - Praha : Státní hudební vydavatelství, 1965. - S. 468.
Hudobný život v Nitre : (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra - : literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 178-179. - ISBN 80-967654-1-8.
Lexikón slovenských žien ; [zodpovedný redaktor Augustín Maťovčík , hlavné autorky a odborná redakcia Ludmila Ďuranová, Anna Šourková, Alena Tábovecká]. - Martin : Slovenská národná knižnica, 2003. - S. 215-216. - ISBN 80-89023-30-4.
Širitel'ka slovenskej hudobnej kultúry: Alica Saubererová-Nitrayová / Darina Zábredská. - Nitra : Výbor Miestnej odbočky Matice slovenskej, Školská správa - Metodické oddelenie, 1992. - 69 s. - ISBN 80-900406-8-3.
Významné osobnosti Nitry : vydané pri príležitosti 750. výročia udelenia kráľovských mestských výsad Nitry 2. septembra 1248 / [zostavovateľ: Anton Pažitný ; foto: Koloman Zúrik, Ivan Kvapil, Gabriel Hupka]. - Nitra ; Nitra : Mesto Nitra, Mestský úrad, 1998. - S. 127-128. - ISBN 80-967814-8-0.
Z hudobného života Nitry v minulosti a súčasnosti / Helena Stančeková, Richard Rybarič. In : Kapitoly z dejín Nitry : zborník štúdií k 1100. výročiu príchodu Cyrila a Metoda / Jozef Lajoš. - Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1963. - S. 29.
Jubilantka / E. Kučerová. In: Nitriansky hlas. - Roč. 18, č. 24 (1977), s. 2.
Klavír tety Alice doznel / - mh -. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. V, č. 49 (1996), s. 5.
Nitrianska klaviristka / D. Pechočiaková. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. 14, č. 5 (1990), s. 34-35.
Spomienky ostávajú / Eva Jučerová. In: Nitra. - Roč. 21, č. 6 (1997), s. 23-24.
65 rokov ZUŠ v Nitre / M. Hroncová. - Fotogr. 5. In: Nitra. - Roč. XIX, č. 9 (1994), s. 36-39.
Širitel'ka slovenskej hudobnej kultúry / Eva Kučerová. - Fotogr. 1. In: Nitra. - Roč. 16, č. 6 (1992), s. 30-32.
Takto sme ju poznali / - r -. - Fotogr. 1. In: Nitra. - Roč. XXI, č. 1 (1997), s. 20.

602.

SEDATÍVUM - hudobná skupina vznikla v roku 1996 vo Vrábľoch. Členovia kapely : Juraj Zelenák (bicie), Marián Šrank (gitara), Michal Mudrák (basgitara), Xaver Trungel (klávesy). Ich produkcia sa skladá z vlastnej tvorby, ktorá pozostáva zo slovenských textov a anglické skladby spievajú v pôvodnom znení.

Literatúra:

Koncertovali proti násiliu na deťoch / Slavomíra Ďurišová. - Fotogr. In: Vrábelské noviny. - Roč. XIV, č. 47 (2005), s. 15.
Rockové Vianoce / Marian Libiak. - Fotogr. In: Vrábelské noviny. - Roč. X, č. 2 (2001), s. 1.
Sedatívum víťazom Kapely na predaj / Ondrej Sivčák. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XIII, č. 49 (2004), s. 1.
Skupina Sedatívum si zahrala ... / - č -. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XII, č. 43 (2003), s. 1.
Texty sú o živote, normálnych veciach, ktoré ľudia prežívajú : fanúšikovia skupiny Sedatívum poznajú ich texty od A po Z / Eva Doriová. - Fotogr. In: Vrábelské noviny. - Roč. X, č. 45 (2001), s. 1.
Vedie Januárové prekvapenie / - si -. - Fotogr. In: Vrábelské noviny. - Roč. XIV, č. 27 (2005), s. 1.

603.

SELČAN Július, dirigent, 30. 8. 1958, Snina. Dlhoročný spolupracovník Divadla A. Bagara v Nitre. Spolupracoval s Jozefom Bednárikom a spolupodielal sa na úspechu nitrianskych muzikálov Fidlikant na streche, Grék Zorba, Adam Šangala, Kabaret, Divotvorný hmiec, Veveričky, Modrá ruža.

Literatúra:

Divadlo Andreja Bagara Nitra : september 2008. - 1 zlož. list.

604.

SEMAM - funkpopová kapela z Nitry pôsobí v rôznych zostavách od roku 2007. V kapela pôsobí Marek Kutnár (zakladateľ, spev, gitara), Lukáš Kotry (basgitara), Juraj Janík (klávesy, vokály), Michaela Kutnárová (bicie), Andrej Boniš (trúbka), Imrich Kamenár (trombón) a Mário Belák (saxofón). Hrajú prevzaté pesničky, ale venujú sa aj tvorbe vlastných pesničiek, najmä Marek Kutnár. K vlastným pesničkám natočili niekoľko videoklipov. Hrajú v kluboch a vystupujú na mnohých koncertoch v Nitre. V roku 2016 sa stali absolútnymi víťazmi Slovenskej Hudobnej Ligy.

Literatúra:

Kapela Sematam pripravila halloweenské prekvapenie / (JF). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 25, č. 43 (2016), s. 13.
Marek spieva v CHF a funk s Sematam / (ČE). - Fotogr. 1. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč.23, č. 7 (2014), s. 9.
Sematam pôjde na prestížny Poľand'Rock / Jana Fiebigová. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - Roč. 27, č. 23 (2018), s. 10.
Vymyslíte nám nové meno, vyzýva Sematam / Jana Černáková. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 23, č. 19 (2014), s. 14.

605.

SENIOR - spevácky súbor bol založený pri Základnej organizácii Jednoty dôchodcov na Slovensku v Močenku v novembri 2000.

Literatúra:

Desať rokov - / Vincent Belan. In: Mojmírovčan. - ISSN 1339-0988, Roč. XVI, č. 12 (2010), s. 15-16.

SHAKIRA pozri **KURUCOVÁ Denisa**.

SHUMINO pozri **ČAMAJ Michal**.

606.

SCHINDLER Eduard, hudobný pedagóg, nar. 10. 2. 1900, Vyhne, zom. 28. 1. 1970, Nitra. Študoval na učiteľskom ústave v Lučenci a na štátnom konzervatóriu v Budapešti. V rokoch 1922-1931 učiteľ v Piešťanoch, potom v Nitre pedagóg Rímsko-katolíckeho ženského učiteľského ústavu, od roku 1960 Pedagogickej fakulty v Nitre (teraz Univerzita Konštantína Filozofa). Autor diela *Škola spevu dl'a nôt* pre školy ľudové a meštianske (Piešťany 1930).

Literatúra:

Československý hudební slovník osob a institucí. Svazek druhý : M-Ž. - 1. vyd. - Praha : Státní hudební vydavatelství, 1965. - S. 490.
Slovenský biografický slovník : (od roku 833 do roku 1990). 5. zväzok : R-S ; [zodpovedný redaktor Augustín Maťovčík]. - 1. vyd. - Martin : Matica slovenská, 1992. - S. 222. - ISBN 80-7090-216-7.

Súpis slovenských hudobní a literatúry o hudobníkoch / Juraj Potúček. - Bratislava : Nakladateľstvo Slovenskej akadémie vied a umení, 1952. - S. 239.

Výročná zpráva Mestskej hudobnej školy v Nitre za šk. rok 1937 - 38. - Nitra : Rišňovský, 1938. - S. 11.

S výchovou učiteľov začal biskupský úrad / Štefan Košovan. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXII, č. 12 (2007), s. 35.

607.

SCHLIESZTER Alojz (Schlister, vl. menom Juraj), hudobný skladateľ, regenschori, fráter u piaristov, nar. 1746, Hontianska stolica, zom. 12. 5. 1823, Prievidza. Do rehole piaristov bol prijatý 25. novembra 1767. V rokoch 1777-1781 žil v piaristickom kláštore v Nitre, kde zastával funkciu "institutor musices", od 1780 regenschori nitrianskeho piaristického kostola. Posledné roky života prežil v kláštore svojej rehole v Prievidzi. Jeho skladateľská tvorba je orientovaná výlučne na cirkevné kompozície. Komponoval sakrálné skladby, omše, antifóny, hymny, litánie a ofertória. Svoj talent uplatňoval väčšinou v tvorbe menších hudobných druhov a foriem. Z jeho tvorby poznáme zatiaľ 28 diel. Patria k nim 3 omše, rekviem, 12 antifón, 7 hymni, 2 litánie, ofertórium, rezponzórium a žalm.

Literatúra:

Významné osobnosti Nitry : vydané pri príležitosti 750. výročia udelenia kráľovských mestských výsad Nitry 2. septembra 1248 / [zostavovateľ: Anton Pažitný ; foto: Koloman Zúrik, Ivan Kvapil, Gabriel Hupka]. - Nitra ; Nitra : Mesto Nitra, Mestský úrad, 1998. - S. 178. - ISBN 80-967814-8-0.

Fráter Alojz Schlieszter : historická osobnosť hudobnej kultúry na Slovensku / Darina Múdra. - Fotogr. In: Národná osveta. - Roč. 10, č. 7 (2000). - [Príl.] Etuda. - Roč. 6, č. 2 (2000), s. 15.

608.

SCHLOSSER Klára, speváčka, vysokoškolská pedagogička, nar. 19. 4. 1947, Bratislava. Spev študovala na Konzervatóriu a na Univerzite Komenského v Bratislave. V rokoch 1985-1992 spolupracovníčka maďarského vysielania Slovenského rozhlasu. Na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre prednášala dejiny hudby a učila spev.

Literatúra:

A cseh/szlovákiai magyar irodalom lexikona 1918-2004 / Főszerkesztő Fónod Zoltán. - 2. opr., rozš. vyd. - Bratislava : Madách-Posonium, 2004. - S. 359.

609.

SCHOLA CANTORUM - spevácky zbor seminaristov - študentov Kňazského seminára v Nitre. Vedúcimi zboru, pri ktorom účinkuje aj malá inštrumentálna skupina, sú Ľubomír Pilka a Roman Gerši.

Literatúra:

Hudobný život v Nitre : (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra - : literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 182. - ISBN 80-967654-1-8.

Nitrianski seminaristi si pripomenuli 60. výročie úmrtia kanonika Dr. J. Budaya / A. P. In: Nitra. - Roč. XXIV, č. 1 (2000), s. 24-25.

610.

SCHOLA CANTORUM - spevácky zbor bol založený v roku 1939 na gymnáziu v Zlatých Moravciach. Dirigentom a vedúcim speváckeho zboru bol profesor gymnázia Július Podhorný, ktorý zbor viedol štyridsaťštyri rokov. Už za prvé dva roky nacvičil okolo 40 skladieb. Repertoár zboru sa skladal z cirkevných skladieb s polyfóniami, z gregoriánskeho chorálu, z ľudových piesní v úpravách napr. Mikuláša Moyzesa, Jána Valaštana-Dolinského, Mikuláša Schneidra Trnavského a zo svetských skladieb. Za 44 rokov pôsobenia zbor získal množstvo ocenení. Spevácky zbor bol známy v celej bývalej Československej republike, lebo získaval vždy víťazné, alebo čestné umiestnenia. Činnosť zboru bola ukončená v roku 1983.

Literatúra:

Dirigentove jubileum / Jana Gáfriková. - Obr. 1. In: Calex. - Roč. 2, č. 8 (26.10.1993), s. 3.

Od vzniku Scholy cantorum uplynulo 65 rokov / J. Gáfriková. - Fotogr. In: Tekovské noviny. - Roč. XIV, č. 19 (2004), s. 5.

Z histórie zboru. In: Tekovské noviny. - Roč. XIV, č. 19 (2004), s. 5.

611.

SCHRAMM František, hudobný skladateľ, dirigent, nar. 2. 4. 1910, Hrušov nad Ondrou (Česká republika). Študoval na konzervatóriu v Brne, organ u A. Ledvinu na Hudobnej a dramatickej akadémii v Bratislave. Pôsobil ako choralista v bratislavskom dóme, neskôr bol správcom Hudobnej školy v Novom Mesta nad Váhom, v roku 1939 založil a viedol orchester v Trenčianskych Tepliciach, v rokoch 1939-1940 bol šéfom orchestra Slovenského ľudového divadla v Nitre. Zložil cirkevné a populárne skladby, *Panis Angelicus pre soprán, organ a violončelo* (Bratislava 1935), operety *Žltá orchidea* (1940), *Strieborné krídla* (predv. 1941 v Nitre), *On a jeho cisár* a i.

Literatúra:

Československý hudobní slovník osob a institucí. Svazek druhý : M-Ž. - 1. vyd. - Praha : Státní hudební vydavatelství, 1965. - S. 495.

Encyklopédia dramatických umení Slovenska. 2 : M-Ž / zostavili Richard Blech ... [et al.]. - 1. vyd. - Bratislava : Veda, 1990. - S. 313.

Súpis slovenských hudobní a literatúry o hudobníkoch / Juraj Potúček. - Bratislava : Nakladateľstvo SAV a umení, 1952. - S. 247.

612.

SCHREIER Norbert, bernolákovec, učiteľ, hudobník, nar. 29. 4. 1744, Bělotín (Česká republika), zom. 26. 10. 1811, Nýrovce. Roku 1767 vstúpil do rádu piaristov v Kecskeméte. V rokoch 1769-1773 študoval filozofiu a teológiu v Nitre, kde bol roku 1773 vysvätený za kňaza. Už v priebehu štúdia pôsobil ako výpomocný regenschori a od roku 1770 ako učiteľ hudby na gymnáziu svojej rehole. Po vysviacke zastával úrad regenschoriho kostola nitrianskych piaristov. V rokoch 1773-1784 domáci kaplán na biskupskom dvore v Nitre, 1784-1790 v rehoľnom dome piaristov v Kluži, kde ako profesor akadémie vyučoval filozofiu, logiku, metafyziku a etiku, 1794-1796 profesor orientálnych jazykov a Pisma sv. v Nitre, potom rektor a od roku 1804 prorektor kolégia v Banskej Štiavnici. Bol členom Slovenského učeného tovaríšstva, spolupracovníkom jeho pobočky v Nitre. Patril k najvzdelanejším príslušníkom bernolákovského hnutia v oblasti hudobnej tvorby. Básnické nadanie uplatnil v príležitostných veršoch venovaných významným osobnostiam nitrianskeho okruhu bernolákovcov. Je autorom dvoch omší - *Missa C dur* a *Missa A dur*; árie *Lauda Sion B dur*; antifóny *Salve Regina*; moteta *Levavi oculos* a kánonov *Canones musici* (Nestálosť sveta, Zvestovanie bdejúcemu, Priateľský pozdrav, Tryzna na Bakcha, Smútočná oslava Bakcha, Na počiatku a ďalšie). Z jeho svetskej hudobnej tvorby sú známe viaceré symfónie a zložil hudbu k veselohrám *Comoedia Germanica* a *Comoedia Latina*.

Dielo: náučné : Quos ... Norbertus Schrejer...cum universam philosophian et mathesim publice propugnaret Nitriae. Trnava 1766; De sensu communi dissertatio logico-metaphysica. Viedeň 1778; Methodica grammaticae hebraeae institutio. Budapest 1804; *literárne* : Idyllia cum concentu musico Hungarica lingua, honoribus c. Georgii Bánffi de Losontz... B.m. 1792; Carmen, quo...Joanni Bapt. Bresztyenszky... cathedralis ecclesiae Nitriensis ... promotionem ad canonicatum actualem gratulatur ... Trnava 1797; Carmen, quod dum ...Josephus e comitibus Csáky ... supremum comitem provinciae Nitriensis inauguraret ... Josephum Erdódi ... Bratislava 1798; Carmen ... Francisco Xav. Fuchs hactenus episcopo Nitriensi, dum ad capessendas dignitates archiepiscopi Agriensis ... Nitria discederet ... Trnava 1804.

Literatúra:

Československý hudobní slovník osob a institucí. Svazek druhý : M-Ž. - 1. vyd. - Praha : Státní hudební vydavatelství, 1965. - S. 496.

Lexikón katolíckych kňazských osobností Slovenska / [Július Pašteka spolu s autorským kolektívom ; úvod napísal kardinál Ján Chryzostom Korec]. - 1. vyd. - Bratislava : Lúč, 2000. - S. 1230-1231. - ISBN 80-7114-300-6.

Slovenský biografický slovník : (od roku 833 do roku 1990). 5. zväzok : R-Š ; [zodpovedný redaktor Augustín Maňovčík]. - 1. vyd. - Martin : Matica slovenská, 1992. - S. 238. - ISBN 80-7090-216-7.

Významné osobnosti Nitry : vydané pri príležitosti 750. výročia udelenia kráľovských mestských výsad Nitre 2. septembra 1248 / [zostavovateľ: Anton Pažitný ; foto: Koloman Zúrik, Ivan Kvapil, Gabriel Hupka]. - Nitra ; Nitra : Mesto Nitra, Mestský úrad, 1998. - S. 128-129. - ISBN 80-967814-8-0.

613.

SCHRONK Alojz, osvetový pracovník, hudobník, učiteľ, nar. 8. 8. 1883, Plavecký Mikuláš, zom. 21. 3. 1966, Nitra. Študoval na učiteľskom ústave v Modre, 1903 maturoval. V rokoch 1903-1907 pôsobil ako učiteľ na ľudovej škole v Šintave, 1907-1908 v Jelšovciach, 1908-1926 vo Vrábľoch, 1926-1928 v Dolných Vestenicich, 1928-1948 učiteľ a riaditeľ v Sečovciach. V rámci osvetovej činnosti sa zameral na oblasť mimoškolskej hudobnej výchovy. V miestach pôsobísk organizoval a dirigoval dychové hudby a spevokoly, z nich vynikajúcu umeleckú úroveň dosiahol Okresný učiteľský spevokol v Trebišove, kt. viedol od roku 1935. Autor drobnejších hudobných skladieb.

Literatúra:

Pedagogická encyklopédia Slovenska. 2. zv. : P-Ž / [zostavovateľ a vedúci autorského kolektívu Ondrej Pavlík] ; Ondrej Pavlík. - 1. vyd. - Bratislava : Veda, 1985. - S. 222.

Slovenský biografický slovník : (od roku 833 do roku 1990). 5. zväzok : R-Š ; [zodpovedný redaktor Augustín Maťovčík]. - 1. vyd. - Martin : Matica slovenská, 1992. - S. 239. - ISBN 80-7090-216-7.

Vráble / Jozef Trubíni ; [foto: Mikuláš Marko]. - 1. vyd. - Piešťany ; Vráble : Turista, Mesto Vráble, 1994. - S. 104. - ISBN 80-85670-06-2.

Stodesať rokov od narodenia osvetového pracovníka Alojza Schronka / Anton Pažitný. In: Nitra. - Roč. 17, č. 8 (1993), s. 38-39.

614.

SIKA Pavol, pedagóg, kultúrny pracovník, organizátor kultúrneho života v Nitre, nar. 23. 12. 1952, Leštiny, zom. 4. 9. 2012, Nitra. Študoval na Filozofickej Univerzite Pavla Jozefa Šafárika v Prešove slovenský jazyk, literatúru a výtvarné umenie. V rokoch 1990-1996 pôsobil ako riaditeľ Nitrianskej galérie v Nitre a následne ako riaditeľ umeleckej agentúry Originál. Dlhé roky pôsobil ako pedagóg na Katedre slovenského jazyka a literatúry a neskôr na Katedre rómskej kultúry Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre. Bol autorom a 30 rokov aj riaditeľom a režisérom medzinárodného festivalu klasickej gitarovej hudby Cithara aediculae, dlhoročným organizátorom folkhopeningu Palánok, organizátorom rómskeho filmového festivalu Kalo čangalo a iných podujatí. V roku 2007 bol ocenený Cenou primátora mesta Nitry.

Literatúra:

Mozaika miestnej kultúry 2013 : občasník Krajského osvetového strediska v Nitre pri príležitosti 60. výročia inštitucionalizácie osvetovej práce na Slovensku. - 1. vyd. - Nitra : Krajské osvetové stredisko, 2013. - [39] s. - ISBN 978-80-216-0088-1.

Cena Únie umenia Pavlovi Sikovi. - Fotogr. 2. In: Nitra. - Roč. XXVIII, č. 2 (2003), s. 7.

Gitarový festival Cithara Aediculae zaradil Nitru do medzinárodného kalendára / (SYN). - Fotogr. 1. In: Nitra. - ISSN 1336-4985, Roč. XXXVII, č. 11 (2012), s. 14.

Jubilant prijal meno Pavol S. Zleštín / Silvia Struhárová. In: Nitrianske noviny. - Roč. XII, č. 1 (2003), s. 8.

Palánok sa opäť nekonal, kto obnoví tradíciu? / - mh -. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIV, č. 34 (2005), s. 3.

Pavol Sika o festivale : vystúpili svetové špičky / (PETR). In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 16, č. 43 (2007), s. 12.

Rozlúčka s významným organizátorom kultúrneho života Pavlom Sikom / (SYN). In: Nitrianske echo. - ISSN 1338-5755, Roč. 7, č. 36 (2012), s. 4.

Sikovým snom je zachytiť gitarový festival vo filme / Táňa Nováková. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. X, č. 45 (2001), s. 5.

Sikovým snom je zachytiť gitarový festival vo filme / Táňa Nováková. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. X, č. 45 (2001), s. 5.

Siku ocenila Európska únia umenia / - str -. In: Nitrianske noviny. - Roč. XII, č. 1 (2003), s. 8.

615.

SILENTIUM - nitrianska kapela hrala na festivale so skupinou Elán, D. Koller - Pusa, Zona A, taktiež na festivale RUNWAY'96, kde boli vybratí zo 163 kapiel. V roku 1994 sa umiestnili na 5. mieste ako objav roka. Členovia kapely : Dodo Valent, Boris Gajdoš, Marek Viršík, Tomáš Vereš a Peter Strakoš (externe).

Literatúra:

Silentiu sa darí / Ivana Kvasňovská. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. VI, č. 40 (1997), s. 5.

616.

SINGER Adalbert, kňaz, učiteľ, kronikár, nar. 7. 4. 1881, Žilina, zom. 6. 3. 1966, Báč, údajne poch. v Rúbani pri Nových Zámkoch. V rokoch 1912-1946 pôsobil v Mojmírovciach ako správca chlapčensko rímsko-katolíckej školy a v rokoch 1930-1935 vykonával aj funkciu kronikára a organistu. Bol členom Mariánskej kongregácie školských bratov a riaditeľom komunity kongregácie Školských bratov.

Literatúra:

Pohľad do histórie / [autor] D.K. - Fotogr. In: Mojmírovčan. - ISSN 1339-0988, Roč. 7, č. 2 (2001), s. 3.

617.

SKÝCOVANKA - dychová hudba bola založená v roku 1947 v obci Skýcov a aj v súčasnosti má svojich pokračovateľov. Ich repertoár je veľmi pestrý. Okrem vážnej hudby do dychovky prerobili všetky žánre a mnohé známe

skladby. Manažér kapely Ernest Haspra častým vystupovaním dostal kapelu do povedomia v širokom okolí a jeho zásluhou dychovka pravidelne otvárala výstavu Agrokomplex Nitra. Pod vedením kapelníka, profesionálneho umeleckého vedúceho Štefana Juríka zúčastňujú sa na rôznych kultúrno-spoločenských podujatiach v rámci obce i regiónu. Dychovka nahrávala pre televíziu a rozhlas a nahrala CD so 14 piesňami.

Literatúra:

Skýcovanka triumfovala na zámku / Anna Mondočková. - Fotogr. In: Požitavské noviny. - Roč. 1, č. 4 (2012), s. 6.

618.

SLAMEČKA Peter, hudobník, hudobný pedagóg, nar. 11. 2. 1982, Nitra. Na Základnej umeleckej škole v Nitre študoval hru na klavír. Na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre vyštudoval hudobný odbor. V nitrianskej rockovej skupine Gladiátor hrá na klávesových nástrojoch. Ako hudobný pedagóg pôsobí v súkromnej umeleckej škole ARS Studio v Nitre.

Literatúra:

Meno z kalendára / (ČE). In: Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 18, č. 25 (2009), s. 14.

619.

SLAVICA FEST - medzinárodný folklórny festival tvorí súčasť slávností Nitra, milá Nitra. Festival je prehliadkou folklórnych súborov zo slovanských krajín.

Literatúra:

Na Slavica Feste začiatkom júla vystúpia folklórne súbory zo šiestich krajín / (NJ). In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 24, č. 25 (2015), s. 14.

Návrat ku koreňom a tradíciám / Ludmila Synaková. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXIV, č. 7-8 (2009), s. 1-2.

620.

SLAVKOVSKÝ Benedikt, básnik, dramatik, hudobný skladateľ, pedagóg, nar. 20. 4. 1683, Banská Bystrica, zom. 11. 9. 1748, Krupina. Bol profesorom na gymnáziu v Nitre a od roku 1727 aj jeho riaditeľom. Predstaviteľ piaristickej barokovej literatúry, autor veršovaných drám, ku ktorým skladal aj hudbu a latinských oslavných básní.

Literatúra:

Slovenský biografický slovník : (od roku 833 do roku 1990). 5. zväzok : R-Š ; [zodpovedný redaktor Augustín Maťovčík]. - 1. vyd. - Martin : Matica slovenská, 1992. - S. 289-290. - ISBN 80-7090-216-7.

Lexikón katolíckych kňazských osobností Slovenska / [Július Pašteka spolu s autorským kolektívom ; úvod napísal kardinál Ján Chryzostom Korec]. - 1. vyd. - Bratislava : Lúč, 2000. - S. 1247-1248. - ISBN 80-7114-300-6.

Významné osobnosti / Pavol Takáč. In: Nitra ; [zostavil Juraj Fojtík; fotografie: Jozef Krátky, Ivan Kvapil, Juraj Fojtík, Štefan Blaho]. - 1. vyd. - Bratislava : Obzor, 1978. - S. 212.

621.

SLÁDEČKA „Garry“ Ladislav, klavirista, hudobný skladateľ, korepetítor, nar. 1931, Môťová, zom. 18. 4. 2011, Nitra. Súkromné hodiny klavíra navštevoval v Trnave, kde v roku 1949 aj zmaturoval na reálnom gymnáziu. Po smrti otca v roku 1949 sa spolu s matkou presťahovali do Nitry. Už počas gymnaziálnych štúdií pravidelne hrával na bohoslužbách a od 18 rokov v malých kaviarničkách, tiež v ochotníckom krúžku v Nitre. Druhý cyklus umeleckého vzdelania absolvoval v Prievidzi. Vystriedal niekoľko zamestnaní. Pracoval v Krajevom divadle v Nitre ako aranžér, skladateľ scénickej hudby a korepetítor, v Banských stavbách v Prievidzi ako výtvarný návrhár a zároveň vedúci tanečného orchestra. V rokoch 1968-1975 pracoval v Ludovej škole umenia v Nitre ako korepetítor a od roku 1975 do svojho odchodu do dôchodku (1991) ako metodik na úseku hudby a zborového spevu vo vtedajšom Osvetovom stredisku v Nitre. Externe pracoval na Základnej umeleckej škole v Nitre a sedem rokov prednášal Dejiny hudby na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre. Viac ako 40 rokov pôsobil ako predseda odborných hudobných porôt pri skúškach amatérskych hudobných skupín v okrese Nitra i na Slovensku a tiež ako predseda a člen porôt v bratislavskom Slovkoncerte pri skúškach profesionálnych hudobníkov a spevákov. Bol aj publikačne činný a doplnil mnohé odborné materiály v oblasti populárnej hudby. Viac ako 50 rokov účinkoval v amatérskych a profesionálnych hudobných skupinách ako klavirista.

Literatúra:

Garry Sládečka odišiel do hudobného neba : keď znejú molové tóny / Ján Vančo. - Fotogr. 1. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXVI, č. 6 (2011), s. 6.

Odišiel Garry Sládečka, majster molových tónov / Ján Vančo. - Fotogr. 1. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 20, č. 21 (2011), s. 14.

622.

SLEZÁK Bohuš, dirigent, právnik, nar. 16. 12. 1922, Bratislava, zom. 31.12.1944, Bratislava. Hru na klavíri študoval v rokoch 1931-1940 na Hudobnej škole pre Slovensko u M. Zlámalovej, na trúbke do roku 1943 na Štátnom konzervatóriu v Bratislave v triede svojho otca B. Slezáka. Paralelne študoval i na gymnáziu. V roku 1941 sa zapísal na právnickú fakultu, ale úplné právnické vzdelanie získal až roku 1970 na Univerzite Komenského v Bratislave. V rokoch 1942-1944 navštevoval aj prednášky na Katedre hudobnej vedy na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Hudobné vzdelanie si doplnil aj štúdiom huslí u člena orchestra Slovenského národného divadla J. Lázníčku. Do orchestra Slovenského národného divadla v Bratislave nastúpil v sezóne 1943/44, od roku 1944 pôsobil ako dirigent v Dedinskom divadle v Nitre, potom v Kladne, v Košiciach i v Tepliciach-Šanove. Zaslúžil sa o založenie spevoherného súboru v Českých Budějoviciach i spevohry Divadla J. Záborského v Prešove. Jeho dirigentská prax sa orientovala na spevoherný repertoár a postupne sa vypracoval na vyspelého operetného dirigenta. Od roku 1951 pôsobil na Novej scéne v Bratislave, kde našťudoval okolo 60 titulov domácich i zahraničných operiet. Vystupoval aj ako dirigent bratislavského rozhlasu. Popri dirigentskej aktivite sa venoval aj kompozičnej činnosti. Autor operety *Maharadža*, hudobnej komédie *Kráľovské dobrodružstvo a Bláznivá nedeľa*, muzikálu *Desať dolárov* a Pyskodrž *Jeho Veličenstva* a drobných populárnych skladieb.

Literatúra:

Československý hudobní slovník osob a institucí. Svazek druhý : M-Ž. - 1. vyd. - Praha : Státní hudební vydavatelství, 1965. - S. 521.
Encyklopédia dramatických umení Slovenska. 2 : M-Ž / zostavili Richard Blech...[et al.]. - 1. vyd. - Bratislava : Veda, 1990. - S. 328.
Slovenskí dirigenti a zborníci / Vladimír Čížik. - 1. vyd. - Bratislava : Opus, 1986. - S. 240-241.
Súpis slovenských hudobní a literatúry o hudobníkoch / Juraj Potúček. - Bratislava : Nakladateľstvo Slovenskej akadémie vied a umení, 1952. - S. 251.

623.

SLOTÍKOVÁ Mária (rod. Longauerová), operná speváčka, nar. 10. 9. 1916, Liptovská Osada, zom. 13. 1. 1976, Bratislava. Vyrastala v kultúrno rozvinutom rodinnom prostredí v Ivanke pri Nitre. Do roku 1940 študovala spev na Hudobnej a dramatickej akadémii pre Slovensko v Bratislave u D. Žuravleovej, v rokoch 1949-1951 súkromne u A. Tartagniho v Košiciach. Krátko pôsobila v Štátnom divadle v Košiciach, v rokoch 1951-1957 v opere Slovenského národného divadla v Bratislave, kde ju angažoval M. Zuna. Mala príjemne sfarbený lyrický soprán. Umelecky debutovala úlohou Mimi v Pucciniho opere Bohéma v Štátnom divadle v Košiciach. S uznaním sa stretol jej koncert v pražskej Lucerne (1953). V Slovenskom národnom divadle v Bratislave vytvorila postavy v operách Eugen Onegin (Tatiana), Carmen (Micaela), Boris Godunov (Xénia), Figarova svadba (Barbarina), Hubička (Barča), Jej pastorkyňa (Karolka) a i. Od roku 1957 sa už umeleckej činnosti nevenovala.

Literatúra:

Československý hudobní slovník osob a institucí. Svazek druhý : M-Ž. - 1. vyd. - Praha : Státní hudební vydavatelství, 1965. - S. 523.
Lexikón slovenských žien ; [zodpovedný redaktor Augustín Maťovčík, hlavné autorky a odborná redakcia Ludmila Ďuranová, Anna Šourková, Alena Tábovecká]. - Martin : Slovenská národná knižnica, 2003. - S. 221. - ISBN 80-89023-30-4.
Slovenský biografický slovník : (od roku 833 do roku 1990). 5. zväzok : R-Š ; [zodpovedný redaktor Augustín Maťovčík]. - 1. vyd. - Martin : Matica slovenská, 1992. - S. 295. - ISBN 80-7090-216-7.

624.

SLOVANSKÁ NITRA - 1. ročník koncertov vážnej hudby sa uskutočnil v roku 1991. Hlavným usporiadateľom festivalu je Mesto Nitra - Mestský úrad v Nitre. 1. ročník sa konal pod záštitou predsedu Slovenskej národnej rady RNDr. Františka Mikloška. Na podujatí vystupovali domáce aj zahraničné hudobné a umelecké telesá.

Literatúra:

Hudobný život v Nitre : (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra - : literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 188. - ISBN 80-967654-1-8.
Koncerty Slovenskej Nitry / - si -. Fotogr. 1. In: Nitra. - Roč. XIX, č. 7 (1995), s. 14.
Pätnásť festivalových dní / O.S. - Fotogr. 4. In: Nitra. - Roč. XV, č. 11 (1991), s. 1-7.
Program a sprievodné podujatia v rámci medzinárodného festivalu Slovenská Nitra : medzinárodný festival slovenskej kultúry: 1. ročník / zodp. red. Miloš Bača. - Nitra: Mestský úrad v Nitre, 1991. - [8] s. In: Nitra. - Roč. XV, č. 10 (1991).

625.

SLOVENSKÉ EUDOVÉ DIVADLO - v rokoch 1940-1945 účinkovalo v Nitre. Od začiatku svojej činnosti sa zameriavalo na činohry a operety. Repertoár zostavovali tak, aby sa predstavenia páčili meštiackemu obecnstvu. Šéfom činohry bol Karel Rint, režisérom a choreografom Bohuslav Relský. Orchester viedol hudobný skladateľ a dirigent František Schramm. Ústredným dramaturgom od roku 1943 bol neskôr známy slovenský muzikológ Dr. Ernest Zavorský. Baletnú skupinu viedol B. Relský. Repertoár divadla tvorili operety: Petrovský-Kováč: Keď láska nedá pokoja; R. Schramm: Jeanetta sa vydáva; J. Plichta: Záhadný milenec; J. Strauss: Netopier; F.R. Lehár: Cigánska láska, Gróf

z Luxemburgu, Veselá vdova, Zem úsmevov; G. Dusík: Modrá ruža, Osudný valčík; Ján Móry: Námorný kadet; V.A.Vipler: Dve srdcia na predaj a J. Beneš: Uličnica.

Literatúra:

Hudobný život v Nitre : (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra - : literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 184-185. - ISBN 80-967654-1-8.

Z hudobného života Nitry v minulosti a súčasnosti / Helena Stančeková, Richard Rybarič. In: Kapitoly z dejín Nitry : zborník štúdií k 1100. výročiu príchodu Cyrila a Metoda / Jozef Lajoš. - Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1963. - S. 26.

626.

SMETANA Samo, hudobník, huslista, redaktor. Počas štúdia na dnešnej Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre účinkoval v študentských folklórnych súboroch Ponitran a Zobor. Pracuje ako redaktor pre ľudovú hudbu v Slovenskom rozhlase v Bratislave a folklóru sa venuje profesionálne. Hrá na husliach, mandolíne, perkusiách, drumblí a výborne spieva. Spolupracuje aj so známou folkovou speváčkou Zuzanou Homolovou.

Literatúra:

Samo Smetana pôsobil v Ponitrane aj Zobore / [autor] (ČE). In: Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 18, č. 5 (2009), s. 12.

627.

SNEŽIENKA - detský spevácky zbor vznikol v roku 1980 pri Základnej škole na Benkovej ulici v Nitre z iniciatívy Mgr. Márie Mišunovej a Mgr. Viery Kološtovej. Zakladateľkou zboru, dlhoročnou umeleckou vedúcou a dirigentkou bola Mgr. Mária Mišunová, od roku 2001 zbor viedla Mgr. Viera Kološtová, ktorá bola aj korepetitorkou zboru. Vo svojom repertoári majú skladby sakrálné, úpravy ľudových piesní a skladby súčasných slovenských i zahraničných hudobných skladateľov. Zbor každoročne uskutočňuje niekoľko koncertov pre verejnosť a vystupuje pri rôznych spoločenských a kultúrnych podujatiach v meste Nitra i v okolitých obciach. Zúčastňuje sa regionálnych prehliadok detských školských speváckych zborov, v ktorých už viackrát získala prvenstvo. Na celoslovenských prehliadkach zborového spevu tiež dosahuje popredné umiestnenia v pásmovom hodnotení zboru.

Literatúra:

K dejinám zborového spevu na Slovensku : o jubilujúcich skladateľoch - dirigentoch - speváckych zboroch. 5 / Tibor Sedlický. - 1. vyd. - Banská Bystrica : Univerzita Mateja Bela, Literárne a hudobné múzeum, 2000. - S. 51. - ISBN 80-8055-428-5.

Zbory mestu : Nitra 1. septembra 1998 : festival speváckych zborov s medzinárodnou účasťou ; [zostavila Magda Radecká]. - Nitra : Ponitrianske kultúrne centrum - Ponitrianske osvetové stredisko, 1998. - S. 6.

Zbory mestu : festival speváckych zborov : 22. - 24. november 2002 Nitra / [zostavili Ľudmila Bratová, Dagmar Bojdová]. - Nitra : Mestský úrad, 2002. - S. [10].

Koncert venovaný pamiatke Vierky Kološtovej / (vap). - Fotogr. 1. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXII, č. 5 (2007), s. 14.

Snežienky v kostole. In: Nitrianske noviny. - Roč. V, č. 49 (1996), s. 5.

SNOVONNE pozri **MIŠÍKOVÁ Michaela**.

628.

SOLÁR Štefan, učiteľ, zberateľ ľudových piesní, nar. 14. 7. 1913, Vráble, zom. 12. 6. 1968, Komárno. Ľudovú školu navštevoval v rodnom meste. Po absolvovaní učiteľského ústavu sa stal učiteľom meštianskej školy vo Vrábľoch. Po roku 1938 učil na slovenskom gymnáziu v Šuranoch, od roku 1945 na strednej škole v Komárne. Zbieral ľudové piesne, zapisoval históriu, zvyky a tradície, zaujímal sa o miestny folklór. Pripravil rukopis Stručné dejiny Vrábeľ od dôb najstarších do roku 1938.

Literatúra:

Vráble / Jozef Trubíni ; [foto: Mikuláš Marko]. - 1. vyd. - Piešťany ; Vráble : Turista, Mesto Vráble, 1994. - S. 105. - ISBN 80-85670-06-2.

629.

SONLAJTNER Matej, huslista. Ako osemročný sa začal venovať husliam na Súkromnej umeleckej škole Heleny Madariovej v Nitre. Na rôznych koncertných vystúpeniach a súťažiach získaval najvyššie ocenenia. V roku 2007 bol prijatý na pražské konzervatórium do triedy doc. Jindřicha Pazderu. Recitál talentovaného žiaka sa uskutočnil 17. júna 2007 v Ponitrianskom múzeu v Nitre.

Literatúra:

Huslista s levím srdcom / Štefan Madari. - Fotogr. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXII, č. 6 (2007), s. 39.

630.

SOPHORA - nitrianska folková skupina. Členovia kapely Vlado Uhlík, Marek Hubek a Ján Mezey hrajú svoju pôvodnú tvorbu. Všetci traja pôsobia na Slovenskej poľnohospodárskej univerzite v Nitre.

Literatúra:

Sophora získala Cenu festivalu na Strunobraní v Banskej Štiavnici : členovia nitrianskej skupiny sú aj pestovateľmi, chovateľmi a počítačovými odborníkmi / Jana Černáková. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. VIII, č. 31 (1999), s. 13.

Sophora získala Cenu festivalu na Strunobraní v Banskej Štiavnici / Jana Černáková. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. VIII, č. 31 (1999), s. 13.

631.

SOURCE – nitrianska hudobná skupina.

Literatúra:

Tretie miesto pre Source / Jana Stopková. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč VIII, č. 19 (1999), s. 13.

632.

SOVÁNKA Nándor, cigánsky primáš, nar. 1883, Banská Štiavnica. Hudbu študoval v Nyíregyházi u Gy. Bencziho a na mestskej hudobnej škole v Debrecíne. V roku 1903 v Budapešti na celoštátnej súťaži cigánskych kapiel získal zlatú medailu. Tento úspech ho zaradil medzi najlepších primášov a po niekoľkomesačnom pôsobení v Nitre sa presťahoval do Budapešti.

Literatúra:

Nitra arany könyve. - Nitra : Dr. Faith Kiadása, 1940. - S. 62.

633.

SPEVÁCKY ZBOR nitrianskych učiteľov - vznikol v roku 1965 na pôde Ľudovej školy umenia, od roku 1967 jeho zriaďovateľom bol Park kultúry a oddychu v Nitre. Do roku 1969 zbormajstrom bol Bohuslav Mošat', zástupcom Václav Konárek a korepetitorkou Alica Saubererová-Nitrayová. V roku 1969 dirigentom zboru sa stal Ľudovít Šandrik. Súbor pracoval veľmi aktívne - chodil na výmenné koncerty, prehliadky a súťaže, vystupoval v televízii, nahrávali v Československom rozhlase.

Literatúra:

Šíriteľka slovenskej hudobnej kultúry: Alica Saubererová-Nitrayová / Darina Zábredská. - Nitra : Výbor Miestnej odbočky Matice slovenskej, Školská správa - Metodické oddelenie, 1992. - S. 30. - ISBN 80-900406-8-3.

Čo ponúka Hudobná jeseň '85 / Irena Závodná. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. IX, č. 10 (1985), s. 18-19.

Dvadsať rokov speváckeho zboru. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. X, č. 2 (1986), s. 23.

Hudobný večer, ktorý nadchol / R. Čermáň. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. X, č. 1 (1986), s. 17-18.

Jubileum zboru / (kč). In: Nitriansky hlas. - Roč. 26, č. 48 (1985), s. 25.

Koncert učiteľov / (ek). In: Nitriansky hlas. - Roč. 16, č. 7 (1975), s. 2.

Pozvánka medzi spevákov SZNU / Ľubica Struková. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. 3, č. 11 (1979), s. 25.

Spevokol jubiluje / Karol Jarábek. In: Nitriansky hlas. - Roč. 16, č. 49 (1975), s. 5.

634.

SPEVÁCKY ZBOR pri Gymnáziu na Golianovej ulici v Nitre - vznikol v roku 1993 z iniciatívy riaditeľky školy RNDr. Marty Rácovej. Od roku 1998 zbor vedie Mgr. Soňa Petrová, ktorá je aj dirigentkou súboru.

Literatúra:

Zbory mestu / - si - . - Fotogr. 1. In: Nitra. - Roč. XXV, č. 2 (2001), s. 25.

635.

SPEVÁCKY ZBOR Súkromného konzervatória v Nitre - miešaný mládežnícky zbor bol založený v roku 2010 a pracoval pod vedením zbormajsterky, organistky Márie Plšekovej. Repertoár zboru tvorí najmä sakrálna tvorba renesancie, baroka, klasicizmu, romantizmu až po súčasnosť, vrátane úprav ľudových piesní a spirituálov. Okrem skladieb a capella, zbor našťudoval i niekoľko vokálno-inštrumentálnych skladieb a spolupracuje s komorným orchestrom Collegium Cantorum, ktorého dirigentom je Štefan Madari. Spevácky zbor účinkuje na verejných koncertoch a v kostoloch v Nitre. V roku 2016 vystúpil aj v družobnom meste v Naperville. V súčasnosti zbor vedie Mgr. art. Marek Štrbák, PhD.

Literatúra:

Zbory mestu : XIII. festival speváckych zborov : pod záštitou primátora mesta Nitry Jozefa Dvonča : 23. - 24. novembra 2012 Kostol Ducha Svätého v Nitre ; [zostavila Ľudmila Bratová]. - [1. vyd.]. - Nitra : Mestský úrad, [2012]. - S. [3].

V júni vystúpi v Nitre spevácky zbor z Naperville. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXXI, č. 6 (2016), s. 11.

Zbory opäť zaspievajú mestu / (SYN). In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXVII, č. 11 (2012), s. 16.

636.

SPEVOKOL Klubu dôchodcov v Nitre - v roku 1982 založili Bartolomej Kolibár a Jozef Melen.

Literatúra:

Spievali pre radosť rovesníkov / - si - . - Fotogr. 1. In: Nitra. - Roč. XIX, č. 3 (1995), s. 28.

637.

SPEVOKOL pri telocvičnej jednote SOKOL - vznikol v roku 1924 v Nitre a jeho úloha bola národne-buditeľská. Repertoárov sa zameriaval na úpravy slovenských a českých ľudových piesní a na umelé zbory J. L. Bellu, J. Valašana-Dolinského, M. Schneidera-Trnavského, Viliama Figaša-Bystrého, Pavla Křížkovského, Karla Bendla, Otakara Jeremiáša a iných. Intenzívnu činnosť vyvíjal najmä v rokoch 1924-1934. Jeho prvým dirigentom bol úradník Stanislav Koubek, ktorého roku 1929 vystriedal učiteľ František Rýneš (Ryneč).

Literatúra:

Hudobný život v Nitre : (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra - : literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 181. - ISBN 80-967654-1-8.

Z hudobného života Nitry v minulosti a súčasnosti / Helena Stančeková, Richard Rybarič. In : Kapitoly z dejín Nitry : zborník štúdií k 1100. výročiu príchodu Cyrila a Metoda / Jozef Lajoš. - Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1963. - S. 24-25.

638.

SPINS - ako kompletná hudobná kapela začali pôsobiť od januára 2011 po príchode speváčky Lenky Pavlíkovej do skupiny. Vtedajšiu zostavu tvorili Joey Bánovský (bicie), Juraj Lauko (basgitar), Peter Zelenák (gitara), Vladislav Bublinc (gitara). V marci 2011 vystriedal gitaristu Vlada Bublince gitarista Míro Fallen. V roku 2012 hrala kapela v štvorčlennej zostave bez Míro Fallena. Hrajú štýl rock pop. Prvý koncert mali 6. júna 2011 na súťaži kapiel Rock Me Fest, kde skončili na treťom mieste.

Literatúra:

Hudba z Nitry: SPINS / Aneta Korcová. - Fotogr. In: Novinky Nitra. - Roč. II, č. 13-14 (2012), s. 4.

639.

SRDIEČKO - detský spevácky zbor zo Slažian vznikol 1. mája 1993. Založila ho pani Mária Kunkelová a Janka Matejková. Zbor účinkuje na pobožnostiach v Slažanoch, Kostol'anoch pod Tribečom, v Novej Vsi nad Žitavou a pravidelne na obecných oslavách poriadaných obecným úradom v Slažanoch. V roku 2005 sa zúčastnili prehliadky speváckych zborov v Tesárskych Mlyňanoch. Ich repertoár tvoria piesne Jednotného katolíckeho spevníka a rehoľných spoločností. Vedúce zboru Mgr. Eva Grunnerová a Mgr. Jana Olexová a zbor gitarou sprevádzajú Maroš Farkaš a Pavel Nemček.

Literatúra:

Chrámová pieseň : 4. ročník prehliadky speváckych zborov Rímskokatolícky kostol Tesárske Mlyňany 7. október 2007 / [zostavila Ludmila Struková]. - Nitra : Krajské osvetové stredisko, 2007. - 9 s.

Srdiečko slávil narodeniny / Beáta Karáčová. - Fotogr. In: Slažianske slovo. - Roč. 5, č. 2 (2003), s. 7.

640.

STAMPAY János, učiteľ, organista, nar. 7. 12. 1864, Levice, zom. 27. 1. 1960, Gbelce. Ako učiteľ pôsobil v rodine Artúra Szerémi Odescalchi, v rokoch 1886-1891 vo Vrábľoch, potom v Mojmírovciach a v Seliciach, v rokoch 1891-1934 učiteľ, organista a riaditeľ školy v Gbelciach. V Gbelciach založil spevácky súbor, usporadúval divadelné predstavenia a večierky, venoval sa pestovaniu ovocných stromov a chovu húsenice morušovej. Popri učení a hudbe sa zameriaval aj na literatúru. Autor krásnej literatúry, historických, pedagogických aj sociálno-pedagogických diel. V roku 1895 zostavil a vydal v maďarčine modlitebnú knihu a spevník pod názvom "*Katholikus egyházi énekek, imák és temetési szertartások*" (Piesne, modlitby a pohrebné obrady katolíckej cirkvi). Za vydanie tohto spevníka ho v roku 1902 vyznamenali rádom „Croce di benemerenti“.

Literatúra:

Stampay Jánosra emlékezett szülővárosa / Péter Müller. - Fotogr. 1. In: Remény. - ISSN 1335-6534, Roč. XXVI, č. 11 (2015), s. 10.

641.

STANÍK Jozef, spevák (barytonista), hlasový pedagóg, nar. 16. 6. 1911, Valašské Meziříčí-Krásno nad Bečvou (Česká republika), zom. 24. 10. 1979, Prešov. V rokoch 1923-1928 navštevoval meštiansku školu vo Valašskom Meziříčí, súkromne študoval spev a hudbu u prof. P. Jerala a dirigenta R. Týnskeho v Brne. Od 1941 sólista operety Slovenského

ľudového divadla v Nitre, 1944-1945 operety Slovenského národného divadla v Bratislave, 1945-1956 opery Štátneho divadla Košice, 1956-1977 spehovry Divadla J. Záborského v Prešove a hlasový pedagóg. Na dôchodku vypomáhal ako hlasový poradca. Po 1949 prišiel s J. Borodáčom do Košíc pomôcť budovať nový súbor opery a operety. Svoj lyrický barytón a herecký talent uplatnil v rozmanitých postavách.

Dielo (výber): Lord Niklefort (Flotow: Marta, 1944); George Germont (Verdi: Traviata, 1945); gróf Luna (Verdi: Trubadúr, 1945); Onegin (Čajkovskij: Eugen Onegin, 1946); Rigoletto (Verdi: Rigoletto, 1948); Mefistofeles (Gounod: Faust a Margaréta, 1949); Peter Veľký (Lortzing: Cár a tesár, 1956); Figaro (Rossini: Barbier zo Sevilly, 1960); Sharples (Puccini: Barbier zo Sevilly, 1960); Arno Nyberg (Jary: Nicole, 1971); Bartolomeo Delacqua (Strauss: Noc v Benátkach, 1971); kľúčiar (Offenbach: Perichole, 1975); Abraham Kaplan (Weill: Ľudia-láska-ulica, 1976); Július Sova (Dusík: Tajomstvo modrej ruže, 1976).

Literatúra:

Divadelná Nitra : (50 rokov slovenského profesionálneho divadla v meste)/ Vladimír Štefko. - 1. vyd. - Bratislava : Obzor, 1989. - 423 s. + Obr. príl. - ISBN 80-215-0026-3.

Encyklopédia dramatických umení Slovenska. 2 : M-Ž / zostavili Richard Blech...[et al.]. - 1. vyd. - Bratislava : Veda, 1990. - S. 378. Slovenský biografický slovník : (od roku 833 do roku 1990). 5. zväzok : R-Š ; [zodpovedný redaktor Augustín Maťovčík]. - 1. vyd. - Martin : Matica slovenská, 1992. - S. 332. - ISBN 80-7090-216-7.

642.

STAROSTA Miroslav, klavirista, pedagóg, nar. 8. 12. 1945, Nitra. Štúdium na bratislavskom konzervatóriu absolvoval 1961, kde kompozíciu študoval u A. Očenáša, dirigovanie u I. Križana a K. Schimpla, klavír u A. Kafendovej, štúdium klavíra 1965 na Vysokéj škole múzických umení u A. Kafendovej. Od roku 1965 pôsobí ako pedagóg na Vysokéj škole múzických umení, roku 1979 docent. Člen Slovenského klavírneho tria a flautového kvarteta Musicí da camera bratislavaensis.

Literatúra:

Encyklopédia Slovenska : [súhrn poznatkov o minulosti a prítomnosti Slovenska]. 5. zväzok : R-Š, Rabay, František - Švošov / [hlavná redakcia Vladimír Hajko ... [et.al.]]; Vladimír Hajko. - 1. vyd. - Bratislava : Veda, 1981. - S. 590.

643.

STIRBER Lajos, učiteľ, dirigent, nar. 26. 1. 1942, Komárno. Stredoškolské štúdium absolvoval v Komárne, vysokoškolské na Vysokéj škole pedagogickej v Nitre, odbor ruský jazyk-zemepis-hudobná výchova. V rokoch 1965-1983 pôsobil ako učiteľ v Komárne, 1983-1990 viedol hudobný kabinet na Okresnom pedagogickom stredisku v Komárne, od 1990 vyučuje na Základnej škole Ul. mieru, s ktorým sa úspešne zúčastňuje okresných a krajských súťaží. Spoluautor učebníc hudobnej výchovy pre základné školy: *Énekeljünk : zenei nevelés az alapisk. 5. o. sz.* (Pozsony, 1980, 1989), *Zenei nevelés : módszertani segédkönyv az alapisk. 5. o. sz.* (Pozsony, 1980, 1989), *Énekeljünk : zenei nevelés az alapisk. 6. o. sz.* (Pozsony, 1981, 1990), *Zenei nevelés : módszertani segédkönyv az alapisk. 6. o. sz.* (Pozsony, 1981, 1990).

Literatúra:

Hudobníci okresu Komárno : biobibliografický slovník hudobných skladateľov, interpretov a spevákov ; [zostavila Eva Ďurčová]. - [1. vyd.]. - Komárno : Podunajská knižnica, 2003. - S. 51.

Ki kicsoda Kassától-Prágáig? - Szekszárd : Babits, 1993. - S. 276.

644.

STONES BEE - beatová hudobná skupina z Nitry. Na I. nitrianskom beatovom festivale v roku 1970 získala druhé miesto a nitriansky festival bol vlastne ich prvým verejným vystúpením.

Literatúra:

Beatová lastovička / M. Horváth, R. Brázda. - Fotogr. In: Nitriansky hlas. - Roč. XI (XXI), č. 7 (1970), s. 3.

645.

STRAKA Pius, regenschori. Pôsobil v Nitre.

Literatúra:

Nitra arany könyve. - Nitra : Dr. Faith Kiadása, 1940. - S. 43.

646.

STRÁNSKA Zlatica (Sztránszky Aranka), operná speváčka (soprán), herečka, nar. 1900, Nitra. Spev študovala u Ábrányiho a Roubala. V Budapešti vystupovala na početných koncertoch. Od roku 1929 bola členkou Mestského divadla, od 1930 Maďarskej kráľovskej opery v Budapešti.

Literatúra:

Hudobný život v Nitre v rokoch 1850-1950 : diplomová práca napísaná na Katedre hudobného umenia PF KU pod vedením Zuzany Zahradníkovej / Zuzana Juricová. - Ružomberok : [s.n.], 2006. - S. 53.

Nitra arany könyve. - Nitra : Dr. Faith Kiadása, 1940. - S. 43.

Slávni Slováci sveta / Laco Zrubec ; [ilustroval Ivan Pavlisko]. - 1. vyd. - Nitra : Garmond, 2000. - S. 193. - ISBN 80-967196-8-8.

647.

STREČKOVÁ Erika, pochádza z Obýc. Speváčka nitrianskej symfometalovej kapely Symfobia.

Literatúra:

Meno z kalendára / (ČE). - Fotogr. 1. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 25, č. 4 (2015), s. 13.

648.

STRELKA Imrich, spevák (tenor), herec, režisér, nar. 12. 9. 1926, Rastice, zom. 30. 3. 1989, Bratislava. Začínal ako ochotník v divadelných krúžkoch a súboroch z Topoľčianok a v Zlatých Moravciach. Absolvoval štúdium na Štátnom konzervatóriu v Bratislave, spev u A. Korínskej. V rokoch 1947-1959 bol členom Novej scény v Bratislave. Od roku 1959 pôsobil ako režisér Hlavnej redakcie zábavných programov Československej televízie v Bratislave. Spolupracoval s rozhlasom, kde naspieval celý rad slovenských ľudových piesní, árií a úryvkov z operiet.

Literatúra:

Slovenská vlastiveda : Nitrianska župa. 4 / Drahoslav Machala. - 1. vyd. - Martin : Matica slovenská, 2012. - S. 251. - ISBN 978-80-8128-058-0.

Skúsenosti posvätené láskou : z galérie laureátov Ceny A. Zápotockého / Emil Borčín. - Fotogr. 1. In: Práca. - 26.3.1983.

649.

STRELKOVÁ Eva, klaviristka, hudobná pedagogička, nar. 4. 7. 1946, Martin, zom. 26. 4. 2000, Bratislava. V rokoch 1960-1965 študovala hru na klavíri u A. Kállaya na Konzervatóriu v Žiline, 1965-1970 u E. Fischerovej-Martvoňovej na Vysokej škole múzických umení v Bratislave. V rokoch 1970-1973 asistentka, 1973-1995 odborná asistentka, 1995-2000 docentka, súčasne od roku 1990 vedúca Katedry hudobnej výchovy Pedagogickej fakulty Vysokej školy pedagogickej, resp. Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre. Koncertovať začala už počas štúdií, interpretovala skladby J. S. Bacha, L. van Beethovena, J. Brahmsa, J. Cikkeru, C. Debussyho, A. Dvořáka, F. Chopina, F. Liszta, W. A. Mozarta, S. Rachmaninova, M. Schneidra-Trnavského, R. Schumanna, B. Urbanca, G. Verdiho a i. Spolupracovala s huslistom J. Verešom, tenoristom P. Koppalom, dievčenským speváckym zborom Ponitran, ľudovou školou umenia a i. Vystupovala najmä na kultúrnych podujatiach organizovaných katedrou, galériou, múzeom a inými kultúrnymi inštitúciami v Nitre, Bratislave, Martine, Topoľčiankach, Trnave, vo Vrábľoch, v Budapešti a vo Francúzsku. Počas pedagogickej činnosti vychovala niekoľko generácií mladých klaviristov a hudobných pedagógov, ktorí dosiahli pod jej vedením viaceré úspechy (T. Boroš, Z. Kuklová, K. Martinčeková, A. Priesolová, B. Šramková a i.). Zúčastňovala sa aj na riešení výskumných úloh, autorka odborných štúdií, článkov a recenzií uverejňovaných v zborníkoch a časopisoch Hudební nástroje, Nitra a i. Prednášala na vedeckých konferenciách a metodologických seminároch učiteľov hudobnej výchovy, venovaných didaktike a pedagogike interpretácií hudobných diel. Členka porôt rôznych umeleckých súťaží, napr. Melódie priateľstva a Nitrianska lutna.

Literatúra:

Hudobný život v Nitre : (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra- : literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 193, 196. - ISBN 80-967654-1-8.

Lexikón slovenských žien ; [zodpovedný redaktor Augustín Maťovčík , hlavné autorky a odborná redakcia Ľudmila Ďuranová, Anna Šourková, Alena Tábovecká]. - Martin : Slovenská národná knižnica, 2003. - S. 226. - ISBN 80-89023-30-4.

Pozná ju aj nitrianska verejnosť / Eva Strelková. In: Nitra, naša Nitra- : literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, 1998. - S. 208-209. - ISBN 80-957654-1-8.

K životnému jubileu Doc. Mgr. Evy Strelkovej / Helena Červeňová. - Fotogr. 1. In: Nitra. - Roč. XX, č. 8 (1996), s. 25-26.

Nitriansky tenorista / Silvia Struhárová. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. 14, č. 4 (1990), s. 31.

650.

STUBENDEK István, pedagóg, dirigent, nar. 6. 8. 1948, Rožňava. V rokoch 1967-1971 vyštudoval na Vysokej škole pedagogickej v Nitre hudobnú výchovu pre roč. 1-5, v rokoch 1978-1980 ukončil postgraduálne štúdium. V rokoch 1975-1979 študoval v Budapešti dirigovanie. Od roku 1979 pôsobí v Komárne. Pôsobil ako hudobný pedagóg na Ľudovej škole umenia, od roku 1994 riaditeľ cirkevnej školy zameranej na hudbu Marianum v Komárne. Roku 1980 založil spevácky zbor Concordia a dodnes je jeho umeleckým vedúcim.

Literatúra:

Hudobníci okresu Komárno : biobibliografický slovník hudobných skladateľov, interpretov a spevákov ; [zostavila Eva Ďurčová]. - [1. vyd.]. - Komárno : Podunajská knižnica, 2003. - S. 53.

Ki kicsoda Kassától-Prágáig? - Szekszárd: Babits, 1993. - S. 277-278.

651.

STUPKA Anton, hudobný pedagóg, huslista, zbornajster, dirigent, organizátor hudobného života v Nitre, nar. 20. 2. 1884, Hrádek-Tedražice (Česká republika), zom. 9. 11. 1960, Nitra. Hudbu študoval v Rakúsku a v Prahe. Ako vojak a dirigent vojenskej hudby prišiel roku 1904 do Nitry, kde sa potom po skončení vojenskej služby natrvalo usadil. Na piaristickom gymnáziu Tomáša Červeňa v Nitre vyučoval hudobnú výchovu a popri tom viedol aj študentský spevokol a orchester. Hudbu vyučoval aj súkromne. So študentským spevokolom a orchestrom nacvičoval hlavne skladby slovenských, českých a moravských skladateľov. Zbor mal vždy najmenej 80 členov a vystupovali takmer pri každej oslave v Nitre, ale aj v iných mestách. Hudbu k niektorým zborom zložil sám alebo pôvodné skladby upravoval primerane schopnostiam zboru. V rokoch 1919-1930 učil už len zborový spev popri svojom novom zamestnaní. Stal sa totiž úradníkom Elektrární, lebo na gymnáziu už viac nebolo systematizované miesto pre riadneho učiteľa hudby. Bol členom príležitostných komorných združení - sláčikového kvarteta, v ktorom hral na viole a klavírneho tria, kde hral na husliach. Stal sa propagátorom vážnej hudby a v rokoch 1918-1940 bol aktívnym organizátorom rozličných hudobných podujatí, čím sa zaslúžil o rozvoj hudobného života v Nitre. Každý mesiac sa jeho zásluhou konali koncerty, ktoré svojou umeleckou hodnotou často dosahovali svetovú úroveň. Zaviedol systém abonentných koncertov, prvý cyklus sa uskutočnil v zimnej sezóne roku 1922.

Literatúra:

Československý hudební slovník osob a institucí. Svazek druhý : M-Ž. - 1. vyd. - Praha : Státní hudební vydavatelství, 1965. - S. 633.

Hudobný život v Nitre : (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra - literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 176-177. - ISBN 80-967654-1-8.

Hudobný život v Nitre v rokoch 1850-1950 : diplomová práca napísaná na Katedre hudobného umenia PF KU pod vedením Zuzany Zahradníkovéj / Zuzana Juricová. - Ružomberok : [s.n.], 2006. - S. 36-37.

Slovenský biografický slovník : (od roku 833 do roku 1990). 5. zväzok : R-Š ; [zodpovedný redaktor Augustín Mat'ovčík]. - 1. vyd. - Martin : Matica slovenská, 1992. - S. 377. - ISBN 80-7090-216-7.

Výročná zpráva Mestskej hudobnej školy v Nitre za šk. rok 1937 - 38. - Nitra : Rišňovský, 1938. - S. 11.

Významné osobnosti Nitry : vydané pri príležitosti 750. výročia udelenia kráľovských mestských výsad Nitre 2. septembra 1248 / [zostavovateľ: Anton Pažitný ; foto: Koloman Zúrik, Ivan Kvapil, Gabriel Hupka]. - Nitra ; Nitra : Mesto Nitra, Mestský úrad, 1998. - S. 139-140. - ISBN 80-967814-8-0.

Z hudobného života Nitry v minulosti a súčasnosti / Helena Stančeková, Richard Rybarič. In : Kapitoly z dejín Nitry : zborník štúdií k 1100. výročiu príchodu Cyrila a Metoda / Jozef Lajoš. - Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1963. - S. 22-23, 26.

65 rokov ZUŠ v Nitre / M. Hroncová. - Fotogr. 5. In: Nitra. - Roč. XIX, č. 9 (1994), s. 36-39.

Z muzikantskej rodiny / Ladislav Martinček. - Fotogr. 1. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. 8, č. 4 (1984), s. 27-28.

652.

SUDOROVÁ Valéria, pedagogička. Študovala a pôsobila ako učiteľka hry na klavír a hudobnej náuky na Základnej umeleckej škole v Šali. Šesť rokov pôsobila aj ako riaditeľka, neskôr ako zástupkyňa Základnej umeleckej školy v Šali.

Literatúra:

Škola vychováva talenty a poskytuje nadštandard / Marianna Petrová. - Fotogr. In: Noviny juhozápadu: My Nitrianske noviny. - Roč. 15, č. 9 (2006), s. 7.

653.

SUHAYDOVÁ Mária, klaviristka a skladateľka, hudobná pedagogička, nar. 16. 3. 1914, Prešov. Hudbu študovala u M. Moyzesa v Prešove, v roku 1937 absolvovala na pražskom konzervatóriu klavír, súčasne od 1934 na majstrovskej škole kompozíciu u J. Suka. V Nitre pôsobila len krátko, do roku 1940 ako učiteľka na Mestskej hudobnej škole. Popri klavírnej hry vyučovala aj dejiny hudby, kompozíciu, intonáciu a i. Jej žiakom bol aj hudobný skladateľ Milan Novák. Ako klaviristka vystupovala na verejnosti aj sólisticky. Svoje skladby Prelúdium a Toccatu pre klavír predviedla 4. 3. 1937 na koncerte v Bratislave. Po roku 1940 pôsobila v Győri (Maďarsko) ako profesorka klavírnej hry na miestnom konzervatóriu.

Literatúra:

Československý hudební slovník osob a institucí. Svazek druhý : M-Ž. - 1. vyd. - Praha : Státní hudební vydavatelství, 1965. - S. 635.

Hudobný život v Nitre : (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra - literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 178. - ISBN 80-967654-1-8.

Výročná zpráva Mestskej hudobnej školy v Nitre : 1937-1938. - Nitra : [s.n., 1938]. - 20 s.

Výročná zpráva : Mestská hudobná škola v Nitre : 1938 -1939. - Nitra : [s.n., 1939]. - 28 s.

Z hudobného života Nitry v minulosti a súčasnosti / Helena Stančeková, Richard Rybarič. In : Kapitoly z dejín Nitry : zborník štúdií k 1100. výročiu príchodu Cyrila a Metoda / Jozef Lajoš. - Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1963. - S. 26.
65 rokov ZUŠ v Nitre / M. Hroncová. - Fotogr. 5. In: Nitra. - Roč. XIX, č. 9 (1994), s. 36-39.

654.

SUŠICKÝ, Jozef, huslista. Bol členom sláčikového kvarteta, v zložení Jozef Sušický - I. husle, Gejza Pongrácz - II. husle, Anton Stupka - viola, Branko Mihalič - violoncello. Často vystupovali na verejnosti. Kvarteto pri nitrianskom vystúpení Českého kvarteta a Ševčíkovho kvarteta spoluúčinkovalo pri predvedení Schubertovho Dvojkvarteta.

Literatúra:

Hudobný život v Nitre : (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra - : literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 176. - ISBN 80-967654-1-8.

Z hudobného života Nitry v minulosti a súčasnosti / Helena Stančeková, Richard Rybarič. In: Kapitoly z dejín Nitry : zborník štúdií k 1100. výročiu príchodu Cyrila a Metoda / Jozef Lajoš. - Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1963. - S. 24.

655.

SÚKROMNÁ HUDOBNÁ ŠKOLA - má svoje sídlo na Gymnáziu sv. Cyrila a Metoda v Nitre. Školu vedie Mgr. Mária Mandáková, ktorá okrem toho učí aj zborový spev na Gymnáziu sv. Cyrila a Metoda v Nitre.

Literatúra:

Orffovské myšlienky spojili učiteľov hudby / Táňa Nováková. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. X, č. 31 (2001), s. 3.

V marci sa v Nitre uskutočnia „orffovské“ kurzy hudobno-pohybovej výchovy / - če -. In: Nitrianske noviny. - Roč. IX, č. 8 (2000), s. 13.

656.

SÚKROMNÁ umelecká škola Di VOCE - bola založená v roku 2004 v Šali. Školu založila Kristína Sztresnyáková, ktorá študovala na Základnej umeleckej škole v Šali u H. Záležáckovej a neskôr spev súkromne v Budapešti.

Literatúra:

V Šali je enormný záujem o spev / Jožo Malý. - Fotogr. In: Noviny juhozápadu: My Nitrianske noviny. - Roč. 13, č. 35 (2004), s. 4.

657.

SÚKROMNÁ základná umelecká škola ARS Studio - pôsobí v Nitre od roku 1995. V roku 2004 získalo akreditáciu Ministerstva školstva SR. Spoluzakladateľkou, choreografkou a umeleckou vedúcou súkromnej ZUŠ Ars Studio je Viktória Lacová. Škola sa vyznačuje netradičným, alternatívnym modelom kvalitného vzdelávania v oblasti tanečného, výtvarného, divadelného a hudobného umenia. Pri škole pôsobí detský folklórny súbor Vretienko, folklórny súbor Kolovrat, rocková kapela Arsrock aj detská ľudová hudba. Škola usporiada rôzne vzdelávacie a umelecké podujatia, napr. autorské muzikálové predstavenia (Slávikov nik nepočúva, Zvieratka v lese, Strom), workshopy (so zameraním na interpretáciu muzikálových piesní, hry na bicích nástrojoch, klavírny), koncerty študentov i pedagógov školy, hudobný festival "Jazzfest" (I. ročník v roku 2006) a iné. Študenti školy sa prezentujú na rôznych súťažiach doma i v zahraničí.

Literatúra:

ARS Studio: 20. výročie svojho vzniku oslávila umelecká škola galaprogramom / (ČE). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 24, č. 8 (2015), s. 11.

ARS studio oslavovala / - si -. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIV, č. 22 (2005), s. 16.

Ars Studio pozýva na Rock me fest / [autor] (RE). In: Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 18, č. 22 (2009). - [Príl.] Vzdelávanie, s. 12.

Ars Studio v Nitre chystá Mixér, autorské muzikály aj workshopy / Jana Černáková. In: Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 18, č. 4 (2009), s. 12.

Džezový večer v réžii ARS Studia / Ľudmila Synaková. - Fotogr. 3. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXII, č. 6 (2007), s. 28.

Piate výročie DFS Vretienko / Viktória Žikavská. - Fotogr. 1. In: Nitra. - Roč. XXII, č. 4 (1998), s. 23-24.

SZUŠ Ars Studio už od nového školského roka pôsobí v nových priestoroch. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 25, č. 34 (2016), s. 10.

Žiaci Ars Studia úspešní aj v zahraničí / (ML). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 24, č. 22 (2015), s. 13.

658.

SÚKROMNÁ základná umelecká škola ART PEGAS - od septembra 2015 pôsobí v Nitre ako samostatná umelecká škola, od roku 2007 bola pobočkou umeleckej školy v Bratislave. Riaditeľkou školy je Viktória Ismail Lacová. Škola zaoberá sa vzdelávaním v oblasti hudobného, výtvarného, divadelného a tanečného umenia. Na škole pracujú umelecké telesá: Detský folklórny súbor Vretienko, Folklórny súbor Kolovrat, akordeónový, gitarový a flautový súbor, spevokol, komorný orchester, pop-rocková kapela pod názvom Voľný spoj, bubnový súbor Campana Batucada a Afrocampany Igora „Presidente“ Holku. Škola od roku 2015 organizuje celoslovenskú súťaž žiakov hudobných

odborov základných umeleckých škôl v hre na gitaru, zobcovú flautu, klavír a husle s názvom Pegas Musicale. Divadelníci nacvičili okrem iného aj muzikály Hľadači záhad alebo kto ukradol darčeky, Tracyho tiger, Dva životy, Kuvumiliana (Príbeh savany).

Literatúra:

- Art Pegas oslávi piate výročie svojho založenia galaprogramom v čarde Šári / Jana Černáková. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 21, č. 1 (2012), s. 14.
- Art Pegas pozýva na konkurz do autorského muzikálu Dva životy / [autor] (ČE). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 23, č. 34 (2014), s. 12.
- Art Pegas v Nitre má za sebou prvý, veľmi úspešný školský rok / Jana Černáková. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 20, č. 19 (2011), s. 18.
- Art Pegas: novinkou je ateliér hudba a počítač a hra na elektrických husliach / Jana Černáková. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 21, č. 35 (2012), s. 14.
- Chcete účinkovať v muzikáli Dva životy? Choďte na konkurz do Art Pegas / Jana Černáková. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 24, č. 20 (2015), s. 32.
- Jubileum Art Pegas oslávi programom Z rozprávky do rozprávky trochu inak 2 / (ČE). In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 26, č. 3 (2017), s. 9.
- Nitrianska Art Pegas s novinkami / Jana Černáková. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 24, č. 2 (2015), s. 10.
- Pre starších folkloristov vznikne v Art Pegas súbor Old Kolovrat / (ČE). In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 26, č. 35 (2017), s. 9
- V Starom divadle oslávia 10 rokov Art Pegas a 20 rokov súboru Kolovrat / (ČE). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 26, č. 19 (2017), s. 12.
- SZUŠ Art Pegas pripravuje autorský muzikál Kuvumiliana (Príbeh savany) / Jana Černáková. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 25, č. 19 (2016), s. 15.
- SZUŠ Art Pegas pripravuje autorský muzikál Kuvumiliana (Príbeh savany) / Jana Černáková. - Fotogr. 3. In: My Nitrianske noviny. - Roč. 25, č. 19 (2016), s. 15.
- V Nitre začína pôsobiť Art Pegas - nová umelecká škola rodinného typu / [autor] (ČE). In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 19, č. 21 (2010), s. 14.
- Za muzikál Kuvumiliana (Príbeh savany) dostala Art Pegas standing ovation / Jana Černáková. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 25, č. 35 (2016), s. 8.

659.

SÚKROMNÁ základná umelecká škola EVY PACOVSKÉJ - 1. septembra 2012 začala písať prvý rok svojej histórie so sídlom v Nových Sadoch. Škola pod vedením Evy Pacovskej otvorila svoje pobočky v Nitre a v Topoľčiankach a nadviazala spoluprácu s materskými školami v Nových Sadoch, Čabe a Topoľčiankach. Žiaci navštevujú odbor hudobný, literárno-dramatický a tanečný. V školskom roku 2012/13 mali množstvo verejných vystúpení. Spevácky zbor našťudoval a uviedol v rímskokatolíckom kostole v Nových Sadoch Veľkonočné pašie a zúčastnili sa aj speváckych súťaží - Stančekova Prievidza, Bojnická perla, Talent regiónu. Škola zorganizovala súťažnú spevácku prehliadku s názvom „Spievajte si, spievajte“ v kultúrnom dome v Čabe, kde pod vedením odbornej poroty súťažilo 26 žiakov školy.

Literatúra:

- Prvý rok činnosti Súkromnej základnej umeleckej školy Evy Pacovskej / Eva Pacovská. - Fotogr. In: Pelikán. - ISSN 1339-1739, Roč. X, č. 1 (2013), s. 12.
- Spievajte si, spievajte / Eva Pacovská. - Fotogr. In: Pelikán. - ISSN 1339-1739, Roč. X, č. 1 (2013), s. 3.
- Záverečný koncert žiakov Súkromnej základnej umeleckej školy Evy Pacovskej / Eva Pacovská. - Fotogr. 1. In: Pelikán. - ISSN 1339-1739, Roč. XIII, č. 1 (2016), s. 10.

660.

SÚKROMNÁ základná umelecká škola HELENY MADARIOVEJ - pôsobí od roku 2003 v Nitre. Hudobný odbor sídli na Kréméryho 2 (spolu so Súkromným konzervatóriom), výtvarný a tanečný odbor sa nachádzajú v pobočke na Murániho 34 na sídlisku Klokočina. Hudobný odbor zahŕňa oddelenie klávesových, dychových, bicích nástrojov, sláčikové, gitarové aj spevácke oddelenie. Na škole pôsobí sláčikový orchester sv. Cecílie, ktorý vedie Štefan Madari, swingový orchester Swingless jazz ensemble, ktorého kapelníkom je Martin Štourač a spevácky zbor pod vedením Evy Pacovskej. Škola organizuje absolventské koncerty, zapája sa do kultúrnych podujatí mesta a spolu s konzervatóriom organizujú Nitriansku hudobnú jeseň.

Literatúra:

- Huslista s levím srdcom / Štefan Madari. - Fotogr. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. 32, č. 6 (2007), s. 39.
- Koncert pedagógov / G. Langerová. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIV, č. 26 (2005), s. 9.
- Nitra už začala žiť hudobnou jeseňou / [autor] (KR). - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 16, č. 40 (2007), s. 10.
- Súkromná základná umelecká škola v Nitre. Súkromné konzervatórium v Nitre. / Renáta Chosraviová. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. 15, č. 19 (2006), s. 10.
- SZUŠ Heleny Madariovej kladie dôraz na profesionalitu a rodinnú atmosféru / Jana Černáková. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 20, č. 22 (2011), s. 12.

661.

SÚKROMNÁ základná umelecká škola TRALAŠKOLA - v Nitre bola otvorená v septembri roku 2005. Na škole prebieha štúdium v piatich odboroch - hudobnom, divadelnom, výtvarnom, tanečnom a multimediálnej a audiovizuálnej tvorbe. Zakladateľkou a riaditeľkou Tralaškoly je Alica Rétiiová, ktorá vyučuje aj hru na klavíri. Škola sídli v priestoroch na Ďurkovej ulici. Tralaškolu i Slovensko doma aj v zahraničí reprezentujú kapely ako sú Campana Batucada, Afro Campana, Ranná nevoľnosť, Wild People či Náhoda. Okrem toho na škole pôsobia komorné zoskupenia ako KGB - Klub geniálnych hudobníkov a Sláčikový tralaškolský orchester. Pre svojich žiakov a učiteľov škola organizuje vzdelávacie projekty, umelecké programy, workshopy, sústredenia aj stretnutia so známymi osobnosťami z hudobného a kultúrneho života.

Literatúra:

Nitrianska Tralaškola očakáva nových záujemcov o umelecké vzdelávanie / (AR). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 25, č. 20 (2016), s. 12.
Otvára sa Tralaškola / (rm). In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. 30, č. 6 (2005), s.23.
Patrónkou Tralaškoly je Zuza Múza / S. Ďurišová. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 15, č. 15 (2006), s. 20.
Program Via domus bol umeleckým návratom bývalých žiakov Tralaškoly / Jana Černáková. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 21, č. 17 (2012), s. 11.
Rok rozprávok s nitrianskou Tralaškou / (TR). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 26, č. 20 (2017), s. 12.
Tralaškola chystá bubenický festival / [autor] (ČE). In: Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 18, č. 20 (2009), s. 14.
Tralaškola je priestorom pre umenie. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 25, č. 35 (2016), s. 11.
Tralaškola je výzvou k tvorivosti / Jana Černáková. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 22, č. 35 (2013), s. 10.
Tralaškola otvára v Nitre svoje okná / - r - . - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIV, č. 22 (2005), s. 14.
Tralaškola privítala školský rok / Michal Hornický. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXX, č. 10 (2005), s. 12.
Tralaškola vychováva deti umením / (RE). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 24, č. 18 (2015), s. 12.
Tralaškola zbiera medzinárodné skúsenosti. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXI, č. 1 (2006), s. 31.
Uviedli Mozartiádu k výročiu génia / [autor] (AR). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 25, č. 4 (2016), s. 13.
V Tralaškole ožila Zuza Múza / Michal Hornický. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIV, č. 36 (2005), s. 13.
V Tralaškole sa od septembra bude učiť v piatich umeleckých odboroch / Jana Černáková. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 21, č. 20 (2012), s. 11.
Via Domus / (RE). In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 25, č. 13 (2016), s. 11.
Wild People štartuje / (FA). In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 20, č. 3 (2011), s. 9.

662.

Súkromné KONZERVATÓRIUM H. Madariovej v Nitre - sídli na Krčméryho 2 spolu so súkromnou základnou umeleckou školou. Škola vychováva budúcich umelcov, ktorí už počas štúdia získavajú mnohé ocenenia a diplomy z domácich i medzinárodných súťaží. Na konzervatóriu vychovávajú aj praktikantov, ktorí v piatom-šiestom ročníku praxujú na SZUŠ. Škola organizuje workshopy, absolventské koncerty, koncerty pedagógov, v spolupráci Nitriansku hudobná jeseň, Nitriansku hudobná jar a tiež sa aktívne zapája do akcií organizovaných v spolupráci s mestom a ostatnými mestskými kultúrnymi organizáciami.

Literatúra:

Barokové sláčiky (šm). In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXX, č. 6 (2005), s. 27.
Jeseň s prívlastkom hudobná / (syn). - Fotogr. 3. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXII, č. 11 (2007), s. 9.
Súkromná základná umelecká škola v Nitre. Súkromné konzervatórium v Nitre. / Renáta Chosraviová. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. 15, č. 19 (2006), s. 10.
SZUŠ Heleny Madariovej kladie dôraz na profesionalitu a rodinnú atmosféru / Jana Černáková. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 20, č. 22 (2011), s. 12.

663.

SVETELSKÝ Ján, spevák, herec, nar. okolo r. 1730, zom. okolo r. 1800, Benátky (Taliansko). Pochádzal z okolia Topoľčianok. Pôsobil ako potulný spevák, ako bolo vtedy zvykom a herec vo Viedni, Francúzsku a Taliansku. Bol tiež interpretom pantomímy. Vystupoval ako mím - sólista, čo bolo v tých časoch módne.

Literatúra:

Slávni Slováci sveta / Laco Zrubec ; [ilustroval Ivan Pavlisko]. - 1. vyd. - Nitra : Garmond, 2000. - S. 191. - ISBN 80-967196-8-8.

664.

SVOBODOVÁ Marie, speváčka, tanečnica, operetná a činoherná herečka, nar. 10. 5. 1911, Kladno (Česká republika), zom. 2. 9. 1987 Bratislava. V rokoch 1925-1927 študovala na baletnej škole M. Aubrechtovej v Prahe. Roku 1927 tanečnica Mestského divadla v Kladne, 1927-1929 Uranie, Rokoka a 1931-1935 Malej operety v Prahe, 1935-1938 členka operetného súboru Stredoslovenského divadla Márie Nováčkovej-Rosenkranzovej v Trnave (od 1937 Súbor Mestských divadiel Trnavy a Nitry), 1938-1939 Slovenského národného divadla v Bratislave, 1939-1945 Slovenského ľudového divadla v Nitre, 1945-1946 Slovenského divadla v Prešove, 1946-1955 Novej scény v Bratislave, 1955-1959

Dedinského divadla, 1959-1969 Krajského divadla v Nitre, od r. 1969 na dôchodku. Na začiatku umeleckej dráhy účinkovala v operete ako tanečnica, neskôr účinkovala ako speváčka v pôvodných operetách slovenských a svetových skladateľov. Najväčšie príležitosti dostala v Slovenskom ľudovom divadle v Nitre, kde účinkovala vo všetkých operetách G. Dusíka. Po roku 1945 sa postupne uplatňovala aj v činohre, spočiatku hrávala postavy naiviek, dievčat a mladých žien, v Dedinskom divadle dospela k charakterovým postavám, ktoré realisticky prepracovala až do detailov. V Nitre patrila k vrcholovým prejavom jej hereckého umenia postava Lavínie Hubbardovej v inscenácii hry L. Hellmannovej Z druhej strany pralesa, ktorú našťudoval režisér P. Haspra.

Dielo: (výber): operetné postavy (Slov. ľud. divadlo, Nitra): Jeanetta (G. Dusík: Modrá ruža, 1939); Saša (G. Dusík: Keď rozkvitne máj, 1940); Helena (G. Dusík: Pod cudzou vlajkou, 1940); Rosette (G. Dusík: Turecký tabak, 1941); Zuzka (G. Dusík: Osudný valčík, 1943); Mí (F. Lehár: Zem úsmevov, 1940); Jean (R. Friml: Rose Marie, 1940); Wanda (O. Nedbal: Poľská krv, 1941); Jolán (F. Lehár: Cigánska láska, 1942); Hedička (F. Schubert-H. Berté: Dom u troch dievčatiek, 1942); Dolfinka (F. Schramm: Dolfinka 1944); Máša (F. Lehár: Cárovič, 1944); Anna Klára (B. Slezák: Kráľovské dobrodružstvo, 1945); *(Nová scéna, Bratislava):* Duňaška (A. Jiránek: Ženba, 1946); Denisa (F. Hervé: Mamzelle Nitouche, 1947); Mara (P. Schureck: Ulica spieva, 1948); Doročka (J. Vašata: Strakonický gajdoš, 1950); *divadelné postavy: (Dedinské divadlo):* Nerina (J.B.Molière: Scapinove šibalstvá, 1956); Vrzalka (R. Kazík: Verona, 1958); Pani Pernellová (J.B. Molière: Tartuffe, 1959); Lavínia Hubbardová (L. Hellmannová: Z druhej strany pralesa, 1960); Hodoňová (J. Váh: Výstrel nik nepočul, 1962); Karolína (Jozef Hollý: Šibal Geľo, 1963); Rebeka Nursová (A. Miller: Skúška ohňom, 1963); Pani Higginsová (G. B. Shaw: Pygmalion, 1965); Kata (J. Gregor-Tajovský: Statky-zmätky, 1967); Matka (A. Casona: Pani úsvitu, 1968).

Literatúra:

Divadelná Nitra : (50 rokov slovenského profesionálneho divadla v meste)/ Vladimír Štefko. - 1. vyd. - Bratislava : Obzor, 1989. - 423 s. + Obr. príl. - ISBN 80-215-0026-3.

Encyklopédia Slovenska : [súhrn poznatkov o minulosti a prítomnosti Slovenska]. 5. zväzok : R-Š, Rabay, František - Švošov / [hlavná redakcia Vladimír Hajko ... [et.al.]]; Vladimír Hajko. - 1. vyd. - Bratislava : Veda, 1981. - S. 665.

Encyklopédia dramatických umení Slovenska. 2 : M-Ž / zostavili Richard Blech...[et al.]. - 1. vyd. - Bratislava : Veda, 1990. - S. 397-398.

Lexikón slovenských žien ; [zodpovedný redaktor Augustín Maňovčík , hlavné autorky a odborná redakcia Ľudmila Ďuranová, Anna Šourková, Alena Táborecká]. - Martin : Slovenská národná knižnica, 2003. - S. 229-230. - ISBN 80-89023-30-4.

Slovenský biografický slovník : (od roku 833 do roku 1990). 5. zväzok : R-Š ; [zodpovedný redaktor Augustín Maňovčík]. - 1. vyd. - Martin : Matica slovenská, 1992. - S. 393. - ISBN 80-7090-216-7.

Významné osobnosti Nitry : vydané pri príležitosti 750. výročia udelenia kráľovských mestských výsad Nitre 2. septembra 1248 / [zostavovateľ: Anton Pažitný ; foto: Koloman Zúrik, Ivan Kvapil, Gabriel Hupka]. - Nitra ; Nitra : Mesto Nitra, Mestský úrad, 1998. - S. 178. - ISBN 80-967814-8-0.

665.

SWINGLESS - jazzový orchester založil 2. 9. 1999 Martin Štourač. Orchester pôsobí pri Základnej umeleckej škole Mojmírovce. Prvými členmi orchestra boli Vladimír Belák (tenor saxofón), Ján Palatický ml., Tomáš Porubský a Peter Hroba (trúbka), Vladimír Kukla (gitara), Janka Visolajská (basgitara), Emil Eliáš (keyboard) a Martin Štourač (tenor saxofón a umelecký vedúci). V roku 2004 orchester hral v obsadení : Martin Štourač (trúbka, umelecký vedúci), Jaroslav Rodný a Dušan Szabó (trúbka), Eduard Golian (1. pozaun), Silvia Ligačová. Monika Palatická, Matúš Rybár a Beňadik Bene (saxofón), Natália Čanakyová (klavír), Jana Golianová (gitara), Ladislav Kotlár (basgitara), Martin István (bicie), Lujza Kotryová (perkúzie). Orchester pravidelne účinkuje na kultúrnych podujatiach v Mojmírovciach a v okolitom regióne, na rôznych festivaloch a koncertoch. V školskom roku 2003/2004 nahrali CD nahrávku.

Literatúra:

Päť rokov jazzového orchestra Swingless pri ZUŠ Mojmírovce / Martin Štourač. - Fotogr. In: Mojmírovčan. - Roč. 10, č. 6 (2004), s. 7.

666.

SYMFOBIA - nitrianska symfometalová skupina na hudobnej scéne pôsobí od roku 2007. Zloženie skupiny sa počas rokov zmenilo, jej členovia hrali aj v iných kapelách a súčasne sa každý z nich venoval svojmu zamestnaniu. Symfobiu v roku 2018 tvorili zakladateľ a klávesista František Molnár, Milan Sitár a Peter Varga (gitara), Viliam Putz (bicie), Peter Bugár (bassgitara) a speváčky Erika Strečková a Petra Hasárová. Kapela v roku 2015 vydala svoje debutové CD *Way of the Queen* a nakrútila svoj prvý videoklip k titulnej skladbe Dragon. Anglické texty piesní napísal Rastislav Getta, hudbu k skladbám na albume zložil František Molnár. V roku 2018 vydali album *The Smog of Tomorrow*.

Literatúra:

Nitrianska Symfobia hrá symfonický metal: prvé CD pokrstí Henry Tóth a Igor Belaj / Jana Černáková. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 24, č. 15 (2015), s. 10.

Symfobia bude opäť hrať s hviezdou Nightwish / Jana Černáková. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 25, č. 21 (2016), s. 12.

Symfobia má prvú slovenskú skladbu, bude na novom CD / Jana Černáková. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 27, č. 16 (2018), s. 14.

Symfobia má svoj prvý klip Dragon / (ČE). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 24, č. 35 (2015), s. 12.

Tublátanka oslávi 33 rokov na scéne aj koncertom v Nitre / (RE). In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335, 8375, Roč. 25, č. 39 (2016), s. 11.

667.

SYMPHONY OF DESTRUCTION - hudobná formácia z Tesárskeho Mlyniara je predstaviteľom hudobného štýlu, ktorý je označovaný ako „death metal“. Zakladateľom skupiny je spevák a gitarista Marek Pátrovič. V roku 1997 odohrali prvý koncert pod názvom Social Sterilit. V kapele pôsobili z Tesárskeho Mlyniara Peter Koprda (klávesy, basgitar), Juraj Koprda (klávesy), Ladislav Pátrovič (basová gitara, bicie), Jozef Mužík (gitara), Tomáš Tuma (bicie) a zo Zlatých Moraviec Pavol Madola (bicie), Karol Soják (spev), Marek Klikáč (basgitar).

Literatúra:

Rozhovor / - ml -. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. VIII, č. 33 (1999), s. 1.

Symphony Of Destruction. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. VIII, č. 35 (1999), s. 1.

668.

SYNAK Ondrej, fotograf, kameraman, nar. 20. 3. 1988, Nitra. Študoval na Gymnázium Nitra na Golianovej ul. 63. V roku 2005 získal 2. miesto v súťaži amatérskej fotografie Pribinova Nitra. Študoval a je doktorandom Ateliéru kameramanskej tvorby a fotografie Filmovej a televíznej fakulty Vysoké školy múzických umení v Bratislave. Uskutočnil množstvo úspešných projektov - výstav fotografií, filmov, dokumentov, reklám i klipov pre spevákov a skupiny. Okrem vlastnej filmovej tvorby sa podieľal aj na natáčaní filmov Jakuba Krónera Lóve, Juraja Krásnohorského Tigre tu nie sú šťastné a Mariany Čengel-Solčanskej Dušičky. Žije v Jelšovciach.

Literatúra:

Chce natočiť celovečerný film: slovenský a svetový / Jana Černáková. - Fotogr. 1. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 20, č. 46 (2011), s. 11.

Ondrej Synak vystavuje vo Fotogalérii Trafačka / Jana Černáková. - Fotogr. 3. In: Jelšovské noviny. - Roč. VIII, č. 3-4 (2011), s. 15.

Predstavujeme Gymnázium Nitra, Golianova 63. In: Nitrianske noviny. - Roč. 15, č. 6 (2006), s. 10.

669.

SZAKALLOVÁ Katarína, pedagogička, nar. 25. 9. 1941, Košice. Od roku 1965 pôsobila ako pedagogička na maďarskom oddelení Pedagogickej fakulty v Nitre, neskôr bola vedúcou Katedry hudobnej výchovy na Pedagogickej fakulte Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre. Bola zakladateľkou a v rokoch 1965-1967 viedla súbor ľudového tanca, ktorý v roku 1967 bol začlenený do folklórneho súboru Ponitran. Ako odborníčka na hudobno-pohybovú výchovu napísala a publikovala viaceré práce.

Literatúra:

Hudobný život v Nitre : (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra - : literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 196. - ISBN 80-967654-1-8.

670.

SZARKA Viktor, hudobný skladateľ a vydavateľ, nar. 29. 2. 1944, Tešedíkovo, zom. 14. 11. 2016, Bratislava. Vyštudoval Pedagogickú fakultu v Nitre a hudobnú vedu na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Od roku 1972 sa venoval vyhľadávaniu, editovaniu a vydávaniu slovenského folklóru a dychovej hudby. Ako editor pracoval vo vydavateľstve Opus, kde pripravil takmer celú produkciu ľudovej a dychovej hudby. Po roku 1990 založil vydavateľstvo Akcent, v ktorom vydal stovky titulov zameraných na folklór, dychovú hudbu či hovoreného slova z oblasti ľudového rozprávačstva. Ako hudobný skladateľ najmä v 70. rokoch napísal skladby pre Marcelu Laiferovú, Evu Kostolányiovú, Zoru Kolínsku, Karola Duchoňa, Dušana Grúňa a iných. Je aj autorom pesničiek k rôznym rozprávkam a niekoľkými pesničkami sa zapísal aj medzi tvorcov dychovej hudby.

Literatúra:

Zomrel Viktor Szarka. Jeho životom bol folklór / Martin Jurčo. - Fotogr. 1. In: Pravda. - ISSN 1335-4050, Roč. XXVI, č. 272 (24.11.2016), s. 41.

671.

SZÁNTÓ Ján, dirigent a sólista, nar. Nitra. Študoval na Hudobnej akadémii vo Viedni a v Berlíne, vyučoval na Hudobnej akadémii v Mníchove.

Literatúra:

Hudobný život v Nitre : (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra- : literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 179. - ISBN 80-967654-1-8.

672.

SZÁZ Ildikó, redaktorka, hudobníčka, nar. 8. 5. 1970, Šaľa. Študovala na Strednej ekonomickej škole v Nových Zámkoch a na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave, odbor žurnalistika. Publikovala v maďarských periodikách Nő, Új Ifjúság, Szabad Földműves, Út, Szabad Újság, Cserkész. Pracuje ako redaktorka novin Új Szó. Venuje sa spoločenským problémom a s pomocou čitateľov organizuje príležitostne zbierky pre tých, čo pomoc potrebujú. Dlhé roky hrala na citare. Býva v Andovciach.

Literatúra:

Szlovákiai magyar ki kicsoda. - Pozsony : AB-ART, 2001. - S. 215.

673.

SZÍJJÁRTÓ Eugen, hudobný skladateľ, zbornajster a upravovateľ ľudových piesní, režisér, nar. 17. 7. 1919, Gelnica, zom. 28. 7. 1986, Bratislava. V rokoch 1929-1933 študoval na meštianskej škole v Nitre, 1941-1943 dirigovanie a kompozíciu na Štátnom konzervatóriu v Bratislave (u A. Moyzesa), 1943-1945 kompozíciu a klavír na Vysokej hudobnej škole F. Liszta v Budapešti, 1948-1951 odbor dirigovanie na Štátnom konzervatóriu v Bratislave (u K. Schimpla). V rokoch 1951-1954 hudobný režisér Československého rozhlasu v Bratislave, 1954-1955 dirigent a umelecký vedúci Maďarského ľudového umeleckého kolektívu (MLUK), od 1956 redaktor a režisér Československého rozhlasu v Bratislave. R. 1953 založil Maďarský ľudový umelecký kolektív, 1964 spoluzakladateľ ústredného speváckeho zboru maďarských učiteľov v Československu, neskôr jeho dirigent a umelecký vedúci. Viedol miešaný zbor na maďarskom oddelení Pedagogickej fakulty v Nitre. Spracoval a vydával zbierky ľudových piesní z južného Slovenska, upravoval maďarské ľudové piesne, diela pre orchester a miešaný zbor so sólovými hlasmi. Napísal 24 skladieb a capella a 17 vokálno-inštrumentálnych diel. Pripravoval aj metodické príručky pre amatérskych dirigentov a začínajúcich zbornajstrov.

Dielo: (výber): operné réžie (Čs. rozhlas, Bratislava): Andrašovan: Figliar Ge'lo (1961); Bella: Kováč Wieland (1971); (Čs. televízia, Bratislava): Zimmer: Oidipus (1969); Menotti: Médium (1971); Lortzing: Cár a tesár (1972); Salva: Margita a Besná (1974); Kusser: Erindo (1974); Bizet: Carmen (1975); Frešo: Martin a slnko (1976); Urbanec: Pani úsvitu (1978); *hudobné*: Zoborvidéki lakodalmas (1956); Esti hangulat Zsérén (Večerná nálada v Žiranoch, zborová skladba, 1957); Hét szlovákiai magyar népdal (Bratislava, 1957); Két nyitravidéki katonadal (Bratislava, 1957); A pincéné (1963); Májfaállitás (Stavanie májov, 1966); Szentiváni tüzugrás (Jánske ohne, 1966); Akkor szép az erdő (Bratislava, 1977); Új magyar kórusművek pályázatának díjnyertes szerzeményei. (Bratislava, 1983); Békét akarunk (Chceme mier, slová S. Veörös); Csallóköz (Žitný ostrov, slová G. Dénes).

Literatúra:

Československý hudební slovník osob a institucí. Svazek druhý : M-Ž. - 1. vyd. - Praha : Státní hudební vydavatelství, 1965. - S. 671-672.

Hudobný život v Nitre : (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra- : literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 182. - ISBN 80-967654-1-8.

Slovenský biografický slovník : (od roku 833 do roku 1990). 5. zväzok : R-Š ; [zodpovedný redaktor Augustín Maňovčík]. - 1. vyd. - Martin : Matica slovenská, 1992. - S. 412-413. - ISBN 80-7090-216-7.

674.

SZÓRADOVÁ Eva, muzikologička, vysokoškolská pedagogička, nar. 18. 5. 1961, Spišská Nová Ves. V roku 1984 absolvovala štúdium hudobnej vedy na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Od roku 1984 pôsobí na Katedre hudby Pedagogickej fakulty Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre. V rokoch 2002-2010 bola prodekanou pre vedecko-výskumnú činnosť Pedagogickej fakulty, od 1. júna 2010 dekanka Pedagogickej fakulty Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre. Venuje sa pedagogickej činnosti na Katedre kulturológie Filozofickej fakulty Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre a ako hosťujúci pedagóg na Katedre hudobnej vedy Filozofickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave. V oblasti výskumu sa zameriava na hudobné nástrojárstvo, hudobnú históriu na Slovensku a dejiny hudobnej pedagogiky. Je autorkou viacerých monografií, štúdií, vedeckých a odborných prác. Za publikáciu *Historické klavíry na Slovensku* (2004) jej bola udelená Hudobným fondom Cena Jozefa Kresánka za muzikológiu. Je autorka hesiel osobností hudobného nástrojárstva v Encyclopaedii Beliana a Österreichisches Musiklexikon.

Literatúra:

Dekanka Eva Szorádová / Jana Krajčovičová. - Fotogr. 3. In: Náš čas. - ISSN 1338-3272, Roč. XVIII, č. 4 (2014), s. 6-8.

Dekanka Eva Szorádová: "Jedinou cestou, ako obstáť v konkurencii, je dôraznejšia orientácia na vedu..." / Jana Krajčovičová. - Fotogr. In: Náš čas. - ISSN 1338-3272, Roč. XVIII, č. 4 (2014), s. 6-8.
Prof. PhDr. Eva Szorádová, CSc... - Fotogr. 1. In: Náš čas. - ISSN 1338-3272, Roč. XIV, č. 8-9 (2010), s. 5.
Tri fakulty si zvolili nových dekanov : prof. PhDr. Eva Szorádová, CSc. - Fotogr. 2. In: Náš čas. - ISSN 1338-3272, Roč. XIV, č. 6-7 (2010), s. 6-8.

675.

SZÓKE Jozef, dirigent, organizátor hudobného života v Nitre, nar. 19. 3.1903, Nitra. Študoval na piaristickom gymnáziu v Nitre. Od roku 1931 bol dirigentom speváckeho zboru, ktorý vznikol pri Maďarskom kultúrnom spolku na Slovensku v Nitre. Zameriaval sa najmä na zborovú tvorbu maďarských, ale aj svetových skladateľov a úpravy maďarských piesní. Viedol aj Nitriansky rímsko-katolícky maďarský cirkevný spevokol, ktorý predovšetkým vystupoval pri slávnostných bohoslužbách v nitrianskom biskupskom chráme.

Literatúra:

Hudobný život v Nitre : (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra - : literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 176. - ISBN 80-967654-1-8.

Nitra arany könyve. - Nitra : Dr. Faith Kiadása, 1940. - S. 26-27.

Z hudobného života Nitry v minulosti a súčasnosti / Helena Stančeková, Richard Rybarič. In : Kapitoly z dejín Nitry : sborník štúdií k 1100. výročiu príchodu Cyrila a Metoda / Jozef Lajoš. - Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1963. - S. 25.

676.

SZTRESNYÁKOVÁ Kristína, speváčka. Spev študovala na Základnej umeleckej škole v Šali, súkromne v Budapešti. V roku 2004 založila v Šali Súkromnú školu spevu *DiVoce*.

Literatúra:

Liaheň speváckych hviezd v Šali / Marián Mrva. - Fotogr. 1. In: Noviny Juhozápadu: Nitrianske noviny. - Roč. 13, č. 44 (2004), s. 1 a 5.

V Šali je enormný záujem o spev / Jožo Malý. - Fotogr. In: Noviny juhozápadu: Nitrianske noviny. - Roč. 13, č. 35 (2004), s. 4.

677.

ŠABÍKOVÁ Zuzana, klaviristka, nar. 1988, Nitra. Je jednou z najtalentovanejších slovenských klaviristiek najmladšej generácie. Hry na klavír sa venuje od svojich siedmich rokov. Pôvodne navštevovala hodiny spevu na Základnej umeleckej škole Jozefa Rosinského, neskôr aj klavír u p. Márii Hroncovej. Pod jej vedením sa začala zúčastňovať aj prvých súťaží. Od roku 2011 študuje na Súkromnom konzervatóriu v Nitre u Mgr. art. Milana Pacovského. Je skúsenou interpretkou a mimoriadne úspešnou účastníčkou národných i medzinárodných súťaží. Získala 1. cenu a cenu za najlepšie predvedenie skladby J. S. Bacha na súťaži Millenium Piano Bukurešť 2013, 3. cenu na Medzinárodnej smetanovskej klavírnej súťaži v Plzni 2014, 3. miesto na Súťaži slovenských konzervatórií 2015 a i.

Literatúra:

Klaviristka Zuzana Šabíková / Marek Štrbák. - Fotogr. 1. In: Rendez-Vous News. - Č. apríl (2012), s. 6.

Peter Michalica predstavil talenty / Ludmila Synaková. - Fotogr. 2. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXV, č. 1 (2010), s. 9.

Úspech sa nedostaví hneď, aj talent treba rozvíjať. In: Noviny juhozápadu: My Nitrianske noviny. - ISSN 1338-1733, Roč. 25, č. 38 (2016). - Príl. My Talenty v našom regióne. - S. 6-7.

Úspechy mladej nitrianskej klaviristky / Marek Štrbák. - Fotogr. In: Hudobný život. - ISSN 1335-4140, Roč. 44, č. 3 (2012), s. 7.

678.

ŠABOVÁ Gabriela, speváčka, bývalá dlhoročná vedúca detského súboru Katarínka.

Literatúra:

Topoľčianky : rozprávanie / Pavol Hudík. - Bratislava : Sprint dva, 2010. - S. 187. - ISBN 978-80-89393-27-5.

ZUŠ oslavuje / A. Mondočková. In: Tekovské noviny. - Roč. XVIII, č. 18 (2008), s. 1 a 4.

679.

ŠALING Ondrej, spevák, nar. Zlaté Moravce. Študoval na Základnej umeleckej škole v Zlatých Moravciach. Absolvent speváckeho oddelenia Vysokej školy múzických umení v Bratislave. Spoluúčinkoval na koncerte so Stanislavou Dubanovou dňa 22. 3. 2007 v Bratislave v zrkadlovej sieni Primaciálneho paláca.

Literatúra:

Diplomový koncert / Gejza Hlavatý. In: Tekovské noviny. - Roč. 17, č. 8 (2007), s. 5.

680.

ŠAMKO Emil, prekladateľ, libretista, nar. 13. 12. 1915, Poľný Kesov, zom. 13. 3. 1989, Bratislava. Študoval v Bratislave a na univerzite v Lipsku hudobnú vedu, germanistiku a sólový spev. Trvale žil a pôsobil v Nemecku ako pedagóg, dirigent, vedúci umeleckých súborov, hudobný dramaturg televízie, prekladateľ a libretista oper.

Literatúra:

Encyklopédia dramatických umení Slovenska. 2 : M-Ž / zostavili Richard Blech...[et al.]. - 1. vyd. - Bratislava : Veda, 1990. - S. 408.

Súpis slovenských hudobní a literatúry o hudobníkoch / Juraj Potúček. - Bratislava : Nakladateľstvo SAV a umení, 1952. - S. 277.

681.

ŠAMKO Jozef, hudobný pedagóg, muzikológ, publicista, nar. 15. 2. 1908, Mojmirovce, zom. 23. 11. 1980, Bratislava. V rokoch 1914-1920 navštevoval základnú školu v Poľnom Kesove, 1921-1923 študoval na meštianskej škole v Bojne, 1923-1927 na učiteľskom ústave v Modre, 1939 zložil diferenciálnu maturitu na I. št. reálnom gymnáziu v Bratislave, 1936-1944 študoval popri zamestnaní hudobnú vedu a estetiku u D. Orla a M. Nováka na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. V rokoch 1927-1932 pôsobil ako učiteľ na ľudovej škole v Mojmirovciach, 1932-1934 meštianskej škole v Šuranoch, 1934-1937 Devínskej Novej Vsi, 1937-1945 riaditeľ meštianskej školy v Bratislave, 1945 šk. inšpektor, 1945-1948 vedúci oddelenia pre kultúrne styky so zahraničím na Povereníctve školstva a osvety v Bratislave, 1948-1950 suplent hudobnej výchovy na Pedagogickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave, 1950-1953 kultúrny referent a redaktor závodného časopisu *Náš kraj* v pozemných stavbách v Trenčíne, 1953-1957 propagačný referent Zväzu slovenských skladateľov a redaktor slovenskej časti časopisu *Hudební rozhledy*, 1957-1961 šéfredaktor časopisu *Slovenská hudba*, 1961-1969 riaditeľ Slovenského hudobného fondu v Bratislave, 1969-1972 docent hudobnej výchovy a vedúci Katedry hudobnej výchovy na Pedagogickej fakulte Univerzity Komenského v Trnave, 1972-1978 docent hudobnej pedagogiky na Vysokej škole múzických umení v Bratislave. Významný organizátor slovenského hudobného života a propagátor slovenského hudobného umenia doma i v zahraničí. R. 1927-1937 založil a viedol spevácke krúžky v Poľnom Kesove, Mojmirovciach, Nitre, Šuranoch a Devínskej Novej Vsi, v Bratislave dirigent robotníckeho spevokolu *Tatran*, 1936 spoluzakladateľ bratislavskej odbočky Spoločnosti pre hudobnú výchovu, 1938 organizátor 1. celoštátneho kongresu pre ľudovú pieseň v Bratislave a v Trenčianskych Tepliciach, 1948-1950 v spolupráci s E. Suchoňom pričínal sa o založenie Ústavu hudobnej výchovy pri Pedagogickej fakulte UK v Bratislave, neskoršej Katedry hudobnej výchovy. Vo vedecko-výskumnej činnosti sa orientoval na sociológiu hudby. V publikačnej činnosti sa tiež venoval problematike sociológie hudobnej výchovy, ale aj otázke všeobecnej a hudobnej pedagogiky a didaktiky, dejinám slovenskej hudby a hudobnej lexikografii. Správy, referáty a kritiky uverejňoval v časopisoch *Slovenská hudba*, *Hudební rozhledy*, *Kultúrny život*, *Učiteľské noviny*, *Ľudový rozhlas* a v denníkoch *Pravda*, *Práca*, *Ľud*. Roku 1945 prednášal o hudobnej výchove v ČSR na konferencii pedagógov Spojených národov v Londýne, v roku 1946 sa ako člen vládnej delegácie zúčastnil na konferencii UNESCO v Paríži. Tajomník Spoločnosti pre hudobnú výchovu, predseda umeleckej rady Slovenskej spoločnosti pre hudobnú výchovu, člen a funkcionár Zväzu slovenských skladateľov.

Dielo: knižné : *Hudba a hudobnosť v spoločnosti* (Bratislava, 1947); Ján Cikker (Bratislava, 1955); Českoslovenští koncertní umělci a komorní soubory (Praha, 1964, spoluautor); Mikuláš Schneider-Trnavský. (Bratislava, 1965); *Poslanie hudobného rozhlasu* (Bratislava, 1970, spoluautor); *štúdie (výber)*: Ján Amos Komenský (1592-1942). In: *Pedagogický sborník*, 9, 1942, s. 1-10; *Postoj k hudobným nástrojom*. In: *Pedagogický sborník*, 10, 1943, s. 209-233; *K problému dedičnosti a vplyvu prostredia na aktívnu hudobnosť*. In: *Pedagogický sborník*, 11, 1944, s. 47-64; *Problém hudobnej výchovy*. In: *Jednotná škola*, 1, 1945/1946, s. 143-146; *Význam tvorby Mikuláša Schneidera-Trnavského*. In: *Hudobnovedné štúdie SAV* 2, 1957, s. 5-12; *Poslanie SSSU v rozvíjaní národnej kultúry*. In: *Slovenská hudba*, 1, 1957, č. 2, s. 69-71; *Pohľad na symfonickú tvorbu Jána Zimmera*. In: *Slovenská hudba*, 2, 1958, č. 2, s. 55-61; *Revolučné témy vlasteneckej hudby našich skladateľov*. In: *Slovenská hudba*, 3, 1959, č. 7-8, s. 315-325; *K problémom individuálnej výuky na umeleckých školách muzických*. In: *Slovenská hudba*, 10, 1966, č. 2, s. 56-58

Literatúra:

Československý hudební slovník osob a institucí. Svazek druhý : M-Ž. - 1. vyd. - Praha : Státní hudební vydavatelství, 1965. - S. 676-677.

Encyklopédia dramatických umení Slovenska. 2 : M-Ž / zostavili Richard Blech...[et al.]. - 1. vyd. - Bratislava : Veda, 1990. - S. 408.

Pedagogická encyklopédia Slovenska. 2. zv. : P-Ž / [zostavovateľ a vedúci autorského kolektívu Ondrej Pavlík] ; Ondrej Pavlík. - 1. vyd. - Bratislava : Veda, 1985. - S. 349.

Slovenský biografický slovník : (od roku 833 do roku 1990). 5. zväzok : R-Š ; [zodpovedný redaktor Augustín Maťovčík]. - 1. vyd. - Martin : Matica slovenská, 1992. - S. 430. - ISBN 80-7090-216-7.

Kultúrno-historický kalendár 1998 ; [zostavovateľka Katarína Michalovičová]. - Bratislava : Národné osvetové centrum, 1997. - S. 37. - ISBN 80-7121-136-2.

682.

ŠANDRIK Anton, hudobný pedagóg, zbormajster, folklorista, nar. 8. 7. 1897, Oslany, zom. 6. 4. 1982, Kolárovo. Ľudovú školu navštevoval v Oslanoch a v Prievidzi, meštiansku školu v Trnave, do 1922 študoval na učiteľskom ústave v Spišskej Kapitule, 1940 zložil štátnu skúšku z hudby v Bratislave. Pôsobil ako učiteľ hudby a organista na viacerých miestach Slovenska, 1927-1960 v Tvrdošine. Od 1960 na dôchodku, 1960-1972 externý pracovník Osvetového ústavu a Slovenskej akadémie vied v Bratislave, kt. dodával notové záznamy ľudových piesní. Od 1972 žil v Nitre. Ako kapelník a zbormajster na Myjave viedol veľký dychový a tamburášsky súbor, v Tvrdošine spevokol a dychovú hudbu. Popri svojom učiteľskom povolani zložil skladby pre dychovú a tamburášsku hudbu a zbor. Niektoré skladby vyšli tlačou v Prahe a od 1955 v Osvetovom ústave v Bratislave.

Literatúra:

Československý hudobný slovník osob a institucí. Svazek druhý : M-Ž. - 1. vyd. - Praha : Státní hudobní vydavatelství, 1965. - S. 677.
Slovenský biografický slovník : (od roku 833 do roku 1990). 5. zväzok : R-Š ; [zodpovedný redaktor Augustín Maťovčík]. - 1. vyd. - Martin : Matica slovenská, 1992. - S. 433. - ISBN 80-7090-216-7.

683.

ŠANDRIK Jozef, hudobný pedagóg, nar. 5. 3. 1904, Oslany. Študoval na Učiteľskom pripravovni v Spišskom Podhradí, kde získal diplom v organovej hre. Pokračoval v štúdiu u F. Ledvinu v Bratislave. V rokoch 1925-1926 bol regenschori v Stupave, potom pôsobil ako učiteľ. Bol riaditeľom Hudobnej školy v Handlovej a vykonával aj funkciu krajského inšpektora pre hudobné školy. Založil a viedol rad súborov a spevokolov v Stupave, Kysuckom Novom Meste, Novej Bani, Zlatých Moravciach, Partizánskom, Handlovej, atď. Bol umeleckým vedúcim hudobníkov hudobno-tanečného súboru Zbor pri Vysokej škole poľnohospodárskej v Nitre (1967). Komponoval operety, ktoré sa hrali v rokoch 1934-1939.

Literatúra:

Československý hudobný slovník osob a institucí. Svazek druhý : M-Ž. - 1. vyd. - Praha : Státní hudobní vydavatelství, 1965. - S. 677.
Z hudobného života Nitry v minulosti a súčasnosti / Helena Stančeková, Richard Rybarič. In : Kapitoly z dejín Nitry : zborník štúdií k 1100. výročiu príchodu Cyrila a Metoda / Jozef Lajoš. - Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1963. - S. 30.

684.

ŠANDRIK Ľudovít, dirigent, hudobný skladateľ, nar. 1921, zom. 2009, Nitra. Hudbu študoval u prof. Stančeka v Spišskej Kapitule. Po absolutoriu prijal ponuku pedagogického pôsobenia v Nižnej Lipnici. Tam založil 100-členný detský spevokol. Na všetkých ďalších pracoviskách - v Oslanoch, v Partizánskom popri povinnosti riaditeľa školy venoval sa aj zborovému spevu. Neskôr to boli aj zbory dospelých. Dlhé roky viedol Spevácky zbor nitrianskych učiteľov, v 90-tych rokoch 20. storočia Katedrálny zbor Emerám v Nitre. Skomponoval mnoho zborových skladieb a zharmonizoval a upravil mnoho ľudových piesní pre štvorhlasný spevácky zbor. Významnou mierou prispel k umeleckému rastu zborov.

Literatúra:

Hudobný život v Nitre : (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra- : literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 181. - ISBN 80-967654-1-8.
Šíriteľka slovenskej hudobnej kultúry: Alica Saubererová-Nitrayová / Darina Zábredská. - Nitra : Výbor Miestnej odbočky Matice slovenskej, Školská správa - Metodické oddelenie, 1992. - S. 29. - ISBN 80-900406-8-3.
Katedrálny zbor Emerám dostal meno podľa chrámu, v ktorom účinkuje / Viera Ondrušková. - Fotogr. 2. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXXI, č. 3 (2016), s. 10-12.
Predstavujeme vám prácu Ľudovíta Šandrika / Ľudovít Šandrik, Margita Švarcová. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. 13, č. 4 (1989), s. 28.
Výťažok z koncertu ide na úhradu dlhu / - r -. In: Nitrianske noviny. - Roč. X, č. 25 (2001), s. 1.

685.

ŠANDRIKOVÁ Emília, klaviristka, hudobná pedagogička, nar. 31. 8. 1903, Ineu (Rumunsko). Strednú školu absolvovala v Arade, v roku 1920 s rodičmi prišla na Slovensko. Študovala hru na klavír u A. Kafendovej-Zochovej na Hudobnej a dramatickej akadémii v Bratislave. V rokoch 1929-1943 pôsobila ako učiteľka pre hru na klavír na Mestskej hudobnej škole v Nitre, od roku 1943 bola profesorkou klavírnej hry na Štátnom konzervatóriu v Bratislave. Počas svojho pôsobenia v Nitre niekoľkokrát koncertne vystúpila a doprevádzala aj riaditeľa hudobnej školy O. Bröcknera.

Literatúra:

Československý hudobný slovník osob a institucí. Svazek druhý : M-Ž. - 1. vyd. - Praha : Státní hudobní vydavatelství, 1965. - S. 677.
Hudobný život v Nitre : (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra- : literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 178. - ISBN 80-967654-1-8.

Z hudobného života Nitry v minulosti a súčasnosti / Helena Stančeková, Richard Rybarič. In : Kapitoly z dejín Nitry : zborník štúdií k 1100. výročiu príchodu Cyrila a Metoda / Jozef Lajoš. - Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1963. - S. 26.
65 rokov ZUŠ v Nitre / M. Hroncová. - Fotogr. 5. In: Nitra. - Roč. XIX, č. 9 (1994), s. 36-39.

686.

ŠÁRKŮZIOVCI - muzikantská rodina. Stali sa platnými členmi každej kapely v ktorej hrali. Jozef Šárkőzi poväčšine hrával na violu s Bukaiovcami. Elemír Šárkőzi bol primášom a svojho syna priučal hre na cimbal a gitaru. Gejza Tomčányi v skupine hral na klarinete. Vo Folklórnej skupine hrali do tanca a spevu. Vnuk Jozefa Š. Michal Chrenko, hudobník a spevák v televíznej speváckej súťaži Superstar postúpil do finále.

Literatúra:

Čerešňová ulica a ulička Pérov v susedstve lúk / Jozef Trubíni. In: Vráble "Fidvár" - archeologické nálezisko európskeho významu : [príspevky k histórii mesta] / Jozef Batora ; Peter Tóth. - [1. vyd.]. - Bratislava : Mestský úrad, 2015. - S. 129. - ISBN 978-80-972181-9-5.

687.

ŠELINGER František, učiteľ, básnik, textár, nar. 4. 2. 1924, Dolný Píal. V roku 1945 maturoval na gymnáziu v Zlatých Moravciach. Po maturite pôsobil ako učiteľ najprv v Trávnici, neskôr v Michaľanoch. V rokoch 1947-1949 študoval na Prírodovedeckej fakulte Slovenskej univerzity v Bratislave. Ako učiteľ pôsobil v Želiezovciach, Pohronskom Ruskove, Čate a Lule a nakoniec v Tehle. Už počas gymnaziálnych štúdií prispieval básňami do detských časopisov Slniečko, Ohník, Kamarát, do časopisov Slovenský svet, Rozlet a do Katolíckych novín. Jeho básne sa objavujú v kalendároch Pútnik svätovojtešský, Družstevný almanach a v časopisoch Posol, Ave, Dúha, Pohronie a Nové Pohronie. Venuje sa písaniu textov k populárnej hudbe. Napísal ich okolo 300, zhudobnených bolo asi 100. Spolupracuje s viacerými hudobnými skladateľmi, napr. L. Štasselom, P. Zelenayom, P. Zajáčkom a s českým hudobným skladateľom E. Riedlom. Za svoju textársku činnosť bol odmenený Integráciou populárnej a alternatívnej hudby v Bratislave Čestným uznaním a cenou Ministerstva kultúry a Slovenskej hudobnej únie za pieseň *Každý deň ťa čakám*. Žije a tvorí v Lule.

Literatúra:

Slovník osobností levického regiónu : textovo-bibliografický materiál / zostavila Mária Zátokková. - Levice : Tekovská knižnica, 2001. - S. 109-110. - ISBN 80-967831-5-7.

688.

ŠEVČÍK Milan, regenschori, dirigent, organista. Od roku 2002 vedie Katedrálny chrámový zbor Emerám v Nitre a upravuje skladby.

Literatúra:

Katedrálny zbor Emerám dostal meno podľa chrámu, v ktorom účinkuje / Viera Ondrušková. - Fotogr. 2. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXXI, č. 3 (2016), s. 10-12.

689.

ŠEVČÍK Peter, operný spevák. Od roku 2008 člen pop operného tria La Gioia. Ďalšími členmi skupiny je Peter Ďurovec a Matej Vaník. Ich prvý album *La Gioia* vyšiel v roku 2009, ďalší *Per Te* v roku 2012 a v roku 2014 CD s názvom *Adagio*. Žije v Nitre.

Literatúra:

La Gioia Adagio je plné vášne a emócií / Jana Černáková. - Fotogr. 1. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 22, č. 47 (2013), s. 8.

690.

ŠIMEK Viktor, pedagóg, zbornajster, výtvarník, nar. 28. 10. 1941, Žirany. Študoval na Pedagogickej fakulte v Nitre, odbor prírodopis - výtvarníctvo, v Bratislave dirigovanie. Pedagogicky začal pôsobiť od roku 1959 v Salke, v rokoch 1971-2003 až do odchodu na dôchodok pôsobil v Jelenci na maďarskej Základnej škole ako učiteľ výtvarnej výchovy a zástupca riaditeľa. Súčasne pôsobil aj na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre. Od roku 1963 sa venuje dirigovaniu, založil a viedol niekoľko speváckych zborov. Viedol miešaný zbor na maďarskom oddelení Pedagogickej fakulty v Nitre, založil a viedol spevácke zbory vo Veľkom Kýry (1963-1971), Žiranoch (1971-1986, 1991-), Jelenci (1971-2003, 1999-2002), Koliňanoch (1982-2003) a v Dolných Štitároch (2003-). Ako zbornajster viacerých speváckych zborov dosahuje pozoruhodné výsledky na rôznych súťažiach a prehliadkach regionálneho aj celoštátneho charakteru. Pod jeho vedením detské, miešané aj ženské spevácke zbory dosahovali a dosahujú významné umiestnenia a ocenenia. V súčasnosti vedie spevácku skupinu z Dolných Štitár a ženský spevácky zbor Zoboralja zo Žirian. Okrem spevu a dirigovania sa dlhé desaťročia venuje aj výtvarnému umeniu, kde sa inšpiruje najmä ľudovou kultúrou a krojmi. Je autorom publikácie *Ľudový odev Podzoboria*, ktorá je jedinečnou publikáciou zameranou na spôsob odievania v obciach Podzoboria. Za

svoju umeleckú, výtvarnú činnosť, propagáciu zborového spevu a ľudovej kultúry získava množstvo uznania a ocenení. V roku 2002 mu bol udelený titul Rytier maďarskej kultúry.

Dielo: (výber): výtvarné: Matka s dieťaťom; Koliňanka II.; Vyšívajúce; Koliňanka I.; Priateľky; Ladičanka; Ladičanka v čepci; Mladá žena s klinčekom; Na ľudovú nôtu; *publikácie:* Zoboralja népviselete = Ľudový odev Podzoboria (Nitra : Krajské osvetové stredisko, 2013); *zvukový dokument:* A csitári hegyek alatt / Csitári Menyecskekórus ; Viktor Šimek. - [Štítáre] : [Csemadok Csitári Alapszervezete], [p2006].

Literatúra:

Daloló Zoboralja / [Veronika Šimeková]. - [S.l. : s.n., 2006]. - [50] s.

Hudobný život v Nitre (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra- : literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, 1998. - S. 182. - ISBN 80-967654-1-8.

Mozaika miestnej kultúry 2013 : občasník Krajského osvetového strediska v Nitre pri príležitosti 60. výročia inštitucionalizácie osvetovej práce na Slovensku. - 1. vyd. - Nitra : Krajské osvetové stredisko, 2013. - [39] s. - ISBN 978-80-216-0088-1.

Štítáre : v zrkadle 900-ročnej histórie / Beáta Pintérová ; Hilda Kramáreková, Alena Dubcová, Eva Gajdošová Spevárová. - [1. vyd.]. - Štítáre : Obecný úrad, 2013. - S. 129-130. - ISBN 978-80-971417-9-0.

Dirigent zo Žiriana maľuje / - tn -. - Fotogr. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XI, č. 1 (2002), s. 6.

Dirigent zo Žiriana maľuje / - tn -. - Fotogr. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XI, č. 1 (2002), s. 6.

Életműdíj Simek Viktornak / Sz. J. - Fotogr. 2. In: Žiriansky spravodajca=Zsérei Hírmondó. - ISSN 1339-7532, Roč. VIII, č. 4 (2014), s. 2.

Osobnosti obce : umelecká činnosť Dr. Viktora Šimeka. In: Žiriansky spravodajca=Zsérei Hírmondó. - Roč. I, č. 4 (2007), s. 7.

Zbormajster Viktor Šimek získal Cenu rytiera / Táňa Nováková. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XI, č. 14 (2002), s. 6.

Zbormajster Viktor Šimek získal Cenu rytiera / Táňa Nováková. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XI, č. 14 (2002), s. 6.

Ženský spevácky zbor. In: Žiriansky spravodajca=Zsérei hímondó. - Roč. 1, č. 2 (2007), s. 8.

691.

ŠIMEKOVÁ Veronika, učiteľka, speváčka, nar. 21. 9. 1946, Žirany. Po skončení pedagogickej školy pôsobila ako učiteľka v materskej škole v Malom Cetíne, vo Veľkom Kýre, od roku 1969 v Žiranoch ako učiteľka a 14 rokov aj ako riaditeľka. V Žiranoch stála pri zrode miešaného speváckeho zboru. Niekoľko rokov spievala v Speváckom zbere Pedagogickej fakulty v Nitre a v miešanom zbere Hlas Zobora v Koliňanoch. V Žiranoch je sólistkou a kronikárkou ženského speváckeho zboru Zoboralja. Napísala publikáciu o 35-ročnom Hnutí zborového spevu v Žiranoch (2006) a stála pri zrode folklórnej skupiny (1971).

Literatúra:

Slovenská vlastiveda : Nitrianska župa. 4 / Drahoslav Machala. - 1. vyd. - Martin : Matica slovenská, 2012. - S. 209-210. - ISBN 978-80-8128-058-0.

692.

ŠIMÚNEK Eugen, hudobný estetik, nar. 30. 6. 1924, Trnovec nad Váhom. Po maturite študoval na Štátnom konzervatóriu, estetiku, filozofiu a hudobnú vedu na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. V rokoch 1953-1961 odborný asistent, potom docent v seminári estetiky na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave, od 1961 vedúci Katedry hudobnej vedy a výchovy na Filozofickej fakulte UK v Bratislave. V rokoch 1958-1963 šéfredaktor časopisu Slovenská hudba. Publikoval štúdie z odboru estetiky v časopisoch Kultúrny život, Slovenská hudba, Hudební rozhledy. Autor štúdií a monografických prác *Problémy estetiky hudobnej interpretácie* (1959), *Estetika rozvoja súčasnej hudby* (1960), *Estetika a všeobecná teória umenia* (1976), *Estetika umeleckej tvorby* (1980) a i.

Literatúra:

Československý hudební slovník osob a institucí. Svazek druhý : M-Ž. - 1. vyd. - Praha : Státní hudební vydavatelství, 1965. - S. 695-696.

693.

ŠINKOROVÁ Daniela, herečka, speváčka, nar. 28. 12. 1972, Nitra. Základné a stredoškolské štúdiá absolvovala v Nitre, spev na nitrianskej Ľudovej škole umenia. Na bratislavskom Konzervatóriu vyštudovala hudobno-dramatický odbor a v Brne muzikálové herectvo na Janáčkovskej akadémii múzických umení. Žije a umelecky pôsobí v Brne a Prahe. Už počas štúdií hosťovala v bratislavskej Novej scéne v muzikáli *Grandhotel*, v Brne v muzikáloch *Sny noci svatojánské*, *Bastard* a *Někdo to rád horké* (postava Sugar). V Česku sa uplatnila najmä ako muzikálová herečka. Pôsobila v súkromných spoločnostiach (rola Nymfy v muzikáli *Dracula* a Dionne v *Hair*), vystupovala v muzikáloch *Pomáda*, *Sweet Charity*, *Kristián*, *Anděl s ďáblom v těle*, *Cats*, *Niektó to rád horúce* a i. Získala dve české divadelné Ceny Thálie, za postavu Zuzanky v muzikáli *Kristián* a za hlavnú úlohu v plzenskej inscenácii *Kabaret*. V roku 2004 natočila svoju prvú sólovú platňu s názvom *To je štastie*, výber najlepších muzikálových melódií, ktoré naspievala v Čechách.

Literatúra:

Ako Nitrianka dobyla stovežatú Prahu / Ludmila Synaková. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. 29, č. 9 (2004), s. 24-25.
Mačacia úloha Šinkorovej / -č-. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. 13, č. 45 (2004), s. 8.
Mačacia úloha Šinkorovej / -č-. - Fotogr. In: Vrábeľské regionálne noviny. - Roč. XIII, č. 45 (2004), s. 8.
Nitrianka Daniela Šinkorová získala prestížnu divadelnú Cenu Thalia / Silvia Struhárová. In: Nitrianske noviny. - Roč. 12, č. 24 (2003), s. 6.
Nitrianke Daniele Šinkorovej tleska celá Praha / Tomáš Holúbek. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIII, č. 28 (2004), s. 5.
Nitrianke Daniele Šinkorovej tleska celá Praha / Tomáš Holúbek. In: Vrábeľské regionálne noviny. - Roč. XIII, č. 28 (2004), s. 5.
Ocenenie pre Danielu Šinkorovú / (sy). In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. 30, č. 5 (2005), s. 31.
Snom Daniely Šinkorovej je Broadway / Silvia Struhárová. In: Nitrianske noviny. - Roč. 12, č. 47 (2003). - [Príl.]. Pohoda na Víkend. - S. V 1.

694.

ŠÍSMOVÁ Martina, speváčka, nar. Nitra. Študuje klasický spev a na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre odbor nemecký jazyk a učiteľstvo. Na bratislavskej súťaži pre mladé talenty získala druhé miesto. Speváčka nitrianskej kapely Playground.

Literatúra:

Martina sa v Bratislave presadila aj bez protekcie / Jolana Čuláková. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIII, č. 19 (2004), s. 13.
Meno z kalendára / (ČE). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 26, č. 35 (2017), s. 12.

695.

ŠMEHLÍK Augustín František, regenschori, hudobný pedagóg, piarista, nar. 30. 11. 1765, Olomouc okolie (Česká republika), zom. 24. 5. 1844, Trenčín. R. 1788 vstúpil do rehole piaristov, na Slovensku pôsobil v piaristických kláštoroch v Podolínci, Nitre, kde 1797-1800 vyučoval na piaristickom gymnáziu, 1800-1844 profesor hudby a rétoriky v Trenčíne. V Trenčíne bol aj regenschorim piaristického kostola a tvorcom hudobného repertoáru nielen rehoľného chrámu a mesta, ale aj jeho širokého okolia. Zbierka jeho hudobnín obsahovala vyše 700 skladieb od takmer 120 európskych aj domácich skladateľov. Svetskú, najmä inštrumentálnu hudbu uvádzal na verejnosti vystúpeniami zboru a orchestra študentov piaristického gymnázia aj mimo chrámu. S pedagogickou činnosťou a s funkciou regenschoriho súvisela i tvorba skladieb a aranžmán. Hudobné diela upravoval podľa miestnych potrieb. Jeho meno je na titulných listoch mnohých skladieb, ťažko však určiť, kedy označuje autorstvo a kedy len vlastníctvo.

Literatúra:

Československý hudební slovník osob a institucí. Svazek druhý : M-Ž. - 1. vyd. - Praha : Státní hudební vydavatelství, 1965. - S. 706.
Lexikón katolíckych kňazských osobností Slovenska / [Július Pašteka spolu s autorským kolektívom ; úvod napísal kardinál Ján Chryzostom Korec]. - 1. vyd. - Bratislava : Lúč, 2000. - S. 1336-1337. - ISBN 80-7114-300-6.
Slovenský biografický slovník : (od roku 833 do roku 1990). 5. zväzok : R-Š ; [zodpovedný redaktor Augustín Maťovčík]. - 1. vyd. - Martin : Matica slovenská, 1992. - S. 480. - ISBN 80-7090-216-7.
Významné osobnosti Nitry : vydané pri príležitosti 750. výročia udelenia kráľovských mestských výsad Nitre 2. septembra 1248 / [zostavovateľ: Anton Pažitný ; foto: Koloman Zúrik, Ivan Kvapil, Gabriel Hupka]. - Nitra ; Nitra : Mesto Nitra, Mestský úrad, 1998. - S. 179. - ISBN 80-967814-8-0.

696.

ŠORMAN Karol, hudobník, učiteľ, kultúrno-výchovný pracovník. Skoro dvadsať rokov pôsobil v Dome kultúry v Šali. Na Základnej umeleckej škole v Šali pôsobí ako učiteľ hudobnej výchovy, kde vedie 12-členný dychový súbor Duslanka, žiacky dychový orchester pri Základnej umeleckej škole a bol zakladateľom tanečného orchestra Signál. So súborom hosťoval nielen po Slovensku, ale i v zahraničí. V roku 2010 bol ocenený Cenou mesta Šaľa.

Literatúra:

Ceny mesta Šaľa 2010 / Lea Tóthová. In: Slovo Šaľanov. - ISSN 1336-4073, Roč. 15, č. 12 (2010), s. 6.
U Šormanovcov hrá a spieva celá rodina / Milan Afakša. - Fotogr. 3. In: Slovo Šaľanov. - Roč. VII, č. 3 (2002), s. 24-25.

697.

ŠORMANOVÁ Ingrid, speváčka, nar. Šaľa. Pochádza z hudobnej rodiny Šormanovcov. Istý čas, ako sedemnásťročná spievala v Orchestri Slovenského rozhlasu pod vedením Vlada Valoviča. V celoštátnom televíznom programe Aréna talentov v speváckej súťaži obsadila druhé miesto. Od roku 1990 pôsobí v zahraničí. Spievala vo Švajčiarsku so štvorčlennou skupinou Music Paradise, neskôr zo skupinou Style Life Band okrem Švajčiarska aj v Nemecku, Rakúsku a na severe Talianska.

Literatúra:

Ingrid spievala aj Helmutovi Kohlovi / Milan Afakša. - Fotogr. 3. In: Slovo Šaľanov. - Roč. I, č. 6 (1996), s. 9.

698.

ŠOŠOKA „Dodo“ Jozef, hudobník, džezový umelec, hráč na bicie nástroje a perkusie, nar. 16. 3. 1943, Hronské Kosihy, zom. 21. 11. 2008, Bratislava. Študoval na gymnáziu v Komárne, v rokoch 1959-1964 na Pedagogickej fakulte v Nitre, 1988 na Berklee College of Music v Bostone. Počas štúdia v Nitre v rokoch 1962-1963 viedol amatérsku skupinu leader trio (Viktor Zapner - klavír, Tibor Platzner - kontrabas) a v roku 1963 sa stal členom skupiny Istropolitana. V rokoch 1966-1967 člen Combo 4 Karola Ondreičku. V roku 1967 spoluzakladateľ skupiny The Gentlemen, ktorá zohrala svoj význam pri formovaní slovenského rocku, získala 1. miesto na Univerziáde v Českých Budějoviciach v r. 1968, zúčastnili sa na 1. beatovom festivale v Prahe 1969, kde získali 1. miesto v súťaži skupín, Šošoka cenu ako najlepší inštrumentalista. V roku 1973 skupina vystupovala v Nemecku, Rakúsku, Švajčiarsku, Egypte, Iráne, Libanone, Sýrii. Od roku 1968 pôsobil v skupine Braňa Hronca a od roku 1977 sa venoval výlučne jazzu a organizovaniu jazzových koncertov. Koncom sedemdesiatych rokov bol lídrom Slovenského jazzového kvinteta, 1989 leader Boston Jazz Quartet, bol stálym členom Kvarteta Ladislava Gerhardta, 1991 založil Česko - Slovensko - Americké Jazzové Kvarteto, člen Pražského džezového kvarteta. Preslávil sa aj ako úspešný jazzový organizátor medzinárodných projektov na Slovensku, v Čechách a v Európe a spolupracoval s mnohými hudobníkmi aj zo zahraničia. V roku 1993 absolvoval turné po Gambii, kde študoval hru na exotické nástroje. So svojím umením prechodil takmer celý svet, či to bola Amerika, Afrika a samozrejme i Európa. Laureát americkej ceny za hudbu Leo Danihelsa a ceny Slovenského hudobného fondu za celoživotné dielo a propagáciu jazzu doma i v zahraničí a za vernosť jazzu. V roku 1992 viceprezident Perkusijnej spoločnosti v Čechách a na Slovensku, 1994-1996 viceprezident Slovenskej jazzovej spoločnosti. Vydal rad sólových aj spoločných albumov, napr. *Meditation Jazz Trio Live, Art and Jazz* (CD, 1990), *Bop Top, Czech-Slovak-American Jazz Quartet, Art an Jazz* (CD, 1991), *Bratislava jazz Days 1979* (s Bratislava Jazz Qintet, Opus, 1980), s Kvartetom Ladislava Gerhardta *Už sa ženiť nebudeme* (LP, Opus, 1981), *Bratislava Jazz Days 1982* (LP, Opus 1983), s Pražským jazzovým kvartetom *Bratislava Jazz Days 1984* (LP, Opus, 1985), s L. Smithom *Larry Smith and company live at the Novak Philharmonic* (CD, A.L.I., Rec., 1995).

Literatúra:

Hudobníci okresu Komárno : biobibliografický slovník hudobných skladateľov, interpretov a spevákov ; [zostavila Eva Ďurčová]. - [1. vyd.]. - Komárno : Podunajská knižnica, 2003. - S. 58-59.

Slovník slovenského jazzu / Yvetta Kajanová. - 1. vyd. - Bratislava : Národné hudobné centrum, 1999. - S. 114-117. - ISBN 80-88884-12-8.

Slovník osobností levicekého regiónu : textovo-bibliografický materiál / zostavila Mária Zátokková. - Levice : Tekovská knižnica, 2001. - S. 12-13. - ISBN 80-967831-5-7.

Slovenská vlastiveda : Nitrianska župa. 4 / Drahoslav Machala. - 1. vyd. - Martin : Matica slovenská, 2012. - S. 133-134 - ISBN 978-80-8128-058-0.

Dodo Šošoka: keď ma pozvú, prídem / Silvia Struhárová. - Fotogr. 2. In: Nitrianske noviny. - Roč. XI, č. 51-52 (2002-2003), s. 30.

Pred 40 rokmi vzniklo v Nitre Divadielko na priedomí: prvé na Slovensku / Laco Zrubec. In: Nitra. - Roč. XXV, č. 1 (2001), s. 26-27.

Šošoka sa oženil na Capaleste / - lk,r -. In: Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 16, č. 34 (2007), s. 9.

Vzácný hosť Doda Šošoku. In: Nitriansky hlásnik plus. - Roč. III (IV), č. 37 (1996), s. 7.

699.

ŠTEPKA Stanislav, dramatik, herec, textár, scenárista, nar. 26. 7. 1944, Radošina. V rokoch 1961-1965 študoval na Pedagogickej fakulte v Nitre. V rokoch 1964-1969 pôsobil ako učiteľ v Bojnej, 1970-1975 redaktor Učiteľských novín, 1976-83 redaktor Československého rozhlasu v Bratislave, od 1983 v slobodnom povolání. Zakladateľ Radošinského naivného divadla, tvorcom jeho poetiky, autorom hier a umeleckým šéfom. V rozhlase bol spoluautorom a interpretom nedeľnej relácie Variácie a kabaretných programov. Ako autor spočiatku písal montáže a kolážne kompozície. V hrách využíva aj piesne, v ktorých spája satiru s parodickými ponáškami na gýčovú populárnu hudbu. Autor viacerých divadelných hier, napr. *Nemé tváre alebo Zver sa píše s veľkým Z* (1963), *Pitva* (1966), *Z duba padol, oddýchol si* (1968), *Pírr* (1969), *Jááánošiiik* (1970), *Človečina* (1971), *Alžbeta Hrozná alebo Krw story* (1975), *Hrob lásky* (1977), *Slovenské tango* (1979), *Kúpeľná sezóna* (1980), *Svadba* (1982), *Čierna ovca* (1983), *Pavilón B* (1984), *Lás-ka-nie* (1992), *Delostrelci na Mesiaci* (1992), *Ako som vstúpil do seba* (1998), *Chaplyn* (2000), *Návod na použitie* (2001) a mnohé ďalšie, autor muzikálu *Nevesta predaná Kubovi* (s J. Suchým, 1984) a mnohých filmových scenárov *Víno vinovaté*, *Dedinský sen*, *Dobrá správa*, *Výlety v pamäti*, *Hosť do domu* a i. Je autorom a spoluautorom kníh *Radošinské naivné divadlo I. a II* (1983, 1989), *... a já*, *Katarína Kolníková* (2001), *Knižka o Radošine* (2002), *Kronika komika* (2003).

Literatúra:

Encyklopédia dramatických umení Slovenska. 2 : M-Ž / zostavili Richard Blech...[et al.]. - 1. vyd. - Bratislava : Veda, 1990. - S. 437.

Historické a literárne reálie a personálie Nitry / Anton Pažitný. - 1. vyd. - Nitra : Dom Matice slovenskej, 2002. - S. 103. - ISBN 80-7090-652-9.

Reálie a personálie Nitry / Anton Pažitný. - 1. vyd. - Nitra : Dom Matice slovenskej v Nitre, 2006. - S. 241-242. - ISBN 80-7090-805-X.

Slovník slovenských spisovateľov 20. storočia / Augustín Maťovčík ... [et al.]. - Bratislava : Vydavateľstvo Spolku slovenských spisovateľov, 2001. - S. 449-450. - ISBN 80-8061-122-X (Vyd. SSS, Bratislava).

Stanislav Štepka : regionálna osobnosť - jej prínos do kultúrno-spoločenského diania na Slovensku / Slavomíra Peťovská. - 1. vyd. - Topoľčany : Tribečská knižnica, 2012. - 95 s. - ISBN 978-80-88761-52-5.

700.

ŠTĚTKA Bohumil, hudobný skladateľ, klavirista, regenschori, nar. 11. 8. 1866, Praha (Česká republika), zom. 25. 6. 1927, Nitra. Skladateľské vzdelanie získal u Antonína Dvořáka, ktorému robil aj klavírne výťahy z viacerých orchestrálnych skladieb. V Nitre pôsobil ako učiteľ klavíra, organista a choralista v katedrálnom chráme. Komponoval sakrálné aj svetské skladby, zhudobnil niektoré básne Janka Jesenského. Bol nadšeným propagátorom hudby a aktívne sa zapájal do nitrianskeho hudobného života.

Literatúra:

Hudobný život v Nitre : (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra- : literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 175. - ISBN 80-967654-1-8.

Hudobný život v Nitre v rokoch 1850-1950 : diplomová práca napísaná na Katedre hudobného umenia PF KU pod vedením Zuzany Zahradníkovéj / Zuzana Juricová. - Ružomberok : [s.n.], 2006. - S. 32-34.

Významné osobnosti Nitry : vydané pri príležitosti 750. výročia udelenia kráľovských mestských výsad Nitre 2. septembra 1248 / [zostavovateľ: Anton Pažitný ; foto: Koloman Zúrik, Ivan Kvapil, Gabriel Hupka]. - Nitra ; Nitra : Mesto Nitra, Mestský úrad, 1998. - S. 179. - ISBN 80-967814-8-0.

Z hudobného života Nitry v minulosti a súčasnosti / Helena Stančeková, Richard Rybarič. In : Kapitoly z dejín Nitry : zborník štúdií k 1100. výročiu príchodu Cyrila a Metoda / Jozef Lajoš. - Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1963. - S. 19.

Jeho životom bola hudba / František Štupka. - Fotogr. 1. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. 4, č. 5 (1980), s. 35-36.

701.

ŠTRBÁK Marek, dirigent, organista, zbormajster, nar. 1978, Spišská Nová Ves. V rokoch 1992-1998 študoval na košickom Konzervatóriu cirkevnú hudbu v triede Emílie Dzemjanovej a zborové dirigovanie pod vedením Jána Drietomského. V rokoch 1998-2004 absolvoval štúdium koncertnej hry na organ na Universität für Musik und darstellende Kunst vo Viedni v triede profesora Michaela Radulescu, kde bol vyznamenaný Cenou univerzity pre najlepšieho absolventa svojho odboru. Počas svojho viedenského štúdia pôsobil aj ako organista v Sacré Coeur a Schönbrunnskej zámockej kaplnke, zároveň ako zbormajster speváckych zborov Kagraner Anger a Chorgemeinschaft Kottlingbrunn. V rokoch 2004-2008 si dopĺňal štúdium na Conservatoire National de Région Strasbourg v rámci „cycle de spécialisation“ u profesora Christophe Mantoux a v sólistickej triede na Hochschule für Musik und darstellende Kunst v Štutgarte u profesora Ludgera Lohmanna. Do roku 2009 pôsobil aj ako cirkevný hudobník v Martinskirche vo Filderstadte (Nemecko) a zbormajster speváckeho zboru Hamlet Stones vo Weileri zum Stein. Od roku 2009 pôsobí ako pedagóg na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre, kde je aj zbormajstrom Akademického speváckeho zboru. Popritom učí ja na Súkromnom gymnáziu v Nitre. V rokoch 2010-2014 absolvoval štúdium zborového dirigovania v triede prof. Blanky Juhaňákovéj na Vysokej škole múzických umení v Bratislave a tiež doktorandské štúdium na Katedre hudby Pedagogickej fakulty Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre. Okrem zbormajsterskej činnosti je vyhľadávaným sólovým i komorným organovým interpretom a venuje sa koncertnej činnosti doma i v zahraničí. Pravidelne spolupracuje so Slovenským filharmonickým zborom, Slovenskou filharmóniou a Štátnym komorným orchestrom v Žiline.

Literatúra:

XXV. medzinárodný festival sakrálnnej hudby MUSICA SACRA pod záštitou nitrianskeho biskupa J.E.Mons. Viliama Judáka a primátora mesta Nitry Jozefa Dvonča : Nitra 7. jún - 2. júl 2015 ; [zostavila Ludmila Bratová]. - [1. vyd.]. - Nitra : Mesto Nitra - Mestský úrad, 2015. - S. 21-23.

702.

ŠTRK - kresťanský mládežnícky spevácky zbor pri Farskom úrade vo Vrábľoch nanovo založil páter Miloš Szabo, ktorý v rokoch 1992 a 1993 pôsobil vo farnosti ako kaplán. Vedenie súboru prevzali Ján Haller a Patrik Haller.

Literatúra:

Spevácky zbor Štrk z Vrábľej jubiloval / - zk -. - Fotogr. In: Vrábľské regionálne noviny. - Roč. XI, č. 41 (2002), s. 3.

703.

ŠTUDENTSKÝ spevácky zbor pri Katedre hudobnej výchovy Pedagogického inštitútu - vznikol v školskom roku 1959/1960. Iniciátorkou jeho vzniku a prvou dirigentkou spevokolu bola vedúca katedry, odb. asistentka Ružena Polónyová. K miešanému zboru sa neskôr pričlenila aj malá inštrumentálna skupina, ktorá však nemala dlhé trvanie. V tejto tradícii pokračoval miešaný zbor vedený odborným asistentom Dr. Petrom Kurucom a neskôr odborným asistentom Jánom Luptákom. Súčasne aj na maďarskom oddelení Pedagogického inštitútu (a neskôr Pedagogickej fakulty) sa vytvoril miešaný zbor, ktorý dlhší čas viedol odborný asistent Elemér Kopasz. Vo vedení zboru sa vystriedali viacerí externí zbormajstri : Eugen Szíjjártó, Tibor Ág, Viktor Šimek. V roku 1970 sa na fakulte vytvoril komorný dievčenský zbor, ktorý dlhší čas viedla odborná asistentka Dr. Gita Ďurindová, ktorá neskôr spolupracovala so zborom

ako hlasová pedagogička. Od roku 1986 sa vedeniu zboru ujal zborový dirigent odborný asistent PhDr. Jozef Potočár, v roku 1991 zbornajster a dirigent prof. Mgr. Ladislav Holásek. Pod ich vedením zbor absolvoval viaceré súťaže a získal viaceré ocenenia. Pri Pedagogickej fakulte Univerzity Konštantína Filozofa pracujú aj ďalšie spevácke zbory - Maďarský spevácky zbor, ktorý vedie dirigentka odborná asistentka Mgr. Józsa Monika a Komorný mužský spevácky zbor, ktorý viedol odborný asistent Mgr. Emil Malatinec.

Literatúra:

Hudobný život v Nitre : (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra - : literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 181-182. - ISBN 80-967654-1-8.

704.

ŠUTKOVÁ Lucia, speváčka. Na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre študuje odbor učiteľstvo hudobnodramatického umenia. Venuje sa skladaniu piesní, tancuje vo viacerých folklórnych súboroch a hrá v zoskupení Campana Batucada. Od roku 2012 je členom zboru KatArs.

Literatúra:

KatArs : chceme spievať viac a viac! / Lenka Káčerová. - Fotogr. 9. In: Občas nečas. - ISSN 1338-1083, Roč. 18, č. 3 (2012), s. 32-34.

705.

ŠUTOR Ján, zakladateľ dychovej hudby v Hostí, kapelník, dirigent, skladateľ, upravovateľ, „duša“ okresného festivalu dychových hudieb.

Literatúra:

Rodným našim krajom : Preslávili svoje Hostie / Pavol Marušinec a Otakar Hottmar. In: Hlas ľudu. - Roč. XXIV, č. 217 (14. 9. 1978), s. 3.

706.

TAKÁCSOVÁ Noémi, speváčka. Rodáčka z Tešedíkova. Po absolvovaní Gymnázia Z. Kodálya v Galante hudbu študovala v Budapešti a v hudobnom štúdiu v meste Kőbánya (MZTSZ Kőbányai Zenei Stúdió). Je dlhoročnou členkou súboru Érsekújvári Rockszínpad. Ako speváčka účinkuje najmä v Maďarsku. Spolupracuje s viacerými maďarskými kapelami a je členkou maďarskej hudobnej skupiny - tria BülBüls (členovia: Gábor Bruzsa, Géza Demeter, Takács Noémi). V roku 2014 vydali malú platňu so 4 pesničkami. Jej repertoár tvoria pesničky s názvom *Csillageső, Féltelek, Minden mosoly, Volt már, Rendbe tettem* a i.

Literatúra:

Peredi lány a Dalban / Erzsébet Borsányi. - Fotogr. 1. In: Tešedíkovské noviny=Peredi Újság. - Roč. XVII, č. 1 (2014), s. 3.

Peredi lány A Dalban / József Puha. - Fotogr. 1. In: Új Szó. - ISSN 1335-7050, Roč. 67, č. 30 (6.2.2014), s. 10.

707.

TAKÁČOVÁ Lucia, operná speváčka, nar. Šaľa. Spev študovala na Základnej umeleckej škole v Šali u Henriety Záležákovej. Študuje na Univerzite Komenského hudobnú vedu. Zaujíma sa o históriu, developerské projekty, literárne tvorí a venuje sa byzantskej duchovnej hudbe. Pravdepodobne ako jediná na Slovensku spieva mužským hlasom, spieva totiž tenorom.

Literatúra:

Ženská tenoristka Lucia Takáčová zo Šale oslavuje Vianoce dvakrát / Jana Arpášová Lazániová. In: Noviny juhozápadu: My Nitrianske noviny. - ISSN 1338-1733, Roč. 19, č. 50-51 (2010), s. 10.

708.

TAMAŠKOVIČ Eubomír, džezový hudobník (tenorsaxofón, kompozícia), nar. 10. 9. 1944, Nitra. V rokoch 1959-1963 študoval na Strednej priemyselnej škole elektrotechnickej, štúdiom na Elektrotechnickej fakulte Slovenskej vysokej školy technickej v Bratislave neukončil. Na ľudovej škole umenia študoval akordeón, dva roky klarinet, na tenorsaxofón je samouk, v rokoch 1968-1970 študoval na jazzovej fakulte Hochschule für Musik und darstellende Kunst v Grazi u P. Strauba. V rokoch 1964-1966 hral v rôznych jazzových skupinách v Bratislave. V rokoch 1966-1968 žil v Paríži, kde príležitostne hral v skupine rhythm and blues Ray Stepham Soul Pride, od roku 1970 pôsobil vo free jazzovej skupine Alan Silva Celestial Communication. V roku 1973 sa vracia do ČSSR a príležitostne vystupuje s jazzovými skupinami (s L. Gerhardtom, J. „Dodom“ Šošokom, G. Jonášom a i.), v rokoch 1974-1977 člen Kvarteta G. Jonáša, od roku 1979 účinkuje so skupinou Československý Jazzový kvartet, od roku 1986 pôsobí v duu s J. „Dodo“ Šošokom, 1987 člen skupiny Esprit, 1990-1992 účinkoval vo free jazzovej meditatívnej skupine Meditation Jazz Trio. Dôležitý význam

v jeho hre má sound, zmeny farby tónu podľa momentálnej nálady a inšpirácie. Autor diela *Korene* (1978), *Keď sa deti hrajú* (1981), *Crystal Water* (1990), zvukových nahrávok - LP platní *Bratislava Jazz Days 1978* (Opus, 1979), *Bratislava Jazz Days 1980* (Opus, 1981), *Bratislava Jazz Days 1981* (Opus, 1982), *Prečo sme sa oženili?* (Opus, 1977) a CD *Meditation Jazz Trio Live, Art and Jazz* (1990).

Literatúra:

Slovník slovenského jazzu / Yvetta Kajanová. - 1. vyd. - Bratislava : Národné hudobné centrum, 1999. - S. 116-117. - ISBN 80-88884-12-8.

709.

TAMBORES - nitrianska bubenícka kapela. Manažérom skupiny je Miroslav Kollárik.

Literatúra:

Pre Tambores štyrikrát áno / (RE). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 24, č. 42 (2015), s. 12.

710.

TARINOVÁ Brigita, speváčka, nar. 24. 2. 1983, Nitra. Umelecké meno **Brigita**. Spev študovala na konzervatóriu v Topoľčanoch u Alice Gogovej. Od roku 2009 žila a pracovala v Amerike, kde spievala so skupinou *Expres*. V roku 2011 sa vrátila do Nitry. Spieva známe hity ale i vlastné autorské piesne. V Nitre na Klokočine nakrútila svoj debutový videoklip. Okrem spevu sa aktívne venuje i organizácii benefičných podujatí a koncertov. V roku 2014 vydala CD s názvom *Brigita B*.

Literatúra:

Bez modrín: na koncerte vystúpia Eva Pavlíková, Itcho Pčelár aj Campana Batucada / (RE). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 22, č. 47 (2013), s. 8.

Brigita nakrútila klip na Klokočine / Tomáš Holúbek. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIII, č. 32 (2004), s. 6.

Brigita si vyskúšala boj o Superstar / Tomáš Holúbek. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIII, č. 42 (2004), s. 16.

Brigita v letnej čitárni / (RE). In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 23, č. 32 (2014), s. 13.

Hudba a krása budú opäť pomáhať / (ČE). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 27, č. 17 (2018), s. 13.

Hudba a krása pomohli Slniečku / (ČE). - Fotogr. 1. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 22, č. 20 (2013), s. 14.

Jozef Hollý drží Brigitte aj jej albumu palce / (ČE). - Fotogr. 1. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 23, č. 23 (2014), s. 4.

Koncertovali proti násiliu na deťoch / Slavomíra Ďurišová. - Fotogr. In: Vrábelské noviny. - Roč. XIV, č. 47 (2005), s. 15.

Piano show: umením pomohli týraným deťom / Jana Černáková. - Fotogr. 2. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 21, č. 47 (2012), s. 11.

Pre hendikepované deti pripravila Brigita predčasný vianočný koncert / Tomáš Holúbek. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIII, č. 48 (2004), s. 6.

Pre hendikepované deti pripravila Brigita predčasný vianočný koncert / Tomáš Holúbek. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XIII, č. 48 (2004), s. 6.

So skupinou eXjumpers z Močenku si zatancovala aj speváčka Brigita / Tomáš Holúbek. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIV, č. 6 (2005), s. 19.

So skupinou eXjumpers z Močenku si zatancovala aj speváčka Brigita / Tomáš Holúbek. - Fotogr. In: Vrábelské noviny. - Roč. XIV, č. 6 (2005), s. 19.

Speváčka z Nitry postúpila do Eurovízie / (TH). In: Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 18, č. 5 (2009), s. 10.

Úspešný benefičný koncert Slniečka. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXX, č. 6 (2015), s. 14.

Vystúpiť Brigita aj Chrenko / (ČE). In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 22, č. 7 (2013), s. 9.

711.

TARKAIOVCI a TATAIOVCI - v muzikantských rodinách vychovali talentovaných hudobníkov. Karol Tarkai vynikal v hre na saxofón. Členmi hudobného telesa boli Koloman Tarkai, Gustibáči Tarkai, Pišta Jonáš, Dežo Draškovič a Jožko Bíró. Jozef Ďurák hral v skupine s Tataiovcami a Tarkaiovcami. Ďurákovci získali dlhodobé angažmá v kúpeľnom meste Piešťany. Kapelu posilnili primáš Ladislav Bukai, Rudolf Gurvai a Fero Piťo. Mikuláš Tatai sa stal členom hudobného telesa, ktoré účinkovalo s vrábelskou Folklórnou skupinou.

Literatúra:

Čerešňová ulica a ulička Pérov v susedstve lúk / Jozef Trubíni. In: Vrábľa "Fidvár" - archeologické nálezisko európskeho významu : [príspevky k histórii mesta] / Jozef Bátora ; Peter Tóth. - [1. vyd.]. - Bratislava : Mestský úrad, 2015. - S. 129-130. - ISBN 978-80-972181-9-5.

712.

TARKAY Jozef, huslový virtuóz, nar. 1944, Zlaté Moravce. Po absolvovaní konzervatória v Bratislave vyučoval hru na husliach na Ľudovej škole umenia v Zlatých Moravciach. Výsokú školu múzických umení v Bratislave absolvoval

v triede prof. Vrteľa. Pôsobil v Štátnej filharmónii v Košiciach a dlhé roky v Slovenskej filharmónii v Bratislave. V roku 2007 vystúpil na koncerte v Zlatých Moravciach spolu so synom a s manželkou.

Literatúra:

Koncert rodáka zo Zl. Moraviec / Gejza Hlavatý. - Fotogr. 1. In: Tekovské noviny. - Roč. 17, č. 4 (2007), s. 3.

ZUŠ oslavuje / A. Mondočková. In: Tekovské noviny. - Roč. XVIII, č. 18 (2008), s. 1 a 4.

713.

TATAR Henrich, huslový virtuóz, nar. Nitra. Od siedmich rokov začal študovať husle na Základnej umeleckej škole v Nitre pod vedením učiteľa hudby Štefana Madariho. Pokračoval v štúdiu na Konzervatóriu v Žiline pod vedením profesorky Marie Balážovej, kde sa zúčastnil viacerých súťaží a reprezentoval konzervatórium na Slovensku, v Čechách a v Anglicku. Ako 20-ročný mal možnosť pôsobiť ako koncertmajster vo francúzskom „Yehudi Menuhin Foundation Orchestra“. Po štúdiu v Žiline pokračoval na Vysokej škole múzických umení v Bratislave, v rokoch 1995-1996 v European Mozart Academy a v roku 1999 úspešne ukončil vysokoškolské štúdium v Zürich Musik Hochschule a hneď bol prijatý do Japonského orchestra Sendai Philharmonics, kde pôsobil desať rokov. Nitračan mal koncert 19. januára 1999 v Ponitrianskom múzeu v Nitre.

Literatúra:

Hudba je pre mňa všetkým: mladý virtuóz Henrich Tatar o husliach a o sebe / S. Struhárová. - Fotogr. In: Nitriansky hlásnik plus. - Roč. III (VI), č. 23 (1996), s. 3.

Husľový koncert v podaní H. Tatara / O.S. - Fotogr. 1. In: Nitra. - Roč. XXIII, č. 3 (1999), s. 25.

714.

TEÓRIA OTRASU - hudobné zoskupenie v rokoch 2000-2010 viedol pedagóg a hudobník Július Fujak.

Literatúra:

Nový album predstaví na koncerte Teórie otrasu / Jana Černáková. - Fotogr. 1. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 19, č. 41 (2010), s. 10.

715.

THE GOLDEN STONES - 5-členná beatová hudobná skupina pôsobí pri Závodnom klube ROH Calex Zlaté Moravce. Mladých hudobníkov vedie učiteľ Hajnala.

Literatúra:

Beatová skupina / (oj). In: Nitriansky hlas. - Roč. X (XX), č. 24 (1969), s. 5.

716.

THE ICE BOYS (Ľadoví muži) - bitová skupina zo Zlatých Moraviec založil v 60. rokoch 20. storočia Robo Kazík spolu s Karolom Duchoňom. Hrávali na vtedajších „čajoch“ v klube Calex Zlaté Moravce.

Literatúra:

Zlato-strieborný spev bronzového slávika / Jaroslav Schut. In: Slovenská republika. - Roč. 8, č. 70 (24. 3. 2000). - Príl. Víkend. - Roč. 8, č. 12 (2000), s. 17/IX.

717.

THE PARANOID - rocková kapela vznikla v roku 2006. Členovia skupiny pochádzajú zo Šurian a Nitry. Zakladajúcim členom kapely bol Igor Belaj (spevák, skladateľ) spolu s Ondrejmom Hnátom. Neskôr sa k nim pridali Patrik Sýkora (basgitarista), Roman Birkuš (spevák, gitara, autor pesničiek) a Pavol Buranský (bicie), ktorého v roku 2014 vystriedal Miloš Zaujec. Speváka Igora Belaja v roku 2018 nahradil Rob Raven (z košickej kapely Meredith). Texty skladieb píše v slovenčine. Po anglicky spievali len na súťaži BlastBeat v roku 2008 Dubline. Koncertujú a vystupujú na koncertoch a festivaloch na Slovensku i v Čechách. Vydali albumy: *Posledný nádech* (2010), *Dva svety* (2012), *Sedem, Tu a teraz*.

Literatúra:

Klip k Únosu im točili študenti - filmári / (ČE/NK). In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 21, č. 23 (2012), s. 10.

Pritvrdili alebo zmäkli? : zistíte na albume Sedem / Jana Černáková. - Fotogr. 2. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 23, č. 31 (2014), s. 13.

The Paranoid: po Belajovi je spevákom Rob Raven / Jana Černáková. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 27, č. 8 (2018), s. 12.

718.

THE RED ONE - hudobná skupina vznikla v septembri 2004 v Nitre. V roku 2007 vydali svoj prvý album "*Hunger*" vo vydavateľstve Davan records. Prvý videoklip natočili ku skladbe *Go For It*, na kukuričnom poli pri Golianove. Gitarista kapely Peťo Škorec, speváčka Vanda Krajčovičová.

Literatúra:

The Red One zahrajú možno aj vo Viedni / (PETR). In: Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 16, č. 43 (2007), s. 11.

719.

THS Band - hudobná skupina pôsobiaca pri Pedagogickej fakulte v Nitre. Interpretujú skladby veľikánov svetového jazzu, ale pripravujú aj spievané vlastné skladby a dopĺňajú svoj repertoár aj o vlastné inštrumentálne skladby. V skupine hrajú Peter Preložník (klávesy), Marek Zaťko (basová gitara), Michal Gál (bicie), Peter Kotry (vedúci kapely, alt a soprán saxofón, flauta).

Literatúra:

Hudobná skupina THS Band... - Fotogr. 1. In: Život a kultúra mesta Nitra. - Roč. XIII, č. 6 (1989), s. 42.

Jazz THS na začiatku / zhováral sa R. Čermáň. - Fotogr. 1. In: Život a kultúra mesta Nitra. - Roč. XIII, č. 8 (1989), s. 34-36.

Peter Preložník s hviezdami slovenskej pop-scény / - r - . - Fotogr. 1. In: Nitra. - Roč. XXIII, č. 4 (1999), s. 28-29.

720.

TITKOVÁ Dominika, saxofonistka, speváčka, záhradná architektka, nar. Nitra. Vyštudovala záhradnú a krajinnú architektúru a pôsobí ako doktorandka na Fakulte záhradníctva a krajinného inžinierstva Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre. Od detstva navštevovala hodiny klavíra a ako pätnásťročná začala hrať na saxofóne. Pôsobí vo viacerých zoskupeniach a v orchestri začala aj so spevom. Založila si vlastnú kapelu s názvom Dominika Titková & Friends a hrávajú rôzne žánre, od džezu, cez latino až poprock.

Literatúra:

Krv v žilách vám rozprúdi exotická Latinoshow / Jana Černáková. - Fotogr. 3. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 25, č. 9 (2016), s. 11.

Predvianočné obdobie spestrí koncert Dominiky Titkovej / (CUN). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 27, č. 49 (2018), s. 14.

S Dominikou Titkovou o univerzite a kapele / Renáta Chosraviová. - Fotogr. In: Poľnohospodár. - ISSN 1336-2909, Roč. 58, č. 19-20 (2014), s. 38.

721.

TOLNAI Július, hudobný pedagóg, huslista, nar. 12. 4. 1917, Nitra, zom. 12. 5. 1997, Nitra. Dlhé roky pôsobil na Hudobnej škole, neskôr na Základnej umeleckej škole v Nitre, kde osem rokov pôsobil aj ako riaditeľ. Ako huslista vystupoval sólovo na koncertoch a pri rôznych slávnostných príležitostiach a kultúrnych podujatiach. Úspešne viedol a často vystupoval aj detským orchestrom. Počas svojho aktívneho pôsobenia na poli hudby pripravil pre budúcnosť mnoho dobrých huslistov. Nazývali ho nitrianskym Paganinim.

Literatúra:

Hudobný život v Nitre : (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra - : literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 179. - ISBN 80-967654-1-8.

Z hudobného života Nity v minulosti a súčasnosti / Helena Stančeková, Richard Rybarič. In : Kapitoly z dejín Nity : zborník štúdií k 1100. výročiu príchodu Cyrila a Metoda / Jozef Lajoš. - Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1963. - S. 29.

Strata, ktorú už nič nenahradí. - Fotogr. 1. In: Nitra. - Roč. XXI, č. 7 (1997), s. 22.

65 rokov ZUŠ v Nitre / M. Hroncová. - Fotogr. 5. In: Nitra. - Roč. XIX, č. 9 (1994), s. 36-39.

722.

TOMKA Milan, hudobník, projektový manažér. V roku 2008 úspešne ukončil štúdium na Mechanizačnej fakulte Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre. Pracuje v medzinárodnej firme ako projektový manažér. Hrá na gitaru a trochu aj na klavír. Popri funkcii frontmana v kapele Underdose sa venuje aj akustickému projektu Under Those Influences. Od roku 2012 je členom zboru KatArs.

Literatúra:

KatArs : chceme spievať viac a viac! / Lenka Káčerová. - Fotogr. 9. In: Občas nečas. - ISSN 1338-1083, Roč. 18, č. 3 (2012), s. 32-34.

723.

TOPOĽANČEK - mládežnícky dychový orchester pôsobí v Topoľčiankach od roku 1994. Manažér a zakladateľ orchestra PhDr. E. Haspra, kapelník a dirigent A. Micovčin. Už v roku 1996 na celoslovenskom festivale detských

a mládežníckych DH v Modre získali dve ocenenia - za sólový spev a za najlepšiu skladbu. Pod vedením dirigenta a kapelníka A. Micovčina v rokoch 1994-2014 orchester napredoval, prešiel mnohými úspešnými rokmi a získal niekoľko ocenení. Od roku 2006 manažérom orchestra je Roman Kováč. Súbor účinkuje na mnohých podujatiach a festivaloch doma i v zahraničí, účinkoval aj v STV v programe Kamera „M“ s Majstrom „N“ a na natáčaní programu „Vianoce v Topoľčiankach“.

Literatúra:

130. výročie vzniku dychovej hudby v Topoľčiankach : 1882 - 2012. - [1. vyd.]. - [S.l. : s.n., 2012]. - 1 zložený list [6] s.; 30 x 21 cm.
10 rokov mládežníckeho dychového orchestra "Topoľanček" / E. Haspra. - Fotogr. In: Naše Topoľčianky. - Č. 3 (2004), s. 2.
Čo nového "Topoľanček"? / Dáša Kunkelová. In: Naše Topoľčianky. - Č. 4 (2006), s. 2.
Topoľanček bez taktovky dirigenta / Dáša Kunkelová. - Fotogr. In: Naše Topoľčianky. - ISSN 1339-0619, Roč. XII, č. 1 (2014), s. 2.

724.

TOPOĽANKA - dychová hudba vznikla v roku 2002 v Topoľčiankach. Manažérom Topoľanky je PhDr. E. Haspra, kapelníkom E. Benedek. Prvá dychovka v Topoľčiankach bola založená v roku 1882 a už v tom istom roku mali aj prvé verejné vystúpenie pri príležitosti založenia dobrovoľného hasičského zboru.

Literatúra:

130. výročie vzniku dychovej hudby v Topoľčiankach : 1882 - 2012. - [1. vyd.]. - [S.l. : s.n., 2012]. - 1 zložený list [6] s.
130 rokov dychovej hudby v Topoľčiankach / Peter Kotora. In: Naše Topoľčianky. - ISSN 1339-0619, Roč. 10, č. 2 (2012), s. 3.

725.

TOPOĽNICA - folklórna skupina bola založená v roku 1980, ale korene folkloristiky v Topoľčiankach siahajú do rokov 1959-1960. Zriaďovateľom folklórnej skupiny je Obecný úrad Topoľčianky. Zámerom skupiny je čo najviac uchovať folklórny materiál, ktorý sa nachádza priamo v obci a jeho okolí. Súbor viedli Valéria Velbová, Anna Hőzlová, Jozef Vodrážka, Helena Hasprová, Margita Opálená, Miroslav Bielik. Súbor vystupuje na podujatiach obce, na rôznych folklórnych festivaloch doma i v zahraničí, nahrávali s Slovenskom rozhlasom a Slovenskej televízií.

Literatúra:

Ponitrianske folklórne slávnosti. - Nitra : Regionálne kultúrne stredisko, 1993. - [14] s.
Čože je to päťdesiatka ?! / [autor] ŠK. In: Naše Topoľčianky. - ISSN 1339-0619, Roč. 8, č. 3 (2010), s. 2.
Hrá a spieva Topoľanka / Peter Kereš. In: Tekovské noviny. - Roč. 4, č. 23 (1994), s. 4.
Topoľčianky znovu reprezentovali Slovensko / Mária Kuklová. - Fotogr. In: Naše Topoľčianky. - Č. 5 (2006), s. 8.

726.

TÓTHOVÁ Slavomíra, speváčka, kultúrna pracovníčka, nar. 1978, Šaľa. Operný spev študovala na Konzervatóriu v Bratislave a niekoľko rokov profesionálne sa venovala spevu. Manažment a marketing študovala na Ekonomickej univerzite v Bratislave. Pracovala v Centre voľného času v Šali a zároveň v TV Luna, tri roky bola vedúcou šalianskeho Mestského kultúrneho strediska, od roku 2006 pracuje v stavebnej spoločnosti Invest IN v Šali, od roku 2007 riaditeľka akciovej spoločnosti Mlyny, a.s.

Literatúra:

Nič väčšie by som nevedela priniesť : Slávka Tóthová odišla z vedenia šalianskej kultúry / Lea Tóthová. In: Slovo Šaľanov. - ISSN 1336-4073, Roč. 11, č. 3 (2006), s. 12.
Riaditeľka spieva najradšej muzikály / -jom-. In: Noviny juhozápadu: Krajské nitrianske noviny. - Roč. 13, č. 37 (2004), s. 4.
Skúsila skoro všetky druhy umenia ... / Lea Tóthová, Slávka Tóthová. - Fotogr. In: Slovo Šaľanov. - ISSN 1336-4073, Roč. 11, č. 5 (2006), s. 12.
Slávka moderuje Fotelku v Lune / Ivan Aľakša. - Fotogr. 2. In: Slovo Šaľanov. - Roč. VI, č. 1 (2001), s. 12.

727.

TŔKŔLYOVÁ Mariana, speváčka, moderátorka, nar. 1972. Ako moderátorka začínala v nitrianskom N-Rádiu, neskôr pracovala vo viacerých televíziách. Istý čas bola hovorkyňou podpredsedu vlády pre európsku integráciu. Účinkovala vo vokálnej skupine Close Harmony Friends.

Literatúra:

Nitrania na obrazovke / Slavomíra Ŕurišová. In: Nitrianske noviny. - Roč. 14, č. 43 (2005), s. 13.

728.

TRADÍCIA - folklórny súbor vznikla v roku 1968 v Dražovciach. Pôsobí pod vedením Miroslavy Zaujcovej. Spracováva zvyky a obyčaje z Dražoviec. V jej repertoári je množstvo programov: Svadba, Svätý Urban, Ty si patrón náš, Betlehemska ľudová hra, Ŕatevné a dožinkové zvyky, Jánske piesne a zvyky na Jána, regrútske, vojenské, ŕartovné aj ľubostné piesne a koledy. Materiál čerpá najmä z vlastných výskumov a piesňových zbierok Bélu BartŔka. Skupina má

za sebou množstvo vystúpení a podujatí v Dražovciach, Nitre, v obciach nitrianskeho kraja a na rôznych festivaloch na Slovensku i v zahraničí (Srbsko, Slovinsko, Poľsko, Nemecko, Česká republika, Maďarsko). Prezentovali sa aj v Slovenskej televízii a v Slovenskom rozhlase. V roku 2013 získala Cenu primátora mesta Nitry za šírenie kultúrnych tradícií Dražovci a od predsedu Nitrianskeho samosprávneho kraja najvyššie vyznamenanie Zlatú medailu. V roku 2016 vydali CD s názvom *Dražovce spievajú*.

Literatúra:

- Dražovce sú spevavá obec / Miroslava Zaujcová. In: Nitra. - ISSN 1336-4685. - Roč. XXXVII, č. 1 (2012), s. 8.
Dražovčania v Osijeku / (MZ). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 27, č. 32 (2018), s. 9.
Dražovská Tradícia v Báčskom Petrovci / Milan Hlôška. In: Nitra. - ISSN 1336-4685. - Roč. XXXV, č. 11 (2010), s. 26-27.
Folklorná skupina Tradícia na medzinárodnom folklórnom festivale v Klatovoch. - Fotogr. 1. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXIX, č. 9 (2014), s. 9.
Folklorný súbor Tradícia oslávil 45 rokov činnosti / [autor] (SY). - Fotogr. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXIX, č. 1 (2014), s. 14.
Predstavia CD Dražovce spievajú / (MZ). In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 25, č. 46 (2016), s. 12.
Tradícia Dražovce ma výročie / (TS). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 27, č. 47 (2018), s. 6.
Tradícia v Dražovciach. - Fotogr. 1. In: Mozaika miestnej kultúry. - Nitra : Krajské osvetové stredisko v Nitre, 2015. - S. 29.

TRALAŠKOLA pozri Súkromná základná umelecká škola Tralaškola

729.

TRAMP - SONG Rádia Nitra - tramská skupina bola založená v roku 1994 v Host'ovciach. Za dva roky existencie odohrali viac ako 280 koncertov po celom Slovensku. Členovia kapely: Zdeněk Šrott (spev kontrabas), Iveta Minárová (spev, gitara, banjo), Lenka Slaninková (spev), Ľubomír Slaninka (spev bongá), Ľubomír Škula (spev, gitara), Milan Sečkář (spev, akordeón). Vydali kazety s tramskými pesničkami.

Literatúra:

- Na koncertnej šnúre / (jb). In: Nitriansky hlásnik plus. - Roč. (IV), č. 41 (1994), s. 2.
Tramp Song detom / - r-. In: Tekovské noviny. - Roč. 5, č. 7 (1995), s. 5.
Údolia nestíchlí: Tramp song. - Fotogr. In: Tekovské noviny. - Roč. VI, č. 2 (1996), s. 7

730.

TROSKY - dvojčlenná hip-hopová a rapová kapela zo Zlatých Moraviec. Účinkujú pod umeleckými menami Vec a Midi. Svoje prvé CD s názvom *Trosky* nahrávali v Prahe v štúdiu Landscape. Tvorí ho 12 hip-hopových a rapových pesničiek.

Literatúra:

- Rozhovor s Brančim Kováčom alias Vec: Aké bolo jeho detstvo? / Ivana Chrenová. - Fotogr. In: Tekovské noviny. - ISSN 1338-8800, Roč. XXVIII, č. 4 (2018), s. 10-11.
Trosky v štýle hip-hopu a rapu: Vec chce pod stromček ortopedické šľapky, Midi zas snowboard / Jana Stopková. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. VI, č. 50 (1997), s. 3.

731.

TULÁKOVÁ Zora, evanjelická farárka. V Prietrži pôsobila ako kantorka (organistka) a dirigentka cirkevného spevokolu. Po ukončení Obchodnej akadémie v Senici vyštudovala Evanjelickú teologickú fakultu Univerzity Komenského v Bratislave. Po dovŕšení magisterského štúdia jeden rok pracovala v evanjelickom kníhkupectve Reformata v Bratislave. Pôsobila ako kaplánka vo Vrbovciach a ako seniorálna kaplánka v Senici, od 15. augusta 2010 farárka cirkevného zboru Diakovce, do ktorého patrí Šaľa, Veča a Tešedíkovo.

Literatúra:

- Milí Tešedíkovčania! / Zora Tuláková. - Fotogr. 1. In: Tešedíkovské noviny=Peredi Újság. - Roč. 13, č. 3 (2010), s. 2.

732.

TURBA Belo, operný a operetný spevák (tenor), nar. 23. 2. 1914, Nitra-Mlynárce, zom. 19. 8. 1980, Bratislava. Ľudovú školu navštevoval v Nitre-Mlynárčiach, spev študoval na Štátnom konzervatóriu v Bratislave u A. Flöglu a súkromne u F. Hvastiju. V rokoch 1925-1937 robotník v rozličných stavebných firmách v Nitre, 1937-1939 sólista spevohry v Stredoslovenskom divadle Márie Novákovej-Rosenkranzovej, 1939-1945 sólista operetného súboru Slovenského národného divadla v Bratislave, 1945-1946 tenorista spevohry Štátneho divadla v Ostrave, kde sa uviedol v titulnej úlohe Massenetovej opery Werther. Po roku bol angažovaný do opery a operety Slezského národného divadla v Opave, kde našťudoval za päť rokov úlohy v 35 operách. Od roku 1951 bol sólistom operety Novej scény v Bratislave, od 1976 na dôchodku. Vzťah k spevu a ľudovej piesni v ňom prebudil na ľudovej škole učiteľ J. Didík. Od svojich 16. rokov hrával v ochotníckych divadelných súboroch v Nitre a spieval v amatérskych spevokoloch (Sokol, Slov.-maď. kultúrne združenie, Hradný cirkevný zbor). Účinkoval takmer vo všetkých klasických operetách Kálmána a Lehára, v Ostrave

a Opave sa uplatnil aj v operách. V operetnom súbore Novej scény stvárňoval hlavne milenecké úlohy a neskôr čoraz viac aj úlohy charakterové. Vytvoril niekoľko úloh v televíznych inscenáciách oper a operiet (Pedrillo v Mozartovom Únose zo Serailu, Jacquino v Beethovenovom Fideliovi). Spolupracoval s rozhlasom, kde patrilo k propagátorom slovenskej ľudovej i umelej piesňovej tvorby a v nahrávkach operiet naspieval Edmonda Duvala v Dusíkovej Modrej ruži (1957) a Gastona Gavrenxa v Nedbalovej operete Slečna Napoleon (1958). Roku 1967 založil pri Obvodnom kultúrnom stredisku Bratislava III Štúdio populárnej piesne, v kt. vchoval niekoľko interpretov tanečnej piesne (E. Máziková, P. Vašek, E. Bihariová).

Dielo (výber): operné a operetné postavy: (Stredoslov. divadlo M. Novákovej-Rosenkranzovej, 1938-39): Edvin (Kalmán: Čardášová princezná); Tasillo (Kalmán: Grófica Marica); Sou-Chong (Lehár: Zem úsmevov); Cárevič (Lehár: Cárevič); Ottavio a Pierrino (Lehár: Guidita); Danilo a Rossilon (Lehár: Veselá vdova); Boleslav Baranský (Nedbal: Poľská krv); *(SND, Bratislava):* Ferdinand Binder (Schubert: Dom U troch dievčatiek, 1939); Pavel (Vipler: Dve srdcia na predaj, 1939); Beutrac (Móry: Slečna vdova, 1940); Bordolo i Komorník (Lehár: Cárovič, 1940); Dubois (Dusík: Modrá ruža, 1940); Gorski (Nedbal: Poľská krv, 1940); Karol Kováč (Vilím: Šťastie nie je náhoda, 1940); Pierre (Dusík: Pod cudzou vlajkou, 1940); Dvorný troll (Egk: Peer Gynt, 1941); Henrik (Heuberger: Ples v opere, 1941); Jožo (Holoubek: Svitanie, 1941); Teofil Frangepán (Trnavský: Bellarosa, 1941); Valentín (Dusík: Turecký tabak, 1941); Gaston (Verdi: Traviata, 1942); Jožko (Dusík: Osudný valčík, 1942); Rosillom (Lehár: Veselá vdova, 1942); Armand Brissard (Lehár: Gróf Luxemburg, 1943); Don Lamberto (Móry: Námorný kadet, 1943); Otokar (Strauss, J.: Cigánsky barón, 1943); Peter Piet (Jaksch: Svadba miliónov, 1944); Strážca (Holoubek: Túžba, 1944); Richard (Dusík: Tajný prsteň, 1945); *(Slezské divadlo Z. Nejdleho, Opava, 1946-51):* Jeník (Smetana: Predaná nevesta); Ladislav Podhajský (Smetana: Dve vdovy); Lukáš (Smetana: Hubička); Vít (Smetana: Tajemství); Vítek (Smetana: Dalibor); Princ (Dvořák: Rusalka); Števa (Janáček: Jej pastorkyňa); Lenskij (Čajkovskij: Eugen Onegin); Belmonte a Pedrillo (Mozart: Únos zo Serailu); Almaviva (Rossini: Barbier zo Sevilly); Ernesto (Donizetti: Don Pasquale); Vojvoda (Verdi: Rigoletto); Alfréd (Verdi: Traviata); Don Carlos (Verdi: Don Carlos); Cavaradossi (Puccini: Tosca); Faust (Gounod: Faust a Margaréta); *(Nová scéna, Bratislava):* Marko (Dunajevskij: Voľný vietor, 1951); Simon (Millöcker: Žobravý študent, 1952); Bolo (Nedbal: Poľská krv, 1953); Kote (Dolidze: Keto a Kote, 1953); Juraj Hazucha (Dusík: Zlatá rybka, 1954); Schubert (Schubert: Dom U troch dievčatiek, 1954); Einstein a Alfréd (Strauss, J.: Netopier, 1955, 1963); Gábor (Huszka: Gülbaba, 1956); Lancelot (Audran: Bábika, 1956); Slávik (Novák: Plná poľná lásky, 1957); Raul (Kalmán: Fialka z Montmartre, 1958); Urbino (Strauss, J.: Noc v Benátkach, 1960); Rosillon (Lehár: Veselá vdova, 1964); Lord Baxington (Loewen: My Fair Lady, 1965); Jawley (Friml: Rose Marie, 1967).

Literatúra:

Československý hudobní slovník osob a institucí. Svazek druhý : M-Ž. - 1. vyd. - Praha : Státní hudobní vydavatelství, 1965. - S. 801.
Encyklopédia dramatických umení Slovenska. 2 : M-Ž / zostavili Richard Blech...[et al.]. - 1. vyd. - Bratislava : Veda, 1990. - S. 496.
Encyklopédia Slovenska : [súhrn poznatkov o minulosti a prítomnosti Slovenska]. 6. zväzok : T-Ž, tabak - žurnalistika / [hlavná redakcia Vladimír Hajko ... [et al.]]; Vladimír Hajko. - 1. vyd. - Bratislava : Veda, 1982. - S. 138.
Slovenský biografický slovník : (od roku 833 do roku 1990). 6. zväzok : T-Ž ; [zodpovedný redaktor Augustín Maťovčík]. - 1. vyd. - Martin : Matica slovenská, 1994. - S. 138-139. - ISBN 80-7090-111-X.
Významné osobnosti Nitry : vydané pri príležitosti 750. výročia udelenia kráľovských mestských výsad Nitre 2. septembra 1248 / [zostavovateľ: Anton Pažitný ; foto: Koloman Zúrik, Ivan Kvapil, Gabriel Hupka]. - Nitra ; Nitra : Mesto Nitra, Mestský úrad, 1998. - S. 153-154. - ISBN 80-967814-8-0.
Osemdesiate výročie narodenia operného a operetného speváka a herca Bela Turbu / Anton Pažitný. In: Nitra. - Roč. 19, č. 2 (1994), s. 40-42.

733.

TURZA Štefan, organista, kultúrno-výchovný pracovník, nar. 2. 5. 1900, Obyce, zom. 20. 3. 1968, Obyce. Mal iba vysvedčenie z obvykej Národnej školy. V Obyciach pôsobil ako organista v kostole a tiež ako vedúci dychovej hudby. Ovládal všetky dychové nástroje a ako vedúci dychovej hudby naučil všetkých členov súboru poznať noty a hrať podľa nich. Jeho dychovka hrávala nielen v kostole, ale aj na zábavách, svadbách, pohreboch a iných slávnostných príležitostiach obce. V obci s mládežou navrhoval divadelné hry a veľkú zásluhu mal aj na organizácii a výcviku dobrovoľného hasičského zboru.

Literatúra:

Významné osobnosti Obyce : organista Štefan Turza / Gašpar Petrovič. In: Obycký občasník. - Roč. 6, č. 1 (2004), s. 9.

734.

UHRÍNOVÁ Martina, speváčka, hudobníčka a skladateľka, nar. 1981, Nitra. Violončelu sa venuje od siedmich rokov. Študovala na základnej umeleckej škole a na Konzervatóriu v Žiline. Sólovo spievať začala až v swingovom orchestri na konzervatóriu. Na konzervatóriu sa spoznala s Martinom Ralíkom, súčasným gitaristom Alalye a Dr. Zetora a už počas školy s ním začala spolupracovať. Hrala a spievala aj s kapelami ako Desmod či Metropolis. Žije vo Vrábľoch, kde pôsobí ako učiteľka angličtiny a hudobnej výchovy na základnej škole. Svoj prvý sólový koncert mala 27. januára 2017

v Krajskej knižnici Karola Kmeťka v Nitre, kde ako hostí si zavolała svojich priateľov - muzikantov Martina Ralíka, Nora Pavlisa, Jakuba Zaťka a speváka Sebastiána Pavlisa. Sprevádzali ju pri jej piatich vlastných skladbách a známých prevzatých pesničkách v akustickej úprave s gitarou. Spolu sa mamínym bratom a sestrou si založili folkovú kapelu Kapodaster. V roku 2018 vydala debutový album s názvom *Skladačka*.

Literatúra:

Koncert v knižnici / (RE). In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 25, č. 2 (2016), s. 10.

Speváčka z Nitry nevydala album preto, aby zarobila / Dominika Cunevová. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 27, č. 43 (2018), s. 9.

V knižnici mala svoj prvý sólový koncert / (ČE). - Fotogr. 1. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 25, č. 3 (2016), s. 11.

735.

U.K.N.D. - skupina vznikla v roku 1996, debutový album vydali v roku 2004. Hrajú zábavný rock, svoje vlastné skladby. V roku 1996 kapela absolvovala prvé verejné vystúpenie v Nitre na námestí v rámci podujatia Kultúrne leto. Koncertovali ako predkapela skupín Horkýže Slíže, Desmod, Inékafe a i. Koncertné vystúpenia majú v kluboch i na slovenských festivaloch. V kapele hrali Tomáš Furmánek (klávesy), Peter Petráš (klávesy), Radim Drinka (gitar), Norbert Šuba (bicie), Richard Synčák (spev, gitara), Vilo Kompas (saxofón), Patrik „Patres“ Antal (basgitara), Michal „Majky“ Anđel (gitar), Karol Brnka (bicie), Štefan Horváth (bicie). Súčasní členovia kapely Štefan Višňovský (spev, gitara), Dalibor Daňko (gitar, vokály), Marcel Németh (basgitara).

Najznámejšie skladby: Lajka, Modriny, Macík, Keď pôjdem do neba, Morušová, O anjeloch, To čo chcem, Vedľa teba, Blázon, Spomienky na video, Vianočná pesnička, Revolučná, Tereza, Nitránsky rock'-and'-roll a iné. *Albumy:* U.K.N.D (2004), Na druhú (2005), 3x a dosť (2009), Otvorme si hlavy (2013).

Literatúra:

Áké boli koncerty Nitrianskeho leta '96 / -si-. - Fotogr. 1. In: Nitra. - Roč. XX, č. 9 (1996), s. [33].

Dali z U.K.N.D a Rišo z Desmodu išli na dovolenku na starej Octavii / Jolana Čuláková. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIII, č. 38 (2004), s. 8.

Dali z U.K.N.D a Rišo z Desmodu išli na dovolenku na starej Octavii / Jolana Čuláková. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XIII, č. 38 (2004), s. 8.

Dobrovoľníci na námestí / (PH). In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 23, č. 36 (2014), s. 5.

Hudba z Nitry: U.K.N.D. / Aneta Korcová. - Fotogr. In: Novinky Nitra. - Roč. II, č. 8 (2012), s. 4.

Kapela U.K.N.D má letný singel Vanilková / (NK). - Fotogr. 1. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 24, č. 30 (2015), s. 10.

Koncert v ženskej väznici U.K.N.D. nevyšiel / (ČE). - Fotogr. 1. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 23, č. 33 (2014), s. 14.

Koncertovali proti násiliu na deťoch / Slavomíra Ďurišová. - Fotogr. In: Vrábelské noviny. - Roč. XIV, č. 47 (2005), s. 15.

Machrovanie nechávajú mladším / Jana Černáková. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 22, č. 40 (2013), s. 10.

Máme radi zvieratká a cirkus : nitrianska skupina U.K.N.D. čakala na svoj prvý album sedem rokov... - Fotogr. 1. In: Pravda. - Roč. 14, č. 74 (29.3.2004), s. 25.

Mladí hudobníci z Rockovej školy šokovali publikum / Aneta Korcová. - Fotogr. In: Novinky Nitra. - Roč. II, č. 12 (2012), s. 6.

Modriny U.K.N.D. / (s). In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXIX, č. 5 (2004), s. 10.

Môžete vyhrať prvé CD skupiny U.K.N.D / - re -. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XIII, č. 13 (2004), s. 4.

Nitrianska kapela U.K.N.D. ukončila večer zaľúbených / R. Chosraviová. - Fotogr. In: Vrábelské noviny. - Roč. XV, č. 7 (2006), s. 12.

Nový album U.K.N.D. je aj o láske v rôznych polohách / Jana Černáková. In: Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 18, č. 32 (2009), s. 13.

Skupinu U.K.N.D. čaká pracovné leto / TASR. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIV, č. 27 (2005), s. 7.

U.K.N.D. má nový štiplavý album / Slavomíra Ďurišová. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIV, č. 49 (2005), s. 10.

U.K.N.D. má 15 rokov a chystá štvrté CD / [autor] (DD). In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 20, č. 39 (2011), s. 8.

U.K.N.D.: Najprv krádež, potom zlomenina / S. Ďurišová. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. XV, č. 41 (2006), s. 21.

U.K.N.D. sa bili s bábkami / Slavomíra Ďurišová. - Fotogr. In: Vrábelské noviny. - Roč. XV, č. 10 (2006), s. 17.

UNIVERZITA KONŠTANTÍNA FILOZOFA v NITRE pozri Katedra hudobnej výchovy

736.

URBANEC Bartolomej, hudobný skladateľ, dirigent, zaslužilý umelec, nar. 12. 11. 1918, Kropachy, zom. 2. 7. 1983, Bratislava. Ľudovú školu navštevoval v Kropachoch a v Poprade-Veľkej, v rokoch 1930-1934 študoval na gymnáziu v Spišskej Novej Vsi, 1942-1946 na Štátnom konzervatóriu v Bratislave, žiak E. Suchoňa a A. Moyzesa (skladba) a K. Schimpla (dirigovanie), 1947 si doplnil štúdium dirigovania súkromne u V. Talicha v Prahe. V rokoch 1949-1950 dirigent v Lúčnici, 1950-1952 v SEUK-u, potom riaditeľ Novej scény, 1954-1956 dirigent Symfonického orchestra Čs. rozhlasu v Bratislave, 1958-1961 umelecký tajomník Zväzu slovenských skladateľov, potom v slobodnom povolaní

v Bratislave. Od roku 1963 žil a tvoril v Nitre, kde sa aktívne zapájal do hudobného života Nitry, snažil sa ho povzniesť a oživiť jeho hudobnú tradíciu. V Nitre spolupracoval aj s folklórnym súborom Ponitran. Spočiatku sa venoval najmä dirigentskej činnosti, od druhej polovice 50. rokov sa začal venovať skladateľskej tvorbe. Uviedol sa ako autor politickej piesne Hej, slnko vychodí (1952), kt. motív sa stal na dlhší čas zvučkou bratislavského rozhlasu. SĽUK pomáhal formovať nielen interpretačne, ale i autorsky (Prostá, 1950; Kresák, 1950; Trávnice, 1952). Autor vyše 400 úprav ľudových piesní, hudby a tancov z mnohých regiónov Slovenska, najmä zo Spiša, Ponitria a zo stredného Slovenska pre folklórne súbory a pre rozhlas. Okrem rozhlasových úprav a hudby pre folklórne súbory je autorom scénickej hudby, tvorby pre spevácke zbory a autorom hudby k vyše 20 filmom. Od druhej polovice 50. rokov sa začal intenzívnejšie venovať vážnej hudbe. Autor vokálnej hudby (piesňové cykly), komorných skladieb, symfonickej a koncertnej hudby, inštruktívnych kompozícií a tvorby pre deti. V programových skladbách sa okrem prírodných motívov inšpiroval námetmi z národnej histórie, pričom vychádzal z domácich hudobných prameňov a pamiatok (Iluminácie pre klavír, 1974; Blagoslaven mir, 1976 a i.). Po prvých kontaktoch s javiskovou tvorbou spočiatku v podobe operety a singspielu (Ľúbosť, 1947; Máje, 1953) sa k hudobno-scénickému žánru vrátil na vrchole tvorivej aktivity v 70. rokoch ako autor oper (Pani úsvitu, 1973; Majster Pavol, 1979 a i.). R. 1953 laureát Ceny mesta Bratislavy, 1968 zaslúžilý umelec, 1976 vyznamenaný Za vynikajúcu prácu.

Dielo (výber) : piesňové cykly: Májová láska (pre spev a klavír na slová K. Bendovej, Bratislava, 1956); Piesne o horách pre tenor a klavír na slová K. Bendovej (Bratislava, 1958); Dozrievanie (pre alt a klavír na slová Š. Pártošovej, Bratislava, 1970); Mamičke (1973); Túžba po domove (pre stredný hlas a klavír na slová nitrianskeho básnika P. Stanislava, Bratislava, 1974); Piesne o víne (pre bas a klavír na slová G. Hupku, Bratislava, 1976); Tú kantilénu (1977); Štyri dvojspevy pre soprán a alt so sprievodom na slová ľudovej poézie zo "Zpievaniek" Jána Kollára (Bratislava, 1977); Album piesní (Bratislava, 1979, editorka M. Smutná-Vlková); *zbory* : Hej, slnko vychodí (Bratislava, 1952); Jarná (1963); Miešané zbory a capella (Bratislava, 1985); Naše idyly (1981); *skladby pre klavír*: Burleska (1956); Elegická fantázia (1956); Jarné prelúdium (1957); Iluminácie (1974); Jarná suita (Bratislava, 1978); *komorné skladby*: Sláčikové kvarteto (Bratislava, 1963); Dychové kvinteto. Jarné nálady (1963); *koncertné skladby*: Koncert pre klavír a orchester (Bratislavský, 1962); Koncert pre husle a orchester (1967); *orchestrálne skladby*: Hory (suitsa, 1952); Bohatierska suita (1961); Bratislava (predohra pre veľký orchester, 1974); Nitra (symfonická poéma, 1971); *vokálno-inštrumentálne skladby*: Pieseň o Mirkovi Nešporovi (oratórium, 1959); Laudetórium (1961); Hymnus pre miešaný zbor a orchester (1964); Staroslovienska omša nitrianska pre sóla, zbor a orchester (1975); Osídla času (symfónia pre sóla, zbor a veľký orchester na slová P. Straussa, 1982); *hudobno-scénické diela*: Študenti (1937); Ľúbosť (1947); Máje (1953, Št. divadlo, Košice, 1954); Pani úsvitu (libreto s J. Gyermekom, 1973, SND, Bratislava, 1976); Tanec nad plačom (libreto s J. Gyermekom, 1976-77, SND, Bratislava, 1979); Majster Pavol (1978-79, Divadlo J. G. Tajovského, Banská Bystrica, 1980); Velúrové sako (1979-80); Rieka (balet, 1981, Konzervatórium Košice, 1982); *úpravy ľud. piesní, hudby a tancov*: Kresák (1950); Prostá (oravský tanec, 1950); Bunkošový tanec (1951); Periniarky (1951); Trávnice (1952); Záletník (1953); Odzemok (1955); Tri piesne z Oravy (Bratislava, 1956); Svadobná hudba (Bratislava, 1959); Záhorácke piesne (1959); Detský rok (1960-65); Detvianska veselica (1969); Cabajské nôty (1971); Myjavské čardáše (1972); Pri potočku (1976); *zábavná hudba*: Bratislavské valčíky (pre orchester, 1961); Večerná hudba (1964).

Literatúra:

- Bartolomej Urbanec : (12.11.1918-2.7.1983) / [zostavili Helena Mižáková, ; Viola Bieliková]. - Nitra : Okresná knižnica, 1988. - 12 s.
 Československý hudobní slovník osob a institucí. Svazek druhý : M-Ž. - 1. vyd. - Praha : Státní hudobní vydavatelství, 1965. - S. 817.
 Encyklopédia dramatických umení Slovenska. 2 : M-Ž / zostavili Richard Blech...[et al.]. - 1. vyd. - Bratislava : Veda, 1990. - S. 508.
 Hudobný život v Nitre : (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra - literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 190-191. - ISBN 80-967654-1-8.
 Slovenský biografický slovník : (od roku 833 do roku 1990). 6. zväzok : T-Ž ; [zodpovedný redaktor Augustín Maťovčík]. - 1. vyd. - Martin : Matica slovenská, 1994. - S. 183-184. - ISBN 80-7090-111-X.
 Snívajte s nami : monografia k 60. výročiu Starého divadla Karola Spišáka v Nitre / Ida Hledíková ; [autorka anglického prekladu Mária Švecová]. - [1. vyd.]. - Nitra ; Bratislava : Staré divadlo Karola Spišáka, Vysoká škola múzických umení, 2011. - S. 31. - ISBN 978-80-89439-11-9.
 100 slovenských skladateľov / [editori: Marián Jurík, Peter Zagar]. - Bratislava : Národné hudobné centrum, 1998. - S. 280-282. - ISBN 80-967799-6-6.
 Významné osobnosti Nitry : vydané pri príležitosti 750. výročia udelenia kráľovských mestských výsad Nitry 2. septembra 1248 / [zostavovateľ: Anton Pažitný ; foto: Koloman Zúrik, Ivan Kvapil, Gabriel Hupka]. - Nitra ; Nitra : Mesto Nitra, Mestský úrad, 1998. - S. 156-157. - ISBN 80-967814-8-0.
 Hudobný skladateľ Bartolomej Urbanec mal rád život, umenie, víno i ženy / Silvia Struhárová. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XI, č. 22 (2002), s. 8.
 Jubileum hudobného skladateľa. - Fotogr. 1. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. 2, č. 12 (1978), s. 9.
 Nitriansku lutnu založil Bartolomej Urbanec / Ľudmila Synaková. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXIII, č. 6 (2008), s. 38.
 Nová opera B. Urbanca / R. Čermáň. - Fotogr. 1. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. 4, č. 12 (1980), s. 22-23 a 31.
 Odišiel skladateľ. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. 7, č. 8 (1983), s. 15.
 Rozdával úsmev a piesne / Andrej Zábredský. - Fotogr. 1. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. 8, č. 8 (1984), s. 24-25.
 Skladateľova Nitra / Ladislav Martinček. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. 7, č. 6 (1983), s. 28.

Skvosty Bartolomeja Urbanca / Andrej Zábredský. - Fotogr. 2. In: Nitra. - Roč. 17, č. 11 (1993), s. 14.
Súťaž venovali Urbancovej pamiatke / Silvia Struhárová. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XI, č. 21 (2002), s. 5.
Symfonická báseň o Nitre: Bartolomej Urbanec splnil svoj sľub / (eš). In: Nitriansky hlas. - Roč. XI (XXI), č. 43 (1970), s. 1.
Večer s B. Urbancom. In: Nitriansky hlásnik plus. - Roč. III (VI), č. 22 (1996), s. 3.

737.

URCIKÁN František, operný spevák (tenor), nar. 31. 1. 1935, Alekšince. Spev študoval na bratislavskom konzervatóriu a súkromne u I. Godina (1962-65) a J. Blahu (1965-68). V rokoch 1952-1959 sólista Slovenského ľudovo umeleckého kolektívu (SLUK), 1970-1980 sólista opery Divadla Jozefa Gregora Tajovského v Banskej Bystrici, od 1980 opäť SLUK-u, od 1984 spolupracuje s operou Divadla O Stibora v Olomouci. V opere Divadla Jozefa Gregora Tajovského stvárnil rad významných tenorových postáv v dielach rôznych štýlových období : *Rudolf (Bohéma, 1971)*, *Ondrej (Krutňava, 1972)*, *Pedro (Nižina, 1973)*, *Othello (Othello, 1974)*, *Lenskij (Eugen Onegin, 1975)*, *Cavaradossi (Tosca, 1975)*, *Don José (Carmen, 1976)*, *Gabrielle Adorno (Simone Boccanegra, 1976)*, *Janik (Predaná nevesta, 1976)*, *Princ (Rusalka, 1977)*. Z ďalších: *Siplika (Optimistická tragédia, 1977)*, *Dick Johnson (Dievča zo Západu, 1978)*, *Diabol (Angelika, 1978)*, *Dr. Cajus (Falstaff, 1978)*, *Vojvoda z Mantovy (Rigoletto, 1979)*, z pôvodnej slovenskej tvorby *Martin Hudcovie (Detvan, 1975)*, *Kubo (Martin a slnko, 1975)* a niektoré postavy v spevohernom repertoári: *Princ Sou Chong (Zem úsmevov, 1972)*, *Korabl'ov (Biely agát, 1976)*, *Major (Mamzelle Nitouche, 1977)*, *Lotteringhi (Boccaccio, 1978)*.

Literatúra:

Encyklopédia dramatických umení Slovenska. 2 : M-Ž / zostavili Richard Blech...[et al.]. - 1. vyd. - Bratislava : Veda, 1990. - S. 510.

738.

URSÍNYOVÁ Terézia, muzikologička, hudobná kritička, publicistka, nar. 28. 5. 1942, Nitra. Absolvovala Pedagogickú školu v Trnave a študovala hudobnú vedu a výchovu na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. V rokoch 1965-1968 pôsobila ako metodička v Krajskom osvetovom stredisku, potom redaktorka krajského denníka Smer v Banskej Bystrici, 1968-1978 redaktorka časopisu Hudobný život, 1978-1986 tajomníčka tvorivej komisie pre teóriu a kritiku ZSS, 1986-1988 dramaturgička Komornej opery Slovenskej filharmónie v Bratislave, od 1988 tlačová tajomníčka Slovenskej filharmónie v Bratislave, 1990-1999 zástupkyňa šéfredaktorky časopisu Slovenka. V hudobnokritickej a teoretickej činnosti sa orientuje na diela a interpretov hudobného divadla (opereta, muzikál, opera). V novinách a časopisoch uverejňuje hudobné kritiky a recenzie. Spolupracuje so Slovenským rozhlasom a so Slovenskou televíziou, pripravila desiatky hudobno-slovných relácií o hudbe a mnohé televízne scenáre k profilom slovenských sólistov a skladateľov resp. Relácie o súčasnom slovenskom muzikáli. Autorka mnohých knižných publikácií i hudobno-kritických štúdií a portrétov umeleckých osobností, napr. *Cesty operety* (1982), *Volajú ma Mimi* (o Márii Kišoňovej-Hubovej, 2001), *Život na dvoch scénach* (o Elene Kittnarovej, 2001), *Zlaté hlasy* (2014) a hesiel do Encyklopédie dramatických umení Slovenska.

Literatúra:

Encyklopédia dramatických umení Slovenska. 2 : M-Ž / zostavili Richard Blech...[et al.]. - 1. vyd. - Bratislava : Veda, 1990. - S. 510.

Historické a literárne reálie a personálie Nitry / Anton Pažitný. - 1. vyd. - Nitra : Dom Matice slovenskej, 2002. - S. 106-107. -

ISBN 80-7090-652-9.

Reálie a personálie Nitry / Anton Pažitný. - 1. vyd. - Nitra : Dom Matice slovenskej v Nitre, 2006. - S. 250-251. -

ISBN 80-7090-805-X.

Rodáčka z Nitry / Anton Pažitný. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXII, č. 5 (2007), s. 36.

Výročia významných osobností Nitry v máji 1992 : životné jubileum muzikologičky a redaktorky / A. Pažitný. - Fotogr. 1. In: Nitra. - Roč. 16, č. 5 (1992), s. 39.

739.

ÜRGE Mária, hudobná pedagogička, zberateľka ľudových piesní, nar. 19. 9. 1952, Šamorín, zom. 27. 5. 1991, poch. v Šamoríne. Základnú a strednú školu absolvovala v Šamoríne, v rokoch 1972-1976 študovala na Pedagogickej fakulte v Nitre, odbor hudobná výchova - matematika. Ako pedagogička pôsobila na základnej škole v Lechniciach. Bola zakladateľkou a vedúcou Csalló Népművészeti Együttes-nek a Csali Gyermek Néptánc Együttes-nek a členkou miešaného zboru Híd. Ako zberateľka ľudovej hudby a národopisu navštívila Žitný ostrov, Gemer aj podzoborské obce. Z jej zbierky konanej v podzoborských obciach vydali výber s názvom *A koloni templom előtt* (Pred kolínskym kostolom, 2004). Autorka učebníc a príručiek hudobnej výchovy.

Literatúra:

A kolonyi templom előtt / válogatás Üрге Mária népzene gyűjtéséből ; válogatta, szerkesztette és jegyzetekkel ellátta Tari Lujza. - Dunaszerdahely : Csemadok, 2004. - 228 s. - ISBN 80-89001-21-1.

740.

VADELOVÁ Lucia, speváčka. Pochádza z Tatranskej Štrby. Na základnej umeleckej škole študovala hru na husle. Študuje na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre estetiku a anglický jazyk. Pôsobí v hudobnej formácii Kvety vln, kde spieva, hrá na zobcovú flautu, harmoniku, klavír, zvončeky a husle.

Literatúra:

Kvety vln "krstili" CD jesenným listím / Silvia Struhárová. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 12, č. 45 (2003), s. 7.

741.

VAJDA Igor, muzikológ, hudobný vedec a kritik, vysokoškolský pedagóg, kňaz, redaktor, nar. 16. 3. 1935, Banská Bystrica, zom. 12. 12. 2001, Trnava. Klavír študoval na Konzervatóriu, hudobnú vedu na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. V rokoch 1959-1961 učil teoretické predmety na konzervatóriu v Košiciach, 1962-1963 bol dramaturgom spevohry Divadla Jozefa Gregora Tajovského v Banskej Bystrici, v rokoch 1963-1971 pôsobil ako redaktor mesačníka Slovenská hudba a súčasne ako odborný pracovník Ústavu hudobnej vedy Slovenskej akadémie vied (1968-1990) v Bratislave. R. 1971 tajne vstúpil do Spoločnosti Ježišovej a za kňaza bol vysvätený 23.11.1984. Po novembri 1989 sa postupne zapojil do pastorácie. V rokoch 1991-1992 pôsobil v exercičnom dome Spoločnosti Ježišovej v Piešťanoch, 1992-1993 bol redaktorom náboženského vysielania Slovenskej televízie. R. 1994 sa stal kaplánom v Nitre-Dolnom meste a od 1.7.1994 bol redaktorom štvrťročníka Viera a život v Trnave. Popri pastoračnej a redakčnej práci spolupracoval ako dramaturg s Trnavským divadlom, na štátnom konzervatóriu v Bratislave vyučoval liturgiku a na Teologickej fakulte Trnavskej univerzity liturgický spev. V oblasti výskumu sa zameriaval na slovenskú operu. Ako muzikológ a hudobný kritik napísal stovky hudobných i hudobno-divadelných kritik, recenzií a desiatky štúdií. Ja autor a spoluautor kníh: *Sergej Prokofiev* (Bratislava, 1964), *Národný umelec Eugen Suchoň* (spoluautor J. Kresánek, Bratislava, 1978), *Slovenská opera - operná tvorba súčasných slovenských skladateľov a ich predchodcov* (Bratislava, 1988).

Literatúra:

Československý hudební slovník osob a institucí. Svazek druhý : M-Ž. - 1. vyd. - Praha : Státní hudební vydavatelství, 1965. - S. 838. Lexikón katolíckych kňazských osobností Slovenska / [Július Pašteka spolu s autorským kolektívom ; úvod napísal kardinál Ján Chryzostom Korec]. - 1. vyd. - Bratislava : Lúč, 2000. - S. 1439. - ISBN 80-7114-300-6.

742.

VAJDA Pavol, flautista, nar. 23. 6. 1923, Chrenová - Nitra. Študoval flautu na Štátnom konzervatóriu v Bratislave. Od roku 1946 1. flautista orchestra Národného divadla v Bratislave, od 1955 člen bratislavského dychového kvinteta. Vystupoval aj sólisticky. Od roku 1955 pôsobil ako pedagóg na Vyššej hudobnej škole (konzervatóriu) v Bratislave. Od roku 1958 bol predsedom hudobnej sekcie pri Zväze zamestnancov v kultúre a umení.

Literatúra:

Československý hudební slovník osob a institucí. Svazek druhý : M-Ž. - 1. vyd. - Praha : Státní hudební vydavatelství, 1965. - S. 838.

743.

VAJDOVÁ Karola, speváčka (soprán), herečka, nar. 16. 4. 1919, Piešťany, zom. 29. 9. 1968, Bratislava (poch v Piešťanoch). Spev študovala súkromne. V rokoch 1939-1942 členka opery a operety Slovenského národného divadla v Bratislave, 1942-1946 sólistka operety Slovenského ľudového divadla v Nitre, 1947-1948 členka Komickej spevohry v Prahe, 1948-1955 sólistka spevohry Divadla Jonáša Záborského v Prešove, 1955-59 mimo divadla, 1959-1962 sólistka opery Divadla Jozefa Gregora Tajovského v Banskej Bystrici, od 1962 na dôchodku. V Slovenskom ľudovom divadle účinkovala v inscenáciách *Dom u troch dievčatiek (Hedvička)*, *Slečna vdova (Fleurette)*, *Uličnica (Hellerová)*, *Osudný valčík (Katka)*, *Jeanette sa vydáva (Jeanette)*, *Keď láska nedá pokoja (Ol'ga)*, *Netopier (Ida)*, *Pol'ská krv (Kwasinskaja)*, *Šťastie nie je náhoda (Ella)*, *Tajomný prsteň (Jesenská)*, *Kráľovské dobrodružstvo (Beatrice)* a i.

Literatúra:

Divadelná Nitra : (50 rokov slovenského profesionálneho divadla v meste) / Vladimír Štefko. - 1. vyd. - Bratislava : Obzor, 1989. - 423 s. + Obr. príl. - ISBN 80-215-0026-3. Encyklopédia dramatických umení Slovenska. 2 : M-Ž / zostavili Richard Blech...[et al.]. - 1. vyd. - Bratislava : Veda, 1990. - S. 516-517.

744.

VALAŠŤAN-DOLINSKÝ Ján, hudobný skladateľ, pedagóg, zberateľ a upravovateľ ľudových piesní, publicista, nar. 15. 2. 1892, Békéscsaba (Maďarsko), zom. 2. 3. 1965, Nitra (poch. v Martine). V rokoch 1899-1905 navštevoval ľudovú školu a 1905-1909 študoval na meštianskej škole v Békešskej Čabe, 1909-1913 na učiteľskom ústave v Arade, kde získal aj základy hudobného vzdelania (prof. M. Zoltai), neskôr v štúdiu hudby pokračoval súkromne. R. 1913 výpomocný učiteľ v Békešskej Čabe, 1913-1919 učiteľ na evanjelickej ľudovej škole v Hrachovišti, 1919-1923 na meštianskej škole

v Brezovej pod Bradlom, 1923-1928 riaditeľ štátnej ľudovej školy v Beckove, od 1928 učiteľ, neskôr riaditeľ nár. chlapčenskej školy, súčasne od 1930 učiteľ spevu na gymnáziu v Martine. Na dôchodku žil v Nitre u svojej dcéry. Vynikol ako skladateľ detských zborov, 1919-1961 vydal samostatne vyše 20 hudobnín, viaceré zborové úpravy uverejnil v zborníkoch M. Ruppeldta a v časopise Slniečko, skladal aj inštrumentálne inštruktívne skladby (Zlaté husličky, klavírne skladby), scénickú hudbu k divadelným hrám a i. Jeho zborové diela nahráli fy Supraphon a Telefunken. Autor hudobno-teoretických prác, školských príručiek, článkov, kritik, recenzií o hudobnách a muzikologických prácach domácich autorov. Zbieral slovenské ľudové piesne v Békešskej Čabe, 1954 zapísal 60 piesní z Volovice v Juhoslávii a 60 z Vukovej v Rumunsku. Venoval sa aj poézii, básne v čabianskom dialekte uverejňoval v časopise Evanjelický hlásnik a v Čabianskom kalendári, ostatné v Živene a v Slovenských pohľadoch. V rokoch 1911-1913 zbornajster študentského spevokolu učiteľského ústavu v Arade, 1919-1922 Sokolského spevokolu v Brezovej pod Bradlom, 1929-1930 Slovenského spevokolu v Martine, od 1930 zástupca dirigenta Speváckeho zboru slovenských učiteľov. Pracoval i v esperantskom hnutí, spoluzakladateľ Slovenského esperantského ústavu v Martine, hlavný spolupracovník časopisu Esperantisto slovaka, v kt. uverejňoval preklady zo slovenských klasikov. R. 1962 dostal vyznamenanie Za vynikajúcu prácu.

Dielo (výber): piesne a zbory: Hviezdoslavove Letorosty (Myjava, 1919); Za slobodu (Op. 4., Brezová pod Bradlom, 1922); Čabianske ľudové piesne (Op. 3., Martin, 1923); I dnes Ťa požehnávam (B.m., 1928); Hej, pod Kriváňom (Op. 5., Martin, 1931); Môj spevníček (Op. 6., Martin, 1934); 24 povinných ľudových piesní pre národné školy s harmóniovým sprievodom (Op 17/b., Martin, 1935); Slávme slávne... (Op. 12., Martin, 1939); Spievajže si, spievaj 1-4 (Martin, 1939, s J. Gerykom); Spevom vpred 3/1 (Martin, 1939); Z našich dolín a hôr (Op. 14., Martin, 1941); Vám všetkým (Op. 18., Liptovský Mikuláš, 1943); Na nivách Pánových (Op. 20., Liptovský Hrádok, 1943); Detské sbory (Martin, 1955); Zlaté husličky (Bratislava, 1960); *scénická hudba:* Spoza rajskej brány (Trenčianske Teplice, 1935, detská divadelná hra M. Rázusovej-Martákovéj); *editorské:* Slovenské spievanky 1. (Martin, 1940); Poriadok služieb božích ev.a.v. kresťanskej cirkvi slovenskej s prídavkom kyrií a kréd (Martin, b.r.); *učebnice a slovníky:* Mluvnica a slovník slovensko-esperantský (Trenčianske Teplice, 1936); Všeobecná náuka o hudbe 1 (Martin, 1946); Okienko do sveta (Martin, 1947); Malý slovník esperantsko-slovenský a slovensko-esperantský (Martin, 1948); Veľká slovenská učebnica medzinárodnej reči esperanto (Trenčín, 1949); *antológia štúdií a príspevkov:* Príspevky k slovenskej etnomuzikológii a k slovenskej hudbe (Bratislava, 1971, editor J. Potúček).

Literatúra:

Československý hudební slovník osob a institucí. Svazek druhý : M-Ž. - 1. vyd. - Praha : Státní hudební vydavatelství, 1965. - S. 839-840.

Evanjelici v dejinách slovenskej kultúry. 2 : M-Z / Pavel Uhorskai, Eva Tkáčiková. - 1. vyd. - Liptovský Mikuláš : Tranoscius, 1997. - S. 132. - ISBN 80-7140-155-2.

Pedagogická encyklopédia Slovenska. 2. zv. : P-Ž / [zostavovateľ a vedúci autorského kolektívu Ondrej Pavlík] ; Ondrej Pavlík. - 1. vyd. - Bratislava : Veda, 1985. - S. 523-524.

Slovenský biografický slovník : (od roku 833 do roku 1990). 6. zväzok : T-Ž ; [zodpovedný redaktor Augustín Maťovčík]. - 1. vyd. - Martin : Matica slovenská, 1994. - S. 211-212. - ISBN 80-7090-111-X.

Súpis slovenských hudobnín a literatúry o hudobníkoch / Juraj Potúček. - Bratislava : Nakladateľstvo Slovenskej akadémie vied a umení, 1952. - S. 288-290.

Významné osobnosti Nitry : vydané pri príležitosti 750. výročia udelenia kráľovských mestských výsad Nitre 2. septembra 1248 / [zostavovateľ: Anton Pažitný ; foto: Koloman Zúrik, Ivan Kvapil, Gabriel Hupka]. - Nitra ; Nitra : Mesto Nitra, Mestský úrad, 1998. - S. 159-160. - ISBN 80-967814-8-0.

Hudobný skladateľ, pedagóg, zberateľ ľudových piesní / Anton Pažitný. In: Nitra. - Roč. 15, č. 2 (1992), s. 27-28.

Priekopník esperanta na Slovensku / Ján Lamačka. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. 11, č. 8 (1987), s. 29-30.

745.

VALOVIČ Vladimír, dirigent, hudobný režisér, nar. 9. 5. 1945, Čáry. V rokoch 1961-1967 študoval trúbku a hudobnú réžiu na Konzervatóriu v Bratislave, 1988-1996 hudobnú výchovu na Pedagogickej fakulte v Nitre. Bol dlhoročným pracovníkom Československého (teraz Slovenského) rozhlasu v Bratislave, od roku 1994 líder, dirigent a umelecký vedúci Orchestra Gustáva Broma. V rokoch 1981-1989 tajomník Zväzu slovenských skladateľov Kruhu zábavnej hudby, organizátor a člen prípravných štábov rôznych festivalov. Ako hudobný režisér sa zaslúžil o podstatné zlepšenie kvality rozhlasových nahrávok a platní vo vydavateľstve Opus.

Literatúra:

Hudobný život v Nitre : (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra - : literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 196-197. - ISBN 80-967654-1-8.

Slovník slovenského jazzu / Yvetta Kajanová. - 1. vyd. - Bratislava : Národné hudobné centrum, 1999. - S. 123-125. - ISBN 80-88884-12-8.

VANDA pozri **KRAJČOVIČOVÁ Vanda**.

746.

VANDA - hudobnú skupinu založila Vanda Krajčovičová z Nitry, ktorá je textárkou a speváčkou skupiny. V kapele okrem nej pôsobia Marek Wolf (gítara), Matúš Ferko (klávesy) a Martin Madro (perkúsie). Koncertujú doma i v zahraničí. Svoj hudobný štýl označujú ako alternatívny pop, niečo na pomedzí popu a rocku s vplyvom viacerých iných žánrov. Prvý album s názvom *Astrology* vydali v roku (2013), v roku 2015 *Introspective*.

Literatúra:

Album *Astrology* krstili hviezdny prachom / Jana Černáková. - Fotogr. 3. In: *My Nitrianske noviny*. - ISSN 1335-8375, Roč. 22, č. 43 (2013), s. 8.

Album *Introspective* je pohľadom do mojej duše / Jana Černáková. - Fotogr. 2. In: *My Nitrianske noviny*. - ISSN 1335-8375, Roč. 24, č. 16 (2015), s. 10.

Grafika v Austrálii, výroba v Čechách / Nikoleta Kováčová. - Fotogr. In: *My Nitrianske noviny*. - ISSN 1335-8375, Roč. 24, č. 6 (2015), s. 11.

Hviezdna prvotina ... In: *Život*. - Roč. 63, č. 10 (2013), s. 8.

747.

VANDÁK Silvester, hudobný pedagóg. Pôsobil ako pedagóg a v rokoch 1965-1990 aj ako riaditeľ na Základnej umeleckej škole v Nitre. Autor publikácie 40 rokov trvania *Ľudovej školy umenia v Nitre* (1970).

Literatúra:

Hudobný život v Nitre : (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: *Nitra, naša Nitra - literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu* / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 179. - ISBN 80-967654-1-8.

65 rokov ZUŠ v Nitre / M. Hroncová. - Fotogr. 5. In: *Nitra*. - Roč. XIX, č. 9 (1994), s. 36-39.

748.

VANEK Rudolf, hudobný pedagóg a organista, režisér, nar. 1. 1. 1914, Mojmirovce. Po absolvovaní gymnázia vo Viedni (1937) študoval organ u A. Ledvinu na Hudobnej a dramatickej akadémii v Bratislave, v rokoch 1942-1946 hudobnú vedu, estetiku a germanistiku na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. V rokoch 1940-1942 pôsobil ako učiteľ hudobnej výchovy na gymnáziu v Bratislave, kde bol aj dirigentom žiackeho hudobno-speváckeho súboru. V rokoch 1942-1952 hudobný režisér bratislavského rozhlasu, od 1952 tajomník Zväzu slovenských skladateľov a súčasne externý učiteľ teoretických predmetov na Hudobnej škole, Štátnom konzervatóriu, od 1954 lektor hudby na Cyrilometodskej vysokej škole teologickej v Bratislave. Od roku 1955 umelecký vedúci Vysokoškolského súboru Technik v Bratislave. Zložil drobné skladby pre hoboju a klavír, zbory, piesne a úpravy ľudových piesní.

Literatúra:

Československý hudební slovník osob a institucí. Svazek druhý : M-Ž. - 1. vyd. - Praha : Státní hudební vydavatelství, 1965. - S. 845. Encyklopédia Slovenska : [súhrn poznatkov o minulosti a prítomnosti Slovenska]. 6. zväzok : T-Ž, tabak - žurnalistika / [hlavná redakcia Vladimír Hajko ... [et al.]] ; Vladimír Hajko. - 1. vyd. - Bratislava : Veda, 1982. - S. 241.

749.

VANKÓ Attila, básnik, textár, pedagóg, nar. 3. 7. 1973, Lučenec. Študoval na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre odbor maďarský jazyk-psychológia. Od roku 1999 pôsobí ako pedagóg vo Filakove. Autor básnických zbierok *Agytorna* (1993), *Indigó* (2000) a zbierky textov piesní *Tűz és szív* (1997).

Literatúra:

A cseh/szlovákiai magyar irodalom lexikona 1918-2004 / Főszerkesztő Fónod Zoltán. - 2. opr., rozš. vyd. - Bratislava : Madách-Posonium, 2004. - S. 449.

750.

VAŇOVÁ Alena, klaviristka, hudobná pedagogička, nar. 1962, Nitra. Vyštudovala Štátne konzervatórium v Bratislave. Od roku 1983 pôsobila ako učiteľka hry na klavíri na Ľudovej škole umenia v Nitre, od roku 2004 pôsobila aj ako zástupkyňa riaditeľky a od roku 2005 je riaditeľkou Základnej umeleckej školy J. Rosinského v Nitre. Päť rokov externe pracovala na Pedagogickej fakulte v Nitre, kde učila základy klavírnej hry budúcich učiteľov ročníkov 1. až 4. na ZŠ. Od roku 1983 pravidelne účinkuje na občianskych obradoch na Mestskom úrade v Nitre a od 2005 pôsobí v cirkevnom zbore Glória pri Františkánskom kostole v Nitre.

Literatúra:

Kto je kto v regióne / (PETR). - Fotogr. In: *My Nitrianske noviny*. - ISSN 1335-8375, Roč. 17, č. 1 (2008). - [Príl.] *Krajské noviny*. - Roč. 17, č. 1 (2008), s. 12.

Musím rátať so stresom / Renáta Chosraviová, Alena Vaňová. - Fotogr. In: *MY = schránkové nitrianske noviny*. - Roč. 2/13, č. 36 (2006), s. 2.

Spovednica : Mgr. Alena Vaňová / E. Synaková. - Fotogr. 1. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXII, č. 1 (2007), s. 25, 32.

751.

VARGOVÁ Linda, speváčka, nar. 1978, Šaľa. Spev študovala na Základnej umeleckej škole v Šali u Henriety Zálezľakovej. Externe študuje ekológiu na Fakulte prírodných vied Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre. Účinkovala v bratislavskom muzikáli Pomáda, pražskom Hriešnom tanci, naspievala duet s Vašom Patejdlom. Je členkou divadla ŠOK (Šalianky ochotnícky krúžok).

Literatúra:

Linda spadla z neba : spievala vo Verklikárovi a teraz v Pomáde / Ludmila Iványiová. - Fotogr. 2. In: Slovo Šaľanov. - ISSN 1336-4073, Roč. V, č. 10 (2000), s. 12.

Nová liaheň speváckych hviezd v Šali / Marián Mrva. In: Noviny Juhozápadu: Krajské nitrianske noviny. - Roč. 13, č. 44 (2004), s. 1 a 5.

Zaspieva aj šalianka Linda : v Prahe na megakoncerte skupiny Elán / (mialf). In: Slovo Šaľanov. - ISSN 1336-4073, Roč. 8, č. 9 (2003), s. 12.

752.

VARGOVÁ Margaréta, speváčka, manažérka, nar. Nitra. Umelecké meno **Gréta**. Študovala na Základnej umeleckej škole v Nitre. Spevu sa začala intenzívne venovať až na vysokej škole. Vyštudovala odbor hygiena a bezpečnosť potravín na Slovenskej pôdohospodárskej univerzite v Nitre. Pracovala pre Regionálne združenie Váh - Dunaj - Ipeľ, od roku 2007 pracuje ako manažérka v nitrianskej reštaurácii. V rokoch 1998-2006 spolupracovala vo skupinou Mantinels (Gréta & Mantinels) s ktorými absolvovala niekoľko koncertov a vydali albumy *Vanilkové nebo* a *Úplnou náhodou*.

Literatúra:

Gréta a Mantinels krstili album Úplnou náhodou / Zuzana Tkáčová. - Fotogr. In: Vrábelské noviny. - Roč. XIV, č. 21 (2005), s. 22.
Gréta a Mantinels odložili dovolenku na september / Jolana Čuláková. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XIII, č. 34 (2004), s. 5.

Gréta na pohotovosti / Slavomíra Ďurišová. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIV, č. 43 (2005), s. 13.

Gréta na pohotovosti / Slavomíra Ďurišová. - Fotogr. In: Vrábelské noviny. - Roč. XIV, č. 43 (2005), s. 13.

Gréta sviatok zamilovaných neuznáva / - čuj - . - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIV, č. 7 (2005), s. 11.

Gréta sviatok zamilovaných neuznáva / - čuj - . - Fotogr. In: Vrábelské noviny. - Roč. XIV, č. 7 (2005), s. 11.

Koncertovali proti násiliu na deťoch / Slavomíra Ďurišová. - Fotogr. In: Vrábelské noviny. - Roč. XIV, č. 47 (2005), s. 15.

O Zlatého sláviky sa uchádzajú aj nitrianske kapely. Aké sú ich šance? / Jožo Malý. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIII, č. 42 (2004), s. 16.

Oddychnutá Gréta vyráža na turné / Tomáš Holúbek. In: Nitrianske noviny. - Roč. 14, č. 41 (2005). - Príl. Spoločnosť. - S. I.

Po havárii chráni speváčku krava / - th -. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIII, č. 27 (2004), s. 6.

Po havárii chráni speváčku krava / - th -. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XIII, č. 27 (2004), s. 6.

Speváčka Gréta vraj bude na čašníkov prísna / Marianna Petrová. In: Nitrianske noviny. - Roč. 16, č. 17 (2007), s. 11.

753.

VARÍNSKA Daniela, hudobníčka, klaviristka, pedagogička, nar. 8. 3. 1946, Nitra. Hru na klavíri študovala v rokoch 1960-1966 na Konzervatóriu v Bratislave u Alžbety Elanovej, 1966-1967 na Vysokej škole múzických umení u Anny Kafendovej a v rokoch 1968-1971 u Rudolfa Macudzinského. V rokoch 1967-1968 absolvovala štipendijný pobyt na Leningradskom Konzervatóriu D. A. Svetozarova a v roku 1968 absolvovala majstrovský kurz u Heléne Boschi vo Wiemare. Účastníčka rôznych medzinárodných súťaží, koncertuje a pravidelne vystupuje na popredných hudobných festivaloch v Európe, Kanade, v USA a v Ázii. Jej repertoár obsahuje okrem najnáročnejších diel sólovej literatúry viac ako 30 klavírných koncertov, ktoré interpretovala s významnými orchestrami a dirigentmi. Pôsobila ako pedagogička klavírnej hry a korepetície na Konzervatóriu v Bratislave, od roku 1990 odborná asistentka, 1995 docentka v odbore hra na klavíri na Vysokej škole múzických umení v Bratislave.

Literatúra:

Slovník slovenského koncertného umenia. 1 : Klavír. Organ. Čembalo. Akordeón / Vladimír Čížik. - Bratislava : Hudobné centrum, 2002. - S. 149-152. - ISBN 80-88884-39-X.

Galéria hudby: Daniela Varínska / (LV). In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 25, č. 45 (2016), s. 11.

Klavírný recitál Daniely Varínskej / Eva Holúbeková. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXV, č. 5 (2010), s. 14.

Musica da camera - klavírný recitál Daniely Varínskej / Alena Kručayová. - Fotogr. In: Náš čas, Roč. 9, č. 3 (2005), s. 6.

754.

VAŽANSKÝ Otakar, výrobca a opravár organov, obchodník s klavírmi, nar. 22. 3. 1890, Ždánice (Česká republika), zom. 2. 12. 1979, Nitra. Organárstvo študoval rok v Brne u K. Čecha, potom v Uherskom Hradišti v dielni M. Strmiského. Na odbornej praxi bol od roku 1909 v Temešvári vo Wegensteinovom závode a od 1912 v Záhrebe v Höfererovom závode. Pracoval tiež v Budapešti a vo Viedni, roku 1920 si založil v Nitre dielňu a pôsobil tu až do smrti. Znalec dejín i praktických otázok výroby organa, systematicky sa venoval štúdiu zahraničnej literatúry

o organárstve. V rokoch 1920-1970 postavil 80 nových organov, desiatky ďalších prestavil a opravil. Staval väčšinou stredné a menšie nástroje, kt. mali dobrý zvuk a svojský lahodný tón. Jeho organy sa nachádzajú vo viacerých nitrianskych kostoloch (katedrála, františkánsky kostol, kostol piaristov). Venoval sa aj zachovaniu historických nástrojov, napr. zachránil 8-registrový organ Pažického v Rajci. Udržiaval kontakty s predstaviteľmi slovenského výtvarného a hudobného života, napr. s J. Rosinským, organistom v Nitre, M. Schneidrom-Trnavským, organistom v Trnave, a ďalšími, aby si cez ich prax overoval vlastnú prácu.

Dielo (výber): organy v kostoloch miest a obcí: Prievidza (1926); Dolná Streda; Dubník; katedrála, Nitra (1933); Cífer; Vlčkovce; františkánsky kostol, Nitra; kostol piaristov, Nitra; Považská Bystrica; ev. filiálny kostol, Liptovský Mikuláš; Branč; Bátovce; kláštor, Vrbové; Pečenice; *oprava a rekonštrukcia organov:* r.k. kostol, Borský Peter (1934); r.k. kostol Borovce (1974).

Literatúra:

Hudobný život v Nitre v rokoch 1850-1950 : diplomová práca napísaná na Katedre hudobného umenia PF KU pod vedením Zuzany Zahradníkovej / Zuzana Juricová. - Ružomberok : [s.n.], 2006. - S. 47.

Slovenský biografický slovník : (od roku 833 do roku 1990). 6. zväzok : T-Ž ; [zodpovedný redaktor Augustín Maťovčík]. - 1. vyd. - Martin : Matica slovenská, 1994. - S. 247. - ISBN 80-7090-111-X.

Významné osobnosti Nitry : vydané pri príležitosti 750. výročia udelenia kráľovských mestských výsad Nitre 2. septembra 1248 / [zostavovateľ: Anton Pažitný ; foto: Koloman Zúrik, Ivan Kvapil, Gabriel Hupka]. - Nitra ; Nitra : Mesto Nitra, Mestský úrad, 1998. - S. 162. - ISBN 80-967814-8-0.

Piaristický Kostol sv. Ladislava : vzácne stavby Dolného mesta / (rm). In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. 32, č. 5 (2007), s. 30.

VEC pozri Branči Kováč

755.

VENCEL Vojtech, operný spevák, nar. 17. 2. 1881, Nitra, zom. 17. 11. 1945, Budapešť (Maďarsko). Študoval na gymnáziu v Nitre, na učiteľskom ústave v Leviciach, spev vo Viedni, v Ríme, v Budapešti u prof. Maleczkej, 1906 v Bayreuthe. V rokoch 1900-1932 pôsobil v opere v Budapešti, kde sa roku 1923 stal jej stálym členom. Interpret basových partov v klasických oratóriách, koncertoval v Nemecku aj v Taliansku. Ako herec sa uplatnil aj vo filmoch.

Dielo (výber): operné postavy: Basilio (Rossini: Barbier zo Sevilly); Cillei (Erkel: Ladislav Huňady); Comthur (Mozart: Don Juan); Daland (Wagner: Bludný Holanďan); Falstaff (Verdi: Falstaff); Gašpar (Weber: Čarostrelec); Hagen (Wagner: Súmrak bohov); Osmin (Mozart: Únos zo Serailu); Rocco (Beethoven: Fidelio); Sarastro (Mozart: Čarovná flauta); Sparafucile (Verdi: Rigoletto).

Literatúra:

Hudobný život v Nitre : (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra - literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 180. - ISBN 80-967654-1-8.

Hudobný život v Nitre v rokoch 1850-1950 : diplomová práca napísaná na Katedre hudobného umenia PF KU pod vedením Zuzany Zahradníkovej / Zuzana Juricová. - Ružomberok : [s.n.], 2006. - S. 53.

Slávni Slováci sveta / Laco Zrubec ; [ilustroval Ivan Pavlisko]. - 1. vyd. - Nitra : Garmond, 2000. - S. 193-194. - ISBN 80-967196-8-8.

Slovenský biografický slovník : (od roku 833 do roku 1990). 6. zväzok : T-Ž ; [zodpovedný redaktor Augustín Maťovčík]. - 1. vyd. - Martin : Matica slovenská, 1994. - S. 256-257. - ISBN 80-7090-111-X.

756.

VENCOBAND - hudobná skupina z Nitry. Hrajú vlastné pesničky aj prebraté hity od Nedviedovcov, Olympicu, AC/DC a iných. Ich repertoár tvoria slovenské, české, anglické, maďarské, ruské aj cigánske pesničky. Ich štýl možno zaradiť do štýlu folk-pop-rock. Členovia skupiny od leta 2013 : Václav Kubiš (zakladateľ kapely, gitara, spev), Peter Kubiš (bicie, gitara, spev), Štefan Rapsa (basgitara, spev), Alexander Makarevič (sólo gitara, spev), Radovan Benkovič (klávesy spev). Všetci majú za sebou skúsenosti z pôsobenia v rôznych iných kapelách.

Literatúra:

Meno z kalendára... / (ČE). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 24, č. 38 (2015), s. 12.

Vencoband: hráme to, čo nás baví a na čo máme chuť / Jana Černáková. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 24, č. 28 (2015), s. 8.

757.

VEREŠ Jozef, huslista, vysokoškolský pedagóg, hudobný publicista, nar. 10. 11. 1946, Zlaté Moravce. Pôsobil ako pedagóg huslovej hry na Katedre hudobnej výchovy Pedagogickej fakulty Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre, v rokoch 1981-1989 bol vedúcim katedry hudobnej výchovy. Bol 1. huslistom Nitrianskeho sláčikového kvarteta pri vtedajšom Oblastnom nitrianskom múzeu. Ako vedúci katedry prestal vyvíjať aktívnu koncertnú činnosť a venoval sa

viac vedeckovýskumnej činnosti v oblasti hudobnej pedagogiky a problematiky prípravy budúcich učiteľov hudobnej výchovy. Bol predsedom Regionálneho združenia Slovenskej hudobnej únie so sídlom v Nitre. Z jeho iniciatívy od roku 1994 vychádzajú na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre zborníky štúdií o rôznych problémoch súčasnej hudby a hudobnej výchovy, do ktorého prispievajú autori aj zo zahraničia. Autor a spoluautor monografických prác *Úvod do teórie hudby* (Bratislava, 1981), *Hudobná pedagogika: veda o hudobnej výchove* (Nitra, 2004), *Hudobno-pedagogické interpretácie* (Nitra, 2004), *Hudobné korelácie* (Nitra, 2011) a viacerých štúdií z oblasti hudby.

Literatúra:

Hudobný život v Nitre : (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra- : literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 193-194, 196. - ISBN 80-967654-1-8.
Vyznanie i prianie jubilujúcej Nitre / Jozef Vereš. In: Nitra, naša Nitra- : literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, 1998. - S. 202. - ISBN 80-967654-1-8.

758.

VESELÝ František Krištof, herec, spevák, režisér, zaslúžilý umelec, nar. 12. 4. 1903, Skalica, zom. 13. 3. 1977, Bratislava. Štátnu hereckú školu v Budapešti absolvoval v roku 1923. Neskôr absolvoval kurzy rétoriky v Budapešti a v Prahe. Už počas štúdií pôsobil v divadle v Budapešti, hosťoval v Segedíne, Debrecíne, Cegléde a i. V rokoch 1931-1933 a 1936-1938 operetný herec a režisér Slovenského národného divadla v Bratislave, 1932-1933 spolupracovník divadla Varieté, od 1937 Slávia filmu v Prahe, od 1938 herec Švandovo divadla v Prahe, od roku 1940 člen Slovenského národného divadla v Bratislave. Ako hosť účinkoval aj v nitrianskom divadle v operetách *Zem úsmevov*, *Krajčír na zámku*, *Modrá ruža*, *Osudný valčík*, *Uličníci*, *Veselá vdova*, *Námorný kadet*, *Poľská krv*, *Pod cudzou vlajkou*, *Giuditta* a režíroval operetu *Pod cudzou vlajkou*. Za svojej dlhoročnej činnosti hral takmer vo všetkých klasických operetách i v 15 filmoch. Spolupracoval s rozhlasom i televíziou, preslávil sa aj ako interpret slovenských tanečných piesní. V ČSR nahral okolo 250 piesní, z toho 200 vyšlo na gramoplatniach. V roku 1978 vydal Opus gramoplatňu *Prečo sa máme rozísť*. Písal tiež články a menšie štúdie do operetných bulletinov.

Dielo (výber): operetné postavy: Malon a Jim Kenyon (Friml: Rose Marie, 1931, 1937, 1941); Gustáv (Lehár: Zem úsmevov, 1932, 1942, 1945); Tassilo (Kálmán: Grófka Marica, 1932); Ivan (Lehár: Cárovič, 1932); Bogdanovič a Danilo (Lehár: Veselá vdova, 1933, 1941); René (Lehár: Gróf Luxemburg, 1933, 1943); Bronio z Popielov (Nedbal: Poľská krv, 1931, 1938, 1940); Pierrino (Lehár: Guiditta, 1934, 1942); Edvin Ronald (Kálmán: Čardášová princezná, 1936); Dr. Holub (Dusík: Pod cudzou vlajkou, 1940, 1945); Filip Lenard (Dusík: Modrá ruža, 1943); Ferko (Dusík: Osudný valčík, 1943); Adolf Hortigán (Steinbrecher: Krajčír na zámku, 1947); Viliam (Priestley: Už Adam a Eva, 1949); Horatio (Voskovec-Werich: Nebo na zemi, 1953); Frank (Strauss, J.: Netopier, 1955, 1963); *réžie inscenácií:* Abraham, R.: Ples v Savoyi (1933); Benatzky, R.: Kaviarnička (1935); Brodský, M.: Modrý lampáš (1935); Lehár, F.: Cigánska láska (1935, 1940); Schubert, F.-Berté, H.: Dom u troch dievčatiek (1935); Lehár, F.: Frasnica (1936); Kálmán, E.: Čardášová princezná (1936); Friml, R.: Rose Marie (1937); Millöcker, K.: Žobravý študent (1937, 1952); Nedbal, O.: Poľská krv (1938, 1953); Gilbert, J.: Rozkošné dobrodružstvá (1947); Smatek, M.: Divá Bára (1949); Kašata, J.: Strakonický gajdoš (1950); Székely, F.: Zlatá hviezda (1951); Kerekes, J.: Obchodný dom (1953); Dusík, G.: Zlatá ryбка (1954); Audran, E.: Bábika (1956); Novák, M.: Plná poľná lásky (1957); Kalaš, J.: Mlynárka z Granady (1958); Slezák, B.: Bláznivá nedeľa (1960); *film:* Uličnice (1936); Slečna matinka; Siedmy kontinent; Rozkošný príbeh; Dievčatko z vidieka (1937); Falošná kočička; Pán a sluha (1938); Svadobná cesta (1938-39); Dedom proti svojej vôli; Biela vrana; Pani kačka zasahuje; Adam a Eva (1940); Štvorilka; Siedmy kontinent (1966).

Literatúra:

Československý hudební slovník osob a institucí. Svazek druhý : M-Ž. - 1. vyd. - Praha : Státní hudební vydavatelství, 1965. - S. 866.
Divadelná Nitra : (50 rokov slovenského profesionálneho divadla v meste) / Vladimír Štefko. - 1. vyd. - Bratislava : Obzor, 1989. - 423 s. + Obr. príl. - ISBN 80-215-0026-3.

Slávni Slováci sveta / Laco Zrubec ; [ilustroval Ivan Pavlisko]. - 1. vyd. - Nitra : Garmond, 2000. - S. 168-171. - ISBN 80-967196-8-8.
Slovenský biografický slovník : (od roku 833 do roku 1990). 6. zväzok : T-Ž ; [zodpovedný redaktor Augustín Maťovčík]. - 1. vyd. - Martin : Matica slovenská, 1994. - S. 268-269. - ISBN 80-7090-111-X.

Súpis slovenských hudobní a literatúry o hudobníkoch / Juraj Potúček. - Bratislava : Nakladateľstvo Slovenskej akadémie vied a umení, 1952. - S. 297.

Spomienka na slávneho speváka / (sy). - Fotogr. 1. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXV, č. 12 (2010), s. 11.

759.

VÉMOLA Jaroslav, český hornista, nar. 26. 11. 1903, Maleny (Česká republika). Na krídlovku sa učil hrať u svojho otca, ktorý bol kapelníkom. Počas vojenskej služby v Nitre (1922) prešiel na lesný roh. V rokoch 1924-1927 bol prvým hráčom tohoto nástroja v Symfonicom orchestri kráľovskej gardy v Belehrade, 1927-1928 v opernom orchestri Národného divadla v Lublani, od 1. 5. 1928 v symfonicom rozhlasovom orchestri v Brne, v rokoch 1956-1958 v Štátnej filharmónii. Od roku 1929 bol členom Moravského dychového kvinteta.

Literatúra:

Československý hudební slovník osob a institucí. Svazek druhý : M-Ž. - 1. vyd. - Praha : Státní hudební vydavatelství, 1965. - S. 860.

760.

VIRŠÍK Julo, hudobník, moderátor, hudobný dramaturg, nar. 7. 9. 1964, Nitra. Po skončení gymnázia v Šali rok pracoval ako pomocný robotník v Bratislave. Prispieval do tlače, v Slovenskom rozhlase začal spoznávať prácu za mikrofónom. Popri štúdiu žurnalistiky pôsobil v redakcii Pozor zákruta, neskôr vo vysielaní pre mládež s názvom Rádio Elán, kde prvýkrát dostal šancu vysielat' sám a naživo. V roku 1991 prešiel do rádia Rock FM, o sedem rokov neskôr pôsobil v Rádiu Koliba, ktoré sa premenovalo na Rádio Okey, ako programový riaditeľ a šéfredaktor hudobnej relácie. Venuje sa organizovaniu festivalov, moderuje a robí konzultanta pre iné subjekty.

Literatúra:

Julo Viršík sa presťahoval do Bratislavy : sen o rádiu Šaľala sa rozplynul? - Fotogr. 1. In: Slovo Šaľanov. - Roč. IV, č. 9 (1999), s. 9.

Na Duchonke to bude vriet' / - sd' -. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIV, č. 31 (2005), s. 6.

Na Duchonke to bude vriet' / - sd' -. - Fotogr. In: Vrábeľské noviny. - Roč. XIV, č. 31 (2005), s. 6.

Pri darčekom ma oblieva studený pot / Slavomíra Ďurišová. - Fotogr. In: Vrábeľské noviny. - Roč. XIV, č. 50-51 (2005-2006), s. 14.

Založí Julo Viršík v Šali Rádio Šaľala? / Ivan Aľakša. - Fotogr. 1. In: Slovo Šaľanov. - Roč. II, č. 9 (1997), s. 14-15.

761.

VÍDENSKÝ Jindřich, hudobník. Od mladosti sa venuje hudbe. Študoval geológiu na priemyslovke v Spišskej Novej Vsi a geologický prieskum a hlbinné vrtanie na Vysokej škole banskej v Ostrave. Je zakladajúcim členom Revival Jazz Bandu Bratislava, hral v kapelách Hermits, Istropolitana a dlhé roky viedol Štúdio N na Agrokomplexe v Nitre. Pôsobil aj v cimbalovej hudobnej zložke súboru Ponitran a hudobne spolupracoval aj so súborom Zobor. Aktívne pôsobil v rôznych hudobných zoskupeniach v Nitre a okolí - v Lapáši, Mojmírovciach, Šuranoch. Okrem pôsobenia s triom Egona Gnotha a ďalšími hudobníkmi v Ego Group hral vo viacerých inscenáciách Divadla Andreja Bagara v Nitre.

Literatúra:

Pre Jindroband Blue Notes je hranie džezu hobby / Jana Černáková. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 25, č. 27 (2016), s. 11.

762.

VLASÁK František, spevák, manažér vokálnej skupiny Close Harmony Friends, nar. 1959, Nitra.

Literatúra:

Close Harmony Friends oslavuje štvrtstoročnicu / (IV). - Fotogr. 1. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 24, č. 43 (2015), s. 11.

Štvrtstoročie Close Harmony Friends / (SY). - Fotogr. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXX, č. 2 (2015), s. 10-11.

763.

VODRÁŽKA Jozef, organista, notár, herec a režisér ochotníckeho divadla, nar. 1899, zom. 1987. Spoluautor knihy Topoľčianky, spolupôsobil pri záchrane obce pred vypálením Nemcami.

Literatúra:

Topoľčianky : rozprávanie / Pavol Hudík. - Bratislava : Sprint dva, 2010. - S. 186. - ISBN 978-80-89393-27-5.

764.

VOJENSKÝ ORCHESTER VII. PEŠIEHO PĽUKU - nitrianskej posádky v roku 1926 ochotnícky naštudoval rozprávkovú operu Antonína Dvořáka Rusalka. Dirigoval Jozef Antoš, réžiu mal kapitán Rozsypal. Sólisti pochádzali z kruhov dôstojníkov a ich manželiek. Pri spevohernom predstavení orientálnej hry Sulamit, ktorú naštudoval divadelný krúžok Spolku nitrianskych sionistov obstaral orchestrálny sprievod.

Literatúra:

Hudobný život v Nitre : (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra - literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 184. - ISBN 80-967654-1-8.

Z hudobného života Nitry v minulosti a súčasnosti / Helena Stančeková, Richard Rybarič. In : Kapitoly z dejín Nitry : zborník štúdií k 1100. výročiu príchodu Cyrila a Metoda / Jozef Lajoš. - Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1963. - S. 25.

765.

VOZOKANKA - dychová hudba bola založená v roku 1973 vo Veľkých Vozokanoch na podnet pána Dávida Havettu, poslanca miestneho národného výboru. Vedeniu súboru sa ujal riaditeľ ľudovej školy umenia v Zlatých Moravciach Štefan Laktiš. Prvé vystúpenie mali 8. marca 1973 na verejnosti pri príležitosti osláv Medzinárodného dňa žien.

Kapelníkmi dychovky boli Tomáš Solčiansky, Ján Havetta st., od roku 1978 Ján Cigáň. V roku 1986 sa popri dychovej hudby vytvorila aj spevácka skupina žien. Dychovka vystupuje nielen v obci, ale i v okolitých obciach, pri významných kultúrnych udalostiach a cirkevných sviatkoch. So spevom a hovoreným slovom robia koncerty doma i po blízkom okolí. V roku 2015 vydali svoje druhé CD s názvom *Vozokanskom štrom poli*.

Literatúra:

25 : [bulletin k 25. výročiu založenia dychovej hudby] / [spracovala Oľga Lukáčová ; zodpovedný redaktor Ján Pobuda]. - Nitra : PKC-Ponitrianske osvetové stredisko, [1998]. - 19 s. ; 21 cm. - ISBN 80-216-0030-6.

Hrávajú aj za dobré víno / Jožo Malý. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 22, č. 43 (2013), s. 10.

Vozokanka krstila CD / Z. Miháliková. In: Požitavie - Širočina. - ISSN 1339-1666, Roč. XI, č. 4 (2015), s. 8.

766.

VRAK - nitrianska hudobná vznikla v roku 1989. Piesne skladali výlučne v angličtine a v roku 1994 vydali debutový album pod názvom *The End*. Kapela postupne prešla rôznymi zmenami. Po príchode speváka Miša Cabalu v máji 2000 nastal aj výrazný zlom v ich tvorbe a začali tvoriť pesničky v slovenčine. Členovia skupiny: Mišo Cabala (spev), Pífo (gítara), Dodo (basgítara), Kopak (bicie).

Literatúra:

Vrak chystá svoj prvý slovenský album / Marián Kotlár. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. X, č. 19 (2001), s. 9.

767.

VRAKANKY - ženská spevácka skupina vznikla v roku 2001 v Nitre. Jej zakladateľkou je Margita Jágerová, vedúca Katedry etnológie a folkloristiky Filozofickej fakulty Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre v Nitre. Zameriava sa na štýlovú interpretáciu ľudových piesní Ponitria a Tekova. Jej repertoár tvoria ľúbostné, kolesové, pracovné, žatevné, svadobné, vianočné, žartovné a družstevné piesne. Folklórny materiál pochádza zo zbierok Mariána Járeka, z vlastných výskumov, ale i zápisov Bélu Bartóka zo začiatku 20. storočia. Skupina spolupracovala s významným upravovateľom hudobného folklóru Štefanom Molotom a jeho orchestrom, s Orchestrom ľudových nástrojov Slovenského rozhlasu v Bratislave, s Ľudovou hudbou FS Zobor z Nitry a i. Má za sebou hudobné projekty, ktorých výsledkom sú dva CD nosiče. Speváčky zo skupiny Vranky sa prezentovali na viacerých kultúrnych podujatiach v Nitre a okolí, na celoštátnych a medzinárodných folklórnych festivaloch (Východná, Detva, Myjava, Zuberec, Kokava nad Rimavicou a i.). Majú za sebou účinkovanie v televízii i v rozhlase. V roku 2013 získali ocenenie zlaté pásmo v celoslovenskej súťaži ľudových hudieb, speváckych skupín, sólistov spevákov a inštrumentalistov Vidiečanova Habovka s programom *Duchnárske piesne zo Salakúz*. Zástupkyňou ženskej speváckej skupiny Vranky je Margita Jágerová.

Literatúra:

Speváčky - Vranky. - Fotogr. 1. In: Mozaika miestnej kultúry 2015 : občasník Krajského osvetového strediska v Nitre. - [1. vyd.]. - Nitra : Krajské osvetové stredisko, 2015. - S. 29. - ISBN 978-80-216-0107-9.

Vranky / Jana Krajčovičová. - Fotogr. 3. In: Náš čas. - ISSN 1338-3272, Roč. XXI, č. 1 (2017), s. 42-43.

768.

VRETIENKO - detský folklórny súbor bol založený v roku 1993 v Nitre. Členmi súboru sú dievčatá a chlapci vo veku od 3 do 14 rokov. Súbor tvorí súčasť Súkromnej umeleckej školy Ars Studio a je tiež súborom Domu Matice slovenskej v Nitre. Umeleckou vedúcou a choreografkou súboru je Viktória Žikavská. Súbor má za sebou niekoľko úspešných vystúpení doma i v zahraničí (Francúzsko, Nemecko, Grécko, Juhoslávia a i.).

Literatúra:

Kúsok Nitry pri Egejskom mori / Jana Stopková. - Fotogr. In: Oblastné nitrianske noviny. - Roč. IV, č. 39 (1995), s. 3.

Piate jubileum Vretienka / Viktória Žikavská. In: Nitrianske noviny. - Roč. VII, č. 16 (1998), s. 3.

Piate jubileum Vretienka / Viktória Žikavská. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. III, č. 16 (1998), s. 3.

Piate výročie DFS Vretienko / Viktória Žikavská. - Fotogr. 1. In: Nitra. - Roč. XXII, č. 4 (1998), s. 23-24.

Požehnal im bulharský pop: Vretienko a Kolovrat na cestách / Jana Stopková. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. VII, č. 33 (1998), s. 3.

Tanečníci v Belehrade / - st -. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. VI, č. 23 (1997), s. 5.

V septembri vystúpia v Tunise: kresby detí z ARS Studia poznajú aj v japonskej Kanagawe / Jana Stopková. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. VII, č. 21 (1998), s. 4.

V septembri vystúpia v Tunise: kresby detí z ARS Studia poznajú aj v japonskej Kanagawe / Jana Stopková. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. III, č. 21 (1998), s. 4.

769.

VŠETEČKA - Konstanty Ján, Mgr.Art., operný spevák, nar. 10. 3. 1948, Piešťany. Vyrastal v Hlohovci. V rokoch 1963-1967 študoval na Strednej zdravotníckej škole v Nitre. Na Vysokej škole múzických umení v Bratislave študoval herectvo a po roku operný spev. V štúdiu pokračoval na Janáčkovej akadémii múzických umení v Brne, kde študoval

opernú réžiu a na Univerzite Jana Evangelistu Purkyně v Brne dejiny umenia a teatrológiu. Pôsobil v Štátnom divadle v Brne (sólista spevohry), v Moravskom divadle v Olomouci (sólista opery), na Novej scéne v Bratislave (sólista spevohry), v rokoch 1988-1999 sólista opery Slovenského národného divadla v Bratislave. Vytvoril postavy v klasických operetách, operách i muzikáloch. Od roku 1993 sa popri umeleckej činnosti venoval podnikaniu v hotelierstve. Po nástupe do dôchodku v roku 2008 sa venuje tvorbe projektov zameraných na vzdelanie, a kultúru, organizovaniu spoločenských podujatí, výstav, koncertov a reprezentačných aktivít.

Literatúra:

Amfiteáter na poli nitrianskej kultúry / Katarína Bezáková. - Fotogr. 1. In: Nitra. - Roč. 23, č. 6 (1999), s. 26-27.

Hotel na amfiteátri pre verejnosť / - mh -. In: Vrábeľské regionálne noviny. - Roč. III, č. 48 (1998), s. 4.

Malé Vozokany vo veľkom / Dáša Ondrušková. In: Národná obroda. - Roč. 9, č. 42 (20.2.1998). - Príl. Štýl, s. 15.

Medzi kandidátmi je aj Všetechka-Konstanty / SITA. - Fotogr. In: Vrábeľské noviny. - Roč. XV, č. 12 (2006), s. 5.

Na amfiteátri špičkoví umelci / Miriam Hojčušová. In: Nitrianske noviny. - Roč. VII, č. 14 (1998), s. 2.

Na amfiteátri špičkoví umelci / Miriam Hojčušová. In: Vrábeľské regionálne noviny. - Roč. III, č. 14 (1998), s. 2.

Nový majiteľ amfiteátra plánuje otvorenie v máji / - jg -. In: Nitrianske noviny. - Roč. VI, č. 36 (1997), s. 1.

770.

WEITER Otto, spevák, moderátor, podnikateľ, nar. Brno. Pôvodným povoláním kuchár-čaišník. Po roku 1991 žil niekoľko rokov v Nitre a pôsobil v hudobnej skupine IF.

Literatúra:

Helena Mudrochová spieva s Ottom Weiterom / Ivan Aľakša. - Fotogr. 2. In: Slovo Šaľanov. - Roč. I, č. 7 (1996), s. 15.

Neodolal dámskej volenke: ako sa Otto Weiter od rocku k pesničkám Repete dostal / (Nhl). - Fotogr. In: Nitriansky hlásnik plus. - Roč. I (IV), č. 51 (1994), s. 10.

Otto Weiter, na slovíčko / Miriam Hojčušová. - Fotogr. In: Oblastné nitrianske noviny. - Roč. IV, č. 19 (1995), s. 5.

Otto Weiter pred rokmi začínal ako country spevák : vo svojom hoteli hostil Zagorovú aj Davida / Jana Černáková. In: Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8275, Roč. 17, č. 34 (2008), s. 10.

Weiterovi zbúrali v Kuchyni dom, odvtedy musí spávať v hoteli / Jolana Čuláková. In: Nitrianske noviny. - Roč. 13, č. 19 (2004), s. 7.

771.

WHISKY, vlastným menom **Láber Miloslav**, spevák, hudobník, cestovateľ, nar. 1969, Nitra. Vyrastal v Nitre a Bratislave. V roku 1989 bol pri vzniku punkovej skupiny Slobodná Európa, s ktorou nahral niekoľko albumov a jej lídrom je dodnes. Popri koncertných vystúpeniach cestuje po svete a venuje sa aj lietaniu na jednomotorových lietadlách. Býva mimo Bratislavy, v starom mlyne z roku 1799.

Literatúra:

Život je najkrajší v triezvom stave : spevák a cestovateľ Whisky / Karol Sudor. - Fotogr. 8. In: TV oko. - Č. 22 (2012), s. 4-9.

772.

WILD PEOPLE - rockovú skupinu z Nitry tvoria muzikanti vo veku od 8 do 14 rokov. Asi tak od roku 2009/2010 pôsobi pod vedením Richarda Bönneho na Súkromnej základnej umeleckej škole Tralaškola, kde tento skladateľ a manažér kapely pôsobí ako učiteľ hudobného oddelenia. Kapela v zložení spevák Samuel Putz, klávesista Riško Bönde, basgitarista Ondrej Halaj a bubeník Viliam Putz v Novákoch na súťaži ZUŠ vo svojej kategórii skončila v zlatom pásme. Interpretujú prevzaté i vlastné skladby. V roku 2010 absolvovali úspešné vystúpenia v Nitre a okolí, zúčastnili sa talentových súťaží (Talentmánia), vystúpili v programe Hodina deťom.

Literatúra:

Nitrianski Wild People vyhrali súťaž v Novákoch / Jana Černáková. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 21, č. 23 (2012), s. 10.

Wild People štartuje / [autor] (FA). In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 20, č. 3 (2011), s. 9.

773.

WOLFOVÁ Daniela (PhDr.Ing), pedagogička, dlhoročná riaditeľka Folklórneho súboru Zobor, nar. 1946, Moravský Svätý Ján. Vyrástla v Trstenej na Orave. Po skončení gymnázia študovala na Fakulte ekonomiky a manažmentu Vysoké školy poľnohospodárskej v Nitre, filozofiu a estetiku na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Tri roky pôsobila ako novinárka, od roku 1970 pedagogička na Katedre spoločenských vied Fakulty ekonomiky a manažmentu Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre. Popri pedagogickej práci vykonáva funkciu riaditeľky Akademickej Nitry (AN) 2010, je dlhoročnou riaditeľkou folklórneho súboru Zobor, pôsobiacej pri Slovenskej poľnohospodárskej univerzite v Nitre a predsedníčkou Západoslovenského folklórneho združenia.

Literatúra:

Kto je kto Daniele Wolfová / Marianna Petrová. In: My Krajské noviny. - Roč. 16, č. 35 (2007), s. 12.

Očakávame vyše osemsto mladých folkloristov z domova i zahraničia / Renáta Chosraviová, Daniela Wolfová. In: Poľnohospodár. - ISSN 1336-2909, Roč. 54, č. 19-20 (2010), s. 4.

Snažíme sa ukázať skutočné korene nášho pôvodného folklóru : rn hovorili s Danou Wolfovou, riaditeľkou.... / Mária Kočnerová. In: Roľnícke noviny. - Č. 106 (4.6.2001), s. 1, 2.

774.

ZÁTKO Martin, tenisový tréner, spevák, hudobník, nar. Nitra. Študoval na Strednej priemyselnej škole stavebnej v Nitre. Po skončení vojenskej služby krátko pracoval v Službyte Nitra. V roku 2005 si ako prvý v Nitre otvoril vlastnú tenisovú školu Guillermo, kde pôsobí aj ako tréner s profesionálnou licenciou. Popri tenisu sa venuje hudbe. Počas vojenskej služby v roku 1985 si založil kapelu Divá zver v ktorej pôsobí ako gitarista a spevák.

Literatúra:

Tenisový tréner hrá na gitare a spieva v kapele / Renáta Chosraviová. - Fotogr. In: MY = schránkové nitrianske noviny. - Roč. 2/13, č. 5 (2006), s. 2.

775.

ZÁTKOVÁ Martina, speváčka (soprán), hudobná pedagogička, nar. Trenčín. Od roku 2001 pracuje ako učiteľka spevu na Základnej umeleckej škole J. Rosinského v Nitre. Už počas štúdia sa zapojila do koncertnej činnosti a účinkovala na domácich a zahraničných súťažných podujatiach na ktorých získala viacero ocenení : Celoslovenská spevácka súťaž I. Godina, Akademická Banská Bystrica, Medzinárodná spevácka súťaž M. Schneidera -Trnavského a i.

Literatúra:

15. medzinárodný festival sakrálnej hudby Musica sacra : pod záštitou Jána Chryzostoma kardinála Korca a primátora mesta Nitry Ferdinanda Víteka : 5. jún - 4. júl 2005 / [zostavila Ludmila Bratová ; preklad Jana Hanáková]. - Nitra : Mesto Nitra-Mestský úrad v Nitre, 2005. - S. 20.

776.

ZAUJCOVÁ Miroslava (rod. Zaťková), interpretka ľudových piesní, folkloristka, poľnohospodárska inžinierka, nar. 6. 4. 1948, Zvolen. Študovala na Agronomickej fakulte Vysokej školy poľnohospodárskej v Nitre. Počas štúdia na vysokej škole sa stala členkou folklórneho súboru Zobor. Spolupracovala so súborom Ponitran i s viacerými folklórnymi súborami, napr. Mostárom Brezno, primášom Rinaldom Oláhom, LH Ondreja Mrázika, Štúdiovým orchestrom v Banskej Bystrici, s Orchestrom ľudových nástrojov Slovenského rozhlasu a i. Spolupracovala aj s viacerými detskými, mládežníckymi a dospelými folklórnymi súborami a to s detskými súborami Borinka, Borina, Borina - Nitran. Je zakladateľkou a dlhoročnou umeleckou vedúcou detského súboru Nitranček v Nitre. Vedie miestnu folklórnu skupinu Tradícia v Nitre-Dražovciach a spevácku skupinu Nevädza pri Stacionári na Klokočine v Nitre a pôsobí ako speváčka v Speváckom zbore evanjelickej cirkvi a.v. Zúčastnila sa na viacerých medzinárodných folklórnych festivaloch doma i v zahraničí a s ľudovou hudbou precestovala takmer celú Európu. V roku 2000 s dcérami vydala magnetofónovú nahrávku s názvom „*Keď sa ruža rozvíjala*“. Jej dcéry Dušana a Svetlana sa venujú folklóru od detstva. Pôsobili v súboroch Borina, Borinka, Nitranček, Nitran, Zobor a Ponitran. Dušana vyučuje hru na cimbale, je vedúcou ľudovej hudby a hráčkou na cimbale a venuje sa úpravám ľudových piesní. Svetlana je primáška ľudovej hudby, speváčka a vedúca speváckej skupiny.

Literatúra:

Čože je to päťdesiatka ... : k životnému jubileu Ing. Miroslavy Zaujcovovej / O. Sivčák. - Fotogr. 1. In: Nitra. - Roč. XXII, č. 4 (1998), s. 21-23.

Je šťastná, že stále robí to, čo ju baví / Jana Černáková. - Fotogr. 2. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8675, Roč. 22, č. 15 (2013), s. 8.

"Keď sa ruža rozvíjala" / O.S. - Fotogr. 3. In: Nitra. - Roč. XXIV, č. 3 (2000), s. 25.

Pre Miroslavu Zaujcovú sa folklór stal zmyslom života / Ľudmila Synaková. - Fotogr. 2. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXIII, č. 6 (2008), s. 28-29.

Primátor zablahoželal jubilantke Miroslave Zaujcovovej / (j). - Fotogr. 1. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXVIII, č. 5 (2013), s. 10. V synagóge s folklórom / (RE). In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 26, č. 3 (2017), s. 12.

777.

ZAVARSKÝ Ernest, hudobný vedec a organológ, nar. 17. 9. 1913, Varov Šúr, zom. 16. 8. 1995, Bratislava. Pseudonym: Vladimír Janovský, Pavol Záhorský. Študoval na gymnáziu v Ružomberku a Kláštore pod Znievom, filozofiu v Mníchove, Innsbrucku, tu súčasne aj skladbu u F. Weidlicha a hudobnú vedu u W. Senna, pokračoval v Krakove v štúdiách kompozície u prof. Petersa a klavíru u prof. Stelfovej (1938/39). V roku 1940 sa vrátil na Slovensko a pokračoval v štúdiu psychológie a dejín umenia na Slovenskej univerzite v Bratislave. Od 1941 dramaturg činohry Slovenského ľudového divadla v Nitre, 1942 hudobný referent v bratislavskom rozhlase, absolvoval krátky študijný pobyt vo Viedni, kde zbieral materiál pre monografiu J. L. Bellu, v rokoch 1945-1948 riaditeľ Hudobnej komory v Bratislave. Študoval na Janáčkovej akadémii múzických umení v Brne skladbu, klavír a organ u prof. Štefana

Németha-Šamorínského a súčasne hudobnú vedu u J. Racka a B. Štedroňa na Filozofickej fakulte Masarykovej univerzity. Od roku 1964 bol vedúcim Hudobnoinformačného strediska pri Slovenskom hudobnom fonde (SHF) v Bratislave. Ako organológ sa prvý zaslúžil o organovú reformu na Slovensku článkami i návrhmi dispozičnými menzuračnými i výtvarnými. Autor monografických prác *Všeobecná náuka o hudbe* (Bratislava, 1946), *Súčasná slovenská hudba* (Bratislava, 1947), *Ján Levoslav Bella. Život a dielo* (Bratislava, 1955), *Eugen Suchoň - Profil skladateľa* (Bratislava, 1955), *Prehľad dejín slovenskej hudby* (Praha, 1956) a štúdií, prispieval do viacerých zahraničných hudobných časopisov a encyklopédií.

Literatúra:

Československý hudební slovník osob a institucí. Svazek druhý : M-Ž. - 1. vyd. - Praha : Státní hudební vydavatelství, 1965. - S. 972.

778.

ZÁKLADNÁ UMELECKÁ ŠKOLA IMRICH A GODINA vo Vrábľoch - bola založená v roku 1989 s dvoma odbormi - výtvarným a hudobným. Zakladateľom Ľudovej školy umenia bol Eduard Štefanka. Druhým riaditeľom sa stal Ján Smieška, po roku 1992 jeho manželka Viola Smiešková, od roku 1993 školu vedie Jozef Vrábek. Od roku 1992 každoročne škola organizuje celoslovenskú spevácku súťaž Imricha Godina, kde vystupujú speváci z celého Slovenska. Od roku 1999 spevácka súťaž nesie názov Iuventus Canti a má medzinárodnú účasť. Na škole pôsobí hudobná skupina Kuruc Quintet, ktorá v roku 2007 na celoslovenskej súťaži v pop-rockových a jazzových skupinách žiakov v Košiciach sa umiestnila na druhom mieste. V spolupráci s hudobnou sekciou Slovenskej liturgickej komisie a Slovenskou hudobnou spoločnosťou v roku 1992 organizovali školenie dirigentov katolíckych speváckych zborov s názvom „Chránový zbor ako súčasť farského spoločenstva, jeho dramaturgia, pastoračný význam a činná účasť na liturgii“. Okrem toho organizuje učiteľské i žiacke koncerty, majáles a iné hudobné podujatia.

Literatúra:

Godinova súťaž doteraz najkvalitnejšia / Eva Dóriová. - Fotogr. In: Naše Vrábky. - Roč. 3, č. 10 (2006), s. 1-2.

Jubileum Základnej umeleckej školy / - ed -. In: Vrábľské regionálne noviny. - Roč. IX, č. 50 (2000), s. 1.

Koncert bývalých absolventov / - si -. - Fotogr. In: Vrábľské noviny. - Roč. XIV, č. 42 (2005), s. 19.

Ludo Kuruc: S druhým miestom sa neuspokojíme! / [autor] - ed -. - Fotogr. In: Naše Vrábky. - Roč. 4, č. 14 (2007), s. 4.

Muzikálový Pinocchio z Vrábek / Rast'o Salay. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 14, č. 28 (2005), s. 9.

Nešlo o autorstvo, ale o to, aby si deti zahrli / [autor] - ed -. - Fotogr. In: Naše Vrábky. - Roč. 1, č. 10 (2004), s. 5.

Pre dirigentov katolíckych zborov / [autor] (SKATES). In: Hlas ľudu - Hlas Nitrianskeho kraja. - Roč. 38, č. 68 (20.3.1992), s. 2.

Štyri minúty od laureáta / Eva Dóriová. - Fotogr. In: Vrábľské regionálne noviny. - Roč. XI, č. 22 (2002), s. 1.

Úspechy Základnej umeleckej školy I. Godina / [autor] - ed -. - Fotogr. In: Naše Vrábky. - Roč. 2, č. 14 (2005), s. 5.

Základná umelecká škola oslaví svoju desaťročnicu / Eva Dóriová. In: Vrábľské regionálne noviny. - Roč. IX, č. 42 (2000), s. 1.

Základná umelecká škola oslavuje dvadsiatu / [autor] - ed -. In: Naše Vrábky. - Roč. V, č. 24 (2009), s. 4.

779.

ZÁKLADNÁ UMELECKÁ ŠKOLA v MOČENKU - pôsobí od roku 2012 a poskytuje vzdelávanie v odbore hudobnom (spev a hry na hudobné nástroje), výtvarnom (kresba, maľba, modelovanie) tanečnom a literárno-dramatickom. Riaditeľom umeleckej školy je Bc. Tomáš Obola, učiteľský zbor tvoria Mgr. Alena Vaňová a Mgr. Jana Csampaiová (učiteľky hry na klavír a keyboard), Mgr. Katarína Hátašová a Mária Holúbeková (učiteľky spevu), Mgr. Miroslav Lábsky (hudobné nástroje), Erika Sýkorová (učiteľka tanca), Mgr. Adriana Pardúsová (výtvarný odbor). Elokované pracoviská má v dvoch obciach - Hornej Kráľovej a Hájskom. Prvý absolventský koncert študentov školy sa uskutočnil 17. mája 2016 v kultúrnom stredisku Močenok

Literatúra:

Mladá ZUŠ zaznamenáva úspechy. - Fotogr. In: Močenok, Roč. XXI, č. 9-10 (2014), s. 12.

Prvý absolventský koncert / Marcela Lenčošová. In: Močenok. - Roč. XXIII, č. 4 (2016), s. 12.

V umeleckej škole môžu vyrásť nové herecké hviezdy / Marcela Lenčošová. - Fotogr. 2. In: Močenok. - Roč. XXIII, č. 6 (2016), s. 12.

Základná umelecká škola zahájila svoju činnosť. - Fotogr. In: Močenok. Roč. XIX, č. 10 (2012), s. 11.

780.

ZÁKLADNÁ UMELECKÁ ŠKOLA v MOJMÍROVCIACH - bola otvorená 1. 12. 1994. Zakladateľkou a riaditeľkou školy bola Milada Jahelková. V škole boli zriadené 4 odbory : hudobný, literárno-dramatický, výtvarný a tanečný. Umelecká škola sídli v budove Základnej školy Mojmírovce a elokované pracovisko v budove Základnej školy Cabaj - Čápor, časť Cabaj. Umelecká škola mala elokované pracoviská aj na ZŠ Ivanka pri Nitre (1.9.2004 - 30.6.2011), ZŠ Poľný Kesov (1.9.2005 - 30.6.2013) a na ZŠ Cabaj-Čápor časť Čápor (1.9.2012 - 30.6.2013). V roku 1998 dočasným vedením školy bol poverený Mgr. Eugen Gnoth, hudobník, hudobný skladateľ, ktorý v marci 1999 z tejto funkcie na vlastnú žiadosť odstúpil. Od 1. apríla 1999 dočasne riadil školu pedagóg Rudolf Arpáš, ktorý 18. 8. 1999 bol oficiálne vymenovaný za riaditeľa školy. Pri škole pôsobí swingový orchester ZUŠ Mojmírovce pod vedením Martina Štourača, malá dychová hudba pod taktovkou Róberta Szöllösyho, flautový súbor Lístoček pod vedením Mgr. Jarmily Adamovskej, vokálno-inštrumentálna skupina SLIDE pod vedením Mgr. Jána Pastora a flautový súbor pod vedením

Mgr. Klaudie Arpášovej. Žiaci sa aktívne zúčastňujú na kultúrno-spoločenských podujatiach obce, svoje umenie prezentujú na rôznych sólových vystúpeniach, pravidelných koncertoch, súťažiach a iných aktivitách v rámci celého Slovenska i v zahraničí (Česká republika, Maďarsko).

Literatúra:

20. výročie vzniku Základnej umeleckej školy Mojmirovce / Rudolf Arpáš. In: Mojmirovčan. - ISSN 1339-0988, Roč. XXI, č. 3 (2015), s. 8.

Päť rokov jazzového orchestra Swingless pri ZUŠ Mojmirovce / Martin Štourač. - Fotogr. In: Mojmirovčan. - Roč. 10, č. 6 (2004), s. 7.

Predstavujeme Elokované pracovisko Základnej umeleckej školy Mojmirovce / Ján Pastor. - Fotogr. In: Mojmirovčan. - ISSN 1339-0988, Roč. XXI, č. 5 (2015), s. 13.

Vianočný koncert ZUŠ Mojmirovce / Ivana Beňušiková. - Fotogr. In: Mojmirovčan. - ISSN 1339-0988, Roč. XXI, č. 1-2 (2015), s. 16.

Zahrajte nám píšťalôčka / Klaudia Arpášová. - Fotogr. In: Mojmirovčan. - ISSN 1339-0988, Roč. XXI, č. 5 (2015), s. 13.

781.

ZÁKLADNÁ UMELECKÁ ŠKOLA v Nitre - od roku 1990 nesie škola tento názov. V roku 1929 z iniciatívy vtedajšieho starostu mesta Karola Coborihho bola založená Mestská hudobná škola. Prvým riaditeľom novozriadenej školy sa stal kapelník vojskej hudby a predseda kuratória B. Litoborský. Prvými pedagógmi boli absolventi bratislavskej Hudobnej a dramatickej akadémie a pražského Konzervatória prof. Emília Šandriková a prof. František Bruno. Neskôr nastúpili prof. A. Heřmanová, Mária Piasková a Mária Suhaydová. V roku 1960 škola bola premenovaná na Ľudovú školu umenia. V roku 2000 udelilo škole Ministerstvo školstva SR čestný titul **Základná umelecká škola Jozefa Rosinského**. Ďalšími riaditeľmi školy boli Otto Bröckner, Bruno Gombarčík, Ján Chvastila, v rokoch 1944-1953 Valéria Leiherová, Július Tolnai, Václav Konárek, v rokoch 1965-1990 Silvester Vandák, Ľudovít Bebjak, Anton Fábera, Katina Kühnová, Viola Smiešková, Alena Vaňová. V 50-tych rokoch bol založený Orchester Hudobnej školy, v ktorom účinkovali učitelia školy. Neskôr vznikol Krajský symfonický orchester, ktorý po zániku vystriedal pri LŠU vytvorený Nitriansky symfonický, neskôr zábavný orchester. Učitelia dychového oddelenia hrali v dychovom orchestri mesta Nitry. V 60-tych rokoch vznikol pri LŠU Spevokol nitrianskych učiteľov, neskôr bol priradený k bývalému PKO. Bola založená detská ľudová hudba Borinka pod vedením Mgr. K. Barátovej. Vzniklo žiacke zoskupenie, Swingový orchester pod vedením p. J. Dorotíka. Z bývalých a súčasných žiakov a pedagógov školy založil p. Š. Madari Študentský sláčikový orchester. Pri škole vzniklo aj hudobné zoskupenie učiteľov Collegium cantorum, spevácke zoskupenie Cameretta a ďalší učitelia sú členmi mestského speváckeho súboru Nitria. Vznikajú a pôsobia aj ďalšie zoskupenia, spevácky zbor Dúha pod umeleckým vedením Mgr. Márie Mišunovej, 10-členný akordeónový súbor pod vedením Mgr. Michaely Hujberovej, detská ľudová hudba Vřšok pod vedením Jarmily Gomolovej, detská cimbaloá hudba Borinka pod vedením Jozefa Pohančenika, Sláčikový orchester medový koláčik (dirigentka M. Uhlíková), KGB (Klub geniálnych bubeníkov) pod vedením Igora Holka, súbor zobcových flaut pod vedením Mgr. Art. Andreja Smolinského a dievčenská bluegrassová skupina Blue MAPS pod umeleckým vedením Tibora Andreasa. Ďalej vznikajú a generačne sa obmieňajú viaceré menšie zoskupenie - duá, triá, kvarteta, pod pedagogickým a umeleckým vedením učiteľov, Tibora Andreasa, Miloslava Vaňu (gitarové oddelenie), Violy Smieškovej, Mgr. Art. Andreja Smolinského, Mgr. Márie Belopotočanovej (dych. oddelenie), Márie Hroncovej, Adriany Ďurišovej, Mgr. Alice Rétiovej, Mgr. Evy Holúbekovej, Zdenky Cucorovej (klavírne oddelenie). Škola v roku 2001 zorganizovala prvý ročník obnovenej súťaže „Nitrianska lutna“ pre základné umelecké školy Nitrianskeho samosprávneho kraja. Od roku 2000 každoročne organizujú v spolupráci so ZUŠ Nové Zámky gitarový seminár „Apropo, gitara!“. Pedagógovia každoročne vystupujú na učiteľských koncertoch a tradíciou sa stali koncerty bývalých absolventov školy. Škola organizuje výchovné aj záverečné koncerty, koncerty k rôznym udalostiam (Veľkonočný, Vianočný, Nitrianska hudobná jar ZUŠ Jozefa Rosinského v Nitre, Peter Michalica predstavuje talenty Nitry, Májový koncert atď.), súťaže, prehliadky.

Literatúra:

Absolventi školy koncertovali / Silvia Struhárová. In: Nitrianske noviny. - Roč. XII, č. 7 (2003), s. 8.

AD: Koncert absolventov / K. Kühnová. Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. IX, č. 12 (2000), s. 15.

AD: Koncert absolventov / K. Kühnová. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. IX, č. 12 (2000), s. 15.

Africké bubnovanie v štýle kágébé / - bej -. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XI, č. 49 (2002), s. 10.

Africké bubnovanie v štýle kágébé / - bej -. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XI, č. 49 (2002), s. 10.

Austráľčania prileteli koncertovať / Silvia Struhárová. In: Nitrianske noviny. - Roč. XII, č. 15 (2003), s. 6.

Bývalí absolventi koncertovali v múzeu / Katka Kühnová. In: Nitrianske noviny. - Roč. IX, č. 14 (2000), s. 7.

Bývalí absolventi koncertovali v múzeu / Katka Kühnová. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. IX, č. 14 (2000), s. 7.

Cena primátora pre osemročného huslistu / Alice Rétiová. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. X, č. 21 (2001), s. 5.

Čaká školu opäť sťahovanie? / Miriam Hojčušová. In: Nitrianske noviny. - Roč. XI, č. 27 (2002), s. 5.

Desiate výročie založenia mestskej hudobnej školy / - ý. - Fotogr. 3. In: Výročná zpráva : Mestská hudobná škola v Nitre 1938 - 39. - Nitra : Rišňovský, 1939. - S. 1-8.

Huslista Richard Baroš najlepší / Silvia Struhárová. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XIII, č. 16 (2004), s. 6.

Kam sa presťahuje ZUŠ? / Miriam Hojčušová. In: Nitrianske noviny. - Roč. VI, č. 45 (1997), s. 1.

Kam siahajú korene vzniku hudobného školstva v Nitre? / Mária Hroncová. - Fotogr. 2. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXX, č. 10 (2005), s. 26-27.

Kam siahajú korene vzniku hudobného školstva v Nitre? (II) / Mária Hroncová. - Fotogr. 1. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXX, č. 11 (2005), s. 26-27.

Koncert abonentov v múzeu / Štefan Kukan. In: Nitrianske noviny. - Roč. IX, č. 8 (2000), s. 12.

Koncertovali v Slovinsku / Mária Hroncová. In: Nitrianske noviny. - Roč. XI, č. 45 (2002), s. 10.

Koncertovali v Slovinsku / Mária Hroncová. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XI, č. 45 (2002), s. 10.

Lutna na jubilujúcej ZUŠ / SITA. In: Nitrianske noviny. - Roč. 14, č. 19 (2005), s. 16.

LŠU oslávila jubileum / (sv). In: Nitriansky hlas. - Roč. XI (XXI), č. 28 (1970), s. 3.

LŠU sa sťahuje. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. XII, č. 7 (1988), s. 15.

Ludová škola umenia jubiluje / Eva Kučerová. In: Nitriansky hlas. - Roč. 15, č. 49 (15.3.1974), s. 1, 4.

Mesto, kde vládnu múzy: úspechy a problémy Základnej umeleckej školy / Jana Stopková. In: Oblastné nitrianske noviny. - Roč. 3, č. 9 (1994), s. 3.

Nitrianska lutna rozvíja hudobnú kreativitu detí / Alica Rétiová. In: Nitrianske noviny. - Roč. XI, č. 20 (2002), s. 8.

Nový riaditeľ ZUŠ / - mh -. In: Nitrianske noviny. - Roč. VI, č. 31 (1997), s. 1.

Okolo ZUŠ je opäť nejasno / - mh -. In: Nitrianske noviny. - Roč. VI, č. 20 (1997), s. 1.

Orchester hrá kokteil žánrov / [autor] (KR). - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 16, č. 40 (2007), s. 7.

Peter Michalica predstavil talenty Nitry / Ľudmila Synaková. - Fotogr. 2. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXVII, č. 2 (2012), s. 4.

Po interpretačnej súťaži aj tradičná Nitrianska lutna? / Alica Rétiová. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. IX, č. 10 (2000), s. 12.

Polstoročie hudobnej školy / Eva Kučerová. - Fotogr. 2. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. 3, č. 12 (1979), s. 15-17.

Pôjde ZUŠ aj na Baničovú? / - mh -. In: Nitrianske noviny. - Roč. VI, č. 23 (1997), s. 1.

1. koncert ZUŠ na Vášku / O. Sivčák. - Fotogr. 2. In: Nitra. - Roč. XXII, č. 1 (1998), s. 22.

Riaditeľ ZUŠ odvolaný / - mh -. In: Nitrianske noviny. - Roč. VI, č. 29 (1997), s. 1.

Rodičia a ZUŠ. In: Nitrianske noviny. - Roč. VI, č. 30 (1997), s. 2.

Rozvoj umeleckého talentu zaručia pedagógovia ZUŠ J. Rosinského / (RED). In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXX, č. 6 (2015), s. 8.

Súťaž venovali Urbanovej pamiatke / Silvia Struhárová. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XI, č. 21 (2002), s. 5.

Šesťdesiatpäť rokov ZUŠ v Nitre / M. Hroncová. - Fotogr. 5. In: Nitra. - Roč. 18, č. 9 (1994), s. 36-39.

65 rokov ZUŠ v Nitre / M. Hroncová. - Fotogr. 5. In: Nitra. - Roč. XIX, č. 9 (1994), s. 36-39.

40 rokov hudobného školstva v Nitre / Silvester Vandák. In: Nitriansky hlas. - Roč. X (XX), č. 49 (1969), s. 1.

Umelecké osobnosti školy a Objav roka / (sy). In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXV, č. 9 (2010), s. 4.

Vianočný koncert. In: Nitrianske noviny. - Roč. V, č. 49 (1996), s. 5.

Vrátili sa z Austrálie / - ar -. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIII, č. 42 (2004), s. 17.

Vrátili sa z Austrálie / - ar -. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XIII, č. 42 (2004), s. 17.

Vydarený návrat k hudobnému festivalu Nitrianska lutna / - r -. - Fotogr. 1. In: Nitra. - Roč. XXV, č. 7-8 (2001), s. 32.

Začína sa festival interpretov z umeleckých škôl / (RE). In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 26, č. 13 (2017), s. 13.

Základná umelecká škola J. Rosinského v Nitre / Marianna Petrová. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. 16, č. 22 (2007), s. 7.

Základná umelecká škola Jozefa Rosinského v Nitre / Slavomíra Ďurišová. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. 15, č. 22 (2006), s. 28.

Základná umelecká škola nemohla pre veľký záujem vyhovieť všetkým / Táňa Nováková. In: Nitrianske noviny. - Roč. X, č. 38 (2001), s. 12.

Základná umelecká škola oslavuje sedemdesiatku. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. IX, č. 5 (2000), s. 12.

Základná umelecká škola oslavuje sedemdesiatku: prvý koncert sa uskutoční už 17. februára / Alica Rétiová. In: Nitrianske noviny. - Roč. IX, č. 5 (2000), s. 12.

Základná umelecká škola prepúšťa / Miriam Hojčušová. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIII, č. 14 (2004), s. 3.

Základná umelecká škola v Nitre má už 75 rokov / Slavomíra Ďurišová. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. 14, č. 25 (2005), s. 4.

Zo zákulisia jubilujúcej ZUŠ v Nitre : rozhovor a riaditeľkou ZUŠ. J. Rosinského v Nitre Violou Smieškovou ... / Alica Struhárová. - Fotogr. 1. In: Nitra. - Roč. XXIV, č. 6 (2000), s. 26-28.

ZUŠ aj na Vášku? / - mh -. In: Nitrianske noviny. - Roč. VI, č. 32 (1997), s. 1.

ZUŠ hostila mladých umelcov / Mária Hroncová. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIV, č. 20 (2005), s. 8.

ZUŠ hostila mladých umelcov / Mária Hroncová. - Fotogr. In: Vrábelské noviny. - Roč. XIV, č. 20 (2005), s. 8.

ZUŠ Jozefa Rosinského oslavovala 80. výročie založenia / Ľudmila Synaková. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXV, č. 4 (2010), s. 10-11.

ZUŠ Jozefa Rosinského pozýva na Deň otvorených dverí, koncert aj vernisáž / (AV). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 24, č. 22 (2015), s. 36.

ZUŠ má novú riaditeľku / Miriam Hojčušová. In: Nitrianske noviny. - Roč. VI, č. 35 (1997), s. 1.

ZUŠ na Baničovú, šesť tried na Škultétyho: rodičia sa obávajú, že sa ich deti budú učiť v provizórnych podmienkach / Miriam Hojčušová. In: Nitrianske noviny. - Roč. VI, č. 46 (1997), s. 1.

ZUŠ sa sťahuje na Chrenovú / Miriam Hojčušová. In: Nitrianske noviny. - Roč. VI, č. 19 (1997), s. 1.

ZUŠ v Nitre oslavuje sedemdesiatku / Alica Rétiová. - Fotogr. In: Nitra. - Roč. XXIV, č. 3 (2000), s. 30.

782.

ZÁKLADNÁ UMELECKÁ ŠKOLA v ŠALI - dňom 15. septembra 1952 sa začalo vyučovať na škole prvých asi 30 žiakov v hre na klavíri. Škola sa volala Hudobná škola pri Osemročnej strednej škole v Šali. Poverená vedením školy bola Etela Svobodová, učiteľka OSS. Školu ďalej viedli Vilma Rappcová, Jozef Bránsky, Igor Ruppeldt, Milan Jančovič.

Literatúra:

Ludová škola umenia Šaľa : pamätnica : 30 rokov ľudovej školy umenia Šaľa : okres Galanta. - [1. vyd.]. - [S.l. : s.n., 1982]. - 35 s.

Koncert pedagógov 60-ročnej ZUŠ. - Fotogr. In: Slovo Šaľanov. - ISSN 1336-4073, Roč. XVIII, č. 4 (2013), s. 10.
LŠU do nových priestorov / Judita Bujnová. In: Slovo Šaľanom. - Roč. IV, č. 3 (1990), s. 4.
Naša ZUŠ má 60 rokov. In: Slovo Šaľanov. - ISSN 1336-4073, Roč. XVII, č. 10 (2012), s. 4.
Séria osláv sa začala koncertom / Lea Tóthová. - Fotogr. In: Slovo Šaľanov. - ISSN 1336-4073, Roč. XVII, č. 11 (2012), s. 6.
Škola vychováva talenty a poskytuje nadštandard / Marianna Petrová. - Fotogr. In: Noviny juhozápadu: Nitrianske noviny. - Roč. 15, č. 9 (2006), s. 7.
V Šali je enormný záujem o spev / Jožo Malý. - Fotogr. In: Noviny juhozápadu: Nitrianske noviny. - Roč. 13, č. 35 (2004), s. 4.

783.

ZÁKLADNÁ UMELECKÁ ŠKOLA v ZLATÝCH MORAVCIACH - bola založená 12. augusta 1943 ako Mestská hudobná škola. Učiteľský zbor hudobného ústavu tvorili miestny organista Jozef Petrila - riaditeľ a učitelia Michal Ľahký, Imrich Tököly a Judita Jakubovičová. Počas svojej existencie umelecká škola prešla rôznymi personálnymi aj organizačnými zmenami. Najdlhšie pôsobiacim odborom na škole je hudobný odbor. V rokoch 1943-2003 riaditeľmi umeleckej školy boli Jozef Petrila (1943-1953), Michal Ľahký (1953-1954), Lívia Steinerová (1954-1955), Michal Ľahký (1955-1956), Štefan Laktiš (1956-1982), Eduard Štefanka (1982-1989), Gejza Hlavatý (1989-1991), Mgr. Magdaléna Vidová (1991-1996), Mgr. Elena Muslová (február-november 1996) Mgr. Magdaléna Vidová (1996-2001), Mgr. Alena Rapavá (2001-), Tomáš Kečkíš, Jozef Vrábel. Na škole systematicky pracoval detský spevácky zbor a komorný sláčikový orchester. Mnohí žiaci sa zúčastňovali významných súťaží a získavali ceny na okresných, krajských a celoslovenských súťažiach. Umelecká škola zorganizuje rôzne súťaže, napr. Slávik Slovenska, výchovné koncerty, workshopy, žiacke i učiteľské koncerty, hudobné vystúpenia a pod.. Spolupracovala so základnými a materskými školami, s rôznymi kultúrnymi inštitúciami a obcami v rámci celého okresu.

Literatúra:

Základná umelecká škola v Zlatých Moravciach : 1943-2003 / [zostavil: Gejza Hlavatý]. - Zlaté Moravce : Základná umelecká škola, 2003. - 37 s.
Ďalší úspech ZUŠ v Zlatých Moravciach / ZUŠ. - Fotogr. In: Tekovské noviny. - ISSN 1338-8800, Roč. XXVI, č. 5 (2016), s. 3.
Jar v ZUŠ / Anna Molnárová. - Fotogr. In: Tekovské noviny. - ISSN 1338-8800, Roč. XXVI, č. 4 (2016), s. 6.
Koncerty v ZUŠ / -ew-. In: Tekovské noviny. - Roč. VI, č. 9 (1996), s. 2.
Návšteva zahraničných partnerských umeleckých škôl / Gejza Hlavatý. - Fotogr. In: Tekovské noviny. - Roč. XXI, č. 12 (2011), s. 6.
Práca odmeňovaná úspechmi : na návšteve v Základnej umeleckej škole v Zlatých Moravciach / Peter Kereš, Magdaléna Vidová. - Obr. 1. In: Tekovské noviny. - Roč. 3, č. 24 (2.12.1993), s. 4-5.
Pre úctu a dôstojné miesto v našom živote / J. Gáfríková. - Fotogr. In: Tekovské noviny. - Roč. XIII, č. 7 (2003), s. 4.
Slávik Slovenska / Gejza Hlavatý. - Fotogr. In: Tekovské noviny, Roč. 17, č. 12 (2007), s. 4.
Som optimista na splnenie našich plánov / Alena Rapavá. - Fotogr. In: Tekovské noviny. - Roč. 13, č. 7 (2003), s. 4.
Spor o právnu subjektivitu základnej umeleckej školy rieši prokurátor: exriaditeľka tvrdí, že prednosta ... / Táňa Nováková. In: Nitrianske noviny. - Roč. XI, č. 11 (2002), s. 4.
Umeleckú školu za 210-tisíc eur opraví / (TH). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 27, č. 27 (2018), s. 6.
"Umenie je kvet života celej spoločnosti." / Tomáš Kečkíš. - Fotogr. In: Tekovské noviny. - ISSN 1338-8800, Roč. XXVI, č. 3 (2016), s. 11.
Vianočný koncert / -am-. - Fotogr. In: Tekovské noviny. - Roč. XIX, č. 1 (2009), s. 3.
Vianočný koncert ZUŠ / Zuzana Hudecová Molnárová. - Fotogr. 1. In: Tekovské noviny. - ISSN 1338-8800, Roč. XXVII, č. 1 (2017), s. 11.
Základná umelecká škola vychováva ľudí umením k umeniu. In: Tekovské noviny. - Roč. XX, č. 3 (2010), s. 5.
ZUŠ oslavuje / A. Mondočková. In: Tekovské noviny. - Roč. XVIII, č. 18 (2008), s. 1 a 4.

784.

ZÁLEŽÁKOVÁ Henrieta, speváčka, hudobná pedagogička, nar. Šaľa. Študovala na konzervatóriu, operný spev na Vysokej škole múzických umení v Bratislave. Od roku 1987 pôsobí ako pedagogička na Základnej umeleckej škole v Šali a zároveň od roku 2004 bola zástupkyňou i hlasovou pedagogičkou súkromnej školy spevu DiVoce v Šali. Verejne vystupuje so svojimi žiakmi, pri rôznych kultúrno-spoločenských podujatiach v meste Šaľa, na Slovensku i v zahraničí, napr. v Španielsku, Nemecku, Bulharsku, Maďarsku, Taliansku a i.

Literatúra:

Henrieta Záležáková : viete kto je naším šalianskym slávikom? / Milan Al'akša. - Fotogr. 3. In: Slovo Šaľanov. - Roč. II, č. 5 (1997), s. 25.
Koncert Rity Záležákovvej a jej žiakov / Lea Tóthová. In: Slovo Šaľanov. - ISSN 1336-4073, Roč. XVI, č. 9 (2011), s. 17.
Liaheň speváckych hviezd v Šali / Marián Mrva. In: Noviny juhozápadu: Nitrianske noviny. - Roč. 13, č. 44 (2004), s. 1 a 5.
V Šali je enormný záujem o spev / Jožo Malý. - Fotogr. In: Noviny juhozápadu: Nitrianske noviny. - Roč. 13, č. 35 (2004), s. 4.

785.

ZÁLUŽANKA - dychová hudba vznikla 10. 2. 1995 vo Veľkom Záluží. Na jej založení sa podieľal Jozef Moravčík, Anton Orlíček a hudobný vedúci PaedDr. Anton Omachel.

Literatúra:

Zálužanka jubiluje. In: Nitrianske noviny. - Roč. IX, č. 7 (2000), s. 12.
Zálužanka jubiluje. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. IX, č.7 (2000), s. 12.

786.

ZBEŽANČEK - detský folklórny súbor bol založený v roku 2011 v Zbehoch. Zakladateľom súboru bola Anna Jankovičová, umeleckou vedúcou do roku 2014 Katka Filová, potom Ján Krajanec. Súčasnou umeleckou vedúcou Zbežančka je Monika Magdalíková.

Literatúra:

Zbežanček oslávil 5. narodeniny / Martina Gondeková. - Fotogr. 1. In: Zbehy informujú. - ISSN 1339-1070, Roč. XIV, č. 3 (2016), s. 16-17.

787.

ZBOJNÍK - detský folklórny súbor založil v Poľnom Kesove učiteľ na dôchodku Jozef Janiš v roku 1962. Súbor pracuje pri Základnej deväťročnej škole Mojmirovce.

Literatúra:

DFS Zbojník oslavoval / Daniela Kozáková. In: Mojmirovčan. - Roč. 8, č. 6 (2002), s. 4.

Vystúpi Zbojník. In: Nitrianske noviny. - Roč. VI, č. 21 (1997), s. 5.

Zbojník nezabíjal, ale rozdával / Daniela Kozáková. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. VIII, č. 4 (1999), s. 13.

788.

ZBOR SV. RODINY - hudobný festival sakrálnej hudby sa koná v Šali-Veča.

Literatúra:

Zbor sv. rodiny organizuje druhý ročník hudobného festivalu Šafa-Veča / (RE). - Fotogr. In: Noviny juhozápadu: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 21, č. 41 (2012), s. 9.

789.

ZBORY MESTU - festival speváckych zborov v Nitre vznikol roku 1998 ako nesúťažná prehliadka zborov pôsobiacich v meste Nitra a ako súčasť osláv 750. výročia udelenia kráľovských výsad mestu Nitra. Festival je venovaný pamiatke hudobného skladateľa J. Rosinského. Festival počas svojej existencie prešiel viacerými zmenami. Z jednodňovej prehliadky domácich zborov sa vyprofiloval na medzinárodný festival s účasťou hosťujúcich zborov zo Slovenska i zo zahraničia. 15. ročník festivalu v roku 2016 sa koná už pod názvom Festival Cantete.

Literatúra:

Zbory mestu : Nitra 1. septembra 1998 : festival speváckych zborov s medzinárodnou účasťou ; [zostavila Magda Radecká]. - Nitra : Ponitrianske kultúrne centrum - Ponitrianske osvetové stredisko, 1998. - 12 s.

Zbory mestu : festival speváckych zborov ; [zostavili Ludmila Bratová, Dagmar Bojdová]. - Nitra : Mestský úrad, 2002. - [26] s.

Zbory mestu : 9. festival speváckych zborov venovaný Jozefovi Rosinskému : Nitra 24. - 26. november 2006 Kostol Ducha Svätého v Nitre ; [zostavila Ludmila Bratová]. - [1. vyd.]. - Nitra : Mesto Nitra - Mestský úrad v Nitre, 2006. - 13 s.

Festival speváckych zborov v Nitre / - tn -. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. X, č. 47 (2001), s. 17.

Festival speváckych zborov v Nitre / - tn -. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. X, č. 47 (2001), s. 17.

Festival Zbory mestu 2014. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXIX, č. 12 (2014), s. 10.

Vznikol Festival Cantate / Mária Šulíková. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 25, č. 47 (2016), s. 13.

Vystúpenia na festivale venovali spevácke zbory mestu / Silvia Struhárová. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. X, č. 49 (2001), s. 5.

Zborové festivalové dozvuky / Silvia Struhárová. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XI, č. 49 (2002), s. 12.

Zborové festivalové dozvuky / Silvia Struhárová. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XI, č. 49 (2002), s. 12

Zborovému spevu sa pod Zborom darí / E. Synaková. - Fotogr. 1. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXV, č. 12 (2010), s. 8.

Zborový festival pre mesto / Silvia Struhárová. In: Nitrianske noviny. - Roč. XI, č. 47 (2002), s. 8.

Zborový festival pre mesto / Silvia Struhárová. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XI, č. 47 (2002), s. 8.

Zbory mestu. In: Nitrianske noviny. - Roč. VII, č. 33 (1998), s. 13.

Zbory mestu : jedinečný festival speváckych zborov / Dagmar Bojdová. In: Nitra. - Roč. XXVI, č. 11 (2002), s. 7.

Zbory prinesú ľudovky aj umelecký spev / Ludmila Bratová. - Fotogr. 1. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXIII, č. 11 (2008), s. 14.

Zbory opäť zaspievajú mestu / (SYN). In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXVII, č. 11 (2012), s. 16.

Zo Zborov mestu medzinárodný festival / Silvia Struhárová. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. 12, č. 46 (2003), s. 10.

790.

ZBRANEK Jozef, amatérsky hudobník, básnik, nar. 8. 11. 1956, Gottwaldov (Česká republika). Od roku 1984 žije a pôsobí v Nitre. Študoval na Strednej ekonomickej škole pre mládež s chybami zraku v Prahe. Pracoval ako dispečer požiarnej ochrany, zdravotnícky asistent, skladník. Od roku 1992 pôsobí v Únii nevidiacich a slabozrakých Slovenska, je vedúcim Krajského strediska v Nitre. Amatérsky sa venuje country hudbe, hral v zlínskej kapele CFOK a v nitrianskych skupinách Čas, Kamenina a Domovina. Autor zbierky *Rýminiscencie Josefa Zbraneka* (Nitra, 2002).

Literatúra:

Číta pomocou prstov / -bej-. In: Nitrianske noviny. - Roč. 14, č. 16 (2005), s. 6.

Hostami Bangovcov boli Domovina a Peter Zbrank / (ČE). - Fotogr. 2. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 21, č. 32 (2012), s. 8.

791.

Z ČASU NA ČAS - šalianska hudobná skupina. Zakladajúcimi členmi kapely boli Robo Miko, Peter Doboš a Zolo Miko. Majú široký repertoár pesničiek, hrajú prebraté aj vlastné pesničky. Členovia kapely: Zoltán Miko (klávesy), Robert Miko (basgitar, spev), Peťo Doboš (klávesy, gitara), Marcel „Mani“ Kollár (bicie), Martin Koleda (gitara), Norbert Stoklas (trúbka), Ivana Porubská (altsaxofón), Anežka Kmotříková (spev). Účinkujú na kultúrno-spoločenských akciách mesta Šaľa. Vydali CD s desiatimi skladbami.

Literatúra:

Spieval hneď po narodení: Zolo Mikó pochádza z muzikantskej rodiny / Lea Tóthová. In: Slovo Šaľanov. - ISSN 1336-4073, Roč. 11, č. 1 (2006), s. 12.

Z času na čas / Lea Tóthová. - Fotogr. In: Slovo Šaľanov. - ISSN 1336-4073, Roč. 9, č. 7 (2004), s. 12.

792.

ZEMANOVSKÝ Alfréd, hudobný skladateľ, dirigent, nar. 2. 9. 1919, Linz, zomr. 4. 3. 1994, Banská Bystrica. Mladosť prežil v Nitre a v Prievidzi. V povojnových rokoch študoval na Konzervatóriu v Bratislave dirigovanie u K. Schimpla a kompozíciu u A. Moyzesa. V tomto období komponoval prevažne komorné skladby. Dlhé roky bol redaktorom hudobných vydavateľstiev Supraphon a Opus. Sedem rokov pôsobil vo funkcii tajomníka Tvorivej komisie Zväzu slovenských skladateľov. Bol ocenený vyznamenaním Zaslúžilý pracovník kultúry a Cenou A. Zápotockého. Mnohé skladby s tematikou ľudovej piesne realizoval ako dirigent so Súborom Ľudovej umeleckej tvorivosti bratislavského rozhlasu. Za celé tvorivé obdobie tohto telesa (1954-1969) napísal preň skladby inšpirované krajoými i lokálnymi hudobnými prejavmi v jednoduchých i štylizovaných formách. Láska k slovenskej ľudovej piesni ho viedli postupne k vytvoreniu významných zborových skladieb: *Trávnice a lúčne spevy z Čičmian a Terchovej*, *Štyri zošity mužských zborov* a iné. Zhudobňoval texty básnikov Š. Žáryho, A. Plávku, J. Smreka, J. Kostru a iných. Najmä tvorba pre deti a mládež je bohatá, napr. *Tri odpovede*, *Zázračný vozík*, *Sen partizána*, *Ozvena*. Z oblasti 5-hlasných miešaných zborov sú významné *Nové ráno*, *Verše hrdinom*, *Spev o matke*, *Knížočka miešaných zborov* a iné. V jeho diele dominuje predovšetkým rozsiahla umelá i ľudová zborová tvorba. Skladateľove diela radi spievali a spievajú popredné slovenské i české spevácke zbory - SĽUK, Lúčna, Technik, Bratislavský detský zbor a i. Pravidelne publikoval a písal hodnotiace články o dramaturgickej a interpretačnej úrovni speváckych zborov, vystupujúcich na Slávnostiach zborového spevu alebo na súťaži o Zlatý veniec mesta Bratislavy, najmä v časopise Hudba, spev a tanec.

Dielo: (výber): komorný súbor: Piesne z Hornej Nitry; Dychové kvinteto (pred 1990); ženský zbor: Trávnice z Liptovských Sliachov (1958); Trávnice a lúčne spevy z Čičmian a Terchovej (1968); Knížočka ženských zborov (1977); mužský zbor: Lúbostné zo Zuberca a Čičmian (1975); Valaské z Liptovských Sliachov (1975); Orloj (J. Kostra, 1981); Tri zo Slovenských spevov (1982); miešaný zbor: Husári (1956); Svadobné spevy a tance zo Starého Tekova (1971); Štyri slovenské ľudové piesne (1975); Svadobné spevy z Horných Bziniac (1977); Tri obrazy z domoviny (A. Plávka, P. Horov, 1980); detský zbor: Voňavá kytica (1965); Tri detské zbory (1967); Veselé zvieratká (J. Pavlovič, 1971); Domov (1979); Pieseň o družbe (E. Čepčeková, 1982); Latinská omša (1993); skladby pre súbor: Uspávanky (1958); Lúbostné z Hontu (1965); Svadobné spevy (1965); Záhorácke pesničky (1969).

Literatúra:

100 slovenských skladateľov / [editori: Marián Jurík, Peter Zagar]. - Bratislava : Národné hudobné centrum, 1998. - S. 296-297. - ISBN 80-967799-6-6.

793.

ZLATŇANKA - detský folklórny súbor vznikol v roku 1990 v Zlatých Moravciach. Jej zakladateľmi boli Ing. Cyril Lazúr spolu s manželkou a Ing. Ján Murín, vedúci hudobnej zložky. Súbor účinkoval na mnohých medzinárodných folklórnych festivaloch krajín Európy, na domácich festivaloch (v Heľpe, vo Východnej, v Detve, vo Veľkej Lehote) a na kultúrnych podujatiach mesta Zlaté Moravce. Od roku 2005 súbor vedú manželia Hruškový. V roku 2011 vydali prvé CD s názvom *Tancuj, tancuj vykrúcaj...*

Literatúra:

20. výročie DFS Zlatňanka / Monika Hrušková. In: Tekovské noviny. - ISSN 1338-8800, Roč. XX, č. 20 (2010), s. 5.

Pochovávanie basy v Zlatých Moravciach / Peter Klimant. - Fotogr. In: Tekovské noviny. - ISSN 1338-8800, Roč. XXVII, č. 4 (2017), s. 11.

Poznáte Zlatňanku? / E. Waltersteinová. - Fotogr. In: Tekovské noviny. - Roč. 1, č. 2 (1991), s. 7.

Súbor Zlatňanka prináša folklór pätnásť rokov / Tomáš Holúbek. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIV, č. 45 (2005), s. 13.

Súbor Zlatňanka prináša folklór pätnásť rokov / Tomáš Holúbek. - Fotogr. In: Vrábelské noviny. - Roč. XIV, č. 45 (2005), s. 13.

Zlatňanka krstila / -mp-. - Fotogr. 1. In: Tekovské noviny. - ISSN 1338-8800, Roč. XXII, č. 2 (2012), s. 8.
Zlatňanka v Litve / Cyril Lazúr. - Fotogr. In: Tekovské noviny. - Roč. 4, č. 12 (1994), s. 3.

794.

ZNÁME TVÁRE - hudobná skupina z Nitry vznikla v septembri v roku 2011. Kapelu tvoria traja mladí hudobníci. Založil ju Laco Réti (spev, gitara) spolu so Slavom Kvasňovským (bicie). Tretím členom kapely je Peter Panáček (basgitara, vokály). Pred založením skupiny pôsobil každý člen aj v iných hudobných formáciách. Pesničky tvoria podľa nálady. Niekedy je to pop, inokedy aj metal, ale ich hudba je veselá a energická. V roku 2012 na turné kapely Inekafe boli predkapelou. Úspešnú pesničku Tvár môžeme nájsť na portáli Youtube a singel Ženy potrebujú lásku sa stali na internete veľmi vyhľadávaným.

Literatúra:

Hudba z Nitry: Známe tváre / Aneta Korcová. - Fotogr. In: Novinky Nitra. - Roč. II, č. 11 (2012), s. 4.

795.

ZOBOR - folklórny súbor vznikol pri Slovenskej poľnohospodárskej univerzite v Nitre v roku 1956. Iniciátorom vzniku súboru bol vysokoškolský pedagóg doc. Ing. Ivan Paška CSc. Súbor tvorí ľudová hudba, dievčenská spevácka skupina a tanečný súbor. Vo svojej umeleckej práci vychádza z originality ľudových motívov, čerpajúc najmä z okolia Nitry a z tekovskej oblasti. V repertoári však má aj komorné choreografie z iných regiónov Slovenska. Zbor v minulosti spolupracoval s mnohými významnými osobnosťami (O. Debrecení st., M. Járek, E. Varga, E. Bartko, J. Hajdúch, V. Urban, Š. Molota, J. Šandrik, D. Moravčíková, M. Zaujcová, M. Jágerová). Spoločné projekty mal aj so Slovenskou televíziou a Slovenským rozhlasom. Jeho práce prezentujú dva CD nosiče. Členovia súboru účinkovali v muzikáloch a predstaveniach Divadla Andreja Bagara v Nitre. Umeleckým vedúcim a vedúcim ľudovej hudby je Ondrej Debrecení ml., vedúcou a manažérkou súboru je P. Hýžd'álová Zaujcová. Počas svojej existencie absolvovali členovia súboru stovky vystúpení doma i v zahraničí (ZSSR, Maďarsko, Holandsko, Švajčiarsko, Belgicko, Juhoslávia, NDR, Rakúsko, Taliansko, Turecko, Španielsko, Francúzsko, atď.), zúčastňovali sa na folklórnych prehliadkach, festivaloch, súťažiach a slávnostiach. Folklórny súbor Zobor sa organizačne podieľa aj na príprave podujatí, akými sú napríklad Akademická Nitra, Akademický folklórny večer, Vianočné pastorále a pod. Súbor Zobor je niekoľkonásobný laureát medzinárodného festivalu Akademická Nitra a Akademický Zvolen, získal medailu Daniela Gabriela Licharda za dlhoročnú významnú a záslužnú odbornú prácu na rozvoji folklórneho hnutia na Slovensku. Od roku 2006 riaditeľkou súboru je Daniela Wolfová.

Literatúra:

Hudobný život v Nitre : (Sondy do novšieho a súčasného obdobia) / Helena Červeňová. In: Nitra, naša Nitra - : literáti, divadelníci, hudobníci a výtvarníci jubilujúcemu mestu / [z príspevkových materiálov zostavil, predslov, sprievodné texty a poznámky o autoroch napísal alebo upravil Ján Kopál]. - 1. vyd. - Nitra : Nitrianske tlačiarne, a.s., 1998. - S. 181,182. - ISBN 80-967654-1-8.

Zobor tancuje a spieva / [spracovala: Danuša Moravčíková]. - Nitra : Regionálne kultúrne stredisko, 1993. - 14 s.

Čo kraj prejdeš - Fotogr. 1. In: Nitra. - Roč. XXV, č. 7-8 (2001), s. 31.

Folklórny súbor Zobor oslávil 60. výročie svojho vzniku / [autor] r. - Fotogr. In: Poľnohospodár. - ISSN 1336-2909, Roč. 61, č. 1 (2016), s. 1.

Folklórny súbor Zobor tento rok oslavuje 55 rokov od svojho vzniku / Jana Černáková. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 20, č. 21 (2011), s. 13.

Medzi dolinami, medzi vrší... / Mária Kočnerová. - Fotogr. In: Nitriansky hlásnik plus. - Roč. III (VI), č. 22 (1996), s. 3.

Milovať folklór v sebe / [autor] (rm). - Fotogr. In: Nitra. - ISSN 1336-4685. - Roč. 31, č. 9 (2006), s. 30-31.

Potešili srdcia Slovákov v Amerike / Ludmila Synaková. In: Nitra. - ISSN 1336-4685, Roč. XXXIV, č. 7-8 (2009), s. 29, 36-37.

Súbor má 60 rokov, tancovali aj "old zoboristi" / (VR). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 25, č. 27 (2016), s. 9.

Španielske reminiscencie / Danuša Moravčíková. - Fotogr. 1. In: Nitra. - Roč. XX, č. 1 (1996), s. 26-28.

Úspešný súbor. In: Život a kultúra mesta Nitry. - Roč. V, č. 6 (1981), s. 22.

Zo Zoborom pod Zoborom a všelid'e ind'e / K. Potoková. - Fotogr. 1. In: Poľnohospodár. - ISSN 1336-2909, Roč. 55, č. 19 (2011), s. 2.

Zobor na cestách : Slovenský folklór v zahraničí / [autor] jb-, Ivo Konárek. In: Nitrianske noviny. - Roč. 2, č. 38 (1993), s. 3.

Zobor pod Zoborom. - Fotogr. 1. In: Mozaika miestnej kultúry. - Nitra : Krajské osvetové stredisko v Nitre, 2015. - S. 32.

Zoborista - to je diagnóza / Viera Rybanová. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. X, č. 26 (2001), s. 10.

Zoborista - to je diagnóza / Viera Rybanová. - Fotogr. In: Vrábeľské regionálne noviny. - Roč. X, č. 26 (2001), s. 10.

Zrodil sa súbor Zobor / Klára Máčíková. In: Hlas ľudu. - 9. 2. 1968.

796.

ZOBORALJA - ženský spevácky zbor zo Žirian vznikol v roku 1991 z iniciatívy pedagóga, zbormajstra Dr. Viktora Šimeka. Nadviazal na tradície miestneho miešaného speváckeho zboru Žibrica založeného v roku 1971. Zbor sa v priebehu rokov vyprofiloval na komorný zbor. Repertoár zboru tvoria diela starých majstrov, predovšetkým skladby sakrálne, diela romantizmu, hlavne však skladby 20. storočia. Značnú časť repertoáru tvoria úpravy ľudových piesní, ako aj skladby súčasnej svetovej tvorby. Zoboralja účinkuje v obciach regiónu na kultúrnych podujatiach, spieva v kostoloch

pri bohoslužbách a na sakrálnych koncertoch. Pravidelne sa zúčastňuje na celoštátnej súťažnej prehliadke maďarských speváckych zborov v Galante, vystupuje v dedinách a mestách Slovenska i v zahraničí. Viackrát bol účastníkom medzinárodných festivalov v Budapešti, Dorogu, Ostrihomskej bazilike, v meste Eger, v Dóme sv. Štefana vo Viedni, v Senci, Topoľčanoch a v Nitre. Zbor počas svojej činnosti dosiahol viac pozoruhodných ocenení, na celoštátnej súťaži raz bronzové, dvakrát strieborné a trikrát zlaté pásmo. V roku 2004 naspieval svoju prvú CD-platňu, v roku 2006 v rámci osláv 15. výročia vzniku zboru vydal bulletin o 35-ročnej tradícii zborového spevu v Žiranoch. Dirigentom zboru je pedagóg, zbornajster Dr. Viktor Šimek, držiteľ vyznamenania „Rytier maďarskej kultúry“.

Literatúra:

- Daloló Zoboralja / [Veronika Šimeková]. - [S.l. : s.n., 2006]. - [50] s.
Programový bulletin festivalu Zbory mestu 2003 / [zostavili: Ľudmila Bratová a Dagmar Bojdová]. - Nitra : Mestský úrad, [2003]. - S. [11].
V Žiranoch sa spieva. - Fotogr. 1. In: Mozaika miestnej kultúry 2015 : občasník Krajského osvetového strediska v Nitre. - [1. vyd.]. - Nitra : Krajské osvetové stredisko, 2015. - S. 32. - ISBN 978-80-216-0107-9.
Folklórny súbor Žibrica má 25 rokov. - Fotogr. 4. In: Žiriansky spravodajca = Zserei Hírmondó. - Roč. VI, č. 4 (2012), s. 6.
Koncert k 25. výročiu speváckeho zboru. - Fotogr. 1. In: Žiriansky spravodajca = Zserei Hírmondó. - ISSN 1339-7532, Roč. IX, č. 3 (2016), s. 6.
Spievali podzoborské zbory / Silvia Vargová. - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 19, č. 39 (2010), s. 16.
Zoboralja na zborovom festivale / Silvia Struhárová. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XII, č. 48 (2003), s. 5.
Zoboralja na zborovom festivale / Silvia Struhárová. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XII, č. 48 (2003), s. 5.
Ženský spevácky zbor. In: Žiriansky spravodajca=Zserei hímondó. - Roč. 1, č. 2 (2007), s. 8.
Žiriaci v zlatom pásme / Marianna Magová. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIV, č. 25 (2005), s. 14.
Žiriaci v zlatom pásme / Marianna Magová. - Fotogr. In: Vrábelské noviny. - Roč. XIV, č. 25 (2005), s. 14.

797.

ZOBORSKÁ NOTA - 1. ročník hudobného festivalu armády Slovenskej republiky sa konal v roku 1994 v Nitre. Hlavným organizátorom festivalu bola Vojenská stredná škola tanková a automobilová v Nitre. Festival sa uskutočnil v Dome kultúry Orbis v Nitre. Trojdňový hudobný festival bol prehliadkou sólistov, skupín a súborov Armády SR pôsobiacich v oblasti komornej, populárnej, dychovej, rockovej a metalovej hudby. Okrem armádnych súborov na festivale sa zúčastnili aj dve civilné hudobné skupiny z nitrianskeho regiónu.

Literatúra:

- Zoborská nota : celoarmádny hudobný festival. - Nitra : [s.n.], 1995. - [17] s.
Hudba spája / Jozef Havel. - Fotogr. 2. In: Nitra. - Roč. XIX, č. 5 (1995), s. 8-9.
V znamení Zoborskej noty / - jv -. - Fotogr. In: Oblastné nitrianske noviny. - Roč. 3, č. 12 (1994), s. 5.
Vavriny pre Corgoňa : vydarená premiéra festivalu Zoborská nota / [autor] -k-. In: Republika. - Roč. 2, č. 79 (7.4.1994). - [Pril.] Obrana. - Č. 14 (1994), s. 1.
Zoborská nota / Jozef Havel. In: Nitra. - Roč. 18, č. 3 (1994), s. 41.
Zoborská nota '94 : aká bola? / Jozef Havel. In: Nitra. - Roč. 19, č. 5 (1994), s. 14-16.

798.

ZOBORSKÉ SLÁVNOSTI DYCHOVÝCH HUDIEB - Ponitriansky festival usporiadaný vo Veľkom Lapáši.

Literatúra:

- Budú Zoborské slávnosti dychových hudieb / (RE). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 27, č. 24 (2018), s. 10.
Dve dychovky v zlatom pásme / Ján Medáček. In: Nitrianske noviny. - Roč. XI, č. 27 (2002), s. 7.
Dychové hudby / (jb). In: Nitriansky hlásnik plus. - Roč. III (VI), č. 23 (1996), s. 2.
Dychovky dážd' neodradil / - čuj -. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIII, č. 26 (2004), s. 5.
Dychovky dážd' neodradil / - čuj -. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XIII, č. 26 (2004), s. 5.
Festival v Lapáši. In: Nitrianske noviny. - Roč. XI, č. 24 (2002), s. 6.
Festival v Lapáši. In: Nitrianske noviny. - Roč. VII, č. 24 (1998), s. 3.
Predstavia sa dychové hudby. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIII, č. 24 (2004), s. 11.
Skýcovanka najlepšia / Koloman Zúrik. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. VIII, č. 25 (1999), s. 13.
Slávnosti dychoviek / (jb). - Fotogr. In: Nitriansky hlásnik plus. - Roč. III (VI), č. 25 (1996), s. 2.
Slávnosť dychoviek / - str -. In: Nitrianske noviny. - Roč. XII, č. 25 (2003), s. 7.
Slávnosť dychoviek / - str -. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. XII, č. 24 (2003), s. 7.

799.

ZOČI VOČI - hudobná skupina bola založená v roku 2005 v Nitre-Dražovciach. Ich hudobný štýl je zmes punku, metalu, metalcore a rocku. Prvý koncert mali v roku 2005 v Nitre. Kapelu tvoria Michal Žitňanský (spev, gitara), Filip Miko (basgitara), Vladimír Kovár (bicie) a Ján Pisoň (gitara, spev-vokalista). Manažérom kapely je Michal Anđel. Spevák a gitarista kapely Michal Žitňanský je zároveň aj skladateľom pesničiek. Vystupujú na klubových koncertoch a festivaloch na Slovensku i v Čechách. V roku 2010 vydali album *S tebou idem ďalej*, v roku 2011 *Nikto z nás nie je bez chýb*.

Literatúra:

Vladimír Kovár: Keď chcem niečo dosiahnuť, musím na sebe tvrdo pracovať : bubeník kapely Zoči Voči / Renáta Chosraviová. - Fotogr. In: Poľnohospodár. - ISSN 1336-2909, Roč. 57, č. 19-20 (2013), s. 29.

Zoči Voči : v novom klipke 2012 horí Nitriansky hrad / Jana Černáková. - Fotogr. 1. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 20, č. 48 (2011), s. 11.

Zoči Voči bude mať možno o rok nové CD / [autor] (ČE). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 21, č. 24 (2012), s. 13.

Zoči Voči má nový singel / (NK). - Fotogr. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 26, č. 31 (2017), s. 8.

Zoči Voči s novým videoklipom / [autor] (NK). In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 21, č. 9 (2012), s. 11.

Zoči Voči: Za prvú tisícku sme si kúpili mikrofón / Jana Černáková. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 20, č. 10 (2011), s. 7.

800.

ZOOM - hudobná skupina bola založená v roku 2000 v Nitre. Tvorba kapely pozostáva z mixu rocku, popu a funky. Autorom hudby a textu je zakladateľ skupiny Richard Bönde, ktorý hrá aj na basgitare. Ďalšími členmi kapely sú Pavol Brezina (klávesy), Juraj Spišiak (gitara), Roman Halveland (gitara), Igor Holka (bicie) a Igor Mongyi (spev). Skupina prvýkrát na verejnosti vystúpila v Starej pekárni v Nitre v júli 2001, kde odohrali svojich trinásť najlepších skladieb, upravených do koncertnej podoby.

Literatúra:

Nájsť basgitaristu bol problém / Erika Rusnáková. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. X, č. 30 (2001), s. 7.

Nájsť basgitaristu bol problém / Erika Rusnáková. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. X, č. 30 (2001), s. 7.

801.

ZSÁKOVICS László, hudobný skladateľ, profesor hudby, vedúci hudobného štúdia, nar. 12. 4. 1952, Kamenín. V rokoch 1971-1975 študoval na Pedagogickej fakulte v Nitre, odbor maďarský jazyk - teória hudby. Pôsobil ako učiteľ v Gbelciach, potom v Komárne a súbežne v divadle Jókai Színház ako hudobník, režisér. V roku 1999 založil hudobné štúdio ZstudyR.

Literatúra:

A cseh/szlovákiai magyar irodalom lexikona 1918-2004 / Főszerkesztő Fónod Zoltán. - 2. opr., rozš. vyd. - Bratislava : Madách-Posonium, 2004. - S. 472.

802.

ZUNA - hudobná skupina z Nitry. Hrajú v zložení Martin Valach (gitara), Tomáš Rodný (basová gitara) a Igor Gabčo (bicie). V ich repertoári dominujú najmä skladby hudobných skupín Black Sabbath, Deep Purple, Jimiho Hendrixa a niečo z vlastnej tvorby.

Literatúra:

Skupina Zuna sa predstavila na Sihoti / - si -. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. XIV, č. 26 (2005), s. 9.

803.

ZÚGOVANKA - spevácka skupina pôsobí v obci Močenok. Vedúcim speváckej skupiny je Marián Horváth. V roku 2016 vydali CD s názvom *Zúgovanka vyhráva*.

Literatúra:

Na hudobnom trhu je prvé CD Zúgovanky. In: Močenok. - Roč. XXIII, č. 9 (2016), s. 7.

804.

ZÚRIK Koloman ml., hudobník, spevák, strihač, nar. 1969, Nitra. Základné a stredoškolské štúdiá absolvoval v Nitre, vrátane hudobnú školu, kde absolvoval hru na dva nástroje. Popri štúdiu na Slovenskej vysokej škole technickej v Bratislave sa venoval aj hudbe a spevu. Hral na gitare v súbore Waterloo a Kvapky a spieval v zmiešanom speváckom zbore Lúčnica. Na Vysokej škole múzických umení študoval režijný strih. Pôsobí v slovenskej televízii (RTVS) ako strihač.

Literatúra:

Chlapec z obálky / K. Laudis. In: Slovenka. - Roč. 49, č. 9 (1996), s. 15.

805.

ŽÁKOVIČOVÁ Eva, úradníčka, speváčka. Od školských čias sa zúčastňovala speváckych súťaží a vyhrávala spevácke súťaže na ktorých sa zúčastnila. Po skončení základnej školy pôsobila ako speváčka vo viacerých kapelách. Začínala v skupine Riavy, potom spievala s Mixi Bandom DIVÁ HUS, skupinou GAMA, napokon skupinou GEM. Pracuje ako referentka podateľne Mestského úradu v Nitre. V televíznej súťaži Slávici na ulici v roku 1999 získala Zlatého slávika.

Literatúra:

Eva z Nitry v televízii: vyhrala Slávikov na ulici / Miriam Hojčušová. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. VIII, č. 20 (1999), s. 12.

Eva z Nitry v televízii: vyhrala Slávikov na ulici / Miriam Hojčušová. - Fotogr. In: Vrábelské regionálne noviny. - Roč. IV, č. 20 (1999), s. 12.

Vyhrala Slávikov na ulici / - mh -. - Fotogr. In: Nitrianske noviny. - Roč. VIII, č. 17 (1999), s. 3.

Zlatý hlas Evy Žákovičovej / - si -. - Fotogr. 1. In: Nitra. - Roč. XXIII, č. 5 (1999), s. 27-28.

806.

ŽENSKÁ SPEVÁCKA SKUPINA z Dolných Obdokoviec - vznikla na podnet zberateľa a hudobného skladateľa Tibora Ágha v roku 1972 v Dolných Obdokovciach. Po prvýkrát sa predstavili na folklórnej súťaži Jarný vietor vody vzdúva... Odvtedy vystupujú nielen na Slovensku, ale aj v zahraničí. Členky skupiny vlastnia väčšinou kroje pôvodné, zdedené po vlastných predkoch, alebo pozbierané v obci na každú príležitosť - na poľné práce, na sviatky, ale aj svadobné, smútočné a pre rôzne vekové kategórie, odlišné pre dievčatá a ženy. V roku 2009 pre Duna TV nahrávali Podzoborskú svadbu a program Parta, parta. V roku 2010 boli obe tieto vystúpenia zaznamenané v dokumentárnom filme pre Duna TV, filmovanie sa uskutočnilo v Ľudovom dome v Pohraničiach. Svoj prvý vlastný CD nosič s piesňami Podzoboria nahrali v Štúrovskom štúdiu v roku 2001. Členky súboru spievali v rôznych reláciách Slovenského rozhlasu v Bratislave, kde spevy oživovali aj rozprávaním.

Literatúra:

Spevy a kroje na každú slávnostnú príležitosť. - Fotogr. 1. In: Mozaika miestnej kultúry 2015 : občasník Krajského osvetového strediska v Nitre. - [1. vyd.]. - Nitra : Krajské osvetové stredisko, 2015. - S. 33. - ISBN 978-80-216-0107-9.

807.

ŽENSKÁ SPEVÁCKA SKUPINA zo Štitár - vznikla v roku 2003. Zakladateľom spevackej skupiny a jej umeleckým vedúcim je hudobný pedagóg a zbormajster Viktor Šimek, nositeľ vyznamenania Rytier maďarskej kultúry. Speváčky zo Štitár majú v repertoári predovšetkým ľudové piesne z blízkeho okolia a sakrálné piesne. Ľudové piesne v ich podaní boli už vydané na dvoch hudobných nosičoch. Zo sakrálnymi piesňami často vystupujú v chrámoch. Skupina vystupuje aj na rôznych podujatiach doma i v zahraničí. V roku 2005 sa na celoštátnej súťaži zaradila medzi najlepšie spevacke skupiny.

Literatúra:

Ženské hlasy zo Štitár. - Fotogr. 1. In: Mozaika miestnej kultúry 2015 : občasník Krajského osvetového strediska v Nitre. - [1. vyd.]. - Nitra : Krajské osvetové stredisko, 2015. - S. 33. - ISBN 978-80-216-0107-9.

808.

ŽENSKÝ VOKÁLNY SÚBOR pri Pedagogickej fakulte v Nitre - vznikol v roku 1950. Má obsiahly repertoár z domácich i zahraničných skladateľov. Je päťnásobným krajským víťazom Ľudovej umeleckej tvorivosti, v roku 1958 dostal čestné uznanie v Ústrednom kole ĽUT. Zbormajstrom bol Ladislav Korček.

Literatúra:

Československý hudební slovník osob a institucí. Svazek druhý : M-Ž. - 1. vyd. - Praha : Státní hudební vydavatelství, 1965. - S. 1017-1018.

809.

ŽIAČEK Čeněk, maliar, výtvarný pedagóg, hudobník, nar. 2. 8. 1966, Chomutov (Česká republika). Študoval na vysokej škole v Ústí nad Labem, posledný rok štúdia absolvoval v Nitre pod vedením Mariána Žilíka. Od roku 1991 žije v Žihárcei. Pôsobí na Základnej umeleckej škole v Šali, kde sa od roku 1991 venuje pedagogicko-umeleckej činnosti na výtvarnom odbore. Venuje sa olejomalbe, tvorbe sôch z dreva, kameňa, grafike a navrhuje nábytok. V mladosti mal v rodnom Chomutove vlastnú rockovú kapelu, pre ktorú skladal aj pesničky. V spolupráci so šalianskymi hudobníkmi vydal v roku 2011 vlastné CD s názvom *Omnia*. Vystupuje na ňom pod svojím umeleckým menom Vincentus Comotovius (Čeněk z Chomutova).

Literatúra:

Jubilujúca škola v jubilujúcej Šali : na okraj umeleckej výstavy / Zoltán Vitko. In: Slovo Šaľanov. - ISSN 1336-4073, Roč. VII, č. 3 (2002), s. 17.

Otvorený kruh Čenka Žiačka / - LT. - Fotogr. In: Slovo Šaľanov. - ISSN 1336-4073, Roč. 12, č. 10 (2007), s. 36.

Šalianský Aleš Brichta : maliar Čeněk Žiaček odhalil svoje rockové srdce / Ivan Al'akša. - Fotogr. 1. In: Slovo Šaľanov. - ISSN 1336-4073, Roč. XVI, č. 4 (2011), s. 12.

810.

ŽILÍK Róbert, výtvarný pedagóg, sochár, hudobník, nar. 10. 6. 1959, Nitra. Študoval na Strednej umelecko priemyselnej škole v Bratislave kameňsochárstvo u profesorov L. Šichmana a J. Gavulu, v rokoch 1979-1984 na Pedagogickej fakulte v Nitre odbor ruský jazyk - výtvarná výchova. Pôsobil ako učiteľ na základných školách

v Bratislave, odborný asistent na Katedre výtvarnej výchovy Pedagogickej fakulty v Nitre, kde vyučoval výtvarné vyjadrovanie a priestorovú a užitú tvorbu na I. stupni ZŠ, riaditeľ na základnej škole v Mojmirovciach, pedagóg na Škole úžitkového výtvarníctva sv. Lukáša v Topoľčanoch. S manželkou si založili vlastnú firmu Tília, v ktorej sa venujú tvorbe a výrobe drevených hračiek a suvenírov, historických replík strunových a rytmických hudobných nástrojov. V oblasti voľného výtvarného prejavu sa venuje kresbe, komornej a monumentálnej plastike. Medzi jeho záujmy patrí tiež národopis, ilustrovanie, literárne aktivity (písanie poézie, prózy a úvah, autor výberu z básní, poviedok a kresieb "Správa o návratoch"), interpretácia dávnej hudby trubadúrov, minnesängerov a igrícov. Je zakladateľom a členom súboru *Musicantica Slovaca* (2005) zameraného na oživovanie hudobných pamiatok domácej i európskej proveniencie 12.-18. storočia. V roku 2014 vydali CD s názvom *Keť husári verbuvali*. Organizuje a realizuje tvorivé remeselné a hudobné dielne vo svojom Dome regionálnej ochrany prírody i kultúry (DROPiK) v Mojmirovciach.

Literatúra:

Ponitrie : tradične a netradične / [autori textov Renáta Lelovská ; Zuzana Plesníková, Roman Hraška ; preklad Barbora Šmardová ; fotografie Vladimír Cebo...[et.al.]]. - [1. vyd.]. - Nitra : OZ Mikroregión Radošinka, 2013. - S. [37].

Ponitrie : katalóg výrobcov, producentov a poskytovateľov služieb. - [1. vyd.]. - [S.l.] : OZ Mikroregión Radošinka, Regionálne združenie Dolná Nitra, 2013. - [12] s.

Album Musicanticy oživuje hrdinov protitureckých bojov / (ČE). - Fotogr. 1. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 23, č. 45 (2014), s. 15.

Koncert, tancovačka, gajdoši aj bosorky/ (ČE). In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 24, č. 4 (2015), s. 12.

Musicantica vydá svoj prvý album / Jana Černáková. In: Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 17, č. 20 (2008), s. 12.

Tvorivé dielne v dome PaedDr. Róberta Žilíka / Janka Satková - Zoborská. - Fotogr. In: Mojmirovčan. - ISSN 1339-0988, Roč. XIX, č. 5 (2013), s. 16-17.

811.

ŽIŠKA Kamil, režisér, dramaturg, hudobný skladateľ, textár, herec, nar. 28. 5. 1978, Podunajské Biskupice. Absolvoval divadelnú réžiu a dramaturgiu u prof. Vajdičku na Vysokej škole múzických umení v Bratislave. Roku 1996 založil so svojím kolegom Jakubom Nvotom Túlavé divadlo, do ktorého píše kabaretné texty aj piesne. Ako divadelný režisér, dramaturg, skladateľ, textár či autor spolupracoval s mnohými slovenskými profesionálnymi i amatérskymi scénami na Slovensku. V rokoch 2011-2013 pôsobil ako umelecký vedúci a režisér v Starom divadle Karola Spišáka v Nitre. V divadlo režíroval hry Čintet, Zabudnutý čert, Danka a Janka, Lakomstory z Londýna, Pestvý kabaret U Temnej Armey a Chromej Krásky a i. Často si do svojich inscenácií skladá hudbu, je autorom mnohých dramatisácií rozprávok a dokumentárneho divadla. Je držiteľ niekoľkých ocení ankety DOSKY. Autor monografie O divadelnej réžii (2013), hier Nebo plné dáždňikov (1999), Obočie slečny Sáry (2001), Turci na diaľnici (2004), Drápačky (2005), Modrý kabaret a iných.

Literatúra:

Snívajte s nami : monografia k 60. výročiu Starého divadla Karola Spišáka v Nitre / Ida Hledíková ; [autorka anglického prekladu Mária Švecová]. - [1. vyd.]. - Nitra ; Bratislava : Staré divadlo Karola Spišáka, Vysoká škola múzických umení, 2011. - 139 s. - ISBN 978-80-89439-11-9.

Radosť prežitá s priateľmi je tou skutočnou radosťou / (RE). - Fotogr. 1. In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 22, č. 3 (2013), s. 9.

Modrý kabaret / (RE). In: My Nitrianske noviny. - ISSN 1335-8375, Roč. 21, č. 43 (2012), s. 9.

812.

ŽUK-Olszewski Marian, spevák, tenorista, hudobník, nar. 1977, Nitra. Študoval na Štátnom konzervatóriu v Bratislave a na Konzervatóriu vo Viedni v triede prof. Davida Lutza, kde študuje piesňový a oratoriálny spev. Bol umeleckým členom Volksoper, pravidelne účinkuje na letnom operetnom festivale v Bad Halle alebo v letných operných a operetných produkciách na zámku Schonbrunn. Získal viacero ocenení na speváckych súťažiach a vystupoval pred koncertným a operným publikom v USA, Francúzsku, Taliansku, Japonsku a i. Na domácej pôde ho poznáme ako hudobného režiséra, tvorca aranžmánov. Ako hráč na klávesy spolupracoval pri nahrávaní profilovej MG kazety nitrianskej autorky, speváčky a gitaristky Dáši Fiebigovej Darujem Ti lásku. Je zakladajúcim členom hudobného združenia Harmonia Seraphica, ktoré sa zameriava na interpretáciu duchovnej hudby všetkých štýlových období.

Literatúra:

Harmonia Seraphica u františkánov: viedenčanom dobre známy tenorista Marian Žuk-Olszewski v rodnej Nitre / S. Struhárová. - Fotogr. 1. In: Nitra. - Roč. XXIV, č. 2 (2000), s. 25-26.

Hudobný slovník : bibliografia hudobníkov, hudobných interpretov a podujatí okresov Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce

MDT: 015:78
Vydala: Krajská knižnica Karola Kmeťka v Nitre
Zodp. redaktorka: Mgr. Monika Lobodášová
Spracovala: Viola Bieliková
Náklad: 20

Neprešlo jazykovou úpravou.

ISBN 978-80-85143-76-8
EAN 9788085143768